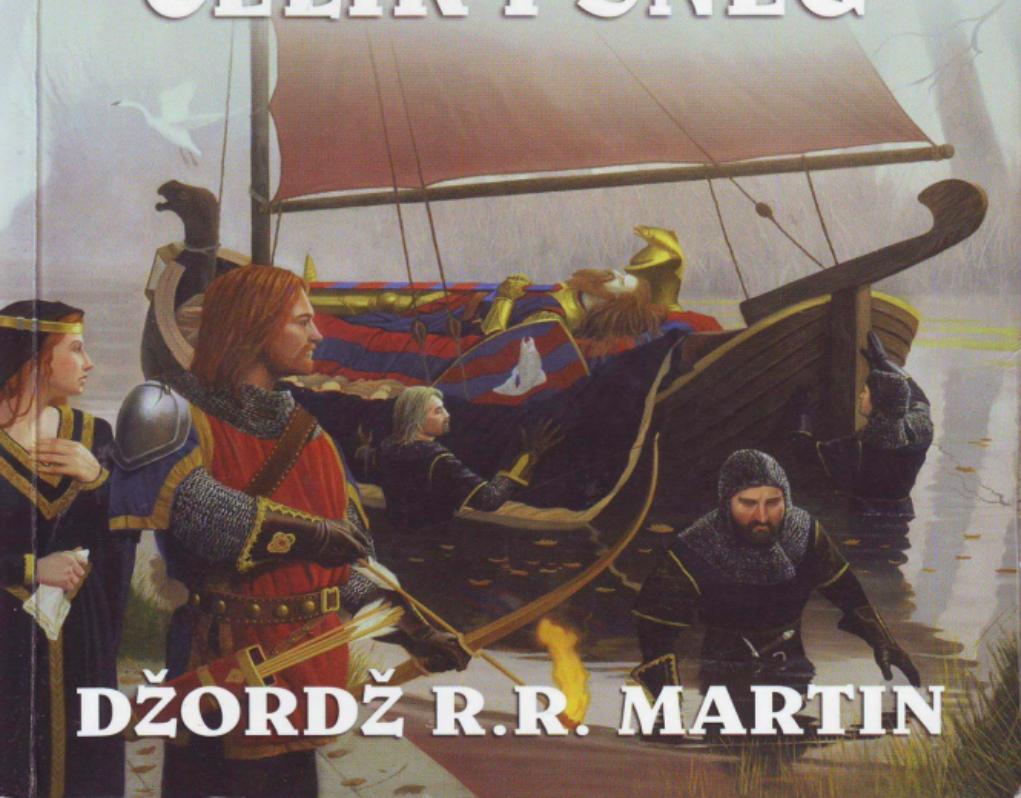

„Maštovit, briljantno vođen, prepun iznenađenja, ovo je roman koji u velikom stilu dokazuje da je Martin najveći živi pisac epske fantastike.”

Independent

OLUJJA MAČEVA

Deo prvi: ČELIK I SNEG

DŽORDŽ R.R. MARTIN

O L U J A MAČEVA

DEO PRVI: ČELIK I SNEG

TREĆA KNJIGA SERIJALA
„PESMA LEDA I VATRE“

DŽORDŽ R. R. MARTIN

*Posvećeno Filis,
koja me je naterala
da u priču stavim zmajeve.*

BELEŠKA O HRONOLOGIJI

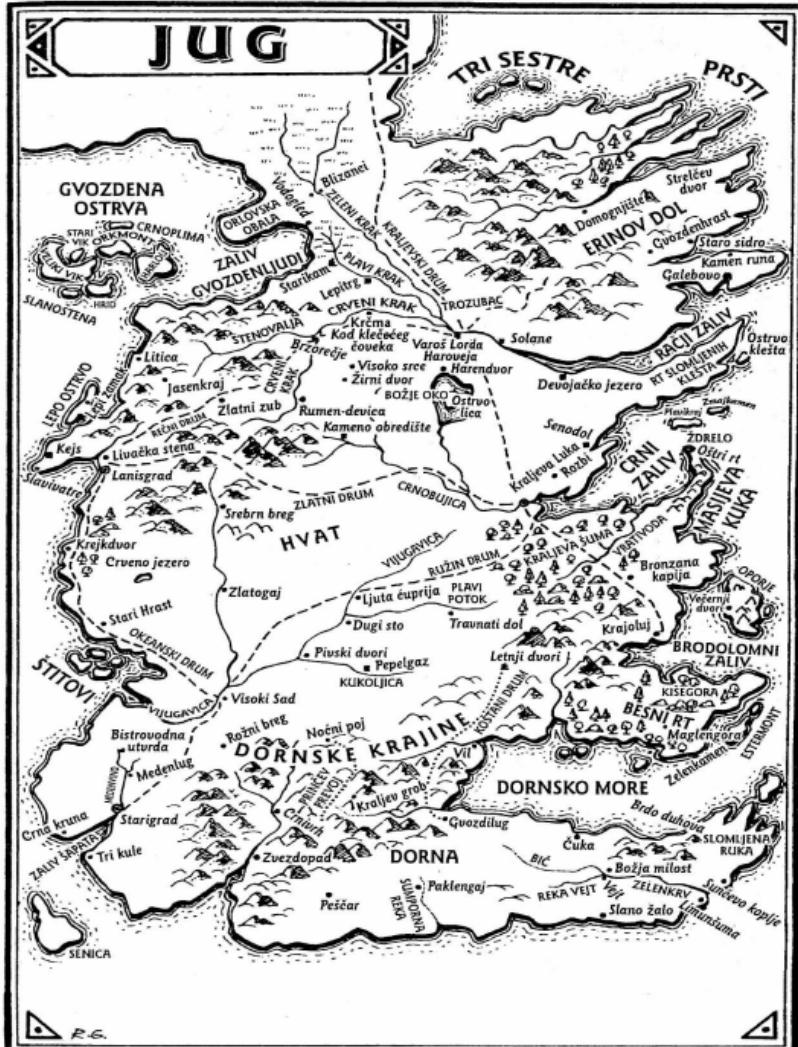
Pesma leda i vatre ispričana je kroz oči likova koji su ponekad stotinama, ili čak hiljadama milja daleko jedni od drugih. Neka poglavља баве се само jedним danom, neka само jednim satom; друга могу да трају две недеље, неколико месеци, пола године. Sa takvom strukturom, приповедање не може ни бити строго sekvensијално; пonekad se važni догадaji dešavaju istovremeno, na mestima која dele stotine liga.

Što se tiče тома који је пред вама, читалac ће shvatiti da почетна pogлавља *Oluje mačeva* ne slede završna pogлавља *Sudara kraljeva*, već se више s njima preklapaju. Počeћу погледом на неке од догадаја који су се одигравали на Pesnici Prvih ljudi, u Brzorečju, Harendvoru и na Trozupcu, за време и непосредно после Bitke na Crnobujići испред Kraljeve Luke.

SEVER

JUG

ZEMLJA S ONE STRANE ZIDA

ZEMLJA VEĆNE ZIME (NEISTRAŽENO)

UTVRDE SEVERA

- 1 Zapadna Mostobdija
- 2 Kula Senki
- 3 Stražarikino uporište
- 4 Šivostraža
- 5 Kamenvrata
- 6 Studenbreg
- 7 Ledenkraj
- 8 Noćna tvrđava
- 9 Duboko jezero
- 10 Kraljičine dveri
- 11 Crni Zamak
- 12 Hrastoštít
- 14 Šumobdija kraj vira
- 14 Samurov dvor
- 15 Mrazkapija
- 16 Duga mogila
- 17 Baklje
- 18 Zelenstraža
- 19 Istočna Morobdija

ZEMLJE LETNJEGL MORA

VESTEROS i
LETNJA OSTRVA

LETNJE MORE

B.G.

PROLOG

Dan beše siv i surovo hladan, i psi nisu mogli da nanjuše miris.

Velika crna kuga jednom je onjušila tragove medveda, ustuknula, i kukavno se odvukla natrag u čopor, podvijenog repa. Psi su se nesrećno tiskali kraj obale reke, šibani vетrom. I Čet ga je osećao kako seće kroz slojeve crne vune i tvrde kože. Bilo je prehladno i za čoveka i za životinje, ali iz te kože nisu mogli. Usta mu se zgrčiše, i on oseti kako mu čirevi po obrazima i vratu bulkte, crveni i upaljeni. *Trebalo je da budem na Židu, da pazim na proklete gavranove i ložim vatru za starog meštra Emona.* Kopile Džon Smežni mu je to oduzeo, on i njegov debeli prijatelj Sem Tarli. Oni su bili krivi što je tu, što stoji smrznutih jaja s čoporom pasa, duboko u Ukletoj šumi.

„Sedam mu pakkova!“ Snažno cimnu povoce, da privuče pažnju pasa. „Tražite, gadovi! To je medvedi trag. Očete mesa? Traži!“ Ali su se psii samo još više zbili, cvileći. Čet im puče kratkim bićem iznad glava, i crna kuga zareži na njega. „Pseće meso će biti jednakoukušno kao medvede“, upozori je on, a dah mu se ledio sa svakom rečju.

Lark Sestrarin stajao je s rukama prekrštenim preko grudi, šaka zavučenih pod pazuha. Nosio je crne vunene rukavice, ali se uvek žalio da mu se prsti smrzavaju. „U majčinu, prehladno je za lov“, reče. „Jebes tog medveda, neću da se zbog njega smrziemo.“

„Lark ne možemo da se vratimo praznih šaka“, zabrunda Mali Pol kroz smedu bradu koja mu je prekrivala skoro čitavo lice. „Lordu zapovedniku se to ne bi dopalo.“ Pod slomljениm, prečastim nosem visio mu je led i smrznute sline. Ogorčna šaka u debeloj krznenoj rukavici čvrsto je stezala držalje koplja.

„Jebes i Matorog Medveda“, kaza Sestrarin, mršav čovek oštih crta lica i nemirnih očiju. „Mormont će biti mrtav pre zore, zar si zaboravio? Koga briga što se njemu dopada?“

Mali Pol zatrepta crnim očicama. Možda i jeste zaboravio, pomisli Čet; dovoljno je glup da zaboravi čak i nešto tako važno. „Zašto moramo da ubijemo Matorog Medveda? Zašto samo ne odemo i pustimo ga na miru?“

„Misliš da bi on nas pustio na miru?“ - upita Lark „Loviće nas dok nas ne ulovi. Je li ti ‘očeš da te love, volino ona glupa?“

„Ne“, reče Mali Pol. „Neću da me love. Neću.“

„Znači, ubiješ ga?“ - opet će Lark

„Hoću.“ Ljudeskara udari krajem koplja o smrznuto tlo. „Hoću. Ne sme da nas lovi.“

Sestrarin izvadi ruke ispod pazuha i okrenu se Četu. „Ponovo ti kažem, moramo da ubijemo sve starešine.“

Četu je bilo muka da to više sluša. „O tome smo već pričali. Matori Medved umire, i Blejn iz Kule Senki, Grabs i Etan takode, ko im je kriv što su izvučeni za stražu, Diven i Banen zato što su dobri tragači, ser Svinjče zbog gavranova. *Niko* više. Ubićemo ih tih, u snu. Dovoljan je samo jedan vrisak i bićemo hrana za crve, svi do poslednjeg.“ Čirevi su mu bili crveni od besa. „Samo uradi svoj deo posla, i postaraj se da ti rodaci urade svoje. I Pole, pokušaj da zapamtиш, treća straža, ne druga.“

„Treća straža“, reče krupni čovek kroz malje i smrznute sline. „Ja i Thonogi. Zapamtio sam, Čete.“

Mesec će noćas biti mlad, a oni su namestili raspored straže tako da imaju osmoricu svojih ljudi na dužnosti, uz još dvojicu koji i će čuvati konje. Bolja prilika od te neće im se pružiti. Osim toga, samo je pitanje dana kada će ih divljani napasti. Čet je nameravao da bude daleko kada se to desi. Nameravao

je da živi.

Tri stotine zaklete braće Noćne straže odjahalo je na sever, dve stotine iz Crnog zamka i još stotinu iz Kule senki. Bila je to najveća izvidnica koja se pamti, gotovo trećina celokupne snage Straže. Nameravali su da pronadu Benja Starka, ser Vejmara Rojsa i ostale izvidnike koji su nestali, i otkriju zašto su divljani napustili svoja sela. Pa, nisu bili ništa bliže Starku i Rojsu nego kada su ostavili Zid, ali su saznali kud su divljani otišli - gore u zamrznute zabitи Ledenkandži. Što se Četa tiče, mogli su na njima da čuće do kraja vremena, a njega bi za to boleli črevi.

Međutim, nije bilo tako. Divljani su silazili. Niz Mlečnu vodu.

Čet diže pogled, i ugleda je. Kamenite obale reke obrasle ledom, mlečnobledo vode što neumorno teku iz Ledenkandži. A sada su Mens Rajder i njegovi divljani navirali istim pravcem. Toren Smolvud se vratio pre tri dana, na konju oblivenom nenom. Dok je govorio Matorom Medvedom što je video sa svojim tračaćima, njegov čovek Belooki Kedž ispričao je sve ostaloj braći. „Još su u brdima, ali stižu“, rekao je Kedž, grejući ruke nad vatrom. „Psoglava Harma vodi prethodnicu, kučka ona šugava. Ostan se prikrao njenom logoru i jasno je video kraj vatre. Ona budala Tamberdžon je htio da je skine strehom, ali Smolvud nije tako glup.“

Čet je pljunuo. „Koliko ih je, da li si mogao da procenis?“

„Mnogo i još više. Dvadeset, trideset hiljada, nismo ostali da prebrojimo. Harma ima pet stotina u prethodnici, sve konjanike.“

Ljudi kraj vatre su se nelagodno zgledali. Bila je retkost naići i na deset divljanskih konjanika, a *pet stotina...*

„Smolvud je poslao Banenu i mene široko oko prethodnice, da osmotrimo glavninu“, nastavio je Kedž. „Nije im bilo kraja. Kreću se sporo, kao zamrznuta reka, četiri, pet milja na dan, ali ne bih rekao da hoće da se vrate u svoja sela. Više od polovina su žene i deca, a pred sobom teraju životinje, koze, ovce, čak i divlje bivole upregnute u sanke. Natovareni su balama krzna i polutkama mesa, kavezima s piliciima, lacama maslaca i razbojima, svom svojom prokletom imovinom. Mazge i konjići nose toliki teret da izgleda kao da će im leda pući. Isto kao i žene.“

„A idu niz Mlečnu vodu?“ - upitao je Lark Sestrarin.

„To sam već jednom rekao, nisam li?“

Mlečna voda će ih provesti kraj Pesnice Prvih ljudi, drevne prstenaste utvrde na kojoj se ulogorila Noćna straža. Svakom ko ima iole pameti bilo je jasno kako je vreme da se pokupe i vrate na Zid. Matori Medved je ojačao Pesnicu koljem i jamama i gvozdenim čićcima, ali je to bilo besmisleno protiv takve sile. Ako tu ostanu, biće pregaženi i preplavljeni.

A Toren Smolvud je htio da *napadnu*. Slatki Donel Brdski je bio štitonoša ser Maladora Loka, a preprošle noći je Smolvud došao u Lokov šator. Ser Malador se slagao sa starim ser Otinom Vitersom, savetovao je povlačenje na Zid, ali je Smolvud želeo da ga ubedi u suprotno. „Tom Kralju s one strane Zida ni na kraj pameti neće pasti da nas očekuje ovoliko severno“, preneo je Slatki Donel njegove reči. „A ta njegova velika vojska je zapravo obična rulja, puna gladnih usta koja ne znaju koju stranu mača da drže. Jedan udarac će iz njih izbiti svu kuraž, i oterati ih uz vrisku natrag u njihove kolibe za sledećih pedeset leta.“

Tri stotine protiv trideset hiljada. Četu je to zvučalo kao čisto ludilo, a još je lude bilo što je ser Malador dozvolio da ga Smolvud ubedi, tako da su njih dvojica sada bila na ivici da ubede i Matorog Medveda. „Ako budemo predugo čekali, ova prilika će propasti, a slična nam se možda više nikada neće ukazati“, govorio je Smolvud svakome ko je htio da ga sluša. Ser Otin Viters se suprotstavlja

govoreći: „Mi smo štit koji brani kraljevstva ljudi. Štit se ne baca bez valjanog razloga“, ali je na to Toren Smolvud odvratio: „Kada se mačuje, čovek se najbolje brani hitrim udarcem kojim ubija dušmanina, a ne sakrivanjem iza štita.“

Međutim, ni Smolvud ni Vitors nisu bili zapovednici. Zapovednik je bio lord Mormont, a Mormont je čekao svoje preostale izvidače, Džarmena Bakvela i ljudi koji su se uspeli uz Divove stepenice, i Korina Polušaku i Džona Smežnog, koji su otisli da istraže Prevoj urluka. Bakvel i Polušaka su, međutim, kasnili. *Najverovatnije su mrtvi.* Čet zamisli Džona Smežnog kako leži modar i smrznut na nekom surovom planinskom grebenu, s divljanskim kopljem u dupetu. Ta pomisao mu na usne iznami osmeh. *Nadam se da su mu ubili i onu prokletinju od vuka.*

„Ovdje nema medveda“, preseće on. „Samo stari trag, to je sve. Natrag na Pesnicu.“ Psi tako snažno cimnuše da umalo ne pade, željni da se vrate isto koliko i on. Možda su se nadali hrani. Čet je morao da se nasmeje. Nije ih hrano već tri dana, da bi bili opaki i gladni. Noćas, pre nego što nestane u mruku, pustići ih među konje, pošto Slatki Donel Brdski i Čopavi Karl preseku konopce koji ih vezuju. *Po čitavoj Pesnici će biti podivljihal pasa i prestravljenih konja, trčaće im kroz vatre, skakaće sa zida, gaziće im šatore.* Uz svu tu zbrku, verovatno će proći sati pre nego što neko primeti da su četraestorica braće nestali.

Lark je htio da povede dva puta veći broj, ali šta se moglo i očekivati od glupog Sestrana kome zadah smrd na ribu? Šapni samo reč u pogrešno uho, i dok lupiš dlanom o dlan, ostaceš kraći za glavu. Ne, četraest je dobar broj, dovoljan da se uradi ono što se mora, ali ne prevelik pa da tajna procuri. Čet ih je većinu lično obratio. Mali Pol je bio jedan od njegovih; najjači čovek na Zidu, makar bio sporiji od mrtvog puža. Jednom je nekom divljaninu slomio kičmu samo tako što ga je zagrlio. Imali su i Kamu, koji je nadimak dobio po svom omiljenom oružju, i sivog čovečulja koga su braća zvala Tihonogi, koji je u mladosti silovao stotinu žena, i voleo da se hvali kako ga nijedna nije ni čula ni videla sve dokim ga ne bi gurnuo.

Plan je bio Četov. On je bio onaj pametni među njima; proveo je četiri dobre godine kao kuceupravitelj starog meštra Emona, dok ga ono kopile Džon Smežni nije isterao da bi taj posao pripao onoj debeloj svinji i od njegovog prijatelja. Nameravao je da noćas dok ga bude ubijao, prošapće Semu Tarliju na uho: „Pozdravi mi lorda Smežnog“, pre nego što mu raspori grlo i pusti da krv navre kroz sve te naslage sala. Čet je znao gavranove, tako da s njima neće imati nevolja, baš kao ni s Tarlijem. Jedan dodir noža, i ta lukavica će se upišati u gaće i početi da preklinje za milost. *Neka ga, samo neka preklinje, to ga neće spasti.* Nakon što ga zakolje, otvorice kaveze i rasterati ptice, tako da na Zid ne stignu nikakve vesti.

Tihonogi i Mali Pol ubiće Matorog Medveda, Kama će srediti Blejna, a Lark i njegovi rodaci učutkaće Banena i starog Divena da im ne bi banjušili trag. Hranu su kršom odvajali već dve nedelje, a Slatki Donel i Čopavi Karl će spremiti konje. Posle Mormontove smrti, zapovedništvo će preći na bolesljivog ser Otina Vintersa, čoveka starog i iscedenog. *On će bežati ka Zidu još pre zalaska sunca, i neće traći ljudе na potragu za nama.*

Psi su ga vuldi dok su se probijali kroz drveće. Čet vide Pesnicu kako se pomalja kroz zelenilo. Dan je bio tako mračan da je Matori Medved upadio baklje, i sad su gorele u velikom krugu oko prstenastog zida koji je krunisao vrh strmog, kamenitog brda. Njih trojica pregaziše potok. Voda beše surovo hladna, a ledena skrama širila se po površini. „Ja ču da krenem ka obali“, poverio se Lark Sestrin. „Ja i moji rodaci. Napravićemo čamac, i odjedriti luči na Sestre.“

A kod kuće će znati da ste dezterti, pa će vam poskidati prazne glavurde, pomisli Čet. Noćnu stražu

nije bilo moguće napustiti kada se reči jednom kažu. Kuda god da odeš u Sedam kraljevstava, uhvatice te i ubiti.

Jednoruki Olo je, međutim, govorio o putu za Tiroš, tvrdio je da tamo ljudima ne seklu ruke zbog malo poštenog lopovluka, niti ih šalju da se nasmrt smrzavaju kada ih uhvate u krevetu žene nekog viteza. Čet je razmišljao da pode s njim, ali on nije govorio tamоnji vlažni, ženskasti jezik A što bi i mogao da radi u Tirošu? Dok je odraстао u Veštičjem blatu, nije izučio nikakav zanat. Otac mu je proveo život kopajući po tudim poljima, sakupljajući pijavice. Skinuo bi sve do gole kože, sem debole kožne pregače, i zagazio u mutne vode. Izašao bi prekriven pijavicama od bradavica do peta. Ponekad je terao Četa da mu pomogne da ih skida. Jedna mu se jednom prilepila za dlani, i on ju je zgaden smrskao o zid. Otac ga je zbog toga prebio do krvi. Meštri su kupovali pijavice, tuce za bakrenjak.

Lark je mogao da ode kući ako je htio, i prokleti Tirošanin takođe, ali ne i Čet. Ako Veštičje blato ne vidi više nikada u životu, to i će biti prebrzo. Lično, dopalo mu se kako izgleda Krasterova utvrda. Kraster je tamo živeo kao lord, pa zašto tako ne bi mogao i on? To bi bilo nešto. Pijaviciarev sin Čet, lord sa sopstvenom utvrdom. Barjak bi mogao da mu bude tuce pijavica na ružičastom polju. Ali zašto stati kod lorda? Možda bi trebalo da postane kralj. *I Mens Rajder je počeo kao vrana. Mogao bih da budem kralj isto kao i on, i da uzmem sebi više žena.* Kraster ih je imao devetnaest, čaki ako se ne računaju one mlade, kćeri koje još nije počeo da vodi u krevet. Pola tih žena su jednakom matore i ružne kao Kraster, ali to nije važno. Starice bi Čet uposlio da mu kuvaljaju i čiste, čupaju mrkvu i hrane svinje, dok bi mu mlade grejale krevet i radale decu. Kraster se ne bi bunio, ne pošto ga Mali Pol zagrlj.

Jedine žene koje je Čet ikada upoznao bile su kurve koje je kupovao u Krtičnjaku. U mladosti, seoskim devojkama bi bio dovoljan samo jedan pogled na njegovo lice prekriveno čirevima i gukama, pa da mu zgodene okrenu leđa. Najgora je bila ona droca Besa. Širila je noge svim momcima u Veštičjem blatu, pa je pomislio: što ne bi i njemu? Čak je i proveo čitavo jutro berući poljsko cveće kada je čuo da joj se ono dopada, ali mu se ipak nasmejala u lice i rekla da bi pre otisla u krevet s pijavicama njegovog oca nego s njim. Prestala je da se smeje kada joj je zario nož. To je bilo tako slatko, taj izraz njenog lica, tako da je izvadio nož i zabio ga ponovo. Kada su ga uhvatili dole blizu Sedmopotočja, stari lord Valder Frej se čak nije ni potrudio da lično dode na sudjenje. Poslao je jedno svoje kopile, onog Valdera Rečnog, i sledeće što je Čet znao beše da putuje na Zid s onim smrdljivim crnim davolom Jorenom. Da naplate za njegov jedan jedini sladak trenutak, oduzeli su mu čitav život.

Ali sada je nameravao da ga opet uzme, a pride da uzme i Krasterove žene. Taj izopačeni matori divljanin je u pravu. Ako hoćeš da imas ženu, treba jednostavno da je uzmeš, i da zaboraviš na davanje cveća, jer će ti inače možda primetiti proklete čireve. Tu grešku Čet nije nameravao da ponovi.

Uspećemo, obeća sebi po stoti put. *Samu da se neprimetno izvučemo.* Ser Otin će krenuti na jug ka Kuli senki, što je najkraći put za Zid. *Neće se haktati s nama, ne Vters, želeće samo da se vrati kući u jednom komadu.* Toren Smolvud će hteti da ipak napadne, ali je ser Otinova opreznost bila suviše duboko ukorenjena, a on je stariji i po činu. *I onako je svejedno. Kada mi jednom odemo, Smolvud može da napada koga god hoće. Šta nas briga? Ako se niko od njih ne vrati na Zid, niko nas nikada neće ni tražiti, misliće da smo izginuli sa ostalima.* To je bila nova misao, i na tren ga je privukla. Ali da bi Smolvud preuzeo komandu, morali bi da ubiju i ser Otina i ser Maladora Loka, a obojicu su u svako doba dana i noći okruživali pratioći... ne, rizik je bio prevelik.

„Čete“, oglasi se Mali Pol dok su vukli uz kamenu zverinu stazu kroz stražarike i vojničke borove,

,šta čemo s 'ticom?"

,Kakvom sad bre 'ticom?" - Samo mu je još trebalo da ga taj maloumnik davi s nekom pticom.

,Gavranom Matorog Medveda", reče Mali Pol, „Ako ga ubijemo, ko će da 'rani 'ticu?"

,Koga briga, log davola? Ubij i nju ako hoćeš."

,Ne bi" da naudim nijednoj 'tici", kaza ljudeskara. „Ali ta 'tica govori. Šta ako ispriča šta smo uradili?"

Lark Sestrarin se nasmeja. „Vidi Malog Pola, glupog kao vola", izrugnu se on.

,Ti začepi s tim", reče Mali Pol preteći.

,Pole", požuri da kaže Čet pre nego što se krupni čovek previše razgnevi, „kada nadu matorog kako leži u bari krvi, prerezanog grkljana, neće im trebatи ptica da im kaže kako ga je neko ubio."

Mali Pol se na nekoliko trenutaka zamisli nad tim. „To je tačno", popusti on. „Mogu onda ja da dobijem 'ticu? Baš je volim."

,Tvoja je", reče Čet samo da ga učutka.

,Uvekmožemo da je pojedemo ako ogladnimo", predloži Lark.

Mali Pol se opet smrači. „Bolje bi ti bilo da ne probaš da pojedeš *moju* 'ticu, Lark Bolje bi ti bilo."

Čet ču glasove kako dopiru kroz drveće. „Začepite njuške, obojica. Samo što nismo stigli na Pesnicu."

Izronili su iz šume u blizini zapadnog obronka brda, a onda ga obišli, sve dok nisu stigli do južne strane, koja je bila mnogo blaža. U blizini šume, desetak ljudi vežbalo je s lukovima. Useksi su siluete u korama stabala, i gadali ih strelama. „Gle", kaza Lark, „Svinja s lukom."

I stvarno, najbliži strelac beše ser Svinječ glamov i bradom, debeli momak koji mu je oteo mesto kod meštra Emona. Sam pogled na Semvelja Tarlija ispunio ga besom. Čet nikada nije tako dobro živeo kao onda dok je vodio domaćinstvo meštra Emona. Stari slepac nije mnogo zahtevao, a ionako se Klidas starao o većini njegovih potreba. Četove dužnosti bile su lake: čišćenje kule s gavranovima, tu i tamo loženje vatre, ponekad donošenje hrane... a Emon ga baš nikada nije udario. *Misli da može tek tako da se pojavi i da me izbaci, samo zato što je visokoroden i pismen. Mogao bih da ga zamolim da pročita šta mi piše na nožu pre no što ga njime preklopjem.* „Vi nastavite", reče on drugima, „ja hoću ovo da gledam." Psi su vulki, željni da podu s njima, ka hrani za koju su misili da ih očekuje na vrhu. Čet sruštu luku u vrhom čizme, i to ih bar malo umiri.

Gledao je između drveća kako se debeli momak muči s lukom visokim kao on sam, dok mu se crveno okruglo lice napinjalo od usredsredjenosti. Tri strele štrčale su iz zemlje pred njim. Tarli povuče tetivu, dugi zadrža luk napet da bi naciljao, i onda je otpusti. Strela nestade među žunjem. Čet se glasno nasmeja; beše to roktaj slatkog gadjenja.

,Nikada je nećemo naći, a ja će biti krv", objavi Ed Tolet, kiseli sedokosi štitonoša koga su svi zvali Žalobni Ed. „Kad god nešto nestane, uvek mene gledaju, još od onda kad sam izgubio konja. Kao da je tu bilo pomoći. Konj je bio beo, a padao je sneg, šta su drugo i očekivali?"

,Ovu je skrenuo vetrar", kaza Gren, još jedan prijatelj lorda Snežnog. „Pokušaj da mirno držiš luk, Seme."

,Težak je", požali se debeli momak, ali ipak iščupa sledeću strelu. Ona odlete previsoko, kroz grane, deset stopa iznad mete.

,Čini mi se da si skinuo list s onog drveta", reče Žalobni Ed. „Jesen je uveliko stigla, nema potrebe da joj pomažeš." On uzdahnu. „A svi znamo šta sledi posle jeseni. Bogovi, kako mi je hladno. Odapni poslednju strelu, Semvele, čini mi se da mi se jezik zamrzao za nepca."

Ser Svinjče obori luk i Četu se učini da će početi da cmizdri. „Suvše je teško.“

„Napni, ciljaj, odapni“, reče Gren. „Ađe.“

Pošlušno, debejko iščupa svoju poslednju strelu iz zemlje, stavi je na luk, nape ga i otpusti tetivu. Uradio je to brzo, bez predugov skljenja niz strelu, kao prva dva puta. Strela pogodi siluetu pravo u grudi i zatreperi. „Pogodio sam ga.“ Ser Svinjče je zvučao zaprepašćeno. „Grene, jesи li video? Ede, gledaj, pogodio sam ga!“

„Pravo medju rebra, reko bi' ja“, primeti Gren.

„Jesam li ga ubio?“ - htede da zna debejko.

Tolet slegnu ramenima. „Možda bi mu probušio pluća, da ih ima. Većina stabala ih, po pravilu, nema.“ Na to uez luk iz Semovih ruku. „Vidao sam i gore hice. A i sam sam ih nekoliko odapeo.“

Ser Svinjče je prosto sijao. Po njegovom izrazu, čovek bi pomislio da je postigao nešto stvarno veliko. Ali kada ugleda Četa i njegove pse, osmeh mu se zgrči i zamre.

„Pogodio si drvo“, laza Čet. „Da vidimo kako ćeš da gadaš momke Mensa Rajdera. Oni neće stajati pruženih ruku i šuštavog lišća, o ne. Jurnuće pravo na tebe, vrštaće ti u lice, i kladim se da ćeš se upišati u čakšire. Jedan ima da ti zabije sekiru pravo med te tvoje svinjske očice. Poslednje što ćeš čuti biće njen prasak kada ti proseče lobanju.“

Debeljko se tresao. Žalobni Ed mu položi ruku na rame. „Brate“, reče ozbiljno Četu, „samo zato što se te tebi desilo, ne znači da i Semvela čela ista sudba.“

„O čemu to pričaš, Tolete?“

„O sekiri koja ti je smrskala lobanju. Je li istina da ti je pola mozga iscurilo na zemlju, pa su ga psi pojeli?“

Magarčina Gren se nasmeja, a čak se i na licu Semvela Tarlija ukaza slabašan osmejak. Čet šutnu najblžeg psa, cimnu im povoce i krenu uz brdo. *Smej se koliko hoćeš, ser Svinjče. Videćemo ko će se noćas smejeti.* Želeo je da ima vremena da ubije i Toleta. *Mračna budala konjskog lica, eto šta je on.*

Uspon beše strm, čak i na toj, najblažoj strani Pesnice. Na pola puta, psi stadoše da laju i da vuku, pošto su mislili da će uskoro biti nahranjeni. Umesto toga, on ih nahraniti čiznom, a bićem ošinu onu veliku rugobu što je pokušala da ga ujede. Kada ih sveza, ode da podnesc izveštaj. „Otisci su bili tamno, kao što je rekao Džin, ali psi nisu hteli da prate trag“, reče on Mormontu ispred njegovog velikog crnog šatora. „Tako blizu reke, možda su bili i stari otisci.“

„Stata.“ Lord zapovednik Mormont imao je čelavu glavu i veliku čupavu sivu bradu, i zvučao je jednako umorno kao što je izgledao. „Svima bi nam prijalo malo svežeg mesa.“ Gavran na njegovom ramenu klimnu glavom i ponovi: „Mesa. Mesa. Mesa.“

Mogli bismo da skuvamo proklete pse, pomisli Čet, ali zadrža jezik za zubima sve dok ga Matori Medved ne otpusti. A ovo je bilo poslednji put što sam morao njemu da se klanjam, pomisli zadovoljno. Činilo mu se da postaje sve hladnije, iako se mogao zakleti da to nije moguće. Psi su se jadno tiskali na smrznutom blatu, i Čet gotovo oseti poriv da se ugura izmedu njih. Umesto toga obmota crni vuneni šal oko donjeg dela lica, ostavivši samo preoz za usne. Ustanovio je da mu je toplije kada se kreće, tako da se uputio da lagano obide utvrdu sa šakom kiselišća, da podeli list-dva sa crmom braćom na straži, i da čuje šta imaju da mu kažu. Niko od ljudi na dnevnoj straži nije učestvovao u njegovoj zaveri, ali je ipak smatrao da nije loše znati šta misle.

Mahom su mislili kako je prokleto hladno.

Vetar je jačao kako su se senke izduživalle. Stvarao je visoki i tanak zvuk dok je strujao kroz kamenje prstenastog zida. „Mrzim taj zvuk“, reče mali Džin. „Zvući kao da neko odoje u žburnju civili za

mlekom.“

Kada je završio obilazak i vratio se psima, zateče Larka kako ga čeka. „Starešine su ponovo u šatoru Matorog Medveda, žestoko raspravljaju o nečemu.“

„Šta bi drugo i mogli da rade“, odvrati Čet. „Visokorođeni su, svi osim Blejna, i opijaju se rećima umesto vodom.“

Lark mu se približi. „Maloumnik ne prestaje da priča o ptici“, upozori on, osvrćući se da proveri kako niko nije blizu. „Sada pita da li smo napravili zalihu semenki za prokletinju.“

„To je gavran“, kaza Čet. „On jede leševe.“

Lark se iskezi. „Njegov, možda?“

Ili tvoj. Četu se činilo da im krupni čovek treba više od Larka. „Prestani da brineš o Malom Polu. Ti obavi svoj deo posla, a on će svoj.“

Suton se već sunjao kroz šumu kada se otarasio Sestrana i seo da naoštari mač. To beše pakleno težak posao s rukavicama na rukama, ali nije nameravao da ih skine. Koliko je hladno bilo, budala koja bi dodirnula čelik golum šakom ostala bi bez komada kože.

Psi zacvileše kada sunce zade. On ih nagradi vodom i psovjkama. „Još samo pola noći, a onda ćete moći da sami nadete svoju gozbu.“ Do tada je već mogao da namiriše večeru.

Diven je kraj logorske vatre nešto naširoko raspredao kada Čet pride da od kuvara Hejka uzme svoj okrajak tvrdog hleba i zdelu čorbe od pasulja i slanine. „Šuma je pretihia“, gorovio je stari šumar. „Nema žaba na obali reke, nema sova u mramu. Nikada nisam čuo mrtviju šumu od ove.“

„Ti tvoji zubi zvuče prilično mrtvo“, reče Hejk

Diven škjocnu drvenim zabima. „Nema ni vukova. Bilo ih je, pre, al'ih sada više nema. Šta misliš, 'de su se denuli?'“

„Negde gde je toplo“, kaza Čet.

Među desetak braće što su sedeli kraj vatre, četvorica behu njegovi. Svakoga je dobrano odmerio dok jeo, da vidi ima li znakova kolebanja. Kama je delovao dovoljno mirno, čutke je sedeo i oštiro svoje sečivo, kao i svake noći. A Slatki Donel Brdski bezbrižno se šalio. Imao je bele zube i debele crvene usne i žute krvrdže, koje je nosio vešt razbarušene po ramenima. Tvrđio je da je kopile nekog Lanistera. Možda je i bio. Čet nije preterano mirisao leptotiće, a ni kopilad, ali se činilo da Slatki Donel neće tek tako ustulnuti.

Mnogo je manje bio siguran u šumara koga su braća zvala Testera, ne što je bio dobar drvoseča već zbog hrkanja. Delovao je napeto kao da više nikada neće zahrkati. A Maslin je bio jos gori. Čet je video kako mu se znoj slija niz lice, uprkos ledenom vetru. Vlažne kapi iskrile su na svetlosti vatre, poput mnoštva mokrih dragulja. Maslin nije ni jeo, samo je zuri u čorbu kao da će mu od njenog mirisa pripasti muka. *Njega ču morati da držim na oku*, pomisli Čet.

„Zbor!“ Povik dođe iznenada, iz desetine grla, i brzo se proširi po svim delovima logora na vrhu brda. „Ljudi Noćne straže! Zbor kod središnje vatre!“

Mršteći se, Čet dokrajči čorbu i pode za ostalima.

Matori Medved je stajao pred vatrom, a iza njega su bili postrojeni Smolvud, Lok, Viters i Blejn. Mormont je na sebi imao plašt od debelog crnog krzna, a gavran mu je stajao na ramenu, kljunom čisteći crno perje. *Sigurno nije ništa dobro.* Čet se progura između Mrkog Bernara i nekih ljudi iz Kule senki. Kada se svi iskupiše, osim stražara u šumi i na prstenastom zidu, Mormont se iskašlja i plju. Pljuvačka se smrznula pre nego što pada na zemlju. „Braćo“, reče on. „Ljudi Noćne straže.“

„Ljudi!“ - vrissnu njegov gavran. „Ljudi! Ljudi!“

,Divljani su krenuli, spuštaju se iz planina niz tok Mlečne vode. Toren smatra da će im prethodnica naleteti na nas za deset dana. Njihovi najiskusniji i pljačkaši biće s Psoglavom Harmom u toj prethodnici. Ostali će verovatno obrazovati zaštitnicu, ili će jahati u blizini Mensa Rajdera. Drugde će im ratnici biti retko raspoređeni duž linije marša. Imaju volove, mazge, konje... ali ne previše. Većinom će ići peške, slabo naoružani i neobučeni. Ono oružja što ga imaju pretežno će biti od kamenih i kosti, a ne od čelika. Usporavaju ih žene, deca, stada ovaca i koza, i sva njihova imovina. Ukratko, mada su brojni, ranjivi su... a ne znaju da smo mi ovde. Ili bar moramo da se molimo da je tako.“

Znaju, pomisli Čet. *Ti prokleta matora vrećo gnoja, znaju, sigurno kao što će sunce svanuti. Korin Polušaka se nije vratio, zar ne? Nije ni Džarman Bakvel. Ako su uhvatili bilo koga od njih, i te kako znaš da su ih divljani do sada naterali da propevaju.*

Smolvud iskoraci. „Mens Rajder smera da probije zid i donese krvavi rat u Sedam kraljevstava. Pa, tu igru umemo da igramo i mi. U zoru ćemo mi doneti rat njemu.“

,Polazimo u zoru, i to svi“, reče Matori Medved, a žgor se razleže zborom. „Jahaćemo na sever, a potom ćemo skrenuti na zapad. Harmina prethodnica će uveliko proći Pesnicu kada se budemo okrenuli. Obronci Ledenkandži puni su uzanih, vijugavih dolina kao stvorenih za zasede. Povorka će im se razvuci mnogo milja. Udaricemo ih na nekoliko mesta istovremeno, i nateraćemo ih da se kunu kako nas je tri hiljadе, a ne tri stotine.“

,Napašćemo žestoko, i nestaćemo pre nego što njihovi konjanici stignu da se sakupe i uzvrate udarac“, dodade Toren Smolvud. „Ako krenu u poteru, povećemo ih okolo i naokolo, a onda ćemo ponovo udariti niže niz povorku. Spalićemo im kola, rasturiti stada i pobiti ih što više možemo. Mensa Rajdera lično, ako ga nademo. Ako se daju u beg i vrate u svoje čatrlje, pobedili smo. Ako ne bude tako, nećemo im dati mira sve do Zida, i postaraćemo se da ostave trag od mrtvaca čitavim putem.“

,Ima ih na hiljadе“, dobaci neko iz Četa.

,Svi ćemo izginuti.“ To je bio Maslinov glas, zelen od straha.

,Izginuti“, graknu Mormontov gavran, razmahnut crnim krilima. „Izginuti, izginuti, izginuti.“

,Mnogi od nas i hoće“, kaza Matori Medved. „Može biti čak i svi. Ali kao što je jedan drugi lord zapovednik relako pre hiljadu godina, zato smo i obukli crno. Prisetite se svojih reči, braćo. Jer mi smo mačevi u tami, stražari na bedemima...“

,Vatra koja bultki protiv hladnoće.“ Ser Malador Lokisuka svoj mač.

,Svetlo koje donosi zoru“, odgovorile drugi, i još mačeva se isuka iz korica.

Onda ih svi isušaše, i gotovo tri stotine dignutih mačeva i isto toliko glasova zagrme: „Rog koji budi usmle! Štit koji brani kraljevstva ljudi!“ Čet nije imao izbora da do se pridruži ostalima. Vazduh se maglio od njihovog daha, a plamen vatre igrao je na čeliku. Beše mu drago što vidi da se Lark i Tihonogi i Slatki Donel Brdski pridružuju, kao da su i oni jednake budale kao i ostali. To je dobro. Glupo je na sebe skretati pažnju kada čas samo što nije kucnuo.

Kada vika zamre, on ponovo će vетar kako nascrće na kameni zid. Plamenovi su se uvijali i drhtali, kao da je i njima hladno, a u iznenadnoj tišini gavran Matorog Medveda glasno zagraka i ponovo reče: „Izginuti.“

Pametna ptica, pomisli Čet dok su ih starešine otpuštale, upozoravajući sve da se nočas dobro najedu i odmore. Čet otpušta ispod svojih krzana, nedaleko od pasa, glave pune misli o svemu što može poći naopako. Šta ako se zbog te proklete zakletve neko od njegovih predomisli? Ili ako Mali Pol zaboravi i pokuša da ubije Mormonta za vreme druge straže umesto treće? Ili Maslina izda hrabrost, ili

ih neko prijavi, ili...

On shvati da osluškuje vетар. Vетар је zaista podsećао na detinji plač, a svако мало je чуо i ljudske glasove, njisku konja, cepanicu kako pucketa u vatri. Ali ništa drugo. *Tako je tihо.*

Pred оčima mu je plovilo Besino lice. *Nisam htio da u tebe gurnem nož, požele da joj kaže. Nabroa sam ti cveća, divljih ruža i vrbene i ljutića, čitavo mi je jutro za to trebalo.* Srce mu je tuklo kao bubanj, tako glasno da se bojao da će probuditi logor. Led mu je skorio bradu svuda oko usta. *Odakle mu sad to, to s Besom?* Kada god bi ranije pomislio na nju, samo bi se prisjetio kako je izgledala dok je umirala. Šta mu se to dešava? Jedva je disao. Da nije zaspao? Diže se na kolena, i nešto vlažno i hladno mu dodirnu nos. Čet diže pogled.

Padao je sneg.

On oseti kako mu se suze zamrzavaju na obrazima. *Nepravda*, požele da zaurla. Sneg će mu pokvariti sav trud, sve njegove pažljivo skovane planove. Gusto je padao, debele bele pahuljice spuštale su se svuda oko njega. Kako će u snegu naći skrivenu hranu, i životinske staze koje je trebalo da prate na istok? *Neće im trebati ni Diven ni Banen da nas ulove, ne ako budemo išli kroz nov sneg.* A sneg je i prikrivaо zemljistiće, pogotovo noću. Konj se može spotać preko korena, slomiti nogu na kamenu. *Gotovi smo*, shvati on. *Gotovi i pre nego što smo počeli. Izgubljeni smo.* Neće biti gospodskog života za pijavičarevog sina, ni utvrde za koju će moći da kaže da je njegova, ni žena ni kruna. Samo divljanski mač u stomaku, a onda neobeležen grob. *Sneg mi je sve uzeo... prokleti sneg...*

A pre toga ga je jednom uništilo Snežni. Snežni i njegova svinja.

Čet ustade. Noge mu behu ukočene, a pahuljice pretvorile daleke baklje u nejasne narandžaste mrlje. Osećао se kao da ga napada roj bledih hladnih buba. Spuštale su mu se na ramena, na glavu, uletale su mu u nos i u usta. Kunući, on ih otre. *Semvel Tarli*, priseti se. *Sa ser Svinjčetom ipak mogu da se obraćunam.* Obmota šal oko lica, navuče kapuljaču i krupnim koracima krenu ka logoru, gde je spavala lukavica.

Sneg je tako silno padaо da se izgubio između šatora, ali konačno primeti udobni mali vetrobran što ga je debeli sebi napravio između jedne stene i kaveza s gavranovinom. Tarli je ležao zakopan ispod hrpe crne vunene čebadi i čupavih krzana. Sneg je navejavao unutra i prekrivao ga. Ličio je na neku muku okruglu planinu. Čet isuka bodež iz kanija, i čelik zagreba kožu, slabasno kao nada. Jedan gavran gralnu. „Sneg“, promrmlja drugi, vireći kroz šipke crnim očima. I prvi dodade svoje „Sneg“. On prode između njih, oprezno stupajući. Levom šakom će debelom zatvoriti usta, da mu priguši krike, a onda...

Aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa.

Čet stade u pola koraka, progutavši kletvu, dok je zvuk roga treperio kroz logor, dalek i slabasan, ali potpuno prepoznatlјiv. *Ne sada. Bogovi bili prokleti, ne SADA!* Matori Medved je sakrio dalekođive u pojasu drveća oko Pesnice, da ih upozore na bilo čiji dolazak. *Džarman Bakvel se vratio sa Divovih stepenica, pomisli Čet, ili Korin Polušaka sa Prevoja urlika.* Jedan zov iz roga značio je da se braća vraćaju. Ako je to Polušaka, Džon Snežni je možda s njim, živ.

Sem Tarli se pridiže, snenih očiju, i zbuњeno se zagleda u sneg. Gavrani su glasno graktali, a Čet ču i lavež svojih pasa. *Pola proletelog logora je budno.* Prsti u rukavici mu se stegoše oko drške bodeža dok je čekao da zvuk zamre. Ali čim zvuk stade, poče iznova, glasniji i duži.

Aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa.

„Bogovi“, ču on kako civili Sem Tarli. Debeljkо se baci na kolena, stopala upetljanih plaštom i čebadima. Poče da se rita i traži verižnjaču što ju je okačio na obližnju stenu. Dok je navlačio

ogromni šator od metalne žice preko glave, ugleda Četa kako stoji. „Bila su dva?“ - upita. „Sanjao sam da sam čuo dva zova...“

„Nisi sanjao“, reče Čet. „Dva zova da pozovu Stražu na oružje. Dva zova znaće da dušmani dolaze. Tamo u mraku je jedna sekira na kojoj piše *Svinjče*, debeli. Dva zova znaće *divljane*.“ Dode mu da se nasmeje strahu na tom velikom okruglom licu. „Jebem ih sve u sedam paklova. Jebena Harma. Jebeni Mens Rajder. Jebeni Smolvud, rekao je da neće do nas stići još...“

Aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa.

Zvuk je trajao i trajao, sve dok se nije učinilo da nikada neće zamreti. Gavranovi su lepetali krilima i izbezumljeno graktali, leteli po kavezima i udarali u rešetke, a po čitavom logoru braća Noćne straže su ustajala, stavljala oklope, pripasivala mačeve, grabila bojne sekire i lukove. Semvel Tarli je stao i drhtao, lica iste boje kao i sneg koji se kovitalo svuda oko njih. „Tri“, procvile on Četu, „to je bio treći, čuo sam tri. Nikada ne duvaju tri puta. Nikada za poslednjih stotinu i hiljadu godina. Tri znači...“ „*Tudine*.“ Čet ispusti zvuk pola smeh a pola jecaj, i iznenada mu veš beše mokar, i on oseti kako mu pišačka curi niz nogu, i vide paru kako mu se diže iz čakšira.

DŽEJMI

Istočni vетар mu je duvao kroz upetljану лосу, мек и мирисан попут Серсеиних прстију. Чуо је песму птица, и осећао рену како се креће под чамцем док су их замаси весала водили премаbledоруžицастој зори. Након толиког времена provedеног у тами, свет је деловао тало чудесно да се Джејмију Lanister zavre u glavi. *Živ sam, i pijan od sunčevog svetla.* Sa usana mu prhnu смех, nenadan kao divlja патка isterana iz скровишта.

,Tišina“, зarezala девојчера, намрштена. Mrštenje je njenom širokom neuglednom лицу пристајало боље од осмеха. Мада је Джејми никада и nije video osmehnutu. Забављао се замисљајући је у некој Серсеиној svilenoj haljini umesto kožnog прслука posutog zakicima. *Bolje kravu u svilu obući nego nju.*

Ali je krava umela da весла. Под средим čakširama od grube vune krili су se listovi попут cepanica, а dugački mišići njених рукава стезали су се и опуштали са svakim zamahom весала. Čaki пошто је веслала пола ноћи, nije pokazivala znake umora, што се баš nije moglo реći за njegovog brata od tetke, ser Kliosa, koji se мучио s другим веслом. *Na prvi pogled, velika i jaka seljančura, ali ipak govori kao plemkinja, i nosi dugački маč i бодеž. Ah, ali ume li njima i da barata?* Djeјmi je nameravao to da ustanovi, чин се буде oslobođeno okova.

И на рукама и на ногама имао је гвоздене булагије, пoveзane teškim lancem, ne dužim od stope. „Dode mi da pomislim kako моја reč Lanistera nije dovoljna“, шаљо се доксу га okivali. Тада је već bio veoma pijan, zahvaljuјући Kejtlin Stark. Od njihovog bekstva из Brzorečja, pamatio је тек delice. Било је neke nevolje с tamničarem, ali ga је krupna девојчера savladala. Posle тога су se popeli uz beskonačno stepenište, okolo i naokolo. Noge су mu bile slabe као vlati trave, и неколико puta је posnuuo dok mu девојчера nije pružila ruku да се на њу osloni. У неком trenutku су га покрили putničkim plaštотом, i bacili на dno čamca. Sećao се како је ledi Kejtlin nekom naredila да дigne rešetke Vodene капије. Glasom sa којим nije bilo rasprave objavila је да ћаље ser Kliosa Freja natrag u Kraljevu Luku, s novim uslovima за kraljicu.

Tada mora да je zaspao. Od вина су му otežali kapci, а и пријало му је да се исружи, што је bio lusuz koji mu lanci u целиji nisu dopuštali. Djeјmi beše одавно naučio da krade san u sedlu za vreme pohoda. Ово nije било ništa teže. *Tirion ima da umre od smeha kada čuje kako sam prespavao vlastito bekstvo.* Sada је, međutim, bio budan, i okovi su mu smetali. „Moja gospo“, pozва он, „ako mi skines ove lance, zameniće te за велсима.“

Ona se ponovo namršti, lica sveg od konjskih zuba i mraчне sumnjičavosti. „Nosićeš своје lance, Kralj eubico.“

,Nameravaš da веслаš čitavim путем до Краљeve Luke, девојчуро?“

,Zvaćeš me Brijena. Ne devojčuro.“

,Ja se zovem ser Djeјmi. Ne Kraljeubica.“

,Poričeš da si ubio kralja?“

,Ne. Poričeš ли ti svoj pol? Ako је tako, dreši čakšire па mi pokaži.“ Nevino јој се osmehну. „Zatražio bih да mi отвориш прслућe, али mi се čini да то баš не bi bio neki dokaz.“

Ser Klios se promeškolji. „Brate, ne zaboravljaј на лепо ponašanje.“ *U njemu je lanisterska krv veoma retka.* Klios beše sin njegove tetke Džene i onog мамлаза Emona Freja, који је живео u smrtnom strahu од лорда Tivina Lanistera још од дана када се oženio njegovom sestrom. Kada је lord

Valder Frej uveo Blizance u rat na strani Brzorečja, ser Emon se opredelio za ženinu stranu, a ne za očevu. *U toj je trampi Livačka stena mnogo lošije prošla*, pomisli Džejmi. Ser Klios je ličio na lasicu, borio se kao gusan i imao svu kuraž izuzetno hrabre ovce. Ledi Stark mu je obećala slobodu ako prenese njenu poruku Tirionu, i ser Klios se svečano zakleo da će to i učiniti.

U onoj čeliji su se svi mnogo zaklinjali, Džejmi ponajviše. To je bila cena ledi Kejtlin za to što će ga izgubiti. Pritisnula je vrh devojčurinog velikog mača na njegovo srce i rekla: „Zakuni se da nikada više nećeš poći u rat ni protiv Starkova ni protiv Tulija. Zakuni se da ćeš naterati brata da ne pogazi svoju reč i da mi vратi moje kćeri, žive i zdrave. Zakuni se svojom čašcu viteza, svojom čašcu Lanistera, svojom čašcu zakletog brata Kraljeve garde. Zakuni se sestrinim životom, i očevim i sinovljevim, pred starim bogovima i novim, i pustiću te da odes svojoj sestri. Odbij, i skinuću ti glavu.“ Sećao se kako ga je čelikubadao kroz krpe dokle ona uvtala vrh mača.

Pitam se šta li bi prvoobrednik rekao o vrednosti zakletvi koje čovek da je mrtav pijan, lancima vezan za zid, s mačem uperenim u grudi? Mada, Džejmija nije preterano briňuo taj debeli prevarant, a ni bogovi kojima je tvrdio da služi. Priseto se vedra koje je ledi Kejtlin preturila u njegovoj čeliji. Čudna žena, da poveri svoje kćeri čoveku čija je čast sranje. Mada se trudila da mu veruje što je manje moguće. *Polaže svoje nade u Tiriona, ne u mene.* „Možda ipak i nije tako glupa“, reče on glasno.

Devojčura ga pogrešno shvati. „Nisam glupa. Ni gluva.“

Bio je blag prema njoj; tako je lako mogao da joj se izruguje da u tome nije bilo nikakve čari. „Govorio sam sam sa sobom, ne tebi. U tamnici čovek lako stekne tu naviku.“

Ona se namršti na njega, pa nastavi da gura vesla napred, da ih povlači unazad, da ih gura napred, ne progovarajući ni reč.

Vešta na rečima kao što je lepog lica. „Po gororu, cenum da si plemenitog roda.“

„Moj otac je Selvin od Oporja, po milosti bogova gospodar Večernih dvora.“ Čak je i to nevoljko procedila.

„Oporje“, kaza Džejmi. „Jeziva kamenčina u Uskom moru, koliko se sećam. A Večernji dvori su zakleti na vernošć Krajobiju. Kako to da služiš Roba od Zimovrela?“

„Služim ledi Kejtlin. A ona mi je naredila da te isporučim živog i zdravog tvom bratu Tirionu u Kraljevoj Luci, a ne da se s tobom raspravljam. Čuti.“

„Muka mi je od tišine, ženo.“

„Onda pričaj sa ser Kljosom. Ja za čudovišta nemam reči.“

Džejmi se posprdno nasmeja. „A ovde ima čudovišta? Da se ne kriju možda ispod vode? U onom tamo vrbaku? A ja bez svog mača!“

„Čovek koji je obećastio svoju sestru, ubio svog kralja i bacio nevino dete u smrt ne zaslужuje drugo ime.“

Nevino? Nesrećni dečak nas je uhodio. Džejmi je samo želeo da provede sat vremena nasamo sa Sersei. Putovanje na sever bilo je jedno veliko i dugačko mučenje; morao je da je gleda svaki dan, a nije smeо da je dodirne, svestan da joj se svake noći Robert pijano pentra u krevet u onoj velikoj škripavoj kući na točkovima. Tirion je dao sve od sebe da mu popravi raspoloženje, ali to nije bilo dovoljno. „Pazićeš šta pričaš o Sersei, devojčuro“, upozori je on.

„Jme mi je Brijena, ne devojčura.“

„Šta te briga kako te oslovjava jedno čudovište?“

„Jme mi je Brijena“, ponovi ona, uporna kao lovački pas.

,„Ledi Brijena?“ Na licu joj se ukaza takva nelagoda da Džejmi namirisa slabost. „Ili bi ti ser Brijena bilo više po volji?“ Nasmeja se. „Ne, bojim se da nije tako. Kravu muzaru možeš da osledaš, da na nju staviš očkop i pero i pokrovac od čiste svile, ali ipak nećeš moći da na njoj odjašeš u bitku.“

,Brate Džejmi, molim te, ne budi tako grub.“ Pod svojim plaštom, ser Klios je nosio prsluk podeljen na četiri polja, s kulama blizancima kuće Freja i zlatnim lavom Lanistera. „Pred nama je dalekput, ne bi trebalo da se svadamo među sobom.“

,Braco, kad se ja svadam, to radim mačem. Obraćao sam se gospo. Reci mi, devojčuro, jesu li sve žene na Oporju tako ružne kao ti? Žalim muškarce ako je tako. Možda i ne znaju kako izgledaju prave žene, pošto žive na jezivoj steni usred mora.“

,„Opore je prelepo“, prostenja devojčura između zaveslaja. „Zovu ga Safirno ostrvo. Čuti, čudovište, osim ako nećeš da ti začepim usta.“

,„I ona je prosta, zar nije, braco?“ - upita Džejmi ser Kliosa. „Mada u kičmi ima čelika, to moram da ti priznam. Nema mnogo muškaraca koji bi se usudili da me u lice nazovu čudovištem.“ *Mada ne sumnjam da mi iza leđa to i te kako često govore.*

Ser Klios se uznenireno nakašlja. „Ledi Brijena je te laži čula od Kejtlin Stark, bez svake sumnje. Starkovi ne mogu da se nadaju da će te pobediti mačevima, ser, tako da sada rat vode otrovnim rečima.“

Oni me i jesu pobedili mačevima, ti kržljava budalo. Džejmi se značajno osmehnu. Ako im dozvoliš, ljudi će u značajnom osmehu videti svakava značenja. Da li je brat Klios stvarno progutao taj kazan balege, ili se samo trudi da mi se dodvori? Šta to imamo pred sobom, poštenog tikvana ili ulizicu?

Ser Klios je bezbržno brbljao dalje. „Čovek koji bi poverovao da zakleti brat Kraljeve garde može da povredi jedno dete - ne zna značenje reči čast.“

Ulizicu. Ako ćemo pravo, Džejmi je zažalio što je bacio Brendona Starka kroz onaj prozor. Sersei mu je posle toga strašno dodijavala, pošto dečak nikako nije htio da umre. „Njemu je sedam godina, Džejmi“, gridla ga je. „Čak i da je shvatio šta je video, mogli smo da ga zastrašimo tako da nikome ništa ne kaže.“

,Nisam mislio da želiš..“

,Ti nikada ne misliš. Ako se dečak oporavi i ispriča ocu šta je video..“

,Ako ako ako.“ Povukao ju je na krilo. „Ako se probudi, reći ćemo da je sanjao, reći ćemo da je lažov, a ako baš sve propadne, ubiću Nedu Starka.“

,A šta misliš da će nakon toga da uradi Robert?“

,„Nek Robert radi šta mu je volja. Ratovaču protiv njega ako budem morao. Rat za Serseinu pičku, tako će ga zvati pevač.“

,Džejmi, puštaj me!“ - planula je ona, otimajući se da ustane.

A on ju je poljubio. Na tren se opiral, ali su joj se onda usne rasklopile pod njegovim. Prisetio se ukusa vina i karanfilića na njenom jeziku. Zadrhtala je. Ruka mu je pošla do njenog prsluka i cimnula, pokidavši svilu, tako da su joj grudi izletele, i na neko vreme mali Stark je bio zaboravljen.

Da li ga se Sersei kasnije prisetila i unajmila tog čoveka o kome je govorila ledi Kejtlin, da bi bila sigurna kako se dečak više nilada neće probudit? *Da je želela njegovu smrt, poslala bi mene. A ni ne liči mi na nju da odabere zlikovca koji će svoj posao tako čudesno uprskati.*

Nizvodno, izlazeće sunce svetlučalo je na namreškanoj površini reke. Južna obala beše od crvene gline, glatka kao drum. Manji potoci ulivali su se u veće, a trula stabla potopljenog drveća tiskala su se uz obalu. Severna obala bila je manje pitoma. Visoki kameni obronci dizali su se dvadeset stopa iznad

njih, okrunjeni šumarcima bukve, hrasta i kestena. Džejmi primeti kulu stražaru pred njima kako narasta sa svakim zaveslajem. Davno pre nego što su stigli do nje, znao je da je napuštena, izlazano kamenje bilo joj je obrisalo ružama pušavicama.

Kada vetrar promeni smer, ser Klios pomože krupnoj devojčuri da digne jedro, trougao krutog prugastog plavo-crvenog platna. Boje Tulija sigurno će im doneti nevolje ako sretnu lanisterske snage na reci, ali beše to jedino jedro koje su imali. Brijena se prihvati krme. Džejmi izbací bočno kormilo, a lanci su mu zweckali sa svakim pokretom. Nakon toga, brže su napredovali, pošto su im i vetrar i struja pomagali u begu. „Uštedećemo mnogo vremena ako me isporučite ocu umesto bratu“, ukaza on.

„Kćeri ledi Kejtlin su u Kraljevoj Luci. Vratiću se s njima, ili se neću vratiti uopšte.“

Džejmi se okrenuo ser Kliosu. „Brate, pozajmi mi svoj nož.“

„Ne.“ Žena se nakostreši. „Ne dozvoljavam da budeš naoružan.“ Glas joj beše nepopustljiv poput kamena.

Boji me se, čak i okovanog. „Kliose, izgleda da moram da te zamolim da me obriješ. Bradu mi ostavi, ali kosu skin.“

„Hoćeš da te ošišam na čelavu?“ - upita ser Klios Frej.

„Kraljevstvo poznaje Džejmija Lanistera kao gлатko izbrijanog viteza dugačke zlatne kose. Čelavac prljave žute brade možda će proći neprimećen. Radje bih da me ne prepoznaju doksam u okovima.“

Bodež nije bio oštar kao što se Džejmi nadao. Klios se svojski potrudio, sekao je i kidao učebanu kosu i bacao pramenove u vodu. Zlatni uvojci plutali su na površini reke, polako zaostajući za njima. Dok su nestajali, niz vrat mu domile vaška. Džejmi je uhvati i smrška je noktom. Ser Klios mu ih na glavi nade još nekoliko, i pobaca ih u reku. Džejmi pokvasti glavu, i natera ser Kliosa da naostrvi sećivo pre nego što ga pusti da oguli poslednji i pedalj žutih čekinja. Kada je to bilo gotovo, potresaše mu i bradu.

Odratz u vodi prikazivao je nekog nepoznatog čoveka. Ne samo što je bio čelav, već je izgledao kao da je u onoj tamnici ostario pet godina; lice mu beše suvlje, s podočnjacima i borama kojih se nije sećao. *Ovako ne podsećam preterano na Sersei. To joj se nimalo neće dopasti.*

Negde oko podneva, ser Klios je zaspao. Njegovo hrvanje podsećalo je na parenje pataka. Džejmi se opruži da gleda kako svet prolazi; nakon mračne čelije, svaka stena i drvo bili su čudo.

Nekoliko sojenica dodoše i prodoše, nataknute na visoke stubove, zbg kojih su naličiovalo na čaplje. Od naroda koji je tu živeo, ne videše ni traga. Ptice su im letele iznad glava, ili se dozivale iz drveća na obali, a Džejmi primeti i srebrnaste ribe kako prosecaju vodu. *Pastrmke Tulija, to je loše znamenje,* pomicljao je, sve dokne vide nešto gore - ispostavilo se da je jedan od plutajućih trupaca kraj kojih su prolazili zapravo mrtvac, bled i natečen. Plaš mu se upetljao u korenje palog drveta, a boja plastičnosti jasno beše lanisterski grmiz. Džejmi se pitao da li je to leš nekoga koga je poznavao.

Kraci Trozupca behu najlaški način da se roba ili ljudi prevezu preko rečnih zemalja. Da su mirna vremena, nailazili bi na ribare u čamćicima, dereglijie sa žitom kako se motklama otiskuju nizvodno, trgovce što prodaju igle i bale platna iz plovećih dućana, možda čak i neki veselo obojeni lakrdijaški čamac šarenih jedara kako putuje uzvodno od sela do sela i od zamka do zamka.

Međutim, rat beše uezao svoj danak. Plovili su kraj sela, ali seljane nisu videli. Prazna mreža, iscepana i pokidana, visila je s jednog drveta, jedini trag ribara. Mlada devojka koja je pojila konja odjala je čim im je ugledala jedro. Kasnije su prošli kraj desetak seljaka koji i su kopali u polju ispod razvalina spaljene kule. Ljudi su ih osmotrili tupim očima i vratili se radu čim su shvatili da čamac ne

predstavlja pretnju.

Crveni krak beše širok i spor, vijugava reka s mnogo zavoja, posuta sićušnim šumovitim adama i često zaprečena peščanim sprudovima i oborenim stablima, koji su vrebali tik ispod površine. Brijena kao da je imala oštro oko za opasnosti, i uvek je uspevala da pronađe prolaz. Kada ju je Džejmi pohvalio zbog poznavanja reke, sumnjičavao ga je odmerila i rekla: „Ne poznajem reku. Oporje je ostrvo. Naučila sam da baratam veslima i jedrom pre nego što sam sela na prvog konja.“

Ser Kljos se diže i protjerla oči. „Bogovi, kako me bole ruke. Nadam se da će ovaj veter potrajati.“ On ga onjuši. „Miriš na kišu.“

Džejmi je osećao da bi mu prijala jedna dobra kiša. Tammice Brzorečja nisu bile najčistije mesto u Sedam kraljevstava. Mora da smrdi kao polkaren sir. Kljos zaškolj k i niz reku. „Dim.“

Tanak sivi prst kao da ih je pozivao. Dizao se s južne obale, nekoliko milja dalje, vitak i vijugav. Ispod njega, Džejmi razabara čadave ostatke neke velike zgrade, i hrast pun mrtvih žena.

Vrane tek što im behu sletele na leševe. Tanku užad duboko se usecala u maku kožu njihovih vratova, a kada veter dunu, one se zanjilihaše i zavrteše. „Ovo nije viteško delo“, reče Brijena kada se dovoljno približiše da jasno vide. „Nijedan pravi vitez ne bi počinio ovako strašan zločin.“

„Pravi vitezovi vide i gore prizore svaki put kada odaju u rat, devojčuro“, uzvrati Džejmi. „A čine i gora dela, da.“

Brijena okrenu krmu ka obali. „Neću ostaviti nevine da budu hrana vranama.“

„Okrutna devojčuro! I vrane moraju da jedu. Drži se reke i pusti mrtve na miru, ženo.“

Pristali su izvodno od mesta na kome se veliki hrast nadvijao nad rekom. Dok je Brijena spuštaла jedro, Džejmi je izašao na obalu, nespretan u lancima. Crveni krak mu ispuni čizme i probi kroz iscepane čakšire. Smejući se, on pada na kolena, potopio glavu u vodu, i izroni sav mokar. Ruke mu behu spećene od prljavštine, i kada ih protjerla i očisti u vodi, učiniše mu se tanje i blede nego što je pamlio. I noge mu behu ukočene, i nesigurne kada se na njih osloni. *Previše sam vremena proveo u tamicici lorda Hostera.*

Brijena i Kljos izvuklo čamac na obalu. Leševi su im visili iznad glava, otekli u smrti, poput strašnih vočki. „Nekoliko od nas će morati da ih spusti“, reče devojčura.

„Ja ću se popeti“ - Džejmi stupi na obalu, zvečkajući. „Samo mi skinite ove lance.“

Devojčura je zurila u jednu mrtvu ženu. Džejmi joj se približi sitnim, nespretnim koracima; drugačije nije ni mogao, zbog stopu dugačkog lanca. Kada vide znak obešen o vrat najvišeg leša, osmehnu se. „Spavale su s Lavovima“, pročita on. „O, da, ženo, ovo je tako neviteško delo... ali delo tvoje strane, a ne moje. Pitam se ko li su ove žene bile.“

„Služavke iz krčme“, reče ser Kljos Frej. „Ovo je bila krčma, sada se sećam. Neki ljudi iz moje pratnje su tu proveli noć kada sam se poslednji put vraćao za Brzorečje.“ Od zgrade ne beše ostalo ništa sem kamenog temelja i pocernelih srušenih greda. Iz pepela se još dizao dim.

Džejmi je kurve i bordele prepustao svom bratu Tirionu; Sersei je bila jedina žena koju je ikada želeo. „Izgleda da su devojke izašle u susret nekim vojnicima moga oca. Možda su im poslužile hrani i piće. Tako su zasluzile izdajničke ogrlice, poljupcem i kriglom piva.“ On diže pogled niz reku da proveri prati li ih ko. „Ovo je zemlja Brekena. Možda je njihovo pogubljenje naredio lord Džonos. Moj otac mu je spalio zamak, bojim se da mu nismo nimalo dragi.“

„A možda je delo Marka Pajpera“, kaza ser Kljos. „Ili onog šumskog duha Berika Donderiona, mada sam čuo da on ubija samo vojnike. Možda neka družina severnjaka Ruza Boltona?“

„Boltona je moj otac pobedio na Zelenom kraku.“

,„Da, ali ga nije i slomio“, reče ser Krios. „Ponovo se vratio na jug kada je lord Tivin krenuo na gazove. U Brzorečju se priča da je uzeo Harendvor od ser Ejmorija Lorča.“

Džemiju se ni najmanje nije dopadalo kako to zvući. „Brijena“, obrati joj se on, udostojivši se da je oslovljava po imenu, u nadu da će ga saslušati, „ako lord Bolton drži Harendvor, sigurno motri na Trozubac i Kraljev drum.“

Učinilo mu se da vidi senku nesigurnosti u njenim krupnim plavim očima. „Pod mojo om si zaštitom. Moraće najpre mene da ubiju.“

,Mislim da im to neće predstavljati neku prepreku.“

,Jednako sam dobar borac kao ti“, reče ona, očigledno uvredena. „Bila sam jedna od odabranih sedmoro kralja Renlija. Vlastitih rukama mi je na ramena stavio svileni plašt Dugine garde.“

,Dugina garde? Ti i jo šest curica, je li to bilo to? Jedan pevač je davno rekao da je u svili svaka devica lepa... ali tebe sigurno nije upoznao.“

Ženi se zažarije obraz. „Moramo da iskopamo grobove.“ Krenu ka drvetu da se popne.

Niže grane hrasta behu dovoljno velike da na njih stane kada se uzverala uz deblo. Hodala je medu lišćem, s bodežom u ruci, sekuci konopce. Oko palih tela rojile su se muve, i smrad je postajao sve gori sa svakim palim lešom. „Previše se trudimo oko kurvi“, požali se ser Krios. „Čime ćemo kopati? Nemamo ašova, a svoj mač neću da upotrebim, ja...“

Brijena vilnu i skoči s grane umesto da side niz deblo. „U čamac. Brzo. Videla sam jedro.“

Požurili su koliko su mogli, mada je Džemji jedva trčao, i ser Krios ga uvuče u čamac. Brijena ih odgurnuo veslom, i užurbano diže jedro. „Ser Kliose, moraćeš i ti da vesiš.“

Poslušao ju je. Čamac brže zaseče reku; i struja, i vetr i vesla išli su im na ruku. Džemji je sedeо u lancima, gledajući uzvodno. Video se samo vrh drugog jedra. Zbog zavoja na Crvenom kraku, činilo se da se nalazi iznad polja, da se iza zalkona od krošnji kreće na sever, dok oni idu na jug, ali je znao da je to varka. Digao je obe ruke da zalkoni oči. „Blatnocrvena i vodnjikavoplava“, objavi on.

Brijenina široka usta čutle su se otvarala i zatvarala, zbog čega je ličila na kravu koja preživa. „Brže, ser.“

Krčma ubrzo nestade iza njih, a sa vidika nestade i vrh onog jedra, ali to ništa nije značilo. Kada jednom progontelji obidu okulu, ponovo će biti vidljivi. „Valjda možemo da se nadamo kako će plemeniti Tuliji zastati da sahrane kurve.“ Pomisao na povratak u čeliju se Džemiju nimalo nije dopadala. *Tirion bi sada smislio nešto pametno, ali meni na pamet jedino pada da jurnem na njih s mačem u ruci.*

Dobar deo sata igrali su se žmurke s progonteljima, obilazeći okuke i prolazeći između šumovitih ada. Baš kada su se ponadali kako im je nekako uspelo da ostave poteru za sobom, daleko jedro se ponovo ulazila. Ser Krios zastade u pola zavesljaja. „Tudini ih odneli.“ Onda obrisa znoj sa čela.

,Veslaj!“ - reče Brijena.

,Progoni nas rečna galja“, objavi Džemji pošto ju je dobro osmotrio. Sa svakim zaveslajem, kao da je postajala malo veća. „Po devet vesala s obe strane, što znači osamnaest ljudi. A još i više ako su uz veslače natrpali i borce. A ima i veće jedro od našeg. Ne možemo im umači.“

Ser Krios se zaledi za veslima. „Osamnaest, kažeš?“

,Po šestorica na svakoga od nas. Ja bih htio osmoricu, ali mi ove narukvice pomalo smetaju.“ Džemji diže ruke. „Osim ako ledi Brijena ne bude tako ljubazna, pa me oslobođi?“

Ona se ne osvrnu na njega, već svu snagu unese u zaveslaje.

,Imali smo pola noći prednosti“, nastavi Džemji. „Veslaju od zore, odmaraju po dva vesla

istovremeno. Sigurno su iscrpljeni. Sada im je prizor našeg jedra dao nalet snage, ali to neće potrajeti. Moći ćemo dosta da ih pobijemo.“

Ser Klios se oči razrogačiše. „Ali... njih je osamnaest. U najmanju ruku. Verovatnije dvadeset ili dvadeset i pet.“

Brat od tetke mu zastenja. „Ne možemo se nadati pobedi protiv osamnaestorice.“

„Ko je spomenuo pobedu? Najviše čemu možemo da se nadamo jeste smrt s mačem u ruci.“ Bio je potpuno iskrren. Džeđmi Lanister se smrti nikada nije bojao.

Brijena prestade s veslanjem. Znoj joj je preko čela zalepio pramenove kose boje lana, a tako namrštena izgledala je ružnije nego ikada pre. „Pod mojo om si zaštitom“, reče ona, glasom tako punim besa da je ličio na režanje.

Morao je da se nasmeje na takvu žestinu. *Ona je Pseto sa sisama*, pomisli. *Ili bi bila da ima nekakve sise*. „Onda me zaštiti, devojčuro. Ili me osloboди da se zaštiti sam.“

Galija je kiziža nizvodno, veliki drveni vilin konjic. Voda oko nje penila se od mahnitih zaveslaja. Osetno se primicala, ljudi na njenoj palubi tiskali su se napred dok se približavala. U rukama im je svetlucao metal, a Djeđmi vide i lukove. *Strelci*. Mrzeo je strelce.

Na pramcu zahuktale galije stajao je zdepast čovek čelave glave, čupavih sivih obrva i mišićavih ruku. Preko oklopa je nosio prljav beli ogrtića sa žalosnom vrbom izvezrenom bledoželenim nitima, ali mu plašt beše prilaćen srebrnom pastrmkom. *Kapetan garde Brzorečja*. U svoje vreme je ser Robin Riger bio poznat kao žilav borac, ali je to vreme prošlo; bio je vršnjak Hostera Tulija, i ostario je zajedno sa svojim gospodarom.

Kada se lade nadoše na pedeset koraka, Djeđmi stavi šake oko usta i viknu preko vode: „*Ser Robine, došao si da mi poželiš srećan put?*“

„*Došao sam da te vratim nazad, Kraljeubico*“, zagrme ser Robin Riger. „*Kud ti se dela zlatna kosa?*“

„*Nadam se da će blištvom čelom zaslepti neprijatelje. Učim od tebe.*“

Ser Robinu to nije bilo smešno. Razdaljina između čamca i galije smanjila se na četrdeset koraka. „*Bacite vesla i oruže u reku, i niko neće nastrandati.*“

Ser Klios se okrenu. „Djeđmi, reci im da nas je oslobođila ledi Kejtlin... razmena zarobljenika... sve po zakonu...“

Djeđmi im to i reče, koliko god bilo uzaludno. „*U Brzorečju ne vlada Kejtlin Stark*“, uvzrati povikom ser Robin. Četiri strelca zauzeće položaje oko njega, dvojica stojeći a dvojica klečeći. „*Bacite mačeve u reku.*“

„*Ja nemam mač*“, uvzrati on, „*ali da ga imam, zabio bih ti ga u trbuhi i odsekao jaja toj četvorici kukavica.*“

Odgovoriše mu strele. Jedna pogodi krmu, dve probiše jedro, a četvrta promaši Djeđmija za stopu.

Pred njima iskršnu još jedan širok zavoj Crvenog kraka. Križ jarbola se okrenu dok su skretali, jedro zapucketa kada se ispuni vetrom. Pravo pred čamcem, nasred reke, nalazila se velika ada. Glavni tok je nastavljaо nadesno. Levo je rukavac tekao između ade i visokih litica severne obale. Brijena okrenu krmu i čamac jurnu levo, napetog jedra. Djeđmi joj je posmatrao oči. *Lepe oči*, pomisli, *i mirne*. Umeo je da tumači ljudske oči. Znao je kako izgleda strah. *Ona je odlučna, a ne očajna*.

Trideset koraka iza, galija je ulazila u krušinu. „*Ser Kliose, uzmi krmu*“, naredi devojčura. „*Kraljeubico, uzmi veslo i drži nas podalje od stena.*“

„*Na zapovest moje gospe.*“ Veslo nije bilo mač, ali je lopatica mogla da slomi nečije lice ako se valjanu zamahne, a drškom su mogli da se odbijaju udarci.

Ser Krios gurnu veslo Džejmiju u ruku i uspentra se na krmu. Prošli su vrh ostrva i naglo skrenuli u rukavac, pljušnivi talas vode litici u lice kada se čamac nagao. Ada beše prekrivena gustom šumom - ispreletenje vrbe, hrastovi, i visoki borovi bacali su duboke senke preko uzburkane vode, krijući sprudove i istrelja debla potopljenog drveća. Levo od njih litica se dizala okomita i stenovita, a u njenom podnožju reka je penila oko odronjenog stenja.

Predoše sa sunca u senu, skriveni od galije zelenim zidom drveća i kamenitom sivosmedom strminom. *Koji trenutak predaha od strela*, pomici Džejmi, otiskujući ih od jedne napola potopljene stene.

Čamac se zaljulja. On ču tih pljušak, a kada se osvrnu, Brijene nije bilo nigde. Tren kasnije, ponovo je ugleda, kako se izvlači iz vode u podnožju litice. Pregazila je pličak, preskočila nekoliko stena, i počela da se penje. Ser Krios je gledao iskolačenih očiju i razapljenih usta. *Budala*, pomici Džejmi. „Ne obaziri se na devojčuru“, zareža on na svog brata od tetke. „Krmanti.“

Ugledaš jedro kako se kreće iz drveća. Rečna galija ukazu se cela na vrhu rukavca, dvadeset i pet koraka iz njih. Pramac joj se snažno zanese dok je skretala, i pet-šest strela vinu se u vazduh, ali sve padoše podalje od cilja. Kretanje obe lade stvaralo je poteškoće strelcima, ali je Džejmi znao da će uskoro naučiti lud treba da ciljaju. Brijena je bila na pola litice, penjala se od ispusta do ispusta. *Riger će je sigurno videti, a onda će je njegovi strelici skinuti*. Džejmi odluči da proveri hoće li gordost naterati starca na glupost. „*Ser Robine*“, vilku, „počuj me na tren.“

Ser Robin diže ruku, i strelcu oboriše lukove. „*Reci šta imaš, Kraljeubico, ali brzo.*“

Čamac se prodruen kroz pojasa slomljeng kamenja, a Džejmi doviknu: „*Znam za bolji način da se ovo razreši - dvoboj. Ti i ja.*“

„*Nlismam rođen juče, Lanisteru.*“

„*Nisi, ali ćeš danas verovatno umreti.*“ Džejmi diže šake da bi svu videli kako je okovan. „*Boriću se protiv tebe u lancima. Čega imas da se bojиш?*“

„*Ne tebe, ser. Da je izbor na meni, ništa mi ne bi bilo draže, ali mi je naređeno da te dovedem natrag živog, ako te moguće.* Strelići. „On im dade znak. „*Napni. Ciljaj. Oda...*“

Razdaljina beše manja od dvadeset koraka. Strelići teško da su mogli da promaše, ali dok su zapinjali lukove, zasu ih kiša slijunka. Sitno kamenje i zadobova po palubi, odbi im se od kaciga i pljušnu s obe strane pramca. Oni dovoljno pametni da shvate digoše poglede baš kada se stena velika poput krave odvoji od vrha litice. Ser Robin pometeno kriknu. Kamen se premetnu kroz vazduh, udari o liticu, prelomi se nadvoje i tresnu na galiju. Veći komad polomii jarbol, pokida jedro, baci dva strelica u reku, i smrsku nogu veslača zaledlog na veslo. Brzina kojom galija poče da se puni vodom govorila je da je manji deo prošao pravo kroz korito. Vriska veslača odjekivala je od litice, dok su strelići mahnito mlatarali u vodi. Po njihovom praćakanju, bilo je jasno da ne umeju da plivaju. Džejmi se nasmeja.

Kada su izšli iz rukavca, galija je tonula medu virovima i sprudovima, a Džejmi Lanister sam sebi reče da su bogovi ipak dobri. Ser Robina i njegove triput prolête strelice čeka dugačko i mokro pešačenje za Brzorečje, a on se otarasio i velike ružne devojčure. *Ni sam ovo ne bih bolje isplanirao. Sad samo da se oslobođim ovih lanaca...*

Ser Krios vilku. Kada Džejmi diže pogled, vide Brijenu gde trči preko vrha litice ispred njih, pošto je presekla prst zemlje dok su oni pratili zavoj reke. Ona se odraži sa stene i na tren je u skoku izgledala gotovo skladno. Bilo bi nezahvalno nadati se da će smrskati glavu o nelu stenu. Ser Krios usmeri čamac ka njoj. Srećom, Džejmi je još držao veslo. *Jedan dobar udarac kada dopliva, i otarasiču je se zauvek.*

Umesto toga, shvati da pruža veslo u vodu. Brijena se uhvati, i Džejmi je privuče. Dok joj je

pomagao da se popne u čamac, voda joj je curila s kose i kapala joj sa mokre odeće stvarajući jezerve na palubi. *Mokra je još i ružnja. Ko bi pomislio da je to moguće?* „Ti si prokleto glupa devojčura“, reče joj on. „Mogli smo da odjedrimo bez tebe. Sada valjda očekuješ da ti zahvalim?“

„Ne treba mi tvoja zahvalnost, Kraljeubico. Položila sam zakletvu da će te dovesti živog i zdravog u Kraljevu Luku.“

„I stvarno misliš da je održis?“ Džejmi joj uputi svoj najblistaviji osmeh. „Pa, to je pravo čudo.“

KEJTLIN

Ser Dezmund Grel je služio kući Tulija čitavog svog života. Bio je štitonoš kada se Kejtlin rodila, vitez kada je prohodala i naučila da jaše i pliva, kaštelan kada se udala. Video je kako mala Ket larda Hostera postaje mlađa žena, gospa velikog lorda, majka kralja. *A sada me je video kako sam postala izdajnica.*

Njen brat Edmur imenovao je ser Dezmunda za zapovednika Brzorečja kada je odjahaо u boju, tako da je na njega palo da se pozabavi njenim zločinom. Da bi joj olakšao, poveo je sa sobom kućepravitelja i njenog oca, Ateridis Vejnja. Dva čoveka su stajala i gledala je; ser Dezmund stamen, rumen, posramljen, Ateridis ozbiljan, svu, tužan. Obojica su čekala da ona progovori. *Posvetili su čitav život službi mom ocu, a sada sam im za to platila sramotom*, pomisli Kejtlin umorno.

„Tvoji sinovi“, izgovori napokon ser Dezmund Grel. „Mestar Vajmen nam je rekao. Sirota deca. Užasno. Užasno. Ali...“

„Delimo tvoj bol, moja gospo“, dodade Ateridis Vejnja. „Čitavo Brzorečeje tuguje s tobom, ali...“

„Mora da si poludela od tih vesti“, upade ser Dezmund, „Ljudilo od bola, majčinsko ludilo, ljudi će razumeti. Nisi znala...“

„Jesam“, reče Kejtlin odlučno. „Shvatala sam što radim, i znala sam da su mi dela izlajnička. Ako me ne kaznite, ljudi će poveravati da smo zajedno šurovali da oslobođimo Džejmija Lanistera. Bilo je to samo moje delo, i ničije drugo, i samo ja moram za njega da odgovaram. Stavite me u Kraljevici prazne okove, i nosišu ih ponosno, ako tako mora biti.“

„Okove?“ Kao da je sama ta reč prenerazila sirotog ser Dezmunda. „Kraljevu majku, rođenu kći mog gospodara? Nemoguće.“

„Možda bi“, kaza kućepravitelj Ateridis Vejnja, „moja gospa pristala da bude zatvorena u svoje odaje dok se ser Edmur ne vrati. Da proveđe neko vreme u samoći, i molitvama za svoje ubijene sinove?“

„Zatvorena, da“, reče ser Dezmund. „Zatvorena u ćeliju u kuli, to bi imalo smisla.“

„Ako ćete me zatvoriti, neka to bude u odajama mog oca, da mogu da mu pružim utehu u poslednjim danima.“

Ser Dezmund se na tren zamisli. „Dobro. Neće ti nedostajati udobnosti i pažnje, ali ti je sloboda zamka uskraćena. Posećuj obrediste ako želiš, ali se inače drži odaja lorda Hostera, sve dok se lord Edmur ne vrati.“

„Biće tvoga volja.“ Brat joj nije bio lord, sve dok joj je otac živ, ali ga Kejtlin nije ispravila. „Postavite stražare ako morate, ali vam dajem reč da neću pokušati bekstvo.“

Ser Dezmund klimnu glavom - očigledno mu je bilo drago što je završio s tako mučnom dužnošću, ali se tužnooki Ateridis Vejn zadržao tren pošto je kaštelan otisao. „Teško si delo počinila, moja gospo, ali uzalud. Ser Dezmund je poslao ser Robina Rigeru u poteru, da vrati Kraljevici... ili ako u tome ne uspe, da vrati njegovu glavu.“

Kejtlin ništa drugo nije ni očekivala. *Neka Ratnik da snage tvojoj desnici, Brijena*, molila se. Uradila je sve što je mogla; sada joj je ostala samo nada.

Stvari joj prenešu u očevu ložnicu, čije je središte zauzimao veliki krevet s baldahinom u kome je rođena, sa stubovima izrezbarenim u obliku pastrmki u skolu. Oca joj preneseš malo niže niz stepenice, a bolesničku mu postelju postaviše tako da gleda na trouglasti balkon koji je izlazio iz

njegove radne odaje, odakle je mogao da vidi reke koje je toliko voleo.

Lord Hoster je spavao kada Kejtlin uđe. Ona ode do balkona i stade s jednom rukom na balustradi od hrapavog kamena. Ispod zamka, hitra Stenovalja spajala se s mirnim Crvenim krakom, i Kejtlin je videla daleko nizvodno. *Ako sa istoka dove prugasto jedro, to će značiti da se ser Robin vraca.* Trenutno je površina vode bila pusta. Ona zahvali bogovima na tome, i vrati se unutra da sedne kraj oca.

Kejtlin nije znala je li lord Hoster svestan da je ona tu, da li mu njeno prisustvo donosi bilo kakvu utehu, ali je nju umirivalo što je kraj njega. Šta bi ti rekao da znaš za moj zločin, oče? - pitala se. *Da li bi uradioisto šta i ja da smo Liza i ja u rukama neprijatelja? Ili bi me i ti osudio, i nazvao moj čin majčinskim ludilom?*

U sobi se osećao miris smrti; težak miris, sladak i gadan, uporan. Podsećao ju je na sinove koje je izgubila, njenog milog Brena i njenog malog Rikona, poginule od ruke Teona Grejdžoja, koji je bio Nedov štićenik. Još je oplakivala Nedu, uvek će ga oplakivati, ali da joj tako oduzmu decu... „Čudovišno je okrutno izgubiti dete“, prošaptala je tiho, više sebi nego ocu.

Oči lorda Hostera se otvorile. „Vrbena“, izgovori na glasom promuklim od bola.

Ne prepoznaće me. Kejtlin beše navikla da joj se on obraća kao njenoj majci ili sestri Lizi, ali ime Vrbena je sada prvi put čula. „Ja sam Kejtlin“, reče. „Ket, oče.“

„Oprosti mi... krv... o, prelinjem... Vrbena...“

Zar je moguće da je u očevom životu postojala još neka žena? Možda neka seoska devica koju je zaveo u mladost? *Da li je nakon smrti moje majke nalazio utehu u naručju neke služavke?* Bilo je to čudno pitanje, od njega ju je obuzimao nespokoj. Iznenada joj se učini da svog oca nikada nije ni poznavala. „Ko je Vrbena, moj gospodaru? Hoćeš li da je pozovem, oče? Gde da nadem tu ženu? Da li je još živa?“

Lord Hoster zastenja. „Mrtva.“ Ruka mu potraži njenu, „Jmaćeš drugu... milu decu, i zakonitu.“

Drugu? - pomisli Kejtlin. *Zar je zaboravio da Neda više nema? Da li još uvek razgovara s Vrbenom, ili sa mnom, ili sa Lizom ili majkom?*

Kada se nakašljao, na usne mu navre krvava pljuvačka. Stegnu joj prste, „bićeš dobra žena i bogovi će te blagosiljati... sinovi... zakoniti sinovi... aaaahhh.“ Šaka lorda Hostera se zgrči od iznenadnog naleta bola. Nokti mu se zariše u njenu ruku, i on prigušeno krisknu.

Meštar Vajmen se brzo stvorii tu, da smeša još makovog mleka i pomogne svom lordu da ga protuge. Ubrzo lord Hoster Tuli ponovo pade u duboksan.

„Tražio je neku ženu“, reče Kejtlin. „Vrbenu.“

„Vrbenu?“ Meštar je zburjeno pogleda.

„Ne znaš nijednu koja se tako zove? Služavku, ženu iz nekog obližnjeg sela? Možda neku iz prošlih vremena?“ Kejtlin je veoma dugu bilo odsutna iz Brzorečja.

„Ne, moja gospo. Mogu da se raspitam, ako želiš. Ateridis Vejn će sigurno znati ako je takva žena ikada služila u Brzorečju. Vrbena, kažeš? Kmetovi često kćerima daju imena po cveću i bilju.“ Meštar je delovao zamišljeno. „Bila je jedna udovica, sećam se, imala je običaj da dolazi u zamak, da traži stare cipele kojima trebaju novi donovi. Ime joj je bilo Vrbena, sad se sećam. Ili je možda bilo Kalina. Nešto tako. Ali ona nije dolazila već mnogo godina...“

„Ime joj je bilo Ljubićica“, kaza Kejtlin, koja se starice odlično sećala.

„Stvarno?“ Meštar je izgledao posramljeno. „Oprosti mi, ledi Kejtlin, ali ne smem da se zadržavam. Ser Desmond je naredio da sa tobom pričamo samo koliko to naše dužnosti zahtevaju.“

,„Onda moraš da poslušaš njegovu naredbu.“ Kejtlin nije mogla da krivi ser Dezmunda; nije mu pružila previše razloga da joj veruje, i bez sumnje se bojao da ona može iskoristiti odanost koju su mnogi stanovnici Brzorečja još osećali prema kćeri svog lorda da bi izazvala neke nove nevolje. *Slobodna sam bar od rata*, reče ona sebi, *makar samo nakratko*.

Nakon što meštar ode, ona ogrnu vuneni plašt i ponovo izade na balkon. Sunčeva svetlost treperila je na reklamu, zlateći vode što su se valjale kraj zamka. Kejtlin zakloni oči od bleska, tražeći daleko jedro, plaščći se da će ga otkriti. Ali na obzorju ne beše ničega, a to je značilo da su joj nade još žive.

Čitavog dana je gledala, i do duboko u noć, sve dok je noge ne zboleše od stajanja. Kasno popodne, u zamak stiže gavran, mašuci velikim crnim krilima. *Crna krila, crne vesti*, pomisli ona, prisjećajući se poslednje ptice koja je stigla, i užasa koji je sa sobom donela.

Meštar Vajmen se vrati u sutor da obide lorda Tulija i donese Kejtlin skromnu večeru od hleba, sira i kuvene govedine s renom. „Razgovarao sam sa Ateridisom Vejnom, moja gospo. Prilično je siguran da za njegovog života u Brzorečju nije radila nijedna žena po imenu Vrbena.“

„Videla sam da je danas stigao gavran. Da nije Džejmi uhvaćen? *Ili, ne dali bogovi, ubijen?*“

„Ne, moja gospo, nema vesti o Kraljeubici.“

„Onda neka nova bitka? Da nije Edmur u nevoljama? Ili Rob? Molim te, budi milostiv, umiri moje strahove.“

„Moja gospo, ne bih smeo...“ Vajmen se hitro osvrnu oko sebe, kao da proverava da u odaji nema nikoga drugog. „Lord Tivin je napustio rečne zemlje. Na gazovima je sve mimo.“

„Odakle onda gavran?“

„Sa zapada“, odgovori on, zabavivši se čaršavima lorda Hostera, i izbegavajući njen pogled.

„Vesti o Robu?“

Oklevao je. „Da, moja gospo.“

„Nešto nije u redu.“ Znala je to po njegovom ponašanju. Nešto je od nje skrивao. „Reci mi. O Robu je reč? Nešto mu se desilo? *Nije mrtav, smilujte se bogovi, molim te, nemoj mi reći da je mrtav.*“

„Veličanstvo je ranjeno u jurišu na Liticu“, reče meštar Vajmen, i dalje okolišeći, „ali piše da nema razloga za brigu, i da se nuda skorom povratku.“

„Ranjen? Gde je ranjen? Koliko je rana ozbiljna?“

„Piše da nema razloga za brigu.“

„Svaka rana je meni razlog za brigu. Da li ga neguju?“

„U to sam siguran. Meštar u Litici će ga lečiti, ne sumnjam u to.“

„Gde je ranjen?“

„Moja gospo, zapovedeno mi je da ne govorim sa tobom. Žao mi je.“ Sakupivši svoje napitke, Vajmen žurno izade, i Kejtlin ponovo ostade sama sa ocem. Makovo mleko je obavilo svoj posao i lord Hoster je ležao u dubokom snu. Tanku nit pljuvačke curila mu je iz otvorenih usta i vlažila jastuk Kejtlin uza komad platna i nečno je obrisa. Kada ga dodirnu, lord Hoster zastenja. „Oprost!“, reče on, tako tih da je jedva čula reči. „Vrbena... krv... ta krv... smilujte se bogovi...“

Njegove reči je uz nemirije više no što je mogla da kaže, mada joj njihov smisao ne beše jasan. Krv, pomisli ona. Mora li sve uvek da se vrati na krv? Oče, koje bila ta žena, i šta si joj to uradio da toliko tražiš oprost?

Te noći je Kejtlin spavala nemirno, proganjena nerazgovetnim snovima o svojoj deci, izgubljenoj i mrtvoj. Probudila se davno pre zore, s jekom očevih reči u ušima. *Milu decu, i zakonitu... zašto bi to rekao, sem... da nije napravio kopile toj ženi po imenu Vrbena?* U to nije mogla da poveruje. Njen

brat Edmur, da; ne bi je iznenadilo da sazna kako Edmur ima desetoro vanbračne dece. Ali ne njen otac, ne lord Hoster Tuli, nikada.

Da nije Vrbena neki nadimak kojim je zvao Lizu, kao što je mene zvao Ket? Lord Hoster ju je i ranije mešao sa sestrom. Imateći druge, rekao je. Milu decu i zakonitu. Liza je pobaciла pet puta, dva puta u Gnezdu sokolovom, tri puta u Kraljevoj Luci... ali nikada u Brzorečju, gde bi lord Hoster bio pri ruci da je uteši. Nikada, osim... osim ako nije zatrudnela, onaj prvi put.

Ona i sestra udate su istog dana, i ostavljene na staranje svom ocu kada su im novi muževi odjalahi da se ponovo priključe Robertovoj buni. Nakon toga, kada im mesečna krv nije došla u uobičajeno vreme, Liza je oduševljeno pričala o sinovima koje sigurno nose. „Tvoj sin će biti naslednik Zimovrela, a moj Gnezda sokolovog. O, biće najbolji prijatelji, kao tvoj Ned i lord Robert. Biće prava braća, istinska, sigurna sam u to.“ *Bila je tako srećna..*

Ali Lизina krv se nedugo zatim pojavila, i iz nje je iščilela sva radost. Kejtlin je uvek mislila da je Liza jednostavno malo zakasnila, ali *ako je bila trudna...*

Sećala se kako je prvi put dala sestri da drži Roba, malog, crvenog i glasnog, ali čak i tada snažnog, punog života. Čim je Kejtlin stavila odojče u sestrine ruke, Liza je briznula u plač. Brzo je vratila dete Kejtlin, i pobegla.

Ako je ranije izgubila dete, to može objasniti očeve reči, a i mnogo drugog pride... čaj od vrbene su i meštri i starice po selima koristili za pobaćaje. Lизina udaja za lorda Erina na bržinu je ugovorenata, a Džon je čak i tada bio star čovek stariji od njihovog oca. *Star čovek, bez naslednika.* Prve dve žene mu nisu podarile decu, bratanac mu je poginuo s Brendonom Starkom u Kraljevoj Luci, jedan hrabri rodak mu je poginuo u Bici kod Zvona. Trebala mu je mlada žena, da se loza Erina ne bi ugasila... *młada žena za koju se zna da je plodna.*

Kejtlin ustade, ogrnu odoru i spusti se niz stepenice do zamraćene radne odaje, gde stade iznad oca. Ispuni je osećaj bespomoćnog užasa. „Oče“, reče ona, „oče, znam šta si uradio.“ Više nije bila nevinja nevesta s glavom punom snova. Bila je udovica, izdajnica, majka u žalosti, i dobro je i predobro znala u kakvom to svetu žive. „Naterao si ga da je uzme“, prošapta. „Liza je bila cena koju je Džon Erin morao da platи za mačeve i kopljа kućе Tulija.“

Nije ni čudo što je u braku njene sestre bilo toliko malo ljubavi. Erini su bili gordi, i osetljivi na svoj ponos. Lord Džon je možda uzeo Lizu da bi vezao kuću Tulija za burnu, i nadajući se sinu, ali mu je sigurno bilo teško da voli ženu koja mu je u krevet došla okljana i protiv svoje volje. Bio je učitiv, bez sumnje, i ispunjavao je svoje dužnosti, da; ali je Lizi trebala toplina.

Narednog dana, dok je doručkovala, Kejtlin zatraži pero i hartiju, i poče pismo sestri u Gnezdu sokolovo. Ispričala je Lizi da Brena i Rikona, mučeći se s rečima, ali je uglavnom pisala o njihovom ocu. *Kako mu se kraj približava, misli samo o nepravdi koju ti je nameo. Meštar Vajmen kaže kako se ne usuduje da smeša makovo mleko nimalo jače.* Došlo je vreme da otac odloži svoj mač i štit. *Vreme da otpočine. A ipak se uporno bori, neće da se preda. Mislim da je to zbog tebe. Treba mu tvoj oprost. Znam da je zbog rata opasno putovati drumom od Gnezda sokolovog do Brzorečja, ali sigurno snažan odred vitezova može da te bezbedno proveđe kroz Mesečeve planine? Stotinu ljudi, ili hiljadu? A ako ne možeš da dodeš, zašto mu bar ne bi pisala? Nekoliko reči ljubavi, da bi umro u miru? Napiši šta želiš, i ja ћu mu to pročitati, da mu odlazak bude lakši.*

Čak i dok je odlagala pero i tražila pečatni vosak, Kejtlin je osećala da će pismo verovatno biti nedovoljno, i da će stići prekasno. Meštar Vajmen nije verovao da će lord Hoster požveti dovoljno dugo da gavran stigne do Gnezda sokolovog i da se vrati. *Mada je slično i pre govorio...* Tulijevi se ne predaju lako, šta god im proricali. Pošto je poverila pergament mešturu, Kejtlin ode do obredista i

upali sveću Ocu na nebu za svog oca, drugu Starici, koja je pustila prvog gavrana na svet kada je zavirila kroz vrata smrti, i treću Majci, za Lizu i svu decu koju su njih dve izgubile.

Kasnije tog dana, dok je s knjigom sedela kraj kreveta lorda Hostera, čitajući istu stranicu iznova i iznova, začu vliku i prodoran zvuk trube. *Ser Robin*, pomisli ona smesta, trgnuvi se. Ode do balkona, ali na rekama ne beše ničega. Međutim, sada je glasove još jasnije čula, i topot mnogih konja, zvečanje oklopa, a tu i tamo i klicanje. Kejtlin se pope uz zavojito stepenište, do krova utvrde. *Ser Desmond mi nije zabranio krov*, reče sebi dok se penjala.

Zvuci su dolazili sa suprotnog kraja zamka, od glavne kapije. Dok se kapijska rešetka dizala u trzajima, oko nje je stajao grozd ljudi, a na polju pred kapijom bilo je nekoliko stotina jahača. Kada vetrar dunu, razvij im barjake, i ona zadrhla od olakšanja na prizor pastrmke u skolu Brzorečja. *Edmur*.

Prodoše dva sata pre nego što je on udostojio posete. Do tada je već zamak odzvanjao od zvukova bučnog slavlja, dok su ljudi grili žene i decu koje su ostavili za sobom. Tri gavrana se digoše s njihove kule, crna krila izmahujuće po vazduhu dok su užetali. Kejtlin ih je gledala s očevog balkona. Oprala je kosu, presvukla se i pripremila za ukole svog brata... pa ipak čekanje joj je teško palo.

Kada napokon začu korake pred vratima, ona sede i sklopila ruke u krilu Edmurove čizme, ogtač i štitnici za cevalice behu isprskani susaćenim crvenim blatom. Po njegovom izgledu, nikо ne bi mogao da pretpostavi da je pobedio u bici. Bio je mršav i usukan, bledih obraza, čupave brade i previše sjajnih očiju.

,Edmure“, reče Kejtlin, zabrinuta, „ne izgledaš dobro. Da se nije nešto desilo? Da nisu Lanisteri prešli reku?“

,Odbio sam ih. Lorda Tivina, Gregora Kleganija, Adama Marbrenda, sve sam ih odbio. Stanis, međutim...“ On se namršti.

,Stanis? Šta sa Stanisom?“

,Izgubio je bitku kod Kraljeve Luke“, reče Edmur nesrećno. ,Flota mu je spaljena, vojska razbijena.“

Lanisterska pobeda je bila loša vest, ali Kejtlin nije mogla da deli bratovljevu očiglednu nesreću. Još su je pratili košmarji o senici koju je videla kako klizi preko Renlijevog šatora i krv koja je navrla kroz čeliknjegovog štitnika za grlo. ,Stanis nam nije ništa veći prijatelj od lorda Tivina.“

,Ne shvataš. Visoki Sad je stao uz Džefrija. Kao i Dorna. Čitav Jug.“ Usne mu se zategoše. ,A ti si našla za shodno da pustiš Kraljeubicu. Nisi na to imala prava.“

,Imala sam pravo majke.“ Glas joj beše miran, mada su vesti o Visokom Sadu bile strašan udarac Robovim nadama. O tome, međutim, sada nije mogla da misli.

,Nisi imala prava“, ponovi Edmur. ,On je bio Robov sužanj, sužanj tvoga kralja, a Rob mi je naredio da ga čuvam.“

,Brijena će ga čuvati. Zaklela se na svoj mač.“

,Ta žena?“

,Odvešće Džemija u Kraljevu Luku, i vratiti nam Arju i Sansu žive i zdrave.“

,Sersei ih nikada neće pustiti.“

,Ne Sersei. Tirion. Zakleo se, pred čitavim dvorom. A i Kraljeubica se takođe zakleo.“

,Džemijeva reč je bezvredna. Što se Bauka tiče, priča se da je u bici dobio udarac sekirom u glavu. Biće mrtav pre nego što ta tvoja Brijena stigne do Kraljeve Luke, ako joj to uopšte i pode za rukom.“

,Mrtav?“ Zar bogovi zaista mogu biti toliko nemilosrdni? Naterala je Džemija da položi stotinu

zakletvi, ali je sve svoje nade polagala u obećanje njegovog brata.

Edmur je bio slep za njenu nesreću. „Moja je bila dužnost da čuvam Džejmija, i nameravam da ga vratim. Poslao sam gavrane...“

„Gavrane, kome? Koliko?“

„Tri“, reče on, „tako da poruka sigurno stigne do lorda Boltona. Rekom ili drumom, put od Brzorečja do Kraljeve Luke mora ih dovesti u blizinu Harendvora.“

„Harendvor.“ Sama reč kao da zamrači sobu. Glas joj oteža od strave dok je izgovarala: „Edmure, znaš li šta si uradio?“

„Ne boj se, tvoju ulogu sam izostavio. Napisao sam da je Džejmi pobegao, i ponudio sam hiljadu zmajeva za njegovo hvatanje.“

Sve gore od goreg, pomisli Kejtlin očajno. *Moj brat je budala*. Nezvane, neželjene suze ispunile joj oči. „Ako je to beg“, reče ona tiho, „a ne razmena talaca, zašto bi Lanisteri dali moje kćeri Brijeni?“

„Do toga nikada neće doći. Kraljeubica će nam biti vraćen, za to sam se postarao.“

„Postarao si se samo za to da više nikada ne vidim svoje kćeri. Brijena bi ga možda bezbedno sprovela do Kraljeve Luke... pod uslovom da ih niko ne progoni. Ali sada...“ Kejtlin nije mogla da nastavi. „Ostavi me, Edmure.“ Nije imala prava da mu naređuje, tu u zamku koji će uskoro biti njegov, ali ipak njen glas nije dozvoljavao pogovora. „Ostavi me mom ocu i mom bolu, nemam šta više da ti kažem. Idi. Idi.“ Zelela je samo da legne, da sklopi oči i da spava, i da se moli da snovi ne dodu.

ARJA

Nebo beše crno poput zidina Harendvora iza njih, a kiša je padala meklo i uporno, prigušivala zvuk kopita njihovih konja, i klijila im niz lica.

Jahali su na sever, što dalje od jezera, prateći izbrazdan seoski put preko raskopanih polja i potoka, u šumu. Arja je vodila, terajući ukradenog konja u oštar, nesmotren kas, sve dok nije nestala među drvećem. Pituljica i Džendri pratili su je što su bolje mogli. U daljinu su zavijali vukovi, i čula je teško Pituljičino disanje. Čutali su. S vremena na vreme Arja bi hitro pogledala preko ramena da proveri da momci nisu preterano zaostali, i da vidi da li ih gone.

A goniće ih, to je znala. Ukrala je tri konja iz štale i mapu i bodež iz lične odaje Ruz Boltona, i ubila stražara na stražnjoj kapiji, presekla mu grlo kada je klekao da podigne izlazani gozdzeni novčić koji i joj je dao Džaken H'gar. Nelo će ga naći kako leži mrtav u vlastitoj krvi, a onda će se dići uzbuna. Probudiće lorda Boltona, i pretražiti Harendvor od zuba na kulama do podruma, a kada to urade, ustanoviće da nema mape i bodeža, nekoliko mačeva iz arsenala, nešto hleba i sira iz kuhanje, kao ni jednog pekarskog pomoćnika, jednog kovačevog šegrtu i peharnice zvane Nen... ili Lasica ili Ari, u zavisnosti koga pitate.

Gospodar Užasnika ih neće lično progoniti. Ruz Bolton će ostati u krevetu, testaste kože prekrivene pijavicama, i izdavače naredenja svojim tihim šaputavim glasom. Poteru će možda predvoditi njegov čovek Volton, onaj koga su zvali Čelična Cevanica, zbog štitnika koje nikada nije skidao sa svojih dugačkih nogu. Ili će to možda biti mutavi Vargo Hout i njegovi plaćenici, koji su sebe nazivali Hrabrim drugarima. Drugi su ih zvali Krvavi lakrdijaši (mada nikada u lice), i drugim, gorim imenima, zbog običaja lorda Varga da seče šake i stopala ljudima koji i mu nisu po volji.

Ako nas uhvate, odseći će nam i šake i stopala, pomisli Arja, a onda će nam Ruz Bolton odrati kožu. Još je bila obučena u paževsku odeću, i s leve strane grudi bio joj je prišiven grb lorda Boltona, odrani čovek Užasnika.

Svakl put kada bi se osvrnula, skoro da je očekivala bujicu baldj i da pokulja iz dalekih kapija Harendvora, ili da obasja vrhove njegovih ogromnih visokih zdova, ali nije bilo ničega. Harendvor je spavao, a zatim ga tama iza njih proguta, i stabla ga zakloniše.

Kada zagaziše u prvi potok, Arja okrenu konja u stranu i povede ih njegovim koritom, prateći vijugavi tok vode nekih četvrt milje pre nego što se konačno ispe na kamenitu obalu. Nadala se da će lovci, iako povedu pse, tu izgubiti trag. Nisu mogli da ostanu na putu. *Na putu čeka smrt, reče ona sebi, na svim putevima čeka smrt.*

Džendri i Pituljica nisu dovodili u pitanje njen izbor. Ipak je ona imala mapu, a Pituljica kao da se Arje bojao jednako koliko i ljudi koji će ih možda progoniti. Video je stražara koga je ubila. *Bolje je da me se boji, zaključi sama za sebe. Tako će raditi ono što kažem, a ne nešto glupavovo.*

Znala je da i sama treba više da se boji. Imala je samo deset godina, mršava devojčica na ukradenom konju, s mračnom šumom ispred sebe i ljudima iza sebe, ljudima koji bi joj rado odsekli stopala. Pa ipak se nekako osećala mirnije nego ikada u Harendvoru. Kiša joj je s prstiju sprala stražarevu krv, na ledima je imala mač, vukovi su se sunjali kroz tamu poput viških sivih senki, i Arja Stark se nije bojala. *Strah seče oštire od mača*, prošapta ona reči kojima ju je naučio Sirio Forel, a i Džakenove reči takode: *Valar morgulis.*

Kiša stade i poče ponovo i stade i opet poče, ali su imali dobre plaštovе da ih štite od vlage. Arja ih

je terala da idu sporim, ravnomernim hodom. Pod drvećem je bilo pretamno za brže jahanje, momci nisu bili konjanici, a iz mekanog, neravnog tla vrebalo je napola ogoljeno korenje i skriveno kamenje. Naidoše na još jedan puteljak sa dubokim brazdama punim kišnice ali Arja ne pode njime. Vodila ih je preko talasastih bregova, kroz trnje i brišljani i zapetljano žunje, po uskim jarugama gde su ih grane teške od mokrog lišća udarale po licima.

Džendrijeva kobila se jednom okliznula u blatu, teško pala i zbacila ga iz sedla, ali ni konj ni jahač nisu bili povredeni, i Džendriju se na licu pojavio onaj njegov tvrdoglav i izraz, tako da se smesta vratio u sedlo. Nedugo zatim, naidoše na tri vuka kako proždiru sru. Kada ih Pituljičin konj namirisa, prope se i pobeže. Dva vuka takode pobegnute, ali treći diže glavu i otvori očnjake, spremjan da brani svoj plen. „Povuci se“, reče Arja Džendriju. „Polako, da ga ne razdražiš.“ Lagano su obišli to mesto, sve dok više nisu videli vuka i njegovu gozbu. Tek onda se okrenule da traže Pituljicu, koji se očajnički držao za sedlo dok mu je konj i jurio kroz granje.

Kasnije prodoše kroz jedno spaljeno selo, pažljivo se provukoše između ljuštura garavih koliba i kraj kostiju u desetak mrtvaca obešenih o jabukovo drvo. Kada ih Pituljica ugleda, poče da se moli. Beše to piskavo i šaputavo preklinanje Majke za milost, iznova i iznova ponavljano. Arja pogleda kosti mrtvaca u vlažnoj, istruleoj odeći, i izgovori svoju vlastitu molitvu. *Ser Gregor, glasila je ona, Dansen, Poliver, Sruculence Raf, Goliceao i Pseto. Ser Ilin, ser Merin, kralj Džofri, kraljica Sersi.* Završila je sa *valar morgulis*, dodirnula Džakenov novčić ugnežđen u pojasu, onda digla ruku i ubrala jabuku između mrtvaca kad je projahala ispod njih. Bila je gnjecava i prezela, ali ju je ipak pojela, zajedno s crvima.

To beše dan bez zore. Nebo je oko njih polako svetlelo, ali se sunce nije ni naziralo. Crno se pretopi u sivo, boje se stidljivo ušunjaše u svet. Vojnički borovi behu odeveni u dostojarstveno zeleno, listopadna stabla u boje rde i izbledelog zlata koje su već prelazile u smede. Zastaše taman toliko da napoje konje i pojedu hladan, brz doručak, kidajući veknu hleba što ju je Pituljica ukrao iz kuhišnje i dodajući ulrug komad tvrdog žutog sira.

„Znaš kuda idemo?“ - upita je Džendri.

„Na sever“, reče Arja.

Pituljica se nesigurno osvrnu oko sebe. „U kom pravcu je sever?“

Ona pokaza komadom sira. „Tamo.“

„Kako znaš, kad se ne vidi sunce?“

„Po mahovini. Vidiš kako raste samo s jedne strane drveća? Tamo je jug.“

„Zašto na sever?“ - hteo je Džendri da zna.

„Idemo na Trozubac.“ Arja razmota ukradenu mapu da im pokaže. „Vidite? Kada jednom stignemo do Trozupca, moramo samo da ga pratimo uzvodno da bismo došli u Brzorečje, ovamo.“ Prstom opisala put. „Put je dugačak, ali se nećemo izgubiti sve dok se držimo reke.“

Pituljica zatrepta na mapu. „Koji je od njih Brzorečje?“

Brzorečje je bilo naslikano kao kula zamka, u račvi između valovitih plavih linija dve reke, Stenovalje i Crvenog kraka. „Evo.“ Ona ga dodirnu. „Piše: Brzorečje.“

„Ti umeš da čitas?“ - začudi se on, kao da je rekla da ume da hoda po vodi.

Ona klimnu glavom. „Bićemo na sigurnom čim stignemo u Brzorečje.“

„Stvarno? Zašto?“

Zato što je Brzorečje zamak mog oca, i moj brat Rob će biti tamo, požele ona da kaže. No zagrize usmu i smota mapu. „Zato što ja tako kažem, eto. Ali samo ako tamo i stignemo.“ Prva je skočila u

sedlo. Nije joj prijalo što skriva istinu od Pituljice, ali nije smela da mu poveri svoju tajnu. Džendri je znao, ali je to bilo nešto drugo. Džendri je imao svoju tajnu, mada čak ni on, izgleda, nije imao pojma šta se iz nje krije.

Tog dana je Arja ubrzala korak, terala je konje kasom koliko god se usudivala, a ponekad bi prešla i u galop, kad god bi pred sobom ugledala neko polje. To je, međutim, bilo prilično retko; zemljištvo je postajalo sve brdovitije. Bregovi nisu bili visoki, ni posebno strmi, ali kao da im nije bilo kraja, i uskoro im se smučilo neprekidno penjanje i spuštanje, pa su počeli da ih obilaze, prateći korita potoka, i kroz lavigint plitkih šumovitih dolina nad kojima su se sklapale krošnje drveća.

S vremena na vreme bi poslala Pituljicu i Džendriju napred, a sama bi se vratila da zavara trag, neprekidno osluškujući prve znake potere. *Presporo*, mislila je, grizući usnu, *presporo putujemo, sigurno će nas uhvatiti*. Jednom, s vrha grebena, primeti tamne prilike kako prelaze potok u dolini iza njih, i za otkucaj srca oseti strah da im se jahači Ruza Boliona približavaju, ali kada pogleda malo bolje, shvati da je to samo čopor vukova. Ona stavi šake oko usana i stade da im zavija: „*Auuuuuuuu, auuuuuuuu*.“ Kada naj veći vuk diže glavu i uzvrati zavijanjem, Arja zadrhta.

Oko podneva, Pituljica poče s kulnjavom. Dupe ga boli, rekao im je, sedlo mu žulja unutrašnji ost butina, a osim toga, mora i da spava. „Tako sam umoran da će pasti s konja.“

Arja pogleda Džendriju. „Ako padne, šta misliš - ko će ga prvi naći, vukovi ili Lakrdijaši?“

„Vukovi“, reče Džendri. „Imaju bolji i njuh.“

Pituljica otvorila usta, pa ih zatvorila. Nije pao s konja. Nedugo zatim, ponovo poče kliša. Još nisu videli ni tračak sunca. Postajalo je hladnije, i beličasta magla vijugala je između borova i plovila preko golih spaljenih polja.

Džendri se mučio gotovo jednako kao Pituljica, mada je bio previše tvrdoglav da se požali. Nespretno se držao u sedlu, s odlučnim licem ispod čupave crne kose, ali je Arji bilo jasno da on nije konjanik. *Trebalo je to da imam na umu*, reče u sebi. Ona je jahala otako pamti, ponije kada je bila mala, a kasnije konje, ali Džendri i Pituljica rodili su se u gradu, a prost gradski narod je jednostavno hodoao. Joren im je dao konje kada su krenuli iz Kraljeve Luke, ali jahati Kraljevskim drumom, iza kola i na magarcu, bilo jedno, a voditi lovačkog konja kroz divlju šumu i spaljena polja bilo nešto sasvim drugo.

Mnogo bi brže napredovala sama, Arja je toga bila svesna, ali nije mogla da ih napusti. Oni su bili njen čopor, njeni prijatelji, jedini preostali živi prijatelji, a da nije bilo nje, još bi bili na sigurnom u Harendvoru, Džendri bi se znojio nad nakovnjem, a Pituljica u kuhanju. *Ako nas Lakrdijaši uhvate, reći će im da sam kći Neda Starka i sestra Kralja na Severu. Narediću im da me odvedu mom bratu, i da ne nauđe Pituljici i Džendriju*. Međutim, možda joj neće poverovati, a čak i da poveruju... lord Bolton je bio vazal njenog brata, ali ju je ipak plašio. *Neću im dozvoliti da nas uhvate, zaklela se čutke, pruživši ruku iznad ramena da dodirne balčakmača koji je Džendri za nju ukrao. Neću*.

Kasno tog popodneva, izronili su ispod krošnji i zatekli se na obali reke. Pituljica oduševljeno kliknu. „*Trozubac!* Sada moramo samo da idemo uzvodno, kao što si rekla. Skoro smo stigli!“

Arja zagriže usnu. „Mislim da ovo nije Trozubac.“ Reka beše nabujala od kiše, ali ni tako nije bila široka više od tridesetak stopa. Pamtila je da je Trozubac mnogo širi. „Pamtila je da bi bila Trozubac“, kaza im, „a nismo ni dovoljno severno.“

„Jesmo“, beše uporan Pituljica. „Jahali smo čitav dan, i uopšte nismo stajali. Sigurno smo prevalili velikput.“

„Hajde da ponovo pogledamo tu mapu“, reče Džendri.

Arja sjaha, uze mapu, razmota je. Kiša je sipila po ovčoj koži i oticala u potočićima. „Otprilike smo ovde, rekla bili“ - ona im pokaza, doksu joj momci virili preko ramena.

„Ali“, reče Pituljica, „to uopšte nije daleko. Vidi, Harendvor je tu kod tvog prsta, skoro ga dodiruješ. A jahali smo čitav dan!“

„Ima još milja i milja pre nego što stignemo do Trozupca“, odvrti ona. „Proći će još *dani* pre nego što stignemo. Ovo mora da je neka druga reka, jedna od ovih, vidiš.“ Ona mu pokaza nekoliko tanjih plavih linija koje je kartograf nacrtao, svaku sa imenom napisanim sićušnim slovima. „Deri, Zelenjabuka, Devica... evo, ova ovde, Mala vrba, možda je ona.“ Pituljica diže pogled sa linije na reku. „Meni ne izgleda tako mala.“

I Džendri se mrštio. „Ta koju pokazuješ uliva se u ovu, vidiš.“

„Velika vrba“, pročita ona.

„Velika vrba, dakle. Vidiš, i Velika vrba se uliva u Trozubac, tako da nju možemo da pratimo do tamo, samo ćemo morati da idemo nizvodno, a ne uzvodno. Mada, ako ova reka *nije* Mala vrba, ako je to ova ovde...“

„Žuborčić“, pročita Arja.

„Vidiš, zaokreće i teče dole u jezero, nazad ka Harendvoru.“ On prstom prede preko linije.

Pituljica iskolači oči. „*Ne!* Sigurno će nas ubiti.“

„Moramo da saznamo koja je ovo reka“, objavi Džendri svojim najtvrdoglavijim glasom. „Moramo da znamo.“

„E, pa *ne moramo*.“ Na mapi su kraj plavih linija pisala imena, ali nikо ne beše napisao ime na obali. „Nećemo poći ni uzvodno ni nizvodno“, odluči ona, smotavši mapu. „Preći ćemo reku i nastaviti na sever, kao do sada.“

„Umeju li konji da plivaju?“ - upita Pituljica. „Meni izgleda *duboko*, Ari. Šta ako ima zmija?“

„Sigurna si da idemo na sever?“ - dodade Džendri. „Sva ta brda... ako smo se okrenuli oko sebe...“

„Mahovina na drveću...“

On pokaza ka obližnjem stablu. „Ono drvo ima mahovine sa tri strane, a ono do njega je nema uopšte. Možda smo se izgubili, i samo idemo ulrug.“

„Možda“, reče Arja, „ali ja ћu ipak preći reku. Vi možete da podete sa mnom ili da ostanete ovde.“ Ona se pope u sedlo, ne obraćajući pažnju na njih. Ako neće da je prate, mogu da probaju sami da nadu Brzorečje, mada će verovatno pre Lakrdijaši pronaći njih.

Moral je da prejaše dobrih pola milje uz obalu pre nego što je napokon pronašla mesto gde se prelaz činio dovoljno bezbednim, ali joj je čak i tu kobila nevoljnog zagazila u vodu. Reka je, kako god da se zvala, teška smeđa, a u najdubljem delu, u sredini, dopirala je kobilu do stomaka. Voda ispunii Arjine čizme, ali ona ipak stisnu kolena i ispe se na suprotnu obalu. Iza sebe ћu pljuskanje i uznemirenu njisku konja. *Znači, pratili su me. Dobro je.* Okrenu se da gleda kako se momci probijaju kroz reku i izlaze mokri, kraj nje. „Ovo nije bio Trozubac“, reče im ona. „Nije.“

Naredna reka beše plića i lakša za prelaz. Ni ona nije bila Trozubac, i nisu se raspravljali s Arjom kada im je rekla da će je pregaziti.

Već se spuštao suton kada zastaše da ponovo odmore konje i podele još jedan obrok od hleba i sira. „Hladno mi je i mokar sam“, požali se Pituljica. „Sada smo sigurno daleko od Harendvora. Možemo da zapalimo vatru...“

„NE!“ - rekao je Arja i Džendri uglas. Pituljica ustuknu. Arja pogleda Džendrija ispod oka. *Rekao je to zajedno sa mnom, kao što je Džon nekada činio, kod kuće u Zimovrelu.* Džon Snežni joj je najviše

nedostajao od sve njene braće.

,Možemo li barem da spavamo?“ - upita Pituljica. „Tako sam umoran, Ari, i dupe me boli. Mislim da imam žuljeve.“

,Biće ti još gore ako te uhvate“, reče ona. „Moramo da nastavimo. *Moramo*.“

,Ali skoro je mrok, a mesec se uopšte ne vidi.“

,Penji se na konja.“

Doksu išli sporim hodom, a svetlo oko njih bledelo, Arja shvati da i nju umor teško pritsika. San joj je trebao isto kao Pituljici, ali se nije usudivala da mu se prepusti. Ako zaspne, može im se desiti da otvore oči i ugledaju Varga Houta kako stoji iznad njih, sa Segvelom Ludom i Vernim Arzvikom i Rordžom i Grizačem i Obrednikom Atom i svim ostalim njegovim čudovištima.

Ipak, uskoro kretanje njenog konja poče da je uljukljuje nežno kao kolevka, i Arjini očni kapci otežaše. Ona ih pusti da se sklope, samo na tren, a onda ih hitro otvori. *Ne smem da zaspim*, vilku u sebi, *ne smem, ne smem*. Pesnicom snažno protrlja oko da bi ostalo otvoreno, čvrsto držeći uzeđe i mamuzuvši konja u kas. Ali ni ona ni konj nisu mogli da izdrže taj tempo, i nakon samo nekoliko trenutaka vratiše se u hod, a nakon još nekoliko, oči joj se ponovo sklopile, i to ovog puta na duže.

Kada se otvorise, shvati da joj je konj stao i da čupka travu, a Džendri je drmusa za ruku. ,Zaspala si“, reče joj on.

,Samo sam odmarala oči.“

,Onda si ih dugo odmarala. Konj ti je latao ukrug, i tek lada je stao, shvatio sam da spavaš. Pituljici je još gore, udario je u granu i pao s konja, trebalo je da ga čuješ kako urla. Čak te *ni to* nije probudilo. Moraš da staneš i da odspavaš.“

,Mogu da idem koliko god i ti.“ Ona zevnu.

,Lažljivice“, kaza on. „Nastavi da se glupiraš ako hoćeš, ali ja ću da stanem. Prva straža je moja. Ti spavaj.“

,A Pituljica?“

Džendri upre prstom. Pituljica je već bio na zemlji i tih je hrkao, sklupčan ispod plaća na ležaju od mokrog lišća. U jednoj šaci je držao veliku krišku sira, ali se činilo da je zaspao između zalogaja.

Nema svrhe raspravlјati se, shvati Arja; Džendri je bio u pravu. *I Lakrdijaši će morati da spavaju*, reče ona sebi, nadajući se da je to istina. Bila je tako umorna da je muka bila i sjahati, ali se prisetila da veže konja pre nego što je našla mesto ispod bukve. Zemlja beše tvrdia i vlažna. Pitala se kada će ponovo spavati u krevetu, s topлом hranom i vatrom da je zareguju. Poslednje što je uradila bilo je da isuće mač i položi ga kraj sebe. ,Ser Gregor“, prošapta zevajući, ,Dansen, Poliver, Sruleunce Raf, Golicač i... Golicač... Pseto...“

Snovi joj behu krvavi i divlji. Lakrdijaši behu u njima, bar četvorica, bledi Lišanin i tamni surovi ratnik sa sekirom iz Iba, dotački gospodar konja zvani Igo, prekriven ožljcima, i Dornjanin čije ime nikada nije saznala. Neprekidno su se približivali, jašući kroz lišću u zardalim oklopima i mokroj koži, doksu im mačevi i sekire zweckali o sedlima. Mislili su da je love, znala je sa svom jasnom sigurnošću snova, ali nisu bili u pravu. Ona je lovila njih.

U snu nije bila mala devojčica; bila je vučica, ogromna i snažna, a kada je izronila ispod drveća pred njima, otkrila očnjake i potmulo zarežala, osetila je prodoran smrad straha, i konj skog i ljudskog. Lišaninov at se prope i užasnutu zanjšta, a ostali vilkuše jedni na druge ljudskim govorom, ali pre nego što stigoše da urade bilo šta, drugi vukovi jurnuše iz tame i liše, ogroman čopor njih, vitkih i mokrih i tihih.

Borba beše kratka ali krvava. Čupavi čovek pade dok je oslobođao sekiru, tamni umre zapinjući strelu, a bledi Lišanin pokuša da pobegne. Njeni braća i sestre ga sustigoše, opkoliše jednom, pa drugi put, nasruše na njega sa svih strana, grizući noge njegovog konja i kidajući jahaču grlo kada se srušio na zemlju.

Samo je čovek sa zvoncima stao da se bori. Njegov konj ritnu jednu njenu sestru u glavu, a on sam preseće drugu gotovo napolja svojom zakrivljenom srebrnastom kandžom dok mu je kosa tiho zveckala.

Ispunjena gnevom, ona mu skoči na leđa i glavačke ga obori iz sedla. Čeljusti joj se sklopisce oko njegove ruke dok su padali, zubi joj se zariše kroz kožu i vunu i meko meso. Kada padaše, ona divlje cimnu glavom i iščupa ud iz ramena. Slavodobitno zamlatara njime kroz vazduh, prošaravši hladnu crnu kišu toplim crvenim kapljicama.

TIRION

Probudila ga je škripa starih gvozdenih šarki.

,Ko?“ - procedi. Bar mu se glas vratio, koliko god bio promukao i hrapav. Groznica ga još nije puštaла, i Tirion nije imao pojma koji je čas. Koliko je ovog puta proveo u snu? Bio je tako slab, tako prokleti slab. ,Ko?“ - vilku ponovo, glasnije. Svetlost balkje sipila je kroz otvorena vrata, ali je u odaji jedino svetlo dopiralo od patrlija sveće kraj njegovog kreveta.

Kada vide priliku kako mu se približava, Tirion zadrhta. Tu u Megorovoju utvrdi, kraljica je plaćala svakog slugu, tako da je svaki posetilac mogao biti novi Sersein plaćeni ubica, poslan da završi posao koji je započeo ser Mendon.

Čovek iskoraka u svetlost sveće, dobro osmotri kepečevu bledo lice i prigušeno se nasmeja. „Da se nisi posekao pri brijanju?“

Tirionovi prsti predoče preko velike posekotine koja mu je išla od oka do vilice, preko onoga što mu je ostalo od nosa. Ožiljak još beše svež i topao na dodir. „Vrlo velikim brijačem, da.“

Bronova kao ugalj crna kosa beše sveže oprana i očešljana unazad sa tvrdih linija njegovog lica, a na sebi je imao visole čizme od meke, vežene kože, širokkaiš posut srebrnim grumenčićima i plašt od bledoželenе svile. Preko tamnosive vune njegovog dubleta svetloželenom niti beše ukoso izvezen zapaljen lanac.

,„Gde si bio?“ - htede da zna Tirion. „Zvao sam te... mora da ima već dve sedmice.“

,„Četiri dana, pre bih rekao“, reče najamnik, „a bio sam ovde dva puta, i zatekao te obeznanjenog.“

,„Ali ne i mrtvog. Mada se moja mila sestra svojski potrudila.“ Možda to nije trebalo glasno da kaže, ali Tiriona više nije bilo briga. Sersei je stajala izi ser Mendonovog pokušaja da ga ubije, osećao je to duboko u stomaku. „Kakvo ti je to čudo na grudima?“

Bron se iskezi. „Moj viteški grub. Plameni lanac, zelen, na dimnosivom polju. Po zapovesti tvoga gospodara oca, sada sam ser Bron od Crnobujice, Bauče. Postaraj se da to ne zaboraviš.“

Tirion položi šake na madrac, pa se uspuši koji i pedalj unazad na jastuke. „Ja sam taj koji ti je obećao vitešku titulu, sećaš se?“ To „po zapovesti tvoga gospodara oca“ mu se baš nimalo nije dopadalo. Lord Tivin nije tračio vreme. Preseljenje njegovog sina iz Desničine kule da bi je zauzeo za sebe bila je poruka koju je svako mogao da rastumači, a ovo je bila još jedna. „Ja izgubim pola nosa, a ti dobiješ vitešku titulu. Bogovi će morati da mi objasne neke stvari.“ Glas mu beše kiseo. „Da te nije moj otac lično mirosoao?“

,„Ne. One medu nama koji su preživeli borbu kod kula s čekrcima mirosoao je prvoobrednik, a proizveli Kraljevi gardisti. Pola prokletog dana im je trebalo, pošto su ostala samo tri bela mača da se time bave.“

,„Znam da je ser Mendon poginuo u bici.“ Pod ga je gurnuo u reku, treptaj oka pre nego što je izdajnički gad stigao da mi zarije mač u srce. „Ko još više nije s nama?“

,„Pseto“, reče Bron. „Nije mrtav, samo je otišao. Zlatni plaštovi kažu da se prepao i da si ti poveo ispad umesto njega.“

A to mi nije bila jedna od pametnijih ideja. Tirion je osećao kako se ožiljak zateže dok se mrštio. Pokaza Bronu da sedne. „Sestra me je zamенила s pećurkom. Drži me u tami i hrani me govnima. Pod je dobar momak, ali mu je čvor na jeziku velik kao Livačka stena, a i ne verujem polovini onoga što mi kaže. Poslao sam ga da dovede ser Džejslina, a vratio se i rekao mi da je mrtav.“

,On i još hiljadu drugih.“ Bron sede.

,Kako?“ - htde Tirion da zna, osećajući još veću mučninu.

,U bici. Tvoja sestra je poslala Ketbleke da odvede kralja nazad u Crvenu tvrđavu, bar sam tako ja čuo. Kada su ga Zlatni plaštovi videli da odlazi, polovina njih je odlučila da krene za njim. Gvozdenšaka im je stao na put i pokušao da im naredi da se vrate na zidove. Kažu da ih je Bajvoter poštano izribao, i zamalo naterao da ga poslušaju, kada ga je neko pogodio strehom u grlo. Tada više nije delovao tako strašno, pa su ga svukli s konja i ubili.“

„Još jedan Sersei dug. „Moj sestrić“, reče on, „Džofri. Da li je bio u opasnosti?“

,Ne više od nekih, a manje od većine.“

,Da li mu se nešto desilo? Da nije ranjen? Da nije pokvario frizuru, nagnječio prst, otkinuo zanokticu?“

,Ne, koliko sam ja čuo.“

,Upozorio sam Sersei da će se to desiti. Ko sada zapoveda Zlatnim plaštovima?“

,Tvoj gospodar otac ih je dao jednom od svojih zapadnjaka, nekom vitezu po imenu Adam Marbrend.“

U većini slučaja eva Zlatni plaštovi bi mrzeli da im neki stranac bude zapovednik, ali je postavljenje ser Adama Marbrenda bilo promućuran potek. Poput Džejmija, bio je to čovek koga drugi ljudi rado sledi. *Izgubio sam Gradsku stražu.* „Poslao sam Poda da nade Šagu, ali mu to nije pošlo za rukom.“

,Kamene vrane su još uvek u Kraljevoj šumi. Šagi se, izgleda, tamo dopada. Timet je poveo Opečene luči, sa svim plenom koji su nakon bitke oplačkali iz Stanisovog logora. Čela se jednog jutra pojavila pred Rečnom kapijom sa desetak Crnih usiju, ali su ih Crveni plaštovi tvoga oca oterali, dok su ih Kralj olučani gadali balegom i klicali.“

Nezahvalnici. Crne usi su ginuli za njih. Dok je Tirion ležao omamljen i usnuo, njegova rođena krv mu je isčupala kandže, jednu po jednu. ,Hoću da odeš mojoj sestri. Njen dragoceni sin je preživeo bitku neozleden, tako da Sersei talac više ne treba. Zaklela se da će osloboditi Alajaju kada...“

,J jeste. Pre osam, devet dana, nakon bičevanja.“

Tirion se pridiže, ne obazirući se na iznenadan bol što mu sevnu kroz rame. „Bičevanja?“

,Vezali su je za stub u dvorištu i isibali je, a onda je isterali na kapiju, golu i krvavu.“

Učila je da čita, prode Tirionu kroz glavu, besmisleno. Ozlijak na licu mu se nape, i na tren se činilo da će mu glava pući od gneva. Alajaj je bila kurva, tačno, ali nežniju, hrabriju i čistiju devojku teško da je u životu sreو. Tirion je nikada nije dodirnuo; bila je tek veo, da sakrije Šau. U svojoj nepažnji, nikada nije pomislio koliko je ta uloga može koštati. „Obeciao sam sestri da će prema Tomenu postupiti onako kako ona bude postupala prema Alajaji“, priseti se on naglas. Činilo mu se da će se isporučati. ,Kako da izbičujem osmogodišnjeg dečaka?“ Ali ako to ne uradim, Sersei je pobedila.

,Ti nemaš Tomenu“, reče Bron jednostavno. „Čim je saznala da je Gvozdenšaka mrtav, kraljica je poslala Ketbleke po njega, i нико u Rozbiju nije imao muda da ih odbije.“

Još jedan udarac; ali ipak olakšanje, to je morao da prizna. Tomen mu je bio drag. ,Ketblekovi je trebalo da budu naši“, podseti on Brona prilično razdraženim glasom.

,Bili su, dolje god sam mogao da im dam dva novčića za svaki koji i dobiju od kraljice, ali je ona povećala ulog. Ozni i Ozfrid su posle bitke proizvedeni u vitezove, isto kao i ja. Bogovi znaju zašto, niko ih nije video da se bore.“

Moji najamnici me izdaju, prijatelje mi bičuju i sramote, a ja ležim ovde i trulim, pomisli Tirion. Mislio sam da sam pobedio u toj prokletoj bici. Zar trijumfima ovakav ukus? „Je li istina da je Stanisa u

beg naterao Renlijev duh?“ Bron se slabašno osmehnu. „Sa kula s čekrcima videli smo samo barjake u blatu i vojnike kako bacaju kopljia i beže, ali u narodnim kuhanjama i bordelima ima na stotine ljudi koji će ti reći da je lord Renli ubio ovoga ili onoga. Pre svega, većina Stanisove vojske nekada je pripadala Renliju, i smesta su mu se vratili čim su ga ugledali u tom blistavom zelenom oklopu.“

Nakon sveg njegovog planiranja, nakon ispada i mosta od brodova, nakon što su mu raspolutili lice, Tiriona je zasenio mrtav čovek. *Ako je Renli zaista mrtav.* Još nešto što će morati da proveri. „Kako je Stanis pobegao?“

„Njegovi Lišani su držali svoje galije van zaliva, ispred tvog lanca. Kada je bitka pošla po zlu, pristali su uz obalu i primili sve begunce koje su mogli. Pri kraju su se ljudi međusobno ubijali da bi se dokopali brodova.“

„Šta je s Robom Starkom, šta on radi?“

„Neki od njegovih vukova pale sve pred sobom na putu za Senodol. Tvoj otac je poslao tog lorda Tarlija da se njima pozabavi. Razmišljam da mu se pridružim. Priča se da je dobar vojnik, i velikodusan s plenom.“ Pomicao da će izgubiti Brona bila je kap koja je prelila čašu. „Ne. Tebi je mesto ovde. Ti si kapetan desničine garde.“

„Ti nisi desnica“, podseti ga Bron oštro. „To je tvoj otac, a on ima svoju proletri gardu.“

„Šta se desilo sa svim ljudima koje si mi unajmio?“

„Neki su poginuli kod kula s čekrcima. Nas ostale je onaj tvoj stric, ser Kevan, izbacio napolje.“

„Baš lepo s njegove strane“, reče Tirion otrovno. „Znači li to da više nisi željan zlata?“

„Malo sutra.“

„To je dobro“, kaza Tirion, „pošto si mi, igrom slučaja, još potreban. Šta znaš o ser Mendonu Muru?“

Bron se nasmaja. „Znam da se udario.“

„Veliki sam mu dužnik, ali kako da taj dug vratim?“ On dodirnu lice, opipavajući ožiljak. „O njemu izuzetno malo znam, ako čemo pravo.“

„Imao je oči kao riba i nosio je beli plašt. Šta još treba da znaš?“

„Za početak, sve“, reče Tirion. Zapravo je želeo dokaz da je ser Mendon bio Sersein, ali se nije usudivao da to naglas kaže. U Crvenoj utvrdi je pametnije držati jezik za zubima. U zidovima ima pacova, i brbljivih ptičica, i paukova. „Pomoži mi da se dignem“, kaza, razgréući čaršave. „Vreme je da posetim oca, i krajnje vreme da me ljudi ponovo vide.“

„Tako lep prizor“, izrugnu se Bron.

„Šta je pola nosa na licu poput moga? Ali, kada već govorimo o lepoti, da li je Margeri Tirel stigla u Kraljevu Luku?“

„Nije. Medutim, stiže, i grad je lud od ljubavi prema njoj. Tireli dovlače hranu iz Visokog Sada i dele je u njeno ime. Stotine kola, svakog dana. Hiljade tirelskih ljudi se šepuri naokolo sa zlatnim ružicama prišivenim na dublete, i nijedan ne mora sebi da kupuje vina. Bile supruge, udovice ili kurve, sve žene rado predaju svoje čari svakom golobradom momku sa zlatnom ružom na sisi.“

Plijuu na mene, a pićem časte Tirele. Tirion skliznu s kreveta na pod. Noge mu klecnuše, soba se okrenu, i on se uhvati za Bronovu ruku da ne bi glavačke pao na rogozine. „*Pode!*“ - viknu. „Podriće Pejne! Gde si, sedam mu paklova?“ Bol ga je glodala poput bezubog psa. Tirion je mrzeo slabost, pogotovo vlastitu. Od nje je osećao sramotu, a sramota je budila bes. „*Pode, dolazi ovamo!*“

Momak dotrča. Kada vide Tiriona da stoji i steže Bronovu ruku, oči mu se iskolačiše. „Moj gospodaru. Ustao si. Da li to... da li ti... treba li ti vina? Snovina? Da pozovem meštra? Relao je da

moraš ležati. U krevetu, hoću da kažem.“

,Predugo sam ležao u krevetu. Donesi mi čistu odoru.“

,Odoru?“

Kako taj momak uspeva da bude tako razborit i snažljiv u bici, a tako zbuњen pod svim drugim okolnostima, Tirion nikada nije mogao da shvati. „Odeću“, ponovi on. „Tuniku, dublet, čašire, čarape. Za mene. Da se u njih odnem. Da bih mogao da napustim ovu prokletu čeliju.“ Obojica su morala da mu pomognu oko oblačenja. Koliko god mu lice bilo unakaženo, najteža rana bila je ona ispod ramena, gde mu se od udara strele vlastiti oklop zario u mišku. Gnoj i krvi još su curkali iz bezbojnog mesa kad god mu je meštar Frenken menjao zavoj, i od svakog pokreta bi ga probadali užasni bolovi.

Na kraju, Tirion se odluči za jedne čašire i prevelik lučni ogardač koji mu je miltavito visio oko ramena. Bron mu na stopala navuče čizme, a za to vreme Pod ode da pronade štap za hodanje. Tirion iskapi čašu snovina da se umiri. Vino beše zaslđeno medom, s taman dovoljno maka da mu rane bar nakratko postanu podnošljive.

Pa ipak, kada diže rezu, već mu se vrtelo u glavi, a od silaska niz zavojito kamenito stepenište noge mu zadrhtaše. Hodao je sa štapom u jednoj ruci, drugom oslonjen na Poda. Neka služavka se penjala dok su oni silazili. Zurila je u njih razrogačenim očima, kao da vidi duha. *Kepec se digao iz mrtvih*, pomisli Tirion. *A gle, još je i ružniji nego pre, trči da javiš svojim prijateljicama.*

Megorova utvrda beše najjače mesto u Crvenoj tvrđavi, zamak u zamku, okružen dubokim suvim šancem punim kolja. Kada stigoše do vrata, videše da je pokretni most za tu noć već dignut. Pred njima je stajao ser Merin Trent u bledom oklopu i belom plaštu. „Spusti most“, naredi mu Tirion.

,Kraljica je zapovedila da most noću stoji i dignut.“ Ser Merin je oduvek bio Serseino stvorenenje.

,Kraljica spava, a ja imam posla s ocem.“

Ime lorda Tivina Lanistera kao da je imalo čudotvorna svojstva. Gundajući, ser Merin Trent izdade naredbu, i pokretni most se spusti. Drugi vitez iz Kraljeve garde stajao je na suprotnoj strani šanca. Ser Ozmund Ketblek uspe da se nasmeši pošto vide Tiriona kako se gega prema njemu. „Osećaš se bolje, moj gospodaru?“

,Mnogo. Kada je sledeća bitka? Ne mogu da dočekam.“

Međutim, kada Pod i on stigoše do zavojitog stepeništa, Tirion je mogao samo da se u njega zagleda s nevericom. *Nikada se uz ovo stepenište neću popeti sam*, priznade sam sebi. Progutavši ponos, zatraži od Brona da ga ponese, uzaludno se nadajući da u taj kasni čas neće biti nikoga da ga vidi i da se nasmeje, nikoga da ispriča priču o lepeću koga uz stepenice nose u naručju kao odobje.

Spoljašnje dvorište beše prekriveno desetinama šatora i paviljona. „Tirelovi ljudi“, objasnii Podrik Pejn dok su vijugali kroz labyrinnt od svile i platna. „A i lorda Rouena i lorda Redvina. Nije bilo dovoljno mesta za sve. U zamku hoću da kažem. Neki su uzeli sobe. Sobe u gradu. U krčmama i drugde. Ovde su radi venčanja. Kraljevog venčanja, kralja Džofrija. Hoćeš li biti dovoljno dobro da mu prisustvuješ, moj gospodaru?“

,Besne lasice ne bi mogle da me spreče.“ Svadbe imaju barem jednu prednost nad bitkama; na njima verovatno ništa neće pokušati da mu odseče nos.

Svetla su još mutno sjajala iza zatvorenih kapaka u Desničinoj kuli. Ljudi na vratima nosili su grimizne plaštove i lavlje kacige kućne garde njegovog oca. Tirion ih je obojicu poznavao, i oni ga smesta propustiše... mada niješan nije mogao dugo da zadrži pogled na njegovom licu, primeti on.

Unutra, naidoše na ser Adama Marbrenda kako se spušta niz stepenice u kićenom crnom oklopu i zlatotkanom plaštu starešine Gradske straže. „Moj gospodaru“, reče on, „kako je lepo videti te na

nogama. Čuo sam...“

„...glasine da se kopa jedan mali grob? Ja takođe. Pod tim okolnostima mi se učinilo najpametnije da ustanem. Rekli su mi da si postao zapovednik Gradske straže. Da ti čestitam ili izrazim saučešće?“

„Oboje, bojim se.“ Ser Adam se osmehnu. „Smrt i dezertonstva ostavili su me sa nekih četrdeset i četiri stotine. Samo bogovi i Maloprstić znaju kako ćemo nastaviti da plaćamo toliko mnoštvo, ali mi tvoja sestra brani da bilo koga otpustim.“

„Još se bojiš, Sersei? Bitka je gotova, Zlatni plaštovi ti neće sada pomoći. „Dolaziš od mog oca?“ - upita on.

„Da. Nažlost, nisam ga ostavio u najboljem raspoloženju. Lord Tivin smatra da je četrdeset i četiri stotine stražara sasvim dovoljno da se nade jedan nestali štitonoša, ali od tvog rođaka Tireka i dalje nema ni traga.“

Tirek je bio sin njegovog pokojnog strica Tigeta, trinaestogodišnjeg momaka. Nestao je u nemirima nedugo pošto se oženio ledi Ermesandom, odojčetom koje je bilo poslednji preživeli naslednik kuće Hej forda. *Verovatno i prva nevesta u istoriji Sedam kraljevstava koja je postala udovica pre nego što je odbijena od sise.* „Ni ja nisam mogao da ga nadem“, priznade Tirion.

„On je hrana za vrane“, reče Bron sa svojim uobičajenim obzirom. „Gvozdenšaka ga je tražio, a evnuh je zazvećao pozamašnom kesom. Nisu imali više sreće od nas. Okani se toga, ser.“

Ser Adam s gadenjem pogleda najamnika. „Lord Tivin je tvrdoglav kada je posredi njegovog krvi. On hoće momka, žvog ili mrtvog, a ja sam nameran da mu tu želju ispunim.“ Ponovo pogleda Tiriona. „Naći ćeš oca u njegovoj radnoj sobi.“

Mojoj radnoj sobi, pomisli Tirion. „Mislim da znam put.“

Put je vodio uz još stepenicu, ali se ovog puta popeo sam, šakom oslonjen na Podovo rame. Bron mu otvorio vrata. Lord Tivin Lanister je sedeo ispod prozora, pišući uz svetlo uljane lampe. Na zvuk reze diže glavu. „Tirione.“ I mirno odloži pero u stranu.

„Drago mi je što me se sećaš, moj gospodaru.“ Tirion pusti Poda, prebací težinu na štap i dogega se bliže. *Nešto nije u redu,* smesta mu postaće jasno.

„Ser Brone“, reče lord Tivin, „Podriće. Možda je bolje da sačekate napolju dok ne završimo.“

Pogled koji i Bron uputi desnicu beše gotovo drzač ipak on se pokloni i povuče, u pratnji Poda. Teška vrata se zalupiše za njima, i Tirion Lanister ostade sam sa ocem. Bez obzira na to što su kapci bili čvrsto zatvoreni, hladnoća u sobi gotovo se mogla opipati. *Kakvim li ga je lažima Sersei naključala?*

Gospodar Livačke stene beše vitak kao čovek dvadeset godina mladi, pa čak i naočit, na svoj strog način. Oštiri plavi zalisti pokrivalu mu obraže, uokvirujući strogo lice, čelavu glavu, surova usta. Oko vrata je nosio lanac od zlatnih šaka, prsti svake hvatale su se za članak prethodne. „Lep lanac“, reče Tirion. *Mada je meni bolje stajao.*

Lord Tivin se ne obazre na taj ispad. „Bolje da sedneš. Da li je pametno što si ustao iz bolesničke postelje?“

„Muka mi je od bolesničke postelje.“ Tirion je znao koliko njegov otac prezire slabost. Odabra najblizu stolicu. „Imaš tako prijatne odaje. Verovao ili ne, dok sam umirao, neko me je prebacio u mračnu čeliju u Megorovoj utvrdi.“

„Crvena Tvrđava je prepuna svatova. Čim odu, naći ćemo ti prikladniji smeštaj.“

„Ovaj smeštaj mi se prilično dopadao. Jesi li odredio datum velike svadbe?“

„Džofri i Margeri će se venčati prvog dana nove godine, koji je takođe i prvi dan novog veka. Ceremonija će najaviti osvit novog doba.“

Novog lanisterskog doba, pomisli Tirion. „Oh, strašno, a ja već nešto drugo zakazao za taj dan.“

„Došao si ovamo samo da bi se žalio na smeštaj i dosadivao mi svojim glupim dosetkama? Treba da završim važna pisma.“

„Važna pisma. Naravno.“

„U nekim bitkama se pobeduje mačevima i kopljima, u drugima perima i gavranima. Poštedi me uvijenih prekora, Tirione. Posećivao sam tvoju bolesničku postelju koliko mi je meštar Balabar dopuštao, za sve vreme dok se činilo da ćeš umreti.“ On podboči bradu vrhovima prstiju. „Zašto si otpustio Balabara?“

Tirion slegnu ramenima. „Meštar Frenken nije tako odlučan da me drži u nesvesti.“

„Balabar je došao u grad s pratnjom lorda Redvina. Darovit vidar, tako se priča. Bilo je ljubazno od Sersei što ga je zamolila da se stara o tebi. Bojala se za tvoj život.“

Bojala se da će u njemu ostati, to hoćeš da kažeš. „Nema sumnje da se zato ni na tren nije odvajala od mene.“

„Ne budi drzak Sersei mora da pripremi kraljevsko venčanje, ja vodim rat, a ti već dve nedelje nisi u životnoj opasnosti.“ Lord Tivin je proučavao sinovljevo unakaženo lice, bledoželene oči mu ni na tren nisu s njega skrenule. „Mada je rana zaista užasna, to moram da ti priznam. Kakva te je to ludost bila obuzela?“

„Dušmani su bili na kapiji, s opsadnim ovnom. Da je Džeđmi poveo ispad, nazvao bi to junaštvo.“

„Džeđi mi nikada ne bi bio tako glup da u bici skine kacigu. Pretpostavljam da si ubio čoveka koji i te je posekao?“

*„O, nesrećnik je sasvim mrtav.“ Mada je Podrik Pejn bio taj koji je ubio ser Mendona, gurnuvši ga u reku da se utopi, povučen težnjom odkopa. „Mrtav neprijatelj je večna radost“, reče Tirion vedro, mada ser Mendon nije bio njegov istinski neprijatelj. Taj čovek nije imao razloga da želi njegovu smrt. *On je bio samo marioneta, a čini mi se da znam ko je lutkar. Rekla mu je da se postara da ne preživim bitku.* Ali bez dokaza, lord Tivin nikada neće poverovati u takvu optužbu. „Zašto si ovde u gradu, oče?“ - upita on. „Zar ne bi trebalo da si negde daleko, da se biješ protiv lorda Stanisa ili Roba Starka ili nekog trećeg? I to što pre, to bolje.“*

„Dok lord Redvin ne doveđe svoju flotu, nedostaju nam brodovi da napadnemo Zmajkamen. Ipak, to je svejedno. Sunce Stanisa Barateona zašlo je na Crnobujići. Što se Starka tiče, dečak je još na zapadu, ali velika sila severnjaka pod Helmanom Tolhartom i Robetom Gloverom spušta se prema Senodolu. Poslao sam lorda Tarlija da ih zaustavi, dok ser Gregor juri uz Kraljevski drum da im odseče odstupnicu. Tolhart i Glover nači će se uhvaćeni između njih, s trećinom Starkove snage.“

„Senodol?“ U Senodolu nije bilo ničega vrednog tolikog rizika. Da nije Mladi vuk konačno načinio svoju prvu veliku grešku?

„Ti ne moraš oko toga da se brineš. Lice ti je bledo kao smrt, a krv ti probija kroz zavoje. Reci šta želiš, pa se vrati u krevet.“

„Šta želim...“ Grlo mu beše bolno i stegnuto. Šta zaista želi? Više nego što mi ti ikada možeš pružiti, oče. „Pod mi kaže da je Maloprstić proizveden u lorda od Harendvora.“

„Prazno zvanje, sve dok Ruz Bolton drži zamak za Roba Starka, ali je lord Beliš ipak želeo tu čast. Dobro nam je služio oko venčanja s Tirelima. Lanister uvek plaća svoje dugove.“

Venčanje s Tirelima je zapravo bila Tirionova ideja, ali mu se činilo sitničavim i sebičnim da sada poluša da prisvoji te zasluge. „Ta titula možda i nije tako prazna kao što mislis“, upozori on. „Maloprstić ništa ne radi bez valjanog razloga. Bilo kako bilo. Čini mi se da si rekao nešto o plaćanju

dugova?“

„A ti hoćeš svoju nagradu, zar ne? Dobro onda. Šta želiš od mene? Zemlje, zamak, neku službu?“
„Za početak bi mi prijalo bar malo proklete zahvalnosti.“

Lord Tivin se netremice zagleda u njega. „Lakrdij aši i majmuni vole da im se tapše. Voleo je to i Eris, kad smo već tu. Radio si kako ti je naredeno, i siguran sam da si dao sve od sebe. Niko ne poriče ulogu koju si odigrao.“

„Ulogu koju sam odigrao?“ Ostaci Tirionovih nozdrva se raširiše. „Spasao sam tvoj prokleti grad, bar mi se tako čini.“

„Većina ljudi smatra da je moj napad na bok lorda Stanisa preokrenuo tok bitke. Lordovi Tirel, Rouen, Redvin i Tarli su se takođe odvažno borili, dok mi je rečeno da je twoja sestra Sersei dala zadatku piromanserima da naprave divlju vatru koja je uništila barateonsku flotu.“

„Dok sam ja samo sedeо i pustio da mi čupkaju dlake iz nosa, je li tako?“ Tirion nije mogao da prikrije gorčinu u glasu.

„Tvoj lanac je bio pametan potez, i od klijučne važnosti za našu pobedu. To si želeo da čuješ? Rekli su mi da tebi treba da zahvalimo i za savezništvo s Dornom. Možda će ti prijati da saznaš kako je Mirsela bezbedno stigla u Sunčevu kopiju. Ser Aris Oulkart piše da se veoma zbliziла s princezom Arijanom i da je očarala princa Tristana. Ne dopada mi se što smo dali taoca kući Martela, ali se to, izgleda, nije moglo izbeći.“

„J mi ćemo imati taoca“, reče Tirion. „Sedište u Veću je deo pogodbe. Ako princ Doran ne povede čitavu vojsku kada dođe da ga zauzme, biće u našim rukama.“

„Martel ne dolazi samo da zauzme sedište u veću“, reče lord Tivin. „Obećao si mu i osvetu.“

„Obećao sam mu pravdu.“

„Zovi to kako želiš. Svejedno se svodi na krv.“

„Bar nje uvek ima u izobilju, zar ne? U bici sam gazio čitava jezera krvi.“ Tirion ne vide razloga da ne uđe u srž stvari. „Ili ti je Gregor Klegani postao toliko drag da ne možeš podneti rastanak s njim?“

„Ser Gregor ume da bude koristan, kao što je umeo da bude i njegov brat. Svakom lordu s vremena na vreme treba zver... što si i ti izgleda, naučio, sudeći po ser Bronu i onim tvojim gorštačima.“

Tirion pomisli na Timetovo sažetu oko, Šagu i njegovu sekuru, Čelu s oglicom od svuhi usiju. I na Bronu. Na Brnu najviše od svih. „Šume su pune zveri“, podseti on oca. „Mračne uličice takođe.“

„Jstina. Možda će i drugi psi loviti jednako dobro. Razmisliću o tome. Ako nema ničega drugog...“

„Imaš važna pisma, da.“ Tirion se diže na slabašne noge, na trenutak sklopi oči, i kada nesigurno zakorači ka vratima, obuze ga talas vrtoglavice. Kasnije, pomislileće kako je trebalo da načini i drugi korak, i treći. Umesto toga se okrenuo. „Pitaš me šta želim? Reći ću ti šta želim. Želim ono što mi po pravu pripada. Želim Livačku stenu.“

Usta njegovog oca se stvrdnuše. „Očevinu rođenog brata?“

„Vitezovima Kraljeve garde zabranjeno je da se žene, da radaju decu i da drže zemlju, znaš to jednako dobro kao i ja. Onog dana kada je Džejmi ogrnuo beli plašt, odrekao se prava na Livačku stenu, ali ti to nikada nisi priznao. Krajnje je vreme. Hoću da ustaneš pred čitavim kraljevstvom i kažeš da sam ti ja sin i zakoniti naslednik.“

Oči lorda Tivina behu bledoželenе i posute zlatnim mrljicama, svetle koliko i nemilosrdne. „Livačku stenu“, izreče on mrtvim i hladnim glasom. A onda: „Nikada.“

Reč ostade u vazduhu između njih, ogromna, oštra, otrovana.

Znao sam odgovor i pre nego što sam ga pitao, pomisli Tirion. Osamnaest godina je prošlo otkako je

Džejmi pristupio Kraljevoj gardi, a ja nikada nisam postavio to pitanje. Sigurno sam znao, sigurno sam to oduvek znao. „Zašto?“ - natera sebe da upita, mada je znao da će zbog toga zažaliti.

„Usuduješ se to da pitaš? Ti, koji si ubio vlastitu majku da bi došao na svet? Ti si nakazno, prepređeno, neposlušno, prkosno malo stvorene, puno zavisti, požude i prizemnog lukaštva. Ljudski zakoni ti daju pravo da nosiš moje ime i moje boje, pošto ne mogu dokazati da nisi moj. Da bi me naučili poniznosti, bogovi su me osudili da te gledam kako se gegaš naokolo noseći tog ponosnog lava koji je bio simbol mog oca, i njegovog oca pre njega. Ali me ni bogovi ni ljudi neće naterati da ti dopustim da od Livačke stene napraviš svoj kupleraj.“

„Moj kupleraj?“ Tirionu svanu; on u trenutku shvati odakle potiče sva ta žuč. Zašrguta zubima i reče: „Serseti ti je rekla za Alajaju.“

„Tako se zove? Priznajem, ne mogu da zapamtim imena svih tvojih kurvi. Kako se zvaše ona što si se njom oženio kao dečak?“

„Tiša.“ Odgovor je ispljunuo s prkosom.

„A pratilja logora na Zelenom kraku?“

„Zašto te za to briga?“ - upita on, ne želeći da u njegovom prisustvu izgovori čak ni Šaino ime.

„Nije me briga. Ništa više od toga da li su žive ili mrtve.“

„Ti si bio taj koji je naredio da se Jaja išiba.“ To nije bilo pitanje.

„Tvoja sestra mi je rekla za tvoje pretnje mojim unucima.“ Glas lorda Tivina beše hladniji od leda. „Da li me je slagala?“

Tirion to nije htio da porekne. „Pretio sam, jesam. Da bi Alajaja bila bezbedna. Da je Ketbleci ne bi zlostavljali.“

„Da bi spasao čast kurve, pretio si svojoj rođenoj kući, svojoj rođenoj krvi? Tako, znači, stoje stvari?“

„Ti si me naučio da je dobra pretnja često jača od udarca. Mada me je Džofri nekoliko stotina puta pošteno izazvao. Ako ti je toliko stalo da bičuješ ljude, počni od njega. Ali Tomen... zašto bih ja povredio Tomenu? On je dobar dečak, i moja vlastita krv.“

„Kao što je bila i tvoja majka.“ Lord Tivin naglo ustade i nadnese se nad svoga sina lepeca. „Vrati se u krevet, Tirione, i ne govorи mi više nikada o svojim *pravima* na Livačku stenu. Dobiceš svoju nagradu, ali ču ja odlučiti kolika će ona biti, srazmerno tvojim zaslugama i tvom položaju. I ne živi u zabludi - ovo je poslednji put što sam otpeo da sramotiš kuću Lanistera. Gotovo je s kurvama. Sledеću koju ti zateknem u krevetu, obesiću.“

DAVOS

Dugo je gledao kako jedro narasta, pokušavajući da odluči da li bi radije da živi ili da umre.

Znao je da bi umiranje bilo lakše. Treba samo da se uvuče u pećinu i pusti da brod prode, i smrt bi ga sama našla. Već danima ga je tresla grozica, pretvorivši mu utrobu u smedu vodu i tresući ga u nemirnom snu. Svakog jutra bio je svakog jutra bio je svaki slabiji. *Ovo neće trajati još dugo*, počeo je da govori sebi.

Ako ga ne ubije grozica, žed sigurno hoće. Nije imao sveže vode, sem povremeno kišnice što se skupljala u udubinama stena. Pre samo tri dana (ili možda četiri? Na toj steni, teško je bilo razlikovati dane) jezerca su bila suva kao stara kost, i prizor svih i zelenih talasa zaliva bio je gotovo nepodnošljiv. Znao je da kraj neće biti daleko kada jednom počne da piće morsku vodu, ali je malo nedostajalo da ipak popije prvi gutljaj, toliko mu je grlo bilo suvo. Spasla ga je iznenadna oluja. Do tada je već postao toliko slab da je mogao samo da leži na klsi, sklopjenih očiju i otvorenih usta, i pusti da mu voda kaplje na ispucale usne i natećeni jezik. Ali posle toga se osećao malo snažnije, a jezerca i pukotine na ostrvu ponovo su bili puni života.

To je, međutim, bilo pre tri dana (ili možda četiri) i sada je vode gotovo sasvim nestalo. Dobar deo je ispario, a ostatak je on posisao. Sutra će ponovo u ustima osetiti blato, i lizaće vlažno hladno kamenje u ulegnućima.

A ako to ne budu žed ili grozica, ubije ga glad. Njegovo ostrvo bilo je tek goli toranj koji štriči iz prostranstva Crnog zaliva. Za vreme oseke, ponekad je na kamenom žalu na koje ga je more izbacilo nakon bitke nalazio sićušne krabe. Bolno su mu štipale prste pre nego što bi ih razbio o stene da isisa meso iz štipaljki i utrobu iz oklopa.

Ali žalo je nestajalo kada bi se plima vraćala, i Davos je morao da se uzvere uz stenu da ga ne bi ponovo odnела u zalin. Vrh tornja beše petnaest stopa iznad vode za vreme plime, ali kada bi se zalin uzburkao, talasi su dosezali još i više, tako da nije mogao da ostane siv čak ni u svojoj pećini (koja zapravo beše tek udubljenje u steni ispod jednog ispusta). Na steni nije raslo ništa sem lišajeva, a čak su je i morske ptice izbegavale. Svalo malo bi neki galeb doleteo na vrh tornja, i Davos bi pokušao da ga uhvati; ali su bili prebrzi da bi im se približio. Počeo je da ih gada kamenicama, ali je bio preslab da ih jako baci, tako da bi galebovi, čak i kada bi ih pogodio, samo besno graknuli na njega, i potom odleteli.

Sa tog utočišta videle su se i druge stene, daleki kameni tornjevi, viši od njegovog. Prepostavlja je da se najблиža stena iz vode diže dobrih četrdeset stopa, mada je sa toliko daljine bilo teško proceniti. Jato galebova neprekidno je kružilo iznad njega, i Davos je često pomicao da prepliva dotamo i opjačka gnezda. Međutim, voda beše hladna, struja snažna i opasna, i znao je da za takav poduhvat nema snage. To bi ga ubilo jednakо izvesno kao i kada bi pio morsku vodu.

Jesen u Uskom moru često ume da bude kišovita, prisjeti se on iz prethodnih godina. Dani nisu bili tako strašni ako je sunce sjalo, ali su noći postajale sve hladnije, a ponekad bi veter šibao preko zaliva, terajući pred sobom kreste talasa, i Davos bi uskoro drhtao, mokar do gole kože. Naizmenično bi osećao groznicu i jezu, a u poslednje vreme ga je razdirao snažan kašalj.

Pećina mu beše jedini zaklon, a ni ona nije pružala preteranu zaštitu. Za vreme oseke talasi bi naplavili nešto drva ili spaljenih otpadaka na žalo, ali nije imao čime da ukreše varnicu i zapali vatu. Jednom je, očajan, pokušao da trlja dva komada drveta jedno o drugo, ali su oba bila trula, i uspeo je samo da zaradi žuljeve na šakama. I odeća mu je bila mokra, a jednu čizmu beše izgubio negde u

zalivu pre nego što je isplivao na stenu.

Žed; glad; vетar i kiša. To su mu bili pratioci, s njim svakoga časa svakoga dana, i s vremenom je počeo da ih doživljava kao prijatelje. Uskoro će se neki od tih prijatelja sažaliti na njega i oslobiti ga ovog beskonačnog mučenja. Ili će možda jednog dana jednostavno zakoračiti u vodu i krenuti ka obali, za koju je znao da se nalazi negde na severu, iza obzorja. Bila je predaleko da bi tako slab do nje doplivao, ali to nije bilo bitno.

Davos je oduvek bio moreplovac; bilo mu je sudeno da umre u moru. *Bogovi pod vodom me čekaju, rekao je sebi. Krajnje je vreme da im dodem.*

Ali sada se pojavilo jedro; samo mrlja na obzoru, ali svakim trenom sve veće i veće. *Brod, tamo gde broda ne bi trebalo da bude.* Znao je gde se otprilike nalaze stene; bio je to jedan od nizova hridi koji su se dizali sa dna Crnog zaliva. Najviše od njih štrcalo je stotinu stopa iznad plime, a desetak manjih bili su visoki između trideset i šezdeset stopa. Mornari su ih zvali *Kopljia morskog kralja*, i znali su da se na svako koje je štrči iznad površine deset kriju tik ispod nje. Svaki iole pametan kapetan držao se podalje od njih.

Davos je zakrvavljenim očima gledao kako jedro narasta, i pokušavao da čuje zvuk vetra u platnu. *Dolazi ovamo.* Osim ako ubrzo ne promeni pravac, proći će veoma blizu njegovog jadnog utočišta. Možda znači život. Ukoliko ga uopšte i želi. U to nije bio siguran.

Zašto bih živeo? - pomisli, dok su mu suže maglile vid. *Smilujte se bogovi, zašto? Sinovi su mi mrtvi. Dejl i Alard, Marik i Matos, možda čak i Devan. Kako to da je otac nadživeo toliko snažnih mladih sinova? Kako da nastavim? Ja sam prazna ljuštura, kraba je crkla, u oklopu više nema ničega. Zar toga nisu svesni?*

Uplobili su u Crnobujicu razvivši vatreno sreću Gospodara svetlosti. Davos i *Crna Beta* bili su u drugoj borbenoj liniji, između Dejlove *Uvare* i Alarda na *Ledi Marji*. Marić, njegov trećeroden, bio je zapovednik veslača na *Gnevju*, u sredistu prve linije, dok je Matos služio kao očev zamenik. Pod zidinama Crvene tvrđave, galije Stanisa Barateona zapodele su bitku s manjom flotom dečaka-kralja Džofrija, i reka je nekoliko trenutaka ječala od odapetih lukova i sudara gvozdenih ovnova koji su lomili vesla i koritu.

A onda je neka ogromna zver zaurlala, i zeleni plamenovi stvorili su se svuda oko njega: divlja vatra, piromanderska pišačka, smaragdni demon. Matos je stajao kraj njega na palubi *Crne Betae* kada mu se učinilo da se brod diže iz reke. Davos se našao u vodi, mlatarajući rukama i nogama, dok ga je struja nosila i vrtela. Uzvodno, plamenovi su lizali nebo, pedeset stopa visoki. Video je *Crnu Betu* kako gori, i *Gnev*, i desetine drugih brodova, video je kako ljudi u plamenu skaču u vodu i utapaju se. *Utvara i Ledi Marja* su nestale, potopljene ili smrskane ili uništene iza vela od divlje vatre, i nije bilo vremena da ih traži, pošto mu se ušće reke bližilo, a preko ušća su Lanisteri digli veliki gvozdeni lanac. Od obale do obale nije bilo ničega sem brodova u plamenu i divlje vatre. Od tog prizora kao da mu je srce na tren zastalo, i još se sećao tog zvuka, pucketanja vatri, šištanja pare, vriske umirućih ljudi, i udara te užasne vreline po licu dok ga je struja nosila ka paklu.

Sve što je trebalo da uradi bilo je da miruje. Još samo koji i tren, i pridružio bi se sinovima, odmarao bi se u hladnom zelenom blatu na dnu zaliva, a ribe bi mu grickale lice.

Umesto toga, napunio je pluća vazduhom i zaronio, nogama se potiskujući ka dnu reke. Jedina nada mu je bila da prode ispod lanca i usplamteilih brodova, i divlje vatre koja je plutala površinom vode, da iz sve snage pliva ka bezbednosti zaliva. Davos je oduvek bio dobar plivač, a tog dana na sebi nije nosio čelik, sem kacige koju je izgubio onda kada i *Crnu Betu*. Dok je sekao mutne zelene dubine,

video je druge ljudi kako se koprcaju pod vodom, kako ih težina oklopa vuče na dno. Davos je plivao kraj njih, boreći se svom snagom koja mu beše ostala u nogama, prepustajući se struji, dok mu je voda ispunjavala oči. Sve dublje je ronio, i dublje, i još dublje. Sa svakim zamahom mu je bilo sve teže da zadrži dah. Prisetio se da je video dno, meklo i nejasno, kada mu je niz mehurića izleteo sa usana. Nešto mu je dodirnulo nogu... neki otpadak ili riba ili davljenik, nije mogao da zna.

Tada mu je već očajnički trebao vazduh, ali se bojao. Da li je već prošao lanac, da li se nalazi u zalivu? Ako izroni ispod broda, udaviće se, a ako izroni medu plutajućim mrljama divlje vatre, prvi dah će mu pretvoriti pluća u pepeo. Izvio se u vodi da pogleda nagore, ali nije mogao da vidi ništa sem zelene tame, a onda se okrenuo previše, i više nije mogao da razlikuje šta je gore a šta dole. Obuzela ga je panika. Rule su mu zagrebale dno reke i podigle oblak mulja, koji ga je zaslepio. Grudi su mu se svakim trenom sve više stezale. Grabio je vodu, mlatio nogama, okretao se, pluća su mu vrštila za vazduhom, mlatio je nogama, izgubljen u mutnoj vodi, mlatio je i mlatio i mlatio, sve dok više nije mogao da mlati. Kada je otvorio usta da vrisme, u njih je pokuljala voda, i Davos Sivort je shvatio da se davi.

Sledeće što je video bilo je sunce visoko na nebū, a on je ležao na kamenitom žalu podno tornja od golog kamenja, okružen praznim zalivom. Kraj njega su počivali slomljeni jarbol, nagorelo jedro i natečeni leš. Jarbol, jedro i mrtvac nestali su sa sledećom plimom, ostavivši Davosa samog na steni, medu kopljima morskog kralja.

Za dugih godina krijumčarenja, upoznao je vode oko Kraljeve Luke bolje od bilo kog doma koji je ikada imao, i znao je da je njegovo utočište tek najobičnija tačka na mapama, na mestu koga se pošteni moreplovci klone... mada je Davos kao krijumčar prošao tuda jednom ili dvaput, kada je želeo da ostane neprimičen. *Pošto me ovde nadu mrtvog, ako se to ikada desi, možda će ovoj steni nadenući ime po meni*, pomici on. *Stena praziluka, tako će je zвати: ona će mi biti grob i nadgrobni spomenik*. Ništa više nije ni zaslужivao. *Otac štitи svoju decu, učili su obrednici, ali je Davos svoje dečake poveo u vatu. Dejl nikada svojoj ženi neće podariti dete za koje su se molili, a Alard, sa svojom devojkom u Starigradu, i svojom devojkom u Kraljevoj Luci, i svojom devojkom u Bravosu - sve će one uskoro zaplakati. Matos nikada neće biti kapetan vlastitog broda kao što je sanjao. Marik nikada neće postati vitez*.

Kako ja mogu da živim kada su oni mrtvi? Toliki hrabri vitezovi i močni lordovi su izginuli, bolji ljudi od mene, i visokorođeni. Zavući se u svoju pećinu, Davose. Zavući se unutra i sklupčaj se i brod će otići, i niko ti više nikada neće smetati. Spavaj na svom kamenom jastuku, i pusti da ti galebovi iskljuju oči dok se krabe goste tvojim telom. I ti si se gostio njima, duguješ im to. Sakrij se, krijumčaru. Sakrij se, stišaj se, i umri.

Jedro mu se sasvim približilo. Još koji i trenutak brod će proći, i on će moći da umre na miru.

Ruke mu pode ka grlu, tražeći kožnu vrećicu koju je uveknosio oko vrata. U njoj je držao kosti četiri prsta koja mu je skratio njegov kralj, istog onog dana kada ga je proizveo u viteza. *Moja sreća*. Skraćeni prsti ga dodirnuše po grudima, tražeći, ne nalazeći ništa. Vrećica je nestala, a i kosti s njom. Stanis nikako nije mogao da shvati zašto Davos čuva kosti. „Da me podsećaju na pravdu mog kralja“, prošapta on kroz ispucale usne. Ali ih sada više nije imao. *Vatra mi je odnela i sreću, baš kao i sinove*. U njegovim snovima reka je još gorela, a demoni igrali na vodi s plamenim bićevima u rukama, dok su ljudi buktali i crmeli pod njihovim udarcima. „Majko, smiluj se“, poče da se moli Davos. „Spasi me, blaga Majko, spasi nas sve. Moje sreće nema, a ni mojih sinova.“ Sada je otvoreno plakao, slane suze klizle su mu niz obraze. „Vatra je sve uzela... vatra...“

Možda to samo beše vetrar što je tukao o stenu, ili zvuk mora na žalu, ali na tren Davos Sivort ču

odgovor. „Prizvali ste vatrū“, prošapta ona, glasom tihim poput talasa u školjki, tužnim i mekim. „Spalili ste nas... spalili ste nas... spalili ssteee nasssss.“

„Ona je to uradila!“ - vilku Davos. „Majko, ne napuštaj nas. Ona te je spalila, crvena žena, Melisandra, ona!“ Jasno ju je video; srcasto lice, crvene oči, dugačka kosa boje bakra, crvena odora koja joj u hodu igra poput plamenova, vihor svile i somota. Došla je iz Ašaija na istoku, došla je na Zmajkamen i pridobila Selisu i sve kraljičine ljude za svog страног boga, a zatim je pridobila i kralja, Stanisa Barateona glamom. Otišao je toliko daleko da je i na svoje barjake stavio vatreno srce, vatreno srce R'loru, Gospodara svetlosti i boga plamena i senke. Na Melisandrin nagovor, izneo je sedmoru iz njihovog obredišta na Zmajkamenu i spalio ih pred kapijama zamka, a kasnije je spalio i bogosumu u Krajoluju, čak i drvo-srce, ogromno belo čuvardvo ozbiljneg lica.

„To je bilo njeno delo“, ponovi Davos, slabije. *Njeno delo, ali i tvoje, Viteže od Praziluka. Ti si je prevezao u Krajoluj u gluvo doba noći, da porodi svoje dete-senku. Nisi ti nevin, ne. Jahao si pod njenim, barjakom i digao ga i na svom jarbolu. Gledao si kako Sedmoro gori na Zmajkamenu, a ništa nisi učinio. Dala je vatri Očevo pravdu, i Majčinu milost, i Staričinu mudrost. Kovača i Stranca, Devicu i Ratnika, sve ih je spalila u slavu svog okruglog boga, a ti si stajao i držao jezik za Zubima. Čak i kada je ubila starog meštra Kresema, čak ni tada nisi uradio ništa.*

Jedro beše stotinu koraka daleko, i brzo se kretalo preko zaliva. Za koji tren proći će kraj njega i počeće da se smanjuje.

Ser Davos Sivot stade da se penje uz svoju stenu.

Drhtavim rukama se izvuče nagore, glave omamljene groznicom. Dva puta mu obogaljeni prsti skliznuše na vlažnom kamenu i umalo ne pade, ali nekako uspe da se zadrži na svojoj osmatračnici. Ako padne, umreće, a mora da živi. Bar još malo. Postoji nešto što mora da uradi.

Vrh stene beše premali da na njemu sigurno stoji, onako slab kakav je bio, tako da čučnu i mahnu sувim rukama. „Vi na brodu“, zaurula u vетar. „Vi na brodu, ovamo, ovamo!“ S te visine, mogao je jasnije da ga vidi; vitko prugasto korito, bronzana statua na pramcu, napeto jedro. Na pramcu je pisalo ime, ali Davos nikada ne beše naučio da čita. „Vi na brodu“, vilku ponovo, „u pomoc, U POMOĆ!“

Mornar na stražnjoj palubi ga vide i upre prstom. Gledao je kako se ostali mornari okupljaju kod ograde da zure u njega. Malo kasnije, jedro na galiji se spusti, vesla joj se isukaše, i ona se okrenula ka njegovom utočištu. Bila je prevelika da se sasvim približi steni, ali na trideset koraka spusti u vodu mali čamac. Davos se držao za stenu i gledao ga kako se sporu približava. Četiri čoveka su veslala, a peti je sedeо na pramcu. „Ti“, vilku peti čovek kada se nadose tek na koju stopu od njegovog ostrva, „ti na steni! Ko si ti?“

Krijumčar koji se uzdigao gde mu nije mesto, pomisli Davos, budala koja je previše volela svoga kralja, i zaboravila svoje bogove. „Ja...“ Grlo mu beše spečeno, i zaboravio je kako se govoriti. Reči mu behu čudne na jeziku, i još čudnije u ušima. „Bio sam u bici. Bio sam... kapetan... vitez, bio sam vitez.“

„Da, ser“, reče čovek, „ali kom si kralju služio?“ Galija je možda Džofrijeva, shvati on iznenada. Ako sada izgovori pogrešno ime, prepustiće ga sudbini. Ali ne, trup joj je prugast. Iz Lisa je, pripada Saladoru Sanu. Majka ju je ovamo poslala, Majka u svojoj milosti. Ima zadatka za njega. *Stanis je živ, shvati on tada. Još imam kralja. I sinove, imam druge sinove, i ženu, vernu i punu ljubavi. Kako je to mogao da zaboravi? Majka je istinski milosrdna.*

„Stanis“, vilku on Lišaniju. „Smilujte se bogovi, služim kralja Stanisa.“

„Da“, reče čoveku čameu, „baš kao i mi.“

SANSA

Poziv je delovao sasvim iskreno, ali svaki put kada bi ga pročitala, Sansi bi se stomak vezao u čvor. *Ona će uskoro postati kraljica, prelepa je i bogata, i svi je vole, zašto bi htela da večera sa izdajnikovom kćerij? Možda iz radoznalosti, pretpostavlja je; možda Margeri Tirel želi da lično vidi suparnicu koju je zamenila. Jesam li joj mrska, pitam se. Misli li da joj nešto zameram... ?*

Sansa je sa zidina zamka videla kako se Margeri Tirel i njena pratnja penju uz Egonovo visoko brdo. Džofri je svoju buduću nevestu susreuo na Kraljevoj kapiji, da joj poželi dobrodošlicu u grad, i jahali su jedno kraj drugoga kroz oduševljenu gomilu, Džof svetlucav u pozlaćenom odopu, a Tirelova kći čarobna u zelenom, s plaštom od jesenjeg cveća koji joj je vijorio s ramena. Bilo joj je šesnaest godina, i bila je smedokosa i smedooka, krhkia i prelepa. Ljudi su joj klicali dok je prolazila, dizali svoju decu da ih blagoslovili, i bacali cveće pred kopitom njenog konja. Njena majka i baka iše su odmah za njom, u velikoj kući na točkovima čije su strane krasile rezbarije u obliku stotinu isprepletenih ruža, pozlaćenih i sjajnih. Gradani su i njima klicali.

Isti gradani koji su mene svukli s konja, i koji bi me i ubili da nije bilo Pseta. Sansa ničim nije izazvala običan svet da je mrzi, kao što ni Margeri Tirel ničim nije izazvala njegovu ljubav. *Želi li da je i ja volim?* Proučavala je pozivnicu, koju je, izgleda, Margeri napisala svojom rukom. *Želi li moj blagoslov?* Sansa se pitala zna li Džofri za tu večeru. Možda je to njegovo maslo, nije mogla da zna. Ta pomisao je ispunila strahom. Ako iza poziva stoji i Džofri, sigurno je spremio neku okrutnu šalu, da je ponizi u očima starije devojke. Možda će ponovo narediti svojim gardistima da je skinu do gole kože? Kada je to poslednji put pokušao, njegov ujak Tiron ga je sprečio, ali je sada Baukne može spasti.

Niko me ne može spasti, sem mog Florijana. Ser Dontos joj je obećao da će joj pomoći da pobegne, ali tek na noć Džofrijevog venčanja. Plan je podrobnو razrađen, uveravao ju je njen dragi odan vitez što je postao luda; a dotele joj nije preostalo ništa drugo do da trpi, i broj i dane.

I da večeram sa svojom zamenom...

Možda je bila nepravedna prema Margeri Tirel. Možda poziv nije ništa više od obične pristojnosti, ljubazan čin. *Možda je to samo obična večera.* Ali ovo je Crvena tvrđava, ovo je Kraljeva Luka, ovo je dvor kralja Džofrija Barateona, prvog svog imena, i ako je Sansa Stark nešto tu naučila, to beše da nikome ne veruje.

Pa ipak, morala je da prihvati. Sada više nije bila ništa, tek odbačena kći izdajnika i osramoćena sestra buntovnog lorda. Nije smela da odbije Džofrijevu buduću kraljicu.

Volela bih da je Pseto ovde. U noći bitke, Sendor Klegani je došao u njene odaje da je izvede iz grada, ali je Sansa to odbila. Ponekad bi noću ležala budna, pitajući se da li je pametno postupila. U krovčegu od ledrovine, pod svojom letnjom svilom, sakrila je njegov umrljani beli plašt. Nije znala zašto ga čuva. Čula je kako ljudi govore da je Pseto postao kukavica; u jeku bitke se tako napišao da je Bauk morao da povede njegove ljudi. Ali Sansa je shvatala. Znala je tajnu njegovog opečenog lica. *Samo se vatre bojao.* Te noći je divlja vatra zapalila i samu reku, i ispunila sam vazduh zelenim plamenom. Čak i u zamku, Sansa se bojala. Napolju... to je jedva mogla i da zamisli.

Uzduhnuvši, ona uze pero i mastionicu, i napisala Margeri Tirel ljubaznu poruku da prihvata poziv.

Kada stiže ta noć, po nju dođe jedan drugi čovek iz Kraljeve garde, različit od Sendora Kleganija kao... pa, *kao cvet od psa.* Od samog pogleda na ser Lorasa Tirela kako stoji na njenom pragu, Sansino srce zaključa malo brže. Beše to prvi put da se našla tako blizu njega otako se on vratio u

Kraljevu Luku, na čelu prethodnice vojske svoga oca. Na tren nije znala šta da kaže. „Ser Lorase“, izaslu konačno, „izgledaš... izgledaš tako lepo.“

On joj se zbumjeno osmehnu. „Moja gospa je previše ljubazna. A i prelepa. Moja sestra te željno isčekuje.“

„Veoma se radujem ovoj večeri.“

„Baš kao i Margeri, i moja gospa baka.“ On je uze za ruku i povede je prema stepeništu.

„Tvoja baka?“ Sansa beše teško da istovremeno hoda, razgovara i misli, pošto ju je ser Loras držao za ruku. Kroz svilu je osećala toplotu njegove šake.

„Ledi Olena. I ona će večerati s vama.“

„O“, reče Sansa. *Razgovaram s njim, a on me dodiruje, drži me za ruku i dodiruje me.* „Kraljica od Trnja, tako je zovu. Zar ne?“

„Jeste.“ Ser Loras se nasmeja. *Ima najtoplji smeh*, pomisli ona, a on nastavi: „Međutim, bolje da ne koristiš to ime pred njom, ili će te bočnuti.“

Sansa ponumene. Svakoj budali bi bilo jasno da nijedna žena ne bi bila srećna da je zovu „Kraljica od Trnja“. *Možda sam stvarno toliko glupa kao što Sersei Lanister kaže.* Očajnički pokuša da se seti nečega pametnog ili ljudskog što bi mu rekla, ali joj um potpuno otkaza. Umalo mu ne reče koliko je lep, no tad se seti da je to malopre već učinila.

On, međutim, *stvarno* beše lep. Činilo se da je viši nego kada ga je prvi put upoznala, ali i dalje tako okretni i graciozan, a Sansa nikada ne beše videla tako divne oči na nekom momku. *Nije on momak, on je odrastao muškarac, vitez Kraljeve garde.* Pomisli kako još lepše izgleda u belom nego u zelenom i zlatnom kuće Tirela. Jedina boja na njemu beše broš koji mu je držao plašt; ruža Visokog Sada iskovana u mukom žutom zlatu, ugnezđena u tananom smaragdnom lišću.

Ser Belon Svon im otvorio vrata Megorove utvrde. I on beše sav u belom, mada mu to nije pristajalo ni upola tako dobro kao ser Lorasu. S druge strane šanca s koljem, dvadesetak ljudi vežbalo je s mačevima i štitovima. Pošto je u zamku bilo toliko gostiju, spolašnje dvorište im beše prepušteno da dignu šatore i paviljone, tako da je za vežbanje preostalo samo manje unutrašnje dvorište. Jednog od Redvinovih bližanaca terao je unazad ser Talad, s očima na štitu. Zdepasti ser Kenos od Kejsa, koji je teško dahtao svaki put kada bi digao dugački mač, pošteno se nosio sa Oznjijem Ketblekom, ali je Oznjiev brat ser Ozfrid surovo kažnjavao žabolikog štitonuša Morosa Slinta. Bez obzira na to što su se koristili tupi mačevi, Slini će sutra imati obilje modrica. Sansa oseti jezu od tog prizora. *Tek što su sahranili mrtve iz prošle bitke, a već vežbaju za narednu.*

Na rubu dvorišta, usamljeni vitez s dve zlatne ruže na štitu odbijao je tri protivnika. Dok su ga gledali, on jednog od njih udari postrance po glavi, onesvestivši ga. „Da li je to tvój brat?“ - upita Sansa.

„Jeste, moja gospo“, reče ser Loras. „Garlan često vežba protiv trojice ljudi, ili čak četvorice. U bici se retko dešava da čovek protiv sebe ima samo jednog protivnika, kaže on, tako da želi da bude spremam.“

„Sigurno je veoma hrabar.“

„On je velik vitez“, odgovori ser Loras. „Bolji mačevalac od mene, zapravo, mada sam ja bolji s klopnjem.“

„Sećam se“, kaza Sansa. „Ti divno jašeš, ser.“

„Moja gospa je ljubazna što to kaže. Kada me je videla da jašem?“

„Na Desničinom turniru, zar se ne sećaš? Jahaš si belog ratnog konja, a oklop ti je bio od stotinu

različitih cvetova. Dao si mi ružu. Crvenu ružu. Drugim devojkama si tog dana bacao bele ruže.“ Ona pocrvene dok je to govorila. „Rekao si da nijedna pobeda nije ni upola lepa kao ja.“

Ser Loras joj se smerno osmehnuo. „Izrekao sam samo jednostavnu istinu, koju je svaki čovek s čimog mogao da vidi.“

Ne seća se, shvati Sansa, preneražena. Samo je ljubazan, ne seća se ni mene, ni ruže, ni bilo čega drugog. Bila je tako sigurna da je ruža značila nešto, da je značila sve. Crvena ruža, ne bela. „Bilo je to pošto si iz sedla zbacio ser Robara Rojsa“, reče ona očajno.

On joj pusti ruku. „Robara sam pogubio u Krajoliju, moja gospo.“ To nije bilo hvalisanje; zvučao je tužno.

Njega, i još jednog duginog gardistu kralja Renlija, da. Sansa beše čula žene kako o tome pričaju oko bunara, ali je na tren zaboravila. „To je bilo onda kada je lord Renli ubijen, zar ne? Kako je to moralio biti užasno za tvoju sirotu sestruru.“

„Za Margeri?“ Glas mu postade uzdržan. „Sigurno. Ipak ona je bila u Ljutoj čupriji. Nije videla.“
„Ipak kada je čula...“

Ser Loras šakom lagano okrnu balčak svog mača. Drška mu beše od bele kože, jabuka - ruža od alabastera. „Renli je mrtav. Kao i Robar. Što da o njima govorimo?“

Iznenadi je oština njegovog glasa. „Ja... moj gospodaru, ja... nisam nameravala da te uvredim, ser.“

„Nisi ni mogla, ledi Sansa“, odgovori ser Loras, ali mu sva toplina nestade iz glasa. Nije je ponovo uezio za ruku.

Uspeše se uz zavoj ito stepenište, u sve dubljoj tišini.

O, zašto sam morala da spomenem ser Robara? - pomisli Sansa. *Sve sam upropastila. Sada je besan na mene.* Ona poluša da smislila šta da kaže kako bi se iskupila, ali sve reči koje joj dodoše behu glupave i slabe. *Čuti, inače ćeš sve još više da pokvariš,* reče ona sama sebi.

Lorda Mejsa Tirela i njegovu pratnju behu smestili iza kraljevskog obredišta, u dugačkoj utvrdi s krovom od škriljaca, koju su zvali Devičanski dvor otako je kralj Belor Blagosloveni u njoj zatvorio svoje sestre da pogled na njih ne bi u njemu budio telesne porive. Pred njenim visokim rezbenim vratima stajala su dva stražara s pozlaćenim plitkim kacigama i zelenim plaštovima obrubljenim zlatnim somotom, sa zlatnom ružom Visokog Sada izvezrenom na grudima. Obojica behu visoka po sedam stopa, širokih ramena i vitka struka, čudesno mišićavi. Kada se Sansa približi dovoljno da im vidi lice, nije mogla da razlikuje jednog od drugog. Imali su iste jakе vilice, iste tamnoplave oči, iste guste ride brkove. „Ko su njih dvojica?“ - upita ona ser Lorasu, na tren zaboravivši na svoju nelagodu.

„Lični gardisti moje bale“, reče joj on. „Njihova majka im je dala imena Erik i Arik, ali bala ne može da ih razlikuje, tako da ih zove Levi i Desni.“

Levi i Desni otvorile vrata, i Margeri Tirel izade i hitro se spusti niz kratko stepenište da ih pozdravi. „Ledi Sansa“, pozdravlja je ona, baš mi je dragو što si došla. Želim ti dobrodošlicu.“

Sansa kleknula pred noge svojoj budućoj kraljici. „Činiš mi veliku čast, veličanstvo.“

„Zar me nećeš zvati Margeri? Molim te, ustani. Lorse, pomozi ledi Sansi. Mogu li da te zovem Sansa?“

„Ako ti je tako po volji.“ Ser Loras joj pomože da ustane.

Margeri ga otpusti uz sestrinski poljubac, pa uze Sansu za ruku. „Hajde, moja baka nas čeka, a ona nije baš najstrpljivija gospa.“

U kaminu je pucketala vatru, a mirisne rogozine behu razbacane po podu. Oko dugačkog stola,

sedelo je desetak žena.

Sansa prepoznade samo visoku, dostojanstvenu suprugu lorda Tirela, ledi Aleriju, čija je jugačka srebrnasta pljetenica bila povezana prstenovima optočenim draguljima. Margeri je upoznade sa ostalima. Bile su tu tri rođake Tirel, Mega, Ala i Elinor, sve Sansine vršnjakinje. Prsata ledi Džana beše sestra lorda Tirela, udata za jednog od Fosoveja Zelenih jabuka; nežna, bistrooka ledi Leoneta takođe beše od Fosoveja, udata za ser Garlana. Obrednica Nisterika je imala neugledno, rošavo lice, ali se činilo da je vesele naravi. Bleda, otmena ledi Grejsford čekala je dete, a ledi Balver je bila dete, nije imala više od osam godina. A „Meri“ je trebalo da zove živahnu punačku Meredit Krejn, ali sasvim sigurno ne ledi Meriveder, zanosnu crnooku mirsku lepoticu.

A na samom kraju, Margeri je izvede pred izboranu sedokosu lutku od žene, u čelu stola. „Čast mi je da predstavim moju baku ledi Olenu, udovicu pokojnog Lutora Tirela, gospodara Visokog Sada, čija je uspomena svima nama uteha.“

Starica je mirisala na ružnu vodicu. *Oh, kako je slična!* Na njoj ne beše baš ničega trnovitog. „Poljubi me, dete“, reče ledi Olena, povukavši Sansin članak mekom pegavom šakom. „Baš lepo od tebe što ćeš većerati sa mnom i mojim luckastim jatom kokoški.“

Poslušno, Sansa poljubi staricu u obraz. „Ljubazno od tebe što si me pozvala, moja gospo.“

„Poznavala sam tvog dedu, lorda Rikarda, mada ne odveć dobro.“

„On je umro pre mog rođenja.“

„Znam to, dete. Priča se da ti je i deda Tuli takođe na samrti. Lord Hoster, sigurno su ti to rekli? Star čovek, ali ne tako star kao ja. Ipak, noć se na kraju spusti za svakoga od nas, a za neke i prerano. Ti to sigurno znaš bolje od većine, siroto dete. Znam da si doživelu mnoge tuge. Žao nam je zbog tvojih gubitaka.“

Sansa hitro pogleda Margeri. „Rastužilo me je kada sam saznala za smrt lorda Renlija, veličanstvo. On je bio veoma hrabar.“

„Ljubazna si što to kažeš“, odgovori Margeri.

Njena baka prezivo fruku. „Hrabar, da, i šarmantan i veoma čist. Znao je kako da se obuče i znao je kako da se osmehuje i znao je kako da se okupa, i to zna zašto je pomislio da ga sve to čini dostoјnim krune. Barateoni su uvek imali neke iščašene ideje, to je jasno kao dan. Rekla bih da to potiče od njihove targajenske krvi.“ Ona šmrknula. „Jednom su polušali da me udaju za jednog Targajena, ali sam tome brzo stala na put.“

„Renli je bio hrabar i nežan, bako“, reče Margeri. „Otac ga je voleo, kao i Loras.“

„Loras je mlad“, otresito će ledi Olena, „i veoma vešt u rušenju ljudi s konja štapom. To ga ne čini mudrim. A što se tvoj oca tiče, da sam rodena kao seljanka s velikom varjačom, možda bih i mogla da mu batinama ulijem nešto pameti u debelu glavurdur.“

„Majko!“ prekori je ledi Alerija.

„Čuti, Alerija, ne obraćaj mi se takvim glasom. I ne zovi me ‘majko’. Da sam tebe rodila, sigurno bih se toga sećala. Mene treba kriviti samo za tvoj muža, lorda volinu od Visokog Sada.“

„Bako“, opomenu je Margeri, „pazi na svoje reči, što će Sansa pomisliti o nama?“

„Možda će pomisliti da imamo bar malo pamet. Ili da je ima bar nešto od nas.“ Starica se ponovo okrenula Sansi. „To je izdaja, upozoravala sam ih, Robert ima dva sina, a Renli ima starijeg brata, kako uopšte on može polagati prava na onu ružnu gvozdenu stolicu? Ma kakvi, kaže moj sin, zar ne želiš da tvoga dušica postane kraljica? Vi Starkovi ste nekada bili kraljevi, Erini i Lanisteri takođe, pa čak i Barateoni, po ženskoj lozi, ali su Tireli bili tekućeupravitelji, sve dok nije stigao Egon Zmaj, i ispekao

zakonitog kralja Hvata na Polju vatre. Ako ćemo pravo, čak je i naše pravo na Visoki Sad pomalo sumnjivo, baš kao što oni ježivi Florenti uvek cvile. 'Zašto je sad to bitno?' - pitaš ti, i naravno da nije, osim volinama poput mog sina. Od pomisli da će jednog dana videti dupe svog unuka na Gvozdenom prestolu Mejs se nadme kao... kako se ono beše zove? Margeri, ti si pametna, budi srce i reci svojoj izlapeloj baški ime one čudne ribe sa Letnjih ostrva, koja se naduva i postane deset puta veća ako je bocneš."

„Zovu ih ribe-mehovi, baš.“

„Naravno ribe-mehovi. Letnjeostrvljani nemaju nimalo mašte. Moj sin bi trebalo da uzme ribu-meh za grb, ako ćemo pravo. Mogao bi da stavi krunu na nju, kao Barateoni na svog jelena, možda bi ga to usrećilo. Trebalо je da se držimo podalje od ovih krvavih ludosti, da sam se ja pitala, ali kada kravu jednom pomuzeš, mleko ne možeš vratiti natrag u vime. Nakon što je lord riba-meh stavio krunu na Renlijevu glavu, zaglibili smo se u kašu do kolena, tako da smo sada tu da nekako izguramo sve do kraja. A šta ti kažeš na sve to, Sansa?“

Sansina usta se otvorile i zatvorile. I sama se u velikoj meri osećala kao riba-meh. „Tireli potiču još od Garta Zelenorukog“ - to beše najbolje što je uspela da na brzinu smisi.

Kraljica od Trnja prezivio frknju. „Isto kao i Florenti, Roueni, Oukharti i pola drugih plemićkih kuća na jugu. Gart je voleo da sadi svoje seme u plodnom zemljisu, kažu ljudi. Ne bi me čudilo da mu je još nešto sem šaka bilo zeleno.“

„Sansa“, upade ledi Alerija, „sigurno si veoma gladna. Hoćeš li da gricnemo malo od vepra, i malčice kolača s limunom?“

„Kolači s limunom su mi omiljeni“, priznade Sansa.

„Tako su nam rekli“, objavi ledi Olena, koja očigledno nije imala nameru da bude učutkana. „Ono stvorene Varis je, izgleda, smatrao da ćemo mu biti zahvalni na tom podatku. Nikada nisam sasvim shvatala kakva je svrha nekog evnuha, ako ćemo pravo. Meni se čini da su to samo muškarci kojima je odsečen jedini koristan deo. Alerija, hoćeš li narediti da unesu hranu, ili želiš da me nasmet izgladniš? Hajde, Sansa, sedi pored mene, mnogo sam manje dosadna od njih ostalih. Nadam se da voliš lude.“ Sansa popravi haljinu i sede. „Mislim... lude, moja gospo? Hoćeš da kažeš... one u šarenim odorama?“

„Sa perima, u ovom slučaju. O kome si mislila da govorim? Mom sinu? Ili ovim ljupkim gospama? Ne, ne crveni, s tom tvojom kosom samo ćeš ličiti na nar. Svi muškarci su lude, ako ćemo pravo, ali su oni u šarenim odorama zabavniji od onih s krunama. Margeri, dete, pozovi Salčića, da vidimo možemo li iznamiti osmeh na usne ledi Sanse. Vi ostale sedite, zar moram baš sve da vam govorim? Sansa sigurno misli da mi unuku prati stado ovaca.“

Salčić stiže pre hrane, obučen u odoru lude sa zelenim i žutim perjem, i mekanom krestom. Ogroman okrugao i debeo čovek, velik kao tri Mesečeva Dečaka, ulete u dvoranu premećući se preko glave, doskoči na sto i snese džnovsko jaje Sansi pred nosom. „Razbij ga, moja gospo“, zapovedi joj. Kada ga ona posluša, desetak žutih pilića se razbeža i rastreća na sve strane. „Hvatajte ih!“ - vilnu Salčić. Mala ledi Balver uhvati jedno i dade mu ga, na šta on zabaci glavu, otvori svoja ogromna gumasta usta i naizgled ga progušta čitavog. Kada podignu, sićušno žuto perje izlete mu iz nosa. Ledi Balver brižnu u neutrašan plač, ali joj se suze pretvorile u iznenadnu oduševljenu ciku kada pile izade iz rukava njene haljine i potrča joj niz ruku.

Dok su sluge posluživale čorbu od praziluka i pečuraka, Salčić poče da žonglira, a ledi Olena se primaknu i laktovima osloni na sto. „Poznaješ li mog sina, Sansa? Lorda ribu-meh od Visokog Sada?“

,„On je veliki lord“, odgovori Sansa uglađeno.

,„Velika volina“, reče Kraljica od Trnja. „I otac mu je bio volina. Moj muž, pokojni lord Lutor. O, volela sam ja njega, nemoj pogrešno da me shvatiš. Dobar čovek, i ne baš nevešt u bračnoj postelji, ali ipak čudesna volina. Uspeo je da zajedno s konjem padne sa litice dok je sokolario. Kažu da je blenuo u nebo, i da uopšte nije gledao kuda ga konj nosi.“

A sada moj sin volina radi isto, samo što jaše lava, a ne konja. Lako je lava uz jahati, ali je teško sjahati, upozorila sam ga, ali se on samo smejući. Ako ikada budeš imala sina, Sansa, redovno ga mlati, da bi naučio da te sluša. Ja sam imala samo jednog sina, i gotovo da ga uopšte nisam tukla, tako da sada više pažnje obraća na Salčića nego na mene. Lav nije domaća mačka, rekoh mu, a on meni samo ‘psst, majko’. Previše učutljivanja ima u ovom kraljevstvu, ako mene pitaš. Svi ti kraljevi bi se mnogo bolje proveli kada bi odložili mačeve i slušali svoje majke.“

Sansa shvati da su joj usta opet otvorena. Stavi u njih kašiku čorbe, dok su se ledi Alerija i ostale žene kikotile gledajući Salčića kako glavom, laktovima i svojom ogromnom stražnjicom žonglira s narandžama.

,„Hoću da mi kažeš istinu o tom kraljevskom momku“, reče ledi Olena iznenadno. „O tom Džofriju.“

Sansini prsti se stegnuše oko kašike. *Istinu? Ne mogu. Ne traži to od mene, molim te, ne mogu.* „Ja... ja... ja...“

,„Ti, da. Ko to bolje može da zna? Momak se prilično kraljevski drži, to moram da priznam. Malo je previše pun sebe, ali to je njegova lanisterska krv. Međutim, čuli smo neke priče koje su nas uznemirile. Ima li u njima istinu? Da li te je zlostavljao?“

Sansa se uzremireno osvrnu oko sebe. Salčić ubaci u usta čitavu narandžu, sažvala je i proguta, pjesnu se po obrazu, i iz nosa mu poleteše kostice. Žene su se smejavale i kikotale. Sluškinje su dolazile i odlazile, i Devičanski dvor odjekivao je od zvezeta kašika i tanjira. Jedno pile skoči natrag na sto i protroča kroz čorbu ledi Grejsford. Na njih naizgled niko nije obraćao pažnju, ali se ipak plasila.

Ledi Olena postade nestrljiva. „Žašto bleneš u Salčića? Postavila sam ti pitanje, očekujem odgovor. Da ti nisu Lanisteri ukrali jezik, dete?“ Ser Dontos ju je upozorio da slobodno govoriti samo u bogosumi. „Džof... kralj Džofri, on je... veličanstvo je veoma lepo i načito, i... hrabar je kao lav.“

,„Da, svi Lanisteri su lavovi, a kada Tirel prdne, zamirišu ruže“, odreza starica. „Ali koliko je nežan? Koliko pametan? Ima li dobro srce, blagu ruku? Da li je pravi vitez, kao što dolikuje kralju? Hoće li voleti Margeri i pažljivo se prema njoj ophoditi, štititi njenu čast kao što bi štitio svoju?“

,„Hoće“, slaga Sansa. „On je veoma... veoma... privlačan.“

,To si već rekla. Znaš, dete, neki kažu da si jednak velika budala kao ovaj Salčić ovde, i ja počinjem da im verujem. *Privlačan?* Iskreno se nadam da sam naučila svoju Margeri koliko privlačnost vredi. Nešto manje od lakrdijaševog prdeža. Erion Svetoplamen je bio prilično privlačan, a ipak čudovište. Pitanje je: šta je Džofri? Ona pruži ruku da zadrži jednog slugu u prolazu. „Ne volim praziluk Odnesi ovu čorbu i donesi mi sira.“

,Sir će biti poslužen posle kolača, moja gospo.“

,Sir će biti poslužen kad ja hoću da bude poslužen, a hoću da bude poslužen sada.“ Starica se vrati Sansi. „Bojiš li se, dete? Nema potrebe, ovde smo samo mi žene. Reci mi istinu, neće ti se desiti ništa rdavo.“

,„Moj otac je uvek govorio istinu.“ Sansa je govorila tih, ali ipak, bilo je teško izreći te reći.

,„Lord Edard, da, pratilo ga je taj glas, ali su ga ipak proglašili za izdajnika i odsekli mu glavu.“ Staričine oči se zariše u nju, oštре i svetle kao vrhovi mačeva.

,„Džofri“, reče Sansa. „To je Džofri uradio. Obećao mi je da će biti milostiv, a odsekao je glavu mom ocu. Rekao je da je to milost, i odveo me je na zidine, i naterao da je gledam. Glavu. Hteo je da plačem, ali...“ Ona naglo stade i pokri usta. *Previše sam rekla, o smijuće se bogovi, saznaće, čuće, neko će me prijaviti.*

,„Nastavi.“ Bila je to Margeri. Džofrijeva buduća nevesta. Sansa nije znala koliko je njenih reči Margeri čula.

,„Ne mogu.“ *Šta ako mu kaže, šta ako kaže. Onda će me sigurno ubili, ili će me dati ser llinu.* „Nisam mislila... moj otac je bio izdajnik, brat takođe, u meni je izdajnička krv, molim vas, ne terajte me da kažem ništa više.“

,„Smiri se, dete“, naredi Kraljica od Trnja.

,„Prestravljenja je, bako, pogledaj je samo.“

Starica pozva Salčića. „*Ludo!* Otpevaj nam neku pesmu. I to što duži. ‘Medved i devica ljupka’ će sasvim dobro poslužiti.“

,„Hoće!“ odgovori ogromna luda. „I te kako će da posluži! Da je otpevam dubeći na glavi, moja gospo?“

,„Da li će od toga bolje zvučati?“

,„Ne.“

,„Onda stoj na nogama. Nećemo da ti kapa padne s glave. Koliko se sećam, kosu nikada ne pereš.“

,„Biće volja moje gospe.“ Salčić se duboko pokloni, gromko podrignu, zatim se ispravi, isturi trbuh, pa zapeva iz svec glasa. „*O, medved jedan bejaše krzna sura! Sav mrk i kosmat, o, medved jedan tmuran...*“

Ledi Olena se nagnu napred. „Čak i kada sam bila mlada od tebe, dobro se znalo da zidovi u Crvenoj tvrđavi imaju uši. E pa, neka slušaju pesmu, a mi ženske možemo slobodno da pričamo.“

,„Ali“, reče Sansa, „Varis... on zna, on uvek...“

,„Pevaj glasnije!“ - vilku Kraljica od Trnja Salčiću. „Ove stare uši skoro su gluve. Da li mi to šapućeš, ludo debela? Ne plaćam ti za šapate. Pevaj!“

,„...MEDVED KRZNA SURA!“ - zagrme Salčić, a gromki duboki glas odjeknu čitavom dvoranom. „HAJDE DE, ZVAHU GA, S NAMA DO PANADURA ! DO PANADURA ? ZAR MEDVED KRZNA SURA ? SAV CRNI KOSMAT, ZAR MEDVED JEDAN TMURAN?“

Izbiorana starica se osmehnu. „U Visokom Sadu, medu cvećem imamo i mnogo paukova. Dokle god nas se klone, puštamo ih da pletu svoje mrežice, ali ako nam dodu pod noge, zgazimo ih.“ Ona potapša Sansu po nadlanici. „Sada, dete, istinu. Kakav je čovek taj Džofri, koji se naziva Barateonom, ali izgleda kao pravi Lanister?“

,„PA NIZ DRUM SAĐE, DRŽI SE DŽADE, GURAJ! DRŽI SE DŽADE! GURAJ! TRI MOMKA, JARAC I MEDVED KRZNA SURA!“

Sansi se učini kao da joj se srce zaglavilo u grlu. Kraljica od Trnja bila je tako blizu da joj je osećala kislasti dah. Njeni suvi, mršavi prsti štipali su je za članak S njene druge strane, i Margeri Tirel je slušala. Prode je drhtaj. „Čudovište“, prošapta ona, tako slabašno da je jedva čula vlastiti glas. „Džofri je čudovište. Lagao je za kasapinovog šegrtu, i naterao oca da ubije moju vučicu. Kada mu nisam po volji, tera Kraljeve gardiste da me tuku. Zao je i okutan, moja gospo, zaista. Kao i kraljica.“

Ledi Olena Tirel i njena unuka razmeniše pogled. „Ah“, reče starica, „to je prava šteta.“

O, bogovi, pomisli Sansa, užasnuta. Ako Margeri ne bude htela da se uda za njega, Džof će znati da sam ja za to kriva. „Molim vas“, izlete joj, „ne otkazujte svadbu...“

,„Ne boj se, lord riba-meh je utvio sebi u glavu da će Margeri biti kraljica. A reč Tirela vrednija je od sveg zlata u Livačkoj steni. Bar je tako bilo u moje vreme. Pa ipak, hvala ti na istini, dete.“

,„...IGRAO, SKAKO, SAV PUT DO PANADURA! SAV PUT DO PANADURA!“ Salčić je skakutao i urlao i lupao nogama.

,„Sansa, da li bi želela da posetiš Visoki Sad?“ Kada se Margeri Tirel osmehnula, veoma je nalikovala na svog brata Lorasa. „Sve jesenje cveće sada je u cvatu, a ima i šumaraka i vodoskola, senovitih dvorišta, mermernih kolonada. Moj gospodar otac na dvoru uvek ima pevača, i to boljih od našeg Salčića, a i frulaša i harfista. Imamo najbolje konje, i barke za uživanje, da plovimo niz Vrijugavicu. Sokolariš li, Sansa?“

,„Pomalo“, priznade ona.

,„O, KAKO LJUPKA, NEVINA BEŠE TA CURA! SMEDOM U KOSI SLAĐANI DEVOJČURAK!“

,Zavolećeš Visoki Sad kao što ga volim ja, znam to.“ Margeri slđoni pramen kose sa Sansinog čela. Kada ga jednou vidiš, nikad više nećeš poželeti da odes. A možda nećeš ni morati.“

,„U KOSI MED NOSI CURA! S MEDOM U KOSI SLAĐANI DEVOJČURAK!“

,„Ćuti, dete“, oštro će Kraljica od Trnja. „Sansa nam još nije ni rekla da bi volela da nas poseti.“

,„O, zaista bih volela“, reče Sansa. Visoki Sad je zvučao kao mesto o kakvom je oduvek sanjala, kao prelepi čarobni dvorac koji se nekada nadala da će naći u Kraljevoj Luci.

,„...LETNJEM ZRAKU NANUŠI MİRIS, URA! TO NJUŠKA NJUŠKA MU SURA! SAV CRN I KOSMAT, TAJ MEDVED JEDAN TMURAN.“

,„Ali kraljica“, nastavi Sansa, „ona me neće pustiti da odem...“

,Hoće. Bez Visokog Sada, Lanisteri nemaju izgleda da zadrže Džofrija na prestolu. Ako moj sin lord volina to zatraži, neće imati izbora do da mu udovoli.“

,„A on će to da zatraži?“ - upita Sansa. „Stvarno?“ Ledi Olena se namršti. „Ne vidim potrebu da mu ostavim izbora. Naravno, on nema pojma šta nam je pravi cilj.“

,„U LETNJEM ZRAKU NANUŠI MİRIS, URA!“

Sansi se nabro čelo. „Naš pravi cilj, moja gospo?“

,MİRİŞE, BRUNDA - MED NJUŠI PA ZAURLA, U LETNJEM ZRAKU, URA!“

,„Da te udamo, dete“, reče starica dok je Salčić urlao staru, staru pesmu, „za mog unuka.“

,Da se udam za ser Lorasa, oh... Sansi stade dah u grlu. Priseti se ser Lorasa u iskrivavom safirnom oklopu, kako joj baca ružu. Ser Lorasa u beloj svili, tako čistog, nevinog, lepog. Jamica u obrazima lada se smejava. Milozvučnosti njegovog smerha, toploće njegove šake. Mogla je samo da zamisli kako bi bilo dići njegovu tuniku, i milovati glatku kožu pod njom, propeti se na prste i poljubiti ga, proći prstima kroz njegove guste smede uvojke, utopiti se u njegovim smedim očima. Uz obraze joj se usprusa rumenilo.

,„O, JA SAM DEVICA LJUPKA, NEVINA CURA! ZA IGRU NEĆU KOSMATA MEDVEDA SURA! NEĆU MEDVEDA SURA! NIPOŠTO ZA IGRU NEĆU MEDVEDA SURA!“

,„Želela bi to, Sansa?“ - upita Margeri. „Ja nemam sestara, već samo braću. O, molim te, reci ‘da’, molim te reci da pristaješ da se uđaš za mog brata.“

Reči pokuljaše iz nje. „Da. Hoću. Volela bih to više od bilo čega na svetu. Udati se za ser Lorasa, voleti ga...“

,„Lorasa?“ Ledi Olena je zvučala ozlojedeno. „Ne буди luckasta, dete. Kraljevi gardisti se nikada ne žene. Zar te u Zimovrelu ničemu nisu naučili? Govorili smo o mom unuku Vilasu. On jeste malo prestar za tebe, ali je ipak drag momak. U njemu nema ničeg volovskog, a pride je i naslednik Visokog Sada.“

Sansi se zaverte u glavi; jednog trena joj je glava bila puna snova o Lorasu, a sledećeg su joj svi oteti. *Vilas? Vilas?* „Ja“, kaza ona glufo. *Ljubaznost je oklop gospa. Ne smeš da ih uvrediš, pazi šta ćeš reći.* „Ja ne poznajem ser Vilasa. Nikada nisam imala to zadovoljstvo, moja gospo. Je li i on... je li i on tako velik vitez kao njegov brača?“

„...TAD UVIS CURU DIŽE. URA! O, MEDVED KRZNA SURA!“

„Ne“, odgovori Margeri. „Nikada nije položio viteške zavete.“

Baka joj se namršti. „Reci devojci istinu. Siroti momakje bogalj, i tu nema šta da se krije.“

„Povredio se kao štitonoša, na svom prvom turniru“, priznade Margeri. „Konj mu se srušio i smrskao mu nogu.“

„Za to je kriva ona dornска zmija, onaj Oberin Martel. A i njegov meštar.“

„VITEZA HTEDOH - A ZVERKA TI SI SURA! O, MEDVED KRZNA SURA! SAV CRN I KOSMAT, O, MEDVED JEDAN TMURANI!“

„Vilas ima hromu nogu, ali dobro srce“, reče Margeri. „Imao je običaj da mi čita kada sam bila mala, i da mi crta zvezde. Volećeš ga isto kao i mi, Sansa.“

„TAD UDARI GA, VRISNU NEVINA CURA, AL' ON U MEDNU KOSU JEZIK VEĆ TURA, U MEDNU KOSU TURA! TA ON U MEDNU KOSU JEZIK VEĆ TURA!“

„Kada ću moći da ga upoznam?“ - upita Sansa, oklevajući.

„Uskoro“, obeća Margeri. „Kada dodeš u Visoki Sad, nakon što se Džofri i ja venčamo. Moja baka će te povesti.“

„Hoću“, potvrdi starica, potapšavši Sansinu ruku i osmehnuvši se blagim izboranim osmehom. „Hoću, nego šta.“

„UZDAHNU CURA, CIKNU, RAZMAHNU, URA! MEDVEDE MILI! ZAPEVA KRZNA SURA! PA SKUPA HAJDE, DRŽEĆ SE DŽADE, GURAJ! TAJ MEDVED KRZNA SURA I LJUPKA CURA!“ Salčić gromoglasno završi poslednje stihove, skoči u vazduh i dočeka se na obe noge uz tresak koji prodrma vinske pehare na stolu. Žene su se smejale i tapšale.

„Mislila sam da se ta užasna pesma nikada neće završiti“, reče Kraljica od Trnja. „Ali gle, eno stiže moj sir.“

DŽON

Svet beše siva tama, mirisao je na borove i mahovinu i hladnoću. Blede magle dizale su se sa crne zemlje dok su jahači prolazili kroz razbacano stenje i kržljavo drveće, dole prema primamljivim vatrama raštrkanim po rečnoj dolini poput dragulja. Uz obale ledenebobe Mlečne vode bilo je više vatri nego što je Džon Snežni mogao da izbroji, na hiljadu vatri, dugačka reka od treperavih svetala. Prsti šake kojom je baratao mačem opuštili su se i stezali.

Spuštali su se niz obronak bez barjaka i truba; tišinu su remetili tek daleki šapat reke, kloparanje koplita i zweckanje otkopa Čegrtave Košulje. Negde gore, orao je lebdeo na velikim plavosivim krilima, dok su dole hodali ljudi, psi, konji i jedan jezovuk.

Kamen odskoči od litice, odlomljen kopitom, i Džon vide Duha kako okreće glavu na iznenadni zvuk. Čitavog dana je s udaljenosti pratio jahače, kao što mu je i bioobičaj, ali kada bi se mesec digao iznad borova, približio bi se, zažarenih crvenih očiju. Psi Čegrtave Košulje pozdravljalih su ga horom laveža i divljeg režanja, kao i obično, ali se jezovuknije na njih osvrtao. Pre šest dana, najveći pas ga je zaskočio s leda dok su divljani dizali logor za noć, ali se Duh okrenuo i napao, nateravši psa u beg, okrvavljenog bedra. Nakon toga ga se ostatakčopora i te lako klonio.

Brdski konjič Džona Snežnog tih zanjista, ali dodir i blaga reč brzo smiriše životinju. Kada bi se samo i njegovi vlastiti strahovi tako lako smirivali. Bio je sav u crnom, u crnom Noćne straže, ali su neprijatelji jahali i ispred i iza njega. *Oni su divljani, a ja jašem s njima.* Igrit je nosila plašt Korina Polušake, Lenil je imao njegovu verižnjaču, velika kopljanica Regivil njegove rukavice, jedan od strelnaca njegove čizme. Korinova kaciga pripala je niskom neuglednom čoveku zvanom Rik Dugokoplie, ali je loše pristajala njegovoj uskoj glavi, tako da je i njega dao Igrit. A Čegrtava Košulja je u kesi držao Korinove kosti, zajedno s krvavom glacrom Ebena, brata koji je sa Džonom posao da izvidi Prevoj urlika. *Mrtvi, svi su sem mene mrtvi, a ja sam mrtav za svet.*

Igrit je jahala odmah iza njega. Pred njim je bio Rik Dugokoplie. Gospodar kostiju je njima dvoma naredio da mu budu čuvari. „Ako vrana odleti, i vaše ču kosti skravati“, upozorio ih je kada su krenuli, smeškajući se kroz krive zube lobanje džina, koju je nosio kao kacigu.

Igrit mu se posprdno nasmejala. „Hoćeš ti da ga čuvaš? Poverio si nam tu dužnost, sad nas pusti na miru.“

Oni su stvarno sloboden narod, vide Džon. Čegrtava Košulja ih je možda predvodio, ali se niko od njih nije utručavao da mu odgovori.

Voda divljana ga je prostreljio neprijateljskim pogledom. „Ove druge si možda prevario, vrano, ali nemoj misliti da ćeš prevariti Mensa. Njemu će biti dovoljan jedan pogled na tebe, i znaće da lažeš. A kada se to desi, napraviču plašt od tog tvog vuka, rasporiću ti meki dečački stomak, i zašćeu ti umutra lasicu.“

Džonova desnica otvarala se i zatvarala, napinjući opečene prste pod rukavicom, ali se Rik Dugokoplie samo nasmejao. „A gde ćeš u ovom snegu da nadeš lasicu?“

Te prve noći, nakon dugačkog dana u sedlu, ulogorili su se u plitkom kamenom ulegnuću na vrhu nekog bezimenog brda, okupivši se oko vatre, dok je sneg počinjao da pada. Džon je gledao kako se pahuljice tope iznad plamenova. Uprkos slojeva vune i krzna i kože, osećao se sledeno do kosti. Igrit je posle jela sela kraj njega, s navučenom kapuljačom i šakama gurnutim pod pazuha, da bi ih ugrejala. „Kada Mens čuje kako si sredio Polušaku, odmah će da te primi“, reče mu ona.

,„Gde će da me primi?“

Devojka se prezivro nasmeja. „Među nas. Misliš da si ti prva vrana koja je odletela sa Zida? Svi vi u srcu želite da odletite u slobodu.“

,„A kada budem slobodan“, izgovori on sporo, „da li će biti slobodan i da odem od vas?“

,„Naravno da hoćeš.“ Imala je topao osmeh, uprkos krivim zubima. „A mi ćemo biti slobodni da te ubijemo. *Opasno* je biti slobodan, ali većina ljudi zavoli ukus slobode.“ Ona mu stavi svoju ruku u rukavici na nogu, tik iznad kolena. „Videćeš.“

I hoću, pomici Džon. Videću i čuću, i saznaću sve, a kada to uradim, odneću glas nazad na Zid. Divljani su ga primili kao verolomnika, ali je u srcu i dalje bio čovek Noćne straže, na poslednjem zadatku koji mu je poverio Korin Polušaka. *Pre nego što sam ga ubio.*

Na dnu padine naidio je na potocić koji je izvirao u brdima i ulivaо se u Mlečnu vodu. Izgledao je kao da je sav od kamena i stakla, mada su čuli zvuk vode kako teče ispod zaledene površine. Čegrtava Košulja i ih povede preko, slomivši tanku ledenu pokoricu.

Kada predoše potocić, pridoše im tražači Mensa Rajdera. Džon ih je jednim pogledom odmeri: osam jahača, muškaraca i žena, obućenih u krzno i tvrdu kožu, s ponekom kacigom i komadom oklopa. Behu naoružani što gvozdenim, što u vatri ojačanim kopljima, svi sem vode, mesnatog plavokosog čoveka vodnjikavih očiju, koji je nosio veliku kosu od oštrog čelika. *Plačljivac*, bilo mu je odmah jasno. Crna braća su pričala o njemu mnoge priče. Poput Čegrtave Košulje, Psoglave Harme i Alfina Vranoubice, bio je čuven pljačkaš.

,„Gospodaru kostiju“, oglasi se Plačljivac kada ih vide, a onda odmeri Džona i njegovog vuka. ,Ko je to?“

,„Vrana preletačica“, reče Čegrtava Košulja, koji je više voleo da ga zovu Gospodar kostiju, zbog zvečavog oklopa koji je nosio. „Bojao se da će u njemu uzeti kosti, kao Polušaki.“ On mahnu drugim divljanim svojom vrećom s trofejima.

,„On je ubio Korina Polušaku“, kazala Rik Dugokoplje. „On i taj njegov vuk“

,„A sredio je i Orela“, dodade Čegrtava Košulja.

,„Momak je zverobraz, ili nešto slično“, ubaci Regvil, krupna kopljjanica. „Njegov vuk je otkano komad Polušakine noge.“

Plačljivčeve crvene vodnjikave oči još jednom odmeriše Džona. „Stvarno? Kad ga malo bolje pogledam, i liči mi na vuka. Odvedite ga Mensu, možda će ga zadržati.“ On okrenu konja i odgalopira, praćen svojim jahačima.

Duvao je oštar i vlažan vetar kada su prešli dolinu Mlečne vode i jedno iza drugoga projahali kroz rečni logor. Duh se držao blizu Džona, ali mu je njegov miris prethodio kao glasnik, i uskoro se oko njih iskušile divljanski psi, lajući i režeći. Lenil zaurla na njih da umuknu, ali se oni ne obazreše na njega. „Ta tvoja zverka im nije baš po volji“, reče Džonu Rik Dugokoplje.

,„Oni su psi, a on je vuk“, odgovori Džon. „Znaju da nije od njihovog soja.“ *Kao što ni ja nisam od vaseg.* Ali morao je da misli na svoju dužnost, na zadatak koji mu je poverio Korin Polušaka kraj njihove poslednje zajedničke vatre - da igra ulogu izdajnika, i ustanovi šta to divljani traže u surovoј i studenoj divljini Ledenkandži. „Neku moć“, rekao je Korin Matorom Medvedu, ali je umro pre nego što je otkrio šta je ona, i da li ju je Mens Rajder našao u svojim iskopavanjima.

Svuda uz reku bilo je logorskih vatri, među taljigama i kolima i sankama. Mnogi divljani podigli su šatore, od koža i valjane vune. Drugi su se smestili iza stena, pod grube zatkone, ili su spavali ispod svojih kola. Kod jedne vatre Džon vide čoveka kako u plamenu ojačava vrške dugačkih drvenih

kopalja i baca ih na gomilu. Malo dalje su dva bradata mladića u tvrdoj koži vežbala sa štapovima, slačući jedan na drugoga preko vatri, stenući svaki put kada bi udarac pao. U blizini je u krugu sedelo desetak žena; stavljale su pera u strele.

Strele za moju braću, pomisli Džon. *Strele za narod moga oca, za narod Zimovrela i Čardaka sumskog i Poslednjeg ognjišta. Strele za Sever.*

Međutim, nisu svi prizori na koje je našao bili vezani za rat. Video je i žene kako plešu, i čuo plač novorodenčadi, i video je jednog dečačića kako trči ispred svog brdskog konjića, sav umotan u krzno, i zadihan od igre. Ovce i koze slobodno su lutale, dok su volovi tromu tražili travu po obali. Miris pećene ovčetine dizao se s jedne vatre, a nad drugom vide vepru kako se okreće na dugačkom ražnju.

Na otvorenom prostoru okruženom visokim zelenim vojničkim borovima, Čegrtava Košulja sjaha. „Ovde ćemo se ulogoriti“, reče on Leniju i Regvil i ostalima. „Nahranite konje, pa pse, pa sebe. Igrit, Dugokoplje, povedite vranu da ga Mens vidi. Posle ćemo da ga rasporimo.“

Ostatak puta su hodali, kraj još logorskih vatri i još šatora, dok ih je Duh u stopu pratilo. Džon nikada ranije ne beše video toliko mnoštvo divljana. Pitao se da li ga je iko ikada video. *Logor se pruža u beskraj, mislio je, ali zapravo, to je stotina različitih logora, i svaki je ranjiviji od prethodnog.* Razvučeni duž mnogih milja, divljani nisu imali nikakve odbrane, ni jama ni naoštenog koplja, tek male skupine tragača koje su patrolirale u blizini. Svaka družina, klan ili selo jednostavno je stalo gde mu se svidelo, čim je videlo da ostali staju, ili našlo prikladno mesto. *Slobodni narod.* Ako ih njegova brača iznenade u takvom neredu, mnogi će za svoju slobodu platiti krvlj u. Bili su brojni, ali je Noćna straža imala disciplinu, a u bici disciplina pobeduje brojnost u devet slučajeva od deset, to mu je otac jednom rekao.

Nije bilo sumnje koji šator pripada kralju. Bio je tri puta veći od sledećeg najvećeg koji je video, i čulo se kako iznutra dopire muzika. Poput mnogih manjih šatora, napravljen je od zašivenih koža na kojima je još bilo krzna, ali su to kod Mensa Rajdera bila čupava bela krzna snežnih medveda. Šljasti krov su krasili rogovi džinovskog losa, vrste koja je nekada slobodna lutala kroz Sedam kraljevstava, u vreme Prvih ljudi.

Tu napokon naiđoše na branioce: dva stražara na ulazu u šator, oslonjena na visoka kopija, sa okruglim kožnim štitovima zakačenim za ruke. Kada videše Duha, jedan obori vrh svog kopja i reče: „Ta zver ostaje ovde.“

„Duše, mesto“, naredi Džon. Jezovuk sede.

„Dugokoplje, pazi na zver.“ Čegrtava Košulja otvorila ulaz u šator i mahnu Džonu i Igritu da uđu.

Šator je bio topao i pun dima. U sva četiri ugla je u korpama tinjao čumur, ispunjavajući vazduh crvenkastim svjetlom. Još koža je prekrivala pod. Džon se oseti potpuno usamljeno dok je stajao tu u svojoj crnoj odeći, čekajući na pažnju izdajnika koji je sebe nazivao Kraljem s one strane Zida. Kada mu se oči privikloše na zadimljenu, crvenkastu tamu, on vide šestoro ljudi, od kojih se нико nije osvrtao na njega. Crnomanjasti mladić i lepa plavokosa žena delili su rog medovine. Trudnica je stajala iznad mangala, pekući dve kokoške, dok je sedokosi čovek u otrcanom crno-crvenom ogrtiću sedeо na jastuku prekrštenih nogu, svirajući lautu i pevajući:

*Dornjaninova žena ko sunce sjala čarom,
od pramaleća lepsi poljub joj bio.
Al' Dornjaninov mač je čelika crnog, kaljen,
ah! poljub njegov crnu je grozu krio.*

Džon je znao tu pesmu, mada je bilo čudno čuti je tu, u krzrenom šatoru iz Zida, deset hiljada liga daleko od crvenih planina i toplih vetrova Dorne.

Čegrtava Košulja skide svoju požutelu kacigu dok je čekao da se pesma završi. Ispod oklopa od kostiju i tvrde kože, on beše sitan čovek, a lice pod lobanjom džina beše obično, isturene brade, retkog brka i žučkastih, usukanih obraza. Oči mu stajahu blizu jedno drugog, obrve su se spajale nasred čela, a retka tamna kosa već se povlačila sa zalizaka.

*Dornjaninova žena pevala dok se mijе,
bio joj sladi glas no breskva medna,
al' Dornjaninov mač već svoju pesmu vije,
ah! pijavica, krvi željna, a ledna.*

Pored mangala, na tronošcu je sedeо nizak ali izuzetno širok čovek, jeduci kokošku s ražnja. Vrela mast curila mu je sa usana u snežnobelu bradu, ali se on veselo osmehivao. Debele zlatne grivne ukrašene runama okivale su mu masivne mišice, a na sebi je imao tešku crnu verižnjaču, koja je mogla da potice samo od nekog mrtvog izvidnika. Koju stopu dalje, jedan viši, suvlji čovek u kožnoj košulji sa zašivenim bronzanim listićima stajao je i mršteći se proučavao mapu, s velikim dvoručnim mačem u kožnim koricama, prebačenim preko rama. Bio je prav kao koplige, sav u dugačkim žlavim mišićima, gлатко obrijan, čelav, s jakim pravim nosem, i duboko usadenim sivim očima. Možda bi bio privlačan da je imao uši, ali beše ostao bez oba, da li od mrazi ili neprijateljskog noža, Džon to nije mogao da zna. Glava mu je zbog njihovog nedostatka delovala usko i šiljato.

I belobradi i čelavi su bili ratnici, Džonu je to bilo jasno na prvi pogled. *Ova dvojica su mnogo opasniji od Čegrtave Košulje.* Pitao se ko je od njih Mens Rajder.

*Na travi vitez leži sred mrkle tmine slepe,
krvcom se vrelom svojom vitez, gle, sladi,
braća mu nad njim kleće, molitvom da ga krepe,
al' on se nasmeja, zapeva vitez mladi.*

*„O, bratci, mili bratci, dan mi je došo sudnji,
jest, Dornjanin mi život prekrati trenom,
al' Šta to mari sada, svi smo mi smrtni ljudi,
za života se sladih njegovom ženom!“*

Dok su zamirali poslednji i zvuci „Dornjaninove žene“, čelavi bezuhu čovek diže pogled i strašno se namršti na Čegrtavu Košulju i Igrit, i Džona izmedu njih. „Šta je ovo?“ - upita. „Vrana?“

„Crni gad koji je prekao Orela“, reče Čegrtava Košulja, „a pride i prokleti zverobraz.“

„Rečeno vam je da ih sve pobijete.“

„Ovaj je prešao na našu stranu“, objasni Igrit. „Svojom rukom je ubio Korina Polušaku.“

„Ovaj dečak?“ Bezuhog čoveka te vesti kao da razbesneše. „Polušaka je trebalo da bude moj. Imaš li ime, vrano?“

„Džon Snežni, veličanstvo.“ Pitao se da li se od njega očekuje i da klekne.

„Veličanstvo?“ Bezuhi čovek pogleda krupnog belobradog. „Vidiš. Misli da sam kralj.“

Bradonja prasnu u tako žestok smeh da mu komadići piletine poleteše iz usta na sve strane, pa obrisa

mast s usta nadlanicom ogromne šake. „Mora da je mali slepac. Ko je ikada čuo za kralja bez usiju? Pa kruna bi mu pala pravo na vrat! Ha!“ On se islezi Džonu, brišući prste o čakšire. „Zatvori kljun, vrano. Okreni se oko sebe, pa ćeš možda i videti onoga koga tražiš.“

Džon se okrene.

Pevač ustade. „Ja sam Mens Rajder“, reče dok je odlagao lautu. „A ti si kopile Neda Starka, Snežni od Zimovrela.“

Zatečen, Džon na tren ostade bez reči, pre nego što se dovoljno pribra da kaže: „Po čemu... po čemu ti to znaš...“

„To je priča za kasnije“, odgovori Mens Rajder. „Kako ti se dopala pesma, momče?“

„Prilično. Čuo sam je i ranije.“

„Al'šta to mari sada, sví smo mi smrtni ljudi“, izgovori vedro Kralj s one strane Zida, „za života se stadih njegovom ženom. Reci mi, da li mi moj Gospodar kostiju govori istinu? Ubio si mog starog prijatelja Polušaku?“

„Jesam.“ *Mada je to bilo više njegovo delo nego moje.*

„Kula senki više nikada neće delovati tako strašno“, reče kralj sa setom u glasu. „Korin je bio moj neprijatelj. Ali i moj brat, nekada. Dakle... da li da ti zahvalim što si ga ubio, Džone Snežni? Ili da te prokunem?“ Izazovno mu se osmehnu.

Kralj s one strane Zida uopšte nije izgledao kao kralj, pa čak ni kao divljanin. Bio je osrednjeg rasta, vitak, oštřih crta lica, pronicljivih smedrih očiju i smedre kose koja je bila gotovo sasvim osedela. Na glavi mu ne beše krune, na rukama zlatnog prstenja, oko vrata dragulja, čak ni iskre srebra. Bio je odevenu vunu i kožu, a jedini odevni predmet vredan pažnje beše mu otremani crni vuneni plašt, na kome su dugačke razderotine bile zaklpljene izbledelom crvenom svilom.

„Treba da mi zahvališ što sam ti ubio neprijatelja“, prozbori Džon Snežni napokon, „i da me kuneš što sam ti ubio prijatelja.“

„Ha!“ - zagrme sedobradi. „Dobar odgovor!“

„Slažem se.“ Mens Rajder mahnu Džonu da pride bliže. „Ako hoćeš da nam se pridružiš, bolje da nas upoznaš. Čovek za koga si pomislio da sam ja jeste Stir, magnar od Tena. *Magnar* znači 'lord' na Starom jeziku.“ Bezauh čovek je hladno posmatrao Džonu dok se Mens okreao sedobradom. „A ovaj ovde, naš žestoki utamanjivač pilića, jeste moj odani Tormund. Žena...“

Tormund ustade. „Stoj. Stiru si dao njegove počasti, daj meni moje.“

Mens Rajder se nasmeja. „Kako hoćeš. Džone Snežni, pred tobom stoji Tormund Džinoubica, Bajkovac, Rogoduvač, Ledokršlac. A takode i Tormund Grompesnica, Muž medvedica, Medni kralj Rumenih dvora, Govorniks bogovima, i Otac vojski.“

„E, to je malo više nalik na mene“, kaza Tormund. „Dobro došao, Džone Snežni. Uzgred, zverobrave volim, ali ne i Starkove.“

„Ova dobra žena za mangalama“, nastavi Mens Rajder, „jestе Dala.“ Trudnica se stidljivo osmehnu. „Prema njoj se ponašaj kao prema kraljici, nosi moje dete.“ Onda se okrenu poslednjim dvoma. „Ova lepotica je njenja sestra Val. Mladi Jarl kraj nje joj je najnovija igračka.“

„Nijedan čovekne može reći da sam mu igračka“, reče Jarl, taman i žestok

„A Val je žensko“, frknu sedobradi Tormund. „To je, momče, do sada trebalo da primetiš.“

„Eto, to smo ti mi, Džone Snežni“, reče Mens Rajder. „Kralj s one strane Zida i njegov dvor, kakav je da je. A sada, rekao bih, da čujemo i tebe. Odakle dolaziš?“

„Iz Zimovrela“, odgovori on, „preko Crnog zamka.“

,A šta te vodi na Mlečnu vodu, tako daleko od vatri doma?“ On ne sačeka na Džonov odgovor, već smesta pogleda Čegrtavu Košulju. „Koliko ih je bilo?“

,Petorica. Trojica su mrtva, a momak je ovde. Preostali je peške krenuo u planine, neprohodne za konje.“

Rajderove oči ponovo pogledaše Džonove. „Bila su vas samo petorica? Ili se još tvoje braće šunja naokolo?“

,Bila su nas četvorica i Polušaka. Korin je vredeo kao dvadeset običnih ljudi.“

Kralj s one strane Zida se na to osmehnu. „Nisi jedini koji tako misli. Ipak.. dečak iz Crnog zamka sa izvidnicima iz Kule senk! Kako je do toga došlo?“

Džon je laž već imao spremne. „Lord zapovednik me je poslao Polušaki na kaljenje, tako da me je on poveo u svoju izvidnicu.“

Magnar Stir se na to namršti. „Izvidnicom to zove... zašto bi vrane izviđale Prevoj urlika?“

,Sela su bila pusta“, iskreno će Džon. „Kao da je sav slobodni narod nestao.“

,Nestao, jeste“, reče Mens Rajder, „J to ne samo slobodni narod. Ko ti je rekao da smo ovde, Džone Snežni?“

Tormund frknui. „Kraster, ili sam ja stidljiva devica. Reko sam ti, Mense, tog stvora treba skratiti za glavu.“

Kralj ozlojedeno pogleda onog starijeg čoveka. „Tormunde, pokušaj jednom da razmisliš pre nego što progovoriš. Znam da je bio Kraster. Hteo sam da vidim da li će mi Džon reći istinu.“

,Ha.“ Tormund pljunu. „E, baš sam ga uprsko!“ Onda se iskezi Džonu. „Vidiš, momče, zato je on kralj, a ne ja. Mogu da ga pobedim u piću, tući i pesmi, a ona stvar mi je triput veća od njegove, ali Mens zna šta je lukavstvo. On ti je odrastao ko Vrana, znaš, a vrana ti je prepredena ptica.“

,Hoću da s momkom porazgovaram nasamo, moj Gospodaru kostiju“, obrati se Mens Rajder Čegrtavoj Košulji. „Ostavite nas, svi.“

,Šta, čaki ja?“ - upita Tormund.

,Ne, naročito ti“, reče Mens.

,Ja ne jedem u dvorima u kojima nisam dobrodošao.“ Tormund ustade. „Ja i kokoške idemo.“ Zgrabi još jedno pile s mangala, gurnu ga u džep zašiven u postavu kaputa, izusti „ha!“, i ode ližući prste. Ostali krenuše za njim, svi osim žene Dale.

,Sedi, ako hoćeš“, kaza Rajder kada ostadoše sami. „Jesi li gladan? Tormund nam je ostavio bar dve ptice.“

,Rado bih jeo, veličanstvo. I hvala ti.“

,Veličanstvo?“ Kralj se osmehnu. „To nije zvanje koje se često čuje sa usana slobodnog naroda. Dovoljno je samo da me zoveš Mens, i svi će znati na koga misliš. Hoćeš li rog medovine?“

,Rado“, reče Džon.

Kralj nasu sebi, a Dala isčeće reš pečene piliće, i svakom prinese po polovinu. Džon skinu rukavice i poče da jede prstima, čupajući i poslednju mrviču mesa s kostiju.

,Tormund je dobro rekao“, progovori ponovo Mens Rajder dok je kidao večnu hleba. „Crna vrana je prepredena ptica, to je istina... ali sam ja bio vrana dok ti još nisi bio veći od deteta u Dalinom stomaku, Džone Snežni. Zato pazi da sa mnom ne igraš prepredene igre.“

,Biće twoja volja, veli... Mense.“

Kralj se nasmjeja. „Velimense! Zašto da ne? Malopre sam ti obećao priču, o tome kako sam te prepoznao. Jesi li je već odgometnuo?“

Džon odmahnu glavom. „Da nije Čegrtava Košulja poslao glas?“

„Vazduhom? Mi nemamo obučene gavranove. Ne, prepoznao sam ti lice. Već sam ga ranije video. I to dvaput.“

U prvom trenutku to nije imalo smisla, ali Džonu svanu kada malo bolje razmisli. „Dok si bio brat u Straži...“

„Odlično! Da, tada je bilo prvi put. Bio si tekdečak, a ja sav u crnom, jedan od desetine konjanika u pratnji starog lorda zapovednika Korgila kada je došao u posetu tvom ocu u Zimovrel. Hodao sam po zidi iznad dvorišta kada sam naleteo na tebe i tvog brata Roba. Prethodne noći je padao sneg, i vas dvojica ste napravili veliku gomilu iznad kapije, i čekali ste da neka žrtva prode ispod.“

„Sećam se“, reče Džon uz iznenadan smeh. Mladi crni brat na zidinama, da... „Zakleo si se da nikome nećeš reći.“

„I održao sam reč. Bar tu.“

„Bacili smo sneg na Debelog Toma. On je bio očev najsporiji i gardista. Tom ih je kasnije jurio po dvorištu, sve dok se sva trojica nisu zarumeneli kao jesenje jabuke. „Ali kažeš da si me video dva puta. Kada je bilo drugi put?“

„Kada je kralj Robert došao u Zimovrel da postavi tvog oca za desnicu“, reče vedro Kralj s one strane zida.

Džonove oči se razrogaciše od neverice. „To je nemoguće.“

„Moguće je. Pošto je tvoj otac saznao da kralj dolazi, poslao je vest svom bratu Bendženu na Zid, da bi i on došao na gozbu. Između crne braće i slobodnog naroda ima više prometa nego što ti znaš, i uskoro je vest stigla i do mojih ušiju. Bila je to isuviše primamljiva prilika da bih joj se odupro. Tvoj stric nije znao kako izgledam, tako da njega nisam morao da se bojem, a bio sam prilično siguran da se tvoj otac neće setiti mlade vbrane koju je nakratko upoznao pre mnogo godina. Želeo sam da vidim Roberta svojim očima, kao kralj kralja, a da procenim i tvog strica Bendžena. On je tada već bio prvi izvidnik i veliki dušmanin moga naroda. Stoga sam osedlao svog najhitrije konja, i odjahaoo.“

„Ali“, pobuni se Džon, „Zid...“

„Zid može da zastavi vojsku, ali ne i jednog samog čoveka. Uzeo sam lautu i vreću srebra, uspeo se uz led blizu Dugačke mogile, prepešačio nekoliko liga južno od Novog Dara, i lupio konja. Sve u svemu, stigao sam mnogo brže od Roberta, koji je putovao s velikom nezgrapnom kućom na točkovima, da bi njegovoj kraljici bilo udobno. Sreo sam ga na dan puta južno od Zimovrela i priključio se njegovoj povorci. Konjanici slobodnjaci i lutajući vitezovi se uvek kače za kraljevske povorce, u nadi da će dobiti službu kod kralja, a moja lauta mi je obezbedila da me lako prihvate.“ On se nasmeja. „Znam svaku bezobraznu pesmu što je ikada sprevana, bilo južno ili severno od Zida. I tako ti je to. One noći kada je tvoj otac gostio Roberta, ja sam sedeo u dnu njegove dvorane sa ostalim konjanicima slobodnjacima, slušajući Orlanda iz Starigrada kako svira visoku harfu i peva o mrtvim kraljevima ispod mora. Probao sam meso i medovinu tvog oca, video Kraljeubicu i Bauka... i u prolazu primetio decu lorda Edarda i vuču štenad što su ih u stopu pratile.“

„Bel Bard“, reče Džon, prisetivši se priče koju mu je Igrit ispričala u Ledenkandžama, one noći kada je umalo nije ubio.

„Kamo sreće da jesam on. Ne poričem da je Belov poduhvat nadahnuo moj... ali, koliko se sećam, nisam ukrao nijednu tvoju sestruru. Bel je pisao vlastite pesme, i živeo ih. Ja samo pevam pesme koje su bolji i ljudi spevali. Još medovine?“

„Ne“, kaza Džon. „Da su te otkrili... uhvatili...“

„Tvoj otac bi mi odsekao glavu.“ Kralj slegnu ramenima. „Mada, pošto sam jednom jeo za njegovim stolom, štitila su me gostinska prava. Zakoni gostoprimgstva drevni su kao Prvi ljudi, i sveti kao drvo-srce.“ On pokaza ka stolu između njih, prelomljennom hlebu i pilećim kostima. „Ovde si ti gost, i od moje ruke ti se ništa nažao neće desiti... bar ne nočas. Zato mi reci iskreno, Džone Snežni. Da li si lukavica koja je izdala iz straha, ili postoji neki drugi razlog koji i te dovodi u moj šator?“

S gostinskim pravima ili bez njih, Džon je znao da stupa po tankom ledu. Jedan pogrešan korak, i može propasti, u vodu toliko hladnu da će mu srce stati. *Odmeri svaku reč pre nego što je izgovoriš, reče* on sebi. Otpi dugačak gutljaj medovine, da da sebi vremena za odgovor. Kada odloži rog, kaza: „Reci mi zašto si ti napustio Stražu, pa ču ti reći zašto sam ja to uradio.“

Mens Rajder se osmehnu, baš kao što se Džon nadao. Kralj je očigledno bio čovek koji voli zvuk sopstvenog glasa. „Sigurno si čuo priče o mom dezerterstvu, u to ne sumnjam.“

„Neki kažu da je to bilo zbog krune. Neki kažu zbog žene. Drugi tvrde da imaš divljanske krvi.“

„Divljanska krv je krv Prvih ljudi, ista krv koja kola kroz žile Starka. A što se krune tiče, vidiš li je?“

„Vidim ženu.“ On pogleda Dalu.

Mens je uhvati za ruku i privuče je bliže. „Moja gospa je nedužna. Upoznao sam je u povratku iz zamka tvog oca. Polušaka je bio istesan iz stare hrastovine, ali sam ja od krvi i mesa, i veliki sam ljubitelj ženskih čari... po čemu se ne razlikujem od tri četvrte Straže. Ima ljudi koji još nose crno, a imali su deset puta više žena od ovog sirotog kralja. Moraš ponovo da pogodaš, Džone Snežni.“

Džon se na trenutak zamisli. „Polušaka je rekao da si voleo divljansku muziku.“

„Jesam. I još je volim. To je već bliže meti, da. Ali ne i pogodak“ Mens Rajder ustade, otkači kopu što mu je držala plašt, pa ga prebací preko klupe. „Bilo je to zbog ovoga.“

„Zbog plašta?“

„Crnog vunenog plašta zakletog brata Noćne straže“, reče Kralj s one strane Zida. „Jednog dana smo u izvidnici ulovili povelikog losa. Drali smo ga kada je miris krvi dozvao iz jazbine crnog risa. Oterao sam ga, ali ne pre nego što mi je isekao plašt na trake. Vidiš? Ovde, ovde i ovde?“ On se tihom nasmeju. „Radrao mi je i ruku i led, i krvario sam gore od losa. Moja braća su se bojala da ne umrem pre nego što me odvedu nazad mestru Malinu u Kulu senki, tako da su me odneli u obližnje divljansko selo, gde smo znali da se jedna mudra starica bavi vidanjem. Ispostavilo se da je ona mrtva, ali me je njena kćer zbrinila. Očistila mi je rane, zašila me i hranila me kašom i napićima sve dok nisam dovoljno ojačao da ponovo jašem. A zašila je i razderotine na mom plaštu, nekom grimiznom svilom iz Ašsaja, koju je njena baka izvukla iz olupine koga nasukane na Ledenoj obali. Bilo je to njen najveće blago, i dar meni.“ On ponovo prebací plašt preko ramena. „Medutim, u Kuli senki su mi dali nov vuneni plašt iz sklađista, potpuno crn i obrubljen crnim, da se slaže s mojim crnim čaširama i crnim čizmama, crnim dubletom i crnim oklopom. Novi plašt bio je ceo celcat, bez i jedne razderotine... a što je važnije od svega, bez imalo crvenog. Ljudi Noćne straže se oblače u crno, strogo me je podsetio ser Denis Malister, kao da sam to zaboravio. Moj stari plašt sada može samo da se spali, rekao je on. Sledеćeg jutra sam otišao... tamo gde poljubac nije zločin, i gde čovek može da nosi kakav god plašt poželi.“ Rekavši to, sklopio kopču i ponovo sede. „A ti, Džone Snežni?“

Džon otpi još jedan gutljaj medovine. Postoji samo jedna priča u koju će on poverovati. „Kažeš da si bio u Zimovrelu one noći kada je moj otac ugostio kralja Roberta.“

„Kažem to jer jesam bio.“

„Onda si nas sve video. Princa Džofrija i princa Tomena, princezu Mirselu, moju braću Robu i Brenu i Rikonu, moje sestre Arju i Sansu. Video si ih kako hodaju središnjim prolazom, kako ih svi

gleđaju dok zauzimaju svoja mesta za stolom, tik ispod podijuma na kojem su sedeli kralj i kraljica.“ „Sećam se.“

„A da li si video gde sam ja sedeо, Mense?“ On se nagnu napred. „Da li si video gde su smestili kopile?“

Mens Rajder se zagleda u Džonovo lice. „Mislim da je najbolje da ti nademo nov plaš“ reče kralj ispruživši ruku.

DENERIS

Preko mirne plave vode razlegao se spor, ravnomeran zvuk bubnjeva i meko pljuskanje vesala iz galija. Velika koga je stenjala iza njih, a debela užad koja su ih povezivala su se napinjala. *Balerionova* jedra mlijatavo su i jalovo visila s jarbola. Pa ipak, dok je stajala na pramcu, gledajući svoje zmajeve kako jure jedan drugoga preko vedrog, plavog neba, Deneris Targarjen bila je srećnija nego ikada ranije u životu.

Njeni Dotraci su more zvali *otrova voda*, jer su zazirali od svake tečnosti koju njihovi konji ne mogu da piju. Na dan kada su tri broda digla sidro u Kartu, moglo se pomisliti da jedre u pakao, a ne u Pentos. Njeni hrabri mladi krvorodnici iskolačenim očima su gledali kako kopno nestaje, svaki odlučan da ne počaže strah pre druge dvojice, dok su se njene služavke Iri i Jili grčevito držale za ogradu i bljuvale preko čim bi i najmanji talasič zaljuljao lade. Ostatak Deninog sićušnog *kalasara* ostao je ispod paluba, draže im je bilo društvo njihovih uznenimirenih konja od užasnog sveta bez kopna koji je okruživao brodove. Kada ih je šestog dana puta iznenada uhvatila bura, čula ih je kroz otvore na palubi; konje kako se ritaju i užasnuto nj ihše, jahače kako se mole slabašnim drhtavim glasovima svaki put kada bi se *Balerion* propeo ili zaneo.

Međutim, nikakva bura nije mogla da uplaši Deni. *Deneris Olujrođena*, tako su je zvali, pošto je na svet došla na dalekom Zmajskemu dok je napolju urlala najveća oluja koju Vesteros pamti, oluja tako silna da je otrgnula kamena čudovišta sa zidina zamka, a flotu njenog oca pretvorila u ijerje.

U Uskom moru često su besnele oluje, a Deni ga je kao devojčica prešla na desetine puta, bežeći od jednog Slobodnog grada do drugog, tek pola koraka ispred Uzirpatorovih najmljenih noževa. Volela je more. Dopadao joj se oštar slani miris vazduha, i beskraj horizonta, ovičenog samo pokrovom od ažurnog neba. Zbog svega toga se osećala malom, ali i slobodnom. Volela je delfine koji su ponekad plivali kraj *Baleriona*, prosecujući talase poput srebrnastih kopalja, i leteće ribe koje bi ugledali s vremena na vreme. Volela je čak i mornare, s njihovim pesmama i priповestima. Jednom je, na putovanju za Bravos, dok je gledala kako se posada rve s velikim zelenim jedrom pred skoru buru, čak i pomisila kako bi lepo bilo biti mornar. Ali kada je to rekla bratu, Viseris ju je čupao za kosu sve doknje i zaplakala. „Ti si zmajeva krv“, urlao je na nju. „Znaj, a ne nekakva smrdljiva riba.“

I u tome se pokazao kao budala, kao i u mnogo čemu drugom, pomisli Deni. Da je bio strpljiviji i mudriji, sada bi jedrio na zapad da zauzme presto koji mu po pravu pripada. Viseris je bio glup i okrutan, to je napokon shvatila, ali joj je ipak ponekad nedostajao. Ne okrutni slabici u koga se pretvorio pri kraju, već brat koji ju je ponekad puštao da mu se ušunja u krevet, dečak koji joj je pričao priče o Sedam kraljevstava, i govorio joj koliko će im lepsi životi postati kada se on jednom domogne svoje krune.

Kapetan se pojavi kraj nje. „Kad bi samo ovaj *Balerion* mogao da leti kao njegov imenjak, veličanstvo“, reče on na iskarenom valiriju skom bogato začinjenom pentoskim naglaskom. „Onda ne bismo morali da veslamo, ni da se vučemo, ni da se molimo za vetar.“

„Baš tako, kapetane“, odgovori ona uz osmeh, zadovoljna što ga je pridobila. Kapetan Groleo beše stari Pentošanin, poput svog gospodara, Ilijira Mopatisa, i isprva beše uzneniran kao devica zato što će na svom brodu prevoziti tri zmaja. Pedeset vedara morske vode još je visilo sa ruba palubne ograde, za slučaj požara. U početku je Groleo tražio da se zmajevi stave u kavez, i Deni se s tim složila, da bi mu umirila strahove, ali oni behu toliko očigledno nesrećni da se uskoro predomisila, i

zahtevala da ih oslobole.

Sada je čak i kapetanu Groleu bilo drago zbog toga. Izbio je jedan mali požar, ali su ga brzo ugasili; nasuprot tome, na *Balerionu* je odjednom bilo mnogo manje pacova nego pre, dok je jedrio pod imenom *Saduleon*. A njegova posada, nekada jednako prestrašena koliko i radoznala, počela je začudo da se žestoko ponosi „svojim“ zmajevima. Baš svaki od njih, od kapetana do kuvarevog malog, voleo je da ih gleda kako lete... mada niko više od Deni.

Oni su moja deca, reče ona sebi, i ako je megi govorila istinu, jedina su deca koju će ikada imati.

Viserionove krljušti behu boje sveže pavlake, a rogovi, kosti krila i kičma boje tamnog zlata i na suncu su se presijavali blistavo kao metal. Regal beše sazdan od želenila leta i bronze jeseni. Jezdili su iznad brodova u širokim krugovima, sve više i više, a svaki se trudio da nadvizi ostale.

Zmajevi uvek najviše vole da napadaju u odogzu, naučila je Deni. Ako bi se jedan našao između sunca i svoga brata, sklopio bi krila i obrušio se vršteći, i sručili bi se s neba isprepletani u klupku od krljušti, šibajući repovima i šklijocajući čeljustima. Kada su to prvi put utradili, pobojala se da će jedan drugog ubiti, ali to beše samo igra. Čim bi pljusnuli u more, odmah bi se razdvojili i ponovo digli, silikći i klikući, slana voda bi se pušila na njima, dok bi im krila grabila ka nebu. Drogon je takođe bio gore, mada ga nisu mogli videti; bio bi miljama napred, ili miljama iza, u lov.

Njen Drogon je bio uvek gladan. Gladan je i brzo raste. Još godinu dana, možda dve, i biće dovoljno velik za jahanje. Onda mi neće trebati brodovi da predem veliko slano more.

Ali to vreme još nije došlo. Regal i Viserion behu veličine omanjih pasa, Drogon tek nešto veći, a svaki pas bi od njih bio teži; bili su svi u krilima i vratovima i repovima, lakši nego što su izgledali. I tako je Deneris Targarjen morala da se osloni na drvo i vетar i platno da je odvedu kući.

Drvo i platno su je zasada dobro služili, ali se čudljivi vjetar pokazao kao izdajnik. Šest dana i šest noći nije bilo ni daška, a sada je svanuo i sedmi dan, a još nije bilo ni povetara da im napne jedra. Srećom, dva broda koja je magister Ilirio poslao po nju behu trgovacke galije, sa po dve stotine vesala, i posadama snažnih veslača. Ali velika koga *Balerion* beše potpuno druga pesma; troma krmača od broda, širokog trupa, sa ogromnim skladištima i velikim jedrima, ali bespomoćna bez vetrovog. *Vagar i Meraksis* su mu bacili užad da ga vuku, ali je tako put bio očajno spor. Sva tri broda behu pretrpana putnicima, i teško natovarena.

„Ne vidim Drogona“, reče ser Džora Mormont, kada joj se pridruži na prednjoj palubi. „Da se nije opet izgubio?“

„Mi smo se izgubili, ser. Drononu se ovo mokro puzanje ne dopada ništa više no meni.“ Smeliji od druge dvojice, njen crni zmaj beše prvi koji je oprobao krila iznad vode, prvi koji je odlepršao od broda od broda, prvi koji je nestao u oblaku... i prvi koji je ubio. Tek što bi leteće ribe iskocile iz vode, obuhvatilo bi ih plameno kopljje, i on bi ih zgrabio i progutao. „Koliko će veliki porasti?“ - upita Deni radozno. „Da li znaš?“

„U Sedam kraljevstava postoje priče o zmajevima koji su porasli toliko veliki da su mogli iz mora da ugrabe divovske sipe.“

Deni se nasmeja. „Bilo bi čudesno videti taj prizor.“

„To je samo priča, *kalisi*

„Stvarno, koliko *zaista* zmajevi žive?“ Ona diže pogled kada se Viserion spusti nisko nad brod, lagano mašući krilima, od čega se mltavata jedra blago zatalasaše.

Ser Džora slegnu ramenima. „Životni vek zmaja mnogostruko je duži od ljudskog, ili bar tako pesme

tvrde... ali su zmajevi koje je Sedam kraljevstava najbolje upoznalo bili oni kuće Targarjena. Odgajani su za rat, i u ratovima su i umirali. Zmaja je teško ubiti, ali nije nemoguće.“ Šitonoša Belobradi, koji je stajao kraj figure na pramcu, s jednom suvom rukom stegnutom oko svog visokog štapa od hrastovine, okrenu se ka njima i reče: „Balerion Crni užas bio je dve stotine godina star kada je umro, za vladavine Džeherisa Pomiritelja. Bio je tako veliki da je mogao da proguta čitavog divljeg bivola. Zmaj nikada ne prestaje da raste, veličanstvo, sve dokmu je hrane i slobode.“ Ime mu beše Arstan, ali ga je Snažni Belvas prozvao Belobradi, zbog bledih žalizaka, i sada su ga gotovo svi tako zvali. Bio je viši od ser Džore, mada ne tako mišićav; oči mu behu bledoplave, dugačka brada bela kao sneg i meka kao svila. „Slobode?“ - upita Deni radozno. „Šta hoćeš da kažeš?“

„U Kraljevoj Luci, tvoji preci su za svoje zmajeve podigli ogroman zamak s kupolom. Zmaj ište, tako se zvao. Još se nalazi na Renisinom brdu, mada je sad sav u ruševinama. Tu su obitavali kraljevski zmajevi u danima prošlim, i prostrano to zlanje beše, s gvozdenim kapijama tako širokim da je trideset vitezova moglo kroz njih proći jedan kraj drugoga. Pa ipak, pamti se da nijedan od tamošnjih zmajeva nikada nije dostigao veličinu svojih predaka. Meštri kažu da taklo beše zbog zidina oko njih, i velike kupole nad njihovim glavama.“

„Kada bi nam rast zavisio od zidova, kmetovi bi svi bili sićušni, a kraljevi veliki kao divovi“, reče ser Džora. „Vidao sam ogromne ljudi rođene u kolibama, i kepece koji su živeli u zamkovima.“

„Ljudi su ljudi“, odgovori Belobradi. „Zmajevi su zmajevi.“ Ser Džora prezivo frknu. „Baš mudro.“ Izgnani vitez nije voleo starca, to je od početka jasno pokazivao. „Šta ti uopšte znaš o zmajevima?“

„Malo, to je istina. A ipak sam neko vreme služio u Kraljevoj Luci u doba kada je kralj Eris sedeo na Gvozdenom prestolu, i hodao sam ispod zmajskih lobanja, koje su me gledale sa zidova njegove prestone dvorane.“

„Viseris je pričao o tim lobanjama“, kaza Deni. „Uzurpator ih je skinuo i negde sakrio. Nije mogao da podnese da ga gledaju kako sedi na otetom prestolu.“ Ona pozva Belobradog bliže. „Da li si ikada upoznao mog kraljevskog oca?“ Kralj Eris II je umro pre nego što mu je kći rodena.

„Imao sam tu veliku čast, veličanstvo.“

„Smatrao si da je dobar i blag?“

Belobradi dade sve od sebe da sakrije osećanja, ali mu se ona jasno pokazaše na licu. „Veličanstvo je bilo... često prijatno.“

„Često?“ Deni se osmehnu. „Ali ne uvel?“

„Umeo je da bude veoma surov prema onima koje je smatrao za neprijatelje.“

„Mudar čovek nikada od kralja ne pravi svog neprijatelja“, napomenu Deni. „Poznavao si i mog brata Regara?“

„Govorilo se da niko nikada nije zaista upoznao princa Regara. Ipak, imao sam čast da ga vidim na turniru, i često sam ga slušao kako svira svoju harfu sa srebrnim žicama.“

Ser Džora ponovo ispušti preziv zvuk. „Zajedno s hiljadama drugih na nekom žetvenom prazniku. Uskoro ćeš nam reći da si mu bio šitonoša.“

„Ne tvrdim ništa takvo, ser. Majls Muton beše šitonoša princa Regara, i Ričard Lonmaut posle njega. Kada su osvojili svoje mamuze, sam ih je proglašio za vitezove, i ostali su mu verni pratnici. Mladi lord Konington takođe beše drag princu, ali mu najstariji prijatelj beše Artur Dejn.“

„Jutarnji mač!“ - reče Deni, oduševljena. „Viseris je imao običaj da priča o njegovom čudesnom belom maču. Govorio je da je ser Artur bio jedini vitez u kraljevstvu koji se mogao merititi s našim

bratom.“

Belobradi obori glavu. „Nije na meni da sudim o rečima princa Viserisa.“

„Kralja“, ispravi ga Deni. „On je bio kralj, mada nikada nije vladao. Viseris, treći svoga imena. Ali šta hoćeš da kažeš?“ Njegov odgovor ne beše ono što je očekivala. „Ser Džora je jednom rekao da je Regar bio poslednji i znaj. Sigurno je bio ratnik bez premca kada su ga tako zvali?“

„Veličanstvo“, izusti Belobradi, „princ od Zmajkamena beše silan ratnik, ali...“

„Nastavi“, podstaće ga ona. „Preda mnomo možeš slobodno da govorиш.“

„Biće tvoja volja.“ Starac se osloni na štap od hrastovine, izboranog čela. „Ratnik bez premca... to su lepe reči, veličanstvo, ali reči ne dobijaju bitke.“

„Mačevi dobijaju bitke“, reče ser Džora jednostavno. „A princ Regar je znao da barata mačem.“

„Jeste, ser, ali... ja sam video stotinu turnira i više ratova nego što bih voleo, i koliko god snažan ili brz ili vešt vitez bio, uvek ima drugih koji će mu stati na put. Čovek pobedi na jednom turniru da bi na drugom brzo pao. Poraz može značiti i klijzava trava, čak i ono što si jeo prošle noći. Promena vetrana može doneti dar pobede.“ Osvrnu se ka ser Džori. „Ili marama nele gospe vezana oko ruke.“

Mormontovo lice se smrači. „Pazi što govorиш, starče.“

Arstan je video ser Džoru kako se bori u Lanisgradu, znala je Deni, na turniru na kome je Mormont pobjedio s maramom jedne gospe vezanom oko ruke. Osim pobedničkih počasti, osvojio je i gospu; Linesu od kuće Hajtnera, svoju drugu ženu, visokordenu i prelepnu... ali ga je ona upropastila i napustila, i uspomena na nju mu je sada bila teška. „Smiri se, moj viteze.“ Ona položi šaku na Džorinu ruku. „Arstan nije želeo da te uvredi, sigurna sam.“

„Kako ti kažeš, kalisi.“ Ser Džorin glas odisao je zlovoljom.

Deni se vrati štitonoši. „O Regaru malo znam. Samo Viserisove priče, a on je bio mali dečak kada nam je brat poginuo. Kakav je on zaista bio?“ Starac se na trenutak zamislji. „Sposoban. To iznad svega. Odlučan, promišljen, odan, uporan. O njemu se pripoveda jedna priča... ali sam siguran da je i ser Džora takode zna.“

„Hoću da je čujem od tebe.“

„Biće tvoja volja“, reče Belobradi. „Kao mlad dečak princ od Zmajkamena beše pravi krijski moljac. Tako je rano počeo da čita da su ljudi govorili kako je kraljica Raela sigurno progutala nekoliko knjiga i sveću dok joj je još bio u stomaku. Regara nije zanimala igra druge dece. Meštri behu općinjeni njegovom pameću, ali su se vitezovi njegovog oca kisele šalili kako se to ponovo rodio Belor Blagosloveni. Sve dok jednog dana princ Regar među svojim svicima nije našao nešto što ga je promenilo. Niko ne zna što je to moglo biti, samo da se momak jednog jutra iznenada pojavit u dvorištu dok su vitezovi oblačili svoj čelik. Prišao je ser Vilemu Deriju, kaštelanu, i rekao: 'Trebaju mi oklop i mač. Izgleda da moram postati ratnik'“

„I postao je!“ - uskljnu Deni, oduševljena.

„Zaista jeste.“ Belobradi se pokloni. „Oprosti mi veličanstvo. Govorimo o ratnicima, a vidim da je Snažni Belvas ustao. Moram da mu se nadem.“ Deni se osvrnu iza sebe. Evnuh se penjao na srednju palubu, okretni uprkos svojoj krupnoći. Belvas beše zdepast i širok, dobroih devedeset oka sala i mišića, velikog smedeg trbuha izbrazanog ožljcima. Nosio je vrećaste pantalone, traku za poj as od žute svile i smešno mali kožni prsluk posut gvozdenim zakivcima. „Snažni Belvas je gladan!“ - zagrme on na sve i ni na loga posebno. „Snažni Belvas će sada da jede!“ Okrenuvši se, on primeti Arstana na prednjoj palubi. „Belobradi! Donećeš hranu za Snažnog Belvasa!“

„Možeš da ides“, reče Deni štitonoši. On se ponovo pokloni, pa ode da se postara za čoveka kome je

služio.

Ser Džora ga je gledao sa izrazom nepoverenja na svom jednostavnom, poštenom licu. Mormont veće krupan i snažan, jake vilice i široki ramena. Ni po kom merilu ne naočit čovek, ali iskrenijeg prijatelja Deni od njega ne veće upoznala. „Bilo bi ti pametno da starčeve priče ne uzimaš zdravo za gotovo“, kaza joj on kada Belobradi ode dovoljno daleko da ih ne čuje.

„Kraljica mora sve da sluša“, podseti ga ona. „Visokorodene i male, snažne i slabe, plemenite i podmitljive. Jedan glas će te možda slagati, ali u mnoštvu se uvek može naći istina.“ To je pročitala u nekoj knjizi.

„Poslušaj onda moj glas, veličanstvo“, reče izgnanik. „Taj Arstan Belobradi nije prema tebi iskren. Prestar je da bude štitonoša, a predobro priča da bi služio onog neotesanog evnua.“

To stvarno i jeste čudno, morala je Deni da prizna. Snažni Belvas je bio bivši rob, podignut i izvežban u arenama Mirina. Magister Ilirio ga je poslao da je čuva, ili je bar Belvas tako tvrdio, a zaštita joj je uistinu trebala. Uzurpator je sa svog Gvozdengra prestola ponudio zemlje i lordovsku titulu čoveku koji je ubije. Jedan pokusaj je već načinjen, s čašom otrovano vina. Što se više približava Vesterusu, naredni napad je postajao izvesniji. U Kartu je volšebrnik Pjat Pri poslao na nju Žalosnog čoveka da osveti Neumiruće koje je spalila u njihovoj Kući prašnine. Volšebrnici nikada ne praštaju, tako se bar pričalo, a Žalosni ljudi uvek na kraju ubijaju svoju žrtvu. Većina Dotraka takođe je protiv nje. Koovi kala Droga sada vode vlastite *kalasare*, i nijedan ne bi oklevao da smesta napadne njenu malu družinu, da ih sve pobiju i porobi njen narod, a Deni oduvće nazad u Ves Dotrak, da zauzme svoje mesto medu uvenulim staricama *doš kalina*. Nadala se da joj Ksaro Ksoan Daklos nije neprijatelj, ali je karćanski trgovac čeznuo za njenim zmajevima. A bila je tu i Kaiti od Senle, ta čudna žena pod crvenom lakiranom maskom, sa svim svojim zagonetnim savetima. Da li mi je i ona neprijatelj, ili samo opasni prijatelj? Deni nije mogla biti sigurna.

Ser Džora me je spasao od trovača, a Arstan Belobradi od mantikore. Možda će me Snažni Belvas spasti od sledećeg napada. Stvarno je bio ogroman, s rukama poput omanjih debala, i velikim zakriviljenim arakom, tako oštrim da bi se njime mogao brijati kada bi mu malje nikle na tim glatkim sredim obrazima, što je bio malo verovatno. A ipak bio je i detinjast. *Kao zaštitniku mu se može naći mnoga mana. Srećom, imam ser Džoru i svoje krvorodnike. A i svoje zmajeve, to nikada ne smem da zaboravim.* S vremenom, zmajevi će joj postati najsigurnija zaštita, baš kao što su bili Egon Osjavaču i njegovim sestrarama, pre tri stotine godina. Sada su joj, međutim, donosili više opasnosti nego zaštite. Na čitavom svetu postojala su samo tri živa znaja, i pripadali su njoj; bili su i čudo i užas, i bili su neprocenjivi.

Razmišljala je što će sledeće reći, no tad na vratu oseti prohladan povetarac, i pramen srebrnastožlatne kose joj zaigra preko čela. Nad njom, platno zaškripa i pomeri se, i odjednom se polkič zaori čitavim *Balerionom*. „Vetar!“ - vikali su mornari. „Vetar se vratio, vetar!“

Deni pogleda naviše, gde su se jedra velike koge mreščala i nadimala doksu užad napinjalaa i pevala slatku pesmu koja im je nedostajala prošlih šest predugih dana. Kapetan Groleo potrča napred, izvikujući naredenja. Pentošani su se centrali uz katarke, oni koji nišu klicali. Čak i Snažni Belvas gromko višnu, pa zaigra. „Bogovi su dobri!“ - reče Deni. „Vidiš, Džora? Idemo dalje.“

„Da“, kaza on, „ali sta nas tamo čeka, moja kraljice?“

Vetar je duvao čitavog dana, ispočetka ravnomerno, sa istoka na zapad, a potom u divljim naletima. Sunce zade uz crveni plamen. *I dalje sam pola sveta daleko od Vesterosa*, podseti se Deni, *ali sam mu sa svakim časom sve bliža*. Pokuša da zamisli kakav će to osećaj biti kada prvi put bude

ugledala zemlju kojom po rođenju treba da vlada. *Biće to najlepša obala koju sam ikada videla, znam. Kako bi moglo biti drugačije?*

Ali kasnije te noći, dok je *Balerion* sekao tminu, a Deni sedela prekrštenih nogu na svom krevetu u kapetanovoj kabini, hraneći zmajeve - „Čak i na moru“, rekao je Groleo, tako ljubazno, „kraljice imaju prednost nad kapetanim“ - na vratima se začu prodorno kucanje.

Iri je spavala u podnožju u njenog kreveta (bio je preuzak za njih tri, a noćas je na Jiki bio red da deli meki perjani madrac sa svojom *kalisi*), ali se sluškinja trgu na kucanje i ode do vrata. Deni navuče pokrivač na sebe, do pazuha. Bila je naga, i nije očekivala posetioca u taj čas. „Uđi“, reče kada vide ser Džoru kako stoji i napolju, pod zanj ihanim fenjerom.

Izgnani vitez pognu glavu dok je ulazio. „Veličanstvo. Oprosti što ti remetim san.“

„Nisam spavala, ser. Dodi i gledaj.“ Deni uze komad usoljene svinjetine iz zdele u krilu i diže ga da ga zmajevi vide. Sva trojica su gladno posmatrala. Regal raširi zelena krila i uskomeša vazduh, a Viserionov vrat se njihao napred-nazad, poput dugačke blede zmje, dok je pratilo pokrete njene ruke. „Drogone“, reče Deni tihu, „drakaris“. A onda baci meso u vazduh.

Drgon se pokrenuo brže od kobre koja napada. Plamen mu sunu iz usta, narandžast i grimizan i crn, ispekvši meso pre nego što je počelo da pada. Kada mu se oštiri crni zubi sklopise oko zalogaja, Regalova glava jurnu bliže, kao da će ukraсти plen iz bratovljevih čeljusti, ali Drgon proguta i silku, i manjem, zelenom zmaju preostade samo da besno i nemocno zavcili.

„Prestani s tim, Regale“, podviknu Deni ljudito, čušnivši ga po glavi. „Ti si dobio prethodni komad. Neću halapljive zmajeve.“ Osmehnu se ser Džori. „Ne moram više da im pečem meso na mangalama.“

„Vidim. Drakaris?“

Sva tri zmaja okreneše glave na zvukte reči, i Viserion pusti mlaz bledožlatnog plamena, na šta ser Džora žurno ustuknu. Deni se zakikota. „Pažljivo s tom rečju, ser, ili će ti oprljiti bradu. Ona znači ‘zmajski plamen’ na visokovalirj skom. Odabrala sam naredbu koju nikо neće slučajno izgovoriti.“

Mormont klimnu glavom. „Veličanstvo“, reče on, „pitam se - možemo li da porazgovaramo nasamo?“

„Naravno. Iri, ostavi nas nakratko.“ Onda položi šaku na Jikino golo rame i probudi i drugu služavku. „J ti takođe, mila. Ser Džora mora sa mnom da razgovara.“

„Da, *kalisi*.“ Jiki ustade iz kreveta, naga i pospana, razbarušene guste crne kose. Brzo se odenu i ode sa Iri, zatvorivši vrata za sobom.

Deni dade zmajevima ostatak usoljene svinjetine da se oko nje otimaju, pa potapša mesto na krevetu kraj sebe. „Sedi, dobrí ser, i reci mi šta ti ne da mira.“

„Tri stvari.“ Ser Džora sede. „Snažni Belvas. Taj Arstan Belobradi. I Ilirio Mopatis, koji ih je poslao.“

Ponovo? Deni povuče prekrivač više i prebací jedan kraj preko ramena. „A zašto?“

„Volšebrinci u Kartu su ti rekli da ćeš tri puta biti *izdana*“, podseti je izgnani vitez, a za to vreme Viserion i Regal počeše da grebu i grickaju jedan drugoga.

„Jednom zbog krvi, jednom zbog zlata, i jednom zbog ljubavi.“ Deni to neće tako lako zaboraviti. „Miri Maz Dur je bila prva.“

„Što znači da preostaju još dva izdajnika... a onda se pojavljuju ova dvojica. Meni to smeta, da. Nikada nemoj da zaboraviš, Robert je obećao titulu lorda čoveku koji te ubije.“

Deni seagnu napred i cimnu Viserionov rep da bi ga skinula s njegovog zelenog brata. Čebe joj

pade s grudi dok se pokretala. Ona ga brzo zgrabi i ponovo se pokri. „Uzurpator je mrtav“, reče.

„Ali umesto njega sada vlasta njegov sin.“ Ser Džora diže pogled, i njegove tamne oči susretoše se s njenima. „Odan sin plaća dugove svog oca. Čaki dugove u krvi.“

„Taj dečak Džofri će možda željeti moju smrt... ako se uopšte prisjeti da sam živa. Kakve to veze ima s Belvasonom i Arstanom Belobradim? Starac čakni mač ne nosi. To si video.“

„Jesam. A video sam i kako vešto barata onim svojim štapom. Seti se kako je ubio onu mantikoru u Kartu! Jednako lako je mogao i da smršta tvoj vrat.“

„Mogao je, ali nije“, podseti ga ona. „To je bila otrovna mantikora, koja je trebalo da me ubije. Spasao mi je život.“

„*Kalisi*, jesli li ikada pomisliš da su Belobradi i Belvas možda bili u doslihu sa ubicom? To je sve možda bilo predstava da bi zadobili tvoje poverenje.“

Od njenog iznenadnog smeja, Drogon zasikla, a Viserion se lepećući krilima pope na svoje mesto iznad okruglog prozora. „Predstava je bila uspešna.“

Iznani vitez joj ne uzvrati osmehom. „Ovo su Iliriovi brodovi, Iliriovi kapetani, Iliriovi mornari... pa i Snažni Belvas i Arstan su njegovi ljudi, a ne tvoji.“

„Magister Ilirio me je i u prošlosti štitio. Snažni Belvas kaže da je plakao na vest o smrti mog brata.“

„Da“, reče Mormont, „ali da li je plakao zbog Viserisa, ili zbog planova koje je imao s njime?“

„Planovi se ne moraju menjati. Magister Ilirio je prijatelj lučice Targarjena, a i bogat...“

„Nije bogat i roden. U svetu se, kako ga ja vidim, niko ne bogati dobrim delima. Volšebrnici su rekli da će druga izdaja biti zbog zlata. Šta to Ilirio Mopatis voli više od zlata?“

„Svoju kožu.“ Na drugoj strani kabine Drogon se nemirno promeškolj, a iz nozdrva mu se diže dim.

„Miri Maz Dur me je izdala. Zato sam je spalila.“

„Miri Maz Dur je bila u tvojoj vlasti. U Pentosu, ti ćeš biti u Iliriovoj. To nije isto. Poznajem magistra jednako dobro kao tebe. On je prepređen čovek i pametan...“

„Pametni ljudi mi i trebaju ako želim da osvojam Gvozdeni presto.“ Ser Džora prezivio frknu. „Onaj prodavač vina koji je polušao da te otruje takođe je bio pametan čovek. Pametni ljudi često kiju velike spletke.“

Deni podiže kolena pod prekrivačem. „Ti ćeš me zaštiti. Ti, i moji krvorodnici.“

„Četiri čoveka? *Kalisi*, ti veruješ da poznaješ Ilirija Mopatisa, dobro. A ipak uporno istrajavaš u tome da se okružiš ljudima koje ne poznaješ, kao što su taj naduveni evnuh i najstariji i štitonoša na svetu. Nauči nešto iz iskustva sa Pjatom Prijem i Ksaronom Ksoanom Daksonom.“

On mi želi dobro, podseti se Deni. *Sve što radi, radi iz ljubavi.* „Meni se čini da je kraljica koja nikome ne veruje jednako glupa kao kraljica koja veruje svima. Svi čovek koga uzmem u službu predstavlja rizik, toga sam svesna, ali kako da osvojam Sedam kraljevstava bez takvih rizika? Treba li da osvojam Vesteros s jednim izgnanim vitezom i tri dotračka krvorodnika?“

Vilica mu se tvrdoglavo stegnu. „Staza kojom stupaš je opasna, to ne poričem. Ali ako slepo veruješ svakom lažu i spletkašu na koga naideš, završićeš kao tvoja braća.“

Njegova upornost je razljuti. *Ponašaš prema meni kao da sam dete.* „Snažni Belvas ne bi mogao spletkašnjem ni da doručaksebi da zaradi. A kakve mi je to laži Arstan Belobradi rekao?“

„On nije taj za koga se predstavlja. Obraća ti se mnogo smelije nego što bi se neki štitonoša usudio.“

„Govori iskreno kada mu to naredim. Znao je moga brata.“

„Mnogo je ljudi znalo tvoga brata. Veličanstvo, u Vesterisu lord zapovednik Kraljeve garde sedi u

Malom veću, i služi kralju svojom pameću isto kao i svojim čelikom. Ja sam prvi među tvojim kraljičinim gardistima, i molim te, saslušaj me. Želim da ti iznesem jedan plan.“

„Kakav plan? Reci.“

„Iliro Mopatis želi da se vratиš u Pentos, da te ima pod svojim krovom. Dobro, idi kod njega... ali kada ti to budeš htela, i to ne sama. Da vidimo koliko su odani i poslušni ti tvoji novi podanici. Naredi Groleu da skrene kurs ka Zalivu robova.“

Deni pomisli kako joj se to nimalo ne dopada. Sve što je ikada čula o tržnicama ljudskog mesa u velikim robovlasičkim gradovima Junkaju, Mirinu i Astaporu beše jezivo i strašno. „Šta ja da tražim u Zalivu robova?“

„Vojsku“, reće ser Džora. „Ako ti se Snažni Belvas toliko svida, u arenama Mirina možeš sebi kupiti na stotine ljudi poput njega... ali ja bih razvio jedra za Astapor. U Astaporu možeš kupiti Neokaljane.“

„Robove sa siljastim bronaznim kapama?“ Deni je viđala Neokaljane stražare u Slobodnim gradovima kako stoje pred kapijama magistra, arhonata i dinasta. „Šta će mi Neokaljani? Oni čak ni ne jašu konje, a većinom su i debeli.“

„Neokaljani koje si vidala po Pentosu i Miru samo su lučni stražari. To je laka služba, a evnusi su po prirodi skloni gojenju. Hrana je jedini porok koji im je dozvoljen. Suditi o svim Neokaljanima po nekoliko starih domaćih robova isto je kao suditi o svim štitonošama po Arstanu Belobradorn, veličanstvu. Znaš li priču o Tri hiljade iz Kohora?“

„Ne.“ Prekrivač skliznu s Deninog ramena, i ona ga vrati na mesto.

„Bilo je to put četiri stotine godina, ili više, kada su Dotraci prvi put dojavili sa istoka, pljačkajući i paleći svaki grad i varoš na svom putu. Predvodio ih je *kal* po imenu Temo. *Kalasar* mu nije bio brojan kao Drogov, ali je ipak bio poveljnik Bar pedeset hiljada ljudi. A pola njih su bili ratnici s pletenicama u kojima su zvezkala zvonce.

Kohorani su znali da oni dolaze. Ojačali su zidine, udvostručili broj svojih gradskih stražara, a sem toga unajmili i dve slobodne čete, Svetle barjake i Druge sinove. Takoreći uzgred, poslali su čoveka u Astapor da kupi tri hiljade Neokaljanika. Međutim, put do Kohora bio je dug, i dok su se približavali, videli su dim i prasino i čuli daleki zvuk bitke.

Kada su Neokaljani stigli do grada, sunce je već bilo zašlo. Pod zidinama su se vrane i vukovi gostili onim što je ostalo od kohorske teške konjice. Svetli barjaci i Drugi sinovi su pobegli, kao što najamnici obično čine kada su izgledi na pobedu mali. Nakon što je noć pala, Dotraci su se povukli u svoje logore da se goste, piju i plešu, no niko nije sumnjao da će se ujutru vratiti da provale gradske kapije, preplave zidine i siluju, pljačkaju i porobljavaju do mile volje.

Ali kada je zora svanula, i Temo i njegovi krvorodnici poveli svoj *kalasar* iz logora, zatekli su tri hiljade Neokaljanih postrojeno ispred kapija, sa zastavom Crnog jarca razvijenom iznad glava. Tako mala sila lako može da se obuhvati s oba krila, ali ti znaš kakvi su Dotraci. Ti ljudi su bili pešadinci, a pešadincima sledi samo da budu pregaženi.

Dotraci su krenuli u juriš. Neokaljani su dugli štitove, oborili kopljia, i čekali. Dvadeset hiljada ratnika ždrijebi krvi, sa zvoncima u kosi, jurišalo je na njih, a oni su čekali.

Osamnaest puta su Dotraci jurišali, i slamali se o te štitove i kopljia kao talasi o stenovitu obalu. Tri puta je Temo poslao svoje strelice da ih obidu, strele su padale kao kiša po Tri hiljade, ali bi Neokaljani jednostavno digli svoje štitove iznad glava dok oluja ne prode. Na kraju ih je ostalo samo šest stotina... ali je više od dvanaest hiljada Dotraka ležalo mrtvo na polju, a među njima i kal Temo, njegovi krvorodnici, njegovi *koovi* i svi njegovi sinovi. Četvrtog jutra, novi *kal* je poveo preživele kraj

gradskih kapija, u svečanoj povorci. Jedan po jedan, svaki čovek je odsekao svoju pleternicu i bacio je pred noge Tri hiljadu.

Od toga dana, gradska straža Kohora sačinjena je isključivo od Neokaljanih, a svaki od njih nosi visoko kopije, ukraseno pleternicom ljudske kose.

To je ono što ćeš naći u Astaporu, veličanstvo. Iskrcaj se tamo, i nastavi kopnom za Pentos. Put će trajati duže, tačno... ali kada prelomiš hleb s magisterom Ilriom, uz sebe ćeš imati hiljadu mačeva, a ne samo četiri.“

U tome ima mudrosti, da, pomisli Deni, ali... „Čime da kupim hiljadu vojnika-robova? Sve vredno što imam jeste kruna koju mi je dalo Turmalinsko bratstvo.“

„Zmajevi će u Astaporu biti jednak veliko čudo kao što su bili u Kartu. Možda će te trgovci robovima obasuti darovima, isto kao i Karćani. A ako tako ne bude... ovi brodovi ne nose samo tvore Dotrake i njihove konje. U Kartu su utovarili trgovacku robu, obišao sam potpalublja i sam se uverio. Bare svile i tigrovi krzna, jantar i rezbareni žad, Šafran, tamjan... robovi su jeftini, veličanstvo. Tigrova krzna su skupaa.“

„To su Ilriova tigrova krzna“, pobuni se ona.

„A Ilirio je prijatelj kuće Targajena.“

„Još jedan razlog više da mu ne pokradem robu.“

„Kalva korist od bogatih prijatelja ako ne možeš da koristiš njihovo bogatstvo, moja kraljice? Ako ti magister Ilirio to uskrati, onda je on samo Ksaro Ksoan Dakos sa četiri podvaljka. A ako je iskreno odan tom cilju, neće ti zameriti na tri brodska tovara robe. Kako bolje mogu da se upotrebe njegova tigrova krzna nego da se njima kupi jezgro tvore buduće vojske?“

To je istina. U Deni poče da raste uzbudjenje. „Na tako dugačkom putu biće opasnosti...“

„Ja na moru ima opasnosti. Na južnom putu vrebaju gusari i pirati, a severno od Valirije Zadimljenum morem vladaju demoni. Sledeća oluja može da nas potopili ili razbacati na sve strane, džinovska sipa može da nas povuče na dno... ili vetar ponovo može da stane, a mi da umremo od želi čekajući na njega. Marš će nas izložiti drugaćijim, ali ne i većim opasnostima.“

„A šta ako kapetan Groleo odbije da promeni pravac? A Arstan, Snažni Belvas, šta će oni da urade?“

Ser Džora ustade. „Možda je vreme da to saznamo.“

„Da“, odluči ona. „Uradiću to!“ Deni zvaci prekrivače i skoči s kreveta. „Idem smesta kapetanu da mu naredim da krene za Astapor.“ Nagnu se iznad kovčega, diže poklopac, i uze prvi komad odeće koji joj pade pod ruku, jedne široke pantalone od sirove svile. „Daj mi moj pojас od medaljona“, naredi ona Džori dok je navlačila sirovu svilu na bedra. „J moj prsluk...“ - zausti, okrećući se.

Ser Džora je zagrljao.

„O!“ - to beše sve što Deni uspe da izusti kada je on privuče k sebi i pritisnu svoje usne na njene. Mirisao je na znoj i so i kožu, a gvozdeni zakluci na njegovom prsluku usekoše se u njene gole grudi dokju je snažno privijao uz sebe. Jedna šaka ju je držala za rame, dokoj je druga kližila niz kičmu do krsta, i njena usta se otvorile za njegov jezik, mada im ona to nije naredila. *Njegova brada me grebe, pomisli ona, ali su mu usta slatka*. Dotraci nisu nosili brade, samo dugačke brke, a samo ju je kal Drogo ranije poljubio. *Ne bi smeо ovo da radi. Ja sam njegova kraljica, ne njegova žena.*

Beše to dugačak poljubac, mada Deni nije mogla da kaže koliko tačno dugačak. Kada se završi, ser Džora je pusti, i ona brzo zakorači unazad. „Nisi... nisi sмео...“

„Nisam sмео ovoliko da čekam“, završi on za nju. „Trebalo je da te poljubim u Kartu, u Ves

Toloru. Trebalо je da te poljubim u crvenoj pustinji, svake noći i svakoga dana. Stvorena si da budeš ljubljena, često i dobro.“ Pogled mu je počivao na njenim grudima.

Deni ih pokri rukama pre nego što bi bradavice mogle da je odaju. „Ja... to nije bilo prikladno. Ja sam tvoja kraljica.“

„Moja kraljica“, reče on, „i najhrabrija, najmilija i najlepša žena koju sam ikada video. Deneris...“
„Veličanstvo!“

„Veličanstvo“, popusti on, „Zmaj ima tri glave, sećaš se? Razmišljala si o toj rečenici još otkako si je čula od volšebnika u Kući prašine. Pa, ovo je značenje tih reči: Balerion, Meraksis i Vagar, koje su jahali Egon, Renis i Visenija. Troglavi zmaj kuge Targarjena - tri zmaja i tri jahača.“

„Da“, reće Deni, „ali moja braća su mrtva.“

„Renis i Visenija su bile Egonove žene, kao i sestre. Ti nemaš braće, ali možeš imati muževe. A iskreno ti kažem, Deneris, na čitavom svetu nema čovjeka koji će ti biti upola odan kao ja.“

BREN

Litica se ostro dizala, dugačak nabor kamena i zemlje, oblikovan kao landža. Drveće se držalo za donje obronke, borovi i glog i jasen, ali je više tlo bilo golo, a vrh litice jasno očrtan spram oblačnog neba.

Osećao je kako ga visoki kamen zove. Išao je sve više, prvo trčkarajući, zatim sve brže i više, snažne noge su mu gutale košinu. Ptice su se usplahireno dizale s grana dok je trčao, grabile su ka nebū. Čuo je vetar kako uzdiše medu drvećem, veverice kako medusobno čavrlijaju, čak i zvuk šišarke kako pada na šumsko tlo. Mirisi behu pesma oko njega, pesma koja je ispunjavala lepi zeleni svet.

Šljunak mu prsunu ispod šapu dok je savladavao poslednjih nekoliko stopa da bi stao na vrhu. Sunce je lebdelo iznad visokih borova, ogromno i crvenog a ispod njega su se drveće i brda pružali koliko god su mu pogled i njih sezali. Daleko gore kružio je sokol na ružičastom nebu.

Prinče. Ljudski zvuk mu iznenada prodre u glavu, i znao je da je stvaran. *Prinče divljine, prinče Vučje šume.* Bio je snažan i hitar i žestok, i sve što je živelo u dobrom zelenom svetu išlo je u strahu od njega.

Daleko dole, u dnu šume, nešto se pokrenu medu drvećem. Sivi blesak primećen tek kraj ičkom oka pre nego što je nestao, ali je to bilo dovoljno da mu se usi načulje. Tamo dole, kraj hitrog zelenog potoka, još jedan obriš klinzu u trku. *Vukovi,* znao je. Njegovi mali rodaci, jure neki plen. Sada ih je princ video više, senke na hitrim sivim šapama. *Čopor.*

I on je nekada imao čopor. Bilo ih je petoro, a šesti se držao po strani. Negde duboko u sebi, nosio je zvuke koji su im ljudi dali da bi ih razlikovali, ali ih on nije raspoznavao po tim zvucima. Pamatio je njihove mirise, svoju braću i svoje sestre. Mirisali su slično, mirisali su na *čopor*, ali je svaki miris bio i različit.

Njegov besni brat s vrelim zelenim očima bio je blizu, osećao je princ, mada je prošlo već mnogo lovova a da ga nije video. A ipak su sa svakim suncem postajali sve dalji, a on je bio poslednji. Ostali su se rasuli daleko, kao lišće razvezano vetrom.

Ponekad je, međutim, ipak mogao da ih oseti, kao da su još s njim, samo sakriveni nekim kamenom ili šumarkom. Nije mogao da ih namiriše, niti da noću čuje njihovo zavijanje, ali je ipak osećao njihovo prisustvo iz leda... svih osim sestre koju su izgubili. Setivši se nje, on podvi rep. *Sada nas je četvoro, a ne petoro. Četvoro i još jedan, beli koji nema glasa.*

Te šume su pripadale njima, snežne padine i kamenita brda, veliki zeleni borovi i hrastovi zlatnog lišća, brzi potoci i plava jezera obrubljena belim injem. Ali njegova sestra je napustila divljinu da bi hodala po dvoranama od ljudskih stena gde vladaju drugi lovci, a kada se u te dvorane jednom zade, teško je naći put napolje. Vučji princ je pamtio.

Vetar iznenada promeni pravac.

Jelen, i strah i krv. Miris plena probudi u njemu glad. Prince ponovo onjuši vazduh, okrenu se i jurnu, skačući preko vrha litice s poluotvorenim vilicama. Dalja strana litice beše strmija od one uz koju se popeo, ali je sigurnog koraka leteo preko kamenja i korenja i trulog lišća, niz padinu i kroz drveće, dugi koraci gutali su zemlju. Miris ga je privratio, sve brže.

Oboren, jelen je umirao kada je do njega stigao, okružen sa osmorom njegovih malih sivih rođaka. Vode čopora stadoše da se hrane, prvo mužjak, a zatim njegova ženka, naizmenično kidajući meso s kravavog trbuha svog plena. Ostali su strpljivo čekali, svi sem poslednjeg, koji je oprezno šetkao ukrug

podalje od ostalih, podvijenog repa. On će jesti na kraju, ono što mu braća ostave.

Princ je bio niz vетар, tako da ga nisu osetili sve dok nije skočio na jedno oborenog stablo, šest koraka od mesta na kome su se hranili. Onaj poslednji i ga prvi ugledao, žalobno zavile i uteče. Njegova braća iz čopora se na taj zvuk okrenule, otkrile zube i zarežale, svi sem glavnog mužjaka i ženke.

Jezovuk na režanje odgovori sopstvenim režanjem, dubokim i pretećim, i pokaza im svoje zube. Bio je veći od svojih rođaka, dvaput veći od kržljavog poslednjeg, upola veći od dvoje voda čopora. On skoči dole među njih, i troje pobegoše i nestadoše u žbunju. Četvrti ga napade, skljočajući Zubima. On spremno dočeka napad, uhvati čeljustima vuka za nogu kada se sudariše, i baci ga u stranu, gde ovaj zakveta i zavile.

A onda je preostao samo voda čopora, veliki sivi mužjak njuške krvave od plena. Na njušci mu je bilo i belog, što je govorilo o starosti, ali kada mu se usta otvorile, crvena pljuvačka mu pokulja sa zuba.

On ne zna šta je strah, pomisli princ, ništa više od mene. Ovo će biti dobra borba. Nasruše jedan na drugoga.

Dugo su se borili, kotrlići se preko korenja i kamenja i opalog lišća, i razbacanih iznutrica plena, nasrtali jedan na drugoga Zubima i kandžama, razdvajali se, kružili jedan oko drugoga, i ponovo skakali u borbu. Princ beše krupniji, i mnogo jači, ali mu je rođak imao čopor. Ženka je kružila oko njih, njušći i režeći, i isprečila bi se svaki put kada bi joj parnjak ustuknuo okrvavljen. S vremena na vreme i drugi vukovi bi jurnulili, da ugrizu za nogu ili uho kada bi princ bio okrenut na drugu stranu. Jedan ga je toliko razljutio da se u crnom gnevnu okrenuo i isčupao napadačev grkljan. Nakon toga, ostali su se držali podalje.

A dok je poslednje crveno svetlo sipilo kroz zelene i zlatne grane, stari vuk je iscrpljen legao na zemlju, i okrenuo se da izloži svoje grlo i stomak Beše to čin pokoravanja.

Princ ga onjuši i liznu krv s krvnina i pokidane kože. Kada stari vuk tiho zavile, jezovuk se okrenu. Sada je bio veoma gladan, i plen je bio njegov.

„Hodor.“

Iznenadni zvuk ga natera da stane i zareži. Vukovi ga osmotriše zelenim i žutim očima, svetlim od poslednjih sunčevih zraka. Niko od njih ga nije čuo. Bio je to čudan vетар koji je duvao samo u njegovim usima. On zaroni čeljusti u stomak jelena, i otkinu puna usta mesa.

„Hodor, hodor.“

Ne, pomisli on. Ne, neću. Bila je to misao dečaka, ne jezovuka. Šuma se svuda oko njega smračivala, sve dok nisu ostale samo senke drveća i plamsaj očiju njegovih rođaka. A kroz njih i iz njih, on vide osmehnuto lice ogromnog čovjeka, i kamenu odaju čiji i zidovi behu išarani šalitrom. Bogati topli ukus krv izblede mu s jezika. *Ne, nemoj, nemoj, hoću da jedem, hoću, hoću...*

„Hodor, hodor, hodor, hodor, hodor“, pevuo je Hodor dok ga je blago drmusao za ramena, napred i nazad i napred i nazad. Trudio se da bude nežan, uvek se trudio, ali Hodor beše sedam stopa visok i jači nego što je znao, i od njegovih ogromnih ruku Brenovi zubi zazvečaše. „*NE!*“ - viknu on besno. „Hodore, pusti me, ovde sam, ovde sam.“

Hodor stade, sa zburjenjem izrazom na licu. „Hodor?“

Šuma i vukovi nestadoše. Bren se vratio, i ponovo se našao u vlažnom podrumu neke drevne kule motrilje koja mora da je napuštena pre hiljadu godina. Sada od nje više ne beše mnogo šta ostalo. Čak je i prevruto kamenje bilo toliko obrasio mahovinom i bršljonom da se jedva dalo nazreti, sve dokse čovekne bi našao tačno na njemu. „Krk-kula“, tako je Bren nadenuo ime tom mestu; međutim,

Mira je bila ta koja je našla put u podrum.

„Predugo te nije bilo.“ Džodženu Ridu beše trinaest godina, samo četiri više nego Brenu. Džodžen nije bio ni mnogo viši, tek dva ili možda tri pedlja, ali je uvek govorio tako ozbiljno da je izgledao stariji i mudniji nego što je zaista bio. U Zimovrelu, Stara Nen ga je prozvala „mali dela“.

Bren se namršti na njega. „Hteo sam da jedem.“

„Mira će se uskoro vratiti s večerom.“

„Muka mi je od žaba.“ Mira je bila žabožderka sa Vrata, tako da Bren nije baš mogao da je krvi što hvata tolike žabe, ali ipak.. „Hteo sam da pojedem jelena.“ Na trenutak se prijeti ulaska krv i sirovog zanosnog mesa, i na usta mu poteče voda. „Pobedio sam u borbi za njega. Pobedio sam.“

„Da li si obeležio drveće?“

Bren pocrvene. Džodžen mu je uvek govorio šta da radi kada otvori treće oko i navuče Letovu kožu. Da kandžom ogrebe drvo, da uhvati žeca i donese ga natrag u čeljustima nepojedenog, da gurne nekoliko stena u liniju. Sve same gluposti. „Zaboravio sam“, kaza.

„Uvek zaboravljaš.“

To beše istina. Hteo je da uradi to što je Džodžen tražio, ali kada bi postao vuk, to mu više nije izgledalo nimalo važno. Uvek je bilo toliko da se onjuši i vidi, čitav zeleni svet čekao je da ga istraži. A mogao je i da trči. Od trčanja nije bilo ničega lepšeg, osim trčanja za plenom. „Bio sam princ, Džodžene“, reče on starijem dečaku. „Bio sam princ šume.“

„Ti i jes ti princ“, podseti ga Džodžen tihom. „Sećaš se, zar ne? Reci mi ko si!“

„Znaš ko sam.“ Džodžen mu je bio prijatelj i učitelj, ali je ponekad Bren prostо želeo da ga udari.

„Hoću da kažeš reći. Reci mi ko si.“

„Bren“, izgovori on mrzovoljno. *Slomljeni Bren, Brendon Stark“ Bogalj. „Princ od Zimovrela.“* Od Zimovrela spaljenog i srušenog, čiji su ljudi rasterani i pobijeni. Gde su staklene baštne razbijene, a vrela voda brizga iz napuklih židova i puši se pod suncem. *Kako možeš biti princ nekog mesta koje možda više nikada nećeš videti?*

„A ko je Leto?“ - nastavi Džodžen.

„Moj jezovuk“ On se osmehu. „Princ šume.“

„Dečak Bren i vuk Leto. Dvojica vas je, znači?“

„Dvojica“, uzdahnu on, „i jedan.“ *Mrzeo je Džodžena kada bi bio tako glup. U Zimovrelu je hteo da sanjam svoje vučje snove, a sada kada znam kako to da činim, stalno me poziva natrag.*

„Zapamti to, Brene. Zapamti sebe, ili će te vuk progutati. Kada se spojite, nije dovoljno samo da trčiš i loviš i zavijаш u Letovoj koži.“

Meni jeste, pomisli Bren. Letova kožu voleo je više od vlastite. Kakve koristi od toga što sam zverobraz kada ne mogu da nosim kožu koju želim?

„Zapamticeš to? A sledećeg puta, obeleži drvo. Bilo koje drvo, nije bitno, samo to uradi.“

„Hoću. Zapamticu. Evo, mogu odmah da odem i to uradim, ako želiš. Sada neću zaboraviti.“ Ali će prvo da pojedem svog jelena, i još malo da se tučem sa onim malim vukovima.

Džodžen odmahnu glavom. „Ne. Bolje da ostaneš i da jedeš. Sopstvenim ustima. Varga ne može da živi od onoga što njegova zver pojede.“ *Otkud ti to znaš? - pomisli Bren ozlojedeno. Nikada nisi bio varga, ne znaš kako je to.*

Hodor se naglo diže, zamalo ne udarivši glavom o tavanicu podruma. „HODOR!“ - vilku, potčravši ka vratima. Mira ih otvori trenutak pre nego što je stigao do njih, i zakorači u njihovo utočište. „Hodor, hodor“, reče ogromni konjušar, osmehujući se.

Mira Rid je bila šesnaestogodišnja kinja, odrasla žena, ali nije bila viša od svog brata. Svi močvarci

su niski rastom, rekla je Brenu jednom kada ju je pitao zašto nije viša. Smedokosa, zelenooka i ravna kao dečak, hodala je s gipkom otmenošću, na čemu joj je Bren zavideo. Mira je nosila dugačaki oštar bodež, ali joj je omiljeno oružje bilo tanano trokrako kopljje za žabe u jednoj i mreža u drugoj ruci.

,Ko je gladan?“ - upita ona, pokazavši svoj ulov: dve male srebrnaste pastrmke i šest debelih zelenih žaba.

,Ja sam“, kaza Bren. *Ali mi se ne jedu žabe*. Kod kuće u Zimovrelu, pre nego što se sve ono ružno desilo, Valderi su imali običaj da kažu kako čoveku, ako jede žabe, pozelene zubi, a pod miškama izraste mahovina. Pitao se da li su Valderi mrtvi. U Zimovrelu nije video njihove leševe... ali tamo je bilo mnogo leševa, a u zgrade nisu zagledali.

,Onda ćemo morati da te nahranimo. Hoćeš da mi pomogneš da očistim ulov, Brene?“

On klimnu glavom. Nije mogao da se duri na Miru. Bila je mnogo vedrija od svog brata, i kao da je uvek znala kako da ga nasmeje. Nju nikada ništa nije plašilo niti lutilo. *Pa, osim Džodžena, ponekad...* Džodžen Rid je mogao da uplaši bilo koga. Oblaćio se samo u zeleno, oči su mu bile mutne kao mahovina, i imao je zelene snove. Ono što je Džodžen sanjao, ostvarivalo se. *Osim što je sanjao da sam mrtav, a ja sam živ*. A ipak, za mnoge jeste bio mrtav.

Džodžen posla Hodora po drva i založi malu vatru dok su Bren i Mira čistili ribu i žabe. Namesto šerpe su upotrebili Mirinu kacigu, isekali su ulov na kockice, usuli vode i dodali malo divljeg luka koji je Hodor našao, da bi napravili žablju čorbu. Nije ukusna kao jelen, ali nije ni loša, pomisli Bren dok je jeo. „Hvala ti, Miro“, reče. „Moja gospo.“

,Nema na čemu, veličanstvo.“

,Čim svane zora“, objavi Džodžen, „trebalo bi da krenemo.“ Bren vide da se Mira ukočila. „Opet si sanjao zeleni san?“

,Ne“, priznade on.

,Zašto onda da idemo?“ - htede da zna Mira. „Krš-kula je dobro mesto za nas. U blizini nema sela, šuma je puna divljači, u potocima i jezera ima riba i žaba... a ko će nas ikada naći ovde?“

,Ovo nije mesto na kome treba da budemo.“

,Ali je bezbedno.“

,Izgleda bezbedno, znam“, kaza Džodžen, „ali koliko dugo? U Zimovrelu je bila bitka, videli smo mrtve. Bitle znaće ratove. Ako nas neka vojska iznenadi...“

,To može biti Robova vojska“, reče Bren. „Rob će se uskoro vratiti s juga, znam da hoće. Vratiće se sa svim svojim barjacima i oterati gvozdjenljude.“

,Tvoj meštar nije rekao ništa o Robu dok je ležao na samrti“, podseti ga Džodžen. *Gvozdenljudi na Kamenoj obali*, rekao je, *a na istoku Kopile od Boltona*. Kejlinov šanac i Čardak šumski su pali, naslednik Servina je mrtav, kao i kaštelan Torenovog trga. *Rat je svuda*, rekao je, *svako protiv svog suseda*.“

,To smo polje već orali“, kaza njegov stric. „Ti hoćeš da kreneš ka Zidu, i twojoj trokoj vrani. To je sve lepo i dobro, ali je Zid veoma daleko, a Bren nema drugih nogu sem Hodora. Da imamo konje...“

,Da smo orlovi, leteli bismo“, oštro će Džodžen, „ali nemamo krila, kao što nemamo ni konja.“

,Konje možemo da nabavimo“, napomenu Mira. „Čak i u dubini Vučje šume ima šumara, napolićara, lovaca. Neki će imati konje.“

,A ako ih imaju, da ih ukrademo? Zar smo postali lopovi? Najmanje od svega što želim je da nas neko progoni.“

,„Mogli bismo da ih kupimo“, reče ona. „Da nešto za njih trampimo.“

,Pogledaj nas, Miro. Bogalj s jezovukom, slaboumni div i dvoje močvaraca, hiljadu liga daleko od Vrata. Prepoznaće nas. A vesti će se proširiti. Bren je siguran, sve dok je mrtav. Živ, postaje plen za one koji mu žele istinsku smrt.“ Džodžen ode do vatre da je štapom prodžara. „Negde na severu, čeka nas trooka vrana. Brenu treba mudrij učitelj od mene.“

,Kako, Džodžene?“ - upita ga sestra. „Kako?“

,Peške“, odgovori on. „Korak po korak.“

,Put od Sivotoka do Zimovrela trajao je beskrajno, a tada smo imali konje. Hoćeš da prevalimo duž put peške a da čak ni ne znamo gde se završava. S one strane Zida, kažeš. Tamo nisam bila, baš kao ni ti, ali znam da je s one strane Zida ogromno prostranstvo, Džodžene. Postoјi li mnogo trookih vrana, ili samo jedna? Kako da je nademo?“

,Možda će ona naći nas.“

Pre nego što Mira stiže na to da odgovori, začuše zvuk kroz noć je zaplovilo daleko zavijanje. Leto?“ - upita Džodžen, osluškuj ući.

,Ne.“ Bren je poznavao glas svog jezovuka.

,Siguran si?“ - upita mali deka.

,Siguran.“ Leto je danas daleko odlutao, i neće se vratiti pre zore. Možda Džodžen sanja zeleno, ali ne ume da razlikuje vuka od jezovuka. Pitao se zašto svi toliko slušaju Džodžena. On nije bio princ kao Bren, niti toliko veliki snažan kao Hodor, niti tako dobar lovac kao Mira, a ipak je nekako Džodžen uvek bio taj koji im je govorio šta da rade. „Treba da ukrademo konje kao što Mira hoće“, reče Bren, „i jašemo do Ambera gore u Poslednjemognjuštu.“ Na trenutak se zamisli. „Ili možemo da ukrademo čamac i otplovimo niz Beli nož do Belih sidrišta. Tamo vlada debeli lord Menderli, prijateljski se ponašao na žetvenoj gozbi. Hteo je da gradi brodove. Možda je neki već i izgradio, i mogli bismo da otplovimo u Brzorečje, i vratimo kući Roba sa svom njegovom vojskom. Onda ne bi bilo bitno ko zna da sam živ. Rob nikome ne bi dozvolio da nas povredi.“

,Hodor!“ - podrignu Hodor. „Hodor, hodor.“

Mđutim, samo se njemu Brenov plan dopao. Mira mu se samo osmehnula, a Džodžen se mršio. Nikada nisu slušali njegove želje, bez obzira na to što je Bren bio Stark i uz to princ, a Ridovi sa Vrata vazali Starka.

,Hoooooooooor, reče Hodor njisući se. „Hoooooooooor, hoooooooooor, hoDOR, hoDOR, hoDOR.“ Ponekad je voleo to da radi, da izgovara svoje ime na različite načine, iznova i iznova. A ponekad bi bio tako tih da bi zaboravili da je tu. Sa Hodorom se nikada nije znalo. „HODOR, HODOR, HODOR!“ - vilko je.

Neće prestati, shvati Bren. „Hodore“, upita on, „zašto malo ne izadeš da vežbaš s mačem?“

Konjušar beše zaboravio na svoj mač, ali ga se sada seti. „Hodor!“ - podrignu ponovo, pa ope po svoje oružje. Imali su tri mača sa grobova, koje su uzeli iz kripte Zimovrela, gde su se Bren i njegov brat Rikon krli od gvozdenljudi Teona Grejdžaja. Bren je uzeo mač svog strica Brendona, Mira mač sa kolena njegovog dede lorda Rikarda. Hodorovo sećivo bilo je mnogo starije, ogroman težak komad gvožđa, tup od vekova nebrige i osut rđom. Mogao je njime da maše satima. Kraj prevrnutog kamenja nalazio se jedno natrulo drvo, koje je isekao isče beznalo na komade.

Čak i pošto je izšao, čuli su ga kroz zidove kako grmi, „HODOR!“ dok je sekao i udarao po drvetu. Srećom, Vučja šuma beše ogromna, i malo je bilo verovatno da će ga neko čuti.

,Džodžene, šta si to hteo da kažeš o učitelju?“ - upita Bren. „Ti si moj učitelj. Znam da nisam

obeležio drvo, ali sledeći put hoću. Treće oko mi je otvoreno, kao što si želeo...“

„Toliko široko otvoreno da se bojim da ćeš kroz njega propasti, i ostatak života provesti kao šumski vuk.“

„Neću, obećavam.“

„To je obećanje dečaka. Da li će ga i vuk pamti? Trčiš s Letom, loviš s njim, ubijaš s njim... ali se povinuješ njegovoj volji, više nego on tvojoj.“

„Jednostavno zaboravljam“, požali se Bren. „Meni je samo devet godina. Biću bolji kada porastem. Čakni Florijan luda i princ Emon Zmajvitez nisu bili veliki vitezovi kada im je bilo devet godina.“

„To je istina“, reče Džodžen, „i mudro bi to bilo reći da dani još postaju duži... ali nije tako. Ti si letnje dete. Reci mi reći kuće Starka.“

„Zima dolazi.“ Bren oseti hladnoću samo od toga što ih je izgovorio. Džodžen ozbiljno ključnu glavom. „Sanja sam krilatog vuka prikovanog za zemlju kamenim lancima, i došao sam u Zimovrel da ga oslobodim. Lanci te više ne sputavaju, ali ipak još ne letiš.“

„Onda me nauči.“ Bren se još bojao trooke vrane koja mu je ponekad opsedala snove, beskonačno ključajući kožu između njegovih očiju i govoreći mu da leti. „Ti si zelenivid.“

„Nisam“, kaza Džodžen, „već samo dečak koji sanja. Zelenivid su bili više od toga. Bili su i varge, kao što si ti, a najveći među njima mogli su da nose kože svake zveri koja leti ili pliva ili gmiže, a mogli su i da gledaju kroz oči čuvardrva, i vide istinu koja se kreće iza sveta.“

Bogovi daju mnoge darove, Brene. Moja sestra je lovac. Njoj je dato da hitro trči, da stoji toliko mirno da se čini kao da je nestala. Ima oštре oči, dobre usi, i vešt ruke za kopljje i mrežu. Ja to ne mogu da radim, ništa više od tebe. Meni su bogovi dali zelene snove, a tebi... ti možeš biti više od mene, Brene. Ti si tek dečak, znam, ali si i naš princ, sin našeg lorda i istinski naslednik našeg kralja. Zakleli smo ti se na vernošć zemlji i vodom, bronzom i gvožđem, ledom i vatrom. Dar je tvoj, ali i opasnost preti tebi. Zato i odluka treba da bude tvoja. Mi smo tvoje služe, zapovedaj nam.“ Oma se osmehnu. „Bar u ovome.“

„Hoćeš da kažeš“, reče Bren, „uradićeš šta ja kažem? Stvarno?“

„Stvarno, moj prinč“, odgovori devojka, „i stoga dobro razmisli.“

Bren pokuša da dobro razmisli, onako kako bi to njegov otac uradio. Velidžonovi stričevi Hoder Kurvolovac i Mors Vranobjed bili su poprilično divlji i ljudi, ali je mislio da će se pokazati kao odani. A Karstarkovi, i oni takođe. Kardom je snažan zamak, otac je to uvek govorio. *Kod Ambera ili Karstarka bili bismo bezbedni.*

A mogu da podu i na jug, debelom lordu Menderliju. U Zimovrelu, on se mnogo smejavao, i kao da nikada nije gledao Brena sa onoliko sažaljenja kao ostali lordovi. Zamak Servin bio je bliži od Belih sidrišta, ali je meštar Luvin rekao da je Klej Servin mrtav. *I Amberi i Karstarkovi i Menderliji su možda takode mrtvi*, shvati Bren. A biće i on ako ga uhvate gvozdeni ljudi ili Kopile od Boltona.

Ako ostanu ovde, skriveni pod Krš-kulom, niko ih neće naći. Ostaće živ. *A ostaće i bogalj.*

Bren shvati da plače. *Derište glupo*, pomisli. Sve jedno kuda da krene, u Kardom ili Bela sidrišta ili

Sivotočku motrilju, kada tamo stigne, i dalje će biti bogalj. Stegnu pesnice. „Hoću da letim“, reče on. „Molim vas. Odvedite me vrani.“

DAVOS

Kada je izašao na palubu, dugački rt Plavikraja nestajao je iza njih, dok je Zmajkamen rastao iz mora pred njima. Bledosivi pramičak dima dizao se s vrha planine i izvijačao iznad ostrva. *Znaj planina je ovog jutra nemirna, pomisli Davos, ili Melisandra ponovo nešto spaljuje.*

Mnogo je mislio na Melisandru dok je Šajalin ples plovio preko Crnog zaliva i kroz Ždrelo, krstareći vetr u lice. Veliki plamen koji je goreo s vrha kule motrilje na Oštrom rtu, na kraju Mejsijeve kuke, podsećao ga je na rubin koji je nosila oko vrata, a kada bi svet porumeneo u zoru i sutor, oblaci što su plovili poprimili bi istu boju kao svila i saten njene šusketave odore.

I ona će čekati na Zmajkamenu, čekajuće u svoj svojoj lepoti i moći, sa svojim bogom i svojim senkama i njegovim kraljem. Crvena sveštenica je uvek izgledala odana Stanisu, sve do sada. *Ona ga je slomila, kao što čovek slomi konja. Želi da na njemu jaše da moći ako može, i zbog toga je dala moje sinove vatri. Isčupaču joj živo srce iz grudi, i videću kako gori.* On dodirnu balčak dobrog dugačkog liskog bodeža koji mu je kapetan dao.

Kapetan je prema njemu bio veoma dobar. Zvao se Korani Satmantis, Lišanin kao Salador San, čiji je to brod bio. Imao je bledoplave oči, kakve su se često vidale u Lisu, usadene u košturnjavo, vetrom i suncem opaljeno lice, ali je proveo mnoge godine trgujući po Sedam kraljevstava. Kada je saznao da je čovek koga je pokupio iz mora slavni Vitez od Praziluka, dao mu je na korišćenje svoju kabинu i odeću, i par novih čizama, koje su mu gotovo bile taman. Uporno je zahtevao da s Davosom podeli i obroke, mada to nije bilo tako pametno. Davosov stomak nije mogao da podnesе puževe i jegulje i ostalu jaku hranu u kojoj je kapetan Korani toliko uživao, i nakon prvog ručka za kapetanovom trpezom, proveo je ostatak dana što nagnut, što sedeći preko brodske ograde.

Zmajkamen je narastao sa svakim zaveslajem. Davos je sada video obrise planine, i na jednoj njenoj strani veliku crnu citadelu s kamenim čudovištima i kulama u obliku znajeva. Bronzani kip na pramcu Šajalinog plesa dizao je krila od slanih kapljica dok je prosecao talase. On se osloni na ogradu, zahvalan što je tu da ga pridrži. Muke kroz koje je prošao su ga oslabile. Kada bi predugo stajao, noge bi mu se tresle, ponekad bi ga obuzimali nesavladivi napadi kašla, i iskašljavao je krvavu sluz. *Nije to ništa, gorovio je sebi. Sigurno me bogovi nisu živog proveli kroz vatrui more da bi me ubili nekom boljkom.*

Dok je slušao udarce bubnja zapovednika veslača, napinjanje jedara i ritmično pljuskanje i škrifu vesala, pomislio je na dane svoje mladosti, kada su ti isti zvuci mnogih maglovitih jutara budili jezu u njegovom srcu. Najavljujivali su dolazak Morske straže starog ser Tristmuna, a Morska straža je za krajumčare značila smrt, u vreme kada je Eris Targarjen sedeо na Gvozdenom prestolu.

Ali to je bilo u nekom drugom životu, pomisli on. To je bilo pre broda s prazilukom, pre Kraj oluja, pre nego što mi je Stanis skratio prste. To je bilo pre rata i crvene komete, pre nego što sam postao Sivort i vitez. U ta vremena sam bio drugi čovek, pre nego što me je lord Stanis uzdigao visoko.

Kapetan Korani mu je ispričao kako su se okončale Stanisove nade, one noći kada je reka gorela. Lanisteri su ga udarili u bok i njegovi prevrtljivi vazali su ga napuštili u stotinama, u času kada su mu najviše trebali. „Videna je i sen kralja Renilja“, reče kapetan, „jako ubija na sve strane, na čelu prethodnice lavljeg lorda. Priča se da je zeleni oklop avetinskih sijao od divlje vatre, a da mu je na rogovima plamsala zlatna vatra.“

Reniljeva sen. Davos se pitao hoće li se i njegovi sinovi vratiti kao seni. Na morima je video i previše čudnoga da bi tvrdio kako duhovi ne postoje. „Zar нико nije ostao veran do kraja?“ - upitao je.

,Nekolicina“, odgovorio je kapetan. ,Kraljičini rodaci, mahom oni. Primili smo mnoge koji su nosili lisicu i eveće, mada su mnogi ostavljeni na obali, s raznim grbovima. Lord Florent je sada kraljeva desnica na Zmajkamenu.“

Planina je rasla, okrunjena bledim dimom. Jedro je pevalo, bubenj tutnjaо, vesla glatko sekla vodu, i ubrzo se pred njima otvorio ulaz u luku. *Kako je prazna*, pomisli Davos, prisjetivši se kako je izgledala pre, s brodovima koji su se tiskali uz svaki dok i ljuštili usidreni kod lukobrana. Video je zapovednički brod Saladora Sana *Valirjanin* ukotvљen kod keja na kome su nekad bili privezani *Gnev* i njegova braća. Brodovi s obe njegove strane takođe su imali prugaste liške trupove. Uzalud je pogledom tražio *Ledi Marju* i *Utaru*.

Spustili su jedra dok su ulazili u luku, da bi pristali samo pomoću vesala. Kapetan pride Davosu dok su se vezivali, „Moj princ želi odmah da te vidi.“

Kada pokuša da odgovori, Davosa obuze napad kašlja. Osloni se na ogradu i pljunu u vodu. „Kralj“, zakrka, „Moram da vidim kralja“ *Jer ču kod kralja naći i Melisandru*.

,„Niko ne ide kralju“, odgovori odlučno Korani Satmantis. „Salador San će ti to reći. Prvo se ide k njemu.“

Davos beše preslab da mu se suprotstavlja. Mogao je samo da klimne glavom.

Salador San nije bio na svom *Valirjaninu*. Nadoše ga na drugom keju, četvrt milje dalje, u potpalubljiju trbušaste pentoske koge zwane *Berićeta žetva*, kako uz pomoć dva evnuha broj i robu. Jedan je držao fenjer, a drugi voštanu tablicu i pisaljku. „Trideset sedam, trideset osam, trideset devet“, govorio je stari lukež kada se Davos i kapetan spustiše kroz otvor na palubi. Tog dana je na sebi imao tuniku boje vina i čizme visokih sara od beljene kože, ukrasene srebrnim vezom. Izvadivši čep iz jednog čupa, on omirisa, kinu i reče: „Grubo mleveno, i drugorazrednog kvaliteta, sudi moj nos. Teretni list kaže četrdeset i tri čupa. Kud li su se deli ostali, pitam se ja?“ Ti Pentošani, misle li oni da ja ne brojim? Kada vide Davosa, naglo zastade. „Da li mi to biber peče oči, ili suze? Stoji li to pred ma nom Vitez od Praziluka? Ne, kako to može biti, moj dragi prijatelj Davos poginuo je na upaljenoj reci, svi se u tome slažu. Zašto je njegov duh došao da me progoni?“

,Nisam duh, Sala.“

,Šta drugo? Moj Vitez od Praziluka nikada nije bio tako mršav niti tako bled kao ti.“ Salador San se provuče između čupova sa začinima i bala platna koje su ispunjavale potpalubje trgovačke lade, snažno zagrlji Davosa, zatim ga poljubi po jednom u svaki obraz, a treći put u čelo. „Još si topao, ser, i osećam kako ti srce kuca. Može li to biti istina? More koje te je proguštalo ispljunulo te je natrag.“

Davos se priseti Zaprpe, maloumne lude princeze Širin. I on je nestao u moru, a kada je iz njega izšao, bio je lud. *Jesam li i ja lud?* Iskašla je u ruku u rukavici i reče: „Prošao sam ispod lanca i isplivao na jedno kopljje morskog kralja. Tamo bih i umro da *Šajalin ples* nije na mene našao.“

Salador San prebací ruku kapetanu preko ramena. „To si valjano uradio, Korani. Čeka te dobra nagrada, mislim ja. Meizo Mare, budi dobar evnul i odvedi mog prijatelja Davosa do vlasnikove kabine. Daj mu vrućeg vina s karanfilićem, ne svida mi se zvuk tog kašlja. I limuna u njega nacedi. I donesi belog sira i zdebru onih zelenih maslinu što smo ih malopre prebrojali! Davose, uskoro ču ti se pridružiti, čim porazgovaram s našim dobrim kapetanom. Oprostiteš mi, znam. Nemoj pojesti sve masline, ili ču morati na tebe da se naljutim!“

Davos dopusti starjem od dvojice evnuha da ga otpriće do velike i bogato nameštene kabine na prednjem delu broda. Sagovi behu debeli, prozore su krasili vitraži, a na svakoj od velikih kožnih stolica mogla su udobno da se smieste po tri Davosa. Sir i masline ubrzano su stigli, kao i šolja vrelog crnog vina.

On je stegnu obema rukama i zahvalno otpi. Prijao mu je osećaj topote koji mu se razlio grudima.

Nedugo zatim pojavi se i Salador San. „Moraš mi oprostiti zbog vina, moj prijatelju. Ti Pentošani bi pili i svoju vlastitu vodu, samo da je ljubičasta.“

„Prijaće mojim grudima“, reče Davos. „Vruće vino je bolje od obloga, to je moja majka uvek govorila.“

„Trebaće ti i oblozi, mislim ja. Presedeti na kopiju sve ovo vreme, eh... Kako ti se svida ta odlična stolica? Baš ima debelu stražnjicu, zar ne?“

„Ko to?“ - upita Davos, izneda gutljaja kuvanog vina.

„Ilijor Mopatis. Kit sa zaliscima, istinu ti govorim. Ove stolice su napravljene po njegovoj meri, mada se on retko mrdja iz Pentosa da bi na njima sedeo. Debelom čoveku sedenje je uvek udobno, mislim ja, jer sa sobom nosi jastuk, kud god da krene.“

„Otkad tebi pentoški brod?“ - upita Davos. „Da nisi ponovo postao pirat, moj gospodaru?“ I odloži šolju u stranu.

„Grozna kleveta. Kome su pirati naneli više zla nego Saladoru Sanu? Ja sam tražim ono što mi pripada. Mnogo se zlata duguje, o da, ali nisam ja nerazuman, tako da sam umesto zlatnika uzeo lep pergament, veoma beo i nov. Nosi ime i pečat lorda Alesteria Florenta, kraljeve desne ruke. Sada sam lord od Crnog zaliva, i nijedna lada ne sme da prode kroz vode kojima gospodarim bez moje gospodarske dozvole, ne. A kada ovi odmetnici polušavaju da se prošunjuaju kraj mene po noći da bi izbegli moju zakonite carine i poreze, pa, onda nisu bolji od krijućih, tako da imam puno pravo da ih zaplenim.“ Stari gusar se nasmeja. „Nikome, međutim nisam odsekao prste. Kakva korist od komada prstiju? Brodove ja uzimam, tovare, pokoji i otkop, ništa nerazumno.“ Onda oštro odmeri Davosa. „Nije ti dobro, moj prijatelju. Taj kašalj... i tako si mršav, kroz kožu ti vidim kosti. A ipak ti ne vidim vrećicu s kostima prstiju.“

Stara navika natera Davosa da se maši kožne vrećice koja mu više nije visila oko vrata. „Izgubio sam je u reci.“ *Svoju sreću.*

„Reka je bila užasna“, reče ozbiljno Salador San. „Čaki sa zaliva, gledao sam i drhtao.“

Davos se iskašlja, pljunu, i ponovo se nakašlja. „Video sam *Crnu Betu* kako gori, i *Gnev* takode“, prozbori napokon, nekako promuklo. „Zar nijedan naš brod nije pobegao vatri?“ Deo njega još se nadoja.

„Lord Stefon, *Otrcana Džena*, *Hitri Mač*, *Nasmejani lord* i još neki bili su uzvodno od piromanserske pišačke, da. Nisu izgoreli, ali pošto je lanac bio dignut, nisu mogli ni da pobegnu. Nekolicina se predala. Većina je odveslala uz Crnobujiću, dalje od borbi, gde su ih posade potopile, da ne bi pali Lanisterima u ruke. *Otrcana Džena* i *Nasmejani lord* još gusare po reci, tako sam čuo, ali ko može reći da li je to istina?“

„Ledi Marja?“ - upita Davos. „Utvara?“

Salador San položi šaku na Davosovu nadlakticu i stegnu je. „Ne. O njima, ništa. Žao mi je, prijatelju moj. Bili su dobri ljudi tvoj i Dejl i Alard. Ali ovu utehu ti mogu pružiti - tvoj mladi Devan je bio među onima koje smo pokupili pri kraju. Hrabri dečak ni na tren nijе napustio svoga kralja, bar tako ljudi kažu.“

Na tren mu se gotovo zavrte u glavi, toliko je snažno bilo olakšanje. Bojao se da pita za Devana. „Majka je milostiva. Moram da ga vidim, Sala. Moram knjemu.“

„Da“, reče Salador San. „A želećeš i da ploviš na Besni rt, znam, da vidiš svoju ženu i dvoje malih. Moraćeš da nadeš novi brod, mislim ja.“

„Veličanstvo će mi dati brod“, kaza Davos.

Lišanin odmahnu glavom. „Od brodova veličanstvo nema nijedan, a Salador San ima mnogo. Kraljevi brodovi izgoreli su na reci, ali ne i moji. Dobićeš jedan, stari prijatelju. Jedrićeš za mene, da? Plesačeš po mrkdom miraku u Bravos i Mir i Volantis, neprimećeno, i isplesaćeš napolje sa svilama i začinima. Imaćemo debele kese, da.“

„Ljubazan si, Sala, ali moja je dužnost prema mom kralju, a ne prema tvojoj lesi. Rat će se nastaviti. Stanis je i dalje zakoniti naslednik, po svim zakonima Sedam kraljevstava.“

„Svi zakoni ne pomažu kada svi brodovi izgore, mislim ja. A tvoj kralj, pa, naći ćeš ga promjenjenog, bojam se ja. Od bitke, nikoga ne prima, već samo mračno sedi u svom Kamenom bубnju. Kraljica Selisa umesto njega sedi u dvoru, sa svojim stricem ser Alesterom, koji sebe zove desnicom. Kraljev pečat dala je tom stricu, da pečati pisma koja piše, čak i moj lepi pergament. Ali malim kraljevstvom vladaju, sirotim i kamenitim, da. Nema zlata, čak ni sitniša da se vernom Saladoru Sanu isplati šta mu se duguje, a od vitezova imamo samo one koje smo mi spasili pri kraju, pa ni brodova nemamo, sem moje hrabre Šaćice.“

Iznadan nalet dubokog kašlja presamiti Davosa. Salador San pride da mu pomogne, ali mu ovaj mahnu da se udalji, i već sledećeg trenutka se oporavi. „Nikoga?“ - prošišta. „Šta hoćeš da kažeš time da nikoga ne prima?“ Glas mu je zvučao vlažno i teško, čak i u sopstvenim ušima, i na tren se kabina okretala oko njega.

„Nikoga sem nije“, reče Salador San, i Davos nije morao da ga pita na koga misli. „Prijatelju moj, zamaraš se. Tebi je krevet potreban, a ne Salador San. Krevet i mnoštvo čebadi, i topli oblog za grudi i još vina i karaflića.“

Davos odmahnu glavom. „Biću dobro. Reci mi, Sala, moram da znam. Nikoga sem Melisandre?“

Lišanin ga ponovo i sumnjičavo osmotri, pa nevoljno nastavi. „Stražari ostalima ne daju da uđu, čak ni kraljici i njihovoj maloj kćeri. Sluge donose obroke koje niko ne jede.“ On se nagnu napred i spusti glas. „Čudne priče sam čuo, o gladnim vatrama u planini, i tome kako Stanis i crvena žena idu dole zajedno da gledaju plamenove. Ima tunela, kažu, i tajnih stepeništa što vode u srce planine, u vreda mesta gde samo ona može da kroči i ne izgori. Više je to nego dovoljno da ovog starca tako užasne da ponekad jedva smogne snage za jelo.“

Melisandra. Davos zadhrta. „Crvena žena mu je to uradila“, reče. „Ona je poslala vatru da nas proguta, da bi kaznila Stanisa što ju je odgurnuo od sebe, da bi ga naučila kako se ne može nadati pobedi bez njenih čarolija.“

Lišanin odabra sočnu maslinu iz zdele na stolu. „Nisi prvi koji tako govori, prijatelju moj. Ali da sam na tvom mestu, ne bih bio tako glasan. Zmajkamen vrvi od tih kraljičinih ljudi, o da, i oni imaju oštре uši, i još oštrijе noževe.“ On ubaci maslinu u usta.

„I ja imam nož. Kapetan Korani mi ga je poklonio.“ Davos izvadi bodež i polož ga na sto između njih. „Nož da iščupa Melisandrino srce. Ako ga upošte ima.“

Salador San ispljuju košticu. „Davose, dobri Davose, ne smeš govoriti takve stvari, čakni u šali.“

„Nije šala. Nameravam da je ubijem.“ Ako se uopšte da ubiti oružjem smrtnika. Davos u to nije bio siguran. Video je starog meštira Kresena kako joj sipa otrov u vino, rođenim očima je to video, ali kada su oboje otpili iz otrovane čaše, samo je meštar umro, a ne i crvena sveštenica. Nož u srce, međutim... čak se i demoni daju ubiti hladnim gvožđem, kažu pevači.

„To su opasne priče, prijatelju moj“, upozori ga Salador San. „Mislim da si još bolestan od mora. Groznička ti je pomutila um, da. Najbolje je da odes u krevet na dugo odmaranje, sve dok ne ojača.“

Dok mi odlučnost ne popusti, misliš. Davos ustade. Zaista je osećao groznicu i blagu vrtoglavicu, ali to nije bilo važno. „Ti si prevrlijivi stari lupež, Saladore Sane, ali si ipak dobar prijatelj.“

Lišanin pogladi svoju šiljatu srebrnu bradu. „Znači, s tim velikim prijateljem ćeš ostati, da?“ „Ne, idem.“ Opet se nakašlja.

„Ideš? Pogledaj se samo! Kašleš, drhtiš, mršav si i slab. Kuda ćeš to da ideš?“

„U zamak Krevet mi je tamo, a i sin.“

„A crvena žena?“ - reče Salador San sumnjičavo. „J ona je u zamku.“

„J ona.“ Davos vrati bodež u kanije.

„Ti si krijumčar praziluka, šta znaš o sunjanju i ubijanju? A i bolestan si, ne možeš čestito ni da držiš bodež. Znaš li šta će ti se desiti ako te uhvate? Dok smo mi goreli na reci, kraljica je spaljivala izdajnike. *Sluge tame*, tako ih je nazvala, sirote ljudi, a crvena žena je pevala dok su se vatre rasplamsavale.“

Davosa ovo ne iznenadi. *Znao sam, pomisli, znao sam pre nego što mi je rekao.* „Uzela je lorda Sanglasa iz tamnice“, prepostavi on, „i sinove Habarda Ramtona.“

„Baš tako, i spaliла ih je, a spaliće i tebe. Ako ubiješ crvenu ženu, spaliće te iz osvete, a ako ne uspeš da je ubiješ, spaliće te zato što si pokušao. Ona će pevati a ti ćeš vršiti, a onda ćeš umreti. A tek što si se vratio u život!“

„A vratio sam se samo da bih to uradio“, reče Davos. „Da bih stao na put Melisandri iz Asaia i svim njenim delima. Zbog čega bi me drugog more ispljunulo? Sala, ti poznaješ Crni zalin jednako dobro kao i ja. Nijedan razuman kapetan neće provesti svoju lađu kroz Koplja morskog kralja i rizikovati da joj razdrene korito. *Šajalin ples* nije imao šta da traži u blizini moje stene.“

„Vetar“, glasno se usprotivi Salador San, „nepovoljan vetar, to je sve. Vetur ga je poterao predaleko na jug.“

„A ko je poslao vetur? Sala, Majka mi je govorila.“

Stari Lišanin zatrepta na njega. „Tvoja majka je mrtva...“

Majka. Blagoslovila me je sa sedam sinova, a ipak sam pustio da je spale. Govorila mi je. Mi smo prizvali vatrui, rekla je. Prizvali smo i senke. Ja sam doveslao Melisandru u utrobu Krajolija i gledao je kako porada užas. „Još je to video u svojim košmarima, suve crne šake kako se odupiru o njene butine da bi se izmigoljile iz njenog otečelog stomaka. „Ona je ubila Kresena i lorda Renlija i hrabrog čoveka po imenu Kortni Penrouz, i ubila je i moje sinove. Sada je vreme da neko ubije nju.“

„Neko“, reče Salador San. „Da, baš tako, neko. Ali ne ti. Slab si kao dete, i nisi ratnik Ostani, prekljinjem te, razgovaraćemo još, a onda ćeš jesti, i možda ćemo odjedriti za Bravos i unajmiti Čovela bez lica da obavi to delo, da? Ali ti ne, ti morašести i jesti.“

On mi samo još otežava, pomisli Davos umorno, *a sve je ionako već preteško.* „U meni gori osveta, Sala. Od nje nema mesta za hranu. Pusti me sada da odem. Zarad našeg prijateljstva, poželi mi sreću, i pusti me da odem.“ Salador San ustade. „Nisi ti pravi prijatelj, mislim ja. Kada budeš mrtav, ko će odneti tvoj pepeo i kosti tvojoj gospoj ženi i reći joj da je izgubila muža i četiri sina? Samo tužni stari Salador San. Ali neka bude tako, hrabri ser vitež, trči u grob. Sakupiću tvoje kosti u vręcu i dati ih sinovima koji i te nadžive, da ih nose u kесicama oko vrata.“ Besno mahnu rukom, na čijem je svakom prstu svetlucao prsten. „Idi, idi, idi, idi, idi.“

„IDI. Ili bolje, ostani, ali ako ideš, idi.“

On ode.

Put od Beričeme žetve do kapija Zmajkamena beše mu dugačaki i samotan. Lučke ulice u kojima su

se nekada tiskali mornari i varošani sada behu opustele. Tamo gde je nekada obilazio golišavu dečiću i bučne prasiće, sada su trčali pacovi. Noge su mu bile meke kao pihtje, a tri puta ga je kašalj tako gadno protresao da je morao da zastane i da se odmori. Niko mu nije pritekao u pomoć, niko čak nije ni provirio kroz prozore da vidi šta se to dešava. Na prozore su bili namaknuti kapci, vrata su bila zatvorena, a na više od pola kuća bio je istaknut neki znak žalosti. *Hiljade su uplovile u Crnobujicu, a stotine su se vratile*, pomisli Davos. *Sinovi mi nisu umrli sami. Neka im se Majka svima smiluje.*

Kada stiže do kapija zamka, i njih zateče zatvorene. Davos pesnicom zalupa po drvetu prekrivenom gvozdenim zakivcima. Pošto ne dobi odgovora, stade da ih udara nogom, iznova i iznova. Napokon se jedan samostrelac pojavi na zidu iznad kapije i zagleda se nadole između dva visoka kamena čudovišta. „Ko to ide?“

Davos diže glavu i stavi šake kraj usta. „Ser Davos Sivort, da vidi veličanstvo.“

„Jesi pijan? Odlazi i prestani s tom lupon.“

Salador San ga je upozorio. Davos pokuša s drugačijim pristupom. „Pozovi onda moga sina. Devana, kraljevog štitonošu.“

Stražar se namršti. „Kako si reklo da se zoveš?“

„Davos“, vilku on. „Vitez od Praziluka.“

Glava nestade, i pojavi se tren kasnije. „Gubi se. Vitez od Praziluka je poginuo na reci. Brod mu je izgoreo.“

„Brod mu jeste izgoreo“, složi se Davos, „ali je on preživeo, i evo ga ovde. Da li je Džejt još uvek kapetan kapije?“

„Ko?“

„Džejt Blekberi. On me dobro zna.“

„Nikad čuo. Verovatno je mrtav.“

„Lord Citering, onda.“

„Njega znam. Izgoreo je na Crnobujici.“

„Vi! Udica? Hal Krmak?“

„Obojica mrtvi“, reče samostrelac, ali mu se na licu iznenada ulaza sumnja. „Čekaj tu.“ Onda ponovo nestade.

Davos je čekao. *Izginuli, svi su izginuli*, pomisli tupo, prisetivši se kako je beli trbuš debelog Hala većito provirivao ispod zamašćenog dubleta, dugačkog ožljika od udice na Vilovom licu, kako je Džejt uvek dizao kapu na pozdrav ženama, bilo njima pet godina ili pedeset, bile visokorodene ili ne. *Utopljeni i Izgoreli, s mojim sinovima i hiljadama drugih, otišli da se bore za kraljeve u paklu.*

Iznenada se samostrelac vrati. „Idi okolo do vrata za ispade, tamo će te pustiti.“

Davos ga posluša. Stražari koji ga primiše unutra behu za njega stranci. Imali su koplja, a na grudima su nosili grb kuće Florenta, liscu u sveću. Nisu ga poveli do Kamenog bubnja kao što je očekivao, već ispod luka Zmajevog repa, dole u Egonov vrt. „Čekaj ovde“, reče mu njihov narednik

„Zna li veličanstvo da sam se vratio?“ - upita Davos.

„Otkud znam, jebem li ga. Čekaj, reko sam.“ Čovekode, povevi svoje kopljanike sa sobom.

U Egonovom vrtu borovi su lepo mirisali, i visoka tamna stabla dizala su se sa svih strana. Bilo je i divljih ruža i visokih trnovitih živica, i jedna vlažna leja gde su rasle brusnice.

„Zašto su me doveli ovamo?“ - upita se Davos.

Onda začu tihu zvuk zvona, i dečji i likot, i iznenada iz žburnja iskoči luda Zakrpa, teturajući se koliko ga noge nose, praćen princezom Širin. „Smesta da si se vratio“, vilka je ona za njim. „Zakrpo, vraćaj

se!“

Kada luda vide Davosa, naglo stade, a zvona na rogom limenom vedru što ga je nosio na glavi prodorno zajęćaše. Skakući s noge na nogu, on zapeva: „*Ludina krv, kraljeva krv, krv na devičinoj butini, ali lanci za goste i lanci za mlađoženju, jes' jes' jes'*.“ Širin ga tada zamalo uhvati, ali on u poslednjem trenu preskoči žbun paprati i nestade međ drvećem. Princeza jurnu za njim. Davos se osmehnu kada ih vide.

Kada se okreenuo da se nakašlje u ruku u rukavici, još jedna mala prilika izlete iz žvice, i nalete pravo na njega, oborivši ga s nogu.

Dečak takođe pade, ali skoro smesta ustade. „Šta ti radiš ovde?“ - upita dok je otresao prašinu sa sebe. Kao ugaj crna kosa padala mu je do okovratnika, a oči mu behu začudujuće plave. „Ne smeš da mi stojиш na putu dok trčim.“

„Tako je“, složi se Davos. „Ne smem.“ Dok se s mukom pridizao na kolena, obuze ga još jedan napad kašlja.

„Nije ti dobro?“ Dečak ga uze za ruku i povuče na noge. „Da pozovem meštra?“

Davos odmahnu glavom. „Kašlj. Proći će.“

Dečak mu poverova. „Igrali smo se čudovišta i devica“, objasni. „Ja sam bio čudovište. To je detinjasta igra, ali je moja rodaka voli. Imaš li ti ime?“

„Ser Davos Sivort.“

Dečak ga sumnjičavo odmeri. „Siguran si? Ne izgledaš mi baš kao vitez.“

„Ja sam Vitez od Praziluka, moj gospodaru.“ Plave oči zatreptaše. „Onaj sa crnom lađom?“

„Znaš tu priču?“

„Ti si doneo mom stricu Stanisu ribu da jede pre nego što sam se rodio, kada ga je opsedao lord Tirel.“ Dečak se isprsi. „Ja sam Edrik Olujni“, objavi on. „Sin kralja Roberta.“

„Naravno da jesu.“ Davos je to znao skoro istog trenu kada ga je video. Momčić je imao isturene uši Florenta, ali kosa, oči, vilica, jagodice, sve je bilo barateonsko.

„Poznavao si mog oca?“ - htede da zna Edrik Olujni.

„Mnogo puta sam ga video dok sam pratit vrog strica na dvor, ali nikada nismo razgovarali.“

„Otač me je naučio da se borim“, reče dečak ponosno. „Dolazio je da me vidi skoro svake godine, i ponekad smo zajedno vežbali. Za poslednji imendan mi je poslao budzovan, istovetan kao njegov, samo manji. Ali sam morao da ga ostavim u Krajoliju. Je li istina da ti je moj stric Stanis odsekao prste?“

„Samo vrhove. Još ih imam, samo su kraći.“

„Pokazi mi.“

Davos skinu rukavicu. Dečak mu brižljivo prouči šaku. „Nije ti skratio palac?“

„Nije.“ Davos se nakašlja. „Nije, njega mi je ostavio.“

„Nije te trebalo da ti odseče nijedan prst“, odlučno će momčić. „To je bilo zlo delo.“

„Bio sam krijučar.“

„Da, ali si mu prokrij umčario ribu i praziluk.“

„Lord Stanis me je zbog praziluka proizveo u viteza, a prste mi odsekao zbog krijučarenja.“ On navuče rukavicu.

„Moj otac ti ne bi odsekao prste.“

„Kako ti kažeš, moj gospodaru.“ Robert je bio drugačiji čovek od Stanisa, to je istina. Dečak liči na njega. Da, kao i na Renlija. Od te pomisli ga obuze nemir.

Dečak taman zausti da kaže još nešto, kada začuše korake. Davos se okrenu. Ser Aksel Florent je dolazio niz baštensku stazu sa desetak stražara u postavljenim prslucima. Na grudima su imali vatrena srca Gospodara svetlosti. *Kraljičini ljudi*, pomisli Davos. Iznenada ga obuze kašalj.

Ser Aksel beše onizak i mišićav, širokih pleća, debelih ruku, krivih nogu, a iz ušiju su mu rasle dlake. Kralj je in stric, služio je kao zapovednik odbrane Zmajkamena skoro punih deset godina, i uvek se prema Davosu ophodio ljubazno, znajući da ga lord Stanis posebno ceni. Ali u njegovom glasu ne beše ni ljubaznosti ni topline kada reče: „Ser Davos, i to neutopljen. Kako to može biti?“

„Prazlukne tone, ser. Došao si da me odvedeš kralju?“

„Došao sam da te odvedem u tamnicu.“ Ser Aksel mahnu svojim ljudima. „Uhvatite ga, i oduzmitre mu bodež. Hteo je njime da nasrne na našu gospu.“

DŽEJMI

Džejmi prvi opazi krčmu. Glavno zdanje pribijalo se uz južnu obalu na zavoju u reci, dugačka niska krila pružala su se kraj vode, kao da nude zagrljaj putnicima što plove nizvodno. Przemlje joj beše od sivog kamena, sprat od okrećenog drveta, krov od škrijelaca. Video je i štalu, i senicu obraslu lozom. „Nema dima iz odžaka“, pokaze on doksu se približavali. „A ni svetla u prozorima.“

„Krčma je još radila kada sam poslednji put prošao ovuda“, reče ser Krios Frej. „Pravili su dobro pivo. Možda ga još ima u podrumima.“

„Možda ima i ljudi“, napomenu Brijena. „Škrivenih. Ili mrtvih.“

„Plaši se leševa, devojčuro?“ - upita Džejmi.

Ona ga prostreli pogledom. „Ime mi je...“

„Brijena, da. Zar ne želiš da jednu noć prespavaš u krevetu, Brijena? Bićemo bezbedniji nego na reci, a možda ne bi bilo zgorég ustanoviti šta se ovde desiš.“

Ona ne odgovori, ali već sledećeg trena gurnu krmu tako da čamac skrenu ka trošnom drvenom doku. Ser Krios požuri da spusti jedro. Kada meko udariše u mol, on se ispe napolje da ih priveže. Džejmi se, nespretan zbog lanaca, s mukom pope za njim.

Na kraju doka, s gvozdenog kopljia se njihala oljuštena tabla sa slikom kralja kako kleći sklopjenih ruku, kao da se moli. Džejmi je pogleda i glasno se nasmeja. „Bolju krčmu nismo mogli da nađemo.“

„Je li ovo neko posebno mesto?“ - sumnjivo upita devojčura. Odgovori joj ser Krios. „Ovo je krčma Kod klečećeg čoveka, moja gospo. Stoji na mestu na kom je poslednji Kralj na Severu kleknuo pred Egonom Osvaјačem da bi se pokorio. To na znaku je valja da on.“

„Toren je poveo svoju silu na jug nakon propasti dva kralja na Vatrenom polju“, reče Džejmi, „ali kada je video Egonovog zmaja i veličinu njegove vojske, odlučio se za mudrije rešenje, i savio je svoja smrznuta kolena.“ On zastade na zvuk konjiske njiske. „Konji u štali. Barem jedan.“ *A samo mi je jedan i potreban da ostavim devojčuru za sobom.* „Da vidimo ko je kod kuće, šta kažeš?“ Ne sačekavši odgovor, Džejmi zvečkajući krenu niz dok, ramenom gurnu vrata...

...i nade se oči u oči sa zapetim samostrelom. Iza njega je stajao debeljuškast momak od svojih petnaestak godina. „Lav, riba ili vulk?“ - odsečeno upita on.

„Pečeno pile, najradije.“ Džejmi ču svoje saputnike kako ulaze iza njega. „Samostrel je oružje za kukavice.“

„Strelica će ti svejedno probiti srce.“

„Možda. Ali pre nego što stigneš da ga ponovo napneš, moj rodak će ti prosuti creva po podu.“

„Hajde, nemoj da plašiš momka“, reče ser Krios.

„Ne želimo ti zlo“, kaza devojčura. „A imamo i novaca da platimo za hranu i piće.“ Ona izvadi srebrnjak iz svoje kese.

Momak sumnjivo osmotri novčić, a onda Džejmijeve okove. „Zašto je ovaj u bukagijama?“

„Ubio je neke samostrelce“, odvrati Džejmi. „Imaš piva?“

„Da.“ Dečak obori samostrel za pedalj. „Otkopčajte kaiševe s mačevima i pustite ih da padnu, i možda ćemo vam dati da jedete.“ Onda obide okolo i virnu kroz debela, romboidna prozorska okna, da vidi ima li ih još napolju. „To je jedro Tulija.“

„Dolazimo iz Brzorečja.“ Brijena otkopča kaiš i pusti ga da padne. Ser Krios uradi isto.

Žučkast čovek testastog, rošavog lica zakorači kroz podrumска vrata, držeći tešku kasapsku sataru.

„Troje vas je, je li tako? Imamo dovoljno konjetine za troje. Konj je bio mator i žilav, al' je meso još sveže.“

„Ima li hleba?“ - upita Brijena.

„Dvopelka i bajate ovsene pogaće.“

Džejmi se iskezi. „E, ovo je pošten krčmar. Svi će ti služiti stari hleb i žilavo meso, ali većina to ne priznaje tako otvoreno.“

„Nisam ja krčmar. Njega sam sa 'ranio tamo pozadi, s njegovim ženama.“

„Ti si ih ubio?“

„Mislš da bi ti to rekao, sve i da jesam?“ Čovek pljuju. „To je verovatno vuče delo, možda lavlje, ko će ga znati, a i kakva je razlika? Žena i ja smo ih našli mrtve. Sada je krčma naša.“

„Gde ti je ta žena?“ - upita ser Klios.

Čovek se sumnjičavao zaškići u njega. „A što tebe zanima? Nije ovde... a nećete biti ni vas troje, osim ako mi se ne dopadne ukus vašeg srebra.“

Brijena mu baci novčić. On ga uhvati u vazduhu, zagrise i spremi.

„Ima ih ona još“, objavi momak sa samostrelom.

„Ako. Dečko, trk dole i donesi crnog luka.“

Momak diže samostrel na rame, još jednom ih mrko pogleda, pa nestade u podrumu.

„Tvoj sin?“ - upita ser Klios.

„Samo neki momak što smo ga ja i žena uzeli pod svoje. Imali smo dva sina, al' su lavovi ubili jednog, a drugi je umro od groznice. Dečku su majku ubili Krvavi lakrdijaši. Kakva su vremena, čovek mora da ima nekog da mu drži stražu dok spava.“ Mahnu satarom ka stolovima. „Mogli bi' i da sednemo.“

Ognjište beše hladno, ali Džejmi odabra stolicu najbližu pepelu i pruži svoje dugačke noge ispod stola. Zvečkanje lanaca pratilo mu je svaki pokret. *Zvuk koji ide na živce. Pre nego što se sve ovo završi, omotači lance devojčuri oko vrata, da vidim koliko će joj se onda dopadati.*

Čovek koji nije bio krčmar ispeča tri velika odreska konjetine i isprži luk u moći od slanine, tako da gotovo zaboraviše na bajatu pogaću od ovsu. Džejmi i Klios su pili svetlo, a Brijena jabukovo pivo. Momak se držao po strani: sedeо je na pivskom buretu s napetim i napunjениm samostrelom preko kolena. Kuvar beše uzeo kriglu piva i seo s njima. „Kakve su vesti iz Brzorečja?“ - upita ser Klosa, pretpostavivši da im je on voda.

Ser Klios hitro pogleda Brijenu pre no što odgovori. „Lord Hoster je lošeg zdravlja, ali mu je sin odbio Lanistere na gazovima Crvenog kraka. Bilo je bitaka.“

„Samo bitke, na sve strane. Kuda ste posli, ser?“

„U Kraljevu Luku.“ Ser Klios obrise mast sa usana.

Njihov domaćin prezivo frknu. „Onda ste tri lude. Poslednje vesti kažu da je kralj Stanis pred gradskim zidinama. Priča se da ima stotinu hiljada ljudi i čarobni mač.“

Džemijeve šake stegnuše lanac koji mu je vezivao članke, i on ga nape, poželevši da ima snage da ga raskine. *Onda bih pokazao Stanisu gde da gurne čarobni mač.*

„Držao bih se podalje od Kraljevskog druma da sam na vašem mestu“, nastavi čovek. „Čujem da tamo ne može biti gore. I vulkovi i lavovi, i bande odmetnika koji vrebaju svakoga koga mogu da uhvate.“

„Gamad“, objavi ser Klios prezivo. „Takvi se nikada ne bi usudili da napadnu naoružane ljude.“

„S oproštenjem, ser, ja vidim jednog naoružanog čoveka kako putuje sa ženom i zarobljenikom u

lancima.“

Brijena mračno pogleda kuvara. *Devojčura mrzi kada je podsećaju da je devojčura*, pomisli Džejmi, ponovo uvrćući lance. Karike behu hladne i tvrde na njegovoj koži, gvožđe nepopustljivo. Okovi su mu se usecali u kožu na člancima.

„Nameravam da Trozupcem stignem do mora“, reče devojčura njihovom domaćinu. „U Devojačkom jezeru ćemo naći sveže konje i odjahati preko Senodola i Rozbjija. Tako ćemo biti podalje od najžešćih borbi.“

Njihov domaćin odmahnu glavom. „Nikada nećete rekom stići do Devojačkog vira. Na manje od trideset milja odavde izgorelo je i potonulo nekoliko čamaca, a reka je svašta nanelu na njihova korita, tako da je tu jedva plovna. Tamo vam je i jedno gnezdo odmetnika, napadaju svakoga ko prode, a ima ih i nizvodno, oko Preskok stena i Ostrva crvenog jelena. A i Gospodar munja se vidi u ovim kraj evima. Prelazi reku kad god mu se prothe, jaše tamo i ovamo, nikad nije na jednom mestu.“

„A ko ti je taj Gospodar munja?“ - htede da zna ser Krios Frej.

„Lord Berik, ako ti je po volji, ser. Tako ga zovu zato što uvek udara iznenada, kao munja iz vedrog neba. Priča se da ne može umreti.“

Svi oni umru kada ih proburazi mačem, pomisli Džejmi. „Jaše li još s njim Toros od Mira?“

„Da. Crveni čarobnjak. Čuo sam priče da ima čudne moći.“

Pa, imao je moć da se takmiči s Robertom Barateonom u piću, a malo je njih koji time mogu da se pohvale. Džejmi je jednom čuo Torosa kako govorii kralju da je postao crveni sveštenik zato što odora tako dobro prikriva vinske mrlje. Robert se tako žestoko smejavao da je pivom ispljuvao Sersein svileni ogrtac. „Daleko bilo da se ja bunim“, reče on, „ali možda Trozubac i nije najbezbedniji put za nas.“

„Rekao bih da je tako“, složi se njihov kuvar. „Čak i ako prodete kraj Ostrva crvenog jelena i ne naletite na lorda Berika i crvenog čarobnjaka, još će pred vama biti Rubinski gaz. Koliko ja znam, vukovi Gospodara pijavica drže gaz, ali sam to čuo poodavno. Sada su tamo možda ponovo lavovi, ili lord Berikili ko zna ko.“

„Jli niko“, reče Brijena.

„Ako moja gospa 'će da na kocku stavi svoju kožu, neću je zaustavljati, al' da sam na vašem mestu, ostavio bi' reku, i krenuo kopnom. Ako se klonite glavnih drumova i putujete pod okriljem noći... pa, i dalje ne bi' pošao s vama, ali bi' možda stavio neku paru da ćete uspeti.“

Velika devojčura je delovala sumnjičavo. „Trebali bi nam konji.“

„Ovdje ima konja“, laza Džejmi. „Čuo sam jednog u štali.“

„Jeste, ima ih“, potvrdi krčmar koji nije bio krčmar. „Tri konja, ali nisu na prodaju.“

Džejmi je morao da se nasmeje. „Naravno da nisu. Ali ćeš nam ih ipak pokazati.“

Brijena se namršti, ali čovek koji nije bio krčmar susrete njen pogled bez treptanja, i posle jednog trenutka ona oklevajući reče: „Pokaž mi“, i svi ustadoše od stola.

Štala, sudeći po mirisu, odavno ne beše čišćena. Stotine debeлиh crnih muva rojile su se po slami, zujale od jasala do jasala i milele po gomilama konjske balege razbacane na sve strane, ali su se videla samo tri konja. Bili su neobična trojka; tromu smede tegleće kljuse, prastari beli škopac slep u jedno oko i čio viteški šarac. „Nisu na prodaju ni po koju cenu“, objavi njihov navodni vlasnik.

„Odakle ti ovi konji?“ - htede da zna Brijena.

„Kljuse je bilo u štali kada smo žena i ja naišli na krčmu“, reče čovek, „zajedno sa onim koga ste upravo pojeli. Škopac je dolutao jedne noći, a dečko je uhvatio šarca kako slobodno juri, sa sedlom i uzdama. Evo, pokazuću vam.“

Sedlo koje im je pokazao beše ukrašeno srebrom. Pokrovac je nekada bio kariran crno i ružičasto, ali je sada mahom bio smeđ. Džeđmi nije prepoznavao prvobitne boje, ali je mrlje od krvi lako prepoznao. „Pa, vlasnik neće skoro doći da ga traži.“ Onda pogleda noge šarca, prebroja zube škoplju. „Daj mi zlatnik za šarca ako će da da i sedlo“, posavetova on Brijenu. „Srebrnjak za kljuse. A on bi nama trebalo da plati što ćemo mu uzeti belog.“

„Nikada ne govori s prezirom o svom konju, ser.“ Devojčura otvori kesu koju joj je dala ledi Kejljin i izvadi tri zlatna novčića. „Daću ti poznaja za svakoga.“

Krčmar zatrepta i pruži ruku ka zlatu, a onda zastade i povuče je. „Ne znam. Ako budem moro da bežim, neću moći da jašem zlatnog zmaja. Nit da ga pojedem ako ogladnjam.“

„Uzmi i naš čamac“, kaza ona. „Otplovi uzdvodno ili niz reku, kako hoćeš.“

„Daj da probam to zlato.“ Čovek uze jedan novčić s njenog dlana i zagrize ga. „Hm. Reko bi'da je pravo. Tri zmajice i čamac?“

„Dere ti kožu s leda, devojčuro“, reče Djeđmi prijatnim glasom.

„Hoću i namirnice“, reče Brijena njihovom domaćinu, ne osvrćući se na Djeđmija. „Sve što imaš a čega možeš da se odreknes.“

„Ima još dvopeka.“ Čovek pokupi ostala dva zmaja s njenog dlana i zveznu njima u pesnici, osmehnuvši se na zvuk koji su proizveli. „Da, i dimljene slane ribe, ali će vas to koštati srebrnjak Moji kreveti takođe koštaju. Sigurno ćete ovde prespavati.“

„Ne“, smesta reče Brijena.

Čovek se namršti na nju. „Ženo, nije ti nužda da jašes kroz stran kraj na konjima koje ne poznaješ. Verovatno ćete se zaglubitи u nekoj močvari ili slomiti konju nogu.“

„Nočas će mesec biti pun“, kaza Brijena. „Neće nam biti teško da nademo put.“

Njihov domaćin se zamisli nad tim rečima. „Ako nemate srebrnjak, kreveti bi mogli da vas koštaju nekoliko bakrenjaka, a daću vam i koje ćebe da se zgrejete. Nije mi želja da teram putnike, ako shvatate šta hoću da kažem.“

„To zvuči više nego pošteno“, reče ser Klios.

„A i ćebad su sveže oprana. Žena se za to postarala pre nego što je moralu da ode. Nećete naći ni jednu jedinu buvu, imate moju reč.“ On ponovo zazvečka novčićima, osmehujući se.

Ser Klios je očigledno bio primamljen. „Pravi krevet bi nam svima prijaо, moja gospo“, okrete se on Brijeni. „Ako se poštено odmorimo, sutra ćemo brže putovati.“ Pa pogleda u svog brata od strica, tražeći podršku.

„Ne, braco, devojčura je u pravu. Imamo obećanja koja moramo da ispunimo, i dugačke milje pred sobom. Moramo da krenemo.“

„Ali“, zausti Klios, „sam si rekao...“

„To je bilo pre.“ Dok sam mislio da je krčma napuštena. „Sada mi je stomak pun, i rekao bih da je jahanje pod mesečinom prava stvar.“ Osmehnu se devojčuri. „Ali, ako ne nameravaš da me prebacis preko leda onog kljuseta kao džak brašna, bolje da neko uradi nešto sa ovim lancima. Teško je jahati kada su ti noge njima sapete.“

Brijena se namršti na lanac. Čovek koji nije bio krčmar protrlja vilicu. „Iza štale je kovačnica.“

„Pokaži mi“, reče Brijena.

„Da“, dodade Djeđmi, „i to što pre, to bolje. Ovde ima previše konjkih govana za moj ukus. Ne bih voleo da u neko ugazim.“ Oštro odmeri devojčuru, pitajući se da li je dovoljno bistra da shvati šta hoće da kaže.

Nadao se da će se možda resiti i lanaca na rukama, ali je Brijena i dalje bila sumnjičava. Prekinula je lanac na nogama napolja sa pet-šest oštih udaraca po kraju čeličnog dleta. Kada joj on predloži da mu prekine i lance na rukama, ona ga ne udostoji ni pogleda.

„Šest milja nizvodno, naići ćete na spaljeno selo“, reče njihov domaćin dok im je pomagao da oselaju konje i napune rance. Ovog puta je savete upućivao Brijeni. „Tamo se put račva. Ako krenete na jug, naići ćete na kamenu kulu ser Voren. Ser Voren je otišao i poginuo, tako da ne znam ko je sada drži, ali je to mesto najbolje izbegavati. Bolje će vam biti da krenete šumskom stazom, na jugoistok.“

„Hoćemo“, odgovori ona. „Imaš moju zahvalnost.“

Još važnije, ima tvoje zlato. Džejmi zadrža tu misao za sebe. Beše mu dojadilo što se ta ružna krvatvena od žene ne osvrće na njega.

Ona uze teglećeg konja, a viteškog šarca dade ser Kliosu. Kao što mu beše i zaprećeno, Džejmi dobi jednoholog škopca, što rasprši svaku nadu da će kako će mamuznuti konja i ostaviti devojčuru u obliku prašine.

Čovek i momak izadoše da ih gledaju kako odlaze. Krčmar im požeče sreću i reče da se vrate u bolja vremena, dok je momak stajao čutke, sa samostrelom pod miškom. „Uzmi kopljje ili malj“, dobaci mu Džejmi, „bolje će ti služiti.“ Momak je nepoverljivo zurio u njega. *Toliko o prijateljskim savetima. On slegnu ramenima, okrenu konja, i ne pogleda za sobom.*

Ser Klios je neprekidno kukumavčio dok su izjahiivali, još žaleći za uskraćenim perjanim dušekom. Jahali su na istok, uz obalu mesečinom okupane reke. Crveni kraktu beše veoma širok ali plitak, obale sve u blatu i trsci. Džejmijev konj je mirno koračao napred, mada je sirotan težio da skreće u pravcu svog zdravog oka. Džejmiju je prijalo što je ponovo u sedlu. Nije jahao još otaklo su strelici Roba Starka pod njim ubili i urišnog konja u Šaputavoj šumi.

Kada stigoše do spaljenog sela, pred njima se ukaza izbor jednakoprivilačnih puteva; uzane staze, duboko izbrzdane od kola seljaka koji su terali žito na reku. Jedna je krivudala na jugoistok, i ubrz nestajala među drvećem koje se naziralo u daljinu, dok se druga, pravija i kamenitija, pružala na jug. Brijena se nakratko zamislila, a onda okreće konja ka južnom putu. Džejmi beše prijatno iznenaden; i sam bi načinio isti izbor.

„Ali ovo je put koji im nas je krčmar upozorio da ne idemo“, pobuni se ser Klios.

„On nije bio krčmar.“ Nezgrapno se grbila na sedlu, ali se činilo da ipak sigurno sedi u njemu. Čovek se previše zanimalo za naš put, a te šume... takva mesta su na zlom glasu po odmetnicima. Možda nas je navodio u zamku.“

„Pametna devojčura.“ Džejmi se osmehnu svom bratu od tetke. „Usuđujem se da kažem da naš domaćin ima prijatelje malo niže niz taj put. One zbog čijih je konja štala tako nezaboravno mirisala.“

„Možda je lagao i za reku, da bismo uzeli ove konje“, reče devojčura, „ali nisam smela da razlikujem. Na Rubinskom gazu i raskrsnici biće vojnika.“

Pa, možda jesti ružna, ali nije baš sasvim glupa. Džejmi joj se i protiv svoje volje osmehnu.

Rumenu svetlu s gornjih prozora kamene kule upozorile ih na njeno prisustvo još izdaleka, i Brijena ih povede u polje. Tek kada se utvrda nade daleko iz njih, ponovo skrenuše i potražiše put.

Pola noći prode pre nego što devojčura priznade da je dovoljno bezbedno da stanu. Do tada su već sve troje spadali sa sedala od umora. Zaklon nadoše u šumarku hrastova i jasena kraj jednog sporog potoka. Devojčura im nije dozvolila da zapale vatru, tako da podeliše ponoćnu večeru od dvopeka i

slane ribe. Noć beše čudno mirna. Polumesec je gledao sa crnog somotskog neba, okružen zvezdama. Negde u daljini, zavijali su vukovi. Jedan konj nemirno zanj išta. Ne beše drugih zvuka. *Rat nije dodirnuo ovo mesto*, pomisli Džejmi. Bilo mu je dragو što je tu, dragо što je živ, dragо što se vraća Sersei.

„Ja ѕu preuzeti prvu stražu“, reče Brijena ser Kliosu, i Frej ubrzno tiho zahrka.

Džejmi se nasloni na stablo hrasta i zapita se šta li sada rade Sersei i Tirion. „Imaš li braće i sestara, moja gospo?“ - upita.

Brijena ga podozrivo pogleda. „Ne. Moj otac ima samo jednog - jednu kćи.“

Džejmi se nasmeja. „Jednog sina, htela si da kažeš. Misli li on o tebi kao o sinu? Neobična si kćи, to je bar jasno.“

Ćutke, ona se okrenu od njega, čvrsto stežući balčak mača. *Kakav je ona nesrećan stvor!* Na neki čudan način ga je podsećala na Tiriona, mada na prvi pogled nije postojalo dvoje različitijih ljudi. Možda ga ta pomisao o bratu natera da kaže: „Nisam želeo da te uvredim, Brijena. Oprosti mi.“

„Tvoji i zločini su neoprostivi, Kraljeubico.“

„Opet to ime.“ Džejmi uzaludno uvrnu lance. „Zašto u tebi budim toliki gnev? Koliko znam, nikada ti ništa nisam nažao učinio.“

„Učinio si nažao drugima. Onima koje si se zakleo da ćeš štititi. Slabima, nedužnim...“

„...kralju?“ Uvekse sve vraćalo na Erisa. „Ne sudi o onome što ne shvataš, devojčuro.“

„Ime mi je...“

„Brijena, da. Zar ti niko dosad nije rekao da si dosadna isto koliko i ružna?“

„Nećeš me izazvati da se razbesnim, Kraljeubico.“

„O, hoću, i te lako, samo ako to poželim...“

„Zašto si se zakleo?“ - upita ga ona. „Zašto si ogurnuo beli plašt ako si nameravao da izdaš sve što on predstavlja?“

„Zašto? Šta bi mogao da kaže a da ona makar i izbliza shvati? Bio sam dečak Petnaestogodišnjak Bila je to velika čast za nekoga tako mladog.“

„To nije odgovor“, reče ona prezivio.

Istina ti se ne bi dopala. Kraljevoj gardi je pristupio zbog ljubavi, zbog čega bi drugog.

O tac je pozvao Sersei na dvor kada joj je bilo dvanaest godina, nadajući se braku s kraljevskom porodicom. Odbijao je sve druge ponude za njenu ruku, radije je držeći kod sebe u Desničinoj kuli dok je rasla i postajala sve ženstvenija i sve lepša. Nema sumnje da je čekao da princ Viseris stasa, ili možda da Regarova žena umre na porodaju. Elija od Dorne nikada nije bila dobrog zdravlja.

Džejmi je, u međuvremenu, proveo četiri godine kao štitonoša ser Samnera Krejkholu, i osvojio je svoje mamuze u borbi protiv Bratstva Kraljeve šume. Ali kada je na povratku u Livačku stenu nakratko posetio Kraljevu Luku, mahom da bi video sestruru, Sersei ga je povela u stranu i šapnula mu da lord Tivin namerava da ga oženi Lizom Tuli, da je već i pozvao lorda Hostera u grad na pregovore o mirazu. Međutim, ako Džejmi obuče belo, moći će da bude stalno kraj nje. Stari ser Harlan Grandison umro je u snu, što je i bilo po meri čoveka na čijem se grbu nalazio usnuli lav. Eris će hteti nekoga mladog da ga zameni, pa zašto da to ne bude razjareni lav umesto pospanog?

„Otac se nikada neće složiti“, pobuni se Džejmi.

„Kralj ga neće pitati. A kada to u jednom bude izvedeno, otac neće moći da se buni, ne otvoreno. Eris je iščupao jezik ser Ilinu Pejnu samo zato što se hvalio da desnica zapravo vlada Sedam kraljevstava. On je bio kapetan Desničine garde, a otac se ipak nije usudio da to spreči! Neće sprečiti

ni ovo.“

,Ali“, rekao je Džejmi, „Livačka stena...“

,Stenu, znači, hoćeš? A ne mene?“

Tu noć je pamtio kao da je bila juče. Proveli su je u staroj krčmi u Ulici jegulja, daleko od radoznalih očiju. Sersei mu je došla odevena kao obična sluškinja, što ga je nekako još i više uzbudilo. Džejmi je nikada nije video toliko strastvenu. Svak put kada bi zaspao, ona bi ga ponovo budila.

Ujutru je Livačka stena delovala kao mala cena da bi stalno bio kraj nje. Pristao je, a Sersei je obećala da će završiti ostalo.

Mesec dana kasnije, u Livačku stenu je stigao kraljevski gavran da ga obavesti kako je odabran za Kraljevsku gardu. Naredeno mu je da izade pred kralja na velikom turniru u Harendvoru da bi se zaledio i obukao plašt.

Džejmijev zavet ga je oslobođio Lize Tuli. Sem toga, ništa nije pošlo kao što su naumili. Otac mu nikada nije bio besnji. Nije smeо javno da se buni - to je Sersei dobro procenila - ali se odrekao položaja desnice pod nekim slabšinim izgovorom, i vratio se u Livačku stenu, povevši kler sa sobom. Umesto da budu zajedno, Sersei i Džejmi su samo zamenili mesta, i on se našao sam na dvoru, čuvajući ludog kralja, dok su se četiri daleko nespособnija čovjeka smjenjivala na opasnom položaju umesto njegovog oca, kome nisu bili dorasli. Desnice su se tako brzo dizale i padale da se Džejmi bolje sećao njihovih simbola nego lica. Desnica s rogom izobilja i desnica s razigranim grifonima obojica su prognavi, desnica s maljem i bodežom potopljen je u divlju vatru i živ spaljen. Lord Rosart je bio poslednji. Njegov grb je bio upaljen baljkja; nesrećan izbor s obzirom na njegovog prethodnika, ali je alhemičar uzdignut mahom zbog toga što je prema vatri gajio jednaku ljubav kao i sam kralj. *Rosarta je trebalo da udavim umesto što sam ga rasporio.*

Brijena je još čekala njegov odgovor. Džejmi reče: „Nisi toliko stara da bi poznavala Erisa Targarjena...“

Nije htela to da čuje. „Eris je bio lud i okrutan, to niko nikada nije porekao. Ali je ipak bio kralj, krunisan i mirosan. A ti si se zakleo da ćeš ga štititi.“

,Znam što sam se zakleo.“

,J šta si uradio.“ Nadivila se nad njim, šest stopa pegavog, namrštenog, zubitog neodobravanja.

,Da, a i onoga što si *ti* uradila. Oboje smo kralj eubice, ako je tačno ono što sam čuo.“

,Nikada nisam naudila Renliju. Ubiću čovjeka koji i kaže da je sam.“

,Onda počni od Kliosa. A posle toga te čeka još dosta ubijanja, sudeći po tome kako on priča tu priču.“

,Laži. Ledi Kejtlin je bila tamno kada je veličanstvo ubijeno, ona je videla. Pojavila se senka. Sveće su utrnule i vazduh je postao leden, i onda je krv...“

,O, odlično.“ Džejmi se nasmeja. „Um ti brže radi od moga, priznajem. Kada su mene zatekli kako stojim iznad mrtvog kralja, nisam se dosetio da kažem: ‘Ne, ne, nisam to bio ja, bila je to senka, užasna hladna senka.’ Ponovo se nasmeja. „Reci mi istinu, kao kraljeubicu kraljeubici... da li su te Starkovi platili da mu prerežeš grkljan, ili je to bio Stanis? Renli te je odbio, je li u tome bila stvar? Ili si imala mesečno krvarenje? Nikada ne treba dati mač devojčuri kada krvari.“

Na tren Džejmi pomislila da će ga Brijena udariti. *Korak bliže, i izvući ču joj taj bodež iz kanjina i zariti joj ga u stomak.* On prikupi nogu poda se, spreman da skoči, ali se devojčura ne pomeri. „Redak je i dragocen dar biti vitez“, reče ona, „a još i više vitez Kraljeve garde. To je dar dat nekolicini, dar koji si ti prezreo i okaljao.“

Dar koji ti očajnički želiš, devojčuro, a koji nikada nećeš dobiti. „Svoju vitešku titulu sam poštено zaradio. Ništa mi nije dato. Sa trinaest godina sam pobedio u borbi do poslednjeg na jednom turniru, dok sam još bio štitonoš. Sa petnaest sam jahao kraj ser Artura Dejna protiv Bratstva Kraljevske šume, i on me je proizveo u viteza na bojnom polju. Taj beli pllaš je okljao mene, a ne obratno. Zato me poštedi svoje zavisti. Bogovi su zaboravili da ti daju kurac, ne ja.“

Pogled koji mu Brijena tada uputi beše pun gadenja. *Rado bi me isekla na komade, samo da joj nije dragocene zakletve, pomiciš on Odlično. Muka mi je od te slabice bogobojazljivosti i devojačkih osuda.* Devojčura odjuri bez reči. Džejmi se sklupča pod plaštom, nadajući se da će sanjati Sersei.

Ali kada sklop oči, vide Erisa Targarjena kako šetka po prestonoj dvorani i čupka kraste sa isećenih i krvavih šaka. Budala se neprekidno selka na oštice i bodlje Gvozdenog prestola. Džejmi je ušao kroz kraljeva vrata, obučen u svoj zlatni oldop, s mačem u ruci. *Zlatni oklop, ne beli, ali to niko ne pamti. Da sam samo skinuo i onaj prokleti pllaš.*

Kada je Eris video krv na sečivu, zatražio je da zna pripada li ona lordu Tivinu. „Hoću smrt tog izdajnika. Hoću njegovu glavu, donećeš mi njegovu glavu, ili ćeš goretu sa ostalima. Ostalim izdajnicima. Rosart kaže da su prešli zidove! Otišao je da im pripremi toplu dobodošlicu. Čija je to krv? Čija?“

„Rosartova“, odgovorio je Džejmi.

Te ljubičaste oči su se tada razrogačile, a kraljevska usta se s nevericom otvorila. Izgubio je vlast nad utrobom, okrenuo se i potračao ka Gvozdenom prestolu. Ispod praznih očnih dupli lobađa na zidu, Džejmi je odvikao poslednje zmajkralja niz stepenice, dok je ovaj skličao kao svinja i smrdeo kao nužnik. Jedan rez preko grla bio je dovoljan da sve okonča. *Tako lako, seća se da je pomislio. Kralj bi trebalo teže da umre.* Rosart je bar pokušao da se bori, mada se, ake ćemo pravo, borio kao alhemičar. *Čudo kako nikada nisu pitali ko je ubio Rosarta... ali naravno, on je bio niko i ništa, bio je niskoroden, desnica za dve nedelje, još jedan hir Ludog kralja.*

Ser Elis Vesterling i lord Krejkhol i drugi vitezovi njegovog oca uleteli su u dvoranu baš na vreme da vide sam kraj, tako da Džejmi nije mogao da nestane i pusti nekog hvalisavca da mu preotme slavu ili sramotu. Biće to sramota, znao je čim je video kako ga gledaju... ali je to možda bio i strah. Lanister ili ne, on je bio jedan od Erisove sedmorice.

„Zamak je naš, ser, a i grad“, rekao mu je Roland Krejkhol, što je bilo tek napola istina. Targarjeni lojalisti još su umirali na zavojitim stepeništima i u arsenalu. Gregor Klegani i Ejmori Lorč penjali su se uz zidine Megorove utvrde, a Ned Stark je u tom trenutku vodio svoje severnjake kroz Kraljevu kapiju, ali Krejkhol to nije mogao da zna. Nije ga iznenadilo što vidi Erisa mrtvog; Džejmi je bio sin lorda Tivina davno pre nego što su ga primili u Kraljevu gardu.

„Reci im da je Ludi kralj mrtav“, naredio je. „Poštedi i zarobi sve koji se predaju.“

„Da proglašim i novog kralja?“ - upitao je Krejkhol, i Džejmi je jasno protumačio pitanje: hoće li to biti tvoj otac, ili Robert Barateon, ili možda nameravaš da proglaši novog zmajkralja? On na tren pomisli na dečaka Viserisa, koji je pobegao na Zmajkamen, i Regarovog malog sina Egona, koji je još bio u Megorovoju utvrdi s majkom. *Novi targarjeni kralj, s mojim ocem kao desnicom. Kako bi samo vukovi zavijali, a olujni lordovi penili od besa.* Na tren je osetio iskušenje, sve dok nije ponovo pogledao telo na podu, i baru krvi što se pod njim širila. *Njegova krv je u obojici, pomislio je.* „Proglaši koga hočeš“, rekao je Krejkholu. Onda se popeo na Gvozdeni presto i seo s mačem preko kolena, da vidi ko će doći da prigrabi kraljevstvo. Ispalo je da je to bio Ned Stark

Ni ti nemaš prava da mi sudiš, Starku.

U snovima su mrtvi došli u plamenu, odeveni u uskovitlane želene vatre. Džejmi je plesao oko njih sa zlatnim mačem, ali su na svakoga koga bi posekao druga dvojica ustajala da mu zauzmu mesto.

Brijena ga probudi udarcem čizme u rebra. Svet još beše crn, i počinjala je kiša. Doručkovali su dvopek, usoljenu ribu i malo kupina koje je pronašao ser Klios, i bili su u sedlima pre no što je sunce izašlo.

TIRION

Evnuh je odsutno pevušio dok je ulazio na vrata, obučen u široku odoru od svile boje breskve. Mirisao je na limun. Kada vide Tiriona kako sedi kraj kamina, on zastade i ukoči se. „Moj gospodaru Tirione“, izusti piskutavo i uzmemireno se zakikota.

„Znači, ipak se sećaš ko sam? Počeo sam da se pitam.“

„Baš je lepo videti da si se oporavio.“ Varis se osmehnu svojim najljigavijim osmehom. „Mada, priznajem, nisam očekivao da će te zateći u svojim skromnim odajama.“

„I jesu skromne. Čaki preterano, ako ćemo pravo.“ Tirion je sačekao da njegov otac pozove Varisa pre nego što se ušunjao da ga poseti. Evnuhove odaje bile su oskudno nameštene i male, tri skućene čelije bez prozora pod severnim zidom. „Nadao sam se da će otkriti korpe pune sočnih tajni da prekratim čekanje, ali nisam uspeo da nadem ni jednu jedinu hartiju.“ Potražio je i tajna vrata, zaujući da Pauk sigurno ima načina da neprimećen dolazi i odlazi, ali ni njih nije mogao da nade. „U vrču ti je bilo vode, hvala bogovima“, nastavi on, „čelija za spavanje ti nije veća od kovčega, a taj krevet... da li je stvarno od kamena, ili mi se to samo tako čini?“

Varis zatvori i zabravi vrata. „More me bolovi u ledima, moj gospodaru, i radije spavam na tvrdoj podlozi.“

„Činilo mi se da si ti čovek za perjane duševe.“

„Pun sam iznenadenja. Ljut si na mene što sam te zaboravio nakon bitke?“

„Zbog toga sam počeo da mislim kako pripadaš mojoj porodici.“

„Nije to bilo iz nedostatka ljubavi, moj dobiti gospodaru. Moja narav je tako osetljiva, a tvoj ozljjak je tako strašno videti...“ On prenaglašeno zadrhta. „Tvoj siroti nos...“

Tirion razdraženo protrlja krastu. „Možda će narediti da mi naprave novi, od zlata. Kakav bi mi ti nos predložio, Varise? Jedan kao tvoj, da namirišem tajne? Ili da kažem zlataru da hoću nos svoga oca?“ On se osmehnu. „Moj plemeniti otac tako marljivo radi da ga jedva i vidam. Reci mi, je li istina da vraca velemeštra Piselija u Malo veće?“

„Jeste, moj gospodaru.“

„Treba li na tome da zahvalim svojoj miloj sestri?“ Piseli je bio stvorenen njegove sestre; Tirion mu je oduzeo položaj, bradu i dostojanstvo, i bacio ga u crne čelije.

„Baš nimalo, moj gospodaru. Zahvali arhimeštrima iz Starigrada, koji su našli za shodno da insistiraju na Piselijevom povratku, na osnovu tvrdnje da samo Konklava može da postavi ili izabere velemeštra.“

Proklete budale, pomisli Tirion. „Čini mi se da se sećam kako je glavoseča Megora Okrutnog trojicu raščinio sekironom.“

„Sasvim tačno“, reče Varis. „A drugi Egon je svog zmaja nahranio velemeštom Džerardrisom.“

„Avaj, ja sam potpuno bez zmajeva. Valjda je trebalo da Piselija potopim u divlju vatru i zapalim. Da li bi se to Citadeli više svidalо?“

„Pa, bilo bi više u skladu s tradicijom.“ Evnuh se zakikota. „Srećom, mudrije glave su odnele prevagu, i Konklava je prihvatala činjenicu da je Piseli otpušten, i bacila se na odabir njegovog naslednika. Nakon što su podrobno razmotrili meštra Turkvina, obućarevog sina, i meštra Ereka, kopile lutajućeg viteza, i tako nam jasno pokazali da se u njihovom redu ceni umeće, a ne poreklo, meštri Konklave su bili na ivici da nam pošalju meštra Gromona, Tirela od Visokog Sada. Kada sam to rekao

tvom ocu, smesta je preduzeo korake.“

Tirion je znao da se Konkлавa okuplja u Starigradu, iza zatvorenih vrata; trebalo je da njena razmatranja budu tajna. Znaci, *Varis ima svoje ptice i u Citadeli.* „Shvatam. Znači, moj otac je odlučio da saseće popoljak pre nego što procveta.“ Morao je da se nasmeje. „Piseli je žabac. Ali bolje lanisterski žabac nego trelski, zar ne?“

„Velemeštار Piseli je uvek bio dobar prijatelj tvoje kuće“, umilno će Varis. „Možda ćeš se utešiti kad saznaš kako je ser Boros Blunt takođe vraćen u službu.“

Sersei je odužela ser Borosa beli plašt zbog toga što nije poginuo braneći princa Tomena kada je Džejslin Baj voter ugrabilo dečaka na drumu za Rozbi. On nije bio Tirionov prijatelj, ali je posle toga sigurno mrzeo Sersei jednako kao i on. *Valjda je i to nešto.* „Blunt je razmetljiva lukačica“, reče on prijateljski.

„Stvarno? Eh, šta da se radi. Ipak, vitezovi Kraljevske garde *moraju* po tradiciji da služe doživotno. Možda će se ser Boros pokazati hrabrijim u budućnosti. Nema sumnje da će biti veoma odan.“

„Mom ocu“, kaza Tirion značajno.

„Kada smo već kod Kraljevske garde... pitam se, da li za prijatno iznenadenje tvoje posete moram kojim slučajem da zahvalim ser Borosovom palom bratu, smelom ser Mendenu Muru?“ Evnuh pogledi napuderisani obraz. „Tvoj čovek Bron se u poslednje vreme mnogo raspituje za njega.“

Bron je saznao sve što je mogao o ser Mendenu, ali je Varis bez sumnje znao mnogo više... mada je pitanje da li će to hteti da prizna. „Reklo bi se da gotovo uopšte nije imao prijatelja“, oprezno će Tirion.

„Žalosno“, reče Varis, „oh, tako žalosno. Možeš naći neke rodale ako prevrneš dovoljno kamenja tamo u Dolu, ali ovde... Lord Erin ga je doveo u Kraljevu Luku, a Robert mu je dao beli plašt, ali bojim se da ga ni jedan ni drugi nisu previše voleli. Niti je bio od onog soja kome puk kliće na turnirima, uprkos neospornoj věstini. Eto, čak ni sopstvenoj braći iz Kraljevske garde nikada nije prirastao za srce. Ser Baristan je jednom rekao za njega da nema prijatelja sem svog mača, niti drugog života sem dužnosti... ali ne mislim da je Baristan to smatralo za polivalu. Što je baš čudno, kad malo bolje razmisliš, zar ne? To bi trebalo da bude baš one vrline koje tražimo u kraljevinu gardistima, moglo bi se reći - ljudi koji ne žive za sebe, već za svoga kralja. Po tim merilima, naš hrabri ser Menden je bio savršen beli vitez. A i umro je kao što dolikuje vitezu Kraljeve garde, s mačem u ruci, braneći čoveka kraljeve krvi.“ Evnuh mu se ljugavo osmehnu, pa stade da ga pronicljivo posmatra.

Pokušavajući da ubije čoveka kraljeve krvi, to hoćeš da kažeš. Tirion se pitao zna li Varis mnogo više nego što govorii. Ništa što je do sada čuo nije mu bila novost; Bronovi izveštaji bili su gotovo istovetni. Trebala mu je neka veza sa Sersei, neki znak da je ser Menden radio po nalozima njegove sestre. *Ne dobijamo uvek ono što želimo,* pomisli on jetko, što ga podseti...

„Nije ser Menden razlog što sam ovde.“

„Naravno.“ Evnuh prede preko sobe, do svog vrča s vodom. „Mogu li ti biti na usluzi, moj gospodaru?“ - upita dok je punio čašu.

„Da. Ali ne sapanjem vode.“ Tirion prekrsti ruke. „Hoću da mi dovedeš Šai.“

Varis opti. „Da li je to mudro, moj gospodaru? Milo drago dete. Bila bi prava šteta da je tvoj otac obesi.“

Uopšte ga nije iznenadio što Varis zna za to. „Ne, uopšte nije mudro, zapravo je najgore ludilo. Hoću da je vidim još jednom pre nego što je pošaljem odavde. Ne mogu da podnesem da bude toliko blizu.“

,Razumem.“

Kako ti to možeš razumeti? Tirion ju je baš juče video kako se penje uz zavoj ito stepenište s vedrom vode. Gledao je kako joj jedan mladi vitez nudi da pomogne s teškim vedrom. Način na koji mu se osmehnula i na koji mu je dodirnula ruku vezao mu je želudac u čvor. Prošli su tek koji i pedalj jedno od drugog, on se spuštao a ona penjala, tako blizu da je mogao da oseti svež i čist miris njene kose. „Moj gospodaru“, rekla mu je, uz blagi naklon, a on je poželeo da je smesta zgrabi i poljubi, ali je mogao samo da klime ukočeno glavom, i gegajuci prode dalje. „Video sam je nekoliko puta“, reče Varisu, „ali se nisam usudio da s njomgovim. Prepostavljam da se ne sve moje pokrete motri.“

,Mudar si što tako misliš, moj dobar gospodar.“

,Ko?“ On nagnu glavu u stranu.

,Ketbleci redovno podnose izveštaje tvojoj miloj sestri.“

,Kada pomislim koliko sam novca platio tim nesrećnim... misliš li da postoje izgledi da ih još zlata odvoji od Sersei?“

,Izgledi uvek postoje, ali ne bih voleo da se kladim koliko su verovatni. Oni su sada vitezovi, sva trojica, a tvoja sestra im je obećala da će još napredovati.“ Opaki kikot prsnu s evnuhovih usana. „A najstariji, ser Ozmund od Kraljeve garde, sanja i o nekim drugim... uslugama... Možeš dati zlatnik za svaki kraljičin, ali ona ima i drugu kesu, koja je sasvim neiscrpna.“

Sedam mu paklova, pomisli Tirion. „Hoćeš da kažeš kako se Sersei jebe s Ozmundom Ketblekom?“

,O, sačuvajte me bogovi, ne, to bi bilo strašno opasno, zar se ne slažeš? Ne, kraljica samo nagoveštava... možda sutra, ili nakon venčanja... a onda sledi osmeh, šapat, pikantna šala... grudi kojima blago okrže njegov rukav u prolazu... a ipakto kada ima uticaja. Ali, šta evnuh može znati o tim stvarima?“ Vrh jezika mu prede preko donje usne kao stidljiva ružičasta životinja.

Kada bih samo mogao nekako da ih nateram na nešto određenije, da sredim da ili otac uhvati na delu... Tirion prede prstom preko kraste na nosu. Nije video kako bi to mogao da izvede, ali će možda kasnije nešto smisliti. „Ketbleci su jedini?“

,Kada bi samo to bila istina, moj gospodaru. Bojim se da te gledaju mnoge oči. Ti... kako da se izrazim? *Bodeš oči?* A veoma si neomiljen, sreća mi para što moram da te izvestim. Sinovi Dženosa Slinta bi te rado uhodili da osvete oca, a naš dragi lord Petir ima prijatelje u pola bordela u Kraljevoj Luci. Budeš li toliko nepromišljen da posetiš neki od njih, on će smesta to saznati, a nedugo zatim to će zнати i tvoj gospodar otac.“

,Čak je i gore nego što sam se bojao. „A moj otac? Ko me uhodi za njega?“

Ovog puta se evnuh glasno nasmeja. „Pa ko drugi nego ja, moj gospodar?“

Tirion se takođe nasmeja. Nije bio toliku budala da veruje Varisu više nego što je neophodno - ali je evnuh već dovoljno znao o Šai da je pošalje pravo na vešala. „Dovešćeš mi Šai kroz zidove, skrivenu od svih tih očiju. Kao što si radio i ranije.“

Varis stade da krši ruke. „O, moj gospodaru, ništa mi ne bi pričinilo veće zadovoljstvo, ali... kralj Megor nije želeo pacove u sopstvenim zidovima, ako shvataš što hoću da kažem. Zahtevao je tajni izlaz, za slučaj da ga neprijatelji nekada okruže, ali ta vrata nisu povezana ni sa jednim drugim prolazom. Mogu nakratko da ukradem Šai od ledi Lolise, tačno, ali nema načina da je neprimećeno dovedem u tvoju ložnicu.“

,Onda je dovedi nekud drugde.“

,Ali kud? Nema sigurnog mesta.“

,Ima.“ Tirion se iskezi. „Ovamo. Vreme je da se taj tvoj kamen tvrdi krevet malo bolje

upotrebi.“

Evnuhova usta se otvorile. Onda se zakikota. „Lolisa se u poslednje vreme lako zamara. Trudnoća joj je poodmakla. Mislim da će uveliko spavati kada se mesec bude digao.“

Tirion skoči sa svoje stolice. „Kad se mesec digne, znači. Postaraj se da doneseš i malo vina. I dve čiste čaše.“

Varis se pokloni. „Biće kako moj gospodar zapoveda.“

Ostatak dana vulko se sporo kao crv kroz med. Tirion se pope do biblioteke i pokuša da prekrati vreme čitajući Beldekarovu *Istoriju Rojskih ratova*, ali uopšte nije mogao da vidi slonove, pošto mu je pred očima stalno lebdeo Šain osmeh. Kada je stiglo popodne, odložio je knjigu i pozvao sluge da ga okupaju. Ribao se dokse voda nije ohladila, a onda mu je Pod potkresao zaliske. Brada mu je bila prava muka; žbum žutih, belih i crnih dlaka, divalj i oštar, retko je izgledala dobro, ali je služila da mu prikrije bar deo lica, a to je bilo dobro.

Kada se oprao i doterao koliko je to bilo moguće, Tirion pogleda svoju garderobu i odabra par lanisterskih grimiznih uskih satenskih čakšira i svoj najbolji dublet, od teškog crnog somota sa zakicima u obliku lavljih glava. Stavio bi i svoj lanac od zlatnih šaka da mu ga otac nije ukrao dok je ležao na samrti. Tek kada se obukao, shvatilo je koliko je samo blesav. *Sedam mu paklova, kepeče, da nisi s nosem izgubio i svu pamet? Ko god te vidi ima da se zapita zašto si se obukao u dvorsko odelo za posetu evnuhu. Kumuci, Tirion se skinu i ponovo odenu, ovog puta u jednostavniju odoru: u crne vunene čakšire, staru belu tuniku i izbledeli smeđi kožni prsluk. Svejedno je, reče sebi dok je čekao da se mesec digne. Šta god da obučeš, i dalje si kepec. Nikada nećeš biti visok kao onaj vitez na stepenicama, onaj s dugačkim pravim nogama i zategnutim stomakom i širokim muškim ramenima.*

Mesec je provirivao iznad zidina zamka kada Tirion saopšti Podruku Pejnu da će posetiti Varisu. „Dugo ćeš se zadržati, moj gospodaru?“ - upita momak „O, nadam se.“

S obzirom na gužvu koja je vladala u Crvenoj tvrđavi, Tirion je znao da neće proći neopaženo. Ser Belon Svon je čuvao vrata, a ser Loras Tirel pokretni most. Zastao je da razmeni ljubaznosti sa obojicom. Bilo je čudno videti Viteza od Cveća sveg u belom, budući da je ranije uvek bio šaren kao duga. „Koliko je tebi godina, ser Lorase?“ - upita ga Tirion.

„Sedamnaest, moj gospodaru.“

Sedamnaest mu je godina i prelep je i već je legenda. Pola devojaka u Sedam kraljevstava želi da ode s njim u krevet, a svi dečaci hoće da budu on. „Ako ćeš mi oprostiti što pitam, ser - zašto bi neko odlučio da pristupi Kraljevskoj gardi kada mu je tek sedamnaest godina?“

„Princ Emon Zmaj viteze je svoje zavete položio kada mu je bilo sedamnaest“, reče ser Loras, „a tvoj brat Džejmi bio je još i mladi.“

„Njihove razloge znam. Koji i su tvoji? Čast službe kraj takvih velikana poput Merina Trenta i Borosa Blunta? Podrugljivo se osmehnu momku. „Da bi čuvao kraljev život, odričeš se svoga. Odričeš se zemalja i titula, svake nade na brak, dece...“

„Kuća Tirela će se nastaviti kroz moju braću“, kaza ser Loras. „Nije nužno da se i treći sin ženi ili ostavlja potomstvo.“

„Nije nužno, ali je nekima priyatno. Šta je s ljubavlju?“

„Kada sunce zade, sveće ga ne mogu zameniti.“

„Da li je to iz neke pesme?“ Tirion nagnu glavu u stranu, smešći se. „Da, sedamnaest ti je, sada to jasno vidim.“

Ser Loras se ukoči. „Rugaš mi se?“

Osetljiv momak. „Ne. Ako sam te uvredio, oprosti. I ja sam nekada imao svoju ljubav, i mi smo imali svoju pesmu.“ *Voleh devicu lepu ko leto, u kosi joj je sunce sjalo.* On požele ser Lorasu dobro veće i ode svojim putem.

Bliži stenara su neki oklopljeni pešaci priređivali borbe pasa. Tirion zastade taman toliko da vidi lako manji pas otkida pola njuske većem, i pobra grub smeh kada primeti da poraženi sada podseća na Sendora Kleganija. Zatim, nadajući se da im je otklonio sumnje, nastavi ka severnom zidu - niz kratko stepenište do evnuhovog skromnog obitavača. Vrata se otvorile baš kada je digao ruku da zakucava.

„Varise?“ Tirion zakorači unutra. „Tu si?“ Jedna jedina sveća obasjava je sobu, i od nje je vazduh mirisao na jasmuin.

„Moj gospodaru.“ Žena kliznu na svetlo; punačka, meka, majčinskog izgleda, s okruglim ružičastim mesecom od lica i teškim tamnim uvojima. Tirion se trgnu. „Nešto nije u redu?“ - upita ona.

Varis, shvati on ozlojedeno. „Na jedan užasan tren pomislio sam da si mi doveo Lolisu umesto Šai. Gde je ona?“

„Ovdje, moj gospodaru.“ Ona mu otpozadi stavi ruke preko očiju. „Pogadaš u šta sam obučena?“

„Ni u šta?“

„O, baš si pametan“, reče ona izazovno, pa skloni šake. „Kako si znao?“

„Ta odora ti veoma dobro pristoji.“

„Stvarno?“ - upita ona „Baš stvarno?“

„O, da.“

„Pa zašto onda pričaš umesto da me tucaš?“

„Prvo moramo da se otarasimo ledi Varisa. Nisam od onih kepeca što vole publiku.“

„On je otišao“, laza Šai.

Tirion se okrenu da pogleda. To je bila istina. Evnuh je nestao, sa sve suknjama. *Skrivena vrata su tu negde, moraju biti.* Samo je to imao vremena da pomisli pre nego što mu Šai okrenu glavu i poljubi ga. Usta joj behu vlažna i pohlepna, i kao da čak nije ni primećivala njegov ožiljak ili svežu krastu na mestu gde mu je nekada bio nos. Njena koža mu je pod prstima bila meka kao svila. Kada mu palac pređe preko njene leve bradavice, ona se odmah ukrti. „Požuri“, šaputala mu je grozničavo između poljubaca, dok su mu prsti prelazili na vrpcе, „o požuri, požuri, hoću te u sebi, u sebi, u sebi.“ Nije čak imao ni vremena da se poštešno skine. Šai izvadi njegovu kitu iz čačkira, zatim ga gurnu na pod i užaja. Vrisnula je kada je ušao u nju, a onda ga divlje jahala, stenjući: „Moj džine, moj džine, moj džine“, svaki put kada bi se na njega nabila. Tirion je bio toliko željan da je prsnuo pri petom ubodu, ali Šai kao da za to nije bilo briga. Opako se osmehnula kada je osetila da se izliva, iagnula se da mu poljubi znojavo čelo. „Moj džine od Lanistera“, prošaputa. „Ostani u meni, molim te. Volim da te osećam unutra.“

I tako se Tirion nije pomerao, sem da je primi u naručje. *Tako je lepo grliti je, i osetiti njen zagrljav.* pomisli. *Kako nešto ovako lepo može biti zločin zbog koga bi mogla da ode na vešala?* „Šai“, reče on, „dušice, ovo mora biti naš poslednji sastanak. Opasnost je prevelika. Ako moj gospodar otac sazna za tebe...“

„Dopada mi se tvoj ožiljak“ Ona pređe prstom preko njega. „Od njega izgledaš veoma opasno i snažno.“

On se nasmeja. „Veoma ružno, hoćeš da kažeš.“

„Moj gospodar u mojoim očima nikada neće biti ružan.“ Ona poljubi krastu koja mu je prekrivala patljajkosa.

,„Ne treba da se brineš zbog mog lica, već zbog mog oca...“

,„Ne plašim ga se. Hoće li mi moj gospodar sada vratiti moje dragulje i svile? Pitala sam Varisa da li ih mogu dobiti ako se tebi nešto desi u bici, ali nije htio da mi ih da. Šta bi se s njima desilo da si poginuo?“

,„Nisam poginuo. Evo me.“

,„Znam.“ Šai se promigolji na njemu, osmehnuta. „Tamo gde ti je i mesto.“ Usne joj se napučiše. „Ali koliko dugo još moram trpeti Lolisu, sada kada si dobro?“

,„Zar me nisi čula?“ - upita Tirion. „Možeš ostati s Lolisom ako želiš, ali bi bilo najbolje da napustiš grad.“

,„Neću da odem. Obećao si mi da ćeš me posle bitke vratiti u vilu.“ Njegova pica ga blago stegnu, i on poče ponovo da narasta u njoj. „Rekao si da Lanister uvek plača svoje dugove.“

,„Šai, bogovi bili prokleti, prestani s tim. *Slušaj* me. Moraš da odes. Sada je grad pun Tirela, a na mene se neprekidno motri. Ne shvataš kakvu ti opasnost preti.“

,„Mogu li da dodem na kraljevu svadbenu gozbu? Lolisu neće ići. Rekla sam joj da je niko neće silovati u kraljevoj prestonoj odaji, ali je ona tako *glupa*.“ Kada se Šai otkotrlja s njega, kita mu iz nje kliznu uz tih, vlažan zvuk, „Simon kaže da će biti i nadmetanje pevača, i žonglera, čak i turnir luda.“ Tirion skoro da beše zaboravio na Šainog triput prokletog pevača. „Kako to da si razgovarala sa Simonom?“

,„Ispričala sam ledi Tandi za njega, i ona ga je unajmila da svira Lolisi. Muzika je smiruje kada beba počne da se rita. Simon kaže da će na gozbi biti medved koji i igra, i vina sa Senice. Nikada nisam videla medveda kako igra.“

,„Gori su u tome čak i od mene.“ Brinuo ga je pevač, a ne medved. Jedna neopreznata reč u pogrešnom uhu, i Šai će visiti.

,„Simon kaže da će biti sedamdeset i sedam jela i stotinu golubova u velikoj pitii“, oduševljavala se Šai. „Kada slome koru, uzleteće u vazduh.“

,„Nakon čega će se smestiti na tavanske grede i kenjati po gostima.“ Tirion je i ranije morao da trpi takve svadbene pite. Golubovi su posebno voledi da kenjaju po *njemu*, ili mu se bar tako oduveč činilo.

,„Zar ne bih mogla da se obučem u svoju svilu i somot, i idem kao gospa, a ne kao služavka? Niko neće znati da to nisam.“

Svi će znati da to nisi, pomisli Tirion. ,Ledi Tanda bi se mogla zapitati otkud Lolisinoj soberici toliki dragulji.“

,„Biće hiljadu gostiju, kaže Simon. Neće me ona čak ni videti. Naći će mesto u nekom mračnom kutku daleko od soli, ali kada god kreneš do nužnika, moći će da se iskradem i da ti se pridružim.“ Ona mu obuhvati kitu i poče njome nežno da se igra. „Neću nositi veš pod haljinom, tako da moj gospodar neće čak morati ni da me raskopčava.“ Njeni prsti su ga dražili, gore-dole. „Ili ako želi, mogu i ovo da mu uradim.“ Ona ga uze u usta.

Tirion uskoro postade ponovo spremjan. Ovog puta je trajao mnogo duže. Kada završi, Šai se uspuza do njega, i sklupča mu se pod miškom, naga. „Pustićes me da dodem, hoćeš?“

,„Šai“, zastenja on, „*opasno je*.“

Neko vreme nije progovarala. Tirion pokuša da govori o drugim stvarima, ali naide na zid od bezvoljne ljubaznosti, jednako leden i nepopustljiv kao što je bio Zid po kome je nekada hodao na severu. *Smiljite se bogovi*, pomisli umorno dok je gledao kako sveća dogoreva, *kako mogu da dozvolim da se ovo desi ponovo, posle Tiše?* Zar sam stvarno toliku budala kao što moj otac misli? On

bi joj rado obećao sve što želi, i rado bi s njom pod ruku otisao nazad do svoje ložnice, da bi se obukla u svile i somote koje je toliko volela. Da je imao izbora, ona bi sedela kraj njega na Džofrijevoj svadbenoj gozbi, i plesala sa svim medvedima koliko j oj srce ište. Ali ne bi podneo da je vidi kako visi.

Kada sveća utru, Tirion se odvoji od Šai, i zapali novu. Onda obide zidove, kuckajući po svima, tražeći skrivena vrata. Šai je sedela, obgrlivši podignuta kolena, gledajući ga. Napokon reče: „Pod krevetom su. Skrivene stepenice.“

On je pogleda s nevericom. „Pod krevetom? Krevet je od jednog komada kamena. Teži petsto oka.“

„Ima jedno mesto koje Varis pritisne, i krevet se digne. Pitala sam ga kako je to moguće, a on mi je rekao da je posredi madija.“

„Da.“ Tirion je morao da se osmehne. „Madija sa sistemom tegova.“

Šai ustade. „Trebalо bi da krenem. Ponekad se beba rita, i Lolisa se budi i zove me.“

„Varis će se ubrz vratiti. Verovatno sluša svaku reč koju izgovaramo.“ Tirion odloži sveću. Na prednjem delu njegovih čakšira bila je vlažna mrlja, ali u tami je valjda nikо neće primetiti. Reče Šai da se obuče i sačeka evnuha.

„Hoću“, obeća ona. „Ti si moj lav, je li tako? Moj lanisterski džin?“

„Jesam“, kaza on. „A ti si...“

„... tvoja kurva.“ Ona mu položi prst na usne. „Znam. Bila bih ti gospa, ali je to nemoguće. Inače bi me vodio na gozbu. Nije bitno. Volim da ti budem kurva, Tirione. Samo me zadrži i pazi na mene.“

„Hoću“, obeća on Budalo, budalo, vrištao je glas u njemu. *Zašto si to rekao? Došao si ovamo da bi je oterao!* Umesto toga, on je ponovo poljubi.

Put nazad se činio dugačkim i samotnim. Podrik Pejn je spavao u krevetu na izvlačenje ispod Tirionovog, ali ga on probudi. „Brona“, reče.

„Ser Brona?“ Pod protrlja pospane oči. „O. Da ga pozovem. Moj gospodaru?“

„Ma kakvi. Probudio sam te da bismo procaklali o tome kako se on oblači“, reče Tirion, ali mu sarkazam ne pogodi metu. Pod je samo zburjeno zurio u njega, sve dok on ne diže ruke u vazduh i kaza: „Da, nadi ga. Dovedi ga. Odmah.“

Momak se žurno odenu i skoro istreća iz sobe. *Zar sam stvarno toliko strašan?* - pitao se Tirion dok se presvlačio u noćnu košulju i sipao sebi malo vina.

Bio je pri trećoj čaši, a pola noći beše prošlo kada se Pod konačno vrati, praćen vitezom najamnikom. „Nadam se da je momak imao neki mnogo dobar razlog što me je izvukao od Čataje“, reče Bron dok je sedao.

„Čataje!“ - izusti Tirion ozloj edeno.

„Dobro je biti vitez. Nema više traganja za jeftinijim kuplerajima dole niz ulicu.“ Bron se iskezi. „Sada su tu Alajaja i Marei na istom perjanom dušeku, a ser Bron u sredini.“

Tirion je morao da proguta svoju zlovolju. Bron ima prava da vodi Alajaju u krevet kao i svaki drugi čovek, ali ipak... *Ja je nikada nisam dodirnuo, koliko god da sam želeo, ali Bron to nije mogao da zna. Nije trebalo da gura svoj kurac u nju.* Sam se nije usudivao da poseti Čataju. Kada bi to uradio, Sersei bi se postarala da njihov otac sazna, i Jaja ne bi bila kažnjena samo bičevanjem. Poslaće devojci ogrlicu od srebra i žada i par istovetnih narukvica kao izvinjenje, ali sem toga...

Ovo je jalovo. „Postoji jedan pevač koji sebe zove Simon Srebrenjezik“, kaza Tirion umorno, odbacujući od sebe krivicu. „Ponekad svira za ledi Tandinu kći.“

„Šta s njim?“

Ubij ga, mogao je da kaže, ali čovek ne beše uradio ništa sem što je otpevao nekoliko pesama. I napunio Šainu milu glavu vizijama golubica i medveda koji igraju. „Nadi ga“, reče on umesto toga. „Nadi ga pre nego što ga nade neko drugi.“

ARJA

Rila je po mrtvačevoj bašti u potrazi za povrćem, kada začu pesmu.

Arja se ukoči, mirna kao kamen, osluškajući, u trenutku zaboravivši na tri svele mrkve u šaci. Pomišli na Krvave lakrdijaše i ljude Ruza Boltona, i drhtaj straha joj prode niz kičmu. *Nije pošteno, ne sada kada smo konačno našli Trozubac, ne sada kada smo se skoro ponadali da smo sigurni.*

Samo, zašto bi Lakrdijaši pevali?

Pesma je plovila s reke, odnekuda iza brežuljka na istok „*U Galebovo krenuh, da vidim devicu lepu, hej-ho, hej-ho...“*

Arja ustade, mrkve su joj visile iz ruku. Zvučalo je kao da pevač dolazi uz rečni drum. Tamo među kuperusom, čuo ga je i Pituljica, sudeći po izrazu njegovog lica. Džendri je spavao u senci spaljene kolibe, i nije mogao ništa da čuje.

„*Da ukradem poljubac sladak, hej, vrhom noža svoga, hej-ho, hej-ho.*“

Učini joj se da čuje i harfu, prigušenu tihim žaborom rele.

„Čuješ li?“ upita Pituljica glasnim šapatom, dok je stezao puno naručje kupusa. „Neko dolazi.“

„Jdi probudi Džendrija“, reče mu Arja. „Samo ga protresi za rame, ne pravi buku.“ Džendrija je bilo lako probuditi, za razliku od Pituljice, koga su morali da udaraju u nogama i da se deru.

„*Biće mi mila draga, u senci ćemo leći, hej-ho, hej-ho.*“ Pesma je sa svakom rečju postajala sve glasnija.

Pituljica raširi ruke. Kupus pade na zemlju uz tup zvuk „Moramo da se sakrijemo.“

Gde? Spaljena koliba i njena zaraska bašta stajali su odmah kraj obala Trozupca. Uz reku je raslo nekoliko vrba, a iza njih, u blatinjavom pličaku, i trska, ali je veći deo zemljista naokolo bio potpuno izložen. *Znala sam da nije trebalo da ostavljamo šumu,* pomišli ona. Bili su, međutim, tako gladni, a bašta je bila prevelik izazov. Hleba i sira što su ih ukrali iz Harendvora ponestalo je pre šest dana, još tamo u najgušćem delu šume. „Povedi Džendrija i konje iza kolibe“, prelomi ona. Deo jednog zida još je stajao, možda dovoljno velik da sakrije dva momka i tri konja. *Ako konji ne zanjište, a taj pevač ne gurne nos u baštu.*

„A ti?“

„Ja ču se sakriti kod drveta. Verovatno je sam. Ako me bude dirao, ubiću ga. Kreći!“

Pituljica pode, a Arja baci mrkve i isuka ukradeni mač sa ramena. Korice je nosila preko leda; dugački mač beše iskovan za odraslog čoveka, i lupkao je po zemlji kada bi ga nosila na boku. *A i previše težak,* pomišli ona, žaleći za Igлом kao i svaki put kada bi u šaku uzela ovu nezgrapnu stvar. Ali je to ipak bio mač, ona je njime mogla da ubije, i to je bilo dovoljno.

Lakog koraka, prede do velike stare vrbe što je rasla kraj krivine na putu, pa kleknutu na jedno koleno u travu i blato, pod velom niskih grana. *Vi stari bogovi,* molila se dok je pevačev glas postajao sve glasniji, *vi bogovi drveća, sakrijte me a on neka prođe.* Onda konj zanjišta, i pesma naglo stade. *Čuo je, znala je, ali možda je sam, a ako nije, možda će se oni plašiti nas kao i mi njih.*

„Jesi li čuo ovo?“ - reče muški glas. „Rekao bih da ima nečega iza onog zida.“

„Aha“, odgovori drugi glas, dublji i. „Šta misliš da bi to moglo biti, Strelče?“

Znači, dvojica. Arja zagriže usnu. Sa mesta na kome je klečala nije mogla da ih vidi, zbog vrbe. Ali je mogla da čuje.

„Medved.“ Treći glas, ili možda ponovo prvi?

,„Na medvedu ima mnogo mesa“, reče duboki glas. „A u jesen i mnogo sala. Dobar je za jelo ako se valjano spremi.“

,Možda je vuk Možda lav.“

,Četvoronožni, misliš? Ili dvonožni?“

,Sve jedno. Zar ne?“

,Koliko ja znam nije. Strele, šta to smeraš sa svim tim strelama?“

,Prebaciju koju preko zida. Ko god da se krije iza, ima brzo da izade, samo gledaj.“

,A šta ako je tamo neki pošten čovek? Ili neka sirota žena s detetom na grudima?“

,Pošten čovek bi izašao i pokazao svoje lice. Samo bi se odmetnik sunjao i krio.“

,E, to je već istina. Hajde, odapni te strele.“

Arja skoči na noge. „Ne!“ Ona im pokaza svoj mač. Vide da su trojica. *Samo trojica*. Sirio bi mogao da pobedi i više od trojice, a ona ima i Pituljicu i Džendriju da stanu kraj nje, možda. *Ali oni su dečaci, a ovo su odrasli ljudi*.

Bili su pešaci, prašnjavi od puta i isprskani blatom. Pevača je prepoznala po drvenoj harfi koju je držao pod gunjem, kao što bi neko drugi štitio dete. Onizak čovek rešio bi se pedesetogodišnjak, imao je velika usta, oštar nos i proredenu smedu kosu. Izbleduju zelenu odoru prekrivalo mu je mnoštvo starih kožnih zlepova, na boku je imao par noževa za bacanje, a preko leda prebačenu sekiru.

Čovek kraj njega beše za dobru stopu viši, i imao je držanje vojnika. Dugački mač i bodež visili su mu o kožnom pojasu posutom zakivcima, nizovi preklapljenih čeličnih prstenova bili su mu ušiveni na košulju, a glavu mu je pokrivala plitka gvozdena kaciga kupastog oblika. Imao je loše zube i čupavu smedu bradu, ali je pogled privlačio njegov žuti plašt s kapuljačom. Debeo i težak, umrljan tu travom a tamo krvlju, iskrzan po rubu i zakljenjil jelenjom kožom na desnom ramenu, veliki plašt je davao krupnom čovjeku izgled neke ogromne žute ptice.

Poslednji od trojice bio je mladić mršav kao njegov dugački luk, mada ne toliko visok. Ridokos i pegav, nosio je prsluksa zakivcima, čizme visokih sara, kožne rulavice bez prstiju i tobolac na ledima. Sest strela sa sivim gušćim perima bilo je poboden u zemlju pred njim, poput kakve male tarabe.

Tri muškarca su je gledala kako stoji na drumu s oružjem u ruci. Onda pеваč opušteno okinu žicu. „Dečko“, progovori on, „sada spusti taj mač ako ne želiš da ti se desi nešto ružno. Prevelik je za tebe, momčće, a sem toga, Angi bi te pogodio trima strelama pre nego što bi ti i stigao do nas.“

,Ne bi“, reče Arja, „a ja sam *devojčica*.“

,Stvarno jesi.“ Pevač se pokloni. „Primi moje izvinjenje.“

,Krenite niz drum. Samo prodite ovo mesto, a ti nastavi da pevaš, tako da znamo gde ste. Idite i ostavite nas na miru, i neće vas ubiti.“

Pegavi strelac se nasmeja. „Lime, neće nas ubiti, jesi čuo?“

,Čuo sam“, kaza Lim, krupni vojnik dubokog glasa.

,Dete“, opet će pеваč, „skloni taj mač, i ovešćemo te na sigurno, i dati ti nešto da pojedeš. U ovim kraj evima ima vukova i lavova, i gorih stvorova. Mala devojčica ne treba ovuda da luta sama.“

,Nije sama.“ Džendri izjaha iza zida, a iza njega i Pituljica, vodeći njenog konja. U verižnjači, sa isukanim mačem, Džendri je izgledao gotovo kao odrastao čovek, i to opasan. Pituljica je izgledao kao Pituljica. „Poslušaj je, i ostavi nas na miru“, upozori Džendri.

,Dva i tri“, prebraja pеваč. „I nema vas više? A i konji, lepi konji. Gde ste ih ukrali?“

,Naši su.“ Arja ih je oprezeno posmatrala. Pevač je privlačio njenu pažnju svojom pričom, ali je pravu opasnost predstavljao strelac. *Ako izvuče strelu iz zemlje...*

,„Hoćete li nam reći svoja imena, kao pošteni ljudi?“ - upita pevač momke.

,Ja sam Pituljica“, reče Pituljica smesta.

,Blago tebi.“ Čovek se osmehnu. „Ne dešava mi se svaki dan da upoznam momka s tako ulusnim imenom. A kako ti se prijatelji zovu, Ovčji Bit i Prepelica?“

Džendri ga mrko pogleda sa sedla. „Zašto bih ti rekao svoje ime? Nisam čuo tvoje.“

,E, što se toga tiče, ja sam Tom od Sedmopotočja, ali Tom Sedamžica me zovu, ili Tom Sedmica. Ovaj veliki klipan crnih zuba je Lim, skraćeno od Limunplašt. Žut je, vidite, a i Lim ima kiselu narav. A ovaj ti je mladić, momče moje, Angi, ili Strelac, kako ga radije zovemo.“

,A sada, ko ste vi?“ - upita ih Lim, istim onim dubokim glasom koji je Arja čula kroz grane vrbe.

Nije htela da tektako otegne svoje pravo ime. „Prepelica, ako hoćeš“, kaza. „Svej edno.“

Krupni čovek se nasmeja. „Prepelica s mačem“, reče. „E, to je nešto što se retko sreće.“

,Ja sam Bik“, reče Džendri, poveden Arjinim primerom. Nije mogla da ga krivi što mu se Bik više svida nego Ovčji Bit.

Tom Sedamžica prede prstima preko harfe. „Pituljica, Prepelica i Bik Pobegli ste iz kulinje lorda Boltona, je li tako?“

,Kako znaš?“ - upita Arja, uz nemirena.

,Na grudima ti je njegov grb, malena.“

To beše na tren zaboravila. Ispod plašta je još nosila fini paževski dublet, s odranim čovekom Užasnika zašivenim na srcu. „Ne zovi me malena!“

,Zašto da ne?“ - reče Lim. „Kad si mala.“

,Veća sam nego pre. Nisam dete. “ Deca ne ubijaju ljudi, a ona je to uradila.

,To vidim, Prepelice. Niko od vas nije dete, ne ako ste bili Boltonovi.“

,Nismo bili njegovi.“ Pituljica nikada nije znao kada da čuti. „Zatekli smo se u Harendvoru pre nego što je on došao, to je sve.“

,Znači, vi ste lavčići, je li tako stvari stoje?“ - upita Tom.

,Ni to. Nismo mi ničiji. A čiji ste vi?“

Strelac Angi odgovori: „Mi smo kraljevi ljudi.“

Arja se namršti. „Kog kralja?“

,Kralja Roberta“, kaza Lim, onaj u žutom plastu.

,One matore pij andure?“ - prezirivo će Džendri. „On je mrtav, ubio ga je neki vepar, to svi znaju.“

,Jeste momče“, reče Tom Sedamžica, „a to je prava šteta.“ Okinu tužan akord na harfi.

Arja je smatrala da oni uopšte nisu kraljevi ljudi. Izgledali su više kao odmetnici, tako prljavi i odprani. Ćakni konja nisu imali. Kraljevi ljudi bi imali konje.

Meditum, Pituljica se željno ubaci. „Tražimo Brzoreče“, reče. „Koliko dana jahanja ima do njega, zname li?“

Arji dode da ga ubije na mestu. „Ti začepi, ili ču ti nabiti kamen u ta tvoja velika glupava usta.“

,Brzoreče je daleko uzvodno“, odgovori Tom. „Dugačak je i gladan put. Možda biste voleli toplu hranu pre no što nastavite. Nedaleko odavde ima jednu krčmu, drže je naši prijatelji. Mogli bismo da podelimo malo piva i kruh hleba, umesto da se bijemo.“

,Krčma?“ Na pomisao o toploj hrani, Arji zakreća stomak, ali nije verovala tom Tomu. Nije prijatelj svako ko ti se prijateljski obrati. „Blizu je, kažeš?“

,Dve milje uzvodno“, reče Tom. „Najviše ligu.“

Džendri je delovao jednakno nesigurno kao što se ona osećala. „Šta hoćeš time da kažeš, prijatelji?“ -

upita on oprezno.

,Prijatelji. Zar si zaboravio šta su to prijatelji?“

,Krčmarica se zove Sarna“, ubaci Tom. „Ima oštar jezik i žestok pogled, to priznajem, ali joj je srce dobro, i voli male devojčice.“

,Ja nisam mala devojčica“, odvrati ona besno. „Ko je još tamo? Rekao si prijatelji.“

,Sarnin muž, i siroče koje su primili. Neće vam oni nauditi. Ima piva, ako mislite da ste dovoljno odrasli. Svežeg hleba i možda malo mesa.“ Tom pogleda ka kolibi „I sve ono što ste ukrali iz bašte Starog Pejta.“

,Ništa mi nismo ukrali“, reče Arja.

,Da mu nisi ti onda kći? Sestra? Žena? Nemoj da me lažeš, Prepelice. Svojim sam rukama sahranio Starog Pejta, tamo pod onom vrboni gde si se krila, a na njega uopšte ne ličiš.“ On izmami tužan zvuk iz harfe. „Za proteklih godina dana sahranili smo mnoge dobre ljude, ali ne želimo da sahranimo i vas, kuneći ti se svojom harfom. Strelče, pokazi joj.“

Strelčeva ruka se pokrenu brže no što je Arja verovala da je moguće. Strela mu zašišta tek pedalj od njenog uha i zari se u deblo vrbe iza nje. Tada je već imao drugu strelu zapetu i spremnu. Mislila je da zna šta je Sirio podrazumevao pod *brzo kao zmija i glatko kao letnja svila*, ali je sada shvatila da nije znala. Iza nje je strela zijušala kao pčela. „Promašio si“, kaza mu.

,Luda si ako to misliš“, reče Angi. „Idu tačno tamo kud ih šaljem.“

,To je, bogova mi, tako“, složi se Lim Limunplašt.

Između vrha njenog mača i strele bilo je desetak koraka. *Nemamo šanse*, shvati Arja, poželevši da ima luk kao on, i veštinu da ga koristi. Mračno spusti svoj teški mač, sve dok vrh ne dodirnu zemlju. „Poći ćemo da vidimo tu krčmu“, pristade, trudeći se da svoje sumnje sakrije iza smelih reči. „Vi hodajte napred, a mi ćemo jahati pozadi, da vidimo šta radite.“ Tom Sedamžica se duboko pokloni i reče: „Napred, nazad, svejedno. Hajdemo, momci, da im pokažemo put. Angi, bolje kopuki te strele, ovde nam neće trebati.“

Arja vrati mač u korce, pa ode do mesta gde su joj drugovi sedeli na konjima, držeći se podalje od tri stranca. „Putuljice, sakupi kupus“, dobaci dok je skakala u sedlo. „A i mrkve.“

Za divno čudo, nije se prepirao. Krenuše kao što je želeta, sporim hodom niz izbrazdani drum, desetak koraka iza trojice pešaka. Ali ubrzo, nekako su se izmešali. Tom Sedamžica hodao je sporo, i voleo je da u hodu prebire po harfi. „Znate neke pesme?“ - upitao ih je. „Baš bih voleo da s nekim zapevam, i te kako. Lim nema sluha, a naš mladi strelac zna samo balade iz Krajina, od kojih svaka ima stotinu strofa.“

,Mi u Krajinama pevamo prave pesme“, reče Angi blago.

,Pevanje je glupavo“, kaza Arja. „Pevanje je bučno. Čuli smo vas izdaleka. Mogli smo da vas ubijemo.“

Tomov osmeh je govorio da se s tim ne slaže. „Smrt s pesmom na usnama nije najgore što može da te zadesi.“

,Znali bismo da u blizini ima vukova“, progunda Lim. „Jli lavova. Ovo su naše šume.“

,Niste znali da smo mi ovde“, kaza Džendri.

,Vidiš, momče, ne budi toliko siguran u to“, reče Tom. „Ponekad čovek zna više nego što govorи.“

Putuljica se promeškolj i u sedlu. „Ja znam pesmu o medvedu“, oglasi se on. „Bar neke delove.“

Tom prede prstima preko žica. „Onda da je čujemo, mali pekaru.“ Pa zabaci glavu i zapeva: „*O, medved jedan bejaše krzna sura! Sav mrk i kosmat, o, medved jedan tmuran...*“

Pituljica se od srca priključi, čak je pomalo i poskakivao na kraju svakog stiha. Arja ga je preneraženo gledala. Imao je prijatan glas i lepo je pevao. *Nikada ranije ništa nije radio kako valja, sem što je mesio i pekao*, pomisli ona.

Malo dalje, jedan potočić se uliva u Trozubac. Doksu ga gazili, njihova pesma istera patku iz trske. Angi zastade u mestu, prebací luk s ramena, nape strelu, i pogodi je. Ptica pade u pličak nedaleko od obale. Lim skinu svoj žuti plašt i zagazi do kolena da je uzme, sve vreme prigovarajući. „Misliš da Sarna ima limuna u onom svom podrumu?“ - upita Angi Toma doksu gledali Lima kako prska i kune. „Jedna Dornjanka mi je jednom ispeka patku s limunom.“ Zvučao je čežnjivo.

Tom i Pituljica nastaviše pesmu na drugoj obali potoka, a patka je visila s Limovog kašta ispod žutog plašta. Od pesme se nekako put skratio. Nije prošlo dugo, i krčma se ukaza pred njima; dizala se s rečne obale, gde je Trozubac u velikom luku zavijao na sever. Arja sumnjičavo zašklij i dok su prilazili. Nije *izgledala* kao odmetnička jazbina, morala je to da prizna; delovala je prijateljski, čak i toplo, s okrećenim spratom i krovom od škriljaca i dimom koji i se lenj o izvija iz odžaka. Okruživale su je štale i druge zgrade, a pozadji je bila i senica, i jabuke, mala bašta. Krčma je imala čak i svoj dok, koj i je štrčao u reku, i...

„Džendri“, pozva ona tiho. „Imaju čamac. Mogli bismo ostatak puta do Brzorečja da predemo rekom. To bi sigurno bilo brže od jahanja.“ On je delovao sumnjičavo. „Jesi li ikada plovila čamcem?“

„Digneš jedro“, reče ona, „pa ga vetar gura.“

„Šta ako vetar duva u suprotnom pravcu?“

„Onda imaš vesla da veslaš.“

„Protiv struje?“ Džendri se namršti. „Zar to ne bi bilo spor? A šta ako se čamac prevrne, pa popadamo u reku? A to ionako nije naš čamac, pripada krčmi.“

Mogli bismo da ga uzmemu. Arja zagrize usnu i očuta. Sjahali su ispred štale. Drugih konja nije bilo, ali Arja primeti svežu balegu u mnogim jaslama. „Neko od nas treba da ostane i pazi na konje“, napomenula ona, oprezna.

Tom je ču. „Nema potrebe, Prepelice. Dodi da jedeš, konj i su na sigurnom.“

„Ja ću ostati“, reče Džendri, ne obazrevši se na pevača. „Dodi po mene kada nešto pojedete.“

Klimuvši glavom, Arja pode za Pituljicom i Limom. Mač joj je još bio u koricama preko leda, a ruku je držala nadomak drške bodeža koji je ukrala od Ruza Boltona, u slučaju da joj se ne dopadne ono što budu zatekli unutra.

Slika na znaku iznad vrata prikazivala je nekog starog kralja kako kleći. Unutra se nalazila zajednička prostorija, gde je veoma visoka ružna žena isturene brade stajala s rukama na bokovima, streļajući pogledom. „Nemoj samo da stojiš tu, dečko“, besno izgovori. „Ili si možda devojčica? Svejedno, zaprečila si mi vrata. Ulazi ili izlazi. Lime, šta sam ti rekla za pod? Sav si blatnjav.“

„Ulovili smo patku.“ Lim je isturi poput mirovnog barjaka.

Žena mu je zgrabi iz ruke. „Angi je ulovio patku, to hoćeš da kažeš. Skidaj čizme, jesli i gluv osim što si glup?“ Onda se okrenu. „Mužul!“ - viljni glasno. „Penj se ovamo, momci su se vratili. Mužul!“

Uza stepenice se iz podruma pojavi čovek u prljavoj kecelji, gundajući. Bio je za glavu niži od žene, mesnatog lica i mlitave žučkaste kože na kojoj su se jasno videli ožiljci od boginja. „Ovde sam, ženo, prestani s dernjavom. Šta je sada?“

„Olači ovo“, reče ona, pruživši mu patku.

Angi prebací težinu s noge na nogu. „Misliš smo da je možda pojedemo, Sarna. S limunom. Ako ga

imaš.“

„Limun. A gde ja da nađem limun? Zar ti ovo izgleda kao Dorna, budalo pegava? Zašto ne skokneš napolje do limunovog drveta, pa nam nabereš čitavo bure, i malo maslina i nara pride?“ Ona mu zapreti prstom. „Mogla bih valj da da je sluvam s Limovim plastirom, ali prvo mora da odstoji koji dan. Ješćete zečetinu, ili nećete jesti. Pečeni zeč na ražnju bio bi najbrži, ako ste baš gladni. Ili možda hoćete da ga sluvam, s pivom i crnim lukom.“

Arja je skoro mogla da oseti ukus zeča. „Nemamo para, ali šmo doneli nešto mrkve i kupusa, da se trampimo.“

„Niste valj da? A gde su vam?“

„Pituljice, daj joj kuper“, reče Arja, i on je posluša, mada je prišao ženi tako oprezno kao da je ona Rordž ili Grizač ili Vargo Hout.

Žena pažljivo ispitava povrće, a momka još i pažljivije. „Gde je ta pituljica?“

„Ovdje. Ja. Tako se zovem. A ona je... A... Prepelica.“

„Pod mojim krovom nije. Svojim gostima i svojim jelima dajem različita imena, da bih ih razlikovala. Mužu!“

Muž beše izašao, ali se na njen povik brže-bolje vrati. „Patka je obešena. Šta je sada, ženo?“

„Operi ovo povrće“, naredi ona. „Vi ostali sedite dok ja spremim zečeve. Dečko će vam doneti piće.“ Zatim pogleda Arju i Pituljicu s visine. „Nemam običaj da deci služim pravo pivo, ali je piva od jabuka nestalo, nema krava za mužu, a rečna voda ima ukus rata, zbog svih onih mrtvaca što plove niz vodu. Da vam poslužim šolju u čorbe punu mrtvih muva, popili biste je?“

„Ari bi“, reče Pituljica. „Mislim, Prepelica.“

„Baš kao i Lim“, dobaci Angi uz vragolast osmeh.

„Mani se ti Lima“, kaza Sarna. „Pivo za sve.“ Pa nestade u kuhanju.

Angi i Tom Sedamžica zauzeše sto blizu ognjišta, dok je Lim kačio svoj veliki žuti plasti na kuku. Pituljica se sljoko na klupu kod stola pored vrata, a Arja se ubaci pored njega.

Tom uze harfu. „Samotna je krčma kraj šumskoga puta“, zapeva, prateći reči sporim prebiranjem po žicama. „A krčmareva žena zmija opaka i ljuta.“

„Prekidaj s tim, il' zeča nećemo ni videti“, upozori ga Lim. „Znaš kalvku je.“

Arja se nagnu bliže Pituljici. „Umeš li da upravljaš čamcem?“ - upita. Pre nego što on stiže da odgovori, pojavi se zdepast momak od petnaest ili šesnaest godina s vrčevima piva. Pituljica sa strahopohrivanjem uze svoj vrč obema rukama, a kada otpi, osmehnu se šire nego što ga je Arja ikada videla. „Pivo“, prošapta on, „i zeč.“

„Dakle, za veličanstvo“, viknu veselo Angi Strelac, dižući vrč da nazdravi. „Nek Sedmoro čuva kralja!“

„Kol'ko god da ih ima“, progundala Lim Limunplasti, te otpi i obrisa penu s usta nadlanicom.

Muž hitro uđe kroz prednja vrata, s kečeljom punom opranog povrća. „U štali ima novih konja“, objavi, kao da to i sami nisu znali.

„Jeste“, reče Tom, odloživši harfu, „i to boljih konja od ona tri što ste dali.“

Muž ljutito tresnu povrće na sto. „Nisam ih dao. Prodao sam ih po dobroj ceni, a dobio i čamac pride. U svakom slučaju, vaše je bilo da ih uzmete nazad.“

„Znala sam da su odmetnici, pomisli Arja slušajući. Šaka joj se spusti ispod stola da dodirne balčak bodeža, da proveri da li je još tu. Ako pokušaju da nas opljačkaju, zažaliće.“

„Nisu prošli kraj nas“, kaza Lim.

,Pa, ja sam ih tamo poslao. Mora da ste se napili, ili zaspali.“

,Mi? Da se napijemo?“ Tom otpi dugačak gutljaj piva. „Nikada.“

,Mogli ste sami da ih uzmete“, reče Lim Muž.

„Šta, dok je samo Dečko bio ovde? Reko sam ti već dvaput, stara je bila gore u Jagnjećem bregu, pomagala je onoj Ferni da se porodi. A verovatno je neko od vas posadio kopile sirotoj devojci u stomak“ On zlovoljno odmeri Toma. „Kladim se da si to bio ti, s tom tvojom harfom, pevo si sve tužne pesme, samo da bi se sirota Fern skinula.“

,Ako zbog pesme devica poželi da skine odeću i oseti prijatno toplo sunce kako joj ljubi kožu, pa, zar je to pevačeva krivica?“ - upita Tom. „A sem toga, njoj se svidao Angi. 'Smem li da ti dodirnem luk?' - čuo sam je kako pita. 'Ooh, tako je gladaki tvrd. Mogu malo da ga povučem, šta misliš?'“ Muž frknu. „Ti il' Angi, sve jedno ko. Vi ste jednako krivi za one konje kao i ja. Bilo ih je troje, znaš. Šta može jedan čovek da uradi protiv troje?“

,,Troje“, reče Lim prezivro, „ali je jedno bilo žensko, a jedan u lancima, sam si reklo.“

Muževljevo lice se zgrči. „Krupna žena, obućena kao muškarac. A onaj u lancima... nije mi se dopadalo ono što sam mu video u očima.“

Angi se osmehnu iznad krigle. „Kada se meni ne dopadnu oči nekog čoveka, ja ih pogodim strehom.“

Arja se priseti strele koja joj je zamalo okrznula obraz. Požele da nauči da gada lukom.

Muž nije bio oduševljen. „Ti da čutiš kad govore stariji od tebe. Pij svoje pivo i pazi na jezik, ili će poslati staru da te prebjije varjačom.“

,Stariji previše pričaju, i ne treba oni da mi kažu da popijem pivo.“ On otpi dugačak gutljaj, da pokaže da je tako.

Arja uradi isto. Nakon svih tih dana kada su pili iz potoka i barica, a zatim iz blatnjavog Trozupca, ulus piva bio je lep kao gutljajiči vina koje joj je otac ponekad dopuštao. Iz kuhinje je dopirao miris od koga joj je navirala voda na usta, ali joj onaj čamac nikako nije izlazio iz glave. *Lakše ga je ukraсти nego njime ploviti. Ako sačekamo da svi zaspe...*

Mornak koji ih je služio pojavio se s velikim pogaćama. Arja nestrljivo odlomi komad i navali. Međutim, bila je teška da žvakanje, puna nekakvih gromuljica i zagorela odozdo.

Pituljica se izbeči čim ju je okusio. „Ne valja ovaj hleb“, reče. „Zagoreo je, a i žlav.“

,Bolji je kada ga zamočiš u čorbu“, reč Lim.

,Ne, nije“, uzvrati Angi, „ali su manji izgledi da slomiš Zub.“

,Mož da ga jedeš ili da gladuješ“, kazali Muž. „Zar ti ja izgledam kao neki prokleti pekar? Volo bi tebe da vidim da napraviš bolji.“

,Što da ne“, reče Pituljica. „To je lako. Previše si mesio testo, zato ga je tako teško žvakati.“ On otpi još gutljaj piva, pa se s ljubavlju raspriča o hlebovima i pitama i kolačima, svemu onome što je voleo. Arja zakoluta očima.

Tom sede naspram nje. „Prepelice“, obrati joj se, „ili Ari, ili kako god da se zapravo zoveš, ovo je za tebe.“ I stavi prljavo parče hartije na drveni sto između njih.

Ona sumnjičavno pogleda papir. „Šta je to?“

,Tri zlatna zmaja. Moramo da lupimo vaše konje.“

Arja ga oprezeno odmeri. „To su naši konji.“

,Hoćeš da kažeš, vi ste ih ukrali? Nije to nikakva sramota, devojčice. Rat mnoge poštene ljudi pretvara u lobove.“ Tom prstom lupnu presavijeni papir. „Plaćam ti poštenu cenu. Više nego što

ijedan konj vredi, ako čemo pravo.“

Pitljica zgrabi pergament i otvori ga. „Nema zlata“, požali se glasno. „Samo nešto piše.“

„Da“, reče Tom, „đ zbog toga mi je veoma žao. Ali posle rata, nameravamo to da vam nadoknadimo, imate moju reč kralj evog čoveka.“

Arja se odgurnu od stola i ustade. „Vi niste kraljevi ljudi, vi ste razbojnici.“

„Da si ikada srela pravog razbojnika, znala bi da oni ne plaćaju, čak ni hartijom. Ne uzimamo vaše konje za sebe, dete, već za dobro čitavog kraljevstva, da bismo brže išli naokolo i stizali u sve bitke koje će nas čekaju. Kraljeve bitke. Zar bi odbila kralja?“

Svi su je gledali; Strelac, veliki Lim, Muž žičkastog lica i nemirnih očiju. Čaki Sarna koja je stajala i školila na kuhinjskim vratima. Uzeće nam konje što god da kažem, shvati ona. Moraćemo da idemo peske sa Brzorečje, osim... „Nećemo hartiju.“ Arja pljesnu Pitljicu po šaci, i ona mu ispadne. „Možete da dobijete konje u zamenu za onaj čamac napolju. Ali samo ako nam pokažete kako se njime upravlja.“

Tom Sedamžica je pogleda na tren, a onda mu se široka usta izviše u žalostiv osmeh. Glasno se nasmeja. Angi se pridruži, a za njim i ostali, Lim Limunplašt, Sarna i Muž, čak i Dečko, koji je izašao iza buradi sa samostrelom u ruci. Arja poželete da se izdere na njih, ali umesto toga poče da se osmehuje...

„Jahači!“ - začu se prodoran Džendrijev uzvik. Vrata se uz tresak otvorile, i on se pojavi na njima. „Vojnici!“, prodahta. „Dolaze niz rečni drum, jedno desetak njih.“

Pitljica skoči, preturivši vrč, ali Tom i ostali nisu bili uzbudeni. „Nema potrebe da se dobro pivo proliva na moj pod“, reče Sarna. „Sedi dole i smiri se, dečko, stiže zec. I ti, devojčice. Šta god da vam se ranije desilo, sada je prošlost, ovde ste s kraljevim ljudima. Mi ćemo vas paziti najbolje što možemo.“

Arjin jedini odgovor beše da se maši mača na ledima, ali pre nego što stiže da ga dopola izvuče, Lim je zgrabi za ruku. „Dosta je bilo s tim.“ Iskrenu joj članak, sve dok joj se šaka ne otvori. Prsti su mu bili tvrdi od žuljeva i strašno snažni. Ponovo! - pomisli Arja. Ponovo se dešava isto što se desilo i u selu, s Čizvikom i Rafom i Planinom koja jaše. Ukraseće joj mač i ponovo je pretvoriti u miša. Slobodna ruka joj napipa vrč i ona zamahnu njime pravo u Limovo lice. Pivo polete preko ruba i isprska ga po očima, a onda Arja ču kako mu se nos slomi, i vide mlaz krvi. On zaurla, ruke mu poleteše ka licu, i ona beše slobodna. „Bež te!“ - vrismu, skočivši.

Ali Lim je ponovo zgrabi, pošto je jedan korak njegovih dugačkih nogu bio jednak kao tri njena. Ona stade da se otima i rita, ali je on s lakoćom diže u vazduh, dok mu se krv slivala niz lice.

„Prekini s tim, budalo mala“, vilku on drmusajući je. „Prekidaj smesta!“ Džendri krenu da joj pomognе, ali Tom Sedamžica stade pred njega, s bodežom u ruci.

A onda je već bilo prekasno za beg. Čula je konje napolju, i ljudske glasove. Tren kasnije, neki čovek razmetljivo ude kroz otvorena vrata, Tirošanin još krupniji od Lima, s velikom gustom bradom, svetlozelenom na krajevima, ali u korenju sivom. Iza njega udoše dva samostrelca koja su pomagala jednom ranjeniku, a zatim i drugi...

Odrpaniju družinu Arja u životu nije videla, ali se zato mačevima, sekirama i lukovima koje su nosili ništa nije moglo zameriti. Jedan ili dvojica je radoznalo pogledaše dok su ulazili, ali nikо ne reče ni reč. Jednooki čovek sa zardalom plitkom kacigom onjuši vazduh i iskezi se, a čupavi plavokosi strelac zatraži pivo. Za njima ude kopljanič s lavljom kacigom, postariji hromi čovek, bravoški najamnik pa onda...

,„Harvin?“ - prošapta Arja. *Jeste!* Ispod brade i zamršene kose bilo je lice Halenovog sina, koji je nekada vodio njenog konja po dvorištu, jurio na mete sa Džonom i Robom, i previše bio na praznike. Bio je mršaviji, nekako tvrdi, a u Zimovrelu nikada nije nosio bradu, ali je to bio on - čovek njenog oca. „*Harvine!*“ Ona poče da se koprica ne bi li se izvukla iz Limovog stiska. „To sam ja“, vilku, „Harvine, to sam ja, zar me ne prepoznaćeš, sigurno me poznaješ?“ Suze navreše, i ona shvati da plače poput deteta, baš kao neka glupava mala devojčica. „*Harvine, to sam ja!*“

Harvinove oči preleteše od njenog lica do odranog čoveka na njenoj dubletu. „Otkud me ti to znaš?“ - upita on, sumnjičavo se mršteći. „Odrani čovek... ko si ti, neko služinče Gospodara pijavice?“

Na tren nije znala kako da odgovori. Imala je toliko mnoštvo imena. Da Arju Stark nije samo sanjala? „Ja sam devojčica“, šmrknula. „Bila sam peharnica lorda Boltona, ali je on nameravao da me ostavi Jarcu tako da sam pobegla sa Džendrijem i Pituljicom. *Moraš* da me prepoznaš! Ti si mi vodio ponjavu kada sam bila mala.“

Oči mu se razrogačile. „Smilujte se bogovi“, reče zagrcnutim glasom. „Arja Smetalo? Lime, puštaj je.“

,„Slomila mi je nos.“ Lime je bez pardona baci na pod. „Ko bi ona u sedam paklova trebalo da bude?“

,„Desničina kći.“ Harvin kleknu pred njom na jedno koleno. „Arja Stark od Zimovrela.“

KEJTLIN

Rob, znala je, istog trena kada je začula provalu buke iz štenare.

Sin joj se vratio u Brzorečje, a Sivi veter je s njim. Samo je miris velikog sivog jezovuka umeo da natera pse na tako mahnito režanje i lavež. *Doći će do mene*, znala je. Edmur se nije vratio nakon prve posete, radije je provodio svoje dane s Markom Pajperom i Patrekom Malisterom, slušajući stihove Rimunda Stihotvorca o bici kod Kamenog mlina. *Rob, međutim, nije Edmur. Rob će doći do mene.*

Kiša je padala već danima, hladan sivi pljusak koji je sasvim odgovarao Kejtlininom raspoloženju. Otac joj je svakim danom postajao sve slabiji, i u sve većem bunilu; budio se samo da mrmrlja „Vrbnica“ i moli za oprost. Edmur ju je izbegavao, a ser Desmond Grel joj još nije davao slobodno kretanje po zamku, koliko god zbog toga bio nesrećan. Samo je povratak ser Robin Rigeru i njegovih ljudi, umornih od pešačenja i mokrih do kože, uspeo da joj obodri duh. Činilo se da su stigli peške. Kraljeubici je nekako pošlo za rukom da potopi njihovu galiju i pobegne, poverio joj je meštar Vajmen. Kejtlin je zatražila da razgovara sa ser Robinom ne bi li ustanovila šta se tačno desilo, ali joj to nisu dozvolili.

Jos nešto nije bilo u redu. Na dan kada joj se brat vratio, nekoliko časova posle njihove svade, iz dvorišta su doprili besni glasovi. Kada se popela na krov da vidi, kraj kapije su se okupljali grozdom ljudi. Izvodili su konje iz štala, sedlali ih i zauzavalici, i bilo je i vile, ali je Kejtlin bila predaleko da razabere reči. Jedan Robov beli barjak ležao je na zemlji, i jedan od vitezova okrenuo je konja i pregazio jezovuka dok ga je mamuzao ka kapiji. Nekoliko drugih uradio je isto. *To su ljudi koji su se borili s Edmurom na gazovima*, pomislila ona. *Šta je moglo toliko da ih razbesni? Da ih moj brat nije nekako uvredio?* Učinilo joj se da vidi ser Pervina Freja, koji je putovao s njom do Ljute čuprije i Krajoļula i nazad, i njegovog polubrata, kopile Martina Rečnog, ali s te visine nije najbolje razabirala lica. Gotovo četredeset ljudi je izjurolo kroz kapije zamka, ali zašto, to nije mogla da zna.

Nisu se vratili. A meštar Vajmen nije htio da joj kaže ko su, kuda su otišli, niti što ih je toliko razbesnelo. „Ovde sam da se brijem sa tvog oca, moja gospo, i ni zbog čega drugog“, rekao je. „Tvoj brat će uskoro biti gospodar Brzorečja. Ono što bude želeo da znaš sam će morati da ti kaže.“

Ali sada se Rob vratio sa Zapada, vratio se pobedonosno. On će mi oprostiti, reče Kejtlin sebi. Mora mi oprostiti, on mi je sin, a Arja i Sansa su njegova krv isto koliko i moja. Oslobođiće me iz ovih soba, i onda ću saznati šta se desilo.

Kada je ser Desmond došao po nju, već se bila okupala i obukla i iščešljala svoju kestenjastu kosu. „Kralj Rob se vratio sa zapada, moja gospo“, reče vitez, „i nareduje da mu dodeš u Veliku dvoranu.“

Bio je to trenutak koji je sanjala i koga se užasavala. *Jesam li izgubila dva sina, ili svu trojicu?* Uskoro će saznaći.

Dvorana beše puna kada uđoše. Sve oči behu uprte u podijum, ali im Kejtlin prepoznade leda: zakrpljenu verižnjaču ledi Mormont, Velidžona i njegovog sina za glavu više od svih drugih u dvorani, belokosog lorda Džejsona Malistera s krilatom kacigom pod miškom, Titosa Blekvuda u veličanstvenom plaštu od gavranovog perja... *Pola njih sada hoće da me obesi. Druga polovina će verovatno samo skrenuti pogled.* Takođe je imala i neprijatan osjećaj da neko nedostaje.

Rob je stajao na podijumu. *Više nije dečak, shvatila ona uz nalet tuge. Sesnaest mu je godina, odrastao je čovek.* Rat je istopio svu melotu s njegovog lica, i ostavio ga tvrdog i suvog. Bradu je

brijao, ali mu je dugačka kestenjasta kosa padala na ramena. Oklop mu beše zardao od nedavnih kiša, a na belini plašta i ogrtića pojavile su se smede mrlje. Ili su te mrlje možda bile krv. Na glavi je imao krunu s mačevima koju su mu iskovali od bronce i gvožđa. *Sada je lakše nosi. Nosi je kao kralj.*

Edmur je stajao ispod prepunog podijuma, smerno oboren glave, dok je Rob hvalio njegovu pobedu. „...pali kod Kamenog mlina nikada neće biti zaboravljeni. Nije ni čudo što je lord Tivin pobegao da se bori sa Stanisom. Bilo mu je preko glave i severnjaka i rečnih ljudi.“ To izazva smeh i poldje odobravanja, ali Rob diže ruku da zatraži tишину. „Medutim, nemojte da se zavaravate. Lanisteri će ponovo krenuti u boj, i moraćemo da pobedimo u još bitaku pre nego što kraljevstvo bude sigurno.“

Velidžon zagrme „*Kralj na Severu!*“ i diže u vazduh oklopljenu pesnicu. Rečni gospodari odgovorile povikom „*Kralj Trozupca!*“ Dvorana zatutnja od udaraca nogu po podu i pesnica po stolovima.

Tek nekolicina u tom metežu primeti Kejtlin i ser Dezmunda, ali oni gurnuše laktovima svoje susede, i ubrzao se oko nje sve utiša. Visoko je digla glavu i nije se obazirala na poglede. *Nek misle šta hoće. Jedino je Robov sud važan.*

Pogled na oštре crte lica ser Brindena Tulija je umiri. Neki nepoznat momak pratio je Roba kao štitonoša. Iza njega je stajao mlad vitez u ogrtiću boje peska, ukrašenom morskim školjkama, i jedan stariji, koji je nosio tri crna slanika na jarkožutoj kosoj traci, preko polja zelenih i srebrnih pruga. Između njih dvojice stajahu naočita starija i gospa i lepa devica, očigledno njena kći. Beše tu još jedna devojka, skoro Sansinog uzrasta. Morske školjke su simbol neke manje kuće, znala je Kejtlin; starijećeveku nije prepoznavala. *Zarobljenici?* Zašto bi Rob na podijum doveo zarobljenike?

Ateridis Vejin lupi štapom o pod kada je ser Dezmund povede napred. *Ako me Rob pogleda isto kao Edmur, neću znati šta da radim.* Ali joj se učini da u sinovljevim očima ne vidi bes, već nešto drugo... strepnju, možda? Ne, to ne bi imalo smisla. Čega bi on imao da se boji? On je Mladi vuk, kralj Trozupca i Severa.

Stric je prvi pozdravi. Crna Riba je, kao i uvek, bio veran svom nadimku; nije ga bilo briga šta drugi misle. Skoči s podijuma i zagrlji Kejtlin. Kada reče: „Lepo je videti te kod kuće, Ket“, s mukom je zadržala pribranost. „J tebe“, prošapta ona.

„Majko.“

Kejtlin diže pogled ka svom visokom kraljevskom sinu. „Veličanstvo, molila sam se za tvoj bezbedan povratak Čula sam da si ranjen.“

„U mišicu me pogodila strela, dok smo jurišali na Liticu“, reče on. „Rana je dobro zarasla. Pružena mi je izuzetna nega.“

„Znači, bogovi su milostivi.“ Kejtlin duboko udahnu. *Izreci šta imaš. To se ne može izbeći.* „Sigurno su ti rekli šta sam uradila. Rekli su ti koji i su mi bili razlozi?“

„Zbog devojčica.“

„Imala sam petoro dece. Sada ih imam troje.“

„Da, moja gospo.“ Lord Rikard Karstark se probi kraj Velidžona, poput neke velike mračne utvare, u crnom oklopu i s velikom čupavom sivom bradom, lica usukanog i ledenog. „A ja imam jednog sina, a nekada sam imao trojicu. Otela si mi prave na osvetu.“

Kejtlin ga mirno pogleda. „Lorde Rikarde, Kraljeubičina smrt ti ne bi vratila tvoju decu. Njegov život može otkupiti život moje dece.“ Lord se nije smirivao. „Džejmi Lanister te je izigrao. Kupila si džakpraznih reči, ništa više. Moji Toren i Edard nisu to od tebe zasluzili.“

„Dosta, Karstarku“, zabrunda Velidžon, prekrstivši ogromne ruke preko grudi. „Bila je to majčinska ludost. Takve su ti žene.“

,„Majčinska ludost?“ Lord Karstark se okrenu lordu Amberu. „Ja to nazivam izdajom.“

,„Dosta.“ Samo na tren, Rob je zvućao više kao Brendon nego kao njihov otac. „Niko preda mnom neće zvati gospodu od Zimovrela izdajnicom, lorde Rikarde.“ Kada se okrenu Kejtlin, glas mu postade blaži. „Kada bih mogao da vratim Kraljeubicu u lance, smesta bih to uradio. Oslobođila si ga bez mog znanja i saglasnosti... ali znam da si to uradila iz ljubavi. Iz ljubavi prema Arji i Sansi i zbog bola za Brenom i Rikonom. Ljubav nije uvek mudra, to sam u međuvremenu naučio. Može nas izazvati na velike ludosti, ali moramo da pratimo zov svojih srca... kuda god da nas odvedu. Zar nije tako, majko?“

„Zar sam to uradila?“ ,Ako me je srce navelo na ludost, rado ћu učiniti sve što mogu da ispravim nepravdu koju sam nanela lordu Karstarku i tebi.“

Lice lorda Karstarka beše nepomirljivo. „Zar će tvoje *ispravke* zagrejati Torena i Edarda u hladnim rakama u koje ih je Kraljeubica poslao?“ On se probi između Veliđzona i Meg Mormonta i napusti dvoranu.

Rob ne učini ništa da ga zadrži. „Oprosti mu, majko.“

,„Ako ti oprostīš meni.“

,„Već jesam. Znam šta znači silna ljubav od koje se zaboravlja na sve ostalo.“

Kejtlin obori glavu. „Hvala ti.“ *Barem ovo dete nisam izgubila.*

,„Moramo da razgovaramo“, nastavi Rob. „Ti i moji ujaci. O ovome i... još ponečemu. Kućeupravitelju, označi kraj.“

Ateridis Vejn udari svojim štapom o pod i vilku da se dvor razide, i rečni gospodari i severnjaci zajedno krenuće ka vratima. Tek onda Kejtlin shvati ko nedostaje. *Vuk. Vuk nije tu. Gde je Sivi veter?* Znala je da se jezovuk vratio s Robom, čula je pse, ali ga nije bilo u dvorani, nije bio kraj njenog sina, gde mu je mesto.

Međutim, pre nego što je stigla da pita Roba, okružje je čestitari. Ledi Mormont je uze za ruku i reče: „Moja gospo, da Sersei Lanister drži dve moje kćeri, i ja bih uradila isto.“ Veliđzon, koji ni nikada nije hajao za manire, diže je u vazduh i stegnu joj mišice svojim ogromnim maljavim šakama.

,„Tvoj mali vukveć je jednom razbio Kraljeubicu, uradiće to ponovo ako zatreba.“ Galbart Glover i lord Džejon Malister behu hladniji, a Džonos Breken gotovo leden, ali im reći behu dovoljno ljubazne. Brat joj poslednji pride. „J ja se molim za tvoje devojčice, Ket. Nadam se da u to ne sumnjaš.“

,„Naravno.“ Ona ga poljubi. „Zato te volim.“

Kada završiće s rečima, u Velikoj dvorani Brzorečja ostadoće samo Rob, troje Tulija i šestoro stranaca koje Kejtlin nije prepoznavala. Ljubopitljivo ih odmeri. „Moja gospo, gospodari, vi ste nove pristalice moga sina?“

,„Jesmo novi“, kaza mladi vitez, onaj s morskim školjkama, „ali žestoki u hrabrosti i postojani u odanosti, i nadam se da čemo to i tebi dokazati, moja gospo.“

Činilo se da je Robu nelagodno. „Majko“, reče on, „dozvoli da ti predstavim ledi Sibelu, suprugu lorda Gavena Vesterlinga od Litice.“ Starija žena pride, ozbiljnog držanja. „Muža smo joj zarobili u Šaputavoj šumi.“

Vesterling, da, pomisi Kejtlin. Njihov barjak su šest morskih školjki, belih na pesku. Sitna kuća zakleta na vernošć Lanisterima.

Rob pozva i ostale neznance da pristupe, jednog po jednog. „Ser Rolf Spajser, brat ledi Sibe. On je bio zapovednik odbrane Litice kada smo je zauzeli.“ Vitez sa slanicima obori glavu. Bio je sav

četvrtast, slomljenog nosa i kratko potkresane sive brade, i izgledao je prilično sposobno i snažno. „Deca lorda Gavena i ledi Sibele. Ser Rejnalda Vesterling.“ Vitez s morskim školjkama se osmehnu ispod čupavog brka. Mlad, vitak, grubih crta, imao je lepe zube i gustu kestenjastu kosu. „Elenija.“ Devojčica se hitro pokloni. „Rolam Vesterling, moj štitonoša.“ Dečak krenu da klekne, vide da niko drugi ne kleći, te se i on pokloni.

„Čast je moja“, reče Kejtlin. Zar je Rob pridobio vernošću Litice? Ako je tako, nije ni čudo što su Vesterlinzi s njim. Livačka stena za talva izdajstva nema milosti. Ne otkako je Tivin Lanister stasao da predvodi vojske...

Devica pride poslednja, veoma stidljivo. Rob je uze za ruku. „Majko“, reče on, „imam veliku čast da ti predstavim ledi Džejn Vesterling. Starij u kći lorda Gavena i moju... ah... moju gospo suprugu.“

Prva pomisao koja prode kroz Kejtlininu glavu beše: *Ne, to je nemoguće, ti si tek dete.*

Druga beše: A sem toga, obećao si se drugoj.

Treće beše: Smiluj se Majko, Robe, šta si to uradio?

Tek onda pristiže zakasnelo prisećanje. *Ludosti učinjene zbog ljubavi? Uhvatio me je u zamku, kao zeca. Kao da sam mu unapred oprostila.* Pomešano s besom, osećala je i žalost i divljenje; pripremio je čitavu scenu s lukavstvom dostoјnjim jednog majstora lakrdijaša... ili jednog kralja. Kejtlin ne vide drugog izbora do da prihvati šake Djejn Vesterling. „Imam novu kći“, kaza, ukočenije nego što je nameravala. Poljubi preplašenu devojku u oba obraza. „Želim ti dobrodošlicu u naš dom i na naše ognjište.“

„Hvala ti, moja gospo. Kunem se da će Robu biti dobra i odana žena. I što je moguće mudrija kraljica.“

Kraljica. Da, ova lepa devojčica je kraljica, to moram da upamtim. I jeste bila lepa, to se nije moglo poreći, kestenjastih uvojaka i srastog lica i stidljivog osmeha. Vitka, ali jakih kukova, primeti Kejtlin. Bar će tako radati decu.

Ledi Sibela je uze za ruku pre nego što stigoše druge reči. „Počastovani smo što smo se sjedinili s kućom Starka, moja gospo, ali smo takođe i veoma umorni. Brzo smo prešli dugačak put. Možda je bolje da se povučemo u svoje odaje, tako da ostaneš nasamo sa svojim sinom?“

„To bi bilo najbolje.“ Rob poljubi svoju Djejn. „Kućeupravitelj će vam naći odgovarajući smeštaj.“

„Ja će vas povesti do njega“, ponudi se ser Edmur Tuli.

„Veoma si ljubazan“, reče ledi Sibela.

„Moram li i ja da idem?“ - upita dečak Rolam. „Ja sam ti štitonoša.“

Rob se nasmeja. „Ali sada mi usluže štitonošu baš i ne trebaju.“

„O.“

„Veličanstvo se bez tebe snalazi već šesnaest godina“, kaza ser Rejnalda od morskih školjki. „Rekao bih da će preživeti još koji čas.“ Čvrsto uhvativši mladeg brata za ruku, on ga izvede iz dvorane.

„Žena ti je ljupka“, reče Kejtlin kada ovi odmaknute, „a Vesterlinzi mi deluju časni, mada je lord Gaven zakleti čovek Tivina Lanistera, zar ne?“

„Jeste. Džejon Malister ga je zarobio u Šaputavoj šumi, i drži ga u Vodogledu, radi otkupa. Naravno, sada će ga osloboediti, mada on možda neće željeti da mi se pridruži. Bojim se da smo se uzeli bez njegovog pristanka, i taj brak ga stavlja u strašnu opasnost. Litica nije snažna. Zbog moje ljubavi, Djejn može da izgubi sve.“

„A ti si“, izgovori ona tihо, „izgubio Freje.“

Grč koji i mu prelete preko lica joj reče sve. Shvatila je šta je značila ona besna vika, zašto su Pervin Frej i Martin Rečni tako žurno otišli, izgazivši Robov barjak na zemlji.

,Smem li da pitam koliko mačeva dolazi s tvojom nevestom, Robe?“

,Pedeset. Desetak vitezova.“ Glas mu beše mračan, kao što je i trebalo da bude. Kada je u Blizancima sačinjen bračni ugovor, stari lord Valder Frej otpravio je Roba s hiljadu vitezova i gotovo tri hiljade pešaka. „Džejn nije samo lepa, već je i pametna. A i dobra je. Ima nežno srce.“

Tebi mačevi trebaju, a ne nežna srca. Kako si to mogao da uradiš, Robe? Kako si mogao da budeš toliko... baš toliko... mlad. Od prekora, međutim, neće biti koristi. Sve što kaza, beše: „Reci mi kako se to dogodilo.“

,Ja sam osvojio njen zamak, a ona moje srce.“ Rob se osmehnu. ,Litica je imala malu posadu, tako da smo je jedne noći zauzeli na juriš. Crni Valder i Veliđzon su predvodili napad na zidove, dok sam ja provodio glavnu kapiju ovnom. Strela me je pogodila u ruku baš pre nego što je ser Rolf predao zamak U početku mi se činilo da je rana beznačajna, ali se ubrzo zagnojila. Džejn me je odvela u vlastitu postelju, i negovala me je dok groznica nije prošla. A bila je uz mene i kada je Veliđzon doneo vesti o... o Zimovrelu. O Brenu i Rikonu.“ Činilo se da je s mukom izgovorio imena braće. „Te noći, ona... ona mi je pružila utehu, majko.“

Kejtlin je bilo jasno kakvu vrstu utehe je Džejn Vesterling pružila njenom sinu. „A ti si je narednog jutra uzeo za ženu.“

On je pogledao u oči, istovremeno ponosan i nesrećan. „To je jedino bilo časno. Nežna je i mila, majko, biće mi dobra žena.“

,Možda. To neće umiriti lorda Freja.“

,Znam“, reče njen sin žalostivo. „Sem bitaka, upropastim sve čega se latim, zar ne? Mislio sam da će bitke biti teške, ali... da sam te slušao i zadržao Teona kao taoca, i dalje bih vladao Severom, a Bren i Rikon bi bili živi i na sigurnom u Zimovrelu.“

,Možda. A možda i ne bi. Lord Belon bi se možda ipak odlučio za rat. Kada je poslednji put pokušao da osvoji i krunu, to ga je koštalo dva sina. Šta ako mu se učinilo da bi ovog puta jeftino prošao ako izgubi samo jednog? Ona ga dodirnu po ruci. „Šta se desilo s Frejima nakon tvoje svadbe?“

Rob odmahnu glavom. „Sa ser Stevronom bih možda i uspeo da se nagodim, ali je ser Rimen tup kao kamen, a Crni Valder... to ime mu nisu nadenuli zbog boje brade, veruj mi. Otišao je toliko daleko da je rekao kako njegovim sestrarama neće smetati da se udaju za udovca. Za to bih ga ubio da me Džejn nije preklinjala da budem milostiv.“

,Naneo si strašnu uvredu luči Freja, Robe.“

,Nije mi to bila namera. Ser Stevron je za mene poginuo, a odanijeg štitonošu od Olivara nijedan kralj ne može da poželi. Tražio je da ostane uz mene, ali ga je ser Stevron poveo sa ostalima. Svu njihovu snagu. Veliđzon mi je savetovao da ih napadнем...“

,Da se boris protiv svojih ljudi, okružen neprijateljima?“ - reče ona. „To bi ti bio kraj.“

,Da. Pomiclio sam da možda možemo naći druge prilike za kćeri lorda Valdera. Ser Vendel Menderli se ponudio da uzme jednu, a Veliđzon kaže da njegovi stričevi hoće ponovo da se žene. Ako lord Valder bude razuman...“

,On nije razuman“, kaza Kejtlin. „On je gord, i užasno osetljiv. To dobro znaš. Hteo je da bude deda jednog kralja. Nećeš ga umiriti ako mu ponudiš dva stara razbojnika i mladeg sina najdebljeg čoveka u Sedam kraljevstava. Ne samo što si prekršio zavet, već si i okaljao čast Blizanaca tako što si odabrao nevestu iz manje kuće.“

Rob se na to nakostreši. „Vesterlinzi su čistija krv od Freja. Oni su drevna loza, potomci Prvih ljudi. Kraljevi Stene su se nekada venčavali s Vesterlinzima pre Osvajanja, a postojala je jedna druga Džejn Vesterling koja je bila kraljica kralju Megoru pre tri stotine godina.“

„A sve će to samo utrljati so u rane lorda Valdera. Njega je uvek grizlo što druge kuće gledaju na Freje kao na skorojeviće. Ova uvreda nije prva koju je pretrpeo, bar tako priča. Džon Erin nije htio da primi njegove unuke za štićenike, a moj otac je odbio ponudu neke njegove kćeri za Edmura.“ Ona nagnu glavu ka bratu, koji i m se pridružio.

„Veličanstvo“, reče Brinden Crna Riba, „možda je bolje da ovaj razgovor nastavimo negde drugude.“

„Da.“ Rob je zvučao umorno. „Ubio bih za čašu vina. Podimo u primaće odaje.“

Dok su kretali uz stepenice, Kejtlia postavi pitanje koje ju je mučilo još otkako je ušla u dvoranu. „Robe, gde je Sivi vuk?“

„U dvorištu, s komadom ovčetine. Rekao sam glavnom psetaru da ga nahrani.“

„Pre si ga uvek vodio kraj sebe.“

„Dvorana nije mesto za vuka. Vidala si kako se uz nemiri. Reži i grize. Nije trebalo da ga vodim u bitke sa sobom. Previše je ljudi pobio da bi ih se sada plašio. Džejn se uz nemiri u njegovoj blizini, a njena se majka nasmrt boji.“

U tome je, znači, svar, pomisli Kejtlia. „On je deo tebe, Robe. Bojati se njega znači bojati se tebe.“

„Ja nisam vuk bez obzira na to kako me zovu.“ Rob je zvučao uvredeno. „Sivi vetar je kod Litice ubio čovela, drugog kod Jasenkraja, a šestoricu ili sedmoricu kod Vologaza. Da si videla...“

„Videla sam Brenovog vuka kako je isčupao čovetu grkljan u Zimovrelu“, reče ona oštro, „i zbog toga sam ga volela.“

„To je nešto drugo. Čovek kod Litice je bio vitez koga je Džejn poznavala čitavog života. Ne možeš je kriviti što se boji. Sivi vetar ne voli ni njenog strica. Pokazuje očnjake svaki put kada mu se ser Rolf približi.“ Kroz nju prostruja jeza. „Oteraj ser Rolfa. Smesta.“

„Kuda? Natrag u Liticu, da mu Lanisteri nataknu glavu na kolac? Džejn ga voli. On joj je stric, a sem toga i dobar vitez. Treba mi više ljudi poput Rolfa Spajsera, ne manje. Neću da ga programam samo zato što se mom vuku ne dopada njegov miris.“

„Robe.“ Ona zastade i uhvatila ga za ruku. „Jednom sam ti rekla da zadržiš Teona Grejdžoja uz sebe, i nisi me poslušao. Poslušaj me sada. Pošalji tog čoveka nekuda. Ne kažem da moraš da ga proteraš. Nadi neki zadatak koji zahteva hrabrog viteza, neku časnu dužnost, nije bitno šta... ali mu ne dozvoli da bude u tvojoj blizini.“

On se namršti. „Da provedem Sivog vetra da onjuši sve moje vitezove? Možda ima i drugih čiji i mu se miris neće dopasti.“

„Ne želim u tvojoj blizini nijednog čoveka koga Sivi vetar ne voli. To nisu obični vukovi, Robe. Sigurno to znaš. Mislim da su nam ih možda poslali bogovi. Bogovi tvog oca, stari bogovi Severa. Pet vučjih štenaca, Robe, pet za petoro dece Starka.“

„Šest“, reče Rob. „Bio je vuk i za Džona. Ja sam ih našao, sećaš se? Znam koliko ih je bilo i odakle su došli. I ja sam nekada mislio isto kao i ti, da su vukovi naši zaštitnici, naši čuvari, sve dok...“

„Sve dok!“ - upita ona.

Robove usne se stegnuše. „...sve dok mi nisu rekli da je Teon ubio Brena i Rikona. Vukovi ih nisu zaštitili. Ja više nisam dečak, majko. Kralj sam, i umem sam da se čuvam.“ On uzdahnu. „Naći ću neki zadatak za ser Rolfa, neki izgovor da ga pošaljem odavde. Ne zbog njegovog mirisa, već da bi ti

mirnije spavala. Dovoljno si patila.“

Kejtlin ga s olakšanjem blago poljubi u obraz pre nego što se ostali pojaviše iza zavoja na stepeništu, i na tren je on ponovo bio njen dečak, a ne njen kralj.

Lična primaća odaja lorda Hostera beše mala soba iznad Velike dvorane, primerenija poverljivim razgovorima. Rob zauže visoko sedište, skide krunu i stavi je na pod kraj sebe, a Kejtlin pozvoni da im donesu vina. Edmur isprioveda svom stricu čitavu priču o boju kod Kamenog milna. Tek pošto sluge dodoše i otidoše, Crna Riba se nakašlja i reče: „Mislim da smo se dovoljno naslušali tvoeg hvalisanja, sinovče.“

Edmur beše zatečen. „Hvalisanja? Šta hoćeš da kažeš?“

„Hoću da kažem“, laza Crna Riba, „da duguješ veličanstvu zahvalnost zbog njegove uzdržanosti. Igraо je tu lakrdiјašku predstavu u Velikoj dvorani da te ne bi osramotio pred vlastitim narodom. Da sam ja bio na njegovom mestu, odrao bih te zbog gluposti umesto da hvalim tu ludost na gazovima.“

„Dobri ljudi su izginuli da bi odbranili te gazove, striče!“ Edmur je zvučao van sebe od besa. „Šta, zar niko ne sme da pobediće sem Mladog vuka? Da nisam ukrao deo slave namenjen tebi, Robe?“

„Veličanstvo“, ispravi ga Rob ledeno. „Priznao si me za svog kralja, ujače. Ili si i to zaboravio?“

Crna Riba reče: „Naredeno ti je da držiš Brzoreče, Edmure, ne više.“

„Ne samo što sam zadržao Brzoreče, već sam i naučio pameti lorda Tivina...“

„Ji jesi“, potvrdi Rob. „Ali to neće doneti pobedu u ratu, zar ne? Jesi li se ikada upitao zašto smo se toliko dugo zadržali na zapadu nakon Vologaza? Znao si da nemam dovoljno ljudi da zapretim Lanisgrad ili Livačkoj steni.“

„Pa... bilo je drugih zamkova... zlata, stoke...“

„Misliš da smo ostali zbog pjačke?“ - prekide ga Rob s nevericom. „Ujače, želeo sam da lord Tivin pode na zapad.“

„Mi smo svi bili konjanici“, reče ser Brinden. „Lanistersku vojsku uglavnom čine pešadinci. Nameru nam je bila da nas vija po čitavoj obali, i da ga onda obidemo i zauzmemo jak odbrambeni položaj na Zlatnom drumu, na jednom mestu koje su moji izviđači našli, gde je zemljiste izuzetno povoljno za odbranu. Ako bi nas tamo napao, platio bi strašnu cenu. Ako nas ne bi napao, bio bi zarobljen na zapadu, hiljadu liga od mesta na kome je trebalo da bude. A sve to vreme mi bismo živeli od njegove zemlje, umesto da on živi od naše.“

„Lord Stanis se spremao za napad na Kraljevu Luku“, reče Rob. „Mogao je da nas osloboди Džofrija, kraljice i Bauka jednim jedinim krvavim udarcem. Onda bismo mogli da sklopimo mir.“

Edmur pogleda prvo strica pa sestrića. „Niste mi rekli.“

„Rekao sam ti da držiš Brzoreče“, laza Rob. „Koji deo te naredbe nisi uspeo da shvatis?“

„Kada si zaustavio lorda Tivina na Crvenom kraku“, reče Crna Riba, „zadržao si ga taman toliko da glasnici su Ljute čuprije stignu do njega i jave mu što sa dešava na istoku. Lord Tivin je smesta okrenuo svoju vojsku, udružio se s Matisom Rouenom i Rendilom Tarlijem na izvoru Crnobujice, i usiljenim maršem stigao do Vodometa, gde je zatekao Mejsa Tirela i dva njegova sina kako čekaju u sa ogromnom vojskom i flotom rečnih lada. Optlovili su niz relu, iskrcale se na pola dana jahanja od grada, i udarili Stanisa u led.“

Kejtlin se prisjeti Renljevog dvora, kakvog ga je videla u Ljutoj čupriji. Hiljadu zlatnih ruža zavijorenih na vetr, stidljivi osmesi i blage reči kraljice Margeri, njen brat Vitez od Cveća s krvavim zavojem oko glave. *Ako si morao da padneš u ženske ruke, sine moj, zašto to nije mogla da bude*

Margeri Tirel? Moć i bogatstvo Visokog Sada mogu biti presudni u predstojećim bitkama. A možda bi se Sivom vetrnu njen miris dopao.

Edmuru kao da pozli. „Nisam hteo... nisam, Robe, moraš mi dozvoliti da se iskupim. Vodiču prethodnicu u sledećoj bici!“

Da bi se iskupio, brate? Ili radi slave? - pitala se Kejtlin.

„Sledeća bitka“, reče Rob. „Da, na nju nećemo dugo čekati. Čim se Džofri venča, Lanisteri će opet krenuti u pohod na mene, u to nema sumnje, a ovog puta će Tireli stupati kraj njih. A moraću da se borim i protiv Freja, ako bude po onome što Crni Valder hoće...“

„Sve dok Teon Grejdžoj sedi na sedištu tvoga oca s krvlj u tvoje braće na rukama, ti ostali dušmani moraju da sačekaju“, reče Kejtlin sinu. „Tvoja prva dužnost je da braniš sopstveni narod, povratiš Zimovrel i obesiš Teona u kavezu, da umre sporom smrću. Ili zauvek skini tu krunu, Robe, jer će ljudi znati da uopšte nisi pravi kralj.“

Po pogledu koji joj Rob uputи beše joj jasno da se odavno niko nije usudio da mu tako otvoreno govori. „Kada su mi rekli da je Zimovrel pao, poželeo sam da smesta odem na Sever“, kazao kao da se brani. „Želeo sam da oslobodim Brena i Rikona, ali sam mislio... nisam ni sanjao da će Teon da im nauđi, stvarno. Da sam samo...“

„Sada je kasno za vajkanje, i kasno za spasavanje“, reče Kejtlin. „Sve što nam preostaje jeste osveta.“

„Poslednje vesti sa Severa kažu da je ser Rodrik porazio odred gvozdenljudi kod Torenovog trga, i da kod Servinovog zamka sakuplja vojsku da povrati Zimovrel“, reče Rob. „Do sada je možda u tome već uspeo. Odavno nije bilo vesti. A šta će biti s Trozupcem ako krenem na sever? Ne mogu da tražim od rečnih gospodara da napuste svoj narod.“

„Ne“, kazao Kejtlin. „Ostavi ih da brane svoje, i povrati Sever sa severnjacima.“

„Kako ćeš odvesti severnjake na Sever?“ - upita njen brat Edmur. „Gvozdenljudi vladaju Morem zalazećeg sunca. Grejdžoj i drže i Kejlinov šanac. Nijedna vojska nikada nije zauzela Kejlinov šanac s juga. Ludilo je čaki krenuti ka njemu. Bićemo ulhaćeni u zamci na nasipu, s gvozdenljudima ispred i besnim Frejima iza nas.“

„Moramo ponovo da pridobijemo Freje“, reče Rob. „Sa njima, još imamo neke izglede na uspeh, koliko god male. Bez njih, ja ne vidim nadu. Spreman sam da lordu Valderu pružim sve što zatraži... izvinjenja, počasti, zemlje, zlato... mora da postoji i nešto što će zadovoljiti njegovu gordost...“

„Ne nešto“, reče Kejtlin. „Već neko.“

DŽON

,„Dovoljno su ti veliki?“ Pahuljice su prekrivale Tormundovo široko lice, topile mu se u kosi i bradi. Džnovi su se lagano njihali na mamutima dok su projahivali, dvojica po dvojica. Džnov konjić ustuknu, preplašen tako neobičnim prizorom, ali beše teško reći da li se više boji i mamuta ili njihovih jahača. Čak se i Duh povuće za korak, otkrivi zube kao da nečujno reži. Jezovuk je bio velik, ali su mamuti bili mnogo veći, i bilo ih je mnogo.

Džon priteže uzde i umiri konja, da bi prebrajao džinove koji su izranjali iz uskotvrljanog snega i bledih magli što su se pružale oko Mlečne vode. Uveliko beše prešao pedeset kada mu Tormund nešto reče, i on se zbroja. *Mora da ih ima na stotine*. Koliko god da ih je prošlo, novi su neprestano nadolazili.

U pričama Stare Nen, džnovi su bili ogromni ljudi koji žive u čudovišnim zamcima, bore se ogromnim mačevima i hodaju u čizmama u koje dečak može da se sakrije. Ovi su bili nešto drugo, više nalik na medvede nego na ljude, i čupavi kao mamuti koje su jahali. Pošto su bili u sedlima, nije lako mogao da proceni koliko su zaista veliki. *Deset stopa možda, ili dvanaest*, pomisli Džon. *Možda četrnaest, ali ne više*. Grudi su im donekle nalikovale na ljudske, ali su im ruke visile suviše nisko, a donji deo torza bio dvostruko širi od gornjeg. Noge im behu kraće od ruku, ali veoma debele, a čizme uopšte nisu nosili; stopala su im bila široka i pljosnata, tvrda i rožnata i crna. Vratove kao da nisu imali; ogromne teške glave nicale su pravo iz ramena, a lica im behu spljoštena i gruba. Pacovske oči ne veće od dinduva gotovo su se gubile u pregibima tvrde kože, ali su neprekidno njuškali, kao da se njuhom služe jednakao kao i vidom.

Nisu odeveni, shvati Džon. To su im krzna. Čupave i grube malje prekrivale su im tela, gusto ispod pojasa, rede iznad. Iz njihovog pravca je dopirao užasan smrad, ali je možda poticao od mamuta. *I Džoramun dunu u Rog zime i probudi džinove iz zemlje.* Pogledom je tražio velike mačeve, deset stopa dugačke, ali je video samo moćuge. Većinom su to bile samo grane mrtvog drveća, na nekim je još bilo i sitnjih grančica. Nekolicina je na krajevima imala povezano okruglo stenje, tako da su to zapravo bili ogromni maljevi. *Pesma ne kaže da li rog može ponovo da ih uspava*.

Jedan džin koji im je upravo prilazio izgledao je stariji od svoje sabraće. Krzno mu beše sivo i prošaranoo belim, a mamut koga je jahao, veći od ostalih, takođe beše siv i beo. Tormund mu dovoljnu nešto u prolazu, grube, zvezketave reči na jeziku koji Džon nije razumeo. Džinove usne se razdvojile otkrivajući usta puna ogromnih četvrtastih zuba, i on ispusti zvuk, delom podrigivanje a delom grmljavu. Sledecg trena, Džon shvati da se on to smeje. Mamut okrenuo ogromnu glavu da ih kratko osmotri, i jedna velika kljova promaća Džonu iznad glave dok se zver tromo kretala napred, ostavlajući ogromne otiske u mekom blatu i novom snegu uz reku. Džin viknu nešto na istom grubom jeziku koji je i Tormund upotrebio.

,To im je kralj?“ - upita Džon.

,Džnovi nemaju kraljeve, ništa više nego mamuti, snežni medvedi ili veliki kitovi iz sivog mora. To je bio Mag Mar Tun Doh Veg. Moćni Mag. Možeš pred njim da klekneš, ako hoćeš, neće mu to smetati. Znam da te tvoja klecačka kolena svrbe, pošto nemaš nekog kralja da mu se klanjaš. Samo paži da te ne zgazi. Džnovi slabo vide, pa može i da ne primeti neku malu vranu čak tamo dole kod svojih stopala.“

,Šta si mu rekao? Je li to bio Stari jezik?“

,Jeste. Pito sam ga da li to jaše svog oca, pošto mnogo liče, samo što mu je otac manje smrdeo.“
„A šta ti je odgovorio?“

Tormund Grompesnica se osmehnu, otkrivši retke zube. „Pito me je da li to pored mene jaše moja kći, s tako golin ružičastim obrazima.“ Divljanin otresne sneg s ruke i okrenu konja. „Možda nikada ranije nije vido čoveka bez brade. Hajde, da krenemo nazad. Mens se sav uzvraljui kad mu nisam u blizini.“

Džon krenu za Tormundom ka čelu povorke, a novi plašt mu je teško visio s ramena. Bio je načinjen od neoprane ovčje kože, s runom ka unutra, kao što su mu divljani preporučili. Dobro ga je štitio od snega, i preko noći je bio topao, ali je on zadržao i svoj crni plašt, presavijen ispod sedla. „Jesi li stvarno jednom ubio džina?“ - upita on Tormunda dok su jahali. Duh je tihoo trčao kraj njega, ostavlajući tragove šapa u snegu.

,A zašto bi ti sumnju u moćnog čoveka kao što sam ja? Bila je zima i bio sam skoro dečak, i glup ko što dečaci imaju da budu. Otišao sam predaleko, i konj mi je lipsa, a onda me je uvatila oluja. Prava oluja, ne povetarac ko ovaj. Ha! Znao sam da će se smrznuti na smrt pre nego što stane. Tako da sam našao sebi usnulu džinovu ženu, rasporio joj stomak, i uvuklo se unutra. Dobro sam se zagrejo, što jes' jes', ali me smrad umal nije ubio. A viđiš, najgore od svega, ona ti se na proleće probudi, i pomisli da sam joj dete. Dojila me čitava tri meseca pre nego što sam uspeo da pobegnem. Ha! Dan - danas mi ponekad nedostaje ukus džinovskog mleka.“

,Ako te je dojila, znači da je nisi ubio.“

,J misam, ali nemoj to da širiš naokolo. Tormund Džinoubica zvuči bolje nego Tormund Džinoodojoče, i to ti je živa istina.“

,A kako si stekao ostala imena?“ - upita Džon. „Mens te je nazvao Rogoduvač, zar ne? A i Medni kralj Rumenih dvora, Muž medvedica, Otar vojski?“ Naiviše ga je zanimalo da sazna za duvanje u rog, ali se bojao da otvoreno upita. *I Džoramun dunu u Rog zime i probudi džinove iz zemlje.* Zar su stvarno odatle došli, i oni i njihovi mamut? Zar je Mens Rajder pronašao Rog Džoramunov i dao ga Tormundu Grompesnici da u njega dune?

,Jesu li sve vrane tako radoznale?“ - upita Tormund. „Dobro, evo ti jedne priče. Bilo je to jedne druge zime, još hladnije od one koju sam proveo u onoj džin-ženi, i sneg je pado dan i noć, pahuljice velike ko tvoja glava, a ne ova siturija. Sneg je tako napadlo da je čitavo selo bilo napolna zatrpano. Ja sam ti bio u svojim Rumenim dvorima, jedino društvo mi pravilo burence medovine, i nisam imao šta drugo da radim do da ga popijem. Što sam više pio, to sam više mislio na tu jednu ženu što je živila blizu, dobru jaku ženu s najvećim sisama što si ih u životu vido. Imala ti je ona prgavu narav, o da, ali je umela da bude i topla, a čoveku usred zime mnogo treba toplota.

Što sam više pio, to sam više mislio na nju, a što sam više mislio, to mi je ona stvar tvrdja postajala, dok na kraju više nisam mogao da trpm. Kakva sam budala bio, umoto sam se u krzna od glave do pete, obmoto vunu oko lica, i kreno da je nadem. Sneg je tako gadno pado da sam se nekoliko puta izgubio, i vetrar me je produvo i smrzo mi kosti, ali sam je na kraju našo, sav onako umotan.

Žena je imala gadnu narav, i žestoko se borila kada sam je zgrabilo. Jedva sam uspeo da je odnesem luči i izvadim iz krzna, ali kada sam uspeo, e, bila je vrelija nego što sam pamtio, i lepo smo se proveli, i onda sam zaspao. Kad sam se probudio sledećeg jutra, sneg je stao, i sunce je sjalo, ali nisam mogo u tome pošteno da uživam. Bio sam sav izgreban, i pola one stvari mi je bilo odgrizeno, a na podu mi je bilo krzno medvedice. I nije prošlo mnogo, a slobodni narod je počeo da priča priče o toj golišavoj medvedici u šumi, kako vodi mnogo čudne mečiće. Ha!“ Tormund se pljesnu po

mesnatoj butini. „Kad bi samo mogo da je ponovo nadem. Bilo je dobro ležati s njom, s tom medvedicom. Nijedna žena se nije sa mnom tako dobro tulila, niti mi je dala tako snažne sinove.“

„Šta bi radio i da je nadeš?“ - upita Džon smešći se. „Rekao si da ti je odgrizla onu stvar.“

„Samo polovinu. A pola moje alatke je dvostruko duže od bilo čije druge.“ Tormund frknui. „A sad je red na tebe... je li istina da vam ih odseku kad vas prime na Zid?“

„Ne“, reče Džon, uvreden.

„Ja sve mislim da je to istina. Zašto bi ti inače odbijao Igrit. Izgleda mi da ti se ona uopšte ne bi ni optimala. Devojka te 'oće u sebi, to ti je jasno ko dan.“

I prejasno, pomisli Džon, a čini se da je već pola povorkе to primetilo. On se zagleda u sneg, da ga Tormund ne vidi kako crveni. Ja sam čovek Noćne straže, podseti se. Pa zašto se onda oseća kao neka stidljiva mlada?

Većinu dana provodio je u Igritinom društvu, kao i većinu noći. Mens Rajder je odmah video da Čegrtave Košulja ne veruje „vrani preletačici“, te je predložio Džonu, nakon što mu je dao novi plašt od ovčje kože, da jaše s Tormundom Džinoubicom. Džon se rado složio, i već sledećeg dana su i Igrit i Rik Dugokoplje iz družine Čegrtave Košulje prešli u Tormundovu. „Slobodni ljudi jašu s kim žele“, rekla mu je devojka, „a nama je muka od Vreće Kostiju.“

Svake noći kada bi se ulogorili, Igrit je prostirala svoje kože za spavanje kraj njegovih, pa bio on blizu vatre ili daleko. Jednom se probudio i shvatio da se pribila uz njega, i da je prebacila ruku preko njegovih grudi. Dugo je ležao i slušao je kako diše, pokušavajući da ne misli na napetost niže pojasa. Izvidnici su često delili krzna da bi se zaregali, ali je pretpostavljao da Igrit želi još nešto sem toplote. Posle toga je počeo da koristi Duha kako bi je držao podalje. Stara Nen je imala običaj da priča priče o vitezovima i njihovim gospama koji bi spavalii u istoj postelji, ali bi zarad časti držali sećivo između sebe; međutim, sigurno je sada prvi put jezovuk zauzimao mesto mača.

Čak ni tada, Igrit nije odustajala. Prekjue, Džon je pogrešio tako što je poželeo toplu vodu za kupanje. „Hladna je bolja“, rekla je ona smesta, „ako imaš nekoga da te posle zarege. Reka se nije još sasvim zaledila, samo napred.“

Džon se nasmejava. „Hoćeš da se smržnem nasmrт.“

„Zar su sve vrane tako zimogrožljive? Malo leda te neće ubiti. Uskočiću sa tobom da ti dokažem.“

„A posle da jašemo čitav dan s mokrom odećom zamrznutom za kožu?“ pobuni se on.

„Ništa ti ne znaš, Džone Snežni. Ne kupas se u odeći.“

„Ja se ne kupam uopšte“, reče on odlučno, a zatim će Tormunda Grompesnicu kako ga doziva (zapravo ga nije dozivao, ali nema veze).

Divljani su izgleda smatrali Igrit za veliku lepoticu zbog njene kose; rida kosa beše retka među slobodnim narodom, i za ridokose se govorilo da ih je poljubila vatra, što je trebalo da donosi sreću. Možda je i donosila sreću, a rida je bila sasvim sigurno, ali je Igritina kosa bila tako zamršena i čupava da je Džon bio na ivici da je pita česlja li se to ona samo kada se godišnja doba smenjuju.

Znao je da bi na dvoru nekog lorda smatrali da je sasvim običnog izgleda. Imala je okruglo lice seljanke, prćast nos i pomalo krive zube, a oči joj behu suviše razmaknute. Džon je sve to primetio kada ju je prvi put ugledao, kada joj je držao bodež na grlu. Kasnije je, međutim, počeo da primećuje i štošta drugo. Dok se osmehivala, krivi zubi nisu više bili toliko bitni. A oči, mada previše razmaknute, bile su lepe plavosive boje, i pune života. Ponekad je pevala tihim promuklim glasom koji ga je uzbudjavao. A ponekad, kada je sedela ispred logorske vatre obgrliši kolena, s plamenovima koji su budili odsjaje u njenoj crvenoj kosi, kada bi ga pogledala, samo se smešće... pa, i to je takode

uzbudivalo svašta u njemu.

Ali on je bio čovek Noćne straže, i položio je zakletvu. Neću imati ženu, neću imati zemlju, neću imati decu. Izgovorio je te reči pred čuvardrvima, pred bogovima svog oca. Nije mogao da ih porekne... ništa više nego što je mogao Tormundu Grompesnici, Ocu medveda, da prizna razlog za svoju uzdržanost.

„Mala ti se ne svida?“ - upita ga Tormund dok su prolazili kraj još dvadeset mamuta, koji su umesto džinova u visokim drvenim kulama nosili divljane.

„Ne, ali...“ Šta da kažem a da mi poveruje? „Još sam premlad da se ženim.“

„Da se ženiš?“ Tormund se nasmeja. „Ko je govorio o ženidbi? Zar na jugu čovekmora da se oženi svakom curom s kojom legne?“

Džon oseti da ponovo crveni. „Stala je na moju stranu kada je Čegrtava Košulja hteo da me ubije. Neću da je obeščastim.“

„Sada si slobodan čovek, a Igrit je slobodna žena. Šta je tu nečasno ako legnete zajedno?“

„Može da zatrudni.“

„Da, to bi baš valjalo. Snažan sin ili živahna i nasmejana devojčica poljubljena vatrom, i šta u tome ima loše?“

Na tren mu ponestade reći. „Dečak.. dete bi bilo kopile.“

„Zar su kopilad slabija od ostale dece? Bolešljivija, češće umiru?“

„Ne, ali...“

„Ji si ti rođen ko kopile. A ako Igrit ne želi dete, otići će do neke šumske veštice i popiti času mesečevog čaja. Ti s tim nemaš ništa, kada je seme jednom posejano.“

„Neću da budem otac kopileta.“

Tormund odmahnu čupavom glavom. „Kakvi ste vi klecavci budale. Zašto si oteo devojku ako je ne želiš?“

„Oteo? Nisam...“

„Jesi“, reče Tormund. „Ubio si dvojicu s kojima je bila, i odveo je, kako bi to drugačije nazvo?“

„Zarobio sam je.“

„Natero si je da ti se predra.“

„Da, ali... Tormunde, lunem ti se, nisam je ni pipnuo.“

„Kažeš, siguran si da ti ga nisu odsekli?“ Tormund slegnu ramenima, kao da hoće da kaže kako takve ludosti nikada nije razumeo. „Pa, sad si slobodan čovek, al’ako nećeš devojku, onda bolje nadi sebi medvedicu. Ako čovek ne koristi svoju stvar, postaje mu sve manja i manja, sve dok jednog dana ne podne na pišanje i ne može više da je nade.“

Džon na to nije imao odgovora. Nije ni čudo što u Sedam kraljevstava na Slobodni narod nisu gledali kao na ljude. *Nemaju zakona, nemaju časti, čak ni obične pristojnosti. Neprekidno kradu jedni od drugih, kote se kao zveri, draže im je silovanje od braka, i pune svet nezakonitom decom.* A ipakmu je Tormund Džinoubica postajao drag, bez obzira na to što je bio lažovčina i hvalisavac. Kao i Dugokoplje. *A Igrit... ne, neću da mislim na Igrit.*

Ipak s Tormundima i Dugokopljima jahali su i drugačiji divljani; ljudi poput Čegrtave Košulje i Plaćljivca, koji i bi ti prerezali grkljan a da ne trepnu. Bila je tu Psogleva Harma, zdepasta bačva od žene, s obrazima poput odrezaka belog mesa, koja je mrzela pse i na svake dve nedelje ubijala novog da bi imala svežu glavu za svoj barjač bezuli Stir, Magnar od Tena, koga su vlastiti ljudi smatrali više za boga nego za gospodara; Varamir Šest Koža, miš od čoveka, jahač strašnog i divljeg snežnog

medveda, koji i je propet bio visok trinaest stopa. A kuda god da su išli medved i Varamir, išla su i tri vuka i jedan crni ris. Džon je u njegovoj blizini bio samo jednom, i to je bilo više nego dovoljno; nakostrešio se od samog pogleda na njega, kao što se krzno na Duhovom vratu nakostrešilo na prizor medveda i vitkog risa.

A bilo je i naroda divljeg čak i od Varamira, iz najsevernijih krajeva Ukkete šume, skrivenih dolina Ledenlandži, i još čudnijih mesta: ljudi sa Ledene obale, koji su se vozili u dvokolicama od morževih kostiju, a vulki su ih čopori divljih pasa: strašni klanovi sa ledenih reka, za koje se pričalo da se goste ljudskim mesom; stanovnici pećina, lica obojenih u plavo i ljubičasto i zeleno. Svojim očima je Džon video povorku ljudi iz plemena Rogonoga kako gaze bosim stopalima, s tabanima tvrdim kao kožni oklopi. Nije video ale i drelavce, ali ga ne bi iznenadilo da ih zatekne kako večeraju s Tormundom.

Pola divljana proživelo je čitav svoj život nijednom ne videvši Zid, procenio je Džon, a većina nije znala ni reč Zajedničlog jezika. To nije bilo bitno. Mens Rajder je govorio Stari jezik, čak je na njemu i pevao, prebirajući po žicama svoje laute i ispunjavajući noć čudnjom i divljom muzikom.

Mens je proveo godine okupljujući tu veliku sporu vojsku, pregovarajući s nekom majkom klana ili nekim magnarom, pridobijajući jedno selo umilnim rečima, drugo pesmom, treće oštricom mača, mireći Psoglavlju Harmu i Gospodara kostiju, Rogonoge i Noćne trkače, ljudi-morževe sa Ledene obale i ljudožderske klanove sa velike ledene reke, prekvajući stotinu različitih noževa u jedno veliko kopje, uperenu u srce Sedam kraljevstava. Nije imao krunu niti žežlo, ni odoru od svile i somota, ali je Džonu bilo jasno da Mens Rajder jeste pravi kralj.

Džon se divljanim pridružio po naredenju Korina Polušake. „Jaši s njima, jedi s njima, bori se s njima“, rekao mu je izvidnik noć pre nego što je umro. „I gledaj.“ Ali nije mnogo saznao, uprkos tome što je neprestano gledao. Polušaka je sumnjao da su divljani otišli u surove i goletne Ledenlandžde da bi pronašli neko oružje, neku moć, neko mračno čarobnjaštvo kojim bi probili Zid.. ali ako su nešto tako i pronašli, niko se time nije otvoreno hvalio, niti je to pokazivao Džonu. A ni Mens Rajder ga nije uputio u svoje namere i strategije. Od one prve noći, Džon jedva da ga je i vidoao, osim izdaljine.

Ubiću ga ako budem morao. Ta pomisao nije radovala Džonu; u takvom ubistvu ne bi bilo časti, a ono bi značilo i njegovu smrt. A ipak nije smeo da dozvoli divljanimu da probiju Zid, da zaprete Zimovrelu i Severu, Mogilama i Potočićima, Belim sidrištima i Kamenoj obali, čak i Vratu. Osam hiljada godina su ljudi kuće Starka živeli i umirali da bi zaštitili svoj narod od takvih pljačkaša... i bio on kopile ili ne, ista krv kolala je i njegovim venama. *Sem toga, Bren i Rikon su još u Zimovrelu. Meštar Luvin, ser Rodrik, Stara Nen, psetar Farlen, Miken za svojim, nakovnjem i Gejdž za svojim pećnicama... svi koja sam ikada poznavao, svi koja sam ikada voleo.* Ako Džon mora da ubije čoveka kome se gotovo divi i koga gotovo voli da bi ih spasao od Čegrtave Košulje i Psoglave Harme i bezuhog Magnara od Tena, to će i da uradi.

Ipak, molio se bogovima svog oca da ga poštede tog mučnog zadatka. Divljani su se sporo kretali, opterećeni krdima i decom i svojim jadnim i sitnim blagom, a sneg im je samo još više otežao napredovanje. Veći deo povorke sada se beše spustio iz brda, i razvlačio se niz zapadnu obalu Mlečne vode poput meda u hladno zimsko jutro, krećući se uz tok reke ka Ukketoj šumi.

A negde u blizini, Džon je znao, Pesnica Prvih ljudi dizala se iznad krošnji, dom za tri stotine crne braće Noćne Straže, naoružanih, na konjima, spremnih. Matori Medved je poslao i druge izvidače sem Polušake, i sigurno su se Džarman Bakvel ili Toren Smolvud do sada vratili s vestima o onome što

se spušta iz planina.

Mormont neće bežati, pomisli Džon. Prestar je i predaleko je stigao. Udariće, a odnos snaga neka bude proklet. Za koji dan će čuti zov ratnih rogovima, videti klin jahača kako juri na njih s čelikom u rukama i zavijorenim crnim plaštovima. Naravno da tri stotine ljudi nije moglo očekivati da će ubiti sto puta toliko neprijatelja, ali je Džon mislio da to i nije potrebno. *Ne moraju da ubiju hiljade, već samo jednog. Mens je sve što ih drži na okupu.*

Kralj s one strane Zida radio je sve što je bilo u njegovoj moći, ali su ipak divljani ostali beznadežno nedisciplinovani, i zbog toga ranjivi. Tu i tamo u toj miljama dugačkoj zmiji od povorke bilo je nekoliko ratnika žestokih kao bilo ko u Straži, ali je dobra trećina njih bila okupljena u prethodnici Psoglave Harme i strašnoj zaštitnici sa džnovima, divljim bivolima i bacačima vatre. Druga trećina je jahala sa samim Mensom, blizu središta, čuvajući taljige i sanke i pseće zaprege u kojima se nalazio najveći deo zaliha čitavog naroda, sve što je ostalo od žetve prošlog leta. Ostali, podejeni u male družine pod vodstvom ljudi poput Čegrtave Košulje, Jarla, Tormunda Džinoubice i Plaćljivca, služili su kao tragači, sakupljači hrane i bičevi, i neprestano su jurcali duž povorke, trudeći se da je nateraju da se kreće u kakvom-takvom redu.

A što je bilo još važnije, tek je jedan divljalin na svakih sto bio u sedlu. *Matori Medved će proći kroz njih kao sekira kroz kašu.* A kada se to desi, Mens će morati da ga pojuri sa središtem da bi odbio pretjeru. Ako on padne u bici koja će uslediti, Zid će biti bezbedan još stotinu godina, procenio je Džon. *A ako ne...*

On stegnu opečene prste svoje desnice. Dugačka kandža visila mu je sa sedla, kamena jabuka u obliku vučje glave i meki kožni balčak velikog mača bili su mu pri ruci.

Sneg je gusto padao kada su sustigli Tormundovu družinu, nekoliko sati kasnije. Duh ih je usput ostavio, nestao je u šumi kada je namirisao lovinu. Jezovuk će se vratiti kada se ulogore za noć, najkasnije u zoru. Koliko god daleko lovio, Duh se uvek vraćao... činilo se - baš kao i Igrit.

„Dakle“, dovoljna devojka kada ga vide, „veruješ li nam sada, Džone Smežni? Video si džinove na mamutima?“

„Ha!“ - vilnu Tormund pre nego što Džon stiže da odgovori. „Vrana se zaljubio! 'Oče da se ženi!' 'Džin-ženom'“ - nasmeja se Rik Dugokopljе.

„Ne, mamut-ženom.“ - zagrme Tormund. „Ha!“

Igrit kasom pride Džonu, a on uspori svoga konja do hoda. Tvrđila je da je tri godine starija od njega, mada je bila za dobru polovinu stope niža; koliko god godina da je imala, bila je žilavo stvorenjce. Kamenznija ju je nazvao „kopljanicom“ kada su je zarobili u Prevoju urlika. Međutim, njen omiljeno oružje bio je kratki zakrvljeni luk od roga i čuvardrva, ali joj je izraz „kopljаница“ ipak dobro pristajao. Podsećala ga je na njegovu sestruru Arju, mada je Arja bila niža i verovatno mršavija. Bilo je teško proceniti da li je Igrit mršava ili punačka, zbog sveg krzna i kože koje je na sebi nosila.

„Znaš li 'Poslednjeg džina'?“ Ne sačekavši odgovor, Igrit reče: „Da bi se valjano otpevala, treba da imaš dubljii glas od mog.“ A onda zapeva, „*Oooj, poslednji sam džinovskog roda, sa zemlje nestade divsko seme.*“

Tormund Džinoubica ču reći i islezi se „*Poslednji divskog planinskog roda, svetom je vladalo moje pleme*“, zabrunda on kroz sneg.

Rik Dugokopljе se pridruži, pevajući: „*O, dubrave mi ukrali ljudi, ukrali brda, reke što beže.*“

„*Bedeme digli kroz moje dolje, u virove mi bacili mreže*“, uzvraća mu uglaš Igrit i Tormund,

prikladno džinovskim glasovima.

Tormundovi sinovi Toreg i Dormund takođe se pridružiše dubokim glasovima, a za njima njegova kći Munda i svi ostali. Drugi počeše ritmično da udaraju kopljima po kožnim štitovima, sve dok čitava družina nije zajedno pevala.

*U kamen-dvoru užgali plamen,
u kamen-dvoru skovali koplja.
Samotan jošte planinom hodam,
jedini sadrug suza mi topla.
Hajkali danju s ljutim me psima,
s hakljama sjajnim vili po noći,
soj sitna stasa, džinu do pasa
poslednji džin još zemljom dok kroči.
Oj, poslednji sam od divskog roda,
pamtite stoga pesmu mi džina.
Kad odem i ja, namesto pesme
vladaće gluva, večna tišina.*

Kada se pesma okonča, na Igritinim obrazima bilo je suza.

„Zašto plačeš?“ - upita Džon. „To je samo pesma. Džinova ima na stotine, upravo sam ih video.“

„O da, stotine“, reče ona besno. „Ne znaš ti ništa, Džone Snežni. Ti si - DŽONE!“

Džon se okrenu na iznenadni zvuk krila. Plavosivo perje mu ispuni vidik, a oštре kandže mu se zariše u lice. Probode ga crveni bol, nenadan i žestok, a krila mu zamlataraše oko glave. Vide kljun, ali nije bilo vremena da digne ruku ili zgrabi oružje. Zanese se unazad, nogu mu se zaglavl u uzengiji, konj mu se prestrašen dade u trk, i on onda pade. A orao mu se i dalje držao za lice, kidao ga kandžama, lepetao krilima, kliktao i kljuvao ga. Svet se okrenuo naglavačke u kovitlaku perja i konj skog mesa i krvi, a onda se zemlja ustremi na njega i udari ga.

Kada je došao k себi, ležao je potbuške, s ukusom blata i krvi u ustima, a Igrit je zaštitnički klečala iznad njega, s koštanim bodežom u ruci. Još je čuo krila, mada orla više nije video. Pola sveta mu beše crno. „Moje oko“, izusti on obuzet iznenadnim užasom, digavši ruku ka licu.

„To je samo krv, Džone Snežni. Promašio ti je oko, samo ti je malo iskidaoo kožu.“

Lice ga je užasno bolelo. Tormund je stajao iznad njega i urlao, vide to desnim okom dok je otiraо krv iz levog. Onda začu topot kopita, vilu, čegrtanje starih suvih kostiju.

„Vrećo kostiju“, zagrme Tormund, „oteraj tu tvoju paklenu vranu!“

„Evo ti je tvoja paklena vrana!“ Čegrtava Košulja pokaza na Džona. „Krvari u blatu ko izdajničko pseto!“ Orao se spusti na vrh slomljene lobanje džina koja mu je služila kao kaciga. „Ovde sam zbog njega.“

„Onda dodi pa ga uzmi“, kaza Tormund, „ali bolje da dodeš s mačem u ruci, jer će te tako ja dočekati. Mogo bi ja da skuvam *tvoje* kosti, a posle ti se ispišam u lobanju. Ha!“

„Kad te jednom bocnem i sav se vazduh iz tebe izduva, bićeš manji od te devojčice. Sklanjaj se, il' će Mens da čuje za ovo.“

Igrit ustade. „Šta, zar *Mens* hoće da ga vidi?“

„To sam i reko, nisam li? Dižte ga na te crne noge.“

Tormund se namršti na Džona. „Bolje da kreneš ako te Mens traži.“ Igrit mu pomože da se digne,

,krvari kao zakan vepar. Vidi šta mu je Orel uradio s licem.“

Ume li ptica da mrzi? Džon je ubio divljanina Orela, ali je neki njegov deo ostao u orlu. Zlatne oči su ga gledale s hladnom zlobom. „Poći ču“, reče on. Krv mu se još slivala u desno oko, a obraz ga je žestoko boleo. Kada ga dodirnu, crne rukavice mu se umrilaše krvlju. „Samo da uhvatim konjića.“ Nije toliko želeo konja koliko Duha, ali od jezovuka ne beše ni traga. *Možda je ligama daleko, kida grlo nekom losu.* Možda je tako i bolje.

Konjić ustuknu od njega kada mu se približio, bez sumnje uplašen krvlju na njegovom licu, ali ga Džon smiri s nekoliko tihih reči, i napolon se dovoljno približi da uzme uzde. Kada skoči u sedlo, u glavi mu se zavrte. *Ovo će morati neko da mi previje, pomisli, ali kasnije. Neka Kralj s one strane Zida vidi šta mi je uradio njegov orao.* Desnica mu se otvarala i zatvarala, i on isula Dugačku kandžu i prebacij je preko ramena pre nego što se kasom vrati do mesta na kome su ga čekali Gospodar kostiju i njegovi pratnici.

Igrit je takođe čekala, sedela je na konju besnog lica. „Idem i ja.“

„Nestani.“ Kosti na grudima Čegrтave Košulje se sudariše. „Poslan sam po vranu preletačicu, ni po koga drugog.“

„Slobodna žena jaše kud joj je volja“, kaza Igrit.

Vetar je nanosio sneg u Džonove oči. Osećao je kako mu se krv ledi na licu. „Pričamo li ili jašemo?“

„Jašemo“, reče Gospodar kostiju.

Bio je to mračan trk Odjahali su dve milje niz povorku kroz uskovitlan sneg, a onda presekli kroz zaglavljene talijige i pregazili Mlečnu vodu na mestu gde je u velikom luku savijala na istok Korica tankog leda prekrivala je pličake; svaki korak konjških kopita ju je razbijao dok ne stigoše do dublje vode, desetak koraka od obale. Na istočnoj strani, sneg kao da je padao još gušće, a i smetovi behu dublji. *Čak je i vetar hladniji.* A padala je i noć.

Ali čak i kroz vejavicu, obris velikog belog brda koje se dizalo iza krošnji bio je lako prepoznatljiv. *Pesnica Prvih ljudi.* Džon ču orla visoko iznad sebe. Gavran pogleda dole s bora i graknu na njih doksu prolazili. *Da nije Matori Medved napao?* Umesto sudara čelika i zujanja strela u letu, Džon ču samo tih krckanje smrznute pokorce pod kopitim svog konjića.

U tišini obidoše do južnog obronka, gde je prilaz bio najlakši. Tu, u podnožju, Džon vide mrtvog konja, napola pokrivenog snegom. Iznutrice su se pružale iz utrobe životinje nalik na smrznute zmije, a jedna nogu mu je nedostajala. *Vukovi,* beše mu prva misao, ali je znao da nije tako. Vukovi su svoj plen jeli.

Još konjića beše razbacano preko obronka, nogu nakazno izvijenih, očiju što su mrtvo zarile. Divljani su se okupljali oko njih kao muve, skidali su sedla, uzde, bisage i oklop, i sedi ih kamenim sekiramama.

„Gore“, reče Čegrтava Košulja Džonu. „Mens je na vrhu.“

Pred prstenastim zidom sjahaše da se provuku kroz prolaz između kamenja. Leš čupavog smedeg konjića beše nabijen na naoštreno kolje koje je Matori Medved stavio unutar svakog ulaza. *Pokušavao je da izade, ne da uđe.* Od jahača nije bilo ni traga.

Unutra ih je čekao još gori prizor. Džon nikada ranije ne beše video ružičast sneg. Vetar je oko njega duvao u naletima, vulkao ga za teški plašt od ovčje kože. Gavranovi su leteli od jednog mrtvog konja do drugog. *Jesi li to divlji gavranovi, ili naši?* Džon nije mogao da zna. Pitao se gde li je sada siroti Sem. I šta je sada.

Kora od smrznute krvi krenu mu pod petom čizme. Divljani su s mrtvih konja skidali svu kožu i čelik, čak i potkovicu s kopita. Nekolicina je preturala po rancima koje su našli, u potrazi za hranom i oružjem. Džon prode kraj jednog Četovog psa, ili onoga što je od njega ostalo, zgrčenog u zgušnutoj barici napola smrznute krvi.

U daljem delu logora nekoliko šatora je još stajalo, i tu nadoše Mensa Rajdera. Ispod zakrpljenog plašta od crne vune i crvene svile nosio je crnu verižnjaču i čupave krznene čakšire, a na glavi mu je bila velika kaciga od bronce i gvožđa, s gavranovim krilima na obe slepočnice. S njim je bio Jarl, i Psoglavu Harmu; Stir takođe, i Varamir Šest Koža sa svojim vukovima i risom.

Pogled koji i Mens uputi Džonu beše mračan i hladan. „Šta ti se desilo s licem?“

Igrit reče: „Orel je pokušao da mu iskopa oko.“

„Njega sam pitao. Da nije progutao jezik? Možda bi i trebalo, da nas poštedi novih laži.“

Magnar Stir isuka dugačakno. „Dečko će možda jasnije videti s jednim okom umesto s dva.“

„Hoćeš da sačuvaš oko, Džone?“ - upita Kralj s one strane Zida. „Ako hoćeš, reci koliko vas je bilo. I ovog puta polušaš da govorиш istinu, Kopile od Zimovrela.“

Džonovo grlo beše suvo. „Moj gospodaru... šta...“

„Nisam ti ja gospodar“, reče Mens. „A šta je sasvim očigledno. Tvoja braća su izginula. Pitanje glasi: koliko ih je bilo?“

Džonovo lice je sevalo od bola, sneg je padao, i s mukom je razmišljao. *Ne smeš ustuknuti šta god da budu hteli, rekao je Polušaka. Zašto se onda osećam kao takva kukavica?* „Dve stotine iz Crnog zamka, i stotinu iz Kule senki.“

„To je istinitija pesma od one koju si mi pevao u šatoru.“ Mens pogleda Psoglavu Harmu. „Koliko smo konja našli?“

„Više od sto“, odgovori ogromna žena, „manje od dvesta. Istočno ih ima još mrtvih, pod snegom, teško je reći koliko.“ Iza nje je stajao njen barjaktar, držeći kopljje s psećom glavom, toliko svežom da je iz nje je još kapala krv.

„Nije trebalo da me lažeš, Džone Snežni“, reče Mens.

„Znam... znam to.“ *Šta da kaže?*

Kralj divljana mu je proučavao lice. „Ko je ovde bio zapovednik? I reci mi istinu. Riker? Smolvud? Viter nije, on je preslab. Čiji je ovo bio šator?“ *Rekao sam previše.* „Niste mu našli telo?“

Harma frknu, prezir joj se maglio iz nozdra. „Kakve su budale ove crne vrane.“

„Kada mi sledeći put budeš odgovorio pitanjem, prepustiću te svom Gospodaru kostiju“, obeća Mens Rajder Džonu. Zakorači mu bliže. „Ko je bio voda?“

Još samo korak, pomislili Džon. Još stopa. Šaka mu se približi balčaku Dugačke kandže. Ako očutim...

„Maši se tog mača-kopileta i skinuću ti kopilansku glavu pre nego što ga isučeš iz korica“, reče Mens. „Ponestaje mi strpljenje za tebe, vrano.“

„Reci“, posavetova ga Igrit. „Mrtav je, ko god da je bio.“

Od mrštenja mu naprsnu skorena krv na obrazu. *Ovo je preteško, pomisli očajno Džon. Kako da glumim izdajnika a da to ne postanem?* Korin mu to nije rekao. Ali je drugi korak uvek lakši od prvog. „Matori Medved.“

„Taj starac?“ Harmin glas je jasno govorio da mu ne veruje. „Lično je došao? Ko onda zapoveda u Crnom zamku?“

„Bouen Marš.“ Ovog puta Džon smesta odgovori. *Ne smeš ustuknuti šta god da budu hteli.*

Mens se nasmeja. „Ako je tako, pobedili smo u ratu. Bouen mnogo više zna o brojanju mačeva

nego o tome kako se koriste.“

„Matori Medved je zapovedao“, kaza Džon. „Ovo mesto je bilo visoko i snažno, a on ga je još i ojačao. Iskopao je jame i pobo kolje, spremio hranu i vodu. Bio je spremjan za...“

„...mene?“ - završi Mens Rajder. „Jeste, bio je. Da sam bio dovoljna budala da napadnem ovo brdo, verovatno bih izgubio petoricu ljudi za svaku vranu koju bih ubio, i to tek uz mnogo sreće.“ Usta mu se stvrdnuše.

„Ali kada mrtvi hodaju, zidovi i kolje i mačevi ne znače ništa. Protiv mrtvih se ne možeš boriti, Džone Snežni. Niko to ne zna bolje od mene.“ Zagleda se u sve tamnije nebo i reče: „Vrane su nam možda pomogle više nego što su i same znale. Pitao sam se zašto nas ne napadaju. Ali pred nama je još stotinu liga, a hladnoća stiže. Varamire, pošalji vukove da nanjuše utvare, neću da nas zateknu nespremne. Moj Gospodaru kostiju, udvostruči sve izvidnice, i postaraj se da svaki čovek ima baldju i kremen. Stire, Jarle, krenućete u zoru.“

„Mense“, oglaši se Čegrtava Košulja, „hoću vranine kosti.“

Igrit stade ispred Džona. „Ne možeš ubiti čoveka zato što je lažima hteo da zaštiti one koji su mu bili braća.“

„Još su mu braća“, reče Stir.

„Nisu“, beše ona uporna. „Mene nije ubio, iako su mu to rekli. A ubio je Polušaku, svi smo to videli.“

Džon dah se maglio u vazduhu. *Ako ga slažem, znaće.* On pogleda Mensa Rajdera u oči, otvori pa stegnu opečenu šaku. „Nosim plašt koji si mi dao, veličanstvo.“

„Plašt od ovčje kože!“ - dodade Igrit. „A pod njim mnogih noći zajedno igramo!“

Jarl se nasmeja, a čak se i Psoglava Harma nasmeši. „Znači, tako stvari stoje, Džone Snežni?“ - upita Mens Rajder. „Ona i ti?“

S ove strane Zida bilo je lako izgubiti put. Džon nije znao ume li još da razlikuje čast od sramote, ili dobro od zlog. *Oče, oprosti mi.* „Da“, reče on.

Mens klimnu glavom. „Dobro. Onda ćeće ujutro krenuti s Jarlom i Stirom. Oboje. Daleko bilo da ja razdvajam dva srca što tuku kao jedno.“

„Kuda?“ - upita Džon.

„Preko Zida. Krajnje je vreme da svoju iskrenost dokažeš nečim jačim od običnih reči, Džone Snežni.“

Magnaru ne beše pravo. „Šta da radim s vranom?“

„On zna Stražu i zna Zid“, reče Mens, „a poznaje i Crni zamak bolje no iko od nas. Umećeš da ga iskoristiš, aksi nisi budala.“

Stir se namrgodi. „Srce mu je možda još crno.“

„Onda ga iščupaj.“ Mens se okrenu Čegrtavoj Košulji. „Moj Gospodaru kostiju, postaraj se da se povorka ne zaustavi, ni po koju cenu. Ako stignemo na Zid pre Mormonta, pobedili smo.“

„Kretaće se.“ Glas Čegrtave Košulje beše prigušen i besan.

Mens klimnu glavom i ode, u pratnji Harme i Varamira. Varamirovi vukovi i crni ris su ih sledili. Džon i Igrit ostadoše s Jarlom, Čegrtavom Košuljom i magnarom. Dva starija divljjanina gledala su Džona s neskrivenim neprijateljstvom dok je Jarl govorio: „Čuli ste, jašemo u zoru. Ponesite svu hranu koju možete, neće biti vremena za lov. I neka ti neko pogleda lice, vrano. Izgledaš jezivo.“

„Dobro“, reče Džon.

„Tebi bi, curo, bolje bilo da nisi lagala“, opomene Čegrtava Košulja Igrit, a oči su mu svetlucale iza

lobanje džina.

Džon isuka Dugačku kandžu. „Skanjaj se od nas ako ne želiš da dobiješ isto što i Korin.“

„Sada nemaš vuka da ti pomogne, dečko.“ Čegrtava Košulja se maši svog mača.

„Baš si siguran u to?“ - nasmeja se Igrit.

Na vrhu prstenastog zida sedeо je Duh, sav nakostrešen. Bio je potpuno tih, ali su mu tamnocrvene oči govorile o krvi. Gospodar kostiju sporo odmače ruku od mača, zakorači unazad, i ostavi ih uz kletvu.

Duh je trčkaraо kraj konjica dok su se Džon i Igrit spuštali niz Pesnicu. Tek kada se nadioše na obali Mlečne vode, Džon se oseti dovoljno sigurno da kaže: „Nisam tražio da lažeš za mene.“

„I nisam“, odgovori ona. „Samo sam jedan deo izostavila, to je sve.“

„Rekla si...“

„...da se mnogih noći tucamo pod tvojim plaštom. Nisam međutim rekla kada smo počeli.“ Osmeh koji i mu uputi beše gotovo stidljiv. „Nadi neko drugo mesto na kome će Duh noćas da spava, Džone Snežni. Baš kao što je Mens rekao. Dela su važnija od reči.“

SANSA

,„Nova odora?“ - reče ona, jednako oprezna i zapanjena.

,„Lepšu nisi nosila, moja gospo“, obeća starica. Merila je Sansina bedra komadom užeta na kome su bili vezani čvorovi. „Sva od svile i mirske čipke, sa satenskom postavom. Bićeš prelepa. Lično je kraljica to naredila.“

,„Koja kraljica?“ Margeri još nije bila Džofova kraljica, ali je ranije bila Renlijeva. Ili to ona možda misli na Kraljevu od Trnja? Ili...

,Kraljica namesnica, naravno.“

,Kraljica Sersei?“

,„Glavom i bradom. Čini mi čast svojim narudžbama već mnoge godine.“ Starica prisloni uže uz unutrašnjost Sansine noge. „Veličanstvo mi je reklo da si sada žena, i da ne treba više da se odevaš kao devojčica. Ispruži ruku.“

Sansa je posluša. Trebala joj je nova haljina, to je bila istina. Prošle godine je porasla tri pedlja, a većinu stare odeće unišio joj je dim kada je pokušala da spali dušek na dan svog prvog cvetanja.

,„Grudi će ti biti ljudke kao kraljice“, reče starica dok je obmotavala užetom Sansino poprsje. „Ne smeš tako da ih kriješ.“

Sansu od te primedbe obli rumenilo. A ipak, kada je poslednji put išla na jahanje, nije mogla da uveže prsluk sasvim do vrha, i konjušar je blenuo u nju dok joj je pomagao da sjase. Ponekad bi uhvatila i odrasle ljude kako joj gledaju grudi, a neke tunike su joj bile tako tesne da je u njima jedva disala.

,Kakve će boje biti?“ - upita ona švalju.

,Prepusti boje meni, moja gospo. Bićeš zadovoljna, znam da hoćeš. Dobićeš i pet pari veša i čarapa, tunike i ogptače i plaštove, i sve ostalo što pristoji... jednoj ljudkoj mladoj dami plemenitog roda.“

,Hoće li biti spremni za kralj evo venčanje?“

,O, ranije, mnogo ranije, veličanstvo je tako zahtevalo. Imam šest švalja i dvanaest pomoćnica, i sve ostalo smo odložile zbog tebe. Mnoge će se gospe ljutiti na nas, ali to je kraljica zapovest.“

,Zahvali veličanstvu na njenoj briži“, reče Sansa uglađeno. „Previše je dobra prema meni.“

,Veličanstvo je veoma velikodušno“, složi se švalja dok je sakupljala stvari i spremala se da ode.

Ali zašto? - upita se Sansa kada je ostala sama. Zbog svega toga osećala se nelagodno. Kladim se da je ova haljina Margerino delo, ili delo njene bake.

Margerina dobrota bila je nepresušna, a njeno prisustvo je sve promenilo. Njene gospe su takođe prihvatile Sansu. Prošlo je toliko vremena otkada je poslednji put uživala u ženskom društvu da je skoro zaboravila koliko ono može da prija. Ledi Leoneta ju je učila da svira visoku harfu, a ledi Džana joj je prenosila birana govorkanja. Meri Krejn je uvek imala neku zabavnu priču, a mala ledi Balver ju je podsećala na Arju, mada nije bila tako neobuzdana.

Najbliže Sansinom uzrastu bile su rodake Elinor, Ala i Mega, Tirelke iz mladih ogranača kuće. „Ruže sa nižeg dela grma“, našalila se Elinor, koja je bila duhovita i krvna. Mega je bila glasna i okruglasta, Ala stidljiva i lepa, ali je Elinor vladala tom trojkom po pravu ženstvenosti; ona je bila procvala devica, dok su Mega i Ala bile obične devojčice.

Rodake su prihvatile Sansu u svoje društvo kao da je poznaju čitavog života. Provodile su dugačka

popodneva vezući i pričajući uz kolače od limuna i medeno vino, uveče se igrale domina, zajedno pevale u obredištu... a često bi Margeri odabrala jednu ili dve među njima da s njom dele postelju, gde bi šaputale do kasno u noć. Ala je imala lep glas, i kada bi je nagovorili, svirala je harfu i pevala pesme o viteštvu i tužnim ljubavima. Mega nije umela da pева, ali je žudela od želje da je ljube. Ona i Ala ponekad igraju igru poljubaca, priznala je, ali to nije isto kao ljubljenje muškarca, pogotovo kralja. Sansa se pitala šta bi Mega mislila o ljubljenju Pseta, što je ona uradila. Došao joj je na noć bitke, smrdeći na vino i krv. *Poljubio me je i zapretio da će me ubiti, i naterao me da mu otpевam pesmu.*

„Kralj Džofri ima tako prelepe usne“, oduševljavala se Mega, nesvesna šta priča, „o, sirota Sansa, sigurno ti je srce prepulalo kada si ga izgubila. Kako li si samo plakala!“

Džofri me nagonio na plać mnogo češće nego što naš, požeće ona da kaže, ali u blizini ne beše Salčića da joj nadjača glas, tako da samo skupi usne i zadrža jezik za zubima.

Što se Elinor tiče, ona beše obećana jednom mladom štitonšu, sinu lorda Embrouza; uzeće se čim on osvoji svoje mamuze. Nosio je njenu maramu u Bici na Crnobujici, gde je ubio jednog mirskog samostrelca i jednog Malendorovog oklopног pešaka. „Alih kaže da je zahvaljujući njenoj marami postao neustrašiv“, rekla je Mega. „Kaže da je njeno ime vilko kao svoj borbeni poklic, zar to nije tako viteški? Kako samo želim da jednog dana neki junak ponese moju maramu, i ubije stotinu ljudi.“ Elinor joj je na to kazala da učuti, ali je uprkos tome izgledala zadovoljno.

One su deca, pomisli Sansa. Luckaste male devojčice, čak i Elinor. Nikada nisu videle bitku, nikada nisu videle ljude kako ginu, ne znaju ništa. Snovi su im bili puni priča i pesama, kao što su i njeni bili pre nego što je Džofri odsekao glavu njenom ocu. Sansa ih je žalila. Sansa im je zavidela.

Međutim, Margeri je bila drukčija. Mila i nežna, ali je u sebi imala i nešto od svoje bake. Prekuje je povela Sansu na sokolarenje. Sansa je prvi put posle bitke izašla iz grada. Mrtvi su bili spaljeni ili sahranjeni, ali je Blatna kapija bila izgrebana i ulubljena na mestima gde su je ovnovi lorda Stanisa udarali, a trupovi nasukanih brodova videli su se na obe obale Crnobujice, i garava jedra virila su iz pličaka poput mršavih crnih prstiju. Rekom je plovila jedino skela koja ih je prevezla, a kada stigloše do Kraljeve šume, zatekoše pustio od pepela i ugarala i mrtvog drveća. Ali je u močvarama oko zavala bilo mnogo rečnih ptica, i Sansin mali soko je uhvatio tri patke, dok je Margerin sivi oborio čaplju u letu.

„Vilas ima najbolje ptice u Sedam kraljevstava“, reče Margeri kada se njih dve nakratko nadose same. „Ponekad pušta i orla. Videćeš, Sansa.“ Uze je za ruku i blago je stisnu. „Sestro.“

Sestro. Sansa je nekada sanjala da ima sestru poput Margeri; lepu i blagu, s urođenim darom za lepo ophodenje. Arja joj kao sestra nimalo nije bila po ukusu. *Kako da dozvolim da mi se sestra uda za Džofrijfa?* - mislila je, i iznemada joj na oči navreše suze. „Margeri, molim te“, reče ona, „ne smeš.“ Bilo je teško procediti reči. „Ne smeš se udati za njega. On nije onakav kakav izgleda, nije. Povrediće te.“

„Mislim da neće.“ Margeri se samopouzdano osmehnu. „Hrabro je s tvoje strane što me upozoravaš, ali nemaš razloga za strah. Džof je razmažen i taš i ne sumnjam da je okutan kao što kažeš, ali ga je moj otac primorao da imenuje Lorasa u svoju Kraljevsku gardu pre nego što je pristao na bračni ugovor. Najveći vitez u Sedam kraljevstava štitće me noć i dan, kao što je princ Emon Štitio Neris. Znači, našem malom lavu bi bolje bilo da pazi što radi, zar ne?“ Nasmeja se, pa reče: „Hajde, mila sestro, da se trkamo do reke. To će sasvim da izludi naše čuvare.“ I ne sačekavši odgovor, ona obode konja i polete.

Tako je hrabra, pomicli Sansa, jureći za njom... a ipak sumnje su je i dalje mučile. Ser Loras je bio velik vitez, u tome su se svi slagali. Ali je Džofri imao i druge Kraljeve gardiste, i Zlatne plaštovе i Crvene, a kada poraste, zapovedaće i vlastitim vojskama. Egon Bezvredni nikada nije nauđio kraljici Neris, možda zato što se bojao njenog brata Zmajvitca... ali kada se jedan drugi njegov kraljev gardista zaljubio u jednu njegovu naložnicu, kralj im je oboma odsekao glave.

Ser Loras je Tirel, podseti se Sansa. Onaj drugi vitez je bio samo Toin. Njegova braća nisu imala vojske; nisu imali kako drugačije da ga osvete sem mačevima. A ipak, što je više mislila o svemu tome, sve se više pitala. Džof će možda moći da se uzdržava jedno vreme, možda i čitavu godinu, ali će pre ili kasnije pokazati kandže, a kada to uradi... Kraljevstvo će možda dobiti drugog Kraljeubicu, a rat će buknuti u gradu, i ljudi od lava i ljudi od ruže naplavice slivnike krvlju.

Sansu je čudilo kako Margeri to ne vidi. Starija je od mene, mora biti i mudrija. A njen otac, lord Tirel, on sigurno zna šta radi. Ja sam luckasta, to je sve.

Kada je ispričala ser Dontošu da ide u Visoki Sad da se uda za Vilasa Tirela, mislila je da će mu lakanuti, i da će mu biti drag obrog nje. Umesto toga ju je zgradio za ruku i rekao: „Ne smeš!“, glasom teškim jednako od užasa kao i od vina. „Kažem ti, ti Tireli su isti Lanisteri, samo sa cvećem. Prekljinjem te, zaboravi na tu ludost, poljubi svog Florijana i obećaj mi da ćeš nastaviti kao što smo naumili. Na noć Džofrijevog venčanja, to nije daleko, stavi srebrnu mrežicu za kosu i radi kao što sam ti rekao, i nakon toga ćemo pobeci.“ On polukaša da je poljubi u obraz.

Sansa se izvuče iz njegovog stiska i zakorači unazad. „Neću. Ne mogu. Nešto može poći naopako. Kada sam želela da pobegnem, nisi hteo da me povedeš, a sada ne moram da bežim.“

Dontoš se glupavo zagleda u nju. „Ali sve je sredeno, dušice. Brod koji će te odvesti kući, čamac koji i će te odvesti na brod, tvoj Florijan je sve uradio za svoju milu Džonkila.“

„Žao mi je što si se zbog mene toliko trudio“, reče ona, „ali mi sada ne trebaju brodovi i čamci.“

„Ali, to je sve da bi ti bila na *sigurnom*.“

„Biću na sigurnom u Visokom Sadu. Vilas će me čuvati.“

„Ali on te ne poznaće“, bio je uporan Dontoš, „i neće te voleti. Džonkil, Džonkil, otvor svoje lepe oči, te Tirele za tebe nije briga. Oni samo hoće da se ožene tvojim *pravom*.“

„Mojim pravom?“ Na trenutak se sasvim zbumila.

„Dušice“, reče joj on, „ti si naslednica Zimovrela.“ Ponovo je zgrabi, moleći je da ni slučajno to ne uradi, i Sansa se otrgnu i ostavi ga da se ljujla ispod drveta-srca. Od tada nije više dolazila u bogošumu.

Ali nije ni zaboravila njegove reči. Naslednica Zimovrela, pomicala bi dok bi noću ležala u krevetu. Oni samo hoće da se ožene tvojim pravom. Sansa je odrasla uz tri brata. Nikada nije mislila da je čeka naslede, ali pošto su Bren i Rikon mrtvi... Svejedno, Rob je još tu, on je odrastao čovek, a uskoro će se oženiti i dobiti sina. U svakom slučaju, Vilasa Tirela čeka Visoki Sad, zašto bi hteo i Zimovrel pride?

Ponekad bi šaptala njegovo ime u justuksu samo da čuje kako zvuči. „Vilas, Vilas, Vilas.“ Činilo joj se da je Vilas jednako dobro ime kao Loras. Čak su pomalo slično i zvučala. Kakve veze ima to s njegovom nogom? Vilas će biti gospodar Visokog Sada, a ona će biti njegova gospa.

Zamislila ih je kako sede zajedno u bašti sa štencima u krilu, ili slušaju pevača kako svira lautu dok brode niz Vjugavicu na barci za uživanje. *Ako mu rodim sinove, možda će me i zavoleti.* Daće im imena Edard i Brendon i Rikon, i podići će ih da budu veliki vitezovi kao ser Loras. *A podići će ih i da mrze Lanistere.* U Sansinim snovima, deca su joj izgledala baš kao braća koju je izgubila. Ponekad je u njima čak bila i devojčica koja je ličila na Arju.

Međutim, nikada nije mogla dugo da zadrži Vilasovu sliku u glavi; mašta bi je stalno vraćala ser

Lorasu, mladom i otmenom i prelepom. *Ne smeš o njemu tako da misliš*, govorila je sebi. *Ili će možda videti razočaranje u tvojim očima kada se sretnete, i kako će se onda oženiti tobom ako bude znao da voliš njegovog brata?* Vilas Tirel je dvostruko stariji od nje, podsećala se stalno, a pri tom i hrrom, a možda čak i debeo i crven u licu kao njihov otac. Ali bio on privlačan ili ne, drugoga u životu verovatno neće imati.

Jednom je sanjala da se ipak ona udaje za Džofa, a ne Margeri, a on se prve bračne noći pretvorio u glavoseću Ilinu Pejnu. Probudila se drhteći. Nije želela da Margeri pati kao ona, ali se užasavala pomisli da će Tireli možda raskinuti veridbu. *Upozorila sam je, jesam, rekla sam joj istinu o njemu. Možda joj Margeri nije poverovala.* Džofri je pred njom uvek glumio savršenog viteza, kao što je nekada radio pred Sansom. *Brzo će ona prezreti njegovu pravu prirodu. Posle svadbe ako ne ranije.* Sansa odluči da upali sveću Majci na nebesima kada sledeći put ode u obredište, i da je zamoli da zaštiti Margeri od Džofrijeve okrutnosti. A možda i svecu Ratniku, za Lorasu.

Obući će svoju novu haljinu za ceremoniju u Velikom obredištu Belorovom, odlučila je dokoj je švalja uzimala poslednje mere. *Sigurno je zato Sersei naredila da mi je sašiju, da ne bih na venčanju izgledala odrpano.* Stvarno bi trebalo da ima i drugu haljinu, za gozbu posle venčanja, ali pomisli da će i jedna od starih poslužiti. Nije htela da kojim slučajem hranom ili vinom umrlja novu. *Moram da je ponesem sa sobom u Visoki Sad.* Želela je da bude lepa za Vilasa Tirela. *Čak i ako je Dontos u pravu, i ako zapravo samo želi Zimovrel, možda će me ipak zavoleti zbog mene.* Sansa se čvrsto obgrli, pitajući se kada će haljina biti gotova. Jedva je čekala da je proba.

ARJA

Kiše dodoše i prodoše, ali je nebo češće bilo sivo nego plavo, i potoci behu nabujali. Trećeg jutra, Arja primeti da mahovina uglavnom raste na pogrešnoj strani drveća. „Idemo u pogrešnom pravcu“, kaza ona Džendriju kad projahaše kraj jednog bresta sasvim obraslog mahovinom. „Idemo na jug. Vidiš kako mahovina raste na stablu?“

On diže gustu crnu kosu sa čela i odvratи: „Samo pratimo put, to je sve. Ovde put ide na jug.“

Idemo na jug već čitav dan, požele ona da mu kaže. A i juče smo išli na jug, dok smo jahali uz onaj potok. Međutim, juče na to nije preterano obraćala pažnju, tako da nije bila sigurna. „Mislim da smo se izgubili“, reče tih. „Nije trebal da se udaljavamo od reke. Trebalо je samo da je pratimo.“

„Reka vijuga“, reče Džendri. „Kladim se da je ovo samo prečica. Neki tajni odmetnički put. Lim i Tom i ostali žive ovde već godinama.“

To je bila istina. Arja zagrize usnu. „Ali mahovina.“

„Kako pada kiša, i nama će početi da raste iz usij u“, požali se Džendri.

„Samo iz južnog uvjeta“, tvrdoglavlo će Arja. Bika ni u šta nije bilo moguće ubediti. Ipak on je sada bio njen jedini preostali pravi prijatelj, pošto ih je Pituljica ostavio.

„Sarna kaže da sam joj potreban da mesim 'leba“, rekao joj je onog dana kada su posli. „A ionako mi je muka od kiše i rana da sedla i što se stalno plašim. Ovde ima piva, i zečetine, a i hleb će biti bolji kada ga ja budem pekao. Videćete kada se vratite. Vraticeće se, je li tako? Kada se rat završi?“ Tad se prisjeti lo je ona i dodade: „Moja gospo“, pocrvenevši pri tom.

Arja nije znala da li će se rat ikada završiti, ali je klimnula glavom. „Žao mi je što sam te onda prebila“, rekla je. Pituljica je bio glušan i lukavica, ali je prešao s njom čitav put od Kraljeve Luke, i navikla se na njega. „Razbila sam ti nos.“

„Razbila si ga i Limu.“ Pituljica se islezi. „To je već bilo nešto.“

„Lim nije tako mislio“, odgovorila je Arja mračno. Onda je došlo vreme da se krene. Kada je Pituljica upitao sme li da poljubi gospinu ruku, udarila ga je u rame. „Ne zovi me tako. Ti si Pituljica, a ja sam Ari.“

„Ovde nisam Pituljica. Sarna me zove samo Dečko. Isto kao što zove i drugog dečaka. Biće zbrke.“

Nedostajao joj je više nego što je očekivala, ali Harvin je to donekle nadoknadio. Ispričala mu je za njegovog oca Halena, kako ga je našla na samrti u štali Črvene tvrdave onog dana kada je pobegla. „Uvek je pričao kako će umreti u štali“, reče Harvin, „ali smo svi mislili da će mu glave doći neki prgavi pastuv, a ne čopor lavova.“ Arja mu je ispričala i za Jorena i beg iz Kraljeve Luke, i mnogo šta što se od tada desilo, ali je izostavila konjušara koga je ubola Igлом i stržara čiji je vrat preseka da bi se izbavila iz Harendvora. Da je ispričala to Harvinu, osećala bi se kao da je ispričala ocu, a ne bi mogla da podnese da on zna baš sve.

A nije govorila ni o Džakenu H'garu i tri smrti koje joj je dugovao i isplatio. Gvozdeni novčić, njegov dar, držala je skriven ispod kaiša, ali bi ga ponekad noću vadila i prisjećala se kako mu se lice rastopilo i promenilo kada je šakom prešao preko njega. „Valar morgulis“, rekla bi jedva čujno. „Ser Gregor, Dansen, Poliver, Sculgence Raf. Golica i Pseto. Ser Ilin, ser Merin, kraljica Sersei, kralj Džofri.“

Samo su šestorica zimovrelskih ljudi preostala od dvadesetorice koju je njen otac poslao na zapad s Berikom Donderionom, rekao joj je Harvin, a i oni su bili raštrkani na sve strane. „Bila je to zamka,

moja gospo. Lord Tivin je poslao svoju Planinu preko Crvenog kraka s ognjem i mačem, u nadi da će namamiti tvoga gospodara oca. Želeo je da lord Edard lično pode na zapad da se obračuna s Gregorom Kleganjem. Da je bilo tako, ubili bi ga, ili bi ga zarobili i razmenili za Bauka, koji je tada bio sužnji tvore gospe majke. Samo, Kraljevica nije znao za namere lorda Tivina, i kada je čuo da mu je brat uhvaćen, napao je tvog oca na ulicama Kraljeve Luke.“

,Sećam se“, reče Arja. „Ubio je Džorija.“ Džori joj se uvek osmehivao, sem onda kad joj je govorio da ne bude takvo smetalo.

,Ubio je Džorija“, složi se Harvin, „tvome ocu je konj pao na nogu i slomio je. Tako lord Edard nije mogao da ode na zapad. Poslao je lorda Berika, s dvadeset njegovih ljudi i dvadeset ljudi iz Zimovrela, među kojima sam bio i ja. Bilo je tu i drugih. Toros i ser Rejmun Deri i njihovi ljudi, ser Gladen Vild, lord po imenu Lotar Maleri. Ali Gregor nas je čekao kod Lakrdijaševog gaza, s ljudima prikrivenim na obe obale. Dok smo prelazili reku, napao nas je istovremeno i spreda i otpozadi.

Video sam Planinu kako ubija Rejmuna Deriju a jednim jedinim udarcem, tako strašnim da mu je odsekao ruku u laktu i ubio i konja pod njim. Gladen Vild je poginuo tu s njim, a lorda Malerija su pregazili konji, pa se utopio. Lavovi su nas potpuno opkolili, i mislio sam da ću stradati sa ostalima, ali je Alin glasno izdao narednja i uspostavio red među nama, i oni koji su još bili u sedlima okupili su se oko Torosa i probili se iz obruča. Stotinu i dvadeset nas je bilo tog jutra. Kada je pala noć, nije nas bilo preostalo više od četrdeset, a llord Berik je bio teško ranjen. Te noći mu je Toros iz grudi izvadio stopu dugačak komad kopljja, i nalično klijucalo vino u ranu.

Svi smo bili sigurni da će lord umreti pre zore. Ali se Toros molio s njim kraj vatre čitavu noć, i kada je svanula zora, još je bio živ, i to jači nego pre. Prošle su dve nedelje pre nego što je mogao da užaše konja, ali nas je njegova hrabrost bodrila. Rekao nam je da se naš rat nije završio na Lakrdijaševom gazu, već je tu samo počeo, i da će svaki naš čovek koji je tamo pao biti desetostruko osvećen.

Tada se rat već udaljio od nas i otisao svojim tokom. Planinini ljudi bili su samo prethodnica vojske lorda Tivina. Glavnina je prešla Crveni krak i preplavila rečne zemlje, paleći sve pred sobom. Nas je bilo tako malo da smo mogli samo da im ometamo začelje, ali smo govorili jedan drugome da ćemo se pridružiti kralju Robertu kada bude krenuo na zapad da slomi bunu lorda Tivina. Samo, tada smo čuli da je Robert mrtav, kao i lord Edard, i da je štene Sersei Lanister zaselio na Gvozdeni presto.

To je okrenulo čitav svet naglavačke. Vidiš, nas je desnica poslao da se obraćuamo sa odmetnicima, ali smo sada mi postali odmetnici, a lord Tivin kraljev desnica. Neki od nas tada su hteli da se predaju, ali lord Berik nije htio ni da čuje za to. Rekao je da smo još kraljevi ljudi, a da ti lavovi ubijaju kraljev narod. Ako ne možemo da se borimo za Roberta, borićemo se za njih, dokle god ijedan od nas stoji. I tako smo i postupili, ali dok smo se borili, počelo je da se dešava nešto čudno. Na svakog čoveka koji bi pao, pojavljivala su se dvojica da zauzmu njegovo mesto. Nekolicina su bili vitezovi i štitonosče, ili plemenitog roda, ali većinom su bili običan svet - nadničari i muzikanti i krčmari, služe i obućari, čak i dva obrednika. Svakakvi ljudi, pa i žene, deca, psi...“

,Psi?“ - upita Arja.

,Jeste.“ Harvin se iskeši. „Jedan naš momak drži najluje pse koje ćeš u životu poželeti da vidiš.“

,Volela bih da imam dobrog ljutog psa“, reče Arja zamišljeno. „Psa koji i ubija lavove.“ Nekada je imala jezovuka, Nimeriju, ali ju je gadala kamenjem dok nije pobegla, da je kraljica ne bi ubila. *Može li jezovuk da ubije lava?* - pitala se.

Tog popodneva je ponovo padala kiša, i nije prestajala do duboko u noć. Srećom, odmetnici su

imali jatake na sve strane, tako da nisu morali da logoruju na otvorenom, ili traže sklonište pod nekom trošnom senicom, kao što su ona, Pituljica i Džendri tako često radili.

Te noći su se smestili u spaljenom, napuštenom selu. Bar je *izgledalo* napušteno, sve dok Talični Džek nije dvaput kratko i jednom dugo dunuo u lovački rog. Onda su svakalvi ljudi ispuzali iz ruševina i tajnih podruma. Imali su piva i suvih jabuka i nešto ustajalog ječmenog hleba, a odmetnici su doneli gusku koju je Angi usput ustreljao, tako da je večera te noći bila gotovo gozba.

Arja je upravo skidala poslednje komadiće mesa s krilca kada jedan seljanin pride Limu Limunplasu i reče: „Pre dva dana su ovuda prošli neki ljudi, tražili su Kraljeubicu.“

Lim prezivio frknu. „Bolje da ga potraže u Brzorečju. Dole u najdubljoj tamnici, gde je lepo i vlažno.“ Nos mu je ličio na zgađenu jabuku, crven i otekao, a raspoloženje mu beše gadno.

„Ne“, kaza drugi seljanin. „Pobego je.“

Kraljeubica. Arja oseti kako joj se dlačice na vratu ježe. Zadrža dah da bi čula.

„Je li moguće da je to istina?“ - upita Tom Sedmica.

„Ja ne verujem“, reče jednooki čovek sa zardalom kacigom. Drugi odmetnici su ga zvali Talični Džek, mada se Arji činilo da neko ko je ostao bez oka i nije baš taličan. „Ja sam nekada bio gost tih tamnica. Kako je mogo da pobegne?“

Na to su seljani mogli samo da slegnu ramenima. Zelenobradi pogladi svoje guste sivozelene zaliske i reče: „Vukovi će se udaviti u krvi ako je Kraljeubica ponovo na slobodi. Moramo da javimo Torosu. Gospodar svetlosti će mu prilazati Lanistera u plamenu.“

„I ovde imamo lepu vatricu“, nasmeši se Angi.

Zelenobradi se nasmeja i čušnu strelcu. „Ličim li ti ja na sveštenika, Strelče? Kada se Pelo od Tiroša zagleda u vatu, žeravice mu osmude bradu.“

Lim pucnu člancima i uzdahnju: „Eh, kako bi samo lord Berik volio da zarobi Džejmija Lanistera...“

„Je li bi ga on obesio, Lime?“ - upita jedna seljanka. „Malteno bi bila šteta obesiti tako lepog čoveka.“

„Prvo sudenje!“ - reče Angi. „Lord Berik im uvek prvo sudi, znaš to.“ On se osmehnu. „Onda ih veš.“

Svi se nasmejaše. Onda Tom prede prstima preko žica harfe i tiho zapeva.

*Bratija vlastaše Kraljevom šumom,
odmetnička družina.*

Šuma im bila konak i dvori,

al' sva zemlja svojina.

Beše li zlata od njih skrivena,

deve što ne bi njina?

Bratija vlastaše Kraljevom šumom,

bezbržna ta družina.

Na topлом i suvom, u čošku između Džendrija i Harvina, Arja je neko vreme slušala pesmu, a onda sklopila oči i odlutala u san. Sanjala je dom; ne Brzorečje, već Zimovrel. To ipak ne beše prijatan san. Bila je sama pred zamkom, do kolena u blatu. Videla je sive zidine pred sobom, ali kada pokuša da pride kapijama, svaki korak se činio težim od prethodnog, i zamak je pred njom bledeo sve dok na kraju nije izgledao kao da je od dima, a ne od granita. A bilo je i vukova, suvih sivilih prikaza što su se sunjale kroz drveće svuda oko nje, s juktavim očiju. Kada god bi ih pogledala, prisetila bi se ukusa

krvi.

Sledećeg jutra napustiše put, da presek u kroz polja. Vetur je duvao u naletima, i suvo smede lišće kovitlalo se oko kopita njihovih konja, ali za promenu bar kiša nije padala. Kada se sunce pomoli iz oblaka, beše tako sjajno da je Arja moralu da navuče kapuljaču kako joj ne bi tulko u oči. Iznerada naglo zauzda konja. „*Stvarno idemo u pogrešnom pravcu!*“ Džendri zastenja. „Šta je sada, opet mahovina?“

„Pogledaj sunce“, reče ona. „Idemo na jug!“ Arja potraži mapu u bisagama da mu pokaže. „Uopšte nije trebalо da napuštamo Trozubac. Vidiš.“ Odmota mapu na butini. Svi su je sada gledali. „Vidiš, evo Brzorečja, između reka.“

„Slušaj“, kaza Talični Džek, „znamo gde je Brzorečje. Svi.“

„Ne vodimo vas u Brzorečje“, reče joj Lim jednostavno.

Zamalo sam uspela da stignem, pomicli Arja. *Trebalo je da ih pustim da nam uzmu konje. Ostatak puta sam mogla da prepešćim.* Onda se priseti sna, i zagrise usnu.

„O, nemoj da izgledaš tako povredeno, dete“, progovori Tom Sedamžica. „Ništa ti se loše neće desiti, ja ti to jamčim.“

„Jamči mi jedan lažov!“

„Niko te nije slagao“, kaza Lim. „Ništa nismo obećali. Nije na nama da kažemo šta će sa tobom da se radi.“

Lim međutim nije bio voda, baš kao ni Tom; voda je bio Zelenobradi, Tirošanin. Arja se okrenu ka njemu. „Odvedi me u Brzorečje, i bićeš nagraden“, reče mu ona očajno.

„Malena“, odgovori Zelenobradi, „kmet će možda običnu vevericu odrati za čorbu, ali ako u drvetu nade zlatnu vevericu, odneće je svom gospodaru, da ne bi posle zažalio.“

„Ja nisam veverica“, usprotivi se Arja.

„Jesi.“ Zelenobradi se nasmeja. „Mala zlatna veverica koja ide da vidi Gospodara munju, htela to ili ne. On će znati šta da se radi s tobom. Kladim se da će te poslati tvojoj gospi majci, baš kao što zeliš.“

Tom Sedamžica klimnu glavom. „Jeste, to bi bilo nalik na lorda Berika. Postaraće se on za tebe, pazi što ti kažem.“

Lord Berik Donderion. Arja se sećala svega što je čula u Harendvoru, i od Lanistera i od Kravih lakrdijaša. Lord Berik je bio šumski duh. Lorda Berika je ubio Vargo Hout, pre njega i ser Ejmori Lorč, a dva puta i Planina Koja Jaše. *Ako me ne pošalje kući, možda će ga ubiti i ja.* „Zašto moram da vidim lorda Berika?“ - upita ona tiho.

„Mi mu dovodimo sve svoje visokorodene sužnje“, odgovori Angi.

Sužnje. Arja duboko udaljhu da smiri dušu. *Mirno kao jezerska voda.* Hitro pogleda odmetnike u sedlima, a onda okrenu glavu svog konja. *Sada, brzo kao zmija,* pomicli, i snažno mamuznu konja. Prolete pravo između Zelenobradog i Taličnog Džeka, i krajičkom oka ugleda Džendrijevo preneraženo lice dokoj oj se njegovu kobila sklanjala s puta. A onda je jurila preko otvorenog polja.

Na sever ili na jug, istok ili zapad, to sada nije bilo važno. Kasnije će naći put za Brzorečje, kada im jednom umakne. Arja se nagnu napred u sedlu i potera konja u galop. Iza nje su odmetnici kleli i vikali joj da se vrati. Ona se potrudi da ne čuje povike, ali kada se osvrnu preko ramena, četvorica su je progonila: Angi i Harvin i Zelenobradi jurili su jedan kraj drugoga, dok je Lim malo zaostajao, a veliki žuti plašt vijorio je za njim. „*Hitro kao jelen!*“ reče ona svom atu. „*Juri sada, juri!*“

Arja je letela preko smedih polja zaraslih u korov, kroz travu visoku do pojasa i gomile suvog lišća

koje su kopita njenog konja razbacivale na sve strane. Levo od sebe ugleda šumu. *Tu mogu da im umaknem.* Svi jarak pružao se s jedne strane polja, ali ga ona bez usporavanja preskoči, i zaroni među brestove i tise i breze. Hitro pogleda iza sebe i vide da su joj Angi i Harvin još za petama. Zelenobradi, međutim, beše zaostao, a Lima uopšte više nije videla. „Brže“, reče svom konju, „možeš ti to, možeš.“

Projaha između dva bresta, ne osvrćući se da vidi na kojoj strani raste mahovina. Preskoči truo panj i obide oko čudovišno velikog palog debla iz koga su štice oštре slomljene grane. Zatim jurnu uz blag uspon, pa niz drugu stranu, usporavajući i ponovo ubrzavajući, dok su potkovice njenog konja iskrije na kamenitom tlu. Na vrhu brda se osvrnu. Harvin beše pretekao Angiju, ali su se obojica približavala. Zelenobradi je u međuvremenu još zaostao, i konj kao da mu je posustao.

Potokoj prepreči put. Ona se zalete u njega, kroz vodu prekrivenu vlažnim smedim lišćem. Kada se ispeša na suprotnu obalu, lišće beše zapepljeno svud po konjskim nogama. Tu rastinje beše gušće, zemlja tako prekrivena korenjem i kamenjem da je morala da uspori, ali se ipak trudila da ide brzo koliko sme. Još jedno brdo pred njom, ovog puta strmlje. Pope se uz njega, pa se spusti niz drugu stranu. *Kolika je ova šuma*, pitala se. Imala je bržeg konja, znala je to, ukrala je jednog od najboljih konja Ruza Boltona iz štale u Harendvoru, ali od njegove brzine sada nije imala mnogo koristi. *Moram ponovo da pronađem polje. Moram da pronađem drum.* Umesto toga naide na zverinju stazu. Krivudava i uzana, ipak je bila bolja od neprohodne šume. Arja pojuri niz nju, doksu joj grane šibale lice. Jedna joj zape za kapuljaču i cimnu je unazad, i ona se na časak uplaši da su je uhvatili. Lisica izlete iz žbunja, preplašena silinom njenog trka. Zverinju stazu je dovede do još jednog potoka. Ili je to bio onaj isti? Da se nije okrenula? Nije bilo vremena da ustanovi, čula je konje svojih progonilaca kako se probijaju kroz drveće iza nje. Trnje je zagreba po licu poput mačaka koje je nekada jurila po Kraljevoj Luci. Vrapci prahuše u vazduhu sa grane jove. Drveće stade da se prorodeju, i iznenada ona izroni iz šume. Široka ravna polja pružala su se pred njom, sva u korovu i divljem žitu, vlažna i izgažena. Arja ponovo mamuznu konja u galop. *Trči, pomisli, trči za Brzorečje, trči kući.* Je li uspela da im umakne? Hitro se osvrnu i na šest koraka iza sebe vide Harvina kako se približava. *Ne, pomisli, ne, ne, ne, on, to nije pravdeho.*

Oba konja su već posustajala obilivena penom kada je on sustiže, pruži ruku i ugrabi njene uzde. Tada je već i Arja teško disala. Znala je da je beg gotov. „Jašeš kao severnjakinja, moja gospo“, reče Harvin kada ih zaustavi. „Twoja tetka je bila ista. Ledi Lijena. Ali zapamti, moj otac je bio glavni konjušar.“

Ona ga povredeno pogleda. „Misnila sam da si čovek mog oca.“

„Lord Edard je mrtav, moja gospo. Sada pripadam Gospodaru munji, i svojoj braći.“

„Kojoj braći?“ Arja se nije sećala da je stari Halen imao drugih sinova.

„Angiju, Limu, Tomu Sedmici, Džeku i Zelenobradom, svima njima. Tvoru bratu Robu ne želimo zlo, moja gospo... ali se ne borimo za njega. On ima svoju vojsku, i mnogi mu se veliki lordovi klanjaju. Kmetovi imaju samo nas.“ Upitno je pogleda. „Shvataš li šta ti govorim?“

„Da.“ Da nije Robov čovek, to je lako shvatila. I da je ona njegov sužanj. *Trebalо je da ostamem s Pituljicom. Mogli smo da uzmemu onaj čamac i otplovimo do Brzorečja.* Bilo joj je bolje dok je bila Prepelica. Niko ne bi zarobio Prepelicu, ni Nen, ni Lasicu, ni siroče Arija. *Bila sam vuk*, pomisli, ali sam sada ponovo samo neka glupava mala gospa.

„Hoćeš li sada mirno poći sa mnom“, upita je Harvin, „ili će morati da te svežem i bacim preko sedla?“

,Počí ēu mírno“, reče ona mračno. *Zasada*.

SEM VEL

Jecajući, Sem načini još jedan korak *Ovo je poslednji, baš poslednji, ne mogu dalje, ne mogu.* Ali mu se stopala ponovo pokrenuše. Prvo jedno, pa drugo. Načiniše korak, i još jedan, dok je on mislio: *To nisu moja stopala, pripadaju nekome drugom, neko drugi hoda, nije moguće da sam to ja.*

Kada pogleda dole, vide ih kako se probijaju kroz sneg; bezoblični obrisi, nespretni. Čizme su mu nekad bile crne, kao da se prisećao, ali ih je sneg sasvim obložio, i sada su bile dve bezoblične bele lopte. Dve tude stvari, sazdane od leda.

Sneg nije posustajao. Smetovi su mu bili preko kolena, i na cevanicama kao da je nosio bele štitnike. Koraci su mu se vulki, grčeviti. Od teškog ranca na ledima izgledao je kao nekakav čudovišni grbavac. A bio je umoran, tako umoran. *Ne mogu da nastavim. Smiluj se, Majko, ne mogu.*

Na svakih četiri ili pet koraka morao je da popravi pojaz sa mač. Mač je izgubio na Pesnici, ali su o njemu i dalje visile korice. Imao je dva noža; bodež od zmajstaka što mu ga je dao Džon, i jedan čelični, kojim je sekao meso. Sva ta težina ga je vulka ka zemlji, a stomak mu je bio tako velik i okrugao da bi mu pojas spadao i upetljavao mu se oko članaka čim bi zaboravio da ga popravi, koliko god bi ga čvrsto stegnuo. Jednom je pokušao da ga digne *iznad* stomaka, ali mu je onda došao gotovo do pazuha. Gren je pukao od smeđa kada ga je video, a Žalobni Ed je rekao: „Nekada sam znao čoveka koji je tako nosio mač na lancu oko vrata. Jednog dana se sableo, i balčak mu je prošao kroz nos.“

Sada se Sem saplitao. Ispod snega je bilo kamenja, i korenja drveća, a ponekad i dubokih rupa u smrznutom zemljištu. Mrki Bernar je stao u jednu i slomio članak pre tri dana, ili možda četiri, ili... zapravo, nije znao koliko je od tada prošlo. Lord zapovednik je nakon toga posadio Bernara na konja.

Jecajući, Sem načini još jedan korak. Činilo mu se da više pada nego što hoda, da beskrajno pada a nikada ne udara u zemlju, samo pada sve dublje i dublje. *Moram da stanem, previše me boli. Hladno mi je gladan sam, moram da spavam, samo malo da odspavam kraj vatre, i da pojedem zalogaj nečega što nije smrznuto.*

Ali ako stane, umreće. To je dobro znao. To su znali svi među šačicom preživelih. Bilo ih je pedeset kada su pobegli sa Pesnice, možda više, ali su se neli izgubili u snegu, nekolicina ranjenika je iskrvarila na smrt... a ponekad je Sem čuo povike iza sebe, od zaštitnice, a jednom i *užasan* vrisak. Kada je to čuo, potrcao je, dvadeset koraka ili trideset, što je brže i dalje mogao, napola smrznuta stopala razbacivala su sneg na sve strane. I dalje bi trčao da su mu noge bila snažnije. *Iza nas su, još su iza nas, i hvataju nas jednog po jednog.*

Jecajući, Sem načini još jedan korak. Toliko dugo mu je već bilo hladno da je zaboravio šta to znači toplost. Nosio je tri para čarapa, dva sloja veša ispod dvostrukе tunike od jagnjeće vune, a preko toga debo postavljen ogptač koji ga je štitio od hladnog čelika verižnjače. Preko nje je nosio širok ogptač, a preko njega trostruko tkani plašt s koštanim dugmadima koja su se tesno kopčala ispod njegovog podvaljka. Nosio je i dva para rukavica, teške krzne preko tankih od vune i kože, šal mu je bio omotan oko donjeg dela lica, a imao je i usku krznom obrubljenu kapu koju je ispod kapuljače navukao na uši. A ipak je hladnoća bila u njemu. Posebno u stopalima. Sada ih više nije ni osećao, ali su ga još juče toliko bolela da je jedva mogao da podnese da stoji, a kamoli da hoda. Od svakog koraka mu je dolazio da vrise. Da li je to bilo juče? Nije pamtiо. Nije spavao još od Pesnice, ni tren, još otako se Rog oglasio. Osim ako nije spavao u hodu. Može li čovek da hoda u snu? Sem to nije znao, ili je zaboravio.

Jecajući, on načini još jedan korak. Sneg je vejao oko njega. Nekada je padao iz belog neba, a nekada iz crnog, ali je to bilo sve što je ostalo od noći ili dana. Nosio ga je na ramenima kao drugi plasti, i visoko mu se gomilao na rancu koji je od toga postajao još teži. Krsta su ga strahovito bolela, kao da mu je neko u njih zario nož, i uvrtao ga sa svakim korakom. Ramena su ga tištala od težine oklopa. Dao bi skoro sve na svetu za priliku da ga skine, ali se bojao da to uradi. A i morao bi prvo da skine plasti i kaput, a onda bi ga hladnoća zgrabilo.

Da sam samo jači... Ali nije bio jači, i puste želje mu nisu mogle pomoći. Sem beše slab i debeo, tako debeo da je jedva bio u stanju da nosi sopstvenu težinu, i oklop mu beše težak i pretežak. Činilo mu se da ga grebe do krvi, uprkos slojevima platna i postave između čelika i kože. Mogao je samo da plache, a kada bi plakao, suze su mu se ledile na obrazima.

Jecajući, on načini još jedan korak. Ispred njega sneg beše ugažen, inače uopšte ne bi ni mogao da se kreće. Sleva i zdesna, jedva vidljive između tihog drveća, baklje su se kroz vejavicu nazirale kao nejasni narandžasti oreoli. Kada bi okrenuo glavu, mogao je da ih vidi kako tihu lebde kroz šumu, skakućući gore-dole i napred-nazad. *Vatreni prsten Matorog Medveda*, podseti se on, i teško onome ko ga napusti. Dok je hodao, činilo mu se da juri baklje pred sobom, ali su i one imale noge, duže i jače od njegovih, tako da nikako nije mogao da ih sustigne.

Juče ih je molio da mu dozvole da nosi baklju, čak i ako bi to značilo da će hodati van povorke, na rubu tame. Želeo je vatru, sanjao je o vatri. *Da imam vatru, ne bi mi bilo hladno*. Ali ga je neko podsetio da je na početku *imao baklju*, samo što ju je ispušto u sneg, gde se ugasila. Sem se toga nije sećao, ali je pretpostavljao da je tačno. Bio je preslab da drži ispuštenu ruku. Da li ga je Ed podsetio na baklju, ili Gren? Ni toga nije mogao da se seti. *Debeo i slab i beskoristan, čak mi se i um sada ledi*. On načini još jedan korak.

Obmotao je šal oko nosa i usta, ali je on sada bio prekriven slinama, i toliko krut da se bojao da mu se zlepio za lice. I samo disanje je bilo teško, vazduh tako hladan da su ga udisaji boleli. „Smiluj se Majko“, mrmljao je prigušenim promuklim glasom ispod sledene maske. „Smiluj se Majko, smiluj se Majko, smiluj se Majko.“ Sa svakom molitvom načinio bi još jedan korak, vukući stopala kroz sneg. „Smiluj se Majko, smiluj se Majko,“ smiluj se Majko.“

Njegova rođena majka bila je hiljadu liga južno, na sigurnom, s njegovim sestrama i malim bratom Dilonom u utvrdi na Rožnom bregu. *Ne može me čuti, ništa više od Majke na nebesima*. Majka je bila milostiva, svi obrednici su se u tome slagali, ali Sedmoru nisu imali moći s one strane Zida. Tu su vladali stari bogovi, bezimeni bogovi drveća i vukova i snega. „Milost“, obrati se on tada špatom svakome ko ga je mogao čuti, starim bogovima ili novim, ili čaki demonima, „O milost, milost, smiluj te mi se.“

Maslin je vrištalo za milost. Zašto se toga iznenada setio? Nije to bilo nešto što je želeo da pamti. Čovek se teturao unazad, ispuštajući mač, kulanjući, dižući ruke u vazduh, čak je skinuo i svoju debelu crnu rukavicu i držao je pred sobom kao znak pokornosti. Još je vrišteći tražio milost kada ga je utvara uhvatila za vrat, digla ga u vazduh i skoro mu otkinula glavu. *Mrvi u sebi više nemaju milosti, a Tudini... ne, ne smem o tome da mislim, ne misli, ne prisećaj se, samo hodaj, samo hodaj, samo hodaj*.

Jecajući, on načini još jedan korak.

Vrh čizme mu se zakači za neki koren pod snegom, i Sem se saplete i teško pade na jedno koleno, tako iznenada da se ugrize za jezik. Oseti krv u ustima, topliju od bilo čega što je okusio od Pesnice. *Ovo je kraj*, pomisli. Sada kada je pao, više nije imao snage da ponovo ustane. Prstima napipa granu drveta i čvrsto je zgrabi, pokušavajući da se digne, ali uločene noge nisu mogle da podnesu njegovu

težinu. Verižnjača je bila preteška, a on je sem toga bio i predebeo, i preslab i preumoran.

„Diž se na noge, Svinjče“, zareža neko u prolazu, ali se Sem ne obazre na njega. *Samo ću leći ovde u sneg i sklopiti oči*. Neće to biti tako loše, umreti ovde. Hladnije mu ne može biti, a uskoro više neće osjećati strašno probadanje u krstima, ni bol u ramenima, baš kao što više nije osjećao stopala. *Neću biti prvi koji je umro, to neće moći da kažu*. Stotine su umrle na Pesnici, ginuli su svuda oko njega, a još ih je umrlo kasnije, video je sopstvenim očima. Drhteći, Sem pusti granu i spusti se u sneg. Znao je da je hladan i vlažan, ali to nije osjećao kroz silne slojeve odeće. Zagledao se u bleđo nebo dok su mu se snežne pahuljice spuštale na stomak i grudi i očne kapke. *Sneg će me pokriti kao debelo belo čebe. Pod njim će mi biti toplo, a ako me neko nekada spomene, reći će da sam umro kao čovek Noćne straže. Jesam. Jesam. Ispunio sam svoju dužnost. Niko neće moći da kaže da sam krivokletnik. Debeo sam i slabic i kukavica, ali sam ispunio svoju dužnost.*

On je bio odgovoran za gavranove. Zato su ga i poveli sa sobom. Nije želeo da ide, rekao im je to, rekao im je kakvu je strašna kukavica. Ali meštar Emon je bio veoma star, a pri tom i slep, tako da su poveli Sema da se brine o gavranovima. Lord zapovednik mu je izdao naredenje kada su se ulogorili na Pesnici. „Ti nisi ratnik To obojica znamo, dete. Ako se desi da nas napadnu, ne pokušavaj da dođaš suprotno, samo ćeš nam smetati. Tvoje je da posalješ poruku. I nemoj da mi dodeš i da me pitaš kako treba da glasi. Sam je napiši, i pošalji jednu pticu u Crni zamak a drugu u Kulu senki.“ Matori Medved upre prst u rukavicu i Semovo lice. „Nije me briga da li ćeš se upišati od straha, i nije me briga da li će hiljadu divljana preskočiti zidove željni tvoje krvi, poslaćeš te ptice, ili ti se kunem da će te progoniti kroz sedam paklova, i da ćeš zažaliti što to nisi uradio kada te budem uhvatio.“ A Mormontov gavranc je klimnuo glavom i graknuo: „Zažaliti, zažaliti, zažaliti.“

Sem je već žalio; što nije hrabrij, i jači i vešt s mačem, što nije bio bolji sin svom ocu i bolji brat Dikonu i devojčicama. Bilo mu je i žao da umre, ali su bolji ljudi umrli na Pesnici, hrabri ljudi i odani, ne piskutavi debeli dečaci poput njega. Bar ga Matori Medved neće progoniti kroz paklove. *Poslao sam ptice. Bar sam to uradio kako valja.* Poruke je napisao unapred, kratke i jednostavne, s vestima o napadu na Pesnicu Prvih ljudi, a onda ih je spremio na sigurno u svoju kesu s pergamentima, u nadu da mu nikada neće zatrebati.

Kada se rog oglasio, Sem je spavao. U početku mu se učinilo da sanja, ali kada je otvorio oči, sneg je padao na logor, a crna braća su grabilo lukove i kopljia i jurila ka prstenastom zidu. Jedino je Čet bio u blizini, bivši lučevupratitelj meštra Emona, s licem punim čireva i velikom gukom na vratu. Sem nikada ranije nije video toliki strah na ljudskom licu kao tada na Četovom, kada je iz šume zaječao treći zov. „Pomozi mi da pošaljem ptice“, zamolio ga je, ali se drugi lučevupratitelj samo okrenuo i odjurio, s bodežom u ruci. *On mora da se postara za pse*, prisjetio se Sem. Lord zapovednik je verovatno i njemu unapred dao neko zaduženje.

Prsti su mu u rukavicama bili sasvim ukočeni i trapavi, i tresao se od straha i hladnoće, ali je pronašao vreću s pergamentima i isklapao poruke koje je napisao. Gavranovi su divlje graktali, i kada je otvorio kavez za Crni zamak, jedan mu je izleteo pravo u lice. Još dva su pobegla pre nego što je uspeo jednog da uhvati, a onda ga je taj klijucnuo kroz rukavicu, do krvi. Pa ipak ga je dovoljno dugo zadržao u rukama da mu prikači mali svitak pergamenta. Ratni rog je do tada već bio utihnuo, ali je Pesnica već odzvanjala od vike naredenja i zvezeta čelika. „Leti!“ - viknuo je Sem kada je bacio gavranu uvis.

Ptice u kavezu za Kulu senki graktale su i lepetale krilima tako ludo da se bojao da ga otvori, ali je ipak prisilio sebe da to učini. Ovog puta je uhvatio prvog gavrana koji je pokušao da pobegne. Tren

kasnije, on se dizao kroz pahuljice, noseći glas o napadu.

Pošto je obavio svoju dužnost, nastavio je da se oblači trapavim, preplašenim prstima, stavivši kapu i obukavši ogtač i plašt s kapuljačom, i pripasavši poj as za mač, kako ga stegnuvši da mu ne spadne. Onda je našao svoj ranac i stavio u njega sve svoje stvari, dodatni veš i suve čarape, vrhove strele i koplja od zmaj stakla što mu ih je Džon dao, zatim stari rog, pergamente, mastila i pera, mape koje je crtao, kao kamen tvrdu kobasicu s belim lukom koju je čuvao još od Zida. Zakopčao je ranac i stavio ga na leđa. *Lord zapovednik je rekao da ne jurim na prstenasti zid, prisjetio se, ali je rekao i da ne jurim kod njega.* Sem je duboko udahnue i shvatio da ne zna šta sledeće da radi.

Sećao se da je hodao ukrug, izgubljen, dok je u njemu narastao strah, kao i uvek. Psi su lajali, a konji njištali, ali je sneg prigušivao zvuke, tako da se činilo da dopiru iz daljine. Sem nije video dalje od tri koraka, čak ni baške upaljene na niskom kamenom zidu koji je opasavao vrh brda. *Zar je moguće da su se baklje ugase?* To je bila i previše strašna pomisao. *Rog se oglasio tri puta, dugačko. Tri dugačka zova znaće Tuđine.* Bele šumske hodače, hladne senke, čudovišta iz priča od kojih je kao dečak drhtao i cičao, koji jašu svoje divovske leden-paukove, žedni krvii...

Nespretno je isukao mač, i teškim korakom krenuo kroz sneg, isturivši ga ispred sebe. Pas protroča kraj njega, lajući, i on vide neke ljude iz Kule senki, krupne bradate ljude s halebardama i osam stopa dugačkim kopljima. Osećao se bezbednije u njihovom društvu, te je zato krenuo za njima do zida. Kada je video da balkje i dalje gore na kamenom prstenu, prožeо ga je drhtaj olakšanja.

Crne braća su stajala s mačevima i kopljima u rukama, gledajući u mečavu, isčekujući. Ser Malador Lok je bio u sedlu, s kacigom posutom snegom. Sem se držao dobrano iza ostalih, tražeći Grena ili Žalobnog Eda. *Ako moram da umrem, bar nek umrem kraj svojih prijatelja,* sećao se da je mislio. Ali svi ljudi oko njega bili su stranci, ljudi iz Kule senki, pod zapovedništvom izvidnika zvanog Blejn.

,,Dolaze“, čuo je jednog brata.

,,Napni“, rekao je Blejn, i dvadeset crnih strela izašlo je iz isto toliko tobolaca i stavljeni u isto toliko lukova.

,,Smiljite se bogovi, ima ih na stotine“, čuo se tih glas.

,,Čikaj“, rekao je Blejn, a onda: ,,Čekaj.“ Sem nije mogao da vidi i nije želeo da vidi. Ljudi Noćne straže stajali su iza svojih balkija, čekajući napetih strela, dok se *nešto* penjalo uz tu mračnu, klizavu padinu kroz sneg. ,,Čekaj“, rekao je Blejn ponovo, ,,čekaj, čekaj.“ A onda: ,,Odapni.“

Strele su šaputale u letu.

Od ljudi kraj zida je dopro slabašan poklič, ali je brzo zamro. ,,Ne zaustavljaju se, moj gospodaru“, rekao je jedan čovek Blejnu, a drugi je vilnuo: ,,Ima ih još! Gledaj tamо, dolaze između drveća“, a neko treći je vilnuo: ,,Smiljite se bogovi, puze. Skoro su ovde, evo ih!“ Sem je do tada već uznicao, tresući se poput poslednjeg lista na drvetu pod naletom vetra, koliko od hladnoće, toliko i od straha. Te noći je bilo veoma hladno. Čak hladnije nego sada. Sneg kao da je topao. Sada mi je bolje. Trebao mi je samo mali odmor. Možda će uskoro imati dovoljno snage da nastavim. Uskoro.

Konj mu zastade kraj glave, čupava siva životinja sa snegom u grivi i kopitim okovanim ledom. Sem ga je posmatrao kako dolazi i kako prolazi. Još jedan nađe iz vejavice, vodio ga je čovek u crnom. Kada vide Sema na svom putu, prođe ga i povede konja okolo. *Baš bi bilo lepo da imam konja,* pomiciši on. *Da imam konja, mogao bih da nastavim. Mogao bih da sedim, čak možda malo i da odspavam u sedlu.* Međutim, većinu konja su izgubili na Pesnici, a ono malo preostalih nosilo je hranu, balkje i ranjenike. Sem nije bio ranjen. *Samo debeo i slab, i najveća kukavica u Sedam kraljevstava.*

Bio je *takva kukavica*. Lord Rendil, njegov otac, uvek je to govorio, i bio je u pravu. Sem je bio njegov naslednik, ali nikada toga nije bio vredan, tako da ga je otac poslao na Zid. Njegov mali brat Dikon će naslediti zemlje i zamak Tarlijia, i veliki mač Vadišrce koji i su gospodari Rožnog brega tako gordo nosili stoljećima. Pitao se da li bi Dikon zaplakao za bratom umrlim u snegu, negde iza granice sveta. *A zašto bi? Za kukavicama se ne liju suze.* Čuo je oca kako to govorи majci, na desetine puta. I Matori Medved je to znao.

„Vatrene strele“, zagrmeo je lord zapovednik one noći na Pesnicu, kada se iznenada pojавio na konju, „ognjan im dajte.“ Tada je primetio Sema kako tu drhti. „*Tarli!* Gubi se odavde! Mesto ti je s gavranovima.“

„Po... po... poslao sam poruke.“

„Dobro.“ Na Mormontovim ramenima njegov gavran je ponavljaо: „*Dobro, dobro.*“ Lord zapovednik je delovao ogromno u krzniima i oklopu. Iza vizira od crnog gvožđa, oči su mu žestoko sjajne. „Ovde samo smetaš. Vratи se kavezima. Ako mi zatrebaš da pošalješ još poruka, neću da te tražim. Postaraј se da ptice budu spremne.“ Nije sačekao na odgovor, već je okrenuo konja i otkasao oko prstena, vičući: „Ognja, dajte im ognja!“

Sem ga je smesta poslušao. Vratio se pticama, onoliko brzo koliko su debele noge mogle da ga nose. Treba da napišem poruke unapred, pomislio je, tako da možemo da ih pošaljemo čim zatreba. Bilo mu je potrebno više vremena nego obično da zapali svoju malu vatru i na njoj zarege smrznuto mastilo. Seo je kraj nje na stenu s perom i pergamentima, i napisao svoje poruke.

Napadnuti po mečavi, hladnoća strašna, ali smo ih odbili ognjenim strelama, pisao je, dok je osluškivao gromki glas Torena Smolvuda kako nareduje: „Napni, ciljaj... odapni.“ Strele su u letu proizvodile bruj milozvučan kao majčina molitva. „Gorite, gadovi mrtvi, gorite“, zapevao je Diven, likočući se. Braća su klicala i kleta. Svi smo bezbedni, pisao je. Ostajemo na Pesnici Prvih ljudi. Sem se nadao da su ostali bolji i strelci od njega.

Odludio je tu poruku i našao novi prazan pergament. Još se borimo na Pesnici, u gustom snegu, pisao je kada je neko viknuo: „Još pristižu!“ *Ishod neizvestan.* „Koplja“, rekao je neko. Možda je to bio ser Malador, ali Sem nije mogao da se zakune. Utvare nas napale na Pesnici, u snegu, napisao je, ali smo ih odbili vatrom. Okrenuo je glavu. Kroz vejavicu je mogao da vidi samo ogromnu vatru u središtu logora, i ljude na konjima kako se nemirno kreću oko nje. Rezerva, znao je, spremna da juriša na mesta gde bi prstenasti zid bio probijen. Naoružali su se bakljama umesto mačevima, i palili su ih u velikoj vatri.

Okruženi utvarama, pisao je kada je začuo povike sa severnog obronka. Nadiru istovremeno sa severa i juga. Kopljia i mačevi ih ne zaustavljaju, samo vatrica. „Odapni, odapni, odapni“, vrištao je glas u noći, a još jedan je viknuo: „Ogroman je, majku mu“, a treći glas je zaurlao: „Džin!“, a četvrti: „Medved, medved!“ Konj je prestrašeno njisnuo, a psi počeli da besomučno laju, i nastala je tolika vika da Sem više nije mogao da razabere glasove. Pisao je brže, poruku za porukom. Mrtvi divljani, i džin, možda medved, napadaju, sa svih strana. Čuo je sudsar čelika i drveta, što je moglo da znači samo jedno. Utvare prešle preko zida. Borbe unutar logora. Desetak braće na konjima projuri kraj njega ka istočnom zidu, držali su balkje koje su za sobom ostavljale plameni trag. Lord zapovednik Mormont ih je dočekao vatrom. Pobedili smo. Pobedujemo. Držimo se. Probićemo se i povući ka Zidu. Opkoljeni na Pesnici, žestoko pritisnuti sa svih strana.

Jedan od ljudi iz Kule senki dotetuраo se iz mrača i pao Semu pred noge. Otpuzao je na stopu od vatre pre nego što je izdahnuo. Poraženi, napisao je Sem, izgubili smo bitku. Svi smo izgubljeni.

Zašto se priseća bitke na Pesnici? Nije želeo da se seća. Ne *toga*. Pokuša da se prisjeti majke, ili sestrice Tale, ili one devojke Fili u Krasterovoju utvrdi. Neko ga je drmusao za rame. „Diž se“, rekao je glas. „Seme, ne smeš ovde da zaspis. Diž se i nastavi da hodaš.“

Nisam spavao, samo sam se prisjećao. „Odlaži“, odgovori on, a reči mu se zamagliše u ledenom vazduhu. „Dobro sam. Hoću da se odmorim.“

„Diž se.“ Grenov glas, grub i promukao. Nadneo se nad Sema, crna odeća bila mu je prekrivena snegom. „Nema odmora, rekao je Matori Medved. Umrećeš.“

„Grene.“ Sem se osmehnu. „Ne, stvarno, ovde mi je dobro. Samo ti nastavi. Stići će vas kad se još malo odmorim.“

„Nećeš.“ Grenu je gusta smeda brada bila zamrzнута svuda oko usta. Od njega je izgledao kao starac. „Smrzućeš se, ili će te Tudini uhvatiti. Seme, diži se!“

One noći pre nego što su krenuli sa Zida, Pip je, kao i obično, zavitavao Grena, prisjeti se Sem, smešio se i govorio da je Gren odličan izbor za izvidniču, pošto je previše glup da bi se bojao. Gren je to žustro poricao, sve dok nije shvatio šta govorи. Bio je plecat, širokog vrata i snažan - ser Aliser Torn ga je zvao „Bivo“, isto kao što je Sema zvao „Ser Svinje“, a Džona „Lord Snežni“ - ali je prema Semu uvek bio dobar. *To je samo zbog Džona. Da nije bilo Džona, niko od njih me ne bi voleo.* A sada Džona više nema, nestao je na Prevoju urlika s Korinom Polušakom, najverovatnije je mrtav. Sem bi plakao za njim, ali bi mu se i te suze sigurno sledile, a već je jedva držao oči otvorene.

Visoki brat s balkonem zakorači pored njih, i na jedan divan tren Sem oseti na licu toplotu. „Ostavi ga“, reče čovek Grenu. „Ako ne mogu da hodaju, gotovi su. Čuvaj snagu za sebe, Grene.“

„Ustaće on“, odgovori Gren. „Treba samo neko da mu pomogne.“

Čovek produži, odnevši čarobnu toplostu sa sobom. Gren pokuša da digne Sema na noge. „To boli“, požali se on. „Pusti me. Grene, boli me ruka. Pusti.“

„Stvarno si pretežak“ Gren uhvati Sema ispod pazuha, zastenja, i diže ga na noge. Ali istog trenu kada ga pusti, debeljko se ponovo skljoča u sneg. Gren ga udari nogom, snažno, i snežna kora na čizmi mu se razlete na sve strane. „Diž se!“ Ponovo ga ritnu. „Diž se i hodaj. Moraš da hodaš.“

Sem pada na bok, i sklopča se da bi se zaštitio od udaraca. Jedva ih je i osećao kroz svu vunu i kožu i oklop, ali ipak su ga boleli. *Mislio sam da mi je Gren prijatelj. Prijatelji se ne udaraju. Zašto neće da me ostavi na miru?* Hoću samo malo da se odmorim, to je sve, da se odmorim i malo odspavam i možda malo umrem.

„Ako uzmeš baklju, ja će užeti debelog.“

Iznenada ga nešto cimnu u hladni vazduh, iz lepog meleg snega; lebdeo je. Ispod kolena mu je bila nečija ruka, a druga pod ledima. Jedno lice mu je bilo blizu, široko grubo lice pljosnatog nosa i tamnih očica i čupave i grube smede brade. Vidao je to lice i ranije, ali mu je trebao tren da se prisjeti. *Pol Mali Pol.* Otopljeni led mu pocure u oči od toplote baklje. „Možeš da ga nosiš?“ - će Grena kako pita.

„Jednom sam nosio tele teže od njega. Nosio sam ga majci da se napije mleka.“

Semova glava igrala je gore-dole sa svakim korakom Malog Pola. „Pusti me“, promrmlja on. „Spuštaj me, nisam dete. Ja sam čovek Noćne straže.“ Zajeca. „Samo me pusti da umrem.“

„Tišina, Seme“, reče Gren. „Čuvaj snagu. Misli na sestre i brata. Meštra Emona. Tvoju omiljenu hranu. Otpevaj pesmu ako želiš.“

„Naglas?“

„U glavi.“

Sem je znao stotine pesama, ali kada pokuša da se prisjeti neke, ne pode mu za rukom. Sve su mu

reči izvetrici iz glave. Ponovo zajeca, i izusti: „Grene, ne znam nijednu pesmu. Znao sam neke, ali ih sada ne znam.“

„Znaš, znaš“, kaza Gren. „Šta kažeš za 'Medveda i devicu ljupku', nju svi znaju. O, medved jedan bejaše krzna sura, sav mrk i kosmat, o, medved jedan tmuran!“

„Ne, ne tu“, zamoli Sem. Istrulelo meso medveda koji se pojavio na Pesnici nije prekrivalo krzno. Nije htio da misli o medvedima. „Neću pesme. Molim te, Gren.“

„Misli onda na svoje gavranove.“

„Nisu oni bili moji. „Bili su to gavranovi lorda zapovednika, gavranovi Noćne straže. „Pripadali su Crnom zamku i Kuli senki.“

Mali Pol se namršti. „Čet je rekao da mogu da uzmem gavrana Matorog Medveda, onog što priča. Čuvo sam mu 'ranu i sve.' Odmahnu glavom. „Ali sam zaboravio. Zaboravio sam 'ranu tamu' 'de sam je sakrio.' On nastavi dalje, bledi dah izlazio mu je usta sa svakim korakom, a onda iznenada reče: „Mogu da dobijem jednog tog gavranu? Samo jednog. Neću pustiti Larku da ga pojede.“

„Nema ih više“, kaza Sem. „Žao mi je.“ „Tako mi je žao. „Lete za Zid.“ Oslobođio je ptice kada je čuo još jedan zov ratnog roga, koji je govorio Straži da uzjaše. Dva kratka zova i jedan dugačak, to je naredba za uzjahiranje. Ali nije bilo razloga da se uzjahuje, osim ako će napustiti Pesnicu, a to je značilo da je bitka izgubljena. Strah ga je tako snažno ujeo da je jedva uspeo da otvorí kaveze. Tekdok je gledao poslednjeg gavrana kako nestaje u mečavi, shvatio je da je zaboravio da pošalje poruke koje je napisao.

„Ne“, zacvileo je, „o, ne, o, ne.“ Sneg je padao a rogovi duvali; *auuuu, auuuu, auuuuuuuuuuuuuuu*, dozivali su, *u sedla, u sedla, u sedla*. Sem je video dva gavrana na steni, i potrečao je ka njima, ali su se ptice lenjo digle u vazduh, među uskovitane pahuljice, u suprotnim pravcima. Pojurio je jednu, dah mu je izbijao iz nosa u mutnium belim oblaciima, spotakao se, i našao se na deset stopa od zida.

Nakon toga... sećao se da su mrtvaci nadirali preko kamenja sa strelama u licima i u vratovima. Neki su bili u verižnjačama, a neki skoro goli... mahom divljani, ali je nekolicina nosila izbledelu crninu. Sećao se kako je jedan čovek iz Kule senki zario kopljje u bledi meki trbuhan utvare tako da joj je vrh izlazio na led, i kako je ta spodoba nastavila da se kreće i pružila ruke i uvratala bratoviju evu glavu unazad sve dok mu na usta nije navrla krv. Bio je gotovo siguran da mu je tada bešika prvi put popustila.

Nije se sećao kako je bežao, ali sigurno jeste, pošto se zatim našao kraj vatre, pola logora daleko, sa starim ser Otinom Vitersom i nekoliko strelaca. Ser Otin je klečao u snegu, zureći u metež oko njih, sve dok jedan konj bez jahača nije projurio, i udario ga kopitom u lice. Strelci se nisu obazirali na njega. Gadali su vatrenim strelama senke u tami. Sem je video jednu utvaru pogodenju, video kako je proždire plamen, ali ih je izi nje bilo još na desetine, kao i velika bleda spodoba koja je sigurno bila medved, i strelcima je uskoro ponestalo strela.

A onda se Sem našao na konju. Nije to bio njegov konj, a nije se ni sećao kako se popeo u sedlo. Možda je to bio konj koji je smrskao ser Otinovo lice. Rogovi su još duvali, tako da ga je mamuznuo i poterao ka zvuku.

Usred klanice i meteža i mečave, zatekao je Žalobnog Eda kako sedi na svom konjiću, s jednostavnim crnim barjakom na kopljju. „Seme“, rekao je Ed kada ga je ugledao, „hoćeš li, molim te, da me probudiš? Sanjam jedan užasan košmar.“

Sve više ljudi je uzjahiralo. Ratni rogovи su ih pozivali. *Auuu, auuuu auuuuuuuuuuuuuuuuuuu*. „Prešli su zapadni zid, moj gospodaru“, urlao je Toren Smolvud Matorom Medvedu dok se borio da

obuzda konja. „Poslaću rezervu...“

„Ne!“ Mormont je morao da zagrmi iz sveg glasa da bi nadjačao robove. „Zovi ih natrag, moramo da se probijemo.“ Digao se u uzengijama, crni plašt mu je divlje igrao na vetr, vatru se presijavala na oklop. „Klin!“ - zaurla. „Obrazujte klin, jašemo. Niz južnu padinu, pa na istok!“

„Moj gospodaru, južna padina ih je prepuna!“

„Ostale su previše strme“, rekao je Mormont. „Imamo...“

Konjić mu je divlje zanjilištao, propeo se i zamalo ga zbacio, jer je iz snega naišao medved. Sem se ponovo upišao. *Mislio sam da u meni više nema ni kapi.* Medved je bio mrtav, bled i truo, krzno i koža su mu bili izjedeni, a pola desne noge izgorelo do kosti, ali im se ipak približavao. Samo su mu oči bile žive. *Svetloplave, baš kao što je Džon rekao.* Sijale su kao zamrzнуте zvezde. Toren Smolvud se zaleteo na njega, dugački mač mu je sijao sav narandžast i crven od svetlosti vatre. Njegov udarac gotovo odseće medvedu glavu. A onda je medved uzeo njegovu.

„JAŠTE!“ - vilnuso je lord zapovednik, okrećući konja.

Već su bili prešli u galop kada su stigli do prstena. Sem se ranije uvek bojao da s konjem preskače prepreke, ali kada se niski kameni zid ukazao pred njim, znao je da nema izbora. Mamuznuo je konja, sklopio oči i zavileo, i konjić ga je preneo preko, nekako, *nekako*, konjić ga je preneo preko. Jahač desno od njega je pao, u kovitlaku čelika i kože i pomahnitalih kopita, a onda su ga utvare zgrabile, a praznina u klinu se popunila. Jurili su nizbrdo, kroz grabežljive crne šake i usplamtele plave oči i mečavu. Konji su se spoticali i padali, ljudi su svalčili iz sedala, balkje su letele kroz vazduh, sekire i mačevi sekli su mrtvo meso, a Semvel Tarli je jecao, očajnički se držeći za svog konja snagom za koju nije znao da je imao.

Bio je u sredini letećeg kлина, sa svih strana okružen braćom. Neko vreme je i jedan pas trčao za njima, niz snežnu padinu, među nogama konja, ali je ubrzo zaustao. Utvare su im stajale na putu, i oni su ih obarali i gazili. Čak i dok su padale, grabile su mačeve i mamuze i noge konja. Sem je video jednu kokošku para konjiću stomak desnom rukom, dok se levom držala za sedlo.

Iznenada, bio je okružen drvećem i gazio je smrznuti potok dok su zvuci pokolja nestajali u daljini. Okrenuo se, bez daha od olakšanja... a onda je čoveku u crnom iskocijio iz žburnja i svukao ga iz sedla. Ko je to bio, Sem nije video; skočio je u sedlo, i već u sledećem trenu odjurio. Kada je Sem polušao da potreći za konjem, noge su mu se zapplele među korenje, i pao je na lice i ležao plačući kao malo dete, sve dok ga Žalobni Ed nije pronašao.

To je bila poslednja svesna spomena na Pesnicu Prvih ljudi. Kasnije, satima kasnije, stajao je držeći među drugim preživelima, od kojih je polovina bila na konjima, a polovina bez njih. Tada su već bili miljama daleko od Pesnice, mada Sem nije pamtiš put. Diven je poveo pet teglečih konja, teško natovarenih hranom i uljem i balkjama, a tri su stigla dote. Matori Medved im je rekao da rasporede teret, da ih gubitak jednog konja i njegovih zaliha ne bi previše koštao. Uzeo je konjiće od zdravih ljudi i dao ih ranjenima, rasporedio pešake i poslao ljude s balkjama da im čuvaju bokove i pozadinu. *Treba samo da hodam*, rekao je Sem sebi kada je načinio prvi korak ka domu. Ali nije prošao ni pun sat, a on je počeo da se muči i zaostaje....

I sada zaostaju, vide on. Priseti se kako je Pip jednom rekao da je Mali Pol najsnažniji čovek u Straži. *Sigurno i jeste, čim može da me nosi.* Pa ipak, sneg je postajao sve dublji, zemlja sve neravnija, a Polovi koraci sve kraći. Prode ih još konjanika, ranjenika koji su gledali Sema tupim, ravnodušnim očima. Neki nosioci balkji i takode prodoše. „Zaostajete“, dobaci im jedan. Drugi se složi. „Ništo te neće čekati, Pole. Ostavi svinju mrtvacima.“

,„Obećao je da će mi dati ‘ticu“, reče Mali Pol, mada Sem to nije uradio, ne zapravo. *Nisu moje da ih dajem.* „Oču da imam ‘ticu što priča, da mi jede kukuruz iz ruke.“

,„Budalo prolleta“, kaza čovek s baljom. Onda nestade.

Prošlo je dosta vremena, kada Gren naglo stade.

,„Sami smo“, prozbori on mulčim glasom. „Ne vidim druge baljke. Je li to bila zaštitnica?“

Mali Pol mu ne odgovori. Krupni čovek zastenja i pada na kolena. Ruke mu zadrihtale dok je blago spuštao Sema u sneg. „Ne mogu više da te nosim. ‘Teo bi’, al’ ne mogu.“ Prode ga žestok drhtaj.

Vetar je uzdisao kroz drveće, terajući im sitan sneg u lica. Hladnoća je tako seka da se Semu učinilo da je nag. Potražio je pogledom druge baljke, ali nije našao ni jednu jedinu. Bila je tu samo ona koju je nosio Gren, plamenovi su se dizali s nje poput blede narandžaste svile. Video je kroz njih, u tamu iza. *Ta baljka će uskoro dogoreti*, pomici on, *a mi smo sasvim sami, bez hrane i bez prijatelja i bez vatre*.

Ali to nije bilo tačno. Uopšte nisu bili sami.

Niže grane velike zelene stražarike se oslobođe svog snežnog bremena uz mehani, vlažni zvuk. Gren se hitro okrenu, ispružviši balju. „Ko to ide?“ Iz tame izroni konjska glava. Sem na tren oseti olakšanje, sve dok ne vide konja. Mraz ga je prekrivao kao sloj zamrznutog znoja, a gnezdo zaledenih crnih iznutrica vulko mu se iz rasporenog trbuha. Na ledima mu beše jahač bled kao led. Iz dubine Semovog grla dopre jecav zvuk. Toliko se uplašio da se zamalo ponovo upišao, ali je u njemu bila hladnoća, hladnoća tako surova da se činilo kako mu se bešika zamrzla. Tudin graciozno skliznu iz sedla i stade na sneg. Beše vitak kao mač, i sav mlečnobeo. Oklop mu se mreškao i menjao boje dok se kretnao, a stopala mu nisu kvarila pokoricu na tek palom snegu.

Mali Pol skinu s ramena sekuru dugačke drške. „Zašto si to uradio tom konju? To je bio Monijev konj.“

Sem se maši za balčak svog mača, ali korice behu prazne. Izgubio ga je na Pesnici, priseti se prekasno.

,„Odlazi!“ Gren zakorači napred, isturivši balju. „Gubi se, il’ ćeš izgoreti.“ Izmahnu plamenom.

Tudinov mač je svetlučao bledim sjajem. On zamahnu ka Grenu, brz kao munja. Kada ledeno plavo sećivo dodirnu plamen, Semove uši probi cilik oštar kao igla. Vrh baljke odlete i nestade pod debelim smetom snega, vatra se smesta ugasi. A Grenu u ruci оста samo kratak drveni štap. On ga baci na Tudina, krunući, a Mali Pol jurnu sa sekicom.

Strah koji tada ispunji Sema beše gori od bilo kog straha koji je u životu osetio, a Semvel Tarli je poznavao sve postojeće strahove. „Smiluj se Majko“, zaplaka on, u svom užasu zaboravivši na stare bogove. „Oče zaštiti me, o, o...“ - prsti mu napisače bodež, i šaka mu se stegnu oko njega.

Utvare behu spore i nespretnе, ali Tudin beše lagam kao sneg na vetru. Izmaknu se od Polove sekire, treperavog oklopa, i kristalni mač mu se okrenu i zaigra i kliznu između gvozdenih prstenova Polovog oklopa, kroz kožu i vunu i kost i meso. Vrh mu izade kroz Polova leda, uz prodorno šištanje, i Sem će Pola kako izgovara „O!“ dok mu je sekira ispadala iz ruku. Proboden, dok mu se krv pušila oko mača, krupni čovek poluša da dohvati rukama svog ubici, i zamalo uspe pre nego što pada. Njegova težnju istrgnu čudni bledi mač iz Tudinove šake.

Hajde sada. Prestani da cmičdriš i bori se, kukavice. Bori se, strasljivče. To je čuo svog oca, i Alisera Torna i svog brata Dikona i dečaka Rasta. *Kukavice, kukavice, kukavice.* Sumanuto se zaklota, pitajući se da li će i od njega napraviti utvaru, ogromnu debelu belu utvaru, što će se neprestano saplitati o sopstvene noge. *Hajde, Seme.* Da to nije bio Džon? Možeš ti to, možeš, hajde. A

onda se teturao napred, više je padao nego što je trčao, zatvorio je oči i slepo gurao bodež pred sobom. Začuo je prasak, kao kada se led lomi pod ljudskom nogom, i vrisak tako prodoran i oštar da se zateturao unazad s rukama na ušima, i svom težinom pao na dupe.

Kada je otvorio oči, Tudinu se oklop slivao oko nogu u potocićima, dok mu je svetloplava krv šištala i pušila se oko crnog bodeža od znajstakla u grlu. On pokuša da kao kost belim šakama isčupa nož, ali kada mu prsti dodirnuše opsidijan, *zadimiše se*.

Sem se preturi na bok, razrogačenih očiju gledajući kako se Tudin smanjuje, rastapa i nestaje. Za dvadeset otkucaja srca, meso mu je nestalo, razvezalo se kao tanana bela magla. Pod njom su se krile kosti nalik na mlečno staklo, blede i svetlucave, a i one su se topile. Na kraju ostade samo bodež od zmajstakla, ovenčan parom, kao da je živ i da se znoji. Gren se sagnu da ga uzme, i smesta ga ispušti. „Majko, što je *hladan*.“

„Opsidijan.“ Sem se s mukom pridiže na kolena. „Zmajstaklo, tako ga zovu. Zmajstaklo. *Zmajstaklo*.“ Zaklota se, i zaplaka, i presamiti da izbací svoju hrabrost u sneg.

Gren podiže Sema na noge, opipa bilo Malog Pola i sklopi mu oči, a onda ponovo uze bodež. Ovog puta je mogao da ga drži.

„Uzmi ga ti“, reče Sem. „Ti nisi kukavica kao ja.“

„Kukavica, jeste, a ubio Tudina.“ Gren pokaza nožem. „Vidi tamo, među drvećem. Ružičasto svetlo. Zora, Seme. Zora. To mora da je istok. Ako krenemo u tom pravcu, sustići ćemo Mormonta.“

„Ako ti tako kažeš.“ Sem udari levom nogom u drvo, da otrese sneg. Zatim i desnom. „Pokušaću.“ Namršten, on načini korak „Pokušaću iz sve snage.“ A onda još jedan.

TIRION

Lanac od šalja lorda Tivina zlatno je svetuca na tamnocrvenom somotu njegove tunike. Lordovi Tirel, Redvin i Rouen okupili su se oko njega kada je ušao. Sve ih je redom pozdravio, nešto tiho rekao Varisu, poljubio prvoobrednikov prsten i Sersei obraz, stegao šalu velemeštra Piselija i seo na kraljevo mesto u čelu dugačkog stola, između svoje kćeri i svog brata.

Tirion je zauzeo bivše Piselijevu mesto pri dnu, pridignut jastucima tako da može videti čitavu dužinu stola. Lišen mesta, Piseli je seo pored Sersei, što dalje od kepeca a da ne zauzme kraljevu stolicu. Velemeštar je bio drhtav kostur, teško se oslanjao na krivi štap, i tresao se dok je hodao. Umesto bujne bele brade, tek je nekoliko belih dlaka štrčalo iz njegovog dugačkog pilećeg vrata. Tirion ga je posmatrao bez žaljenja.

Drugi su moralni da se otimaju za mesta. Lord Mejs Tirel, težak, krupan čovek kovrdžave smede kose i četvrtaste brade dobrano prošarane sedima; Pakster Redvin od Senice, pogrbljen i mršav, čele uokvirene ridim čupercima; Matis Rouen, gospodar Zlatogaja, izbjrian, gojazan i znojav; prvoobrednik, hrhak čovek retke bele jareće bradice. *Previše nepoznatih lica, pomisli Tirion, previše novih igrača. Igra se promatrao dok sam trulio u krevetu, a niko neće da mi kaže pravila.*

O, lordovi behu veoma ljubazni, mada mu je bilo jasno koliko im je neprijatno da ga gledaju. „Taj tvój lanac, to je bilo lukavo“, vedor ga je povhalio Mejs Tirel, a lord Redvin je klimnuo glavom i rekao: „Baš tako, baš tako, moj gospodar od Visokog Sada govori u ime svih nas“, i on veoma veselo.

Reci to ljudima ovog grada, pomisli Tirion jetko. Reci to prokletim peraćima, s njihovim pesmama o Renljevom duhu.

Njegov stric Kevan bio je najsrdačniji, čak ga je i poljubio u obraz i rekao: „Lansel mi je ispričao koliko si hrabar bio, Tirione. O tebi govori samo najbolje.“

Bolje bi mu bilo da tako i nastavi, da ne bih ja ponešto ispričao o njemu. Na silu se osmehnu i odgovori: „Moj dobri brat je previše ljubazan. Nadam se da mu rana zarasta?“

Ser Kevan se namršti. „Jednog dana kao da mu je bolje, a narednog... narednog me brine. Tvoja sestra ga često posećuje, da ga bodri i da se moli za njega.“

Moli li se za njegovu smrt, ili za život? Sersei je besramno zloupotrebla njihovog brata od strica, u krevetu i van njega; sigurno se nadala da će tu malu tajnu Lansel poneti sa sobom u grob, sada kada im je otac tu, i kada joj on više nije potreban. Hoće li, medutim, otići tako daleko da ga ubije? Kada bi je čovek danas pogledao, nikada ne bi pomislio da je Sersei sposobna za takvu bezobzirnost. Bila je oličenje otmenosti i ljudskosti, flertovala je s lordom Tirelom dok su govorili o Džofrijevoj svadbenoj gozbi, lordu Redvinu hvalila hrabrost njegovih blizanaca, omekšavala grubog lorda Rouena šalamu i osmesima, nešto bogobojažljivo šaputala prvoobredniku. „Da počnemo s dogоворима за svadbu?“ - upita ona kada lord Tivin sede.

„Ne“, reče njihov otac. „Počećemo s ratom. Varise.“

Evnuh se svileno osmehnu. „Imam tako čudesne vesti za sve vas, moji gospodari. Juče u zoru je naš hrabri lord Rendil uhvatio Robeta Glovera kod Senodola, i prinudio ga na borbu, s ledima okrenutim ka moru. Gubici su bili teški na obe strane, ali su na kraju naši odani ljudi prevagnuli. Javljeno je da je ser Helman Tolhart mrtav, zajedno s hiljadu drugih. Robert Glover je preživele poveo ka Harendvoru u krvavom neredu, ni ne sluteći da će ga na tom putu čekati odvažni ser Gregor i njegovi junaci.“

„Neka je hvala bogovima!“ - reče Pakster Redvin. „Velika pobeda kralja Džofrija!“

Kakve veze Džofri ima s njom? - pomisli Tirion.

,J strašan poraz za Sever, sigurno“, primeti Maloprstić, „ali poraz u kome Rob Stark nije igrao ulogu. Mladi vuk je i dalje nepobeden na bojnom polju.“

,Šta znamo o Starkovim namerama i pokretima?“ - upita Matis Rouen, kao i uvek neposredan i otvoren.

,Pobegao je natrag u Brzorečje s plonom, napustivši zamkove koje je osvojio na zapadu“, objavi lord Tivin. ,Naš rodakser Daven kod Lanisgrada okuplja ostatke vojske svog pokojnog oca. Kada budu spremni, pridružiće se ser Forliju Presteru kod Zlatnog zuba. Čim mali Stark krene na sever, ser Forli i ser Daven će se spustiti na Brzorečje.“

,Siguran si da će lord Stark krenuti na sever?“ - upita lord Rouen. ,Bez obzira na to što su gvozdenljudi u Kejlinovu šancu?“

Progovori Mejsa Tirela. ,Ima li ičeg besmislenijeg od kralja bez kraljevstva? Ne, sve je jasno, dečak mora da napusti rečne zemlje, ponovo se spoji s vojskom Ruza Boltona i svom silom udari u Kejlinov šanc. To je ono što bih ja uradio.“

Tirion je tu morao da se ugrize za jezik Rob Stark je za godinu dana pobjedio u više bitaka nego gospodar Visokog Sada za dvadeset. Tirelova reputacija oslanjala se na jednu jedva izvojevanu pobjedu nad Robertom Barateonom kod Pepelgaza, u bici gde je većinu posla obavila prethodnica lorda Tarlija, pre nego što je glavnina čak i stigla. Opsada Krajoluka, gde je Mejs Tirel zaista i zapovedao, trajala je čitavu godinu, bez ikakvog uspeha, a nakon Trozupca gospodar Visokog Sada je krotko oborio svoje barjake pred Edardom Starkom.

,Treba da napišem Robu jedno strogo pismo“, gorovio je Maloprstić. ,Čuo sam da je njegov čovek Bolton smestio Jarca u mojoj velikoj dvorani, to je stvarno besavesno.“

Ser Kevan Lanister se nakašlja. „Što se Starkova tiče... pisao nam je Belon Grejdžoj, koji i sada sebe naziva kraljem Ostrva i Severa, i ponudio uslove savezništva.“

,Trebalo bi da nudi pokornost“, ubaci se Sersei. ,Skojim pravom on sebe zove kraljem?“

,Pravom osvajanja“, odgovori lord Tivin. ,Kralj Belon je obmotao daviteljske prste oko Vrata. Naslednici Roba Starka su mrtvi, Zimovrel je pao, a gvozdenljudi drže Kejlinov šanc, Čardak Šumski, i veći deo Kamene obale. Dugački brodovi kralja Belona gospodare Morem zalazećeg sunca, i odlično su raspoređeni da ugroze Lanisgrad, Lepo ostrvo, pa čak i Visoli Sad, ako ih izazovemo.“

,A ako prihvativimo savezništvo?“ - zanimalo je lorda Matisa Rouena. ,Kakve nam uslove predlaže?“

,Da ga priznamo za kralja i damo mu sve severno od Vrata.“

Lord Redvin se nasmeja. „Čega to ima severno od Vrata što bi bilo koji pametan čovek poželeo? Ako Grejdžoj hoće da trampi svoje mačeve i jedra za kamen i sneg, ja kažem da pristanemo, i da još pri tom smatramo kako smo dobro prošli.“

,Zaista“, složi se Mejs Tirel. ,To bih ja uradio. Neka kralj Belon dokrajči severnjake, dok mi dokrajčujemo Stanisa.“

Lice lorda Tivina nije odavalо njegova osećanja. „Treba da se pozabavimo i Lizom Erin. Udovicicom Džonu Erinu, kćerkom Hostera Tulija, sestrom Kejtlin Stark.. čiji je muž neposredno pred svoju smrt kovao zavere sa Stanisom Barateonom.“

,O“, kaza Mejs Tirel veselo, „žene nemaju petlju za rat. Pustimo je na miru, kažem ja, neće nam ona dodijavati.“

,Slažem se“, reče Redvin. ,Ledi Liza nije učestvovala u borbama, niti je počinila neko otvoreno izdajstvo.“

Tirion se umeša. „Bacila me je u celiju i izvela na sudenje, na kome je tražila moju smrt“, primeti on prilično ogorčeno. „A nije se ni vratal u Kraljevu Luku da se zakune na vernošću Džofu kao što joj je naredeno. Moji gospodari, dajte mi ljude, i ja ću se pozabaviti Lizom Erin.“ Znao je da mu ništa ne bi pružilo veće zadovoljstvo, osim možda da zadavi Sersei. Ponekad je još sanjao o nebeskim celijama Gnezda sokolovog, i budio se oblichen ledenim znojem.

Osmeh Mejsa Tirela beše vedar, ali je iza njega Tirion osećao prezir. „Možda bi najbolje bilo da ratovanje preputiš ratnicima“, reče gospodar Visokog Sada. „Bolji ljudi od tebe su izgubili velike vojske u Mesečevim planinama, ili ih smrskali o Krvave dveri. Znamo koliko si vredan, moj gospodaru, nema potrebe da kušaš sudbinu.“

Tirion se diže s jastuka, narogušen, ali njegov otac progovori pre nego što on stiže da uzvratи. „Za Tiriona imam druge zadatke. Verujem da lord Petir ima ključ Gnezda sokolovog.“

„O, imam ga“, kaza Maloprstić, „imam ga ovde medju nogama.“ Sivozelene oči su mu vraglasto iskire. „Moji gospodari, s vašom dozvolom, predlažem da oputujem u Dol i тамо zavedem i pridobijem ledi Lizu Erin. Kada postanem njen pratilac, predaću vam Erinov dol bez kapi prolivene krvi.“

Lord Rouen je delovao sumnjičavo. „Ledi Liza će te hteti?“

„Imala me je već nekoliko puta, lorde Matise, i nije iznela nikakve primedbe.“

„Tucanje“, napomenu Sersei, „nije venčanje. Čak i kravetina poput Lize Erin može da primeti razliku.“

„Sigurno. Ne bi bilo prikladno da se kći Brzorečja uda za nekoga ko je toliko ispod nje.“ Maloprstić raširi ruke. „Sada, međutim... brak između gospe od Gnezda sokolovog i gospodara Harendvora i nije tako nezamisliv, zar ne?“

Tirion primeti pogled koji razmeniše Pakster Redvin i Mejs Tirel. „To može biti korisno“, reče lord Rouen, „ako si siguran da ćeš naterati ženu da bude odana veličanstvu.“

„Moji gospodari“, objavi prvoobrednik, „jesen nam je stigla, a svi ljudi dobrog srca umorni su od rata. Ako lord Belis može povratiti Dol pod okrilje kraljevog mira, bez krvoprolića, bogovi će ga sigurno blagosloviti.“

„Ali, može li?“ - upita lord Redvin. „Sin Džona Erina je sada gospodar Gnezda sokolovog. Lord Robert.“

„On je tek dečak“, kaza Maloprstić. „Postaraću se da izraste u Džofrijevog najodanijeg podanika, i vernog prijatelja svih nas.“

Tirion je proučavao tog vitkog čoveka šljaste bradice i drskih sivozeljenih očiju. *Gospodar Harendvora - prazna počast? Zajebi to, oče. Čak i da nikada ne kroči u taj zamak, zahvaljujući toj tituli je ovaj brak moguć, a to je on sve vreme znao.*

„Imamo i previše dušmana“, reče ser Kevan Lanister. „Ako sprečimo Gnezdo sokolovo da stupi u rat, tini bolje. Predlažem da vidimo šta lord Petir može da izvede.“

Ser Kevan je na većima bio prethodnik svog brata, Tirion je to znao iz višegodišnjeg iskustva; govorio je samo ono što lord Tivin misli. *Sve je unapred ugovoren, zaključi on, a ova rasprava je obična predstava.*

Osce su blejale da se slažu, nesvesne kako su vešto ošišane, tako da je na Tiriona palo da se usprotivi. „Kako će kruna platiti svoje dugove bez lorda Petira? On je naš čarobnjak za novčice, i nemamo nikoga da ga zameni.“

Maloprstić se osmehnu. „Moj mali prijatelj je isuviše ljubazan. Ja samo brojim novčice, kao što je

kralj Robert imao običaj da kaže. Svaki pametan zanatlija može to da radi jednako dobro... a ne sumnjam da bi me jedan Lanister, blagosloven zlatnim darom Livačle stene, čak i nadmašio.“

„Lanister?“ U Tirionu poče da narasta loše predosećanje.

Zlatom posute oči lorda Tivina susretoče se s raznobjoj nim očima njegovog sina. „Verujem da si ti savršeno priladan za taj zadatak.“

„Zaista!“ - saglasi se ser Kevan srdačno. „Ne sumnjam da ćeš biti sjajan gospodar kovnica, Tirione.“

Lord Tivin se ponovo okrenu Maloprštiću. „Ako te Liza Erin prihvati za muža, i vrati se pod okrilje kraljevog mira, ponovo ćemo dodeliti lordu Robertu zvanje zaštitnika Istoka. Kada možeš da kreneš?“

„Sutra, ako vетar bude povoljan. Jedna bravoska galija stoji i s druge strane lanca, utovarujuće robu pomoću čamaca. *Kralj srđela*. Videću s njenim kapetanom ima li mesta za jednog putnika.

„Propustićeš kraljevo venčanje“, reče Mejs Tirel.

Petri Beliš slegnu ramenima. „Plime i neveste nikoga ne čekaju, moj gospodaru. Kada jednom počnu jeresenje oluje, putovanje će biti mnogo opasnije. Kao utopljenik sasvim sigurno neću biti tako privlačan mlađoženja.“

Lord Tirel se zasmjejući. „Tako je. Najbolje da požuriš.“

„Neka te bogovi čuvaju na putu“, izgovori prvoobrednik. „Čitava Kraljeva Luka će se moliti za tvoj uspeh.“

Lord Redvin se uštinu za nos. „Da se vratimo na savezništvo sa Grejdžojima? Ja smatram da postoje mnogi razlozi u prilog takvom potezu. Grejdžoevi dugački brodovi će pojačati moju flotu, i tako ćemo imati dovoljno snage da napadnemo Zmajkamen i jednom za svagda završimo sa Stanisom Barateonom.“

„Dugački brodovi kralja Belona su trenutno zauzeti“, uljudno će lord Tivin, „baš kao što smo i mi. Grejdžoj zahteva pola kraljevstva kao cenu za svoje savezništvo, ali čime misli da ga zaradi? Borbor protiv Starka? To već radi. Zašto bismo plaćali ono što dobijamo besplatno? Po mom mišljenju je najbolje ne raditi ništa u vezi s našim gospodarem Hridi. S vremenom će nam se možda ukazati neka bolja prilika. Neka koja neće zahtevati da se kralj odrekne polovine svog kraljevstva.“

Tirion je pomno posmatrao oca. *Postoji nešto što nam ne govori*. Prisetio se važnih pisama koja je lord Tivin pisao one noći kada je Tirion zatražio Livačlu stenu. *Šta je ono, beše, rekao? U nekim bitkama se pobede mačevima i kopljima, u drugima perima i gavranima...* Zapita se ko je ta „bolja prilika“, i kalku cenu traži.

„Da predemo onda na venčanje“, reče ser Kevan.

Prvoobrednik je govorio o pripremama u Velikom obredištu Belorovom, a Sersei je podrobno izložila svoje planove za gozbu. Nahraniće hiljadu u prestonoj dvorani, ali još veće mnoštvo napolju u dvorištima. Spoljno i središnje dvorište biće prekriveni svilenim šatorima, sa stolovima punim hrane i burićima piva za sve koji ne budu stali u dvoranu.

„Veličanstvo“, reče velemeštar Piseli, „što se broja gostiju u tiče... stigao nam je gavran iz Sunčevog koplja. Tri stotine Dornjana jašu ka Kraljevoj Luci, u nadu da će stići na vreme za svadbu.“

„Kako to stići?“ - upita Mejs Tirel grubo. „Nisu zatražili dozvolu da predu preko *mojih zemalja*.“ Debeli vrat mu obli tamno rumenilo; Tirion to primeti. Dornjani i Visokosadani se nikada nisu voleli; velovima su vodili nebrojene pogranične ratove, i pljačkali jedni druge po planinama i krajinama čak i kada su bili u miru. Neprrijateljstvo je malo jenjalo otako je Dorna postala deo Sedam kraljevstava... sve dok dornski princ koga su zvali Crvena kobra nije na turniru obogaljio mladog

naslednika Visokog Sada. *Ovo može biti škakljivo*, pomisli kepec, čekajući da vidi kako će mu se otac s tim snači.

„Princ Doran dolazi na poziv mog sina“, reče lord Tivin mirno, „ne samo da učestvuje u slavlju, već i da zauzme svoje mesto u ovom Veću, a i da dobije pravdu koju mu je Robert uskratio za ubistvo njegove sestre Elije i njene dece.“

Tirion je posmatrao lica lordova Tirela, Redvina i Rouena, pitajući se hoće li iko od njih biti dovoljno srećno da kaže: „Ali, lorde Tivine, zar nisi ti bio taj koji je izneo tela pred Roberta, umotana u lanisterske plaštovce?“ Nijedan to nije uradio, ali su im se misli ipak videle na licima. *Redvina nije briga*, pomisli on, *ali Rouen izgleda kao da će se izbjegovati*.

„Kada se kralj venča s tvjom Margeri, a Mirsela uda za princa Tristana, svi ćemo biti jedna velika kuća“, podseti ser Kevan Mejsa Tirela. „Omraže iz prošlosti treba tamo i da ostanu, zar se nećeš složiti, moj gospodaru?“

„Ovo je venčanje moje kćeri...“

„...i mog unuka“, reče lord Tivin odlučno. „I nije mesto za stare svade, zar ne?“

„Ja se ne svadam s *Doranom Martelom*“, uporno će lord Tirel, mada mu se u glasu osećala prilična zavolja. „Ako hoće u miru da prede Hvat, treba samo da zatraži moju dozvolu.“

Pazi da to ne doživimo, pomisli Tirion. *Popeće se uz Koštani drum, skrenuti na istok kod Lemjeg dvorca i doći Kraljevim drumom*.

„Tri stotine Dornjana ne bi smelo da nam kvari planove“, kaza Sersei. „Pešadince možemo da nahranimo u dvorištu, ubacimo još neku klupu u prestonu dvoranu za sitne lordove i visokorodene viteze, i pronađemo počasno mesto za princa Dorana na podiju.“

Ne pored mene, beše poruka koju Tirion vide u očima Mejsa Tirela, ali gospodar Visokog Sada ne odgovori drugačije već kratkim klimanjem glave.

„Da predemo sada na jedan prijatniji zadatak“, reče lord Tivin. „Plodovi pobede čekaju na raspodelu.“

„Jma li čega sladeg?“ - javi se Maloprstić, koji je već progutao svoju voćku, Harendvor.

Svakl lord je imao sopstvene zahteve; ovaj zamak i ono selo, komade zemlje, neku rečicu, šumu, starateljstvo nad određenom decom čiji su očevi pali u bici. Srećom, tog voća beše u izobilju i bilo je dovoljno siročadi i zamkova za sve. Varis već beše pripremio spiskove. Četrdeset i sedam manjih lordova i šest stotina i devetnaest vitezova izgubilo je živote pod vatrenom srcem Stanisa i njegovog Gospodara svetlosti, zajedno sa nekoliko hiljada običnih pešaka. Pošto su svi bili izdajnici, naslednici su im razbaštjnjeni, zemlje i zamkovi dati onima koji i su pokazali više odanosti.

Visoki Sad je počeo najbogatiju žetu. Tirion je odmeravao široki trbuh Mejsa Tirela i mislio: *Ovaj čovek ima čudesan apetit*. Tirel je zahtevao zemlje i zamkove lorda Alestera Florenta, svog vlastitog vazala, čiji je neobičan dar za loše procene doveo do toga da prvo podrži Renliju, a zatim Stanisa. Lord Tivin mu je tu želju rado uslišio. Bistrovodna utvrda i sve njene zemlje i prihodi dati su drugom sinu lorda Tirela, ser Garlanu, i tako je on postao velik lord, u tren oka. Njegov stariji brat će, naravno, naslediti sam Visoki Sad.

Manji posedi su dati lordu Rouenu, i odvojeni za lorda Tarlija, ledi Ouhart, lorda Hajtawera i ostale odsutne velikaše. Lord Redvin je zatražio samo tridesetogodišnje oslobođanje od poreza koji su Maloprstić i njegovi otkupljivači nametnuli na izvesne vrhunske sorte seničkih vina. Kada je to odobreno, izjavio je da je zadovoljan, i predložio da naredi da im se doneše burence seničkog zlatnog, da nazdrave dobrom kralju Džofriju i njegovoj mudroj i dobroćudnoj desnici. Na to Sersei

izgubi strpljenje. „Džofu mačevi trebaju, a ne zdravice“, prosikala je. „Kraljevstvom mu i dalje haraju mogući usurpatori i samozvani kraljevi.“

„Ali neće još dugo, rekao bih ja“, ulizički će Varis.

„Imamo još nekoliko tačaka, moji gospodari.“ Ser Kevan pogleda svoje hartije. „Ser Adam je našao neke kristale iz prvoobrednikove krune. Sada se čini sasvim izvesno da su lozovi razbili kristale i pretopili zlato.“

„Naš Otac na nebesima zna njihovu krivicu i svima će im suditi“, reče pobožno prvoobrednik.

„Bez svake sumnje“, kaza lord Tivin. „Svejedno, ti moraš imati krunu za kraljevo venčanje. Sersei, pozovi svoje zlatare, moramo da napravimo novu.“ Ne sačeka na njen odgovor, već se smesta okrenu Varisu. „Jmaš izveštaje?“

Evnul izvuče hartiju iz rukava. „Kod prstiju je primećena džinovska sipa.“ Zakikota se. „Ne Grejdžoj, moliću, već prava džinovska sipa. Napala je jednog ibenežanskog kitolovca, i ovdvukla ga pod more. Na Stepenicama se vode borbe, i čini se da je novi rat između Tiroša i Lise neizbežan. I jedni i drugi se nadaju da će pridobiti Mir za saveznika. Mornari koji su se vratili sa Žadnog mora tvrde da se u Kartu izlegao troglavni zmaj, i da je glavno čudo tog grada...“

„Zmajevi i džinovske sipe me ne zanimaju, koliko god glava imali“, reče lord Tivin. „Da nisu tvoje šaptalice kojim slučajem našle neki trag mog sinovca?“

„Avaj, naš voljeni Tirek je nestao bez traga, siroto hrabro momče.“ Varis je zvučao kao da je na ivici suza.

„Tivine“, reče ser Kevan pre nego što lord Tivin stiže da ispolji svoje očigledno nezadovoljstvo, „neki od Zlatnih plaštova koji su dezertirali u bici počeli su da pristižu u kasarne, hoće da se vrate na staru dužnost. Ser Adam želi da zna šta s njima da radi.“

„Svojim lukavičlukom su mogli da dovedu Džofa u opasnost“, kaza Sersei smesta. „Hoću da ih pogubite.“

Varis uzdahnju. „Zaslužili su smrt, u to nema nikakve sumnje, veličanstvo, i to niko ne može poreći. A ipak, možda bi bilo mudrije poslati ih u Noćnu stražu. Odnedavno su sa Zida počele da stižu loše vesti. O pokretima divljana...“

„Divljani, džinovske sipe i znajevi.“ Mejs Tirel se nasmeja. „Ima li nečega što nije u pokretu?“

Lord Tivin se ne osvrnu na tu primedbu. „Dezerteri najbolje mogu da posluže za nauk drugima. Smrskajte im kolena čekićima. Neće ponovo bežati. A neće pobeci ni oni koji ih budu videli kako prose po ulicama.“ On se osvrnu oko sebe, da vidi protive li se ostali lordovi tome.

Tirion se prisjeti svoje posete Zidu, i kraba koje je podelio sa starim lordom Mormontom i njegovim starešinama. Pritetio se i strahova Matorog Medveda. „A da smrskamo kolena samo nekolicini, za primer. Recimo, onima koji su ubili ser Džejslina. Ostale možemo poslati Maršu. Straža je strašno slaba s ljudstvom. Ako Zid padne...“

„...divljani će preplavit Sever“, završi njegov otac, „a Starkovi i Grejdžoi će imati još jednog neprijatelja. Izgleda da ni jedni ni drugi više ne žele da budu podanici Gvozdenog prestola, pa s kojim onda pravom traže pomoći od njega? Kralj Rob i kralj Belon obojica žele Sever. Neki ga onda oni i brane, ako mogu. A ako ne mogu, taj Mens Rajder se još može pokazati i kao koristan saveznik.“ Lord Tivin pogleda svog brata. „Ima li još nešto?“

Ser Kevan odmahnu glavom. „Gotovi smo. Moji gospodari, njegovo veličanstvo kralj Džofri bez sumnje želi da vam zahvali na mudrosti i dobrim savetima.“

„Hoću da nasamo razgovaram sa svojom decom“, reče lord Tivin dok su se ostali dizali da odu. „I

sa tobom, Kevane.“

Pošlušno, ostali većnici se oprostio, Varis ode prvi, a Tirel i Redvin poslednji. Kada u odaji ne ostade nikoga sem četvoro Lanistera, ser Kevan zatvori vrata.

„Gospodar kovnica?“ - upita Tirion osorno. „Čija je to ideja bila, ljubazno molim?“

„Lorda Petira“, kaza njegov otac, „ali će nam dobro služiti da riznica bude u rukama jednog Lanistera. Tražio si važan zadatak Bojiš te da mu nisi dorastao?“

„Ne“, reče Tirion, „bojim se zamke. Maloprstić je prepreden i častohlepan. Ne verujem mu. A ne bi trebalo da mu veruješ ni ti.“

„Pridobio je Visoki Sad na našu stranu...“ - poče Sersei.

„...i prodao ti Nedu Starka, znam. I nas će prodati, jednak brzo. U pogrešnim rukama zlatnik je jednak opasan kao i mač.“

Stric Kevan ga čudno pogleda. „Sigurno ne za nas. Zlato Livačke stene...“

„...se kopa iz zemlje. Maloprstićevo zlato se stvara iz vazduha, pucketanjem njegovih prstiju.“

„A to je korisnija veština od bilo čega što ti umeš, mili brate“, prela je Sersei, glasom umilnim od zlobe.

„Maloprstić je lažov...“

„...a i crn je, rekla vrana gavranu.“

Lord Tivin tresnu šakom po stolu. „Dosta! Neću više trpeti to nedostojno prepiranje! Oboje ste Lanisteri, i tako ćete se i ponasati.“

Ser Kevan se nakašlja. „Radije bih da Gnezdom sokolovim vlada Petir Beliš nego bilo koji i drugi udvarać ledi Lize. Jon Rojs, Lin Korbrej, Horton Redfort... to su opasni ljudi, svaki na svoj način. A i gordi. Maloprstić možda jeste pametan, ali niti je visokog porekla, niti vešt s oružjem. Gospodari Dola nikada neće prihvati takvog čoveka za svog sizerena.“ Tu pogleda u svog brata. Kada lord Tivin klimnu glavom, on produži. „A postoji i ovo - lord Petir nastavlja da iskazuje svoju odanost. Baš nam je juče doneo vest da Tireli smeraju da odvedu Sansu Starku u Visoki Sad ‘u posetu’, i tamo je udaju za najstarijeg sina lorda Mejsa, Vilasa.“

„Maloprstić vam je doneo vest?“ Tirion se osloni na sto. „A ne naš gospodar šaptalica? Baš zanimljivo.“

Sersei s nevericom pogleda strica. „Sansa je moj talac. Nikuda ne ide bez moje dozvole.“

„Dozvoli koju u češ biti primorana da daš, ako je lord Tirel zatraži“, naglasi njen otac. „Odbijanjem bi mu otvoreno stavila do znanja da mu ne verujemo. Uvredio bi se.“

„Neka ga. Šta nas briga?“

Prokleta budala, pomisli Tirion. „Mila sestro“, objasni on strpljivo, „uvrediš li Tirela, uvredila si i Redvina, Tarlija, Rouenu i Hajtaura, a verovatno ih i navela da se zapitaju u neće li Rob Stark možda pokazati više razumevanja za njihove želje.“

„Neću da ruža i vuk završe u krevetu“, objavi lord Tivin. „Moramo da ga osuđujemo.“

„Kako?“ - upita Sersei.

„Brakom. Tvojim, za početak.“

To je došlo tako nenadano da je Sersei na tren samog mogla da zuri zaprepašćeno. Onda joj se obrazi zažariše, kao da ju je neko ošamario. „Ne. Ne ponovo. Neću.“

„Veličanstvo“, obrati joj se ser Kevan učitivo, „ti si mlada žena, još lepa i plodna. Sigurno ne želiš da ostatka života provedeš sama? A novi brak bi jednom za svagda sahranio te glasine o rodoskvrništvu.“

„Dokle god si neudata, dozvoljavaš Stanisu da širi svoju odvratnu klevetu“, reče lord Tivin svojoj kćeri. „Moraš imati novog muža u krevetu, i moraš mu radati decu.“

„Troje dece je sasvim dovoljno. Ja sam kraljica Sedam kraljevstava, a ne rasplodna kobila! Kraljica *namesnica!*“

„Ti si moja kći, i radićeš što ti ja kažem.“

Ona ustade. „Neću da sedim ovde i slušam ove...“

„Hoćeš, ako želiš da imaš bilo kakvog uticaja na izbor svog budućeg muža“, izgovori mirno lord Tivin.

Kada je zastala, pa sela, Tirion je znao da je poražena, uprkos tome što je glasno rekla: „*Neću ponovo da se udam!*“

„Uđaćeš se i radaćeš. Svakو dete koje rodiš praviće od Stanisa još većeg lažova.“ Oči njihovog oca kao da su je prikvala za stolicu. „Mejs Tirel, Pakster Redvin i Doran Martel su oženjeni mladim ženama koje će ih verovatno nadživeti. Žena Belona Grejdžoa je stara i bolesna, ali bismo preko tog braka stupili u savez s Gvozdenim ostrvima, a ja još nisam siguran da bi nam to bio najbolji potec.“

„Ne“, procedi Sersei kroz pobelež usne. „Ne, ne, ne.“

Tirion nije mogao sasvim da potisne kez koji mu se razvio licem na pomisao da bi mu sestra mogla završiti na Hridi. *Taman kada sam bio na ivici da prestanem s molitvama, neki dobri bog mi daje ovo.*

Lord Tivin nastavi. „Oberin Martel bi mogao da odgovara, ali bi to Tireli veoma loše primili. Zato moramo da razmotrimo sinove. Pretpostavljam da nemaš primedbi na braksa mladim čovekom?“

„Imam primedbe na braksa *bilo kim...*“

„Razmotrio sam Redvinove blizance, Teona Grejdžoa, Kventina Martela i još neke. Ali naš savez s Visokim Sadom je bio mač koji je slomio Stanisa. Treba ga prekaliti i ojačati. Ser Loras je obukao belo, a ser Garlan je oženjen nekom Fosovejom, ali preostaje najstariji i sin, momak koga smeraju u dažene Sansom Stark“

Vilas Tirel. Tirion je zlobno uživao u Serseinom bespomoćnom gnevnu. „Bogalj, znači“, reče on.

Otač ga ošinu pogledom. „Vilas je naslednik Visokog Sada, i po svim izveštajima blag i uljudan mladić, koji voli da čita knjige i proučava zvezde. Takođe je i strastven odgajivač životinja, i ima najbolje lovačke pse, sokolove i pastuve u Sedam kraljevstava.“

Savršena prilika, pomisli Tirion. *Sersei takode voli pastuve.* Žalio je sirotog Vilasa Tirela, i nije znao da li bi se radije smejavao sestri ili za njom plakao.

„Moj izbor bi pao na naslednika Tirela“, završi lord Tivrin, „ali ako hoćeš nekog drugog, saslušaću tvoje razloge.“

„To je tako ljubazno od tebe, oče“, reče Sersei s ledenom učtivošću. „Pružaš mi tako težak izbor. Koga pre da primim u krevet, matoru sипу ili sakatog psetara? Trebaće mi nekoliko dana da odlučim. Imam li tvoju dozvolu da odem?“

Ti si kraljica, požeče Tirion da joj kaže. *On bi trebalo da traži tvoju dozvolu.*

„Idi“, kaza njihov otac. „Razgovaraćemo ponovo kada se smiriš. Pamti što ti je dužnost.“

Sersei ukočeno izjuri iz sobe, gnev joj se jasno video. *A ipak će na kraju uraditi što otac traži.* To je dokazala s Robertom. *Mada treba misliti i na Džejmija.* Njihov brat je bio mnogo mladi kada se Sersei prvi put udavala; na drugi brak možda neće pristati tako lako. Nesrećni Vilas Tirel lako može nenadano oboleti od mača u stomaku, što bi unelo popriličan razdor u savezništvo između Visokog Sada i Livačke stene. *Treba nešto da kažem, ali što?* Oprosti mi, oče, ali ona želi da se uda za našeg brata?

„Tirione.“

On se pomireno osmehnu. „Čujem li to najavljavače koji me pozivaju na turnir?“

„Tvoja slabost je tvoje kurvanje“, reče lord Tivin bez uvida, „ali možda deo krivice leži i na meni. Pošto nisi viši od dečaka, svaki čas zaboravljam da si zapravo odrastao čovek, sa svim niskim strastima koje uz to idu. Krajnje je vreme da se oženiš.“

Ja sam bio oženjen, zar si zaboravio? Tirionova usta se iskriviše, i iz njih izade zvuk delom smeh a delom režanje.

„Pomisao na brakti je smešna?“

„Samo to kako će naučiti mladoženja biti.“ Možda mu žena zaista i treba. Ako mu doneše zemlje i utvrdu, imaće mesto u svetu daleko od Džofrijevog dvora... i daleko od Sersei i njihovog oca.

S druge strane, tu je bila Šai. Njoj se to neće dopasti, koliko god se klela da je zadovoljna što nije kurva.

Time naravno, nije mogao da ubedi oca, tako da se digao na stolici i rekao: „Hoćeš da me oženiš Sansom Stark Ali zar neće Tireli doživeti kao uvredu ako sami imaju namere za mju?“

„Lord Tirel neće spominjati malu Starkovu sve dok se Džofrijev venčanje ne obavi. Ukoliko se Sansa uđa pre toga, kako može da se uvredi ako nam ni na koji način nije nagovestio svoje namere?“

„Baš tako“, reče ser Kevan, „a svaku moguću zlovolju ćemo umiriti tako što ćemo ponuditi Sersei za Vilasa.“

Tirion protrlja patljak svog nosa. Ožljak ga je ponekad paldeno svrbeo. „Njegovo veličanstvo kraljevska bubuljica je Sansin život pretvorio u pakao otako joj je otac umro, a sada kada se konačno otarasila Džofriju, predlažeš da je uđaš za mene. To mi se čini izuzetno okrutnim. Čak i za tebe, oče.“

„Šta, zar nameravaš da je zlostavljaš?“ Otac mu je zvučao više radozno nego zabrinuto. „Njena sreća nije moja briga, a ne treba da bude ni tvoja. Naši savezi na jugu možda jesu čvrsti kao Livačka stena, ali sever još moramo da osvojimo, a kluč za sever je Sansa Stark“

„Ona je još dete.“

„Tvoja sestra se kune da je procvetala. Ako je tako, žena je, stasala za udaju. Moraš da joj oduzmeš devičanstvo, da nikо ne bi mogao da kaže kako brak nije pravovaljan. Nakon toga, ako ćeš radije sačekati godinu ili dve pre nego što je ponovo odvedeš u krevet, kao muž imaćaš na to prava.“ Šai je jedina žena koja mi treba, pomiciš on, a Sansa je devojčica, ma šta ti govorio. „Ako ti je cilj da je ne daš Tirelima, zašto je ne vratiš majci? Možda ćeš tako ubediti Roba Starka da savije koleno.“

Pogled lorda Tivina beše pun prezira. „Ako je pošaljem u Brzorečje, majka će je dati nekom Blekvudu ili Malisteru da bi ojačala sinovljeva savezništva oko Trozupca. Pošaljem li je na sever, neće proći ni mesec dana a uđaće je za nekog Menderliju ili Ambera. A ipak nije ništa manje opasna ni ovde na dvoru, kao što dokazuje ovo zamešateljstvo s Tirelima. Mora da se uđa za Lanistera, i to što pre.“

„Čovek koji i se oženi Sansom Stark može u njeno da ime vlada Zimovrelom“, ubaci njegov stric Kevan. „Zar nisi na to pomicio?“

„Ako nećeš devojku, daćemo je nekom tvom rođaku“, reče njegov otac. „Kevane, da li je Lancel dovoljno snažan da se ženi, šta misliš?“

Ser Kevan je oltevao. „Ako mu dovedemo devojku do postelje, mogao bi da izgovori reči... ali da je razdeviči, ne... ja bih preporučio jednog od blizanaca, ali ih Starkovi obojicu drže u Brzorečju. Imaju i Dženinog sina Tiona, inače bi on mogao da posluži.“

Tirion ih je pustio da glume; znao je da to rade samo zbog njega. Sansa Stark, pomiciš. Sansa, tihih reči i umilnih osmeha, Sansa koja voli svilu, pesme, otmene manire i visoke odvažne vitezove

privlačnih lica. Osećao se kao da je ponovo na mostu od lada, i da mu se paluba kreće pod nogama.

„Tražio si da te nagradim za tvoje poduhvate u bici“, podseti ga lord Tivin grubo. „Ovo je prilika za tebe, Tirione, najbolja koju ćeš ikada imati.“ Nestrpljivo zadobova prstima po stolu. „Nekada sam se nadoao da će oženiti tvog brata Lizom Tuli, ali je Eris imenovao Džejmija u Kraljevu gardu pre nego što smo stigli sve da ugovorimo. Kada sam predložio lordu Hosteru da se Liza umesto za Džejmija uda za tebe, odgovorio je da hoće celog čoveka za svoju kćer.“

I tako ju je udao za Džonu Erinu, koji joj je mogao biti deda. Tirion je zbog toga bio više zahvalan nego gnevan, s obzirom na to u šta se Liza Erin pretvorila.

„Kada sam te ponudio Dorni, rečeno mi je da su to primili kao uvredu“, nastavi lord Tivin. „Kasnije sam dobio slične odgovore od Jona Rojsa i Lejtona Hajtauera. Konačno sam pao tako nisko da sam predložio da uzmeš onu Florentovu devojku koju je Robert razdevišio u bračnoj postelji svog brata, ali ju je njen otac radije dao jednom vitezu iz svog domaćinstva.

Ako nećeš malu Starkovu, naći ćeš ti drugu ženu. Negde u kraljevstvu sigurno postoji neki neznatni lord koji će se rado lišiti kćeri da bi zadobio naklonost Livačke stene. Ledi Tanda je ponudila Lolisu...“

Tirion zadrhla. „Radije ćeš ga odseći i baciti kozama.“

„Onda otvori oči. Mala Starkova je mлада, плодна, наивna, najvišeg roda, i još uvek devica. Nije neprivilačna. Zašto bi oklevao?“

Svarno, zašto? „Takva mi je priroda. Čudno, ali bih radije ženu koja će me želeti u krevetu.“

„Ako misliš da te tvoje kurve žele u krevetu, onda si još veća budala nego što sam mislio“, reče lord Tivin. „Razočaraš me, Tirione. Mislio sam da ćeš se obradovati ovakvoj bračnoj prilici.“

„Da, svi znamo koliko je tebi stalo da ja budem zadovoljan. Ali postoji još nešto. Ključ Severa, kažeš? Grejdžoi i sada drže Sever, a kralj Belon ima kćer. Zašto Sansa Stark, a ne ona?“ Zagledao se u očeve hladne želene oči posutе zlatnim mrljicama.

Lord Tivin sklopio vrhove prstiju ispod brade. „Belon Grejdžoj svet vidi kroz pljačku, ne kroz vladavinu. Neka uživa u jesenjoj kruni i istrpi severnjačku zimu. Svojim podanicima neće pružiti razloga da ga zavole. Na proleće će severnjacima biti muka od sipa. Kada dovedeš kući unuka Edarda Starka da uzme ono što mu po pravu rođenja pripada, i lordovi i kmetovi će ustati kao jedan da ga stave na visoko sedište njegovih predaka. *Ti jesi u stanju da napraviš dete ženi, nadam se?*“

„Verujem dem da jesam“, reče on besno. „Priznajem, te ne mogu da dokažem. Mada nikо ne može reći da nisam pokušavao. Sejem svoje serme što ćešće mogu...“

„U slivnike i jarke“, dovrši lord Tivin, „i uobičenu zemlju iz koje raste samo kopilanski korov. Krajnje je vreme da imaš svoju vlastitu baštu.“ Onda ustade. „Nikada nećeš dobiti Livačku stenu, to ti jamčim. Ali uzmi Sansu Stark, i možda ćeš uspeti da dobijes Zimovrel.“

Tirion Lanister, lord zaštitnik Zimovrele. Od te pomisli se čudno naježi. „Dobro, oče“, reče polako, „ali u toj tvojoj rogozini postoji jedna velika ružna bubašvaba. Rob Stark je, prepostavljam, jednak s sposoban kao i ja, i zakleo se da će se oženiti nekom devojkom od onih plodnih Freja. A kada jednom Mladi vuk napravi svoj čopor, štenad Sanse Stark neće biti naslednici ničega.“

Lorda Tivina to kao da nije uznemiravalо. „Rob Stark neće napraviti decu toj plodnoj Frejovoj, za to imaš moju reč. Postoji jedna vest koju još nisam našao za shodno da podelim s Većem, mada ne sumnjam da će je naši dobri gospodari uskoro čuti. Mladi vuk je uzeo za ženu najstariju kćи Gavenu Vesterlingu.“

Na tren Tirion nije mogao da poveruje da je dobro čuo svog oca. „Prekršio je zakletvu?“ - upita s nevericom. „Odbacio je Freje zbog...“ Ponestade mu reči.

,„Device od šesnaest leta, po imenu Džejn“, reče ser Kevan. „Lord Gaven mi ju je jednom predložio za Vilema ili Martina, ali sam morao da ga odbijem. Gaven je dobar čovek, ali mu je žena Sibel Spajser. Nije smeo njom da se oženi. Vesterlinzi su uvekimali više časti nego pameti. Deda ledi Sibelevog trgovao je Šafranom i biberom, poreklo mu je gotovo jednako nisko kao onog Stanisovog krijućara. A baka je neka žena koju je doveo sa istoka. Jeziva matora veštica, pričalo se da je nekakva sveštenica. Megi, tako su je zvali. Niko nije umeo da joj izgovori pravo ime. Pola Lanigrada joj je odlazilo po vratžbine, ljubavne napitke i slično.“ On slegnu ramenima. „Odavno je mrtva, naravno. A Džejn je izgledala kao milo dete, to priznajem, mada sam je samo jednom video. Ali s tako sumnjivom krvlju...“

Pošto se jednom oženio kurvom, Tirion nije baš sasvim mogao da deli užas svoga strica prema ideji o ženidbi s devojkom čiji je čukundeda prodavao karanfiliće. Pa ipak.. *Milo dete*, rekao je ser Kevan, ali mnogi otrovi imaju sladak ukus. Vesterlinzi su stara krv, ali imaju više ponosa nego moći. Ne bi ga znenadio da sazna kako je ledi Sibela u brak unela više bogatstva od svog visokorodenog muža. Rudnici Vesterlinga su iscrpeni pre mnogo godina, najbolje zemlje su izgubili ili prodali, a Litica je bila više ruševina nego utvrđenje. *Ali romantična ruševina, koja tako odvažno strči iznad mora.* „Iznaden sam“, morao je Tirion da prizna. „Mislio sam da je Rob Stark razumniji.“

,„On je šesnaestogodišnji dečak“, reče lord Tivin. „U tim godinama, razum malo znači u poređenju s požidom i ljubavlju i čašću.“

,Pogazio je reč, osramotio saveznika, izdao svečano dato obećanje. Gde je tu čast?“

Odgovori mu ser Kevan. „Izabrao je devojčinu čast pre svoje. Kada ju je jednom razdevičio, nije imao izbora.“

,Bilo bi milosrdnije da ju je ostavio s kopiletom u stomaku“, kaza Tirion jednostavno. Vesterlinzi su laki mogli da izgube sve; zemlje, zamak, čak i živote. *Lanister uvek plača svoje dugove.*

,Džejn Vesterling je kći svoje majke“, reče lord Tivin, „a Rob Stark je sin svoga oca.“

To izdajstvo Vesterlinga nije razbesnelo njegovog oca onoliko koliko je Tirion očekivao. Lord Tivin nije trpeo neposluh svojih vazala. Zatro je ponosne Rejne od Kastamira i drevne Tarbele od Tarbekovog dvora još dok je bio mladić. Pevači su čak o tome spevali jednu prilično mračnu pesmu. Nekoliko godina kasnije, kada je lord Farman od Lepog zamka postao ratoboran, lord Tivin mu je poslao izaslanika s lautm, umesto s pismom. Ali pošto je jednom čuo „Kiše nad Kastamiron“ kako mu odjekuju dvoranom, lord Farman više nije stvarao nevolje. A kao da pesma nije dovoljna, razvaline zamkova Rejna i Tarbeka još su stajale kao nemih svedoci sudbine koja čeka što se usude da prezru moć Livačke stene. „Litica nije tako daleko od Tarbekovog dvora i Kastamira“, primeti Tirion. „Čovek bi pomislio da su Vesterlinzi ponekad prošli kraj njih i videli šta može da ih zadesi.“

,Možda i jesu“, reče lord Tivin. „Dobro su oni svesni Kastamira, to ti jamčim.“

,Zar su Vesterlinzi i Spajseri takve budale da veruju kako vuk može pobediti lava?“

Ponekad, mada veoma, veoma retko, lord Tivin Lanister bi zapretio da će se osmehnuti; nikada to ne bi zaista uradio, ali i samu pretnju beše strahotno videti. „Najveće budale su često pametnije od ljudi koji i im se smeju“, reče on, a onda: „Oženićeš se Sansom Stark, Tirione. I to uskoro.“

KEJTLIN

Leševe unesoše na ramenima i položiše ih pred podijum. Balkjama osvetljenu dvoranu prekri tišina, i Kejtlin ču Sivog vetra kako zavija, negde daleko u zamku. *Namirisa je krv, pomisli, kroz kamene zidove i drvena vrata, kroz noć i kišu, ipak prepoznaće miris smrti i nesreće.*

Stajala je s Robove leve strane iza visokog sedišta, i na tren kao da je gledala svoje mrtve, Brena i Rikona. Ovi momci od njih behu dosta stariji, ali ih je smrt smanjila. Nagi i mokri, izgledali su tako sitni da ih se teško bilo setiti živih.

Plavokosi mormak pokušavao je da pusti bradu. Bledožuto paperje pokrivalo mu je obraže i vilicu iznad crvene rane na vratu koju mu je zadao nož. Dugačka zlatna kosa još beše vlažna, kao da su ga izvukli s kupanja. Po njegovom izgledu sudeći, umro je mirno, možda u snu, ali se njegov smedokosi rodak borio za život. Ruke mu behu isećene na mestima gde je pokušao da zaustavi sećiva, a crvenilo je još kapalo iz uboda koji su mu prekrivali grudi i stomak i leđa poput mnoštva usta bez jezika, mada ih kiša beše gotovo sasvim isprala.

Rob je stavio krunu pre nego što je došao u dvoranu, i svetlost baklji se prigušeno presijavala na bronzi. Senke mu sakriše oči dok je gledao mrtve. *Vidi li i on Brena i Rikona?* Možda bi i zaplakala, ali suže su u njoj presahle. Mrtvi momci behu bledi od dugog sužanjstva, i obojica svelte puti; na njihovoj glatkoj beloj koži, krv beše čudovišno crvena, neizdrživo ju je bilo gledati. *Hoće li položiti Sansu golu ispod Gvozdene prestola nakon što je ubiju?* *Hoće li i njena koža izgledati isto tako bela, njena krv isto iako crvena?* Spolja su dopirali uporni zvuci kiše i uzinemireno zavijanje vuka.

Njen brat Edmур stajao je Robu zdesna, jedne ruke na naslonu očevog sedišta, lica još natečenog od sna. Probudili su ga kada i nju, lupom po vratima u gluvo doba noći, koja ga je grubo trgnula iz snova. *Jesu li to bili lepi snovi, brate?* Sanjaš li o suncu i smehu i devačkim poljupcima? Molim se da je tako. Njeni snovi behu mračni i prožeti užasima.

Robovi kapetani i lordovi vazali stajali su svud po dvorani, neki u oklopima i naoružani, neki raščupani i delimično obućeni. Ser Rejナルd i njegov stric ser Rolf behu među njima, ali je Rob odlučio da poštedi svoju kraljicu tako strašnog prizora. *Litica nije daleko od Livačke stene,* priseti se Kejtlin. *Moguće je da se Džejn igrala sa ovim momcima dok su bili deca.*

Ponovo pogleda leševe štitonoša Tiona Freja i Vilema Lanistera, čekajući da joj sin progovori.

Činilo se da je prošlo mnogo vremena pre no što Rob diže pogled s krvavih tela. „Malidžone“, reče on, „kaži ocu da ih uvede.“ Čutke, Malidžon Amber se okrenuo da posluša, a koraci su mu odjekivali velikom kamenom dvoranom.

Dok je Velidžon terao svoje zatvorenike kroz vrata, Kejtlin primeti kako se neki povlače da im naprave mesta, kao da se izdaja može nekako preneti dodirom, pogledom, kašljem. Sužnji i njihovi čuvari ličili su jedni na druge; krupni ljudi, svi do jednog, gustih brada i dugačkih kosa. Dva Velidžonova čoveka behu ranjena, kao i trojica njihovih zarobljenika. Razlikovali su se jedino po tome što su neki imali koplja, a drugi samo prazne korice mačeva. Svi behu odeveni u verižnjače, teške čizme i debele plaštlove, neki vunene, neki krznene. *Sever je surov i hladan, i ne zna za milost,* Ned joj je to rekao kada su prvi put stigli u Zimovrel, pre hiljadu godina.

„Pet“, reče Rob kada sužnji i stadoše pred njega, mokri i tiki. „Nema ih više?“

„Bilo ih je osmorica“, zatutnja Velidžon. „Dvojicu smo ubili kada smo ih zarobili, a treći je na samrti.“

Rob je proučavao lica zarobljenika. „Bilo vas je potrebno osmorica da ubijete dvojicu nenaoružanih štitonoša.“

Progovori Edmur Tuli. „Ubili su i dva moja čoveka da bi ušli u kulu. Delpa i Elvda.“

„To nije bilo ubistvo, ser“, kaz了解 lord Rikard Karstark, kome konopi oko ruku nisu smetali ništa više od krvi što mu je curila niz lice. „Čovek koji stoji između oca i njegove osvete sam traži smrt.“

Reči su mu odzvanjale u Kejtlinim ušima, grube i okrutne, poput udaraca ratnog bubnja. Grlo joj beše suvo kao kost. *Ja sam ovo uradila. Ova dva momka su umrla da bi moje kćeri živele.*

„Video sam twoje sinove kako ginu, one noći u Šaputavoj šumi“, reče Rob lordu Karstarku. „Tion Frej nije ubio Torena. Vilem Lanister nije pogubio Edarda. Kako onda možeš ovo zvati osvetom? Ovo je ludost, i krvav zločin. Sinovi su ti časno poginuli na bojnom polju, s mačevima u rukama.

„*Poginuli su,*“ reče Rikard Karstark ne ustuknuvši ni za pedalj. „Kraljeubica ih je posekao. Ovi su njegov soj. Samo krv može da plati za krv.“

„Dečja krv?“ Rob pokazuje na leševima. „Koliko im je godina bilo? Dvanaest, trinaest? Stitonoše.“

„Stitonoše ginu u svakoj bici.“

„Ginu boreći se, da. Tion Frej i Vilem Lanister bacili su mačeve u Šaputavoj šumi. Bili su zarobljenici, zadržani u ćeliji, usnuli, nenaoružani... dečaci. *Pogledaj ih!*“

Umesto toga, lord Karstark pogleda Kejtlin. „Reci svojoj majci da ih pogleda“, kaza on. „Ona ih je ubila isto koliko i ja.“

Kejtlin stavi šaku na naslon Robovog sedišta. Dvorana kao da se vrtela oko nje. Pomici da će joj pripasti muka.

„Moja majka nema ništa s tim“, reče Rob besno. „Ovo je twoje delo. Twoje ubistvo. Twoja *izdaja*.“

„Kako ubijanje Lanistera može biti izdaja kada njihovo oslobođenje nije?“ - upita Karstark grubo. „Zar je veličanstvo zaboravilo da smo u ratu s Livačkom stenom? U ratu ubijaš neprijatelje. Zar te otac nije tome naučio, dečače?“

„Dečače?“ Velidžon ošinu Rikarda Karstarka oklopiljenom pesnicom, i ovaj pade na kolena.

„Pusti ga!“ Robov glas zapovednički odjeknu. Amber zakorači unazad od sužnja.

Lord Karstark ispljunu slomljen zub. „Da, lorde Amber, prepusti me kralju. Sigurno će me prvo izgrditi, a onda će mi oproriti. Tako se on razračunava sa izdajom, naš Kralj na Severu.“ Osmehu se vlažnim crvenim osmehom. „Ili treba da te zovem Kralj koji je izgubio Sever, veličanstvo?“

Velidžon zgrabi kopljje od čoveka kraj njega i diže ga do ramena. „Pusti me da ga proburazim, gospodaru. Pusti me da ga rasporim, da vidimo kakve su mu boje creva.“

Vrata dvorane se uz tresak otvorile, i uđe Crna Riba. Voda mu je kapala s plašta i kacige. Pratili su ga Tulijevi pešaci; napolju jedna munja zapara nebo, a teška crna kša zadobova po kamenju Brzorečja. Ser Brinden skide kacigu i kleku. „Veličanstvo“ - to beše sve što je rekao, ali je mračan prizvuk njegovog glasa govorio mnogo više.

„Saslušaću ser Brindena nasamo, u primaćoj odaji.“ Rob ustade na noge. „Velidžone, zadrži lorda Karstarka ovde dokse ne vratim, a ostalu sedmoricu obesi.“

Velidžon obori kopljje. „I mrtve?“

„Da. Neću da takvi pogane reke mog gospodara strica. Neka budu hrana za vrane.“

Jedan sužanj pade na kolena. „Milost, veličanstvo. Nikog nisam ubio, samo sam stajao na vratima i pazio na stražare.“

Rob se zamisli na tren. „Znao si kakve su namere lorda Rikarda? Video si isukane noževe? Čuo si vilu, vriske, zapomaganje za milost?“

,Jesam, ali nisam učestvovao, bio sam samo stražar, samo sam gledao...“

,Lorde Amber“, reče Rob, „ovaj je samo gledao. Obesi ga poslednjeg, da gleda ostale kako umiru. Majko, ujače, za mnom, molim vas.“ On se okrenu, a Veliđžonovi ljudi se okupiše oko sužanja i vrhovima kopala ih poteraće iz dvorane. Napolju je žestoko grmelo, tako glasno da se činilo kako će se zamak srušiti. *Da li je to zvuk kraljevstva koje se raspada?* - upita se Kejtlin.

U primaćoj odaji je bilo mračno, ali je bar zvuk grmlj avine bio prigušen dodatnim zidovima. Sluga ude sa uljanimicom da upali vatu, ali ga Rob otpusti i zadrža lampu. Bilo je stolica i stolova, ali samo Edmur sede, a i on brzo ustade kada vide da ostali stoje. Rob skide krunu i stavi je na sto kraj sebe.

Crna Riba zatvori vrata. „Karstarkovi su otisli.“

,Svi?“ Da li je to Robov glas tako otežao od besa ili od očaja? Čakni Kejtlin nije bila sigurna.

,Svi borci“, odgovori ser Brinden. „Pratilje logora i nekoliko slugu su ostali s ranjenicima. Ispitali smo ih koliko smo mogli, da bismo bili sigurni u istinu. Počeli su da odlaze u sumrak u početku pojedinačno i u parovima, a kasnije u većim družinama. Ranjenicima i slugama su naredili da ne gase vatre, tako da niko ne posumnjava da su otisli, ali čim je počela kiša, to više nije bilo važno.“

,Hoće li se ponovo okupiti, negde dalje od Brzorečja?“ - upita Rob. „Ne. Raštrkali su se, love. Lord Karstark se zakleo da će dati ruku svoje kćeri device čovelu koji mu donese Kraljeubičinu glavu, bio visokoroden ili ne.“

Smilujte se bogovi. Kejtlin ponovo oseti mučninu.

,Gotovo tri stotine jahača, i dva puta toliko konja, da tako nestanu u noći.“ Rob protrlja slepoočnice, tamo gde se kruna usekla u maku kožu iznad usiju. „Izgubili smo svu konjičku silu Kardoma.“

Ja sam je izgubila. Ja, neka mi bogovi oproste. Kejtlin nije moralu da bude vojnici da bi shvatila zamku u kojoj se Rob nalazi. Trenutno je držao rečne zemlje, ali mu je kraljevstvo bilo okruženo neprijateljima sa svih strana osim sa istoka, gde je Liza ravnodušno sedela na svojoj planini. Čak će i Trozubac jedva biti siguran ako gospodar Prelaza ne bude ostao veran. *A sada izgubiti i Karstarke...*

,Ni glas o ovome ne sme da napusti Brzorečje“, reče njen brat Edmur. „Lord Tivin će... Lanisteri plačaju svoje dugove, stalno to ponavljaju. Neka se Majka smiluje kada on za ovo čuje.“

Sansa. Kejtlin tako čvrsto stegnu pjesnicu da joj se nokti zariše u meke dlanove.

Rob ledeno pogleda Edmura. „Hoćeš da budem lažov, a ne samo ubica, ujače?“

,Ne moramo da kažemo ništa neistinito. Već samo da čutimo. Sahranimo momke, i čutimo dok se rat ne okonča. Vilem je bio sin ser Kevana Lanistema, i bratanac lorda Tivina. Tion je bio sin ledi Džene, a uz to i Frej. Moramo sakriti ove vesti i od Blizanaca, sve dok..“

,Sve dok ne budemo mogli da oživimo mrtve?“ - upita oštro Brinden Crna Riba. „Istina je pobegla zajedno s Karstarkovima, Edmure. Kasno je za takve igre.“

,Dugujem istinu njihovim očevima“, reče Rob. „I pravdu. I to im dugujem.“ Zagleda se u svoju krunu, u tamni sjaj bronze, prsten gvozdenih mačeva. „Lord Rikard mi je prkosio. Izdao me. Nemam izbora da do ga osudim. Bogovi znaju što će pešadija Karstarka kod Ruza Boltona učiniti kada im pogubim sizerena kao izdajnika. Moramo upozoriti Boltona.“

,Sin lorda Karstarka je takođe u Harendvoru“, podseti ga ser Brinden. „Najstariji sin, onaj koga su Lanisteri zarobili na Zelenom kraku.“

,Harion. Zove se Harion.“ Rob se gorko nasmeja. „Kralj mora da zna imena svojih neprijatelja, zar ne?“

Crna Riba ga pronicljivo odmeri. „U to si siguran? Da će zbog ovoga mladi Karstark postati tvoj neprijatelj?“

,Šta bi drugo mogao da postane? Ubiću mu oca, sigurno mi neće zahvaliti.“

,Možda i hoće. Postoje sinovi koji mrže svoje očeve, a ti ćeš ga jednim udarcem proizvesti u gospodara Kardoma.“

Rob odmahnu glavom. „Čak i da je Harion od takvog soja, nikada neće javno oprostiti ubici svoga oca. Njegovi vlastiti ljudi bi se okrenuli protiv njega. To su *severnjacici*, striče. Sever ne zaboravlja.“

,„Onda ga pomiluj“, posavetova Edmur Tuli.

Rob ga pogleda s krajnjom nevericom.

Pod tim pogledom Edmurovo lice pocrvene. „Poštedi mu život, hoću da kažem. Meni se to ne dopada ništa više nego tebi, veličanstvo. Ubio je i moje ljude. Siroti Delp se tek oporavio od rane koju mu je zadao ser Džejni. Karstark mora biti kažnjen, naravno. Drži ga u lancima, kažem ja.“

,„Ta lac?“ - upita Kejtlin. *To može biti najbolje...*

,„Da, talac!“ Njen brat shvati njeni pitanje kao slaganje. „Reci tom sinu da će mu otac ostati živ sve dok on ostane odan. Inače... sada nemamo nadu u Freje, čak ni kada bih ponudio da se oženim *svim* kćerima lorda Valdera, i da mu pride nosiljku. Ako izgubimo i Karstarke, imamo li uopšte još nade?“

,„Imamo li nade...“ Rob izdahnu, skloni kosu sa čela, pa reče: „Nema nikakvih vesti od ser Rodrika na severu, nema odgovora od Valdera Freja na našu novu ponudu, Gnezdo sokolovo i dalje čuti.“ Zatim uputi majci pogled pun molbe. „Zar nam tvoja sestra neće odgovoriti? Koliko puta moram da joj pišem? Ne verujem da baš *nijedna* ptica nije stigla do nje?“

Njenom sinu je potrebna uteha, shvati Kejtlin; želi da čuje kako će sve biti u redu. Ali je njenom kralju bila potrebitna istina. „Ptice su stigle do nje. Mada će ti možda reći da nije tako, ako ikada bude imala prilike. Odatle ne očekuj pomoći, Robe. Liza nikada nije bila hrabra. U detinjstvu bi pobegla i sakrila se kada god bi uradila nešto zabranjeno. Možda je mislila da će naš otac zaboraviti na svoju ljutnju ako ne bude mogao da je nadene. Sada je isto. Pobegla je iz Kraljeve Luke u strahu, na najsigurnije mesto koje zna, i sad sedi na svojoj planini u nadi da će je svi zaboraviti.“

,„Vitezovi od Dola bi u ovom ratu mogli biti od presudne važnosti“, reče Rob, „ali ako ona neće da se bori, neka je. Tražio sam da nam otvorи Krvave dveri i da nam u Galebovu da lade koje bi nas odvele na sever. Put Visokim drumom bi bio težak, ali ne tako težak kao bitka na Vratu. Kada bih pristao u Belim sidrištima, zašao bih za leđa Kejlinovog šanca, i isterao gvozdenljude sa Severa za pola godine.“

,„To se neće desiti, veličanstvo“, kaza Crna Riba. „Ket je u pravu. Ledi Liza je suviše preplašena da bi primila nečiju vojsku u Dol. *Bilo čiju* vojsku. Krvave dveri će ostati zatvorene.“

,„Neka je Tudini onda odnesu“, prodlže Rob, u očajnom besu. „J prokotog Rikarda Karstarka s njom. I Teona Grejdžoja, Valdera Freja, Tivina Lanistera i sve ostale. Smiluje se bogovi, zašto bi čovek uopšte želeo da bude kralj? Kada su svi klicali *Kralj na Severu, Kralj na Severu*, rekao sam sebi... *zakleo* sam se... da ću biti dobar kralj, častan kao otac, snažan, pravedan, odan prijateljima i hrabar pred neprijateljima... a sada više ni ne razlikujem jedne od drugih. Kako je sve postalo tako *zbrkano*? Lord Rikard se tukao kraj mene u mnogim bitkama. Njegovi sinovi su izginuli za mene u Šaputavoj šumi. Tion Frej i Vilem Lanister su bili moji *neprijatelji*. A sada zbog njih moram da ubijem oca mojih mrtvih prijatelja.“ Pogledao ih je sve. „Hoće li mi Lanisteri zahvaliti na glavi lorda Rikarda? A Frej?“

,„Neće“, reče Brinden Crna Riba, iskren kao i uvek.

,„Još jedan razlog da poštediš život lorda Rikarda i zadržiš ga kao taoca“, navaljivao je Edmur.

Rob pruži ruke, diže tešku krunu od bronce i gvožđa, stavi je na glavu, i iznenada se ponovo pretvori u kralja. „Lord Rikard će umreti.“

„Ali zašto?“ - upita Edmur. „Sam si rekao...“

„Znam što sam rekao, striče. To ne menja ono što moram da uradim.“ Mačevi u kruni behu mračni i crni naspram njegovog čela. „U bici sam lično mogao da ubijem Tiona i Vilema, ali ovo nije bitka. Spavali su u krevetima, nagi i nenaoružani, u ćeliji u koju sam ih ja stavio. Rikard Karstark nije ubio samo jednog Freja i jednog Lanistera. *Ubio je moju čast.* Videću ga u zoru.“

Kada je svanuo dan, siv i leden, oluja je jenjala i pretvorila se u upornu kišu, ali je ipak bogošuma bila prepuna. Rečni gospodari i severnjaci, visokorodeni i niskorodeni, vitezovi i najamnici i konjušari, svi su stajali među drvećem da vide kraj mračnog plesa započetog prošle noći. Edmur je izdao narednja i postolje za glavoseću bi postavljen ispred drveta-srca. Kiši i lišće padali su svuda oko njih dok su Velidžonovi ljudi vodili lorda Rikarda Karstarka kroz goštinu, vezanih ruku. Njegovi ljudi su već visili sa zidina Brzorečja, na kraj evima dugačkih konoopa, a kiša im je prala potamnela lica.

Dugački Lu je čekao kraj panja, ali mu Rob uze halebardu iz ruku i naredi mu da se skloni. „Ovo je posao za mene“, kaza. „Umire mojom voljom. Mora umreti od moje ruke.“

Lord Rikard ukočeno obori glavu. „Na tome sam ti zahvalan. Ali ni na čemu drugom.“ Za smrt se odenuo u dugački crni vuneni ogrtić ukrašen belim suncem svoje kuće. „Krv Prvih ljudi kola mojim žlama isto kao i tvojim, dečače. Potrudi se da to zapamtis. Ime sam dobio po tvom dedi. Digao sam svoje barjake protiv kralja Erisa na poziv tvog oca, i protiv kralja Džofrija na tvoj poziv. U Vologazu, i Šaputavoj šumi, i Bici kod logora, jahao sam kraj tebe, i stajao sam kraj lorda Edarda na Trozupcu. Mi smo ista krv, Starkovi i Karstarkovi.“

„To te nije sprečilo da me izdaš“, reče Rob. „J sada te neće spasti. Klekni, moj gospodaru.“

Lord Rikard je govorio istinu, znala je Kejtlin. Karstarkovi su poticali od Karlona Starka, mladeg sina Zimovrela, koji je pre hiljadu godina ugušio bunu nekog lorda i zbog svoje hrabrosti dobio njegovu zemlju.

Zamak koji je sagradio zvao se Karlov dom, ali je to uskoro postalo Kardom, a vekovi su Karlone Starkove preimenovali u Karstarkove.

„Pred starim bogovima ili novim, svejedno je“, reče lord Rikard njenom sinu, „niko nije tako proklet kao rodouzbica.“

„Klekni, izdaj niće“, izgovori Rob ponovo. „Ili moram silom da ti stavim glavu na panj?“

Lord Karstark kleknu. „Bogovi će ti suditi onako kako si ti studio meni.“ Zatim polož glavu na panj.

„Rikarde Karstark gospodaru Kardoma.“ Rob obema rukama diže tešku sekiru. „Ovde te pred bogovima i ljudima proglašavam krivim za ubistvo i veleizdaju. Svojom vlastitom rukom ti uzimam život. Imaš li poslednje reči?“

„Ubij me, i budi proklet. Ti mi nisi kralj.“

Sekira udari. Teška i oštra, ubijala je jednim udarcem, ali su bila potrebna još dva da se glava odvoji od tela, te kada se i to svrši, i mrtvac i živi behu okupani krvlju. Rob zgodeno baci halebardu i čutke se okrenu drvetu-srcu. Stajao je i drhtao, napola stegnutih šaka, dok mu se kiša slivala niz obraze. *On je samo dečak, i nije imao drugog izbora.*

Tog dana sina više nije videla. Kiša je potrajala čitavo jutro, šibala je površine reka i pretvarala travu bogošume u blato i bare. Crna Riba je okupio stotinu ljudi i izahao za Karstarkovima, ali nikao nije očekivao da će ih se mnogo vratiti. „Samo se molim da neću morati da ih vešam“, rekao je na rastanku. Kada je otisao, Kejtlin se vratila u očevu odaju da ponovo sedne kraj postelje lorda Hostera.

,„Neće potrajati još dugo“, upozori je meštar Vajmen kada je došao tog popodneva. „Poslednja snaga mu je na izmaku, mada još pokušava da se bori.“

,„On je uvek bio borac“, kaza ona. „Mili tvrdoglav čovek“

,„Da“, reče meštar, „ali u ovoj bici ne može da pobedi. Vreme je da odloži mač i štit. Vreme je da se preda.“

Da se preda, pomisli ona, da se pomiri. Da li je to meštar govorio o njenom ocu, ili sinu?

Predveče, Džejn Vesterling dode da je poseti. Mlada kraljica stidljivo ude u odaju. „Ledi Kejtlin, nemam nameru da te uz nemiravam...“

,„Dobrodošla si ovde, veličanstvo.“ Kejtlin je vezla, ali sada odloži iglu. „Molim te. Zovi me Djejn. Ne osećam se kao veličanstvo.“

,Ali to ipak jesи. Molim te sedi, veličanstvo.“

,Djejn.“ Ona sede kraj kamina i napeto poravna suknju.

,Biće tvoja volja. Kako mogu da ti pomognem, Djejn?“

,Rob“, reče devojka. „Tako je nesrećan, tako... tako besan i neutešan. Ne znam šta da radim.“

,Teško je oduzeti čovjeku život.“

,Znam. Rekla sam mu, trebalo je to da prepusti glavoseči. Kada lord Tivin šalje čoveka u smrt, on samo izda naredbu. Tako je lakše, zar se ne slažeš?“

,Jeste“, odgovori Kejtlin, „ali je moj gospodar muž naučio svoje sinove da ubijanje nikada ne sme biti lako.“

,O.“ Kraljica Djejn ovlaži usne. „Rob ništa nije okusio čitav dan. Poslala sam Rolama da mu odnese lepu večeru, veprova rebra i kuvani luki pivo, ali ni zalogaj nije probao. Proveo je čitavo jutro pišći neko pismo, i rekao mi je da ga ne uz nemiravam, ali kada ga je završio, spalio ga je. Sada sedi i gleda mape. Pitala sam ga šta traži, ali mi nije odgovorio. Mislim da me nije ni čuo. Nije se čak ni presvukao. Sedi u mokroj i krvavoj odeći. Hoću da mu budem dobra žena, zaista hoću, ali ne znam kako da mu pomognem. Da ga oraspoložim ili utešim. Ne znam šta mu je potrebno. Molim te, moja gospo, ti si mu majka, reci mi šta da uradim.“

Reci mi šta da uradim. Kejtlin bi pitala to isto da ju je otac mogao čuti. Ali lord Hoster je otišao, i više se neće vratiti. Kao i njen Ned. *Bren i Rikon takode, i majka i Brendon, tako davno.* Ostao joj je samo Rob, i sve manja nuda da će ikada više videti kćeri.

,Ponekad“, reče sporu Kejtlin, „najbolje je ne uraditi ništa. Kada sam tek došla u Zimovrel, bolelo me je svaki put kada bi Ned otišao u bogoslužnu da sedi pod svojim drvetom-srcem. Znala sam da je deo njegove duše u tom drvetu, deo koji i sa mnom nikada neće deliti. A ipak sam ubrzo shvatila da bez tog dela on ne bi bio Ned. Djejn, dete, udala si se za Sever, kao i ja... a na Severu zime uvek dolaze.“ Pokuša da se osmehne. „Budi strpljiva. Imaj razumevanja. On te voli, i potrebna si mu, i brzo će ti se vratiti. Možda već ove noći. Budi spremna kada se vrati. To je sve što mogu da ti kažem.“

Mlada kraljica je općinjeno slušala. „Hoću“, reče kada Kejtlin završi. „Čekaju ga.“ *Ustade. „Idem natrag. Možda mu nedostajem. Videću. Ali ako i dalje gleda u mape, biću strpljiva.“*

,Budi“, kaza Kejtlin, ali kada devojka stiže do vrata, ona pomisli na nešto drugo. ,Djejn“, pozva je, ,postoji još nešto što Robu treba od tebe, mada možda to ni sam još ne zna. Kralj mora imati naslednika.“

Devojka joj se osmehnu. „Moja majka kaže isto. Pravi mi napiske, od bilja i mleka i piva, da bih bila plodna. Pijem ih svakog jutra. Rekla sam Robu da će mu sigurno podariti blizance. Edarda i Brendona. Mislim da mu se to dopalo. Mi... mi pokušavamo skoro svakog dana, moja gospo. Ponekad i

dvaput, ili češće.“ Devojka ljupko porumene. „Uskoro ću zaneti, obećavam ti. Molim se Majci na nebesima, svake noći.“

„Odlično. I ja ću se moliti za isto. Stari bogovima i novim.“

Kada je devojka otišla, Kéjtlin se vrati svom ocu i pogladi retku belu kosu na njegovom čelu. „Edarda i Brendona“, uzdahnući tih. „A možda, s vremenom, i Hostera. To bi ti se dopalo?“ On joj ne odgovori, ali odgovor nije ni očekivala. Dok se zvuk kiše na krovu mešao s disanjem njenog oca, ona pomisli na Džejn. Činilo se da devojka ima dobro srce, baš kao što je Rob rekao. *I dobra bedra, što može biti mnogo važnije.*

DŽEJMI

Puna dva dana jahanja, s obe strane Kraljevskog druma, prolazili su kroz široku oblast opustošenu ratom, duž milja počnelih polja i voćnjaka, u kojima su stabla mrtvog drveća štrelala u vazduh poput kolja kakvim se strojevi strelaca štite u bitkama. Mostovi takođe behu spaljeni, a potoci nabujali od jesenjih kiša, tako da su morali uz obale da traže gazove. Noći je paralo zavijanje vukova, ali ne videše nijednog čoveka.

U Devičanskom jezeru, crveni losos lorda Mutona još je vijorio iznad zamka na brdu, ali gradske zidine behu napuštene, kapija razvaljena, pola luča i ducičana spaljeno ili opljačkano. Ne videše živog stvora sem nekoliko podivljih pasa koji ustuknuće na zvuknji hovog dolaska. Jezerce po kome je varoš dobila ime, gde je po predajanju Florijan Luda prvi put video Džonkli kako se kupa sa svojim sestrama, beše tako puno trulih leševa da se voda pretvorila u mutnu sivozelenu čorbu.

„Džem mi ga pogleda, pa udari u pesmu. „Šest devica se kupalo, kod izvora...“

„Šta to radiš?“ - besno upita Brijena.

„Pevam. ‘Šest devica u jezeru’, siguran sam da si već čula tu pesmu. A bile su baš stidljive device. Isto kao i ti. Mada sigurno lepše.“

„Tišina“, reče devojčura, uputivši mu pogled koji je govorio da bi ga rado videla kako pluta u jezercem s leševima.

„Molim te, Džemji“, prekljinjao je Kljos. „Lord Mutor je zaklet na vernost Brzorečju, ne bi valjalo da ga izmamimo iz zamka. A možda se u ruševinama kriju i drugi neprijatelji...“

„Njeni ili naši? To nije isto, braco. Baš bih voleo da vidim ume li devojčura da se služi tim svojim mačem.“

„Ako nećeš da umukneš, moraću da ti začepim usta, Kraljeubico.“

„Oslobi mi ruke, i glumiću gluvinemog čitavim putem do Kraljeve Luke. Šta može biti poštenije od toga, devojčuro?“

„Brijena! Ime mi je Brijena!“ Tri vrane prahuše u vazduhu, preplašene zvukom.

„Hoćeš da se okupaš, Brijena?“ On se nasmeja. „Ti si devica, a evo i jezera. Ja ću ti istrljati leda.“ Nekada je trljao Sersei leda, doksu bili deca u Livačkoj steni.

Devojčura okrenula konja i otkasa. Džemji i ser Kljos krenuše za njom, iz pepela Devičanskog vira. Pola milje dalje, zelenilo stade ponovo da se vraća u svet. Džemiju bi drago. Zgarišta su ga previše podsećala na Erisa.

„Krenula je putem za Senodol“, promrmlja ser Kljos. „Sigurnije bi bilo pratiti obalu.“

„Sigurnije ali sporije. Ja sam za Senodol, braco. Ako ćemo pravo, dojadilo mi je tvoje društvo.“
Možda jesu pola Lanister, ali nisi ni prineti mojih sestri.

Nikada nije podnosio da dugo bude razdvojen od svoje bliznakinja. Čak i kao deca, ušunjali bi se jedno drugom u krevet, i spavalii isprepleteneh ruku. *Tako je bilo i u stomaku naše majke.* Davno pre cvetanja njegove sestre i dolaska njegove muškosti, vidali su kobile i konje u poljima i pse i kuje u štenarama, i oponašali su ih u igri. Jednom ih je majčina soberica uhvatila... nije se sećao šta su tačno radili, ali su zgrozili ledi Džanu, šta god da je to bilo. Otpustila je sobericu, premestila Džemijevu ložnicu na drugi kraj Livačke stene, postavila stražara pred Serseinu, i rekla im da više nikada to ne smeju da rade, ili ona neće imati drugog izbora do da sve ispriča njihovom ocu. Međutim, to nije potrajalio. Nedugo zatim majka im je umrla, radajući Tiriona. Džemji se jedva sećao kako mu je

majka izgledala.

Možda su mu Stanis Barateon i Starkovi učinili uslugu. Proširili su tu priču o rodosvraćenju po čitavom kraljevstvu, tako da sada više ništa nije moralo da se skriva. Zašto da se otvoreno ne oženim Sersei, i delim s njom krevet svake noći? Znajeći su se uvek ženili svojim sestrama. Obrednici, lordovi i kmetovi su žmurnili na taj običaj Targarjena hiljadama godina, neka rade isto i za Lanistere. Time bi Džofrijevo pravo na presto sigurno bilo sasvim osporeno, ali su ipak mačevi bili ti koji su osvojili Gvozdeni presto Robertu, i mačevi na njemu mogu da zadrže Džofrija, bez obzira na to čiji je potomak. *Možemo ga oženiti Mirselom, čim jednom pošaljemo Sansu Stark njenoj majci. To bi pokazalo kraljevstvu da su Lanisteri iznad zakona, baš kao bogovi i Targarjeni.*

Džejmi je odlučio da vrati Sansu, a i mladu devojčicu, ako je nadu. To mu sigurno neće povratiti izgubljenu čast, ali ga je pomisao da će održati reč kada svi očekuju izdaju u zabavljalu više nego što je mogao da iskače.

Jahali su kraj izgađenog žrtvog polja i niskog kamenog zida kada Džejmi iza leda ču tih zvuk, kao da je tuce ptica istovremeno poletelo u vazduh. „Dole!“ - viknu, priljubivši se uz leda konja. Škopac prestravljeni njisnu i prope se kada ga strela pogodi u but. Druge strele im zazviždaše pored glava. Džejmi vide ser Kliosa kako pokušava da skoči iz sedla, i kako pada sa nogom zaglavljenum u uzengijama. Konj mu jurnu i povuče Freja, koji je urlao dok mu je glava udarala o zemlju.

Džejmijev škopac se pokrenu s mukom, duvajući i frlčući od bola. On se izvi da potraži Brijenu. Ona još beše u sedlu, jedna strela joj je štrčala iz leda, druga iz noge, ali kao da ih nije osećala. Vide je kako vadi mač i okreće konja, tražeći strelce. „Iza zida“, viknu Džejmi, s mukom okrećući svog poluslepog konja prema neprijateljmu. Uzde su mu se zaplele u prokleti lanac, a vazduh je ponovo bio pun strela. „Na njih!“ - viknu, pa snažnu mamuznu ragu. Siroti starci konj nekako uspe da ubrzaju. Iznenada je jurio preko žrtvog polja, dižući oblake pleve. Džejmi je imao vremena tek da pomisli: *Bolje bi bilo da me devojčura prati pre nego što shvate da na njih juriša nenaoružan čovek u lancima.* Onda je ču kako ga pristiže. „Večernji dvori!“ - vikala je dok joj je tegleće kljuse grabilo napred, a onda isuka svoj dugački mač. „Oporje! Oporje!“

Nekoliko poslednjih strela bezopasno prolete kraj njih; zatim se strelcii dadoše u beg, baš kao što se strelcii bez podrške uvek razbeže pred jurim vitezova. Kada je Džejmi sustiže, već behu nestali u šumi, nekih dvadesetak koraka dalje. „Više nisi tako raspoložena za bitku?“

„Razbežali su se.“

„Tada ih je naj bolje ubijati.“

Ona vratila mač u korice. „Zašto si ti jurišao?“

„Strelici su hrabri sve dok se kriju iza zidova i gadaju te iz daljine, ali ako im se približiš, razbežće se. Znaju što će im se desiti ako ih dohvatiš. Znaš, imaš strelu u ledima. I još jednu u nozi. Pusti me da pogledam.“

„Ti?“

„Ko drugi? Kada sam poslednji put video brata Kliosa, konj je orao njegovom glavom. Mada pretpostavljam da bi red bio da ga potražimo. Ipak je on nekakav Lanister.“

Kliosa nadoše još upetljano u uzengije. Imao je jednu strelu u desnoj ruci, a drugu u grudima, ali ga je zemlja dokrajčila. Vrh glave mu je bio umrljan krvlju i mek na dodir, komadi slomljene kosti kretali su se ispod kože kada ju je Džejmi opipao.

Brijena kleknu i uhvatiti ga za ruku. „Još je topao.“

„Uskoro će se ohladiti. Hoću njegovog konja i odeću. Muka mi je od rita i buva.“

,Bio ti je brat od tetke.“ Devojčura je bila preneražena.

,Bio je“, složi se Džeđmi. „Ne boj se, braće i rođaka imam za bacanje. Uzeću i njegov mač. Trebaće ti neko da stražari dokse budeš odmarala.“

,Možeš da stražariš i bez oružja.“ Ona ustađe.

,Lancem vezan za drvo? Možda i mogu. A možda mogu i da se nagodim sa sledećom družnom razbojnika, i pustim ih da ti prerežu taj tvoj debeli vrat, devojčuro.“

,Neću ti dati oružje. A ime mi je...“

,„Brijena, znam. Kunem se da ti neću nauditi, ako će to da ublaži tvoje devojačke strahove.“

,Tvoje zakletve su bezvredne. Bio si se zakleio i Erisu.“

,Koliko ja znam, nisi nikoga žvog spalila u oklopu. A oboje želimo da živ i zdrav stignem u Kraljevu Luku, zar ne?“ On čučnu kraj Kliosa i stade da mu otkopčava kaiš s mačem.

,Škdanjaj se od njega. Smesta. Prekini s tim.“

Džeđmiju se svega dosta. Dosta njenog sumnjičenja, dosta njenih uvreda, dosta njenih krivih zuba i njenog širokog pegavog lica i te njene miltavite retke kose. Ne obazirući se na nju, on obema šakama zgrabi balčak mača svog rođaka, pridrža leš nogom, i cimnu. Kada sečivo kliznu iz korica, već se okreao, izmahivao mačem u hitrom, smrtonosnom luku. Čelik presrete čelik uz prodoran zvezet od koga su kosti igrale. Brijena je nekako na vreme isukala svoj mač. Djeđmi se nasmeja. ,Svaka čast, devojčuro.“

,Daj mi mač, Kraljeubico.“

,O, hoću, nego što.“ On skoči na noge i nasmru na nju, a mač kao da mu ožive u rukama. Brijena odskoči, odbijajući udarce, ali on krenu za njom, napadajući još žešće. Čim bi ona odbila jedan udarac, usledio bi drugi. Mačevi su se ljubili, i odbijali i ponovo ljubili. Djeđmijeva krv je pevala. Za ovo je on stvoren; nikada se nije osćeo tako živ kao kada bi se borio, kao kada bi smrt zavisila od svakog zamaha. *A pošto su mi ruke vezane lancima, devojčura nakratko čak može biti i dostojan protivnik.* Zbog lanaca je morao da koristi dvoručni hvat, mada su, naravno, dužina i domašaj bili kraći nego da je oružje zaista bilo pravi, dvoručni veliki mač, ali kakve to veže ima? Mač njegovog brata od strici bio je dovoljno dugačak da završi priču o toj Brijeni od Oporja.

Visoko, nisko, bočno, sipao je čelik po njoj. Levo, desno, iz lakti i ramena, zamahivao je tako žestoko da su iskre letelo kad bi se mačevi sudarali, odozgo, odozdo, sa strane, neprekidno je napadao, terao je, koraki i eskivaža, eskivaža i korak, korak i udarac, izmahivao je i ubadao, brže, brže, brže...

...sve dok, bez daha, nije zakoračio unazad i pustio da mu vrh mača dodirne zemlju, da bi predahnuo. „Uopšte nisi loša“, priznade. „Za jednu devojčuru.“

Ona duboko i lagano udahnu, oprezzo ga posmatrajući. „Neću da te povredim, Kraljeubico.“

,Kao da bi mogla.“ Podigao je sečivo iznad glave brzo kao vihor i ponovo poleteo na nju, uz zvezet lanaca.

Djeđmi nije znao koliko je dugo napadao. Možda su prošli minuti, a možda sati; kada se mačevi probude, vreme spava. Terao ju je dalje od Kliosovog leša, terao je preko druma, terao je u drveće. Jednom se spotakla o koren koji nije primetila, i na tren je pomislio da je gotova, ali se spustila na koleno umesto da padne, i nijednog trena nije spustila gard. Mač joj je poskočio da odbije udarac naniže, koji bi je rasporio od grla do prepona, a onda je zamahnula *na njega*, i opet, i opet, i opet, i uspela da se digne, udarac po udarac.

Ples se nastavio. Pričio ju je uz hrast, prokleo kada mu je izmakla, pratio kroz plitak potocić napola zajažen opalim lišćem. Čelik je odzvanjao, čelik je pevao, čelik je urlao i iskrio i grebao, a žena je

počela da stenje kao krmača sa svakim sudarom, pa ipak nekako nije mogao da je dosegne. Kao da je oko sebe imala gvozdeni kavez koji je zaustavljao svaki njegov napad.

,Uopšte nisi loša“, reče kada na tren zastade da povrati dah, obilazeći je zdesna.

,Za devojčuru?“

,Recimo, za štitonošu. Zelenog štitonošu.“ Teško se, zadihano, nasmejava. ,Hajde, hajde, dušice, muzika još svira. Mogu li vas zamoliti za ovaj ples, moja gospo?“

Stenući, ona navali na njega, sećiva zapеваše, i iznenada Džejmi postade taj koji s mukom odbija čelikod kože. Jedan njen zamah mu ogreba čelo, i krv mu poteče u desno oko. *Tuđini je odneli, i nju i Brzorečje!* Njegovo umeće je zardalo i istruilo u onoj prokletoj tamnici, a ni lanci mu nisu bili od neke pomoći. Oko mu se zatvorilo, ramena utrnula od udaraca, a članci gaboleli od težine lanca, okova i mača. Dugački mač mu je postajao sve teži sa svakim udarcem, i Džejmi je znao da ne izmahuje onako brzo kao malopre, niti ga diže onoliko visoko.

Jača je od mene.

Ta spoznaja ga prestravi. Robert je bio jači od njega, naravno. Beli Bik Džerold Hajtauer takođe, u svojoj mladosti, i ser Artur Dejn. Među živima, Veliđžon Amber je bio jači, Delivepar od Krejkdvora verovatno, braća Klegani sigurno. Planinina snaga nije bila ljudska. To nije bilo važno. Brzinom i veštinom, Džejmi je mogao sve da ih pobedi. Ali ovo je bila žena. Ogorčna kravetina od žene, da, ali ipak... po svemu bi ona trebalo da bude ta koja se zamara.

Umesto toga, ona ga potera nadaz u potok, vičući: „Predaj se! Baci mač!“ Klizav kamen se iskrenu pod Džejmijevim stopalom. Dok je osećao kako pada, gotovo slučajno se bacu u napad. Vrh mača mu prode kraj njene blokade i zari joj se u butinu. Crveni cvet procva, i Džejmi je imao tren da uživa u prizoru njene krvi pre nego što mu koleno udari u kamen. Bol ga zaslepi. Brijena se, prskajući vodu, zalete na njega i šutnu mu mač. „*PREDAJ SE!*“

Džejmi nalete ramenom u njene noge, srušivši je na sebe. Otkotrilaše se, ritajući se i udarajući, sve dok na kraju nije sedela na njemu. Nešto isuka njen bodež iz kanija, ali pre nego što stiže da joj ga zarije u stomač, ona ga uhvati za ruku i udari mu šaku o kamen tako snažno da on pomisi kako će mu iščupati ruku iz laka. Njena druga šaka mu pokri lice. „Predaj se!“ Gurnu mu zatim glavu dole, zadrža je pod vodom, izvuče je na površinu. „*Predaj se!*“ Džejmi joj pljunu vodu u lice. Ona ga opet gurm, voda pljušn, i opet je bio ispod površine, bespomoćno se ritajući, pokušavajući da diše. Ona ga ponovo izvuče. „*Predaj se, ili ću te udaviti!*“

,I prekršiti zakletvu?“ - zareža on. „Kao ja?“

Ona ga pusti, i on uz pljusak pade.

A šuma se zaori od grubog smeha.

Brijena skoči na noge. Ispod pojasa je bila sva blatinjava i krvava, raščerupane odeće, zajapurenog lica. *Izgleda kao da su nas uhvatili da se tucamo, a ne da se borimo.* Džejmi otpuza preko kamenja do pličake, brišući krv iz oka okovanim rukama. Naoružani ljudi stajaju na obe obale potočića. *Nije ni čudo, toliku smo buku digli da bismo i zmaja probudili.* „Pozdrav, priatelji!“, vilku im on vedro. „Oprostite ako smo vas uznenimirili. Uhvatili ste me kako kažnjavam svoju ženu.“

,Ja bi' reko da je ona tebe kažnjavala.“ Čovek koji je progovorio beše širok i snažan, a štitnik njegove plitke laciće nije sasvim prikrivao rupu gde je nekada stajao nos.

Ovo nisu odmetnici koji su ubili ser Kliosa, iznenada shvati Džejmi. Okružio ih je najgori ološ: crnomanjasti Dornjani i plavi Lišani, Dotraci sa zvoncima u kosama, maljavi Ibenežani, Letnji eostrvljani crni kao ugajalj u plastovima od perja. Znao je ko su. *Hrabri drugari.*

Brijeni se povrati glas. „Imam stotinu jelenova...“

Suv čovek nalikna leš, u otrcanom kožnom plastu, reče: „To ćemo uzeti za početak moja gospo.“

„Onda ćemo ti uzeti pičku“, dodade onaj bez nosa. „Sigurno nije tako ružna Ko ostalo na tebi.“

„Okreni je i razvali je u dupe, Rordže“, posavetova dornski kopljanič sa šalom od crvene svile oko kacige. „Tako nećeš morati da je gledaš.“

„Pa da je lišim zadovoljstva da gleda *mene*?“ - upita onaj bez nosa, i ostali se nasmejaše.

Koliko god bila ružna i tvrdoglavka, devočura nije zaslужivala da je takav ološ siluje. „Ko je ovde zapovednik?“ - upita Džeđmi glasno.

„Ja imam tu čast, ser Djeđmi.“ Lešinine oči behu podlivene krvlju, kosa suva i retka. Tamnoplave vene su se nazirale kroz bledu kožu njegovih šaka i lica. „Arzvik sam ja. Zvani Arzvik Verni.“

„Znaš ko sam?“

Najamnikagnu glavu u stranu. „Potrebno je malo više od brade i obrijane glave da prevari Hrabre drugare.“

Krvave Lakrdijaše, hoćeš da kažeš. Djeđmiju su oni bili jednako gadni kao i Gregor Klegani ili Ejmori Lorč. Psi, tako ih je svr zvao njegov otac, i koristio ih je kao pse, da progone njegovu loviju i utečaju joj strah u kosti. „Ako me znaš, Arzviče, znaš da ćeš dobiti svoju nagradu. Lanisteri uvek plaćaju svoje dugove. Što se devočure tiče, visokoroden je, i vredna dobrog otkupa.“

Njegov sagovornikagnu glavu u stranu. „Štavno? Prava sreća.“

U Arzvikovom osmehu beše nečeg prepredenog, što se Djeđmiju nije dopadalo. „Čuo si me. Gde je Jarac?“

„Nekoliko sati daleko. Biće mu drago da te vidi, u to nema sumnje, ali ga ja ne bih zvao Jarcem u lice. Lord Vargo je postao veoma osetljiv na uvrede svog dostojanstva.“

Otkada to taj mutavi divljak ima dostojanstvo? „Potrudiću se da to imam na umu kada ga budem video. Čega je on lord, moliću?“

„Harendvora. Tako mu je obećano.“

Harendvora? Je li to moj otac sišao s uma? Djeđ mi diže ruke. „Skinite mi ove lance.“

Arzvik smeh beše svu kao hartija.

Nešto ovde mnogo ne valja. Djeđmi ne pokaza svoju nelagodu, već se samo osmehnu. „Rekao sam nešto smešno?“

Beznosi se iskezi. „Ti si nešto najsmešnije što sam vido, još otako je Grizač odgrizo sise onoj obrednicu.“

„Ti i tvoj otac ste izgubili previše bitaka“, objasni Dornjanin. „Morali smo da zamenimo lavlj e krzno vučjim.“

Arzvik raširi ruke. „Timeon hoće da kaže kako Hrabri drugari više nisu u službi kuće Lanistera. Sada služimo lorda Boltona, i Kralja na Severu.“

Djeđmi mu se hladno, prezivo osmehnu. „A ljudi pričaju da je *moja* čast sranje?“

Arziku se ta primedba nije dopala. Na njegov znak, dvojica Lakrdijaša zgrabiše Djeđmija za ruke, a Rordž mu zari oklopjenu pesnicu u stomak. Kada se Djeđmi presamiti, stenući, ču devočuru kako se buni: „Stanite, ne smete mu nauditi! Ledi Kejtlin nas je poslala u zamenu za taoce, on je pod mojom zaštitom...“ Rordž ga ponovo udari, izbivši mu vazduh iz pluća. Brijena polete za svojim mačem, koji je ležao na dnu potoka, ali je Lakrdijaši zgrabiše pre nego što stiže da ga uhvati. Bila je toliko snažna da su tek četvorica ljudi uspeli da je savladaju, a zatim i krvnički prebiju.

Na kraju je devočurino lice bilo jednakonateklo i krvavo kao što je sigurno bilo i Djeđmijevu, a

izbili su joj i dva zuba. Od tog se nimalo nije prolepšala. Dvoje zarobljenika su, teturave i krvave, proveli kroz šumu do konja, a Brijena je pri tom i šepala zbog rane u butini koju joj je on naneo. Džejmi ju je žalio. Noćas će izgubiti devičanstvo, u to nije sumnjao. Onaj gad bez nosa će je sigurno silovati, a verovatno i još neki posle njega.

Dornjanin ih je vezao leda uz leda na Brijeninom teglecem kljusetu dok su ostali Lakrdijaši skidali Kliosa Freja do gole kože i delili njegovu imovinu. Rordž je dobio krvavi ogrtac s gordim simbolima Lanistera i Freja. Strele su probile i kule i lavove.

„Nadam se da si srećna, devojčuro“, prošapta Džejmi Brijeni. Nakašlja se, i ispljunu usta puna krvi. „Da si mi dala oružje, nikada nas ne bi zarobili.“ Ona mu ne odgovori. *E, ovo je kučka tvardoglavica kao svinja*, pomisli on. *Ali i hrabra, da*. To je morao da joj prizna. „Kada se noćas ulogorimo, silovaće te, i to ne jednom.“, upozori je on. „Boљe da se ne otimaš. Ako se budeš borila, izgubićeš još nešto sem dva-tri zuba.“

Oseti kako se na te reči Brijenina leda koče. „Tako bi ti postupio da si žena?“

Da sam žena, bio bih Sersei. „Da sam žena, naterao bih ih da me ubiju. Ali nisam.“ Džejmi potera konja u kas. „Aržvič! Reč!“

Sovi najamnik u otrcanom kožnom plastu zaustavi konja, a onda im se približi. „Šta želiš od mene, ser? I paži na jezik da te ne bih ponovo kaznio.“

„Zlato“, reče Džejmi. „Volis zlato?“

Aržvik ga je proučavao zakrvavljenim očima. „Ume da bude korisno, moram da priznam.“

Džejmi uputi Aržviku pogled pun razumevanja. „Sve zlato Livačke stene. Zašto bi u njemu uživao Jarac? Zašto nas ne povedeš u Kraljevu Luku i sam uzmeš moj otkup? I njen, ako hoćeš. Oporje zovu Safirinom ostrvom, to mi je neka devica jednom rekla.“ Devojčura se na to promešljaji, ali očuta.

„Smatraš me to za izdajnika?“

„Naravno. A šta bi drugo bio?“

Na delić trena Aržvik razmisli o predlogu. „Kraljeva Luka je daleko, a u njoj je tvoj otac. Lord Tivin može da nam zameri što smo prodali Harendvoru lordu Boltonu.“

Pametniji je nego što izgleda. Džejmi se nadao da će obesiti đubre s džepovima punim zlata. „Mog oca prepusti meni. Sredi ču ti kraljevsko pomilovanje za sve zločine. Srediču ti da postaneš vitez.“

„Ser Aržvik“, reče čovek, uživajući u zvuku tih reči. „Kako bi samo moja draga žena bila ponosna da to čuje. Šteta što sam je ubio.“ On uzdahnu. „A šta će biti s našim hrabrim lordom Vargom?“

„Da ti otpevam strofu ‚Kiša nad Kastamirom?‘ Jarac neće biti tako hrabar kada ga se moj otac dočepa.“

„A kako će to da uradi? Zar su ruke tvog oca toliko dugačke da nas zgrabe i preko zidina Harendvora?“

„Ako bude potrebno.“ Čudovišna ludost kralja Harena je i ranije pala, i moći će da padne ponovo. Zar si toliku budala da misliš kako jarac može pobediti lava?“

Aržvik se okrenuo i lenjio ga ošamari. Čista i opuštena *drskost* tog čina bila je gora od samog udarca. *On me se ne boji*, shvati Džejmi, osetivši jezu. „Dovoljno sam čuo, Kraljeubico. Stvarno bi trebalo da sam velika budala pa da verujem obećanjima krivokletnika kao što si ti.“ Rekavši to, obode konja i odjuri napred.

Eris, pomisli Džejmi besno. *Sve se uvek vraća na Erisa*. Njihao se od pokreta svog konja, želeći da ima mač. *Dva mača bi bila još bolja*. *Jedan za devojčuru, a jedan za mene*. *Poginuli bismo, ali bismo ih polovinu poveli sa sobom u pakao*. „Zašto si im rekao da je Oporje Safirino ostrvo?“ - prošapta

Brijena kada se Arzvikudalj i „Misliće da mi je otac bogat dragulj ima...“

„Moli se da u to poveruje.“

„Zar je svaka tvoja reč laž, Kraljeubico? Oporje se zove Safirno ostrvo zbog plavetnila njegovih voda.“

„Vikni to malo glasnije, devođeuro, mislim da te Arzvik nije čuo. Što pre saznaju da nisi vredna prevelikog otkupa, to će silovanja pre početi. Jahaće te svaki od njih, ali šta te briga? Samo zatvori oči, raširi noge, i zamisljaj za svakoga od njih da je Renli.“

Hvala bogovima, začutala je na neko vreme.

Dan se beše skoro okončao kada su našli Varga Houta kako pljačka malo obrediše sa još desetak svojih Hrabrih drugara. Raznobjojni prozori su bili porazbijani, rezbareni drveni bogovi izvučeni na svetlost dana. Najdeblji Dotrak koga je Džeđmi u životu video sedeo je na Majčinim grudima, vrhom noža kopajući oči od kalcedona. U blizini, mršavi pročelavci obrednik visio je naglavačke sa grane velikog kestena. Tri Hrabra drugara koristila su njegov leš kao streljačarsku metu. Jedan od njih je sigurno bio vešt, pošto su mrtvacu iz oba oka štrelje strelje.

Kada najamnici ugledaše Arzviku i zarobljenike, začu se poklič na pet-šest različitih jezika. Jarac je sedeo kraj vatre i jeo napola pečenu pticu s ražnja, a mast i krv curili su mu niz prste u dugačku retku bradicu. On obrisa šake o tuniku i ustade.

„Hvajeubica“, zabalavi. „Moj fl favorijen.“

„Moj gospodaru, ja sam Brijena od Oporja“, viknu devojčura. „Ledi Kejtlin Stark mi je naredila da isporučim ser Džeđmija njegovom bratu u Kraljevu Luku.“

Jarac je ravnodušno pogleda. „Utifajte je.“

„Počuj me“, zavapi Brijena kada Rordž odseče užad koja su je vezivala za Djeđmija, „ime Kralja na Severu, kralja komu služite, molim vas, saslušajte...“

Rordž je svuče s konja i stade da je udara nogama. „Pazi da joj ne polomiš neku kost“, dobaci mu Arzvik. „Konjolika kučka je vredna safira koliko je teška.“

Dornjanin Timeon i smrdljivi Ibenežanin svukoše Djeđmija sa sedla i grubo ga gurnuše ka vatri. Ne bi mu bilo teško da zgrabi balčak mača jednoga od njih dok su ga gurali, ali bilo ih je previše, a on je još bio u okovima. Možda bi i posekao jednog ili dvojicu, ali bi na kraju poginuo. Djeđem još nije bio spremjan da pogine, a pogotovo ne za neloga poput Brijene od Oporja.

„Ovo je fvavan dan“, reče Vargo Hout. Oko vrata mu je visio lanac od povezanih novčića, novčića raznih veličina i boja, livenih i kovanih, s likovima kraljeva, čarobnjaka, bogova i demona, i svakojakih čudnih zveri.

Novčići iz svih zemalja u kojima se borio, priseti se Djeđmi. *Pohlepa je put do ovog čoveka. Ako je jednom izda, izdaće ponovo.* „Lorde Vargo, pogrešio si što si napustio službu mog oca, ali nije kasno da se to ispravi. Platiće ti dobro za mene, to sigurno znaš.“

„O, da“, kaza Vargo Hout. „Pola flata u Vivafhoj feni fu dobiti. Avi mu povo mojam povfu.“ Onda reče nešto na svom skidiskom jarčevskom jeziku.

Arzvik ga gurnu u leđa, a luda u kariranoj ružičasto-zelenoj odori izbi mu noge. Kada pade na zemlju, jedan od strelaca zgrabi lanac između njegovih šaka i povuče mu ruke napred. Debeli Dotrak odloži nož i isuka ogromni zakriviljeni arak, opako oštu kosu-mač koju su voleti gospodari konja.

Hoće da me uplaše. Luda skoči Djeđmiju na leđa, kločući se, dok se Dotrak gegao ka njemu. *Jarac hoće da se upišam u čakšire i molim ga za milost, ali to zadovoljstvo mu nikada neću priuštiti.* On je Lanister od Livačke stene, lord zapovednik Kraljeve garde, nijedan najamnik ga neće naterati da

vrišti.

Sunčeva svetlost srebrnasto zaigra na sečivu kada *arak* udari, gotovo prebrzo za ljudsko oko. A Džejmi vrissnu.

ARJA

Mala četvrtasta utvrda bila je prava ruševina, kao i veliki sedi vitez koji je u njoj živeo. On beše tako star da nije razumeo njihova pitanja. Šta god mu govorili, samo bi se osmehivao i mrmljao: „Branio sam most od ser Mejnarda. Crvenu kosu i crnu narav je on imao, ali nije mogao da me pomeri. Šest sam ljudi rana zadobio pre nego što sam ga pogubio. Šest!“ Meštar koji se za njega brinuo srećom beše mlađi čovek Nakon što je stari vitez zaspao u stolici, on ih povede u stranu i reče: „Bojam se da tražite duha. Odavno nam je stigla ptica, ima tome bar šest meseci. Lanisteri su uhvatili lorda Berika u blizini Božjeg oka. Obesili su ga.“

„Jeste, obesili su ga, ali ga je Toros skinuo s drveta pre nego što je izdahnuo.“ Limov slomljeni nos nije bio više tako crven i natečen kao pre, ali je loše srastao, od čega mu je lice izgledalo iskrivljeno. „Našeg lorda je teško ubiti, veoma teško.“

„A izgleda da ga je i teško naći“, kazali meštar. „Jeste li pitali Gospu od Lišća?“

„Pitaćemo“, odgovori Zelenobradi.

Narednog jutra, dok su prelazili kameni mostić iza utvrde, Džendri se zapita da li je to most na kome se starac nekada davno borio. Niko nije znao da mu odgovori. „Verovatno jeste“, reče Talični Džek. „Ne vidim druge mostove.“

„Znali bismo zasigurno, da postoji pesma“, reče Tom Sedamžica. „Jedna dobra pesma, i znali bismo ko je bio ser Mejnard i zašto je tako silno želeo da prede most. Siroti stari Ličester bi možda bio čeven kao Zmajvitez da je samo imao dovoljno pameti da drži pevača.“

„Sinovi lorda Ličestera su izginuli u Robertovoj buni“, progunda Lim. „Jedni na jednoj, drugi na drugoj strani. On je tada skrenuo. Nikakva prokleta pesma tu neće pomoći.“

„Šta je to meštar hteo da kaže, o nekoj Gospi od Lišća?“ - upita Arja i Angija dok su jahali.

Strelac se osmehnu. „Čekaj pa ćeš videti.“

Tri dana kasnije, dok su jahali kroz žutu šumu, Talični Džek skide rog i dunu signal, drugačiji nego pre. Zvuk tekući je zamro kada se leštvice od užadi spustiće s grana. „Vežite konje i idemo gore“, reče Tom, zapevajući reči. Popeše se u tajno selo u visokim granama, lavigint mostića od konopaca i kućica prekrivenih mahovinom, skrivenih iza crvenih i zlatnih zdovida, i odvedoše ih do Gospodine od Lišća, kao prut mršave sedokose žene obučene u grubo sukno. „Ne možemo ostati ovde još dugo, pošto je jesen stigla“, kazala im ona. „Desetak vukova spustilo se niz Hejfordski drum pre devet dana, lovili su. Da su digli pogled, videli bi nas.“

„Nisi videla lorda Berila?“ - upita Tom Sedamžica.

„Mrtav je.“ Zvučala je kao da joj je muka. „Planina ga je uhvatilo i zario mu bodež u oko. Jedan brat prosjak nam je to rekao. Čuo je to od čoveka koji je sve video svojim očima.“

„To je stara i bajata priča, i lažna“, reče Lim. „Gospodara munju nije tako lako ubiti. Ser Gregor mu je možda isterao oko, ali se od toga ne umire. Evo Džeka da ti kaže.“

„Pa, ja nisam“, reče jednooki Talični Džek. „Mog oca su obesili lovočuvare lorda Pajpera, brata Vota su mi poslali na Zid, a Lanisteri su mi pobili ostalu braću. Oko, to nije ništa.“

„Kuneš se da nije mrtav?“ Žena stegnu Limovu ruku. „Blagosloven bio, Lime, to su najbolje vesti u poslednjih pola godine. Nekoga Ratnik brani, a i crveni sveštenik!“

Sledeće noći su našli sklonište na zgaristu nekog obredišta, u spaljenom selu zvanom Isplesište. Samo krhotine behu ostale od raznobjasnijih prozora, a stari obrednik koji ih je dočekao kaza da su

pljačkaši odneli čak i Majčinu skupocenu odoru, Staričinu pozlaćenu svetiljku i Očevu srebrnu krunu. „Odsekli su i Devičine grudi, mada su bile od običnog drveta“, reče im on. „A i oči, oči su bile od ahata i lapis-lazulija i sedefa, iskopalni su ih noževima. Neka im se Majka svima smiluje.“

„Čje je to delo?“ - upita Lim Limunplašt. „Lakrdijaša?“

„Ne“, odgovori starac. „Severnjacu su bili Divljaci koji se klanjaju drveću. Tražili su Kraljeubicu, tako su rekli.“

Arja ga je čula, i grizla usnu. Osećala je džendrijev pogled na sebi. A od njega bes i sramom.

Desetak ljudi je živelo u podrumu ispod obredišta, među paučinom i korenjem i slomljenim vinskim burićima, ali ni oni nisu imali glasa o Beriku Donderionu. Čak ni njihov voda, koji je nosio čadav oklop i grubo oslikanu munju na plaštu. Kada Zelenobradi vide da ga Arja gleda, nasmeja se i reče: „Gospodar munja je svugde i nigde, mržavice veverice.“

„Nisam ja veverica“, pobuni se ona. „Uskoro ću biti odrasla žena. Napuniću deset i jednu godinu.“

„Onda paži da se ne uđaš za meni!“ On pokuša da je zagolica ispod brade, ali ga Arja pljuštu po glupavoj šaci.

Lim i Džendri su te noći igrali domine sa svojim domaćinima, dok je Tom Sedamžica pevao luckastu pesmu o Benu Golemom Trbuhi i prvoobrednikovoj guski. Angi je pustio Arju da proba njegov luk, ali koliko god grizla usnu, nije mogla da ga napne. „Treba ti lakši luk, moja gospo“, reče pegavi strelac. „Ako u Brzorečju ima odležalog drveta, mogao bih i da ti ga napravim.“

Tom ga začu i prekide pesmu. „Ti si mlada budala, Strelče. Ako budemo išli u Brzorečje, biće to samo da uzmemo otkop za nju, i nećeš imati vremena da sediš naokolo i praviš lukove. Budi srećan ako se izvučeš s glamom na ramenima. Lord Hoster je vešao odmetnike dok se ti još nisi ni brijaš. A onaj njegov sin... čoveku koji i mrzi muziku ne može se verovati, oduvekto tvrdim.“

„Ne mrzi on muziku“, kaza Lim, „već tebe, budalo.“

„Pa, za to nema razloga. Cura je htela da od njega napravi muškarca, nisam ja kriv što se previše napišao, pa nije mogao da obavi posao“

Lim frknut kroz slomljeni nos. „Ti si o tome spevao pesmu, ili neki drugi magarac zaljubljen u zvuk sopstvenog glasa?“

„Ja sam je otpевao samo jednom“, požali se Tom. „A ko kaže da je pesma uopšte o njemu? Bila je to pesma o rabi.“

„Mlitavoj ribi“, nasmeja se Angi.

Arju nije bilo briga o čemu su Tomove glupave pesme. Okrenuo se Harvinu. „Šta je to hteo da kaže o otkušu?“

„Silno nam trebaju konji, moja gospo. Kao i oklopi. Mačevi, štitovi, kopinja. Sve što se može kupiti za zlatnike. Da, i seme za sejanje. Zima dolazi, sećaš se?“ On je dodirnuo ispod brade. „Nećeš biti prvi visokorodeni sužanj koga smo prodali za otkop. A nadam se - ni poslednji.“

To je bar bilo istina, znala je Arja. Vitezove su stalno zarobljavali i otakupljivali, a ponekad i žene. Ali šta ako Rob ne bude hteo da plati njihovu cenu? Ona nije čuveni vitez, a kraljevina bi kraljevstvo trebalo da bude važnije od sestara. A šta će reći njihova gospo majka? Želi li ona još njen povratak, posle svega šta je uradila? Arja je grickala usnu i razmišljala.

Narednog dana su dojavali do brda zvanog Visoko srce, koje je stvarno bilo toliko visoko da se Arji činilo kako s njegovog vrha vidi pola sveta. Oko vrha je stajao prsten ogromnih belih panjeva, sve što je ostalo od kruga nekada moćnih čuvardrva. Arja i Džendri obidoše oko brda da ih prebroje. Bilo ih je trideset i jedno, a neka behu toliko široka da bi mogla na njima da spava.

Visoko srce je bilo sveto Deci šume, rekao joj je Tom Sedamžica, i neke njihove čarolije još su se tu držale. „Ljudima koji su ovde prespavali nikada se ništa loše nije desilo“, rekao je pevač. Arja pomisli kako to mora biti istina; brdo beše tako visoko, a okolne zemlje tako ravne da neprijatelj nije mogao neopapaženo da se prikrade.

Seljani iz tog kraja izbegavaju brdo, rekao joj je Tom; pričalo se da ga pohadaju duhovi Dece šume koja su tu izginula kada je kralj Andala, po imenu Ereg Rodoubica, posekao njihovu šumu. Arja je znala za Decu šume, a i za Andale, ali je duhovi nisu plašili. Nekada se krila u kripti Zimovrela, kada je bila mala, i igrala se igara dodi-u-moj-zamak i čudovišta i devica među kamenim kraljevima na njihovim prestolima.

Pa ipak, te noći joj se dlačice na potiljku naježile. Zaspala je, ali ju je oluja probudila. Vetur je podigao polkrivač s nje i oduvao ga u žbunjek. Kada je otišla po njega, začula je glasove.

Kraj žeravica logorske vatre videla je Toma, Lima i Zelenobradog kako razgovaraju s nekom sićušnom ženom, za stopu nižom od Arje i starijom od Stare Nen, pogbljenom i smežuranim, oslonjenom na čvornovat crni štap. Bela kosa dopirala joj je gotovo do zemlje. Na naletu vetra bi se digla i zavjorila oko njene glave poput oblaka. Koža joj beše još i belja, boje mleka, a Arji se činilo da su joj oči crvene, mada je to bilo teško proceniti iz žbunja. „Stari bogovi se komešaju, i ne daju mi sna“, čula je ženu kako govori. „U snu sam videla senku usplamtelog sreca kako kolje zlatnog jelena, da Sanjala sam čoveka bez lica, što čeka na zanj ihanom mostu. Na ramenu mu beše utopljena vrana, a s krila joj lejujuh morske trave. Sanjala sam o nabujaloj reci i ženi koja je bila riba. Mrtva je plutala, s crvenim suzama na obrazima, ali kada joj se oči otvorile, o, probudih se od strave. Sve sam to sanjala, i još. Imate li darova za mene, da mi platite za moje snone?“

„Snovi“, progundala Lim Limunplašt, „jakva je korist od snova? Žene ribe i utopljene vrane. I ja sam sinoć sanjao. Ljubio sam jednu služavku iz krčme koju sam nekada znao. Hoćeš li ti meni za to da platiš, starice?“

„Služavka je mrtva“, prosilka žena. „Samo je crvi mogu ljubiti sada.“ A onda Tomu Sedamžici reče: „Dajte mi pesmu ili odlazite.“

I tako joj je pevač pevao, tako tihno da je Arja čula samo odlomke reči, mada joj je melodija bila nekako poznata. *Kladim se da bi Sansa znala ovu pesmu*. Njena sestra ih je sve znala, čak je umela pomalo i da svira, a lepo i je pevala. *Ja sam uvek umela samo da izvikujem reči*.

Narednog jutra od male bele žene ne beše ni traga. Dok su sedlali konje, Arja upita Toma Sedamžicu da li Deca šume još obitavaju na Visokom srcu. Pevač se nasmeja. „Videla si je, je li tako?“

„Jeli ona bila duh?“

„Da li se duhovi žale na kostobolju? Ne, ona je samo lepec. Al' je mnogo čudna, a ima i urokljivo oko. Ipač zna mnogo šta što nikako ne bi mogla znati, a ponekad će ti nešto od toga i reći ako joj se dopadneš.“

„Ti si joj se dopao?“ - upita Arja sumnjičavo.

Pevač se nasmeja. „Bar moj glas, ako ništa drugo. Uvek me, međutim, tera da pevam istu prokletu pesmu. To i nije loša pesma, pazi, ali ja znam i mnoge druge, jednako dobre.“ Odmahnu glavom. „Nije bitno. Na tragu smo. Kladim se da ćeš uskoro upoznati Torosa i Gospodara munju.“

„Ako ste vi njihovi ljudi, zašto se od vas kriju?“

Na to Tom Sedamžica zakoluta očima, ali joj Harvin odgovori. „Ne bih to nazvao skrivanjem, moja gospo, ali je istina, lord Berik je stalno u pokretu, i retko govorii kakve su mu namere. Tako niko ne

može da ga izda. Nas, ljudi zakletih njemu, sada sigurno ima na stotine, možda i na hiljade, ali ne bi valjalo kada bismo ga svrati. Opustošili bismo zemlju, ili bi nas u bici iskasapila neka veća vojska. Ovako raštrkani u manjim družinama, možemo da udarimo na deset mesta odjednom, i da nestanemo pre nego što neprijatelj i krene u poteru. A kada nekoga od nas uhvate i ispituju, pa, ne možemo reći gde je lord Berik, šta god da nam rade.“ Oklevao je na tren. „Znaš šta to znači kada te ispituju?“

Arja klimnu glavom. „Golicanje, tako su to zvali. Poliver i Raf i ostali.“ Ispričala mu je o selu kraj Božeg oka gde su uhvatili nju i Džendrija, i kakva je pitanja Golicač postavlja. „Ima li u selu skrivenog zlata?“ - tako bi uvek počinjao. „Srebra, dragulja? Ima li hrane? Gde je lord Berik? Ko mu je od seljana jatkal? Kuda je otisao? Koliko ljudi ima sa sobom? Koliko vitezova? Koliko strelica? Koliko konjanika? Kako su naoružani? Koliko ima ranjenika? Kuda su otisli, kažeš?“ Od same pomisli na to ponovo je začula krike, i osetila smrad krv i govana i spaljenog mesa. „Uvek je postavlja ista pitanja“, reče ona odmetnicima, „ali je golicanje menja svakog dana.“

„Nijedno dete ne bi smelo da vidi nešto tako“, prozorbi Harvin kada ona završi. „Čuli smo da je Planina kod Kamenog mlina izgubio pola svojih ljudi. Možda taj Golicač baš sada pluta niz Crveni krak, a ribe mu grizu lice. Ako ne, pa, to je još jedan zločin za koji će odgovarati. Naš lord govori da je rat počeo kada ga je desnica poslao da sproveđe kraljevu pravdu nad Gregorom Kleganjem, i da time i namerava da ga okonča.“ Potapsa je po ramenu da je umiri. „Boje uzajaši, moja gospo. Do Žirnog dvora ima čitav dan jahanja, ali će nas tamo čekati krov nad glavom i topla hrana.“ *Stvarno* im je trebao čitav dan jahanja, i suton se već spuštao kada pregaziše jedan potok i nađoše na Žirni dvor, s kamenim zidinama i velikom utvrdom od hrastovine. Njegov gospodar beše otisao da se bori u pratinji svog gospodara, lorda Vensa, a u njegovom odsustvu vrata zamka behu zatvorena i ojačana. Ali je njegova gospa supruga bila stara poznanica Toma Sedamžice, a Angi reče da su nekada bili i ljubavnici. Angi je često jahao kraj Arje; bio joj je bliži po uzrastu od bilo koga drugog sem Džendrija, i pričao joj je zabavne priče o Dornskim krajinama. Ali je nije prevario. *Nije mi on prijatelj. Samo me drži na oku da ne bih opet pobegla.* Pa, i Arja je umela da gleda. To je naučila od Sirija Forela.

Ledi Smolvud je ljubazno primila odmetnike, mada ih je poštено izgrdila što kroz rat vodaju jednu malu devojčicu. Još se više razbesnela kada je Limu izteloto da je ona visokorodenja. „Ko je obukao siroto dete u te Boltonove krpe?“ - upitala ih je ljtito. „Taj grb... mnogi bi je ljudi obesili a da ne trepnu, samo zato što na grudima nosi odranog čoveka.“ Arju zgrabiše i odvedoše na sprat, ubaciše je u katu i potopise u vrelu vodu. Služavke ledi Smolvud je tako žestoko oribaše da joj se činilo da su je stvarno odrale. Čak su je i namazale nečim što je smrdelo na cveće.

A posle toga su uporno zahtevale da se obuče u žensku odeću, smeđe vunene čarape i lagani laneni haljetak a preko toga svetlozelenu haljinu s žirovima izvezenim na grudima sredim koncem, i obrubljenu sa još žirova. „Moja baba-tetka je obrednica u majčindomu u Starigradu“, reče ledi Smolvud dok su žene šmirale haljinu na Arjinim ledima. „Kći sam poslala tamo kada je rat počeo. Nema sumnje da će joj biti male kada se vrati. Voliš li ples, dete? Moja Karelina veoma lepo pleše. A prelepo i peva. U čemu si ti vešta?“

Arja povuće nogom po rogozinama. „Hm... vešta sam s Igлом.“

„To baš smiruje, zar ne?“

„Pa“, reče Arja, „ne onako kako ja to radim.“

„Ne? Mene je uvek smirivalo. Bogovi svima nama daju poneki mali dar, i mi moramo da ga

iskoristimo, tako je moja tetka uvek govorila. Svaki čin može biti molitva ako ga uradimo iz sveg srca. Zar to nije ljupka misao? Priseti je se sledeći put kada budeš vezla iglom. Vežbaš li svaki dan?"

,Vežbala sam, sve dok nisam izgubila ligu. Nova mi nije tako dobra.“

,U ovakva vremena, moramo da se snalazimo s onim što imamo.“ Ledi Smolvud joj popravi prslučić haljine. „Sada izgledaš kao prava mlada gospa.“ *Ja nisam gospa*, poželete Arja da joj kaže, ja sam vućica.

,Ne znam ko si, dete“, reče žena, „a tako je možda i najbolje. Neka važna ličnost, bojim se.“ Popravi joj kragnu. „U ovakva vremena, bolje je biti nevažan. Kada bih samo mogla da te zadržim ovde kod sebe! To, međutim, ne bi bilo bezbedno. Imam zidove, ali pre malo ljudi da ih brane.“ Ona uzduhanu.

Kada završiše s Arjinim pranjem i češljjanjem i oblačenjem, dode vreme da se u dvorani posluži večera. Ugledavši je, Džendri prasnu u takav smeh da mu vino poteče na nos, i umiri se tek kada ga Harvin čušnu po uhu. Obrok beše jednostavan, ali obilan; ovčetina i pečurke, crni hleb, pire od grasa i pečene jabuke sa žutim sirom. Kada sluge skloniše hranu i odoše, Zelenobradi tih upita da li je gospa čula neke vesti o Gospodaru munji.

,Vesti?“ Ona se osmehnu. „Bili su ovde, nema tome ni dve sedmice. On i još njih desetak, terali su ovce. Nisam mogla očima da poverujem. Toros mi je dao tri u znak zahvalnosti. Jednu ste večeras pojeli.“

,Toros tera ovce?“ Angi prasnu u smeh.

,Priznajem, to je bio čudan prizor, ali je Toros tvrdio da kao sveštenikume da predvodi stado.“

,Da, a pogotovo da ga šiša“, nasmeja se i Lim Limunplašt.

,Neko bi od toga mogao da speva mnogo lepu pesmu.“ Tom okinu žicu na harfi.

Ledi Smolvud ga prostrelji pogledom. „Neko ko možda ne rimuje *slon* sa *Donderion*. I ko ne svira 'O lezi, moja mila curo, u visoku travu' svakoj mlekarici u okrugu, i ko nije dve takve ostavio sa stomacima do zuba.“

,Bila je to 'Daj da se napijem tvoje lepote“, reče Tom braneći se, „a mlekarice uvek vole da je čuju. Kao što je jednom voleta i izvesna visokorođena gospa, ako se dobro sećam. Ja sviram što ljudi vole.“

Nozdrve joj se besno raširiše. „Rečne zemlje su pune devica koje su te volele, sve piju čaj od vrbene. Čovek tvojih godina bi trebalo da zna da seme prosipa na njihove stomake. Ljudi će te uskoro prozvati Tom Sedamsinova.“

,Zapravo“, odgovori Tom, „broj sedam sam prešao pre mnogo godina. A to su sve dobri momci, pevaju umilno ko slavui.“ Očigledno nije više želeo da priča o tome.

,Da li je lord rekao kuda ide, moja gospo?“ - upita Harvin.

,Lord Berik nikada ne govori o svojim namerama, ali dole kod Kamenog obredista i Šume tri novčića vlada glad. Tamo bih ga potražila.“ Ona otpi gutljaj vina. „Najbolje da znate, imala sam i manje prijatne posetiocu. Čopor vukova je došao i zavijao mi pred kapijama, mislili su da ovde kriju Džejmija a Lanistera.“

Tom prestade da prebira po žicama. „Onda je to, znači, istina, Kralj eubica je opet na slobodi?“

Ledi Smolvud ga prezrivo pogleda. „Sumnjam da bi ga tražili da je i dalje okovan u dubinama Brzorečja.“

,Šta im je moja gospa rekla?“ - upita Talični Džek.

,Pa, rekla sam da mi je ser Džejmi go u krevetu, ali da sam ga previše izmorila da bi sišao. Jedan

se usudio da me nazove lažnjicom, tako da smo ih oterali strelama. Verujem da su krenuli za Garavu okulu.“

Arja se nemirno promeškolj i na sedištu. „Kakvi su to severnaci tražili Kraljeubicu?“

Ledi Smolvud kao da se iznenadi što je i ona progovorila. „Nisu mi se predstavili, dete, ali su bili odeveni u crno, s belim suncem na grudima.“

Belo sunce na crnom je simbol lorda Karstarka, pomisli Arja. *To su bili Robovi ljudi.* Pitala se jesu li još blizu. Ako bi uspela da pobegne odmetnicima i nade ih, možda bi je povelj majci u Brzoreče...

„Jesu li rekli kako je Lanister uspeo da pobegne?“ - upita Lim.

„Jesu“, odgovori ledi Smolvud. „Mada im nisam poverovala ni reč. Tvrđili su da ga je ledi Kejtii oslobodila.“

To je Toma toliko prenerazilo da je pokidao žicu. „Ma daj“, izusti on. „To je ludilo.“

To nije istina, pomisli Arja. To ne može biti istina.

„Ja ja isto mislim“, reče ledi Smolvud.

Tada se Harvin priseti Arje. „Ovakve priče nisu za tvoje uši, moja gospo.“

„Ne, hoću da čujem.“

Odmetnici behu uporni. „Idi nekud, mršavice veverice“, kaza Zelenobradi. „Budi dobra mala gospa i idi da se igraš u dvorištu dokmi pričamo.“

Arja ode besnim koracima, i zalupila bi vrata da ne behu tako teška. Na Žirni dvor spušta se tama. Nekoliko baklji gorelo je na zidovima, ali to beše sve. Kapija malog zamka beše zatvorena, s namaknutim rezama. Obećala je Harvinu da neće ponovo pokušati bekstvo, znala je, ali je to bilo pre nego što su počeli da pričaju laži o njenoj majci.

„Arja?“ Džendri je izašao za njom. „Ledi Smolvud kaže da ovde ima kovačnica. Hoćeš da je pogledamo?“

„Ako ti hoćeš.“ Nije imala šta drugo da radi.

„Taj Toros“, reče Džendri dok su hodali kraj štenara, „je li to isti onaj Toros što je živeo u zamku u Kraljevoj Luci? Crveni sveštenik, debeo, obrijane glave?“

„Mislim da jeste.“ Arja nije pamtila da je u Kraljevoj Luci ikada govorila s Torosom, ali je znala ko je on. Džalabar Kso i on bili su najživopisniji likovi na Robertovom dvoru, a Toros je bio i veliki kraljev prijatelj.

„Neće me se setiti, ali je imao običaj da dolazi u našu radionicu.“ Kovačnica Smolvuda već duže vreme ne beše korišćena, mada je kovač uredno okačio svoj alat o zid. Džendri upali sveću i postavi je na nakovanj, a zatim uze mašice. „Moj majstor ga je uvek grdio zbog upaljenih mačeva. Govorio bi da se tako ne postupa s dobrim čelikom, ali taj Toros nikada nije koristio dobar čelik. Samo bi umocišio neki jeftin mač u divljvu vatrui, i zapalio ga. To je samo alhemičarski trik, govorio je moj majstor, ali je plašilo konje i ponekog neiskusnog viteza.“

Ona se namršti, pokušavajući da se priseti da li je njen otac ikada govorio o Torosu. „On se ne ponaša baš sveštenički, zar ne?“

„Ne“, priznade Džendri. „Majstor Mot je govorio da je Toros u piću mogao da nadmaši čak i Roberta. Rekao je da su slični kao jaje i jajetu, proždrljiva i pijanci.“

„Ne bi smeо za kralja da kažeš da je pijanac.“ Kralj Robert je možda mnogo pio, ali je bio prijatelj njenog oca.

„Govorio sam o Torosu.“ Džendri mahnu mašicama kao da će je uštunuti za lice, ali mu Arja odbi ruku. „Voleo je gozbe i turnire, zato je bio tako drag kralju Robertu. A bio je i hrabar. Kada su probili

zidine Hridi, prvi je jurnuo kroz pukotinu. Borio se jednim od svojih plamenih mačeva, palio je gvozdenljude svakim udarcem.“

„Volela bih da imam plameni mač.“ Arja je mogla da se priseti mnogih ljudi koje bi želela da zapali.

„To je samo trik, rekao sam ti. Divlja vatra urniše čelik Moj majstor je Torosu prodavao novi mač posle svakog turnira. Svak put su se prepirali oko cene.“ Džendri olači mašice na mesto i uze teški čelik. „Majstor Mot je rekao da je došlo vreme da iskajem svoj prvi dugački mač. Dao mi je vrstan komad čelika, i tačno sam znao kako će da oblikujem sećivo. Samo, došao je Joren, i poveo me za Noćnu stražu.“

„Još možeš da lukeš mačeve ako želiš“, reče Arja. „Možeš da ih lukeš za mog brata Roba kada dodemo u Brzorečje.“

„Brzorečje.“ Džendri spusti čekić i pogleda je. „Sada izgledaš drugačije. Kao prava devojčica.“

„Izgledam kao hrast, sa svim ovim glupavim žirovima.“

„Ali lepo. Kao lep hrast.“ On se približi i njušnu je. „Čak i lepo mirišeš, za promenu.“

„A ti ne. Ti smrđiš.“ Arja ga gurnu na nakovanj i pokuša da pobegne, ali je Džendri uhvati za ruku. Ona ubaci svoju nogu među njegove i saplete ga, ali je on povuće dole sa sobom, i otkotrljaše se preko poda kovačnice. Bio je veoma snažan, ali je ona bila brža. Svaki put kada bi pokušao da je stegne, izmigoljila bi se i udarila ga. Džendri se samo smejava na udarce, od čega je ona besnela. Konačno joj je jednom rukom ulhavio oba članka, a drugom počeo da je golica, tako da mu Arja zari koleno među noge i otrognu se. Oboje behu prašnjavi, a jedan rukav njene glupave haljine sa žirovima beše polidan. „Kladim se da sada ne izgledam tako lepo“, viknu ona.

Tom je pevao kada se vratiše u dvoranu.

*Čuj: perina mi topla, meka,
u perje leći i čes belo,
u svilu ču te odenući,
okruniću ti čelo,
bićeš mi srcu voljena gospa,
ja tvoga srca vlasnik,
kraj mene bićeš sigurna, srećna,
mač te moj štitice časni.*

Kada ih ugleda, Harvin prasnu u smeh, a Angiju se na licu ukaza onaj njegov glupavi pegavi kez, pa reče: „Je li smo mi sigurni da je ona visokorodena dama?“ Ali Lim Limunplasti odalami Džendrija po glavi. „Ako 'oćeš da se biješ, tuci se sa mnom! Ona je devojčica, i dvaput mlada od tebe! Da je nisi više pipno, jes' čuo šta kažem?“

„Ja sam prva počela“, laza Arja. „Džendri je samo pričao.“

„Ostavi momka, Lime“, reče Harvin. „Arja je prva počela, u to ne sumnjam. Takva je bila i u Zimovrelu.“

Tom joj namignu dok je pevao:

*Osmeh joj sinu, smeh joj se prosu,
devici šumske tame.
Odbeže deva, pa će tad reći:*

*nije perina za me.
Za me je halja od lista zlatna,
za glavu venac travni,
ti šumski dragan, ja šumska draga,
tad ćemo biti ravni.*

„Ja nemam halja od zlatnog lišća“, reče ledi Smolvud uz blag osmeh, „ali je Karelin ostavila i druge haljine koje mogu da posluže. Hajde, dete, idemo gore da vidimo šta možemo da nademo.“

Bilo je još gore nego ranije; ledi Smolvud je zahtevala da se *Arja ponovo* okupa, kao i da joj podšišaju i operu kosu; haljina u koju su je sada obukli bila je nekako ljubičasta, i ukršena sitnim biserima. Jedino dobro beše što je bila tako tanana da niko nije mogao očekivati da će u njoj jahati. Zato joj je narednog jutra za doručkom ledi Smolvud dala čakšire, pojasa i tuniku, kao i smedi gunj od jelenske kože, prekriven gvozdenim zakicima. „To su stvari moga sina“, rekla je. „Umro je kada mu je bilo sedam godina.“

„Žao mi je, moja gospo.“ Arja iznenada oseti grižu savesti zbog nje, i sramotu. „Žao mi je što sam puderala haljinu sa žirovima. Bila je lepa.“

„Jeste, dete. I ti si lepa. Budi hrabra.“

DENERIS

Na sredini Trga ponosa stajala je fontana od crvene cigle, čije su vode mirisale na sumpor, a u središtu fontane čudovišna harpija od kovane bronce. Dvadeset stopa se uvis dizala. Lice joj beše žensko, s pozlaćenom kosom, a očima i šiljatim zubima od slonovače. Iz teških grudi brizgala je žuta voda. Ali umesto ruku imala je krila slepog miša ili zmaja, noge joj behu noge orla, a iz nje se dizao otrovni rep škorpije.

Harpija iz Gisa, pomicli Deni. Stari Gis je pao pre pet hiljada godina, ako se dobro sećala; njegove legije razbila je moć mlade Valirije, cigleni zidovi su mu srušeni, ulice i zdanja pretvoreni u prah i pepeo zmajplamenom, polja zasejana solju, sumporom i lobanjama. Bogovi Gisa behu mrtvi kao i njegov narod; ovi Astaporani behu tek mešanci, rekao je ser Džora. Čak je i giski jezik bio mahom zaboravljen; gradovi trgovaca robovima govorili su visokovalirijskim jezikom svojih zavojevača, ili onim što su od njega napravili.

Pa ipak je simbol Starog carstva ovde još istrajavao, mada je sa kandži bronzanog čudovišta visio lanac, sa otvorenim okovima na oba kraja. *Harpija iz Gisa je u kandžama imala munju. Ovo je harpija iz Astapora.*

„Poruči vesteroskoj kurvi da obori pogled“, reče trgovac robovima Kraznis mo Nakloz robinjici koja je govorila za njega. „Ja trgujem mesom, ne metalom. Bronza nije na prodaju. Reci joj da gleda vojnike. Čak i mutne ljubičaste oči zapadnjačke divljakuše sigurno vide kako su veličanstvena moja stvorenja.“

Kraznisov visokovalirijski beše izvitoperen i otežao od gišanskog režanja, tu i tamo začinjen žargonom trgovaca robljem. Deni ga je sasvim dobro razumela, ali se osmehnula i prazno pogledala robinju, kao da se pita što će sada reći.

„Dobri Gospodar Kraznis pita: zar nisu veličanstveni?“ Devojčica je dobro govorila Zajednički jezik bar za nekoga ko nikada nije bio na Vesterusu. Nije joj bilo više od deset godina, a imala je okruglo pljosnato lice, tamnu put i zlatne načanske oči. *Miroljubivi ljudi*, tako se zvao njen narod. Svi su se slagali da od njih postaju najbolji i robovi.

„Možda bi i mogli da odgovore mojim zahtevima“, reče Deni. Ser Džora joj je predložio da govorи samo dotački i Zajednički jezik dok je u Astaporu. *Moj medved je pametniji nego što izgleda.* „Reci mi kakva im je bila obuka.“

„Žena sa Vesterosa je zadovoljna, ali ih ne hvali, da bi spustila cenu“, prenese devojče svom gospodaru.

Kraznis mo Nakloz zaklima glavom. Mirisao je kao da se okupao u malinama, taj trgovac robovima, a brada mu je štrelala i sijala od ulja. *Ima veće grudi od mene*, pomicli Deni. Videla ih je kroz tanki morskozeleni, svilom i zlatom obrubljeni tokar koji je nosio obmotan oko tela i prebačen preko jednog ramena. Levom rukom je pridržavao tokar dok je hodao, dok je u desnoj imao kratki kožni bič. „Zar su sve vesteroske svinje tolike neznalice?“ - požali se on. „Čitav svet zna da su Neokaljani majstori koplja i štita i kratkog mača.“ Široko se osmehnula Deni. „Reci joj što želi da zna, robinjo, i to brzo. Dan je vreo.“

Bar to nije laž. Dve istovetne robinje stajale su iz njih, držeći prugastu svilenu nadstrešnicu iznad njihovih glava, ali je čak i u senzi Deni osećala vrtoglavicu, a Kraznis se obilato znojio. Trg ponosa pelao se na suncu još od zore. Čak i kroz debele doneve sandale osećala je toplotu crvenih cigala pod

stopalima. Talasi jare dizali su se, treperavi, tako da je stepenaste piramide Astapora oko trga videla kao u snu.

Ako su Neokaljani, međutim, i osečali vrelinu, ničim to nisu pokazivali. *Kako stoje, kao da su i sami načinjeni od cigala.* Jedna hiljadu je izvedena iz kasarni da bi ih ona pogledala. Postrojeni u deset redova od po stotinu pred fontanom i njenom velikom bronzanom harpijom, stajali su ukipljeni, lamenih pogleda usredsredenih pred sebe. Na sebi nisu imali ničeg sem belih lamenih pregača oko struka, i kupastih bronznih kaciga na čijim su se vrhovima nalazili stopu dugački šilji. Kraznis im je naredio da odlože kopljia i štitove, i skinu pojaseve i postavljene tunike, tako da kralj ica Vesterosa bolje vidi suvu tvrdću njihovih tela.

„Biraju ih dok su mali, po veličini, brzini i snaži“, reče joj robinja. „Obuku počinju u petoj godini. Svi dan vežbaju od svitanja do sumraka, sve dok ne ovladaju kratkim mačem, štitom i trima kopljima. Obuka je izuzetno stroga, veličanstvo. Preživi je tek svaki treći dečak. To je dobro poznato. Medu Neokaljanima se govori da je na dan kada dobiju šilj astu kapu najgore prošlost, pošto nije jedna dužnost koja im može zapasti ne može biti teška kao što im je bila obuka.“

Kraznis mo Nakloz navodno nije znao ni reći Zajedničkog jezika, ali je klimao glavom dok je slušao, i s vremena na vreme gurkao robinjicu krajem biča. „Reci joj da ovi stoje ovde već čitavu noć i dan, bez hrane ili vode. Reci joj da će stajati tako dok ne crknu, ako ja ne naredim suprotno, a kada se devet stotina i devedeset i devet sruši da umre na ciglama, poslednji će i dalje stajati, i neće se pokrenuti od svoje volje sve dok smrt ne dođe i po njega. Takva je njihova hrabrost. Reci joj to.“

„Ja to zovem ludilom, a ne hrabrošću“, reče Arstan Belobradi kada ozbiljna mala pisarka završi. Lupkao je krajem hrastovog štapa po ciglama, *kuc-kuc*, kao da želi da izrazi svoje nezadovoljstvo. Starac nije želeo da doplove u Astapor, a nije želeo ni da kupe vojsku robova. Krajnjica treba da čuje sve strane pre nego što donese odluku. Zato ga je Deni poveo sa sobom na Trg ponosa, a ne da bi je čuvao. To su njeni krovodnici sasvim dobro radili. Ser Džoru Mormonta je ostavila na *Balerionu* da pazi na njen narod i njene zmajeve. I protiv svoje volje, zaključala je zmajeve u potpalublje. Bilo je previše opasno da ih pusti da slobodno lete iznad grada; svet je bio pun ljudi koji bi ih rado ubili samo da bi sebe mogli zvati *zmajoubica*.

„Šta je rekao smrdljivi starac?“ - upita trgovac robovima svog malog tumača. Kada mu ona prevede, on se osmehnu i reče: „Obavesti divljake da mi to zovemo *poslušnošću*. Drugi su možda jači, ili brži, ili krupniji i od Neokaljanih. Poneki su im čak možda i ravni u veštini s mačem i kopljem i štitom. Ali nigde između mora nećeš naći poslušnije vojnike.“

„Ovce su poslušne“, kazala Arstan kada reči behu prevedene. I on je znao ponešto valirijskog, mada ne toliko koliko Deni, ali je kao i ona glumio neznanje.

Kraznis mo Nakloz otkri svoje krupne bele zube kada mu to bi prevedeno. „Jedna moja reč i te ovce će mu prosuti smrdljiva stara creva na cigle“, reče on, „ali nemoj to da kažeš. Reci mu da su ta stvorenja više psi nego ovce. Jedu li pse ili konje u tih Sedam kraljevstava?“

„Više vole svinje i krave, vaša užvišenost.“

„Govedina. Grozno. Hrana za prljave divljake.“

Ne obazirući se na njih, Deni sporo prode ispred stroja robova-vojniku. Devojke su je pratile sa svilenom nadstrešnicom da bi je držale u senci, ali hiljadu ljudi pred njom nije uživalo u takvoj zaštiti. Više od polovine imalo je bakarnu put i bademaste oči Dotraka i Lazarina, ali ona u strojevima vide i ljudе iz Slobodnih gradova, zajedno s bledim Karčanima, kao ugajl crnim Letnjeostvrljanim, i drugima, čije poreklo nije mogla da nazre. A neki su imali kožu iste jantarne nijanse kao Kraznis mo

Nakloz, i čekinjastu tamnocrvenu kosu, obeležje drevnog naroda Gisa, koji je sebe zvao harpjinim sinovima. *Prodaju čak i svoj rod.* To nije trebalo da je iznenadi. Dotraci su radili isto kada bi *kalasar* našao na *kalasar* u i ravnatom moru.

Neki vojnici behu visoki, a neki niski. Procenila je da im se starost kreće od četraest do dvadeset godina. Obrazi im behu glatki, a oči svima iste, bile crne ili smede ili plave ili sive ili jantarne. *Kao da su jedan čovek,* pomisli Deni, a onda se priseti da oni uopšte nisu muškarci. Neokaljani behu evnusi, svi do poslednjeg. „*Zašto ih seče?*“ - upita ona Kraznisa posredstvom robinjice. „Čitavi ljudi su jači od evnusa, to sam često čula.“

„Evnuh koji je posećen mlad nikada neće imati sirovu snagu nekog vašeg vesteroskog viteza, to je istina“, reče Kraznis mo Nakloz kada pitanje dode do njega. „Bik je takođe jak, ali bikove svalog dana ubijaju u arenama. Neka devetogodišnja devojčica je jednog ubila u Džotij elovoj areni, nema tome ni tri dana. Neokaljani poseduju nešta bolje od snage, reci joj. Poseduju disciplinu. Mi se borimo na način Starog carstva, da. Oni su ponovno otelotvoreni nesalomivih legija Starog Gisa, savršeno poslušni, savršeno odani i potpuno neustrašivi.“

Deni strpljivo sasluša prevod.

„Čak se i najhrabrij i ljudi boje smrti i sakaćenja“, reče Arstan kada devojčica završi.

Kada to ču, Kraznis se ponovo osmehnu. „Reci starcu da smrdi na pišačku, i da mu treba štap da hoda.“

„Stvarno, vaša uzvišenost?“

On je bočnu bičem. „Ne, ne stvarno, jesli ti li dete ili koza kad pitaš tako nešto? Reci da Neokaljani nisu ljudi. Reci da njima smrt ne znači ništa, a sakaćenje i manje od toga.“ On zastade pred jednim zdepastim čovekom, Lazarinom, sudeći po izgledu, i oštro ga ošinu bičem po licu, od čega ovom preko bakrenastog obraza brižnu krv. Evnuh je samo trepnuo, i stajao i kvario. „Hočeš još?“ - upita Kraznis.

„Ako je po volji i vašoj uzvišenosti.“

Bilo je teško glumiti nerazumevanje. Deni položi šaku na Kraznisovu ruku, pre no što on stiže da ponovo digne bič. „Reci Dobrom Gospodaru da jasno vidim koliko su snažni njegovi Neokaljani, i koliko hrabro trpe bol.“

Kraznis se zaklota kada ču njene reči na valirjskom. „Reci toj neukojoj zapadnjačkoj drolji da hrabrost nema ništa s tim.“

„Dobri gospodar kaže da to nije hrabrost, veličanstvo.“

„Reci joj da otvori te svoje kurvinske oči.“

„Prekljinje te da pažljivo gledaš, veličanstvo.“

Kraznis pride sledećem evnulu u stroju, kršnom mladiću plavih očiju i svetle kose Lisa. „Tvoj mač“, reče on. Evnuh kleknu, isuka oružje i pruži ga, balčakom napred. Beše to kratki mač, iskovan pre za ubadanje nego za sečeњe, ali se činilo da je sećivo oštro kao britva. „Ustani“, naredi Kraznis.

„Vaša uzvišenost.“ Evnuh ustade, i Kraznis mo Nakloz mu lagano kliznu mačem uz torzo, ostavljujući tanku crvenu crtu preko stomaka i između rebara. Onda zari vrh mača ispod široke ružičaste bradavice i poče da ga uvrće.

„Šta to radi?“ - upita Deni devojčicu dok se čoveku niz grudi slivila krv.

„Reci kravi da prestane s mukanjem“, reče Kraznis, ne sačekavši odgovor. „Ovo mu neće mnogo nauđiti. Muškarcima bradavice ne trebaju, evnusima još manje.“ Bradavica je visila na nit od kože. On zareza, i ona pade na cigle, ostavivši za sobom okruglo crveno oko koje je obilno kvarilo. Evnuh se nije pomerao, sve dok mu Kraznis ne vrati mač, balčakom napred. „Na. Gotov sam sa tobom.“

„Ovaj je srećan što ti je služio.“

Kraznis se ponovo okrenu Deni. „Vidiš, ne osećaju bol.“

„Kako je to moguće?“ - zahtevala je Deni da zna preko pisarke.

„*Vino hrabrosti*“ dobi odgovor. „To zapravo i nije vino, već je napravljeno od smrtonosnog velenjila, larve muve krvopije, korena crnog lotosa, i mnogih tajnih sastojaka. Piju ga uz svali obrok od dana kada su isečeni, i svake godine osećaju sve manje i manje. Zahvaljujući njemu su neustrašivi u bici. A ne mogu se ni udarati na muke. Reci divljačkuši da su njene tajne bezbedne kod Neokaljanih. Može ih poslati da čuvaju njena veća, pa čak i njenu ložnicu, i nikada neće morati da brine šta će načuti.

U Junkaju i Mirinu, evnuhe često prave tako što dečacima odsekut mošnice, ali im ostave udove. Takvo stvorenje je neplodno, ali je često još sposobno za erekciju. Od toga može biti samo nevolja. Mi uklanjamo i ud, i ne ostavljamo ništa. Neokaljani su najčistija stvorenja na zemlji.“ Ponovo se široko osmehnu Deni i Arstanu, otkrivši velike bele zube. „Čuo sam da u Kraljevstvima zalažećeg sunca ima ljudi koji se svečano zaklinju da će biti čedni i neće radati decu, već će živeti samo za dužnost. Zar nije tako?“

„Jeste“, reče Arstan kada mu devojčica prevede pitanje. „Postoje mnogi takvi redovi. Meštri iz Citadele, obrednici i obrednice koji služe Sedmoro, tihe sestre mrtvih, Kraljeva garda i Noćna straža...“

„Siroti ljudi“, zareža trgovac robovima nakon prevoda. „Ljudi nisu stvorenii da tako žive. Dani su im puni mučnih iskušenja, svaka budala to mora videti, i nema sumnje da većina podlegne svojim niskim nagonima. Tako nije kod naših Neokaljanih. Oni su venčani za svoje mačeve, a način koji vaša zakleta braća nikada neće biti. Nijedna žena ih ne može izazvati, i nijedan muškarac.“

Njegova robinja prenese suštinu tih reči, samo uglađenije. „Postoje i druge kušnje, a ne samo telesne“, primeti Arstan Belobradi, kada ona završi.

„Za druge ljudi da, ali ne i za Neokaljane. Pljačka ih ne zanima ništa više od silovanja. Nemaju imovine sem svojih mačeva. Čakim ni imena ne dozvoljavamo.“

„Nemaju imena?“ Deni se namršti na robinjicu. „Zar je moguće to što je dobri gospodar rekao? Oni nemaju imena?“

„Tako je, veličanstvo.“

Kraznis se zaustavi ispred Gišanina koji je mogao da mu bude viši i snažniji brat, i mahnu bićem prema malom bronzanom disku na pojusu za mač pred njegovim nogama. „To mu je ime. Pitaj vesterosku drolju zna li da čita giske glife.“ Kada Deni priznade da ne zna, trgovac robovima se okrenu Neokaljanom. „Kako se zoveš?“ - upita ga.

„Ovome je ime Crvena Buva, vaša uzvišenosti.“

Devojka prenese pitanje i odgovor na Zajedničkom jeziku.

„A juče, kako si se zvao?“

„Crni Pacov, vaša uzvišenosti.“

„Prekuće?“

„Smeda Buva, vaša uzvišenosti.“

„Pre toga?“

„Ovaj se ne seća, vaša preuzvišenosti. Plava Krastača, možda. Ili Plavi Crv.“

„Reci joj da su im svima imena takva“, naredi Kraznis devojčici. „To ih podseća da su sami za sebe gamad. Diskovi s imenima se bacaju u prazan kovčeg na kraju svakog dana, i svake zore se

nasumično izvlače.“

„Još ludila“, reče Arstan, kada to ču. „Kako čovek može svakog dana da pamti novo ime?“

„Oni koji i ne mogu odbacuju se na obuci, zajedno sa onima koji i ne mogu da trče čitav dan s punim rancem, usprnu se uz planinu po mrklom mračku, hodaju preko užarenog ugla evlja, ili ubiju odojče.“

6Denina usta se na to zgrčiše. *Da li je primetio, ili je slep kao što je okrutan?* Ona se brzo okrenu, pokušavši da na licu zadrži masku dok ne čuje prevod. Tek tada dozvoli sebi da upita: „Čiju to odojčad ubijaju?“

„Da bi stekao šiljastu kapu, Neokaljani mora da ode na tržnicu robova sa srebrnom markom, nade neko uplakano novorodenče i ubije ga na majčine oči. Tako smo sigurni da u njemu nije ostalo ni trunčice slabosti.“ Činilo joj se da će pasti u nesvest. *Vrućina*, pokuša ona da kaže sebi. „Uzmete dete iz majčinog naručja, ubijete ga dokona gleda, i platite joj za to srebrnim novčićem!“

Kada mu robinja prevede te reči, Kraznis mo Naklos se glasno nasmeja. „Kakva je ovo mekana i plačljiva budala. Reci vesteroskoj drolji da je marka za vlasnika deteta, ne za majku. Neokaljanima nije dozvoljeno da kradu.“ Lupnu bičem po nozi. „Reci joj da malo njih padne na tom ispitvu. Mora se priznati da im ono s psima teže pada. Svakom dečaku damo štene na dan kada je isečen. Na kraju prve godine, mora da ga zadavi. Ako neki ne može to da uradi, ubijemo ga i telo mu bacimo preživelim psima. Ustanovili smo da je to veoma snažna lekcija.“

Arstan Belobradi je lagano lupkao štapom po ciglama dok je to slušao. *Kuc kuc kuc.* Lagano i ravnomerno. *Kuc kuc kuc.* Deni vide da on skreće pogled, kao da više ne može da podnese pogled na Kraznizu.

„Dobri gospodar je rekao da ove evnuhe ne može izazvati ni novac ni telesna strast“, reče Deni devojčici, „ali ukoliko im neki moj neprijatelj ponudi slobodu ako me izdaju...“

„Ubili bi ga na mestu, i doneli ti njegovu glavu, reci joj to“, odgovori trgovac robovima. „Drugi robovi mogu da kradu i gomilaju srebro u nadi da će otkupiti slobodu, ali je Neokaljani ne bi prihvatali čakni kada bi im je mala kobila ponudila na dar. Oni nemaju života van dužnosti. Oni su vojnici, i to je sve.“

„Meni vojnici i trebaju“, priznade Deni.

„Reci joj da je onda dobro što je došla u Astapor. Pitaj je koliku vojsku želi da kupi.“

„Koliko Neokaljanih imaš na prodaju?“

„Osam hiljada potpuno obučenih i trenutno raspoloživih. Prodajemo ih samo po jedinicama, hiljadama ili centurijama. Nekada smo ih prodavali po desetinama, kao kućne stražare, ali se to pokazalo lošim. Deset je premalo. Mešaju se s drugim robovima, čak i slobodnim ljudima, i zaboravljaju ko su i šta su.“ Kraznis sačela da se to prevede na zajednički jezik, a onda nastavi. „Ova kraljica prosjaka mora da shvati da takva čudesna nisu jeftina. U Junkaju i Mirinu, robovi mačevaoci mogu se kupiti jeftinije od njihovih mačeva, ali su Neokaljani najbolji i pešadinci na čitavom svetu, i svaki predstavlja mnoge godine obuke. Reci joj da su oni kao valirijski čelik, presavijan iznova i iznova i kovan godinama, sve doknje postao snažniji i otporniji i od bilo kog metala na svetu.“

„Znam za valiriski čelik“, reče Deni. „Pitaj dobrog gospodara da li Neokaljani imaju svoje starešine.“

„Moraš im postaviti sopstvene starešine. Mi ih vežbamo da slušaju, ne da misle. Ako joj treba pamet, nekkupi pisare.“

„A njihova oprema?“

„Mač, štit, kopanje, sandale i postavljena tunika su uključeni u cenu“, odgovori Kraznis. „Kao i šljate

kapec, naravno. Nosiće oklop koji poželiš, ali ćeš morati sama da ga kupiš.“

Deni nije imala više pitanja. Pogledala je Arstana. „Dugo si živeo na ovom svetu, Belobradi. Sada kada si ih video, šta kažeš?“

„Kažem ne, veličanstvo“, smesta odgovori starac.

„Zašto?“-upita ona. „Slobodno reci.“ Deni je mislila da zna šta će joj reći, ali je želela da to čuje i robinjica, da bi i Kraznis mo Nakloz kasnije saznao.

„Kraljice moja“, reče Arstan, „Sedam kraljevstava već hiljadama godina nema robova. I stari i novi bogovi drže da je ropstvo nakazna pojava. Zlo. Ako se iskraš u Vesterosa na čelu vojske robova, mnogi dobri ljudi će ti se suprotstaviti samo zbog toga. Nanećeš veliku štetu svojim ciljevima, i časti svoje kuće.“

„A ipak moram da imam nekaku vojsku“, kaza Deni. „Dečak Džofri mi neće prepustiti Gvozdeni presto ako ga lepo zamolim.“

„Kada dode dan da razviye svoje barjake, pola Vesterosa biće uz tebe“, obeća joj Belobradi. „Tvoga brata Regara još pamte, i to sa mnogo ljubavi.“

„A mog oca?“ - upita Deni.

Starac zastade pre no što odgovori. „Kralja Erisa takođe pamte. Prvo je kraljevstvu mnogo godina mira. Veličanstvo, ne trebaju ti robovi. Magister Ilirio će te čuvati dok ti zmajevi ne porastu, i slaće tajne izaslanike preko uskog mora, da ustanovi koji i će od velikih lordova stati uz tebe.“

„Onim istim velikim lordovima koji su prepustili mog oca Kraljevubici, i savili koleno pred Robertom Uzurpatorom?“

„Čaki oni koji su savili kolena, mogu u srcima žudeti za povratkom zmajeva.“

„Mogu“, reče Deni. To je tako klizava reč, mogu. Na bilo kom jeziku. Okrenu se nazad Kraznisu mo Naklozu i njegovoj robinjici. „Moram pažljivo da razmislim.“

Trgovac robovima slegnu ramenima. „Reci joj da brzo razmisli. Ima mnogo drugih kupaca. Samo pre tri dana sam pokazao ove iste Neokaljane jednom piratskom kralju koji hoće sve da ih kupi.“

„Pirat je želeo samo stotinu, vaša užvišenost“, ču Deni devojčicu kako mu govori.

On je bočno držljama bića. „Pirati su svi lažovi. Kupiće ih sve. Reci joj to, devojčice.“

Deni je znala da će uzeti mnogo više od stotine, ako ih uopšte bude uzimala. „Podseti svog dobrog gospodara ko sam ja. Podseti ga da sam ja Deneris Olujrođena, Majka zmajeva, Neizgorela, zakonita kraljica Sedam kraljevstava Vesterosa. Moja krv je krv Egona Osvajača, i stare Valirije pre njega.“

A ipak njene reči kao da ništa nisu značile punaćkom namirisanom trgovcu robovima, čak ni kada su bile prenesene na njegov vlastiti ružni jezik. „Stari Gis je vladao carstvom dok su Valirjani još tucali ovce“, zareža on na sirotu malu pisaru, „a mi smo sinovi harpije.“ Zatim slegnu ramenima. „Moj jezik se umara od priče ovoj ženi. Istočno ili zapadno, svejedno, prvo moraš da ih razmaziš, i laskaš i nakljukaš slatkışima pre nego što bilo šta odluče. Pa, ako mi je tako sudeno, šta da radim. Reci droj i da će je Kraznis mo Nakloz rado služiti ako joj zatreba vodič po našem lepom gradu... a i opslužiti je takođe, ako je više žena nego što izgleda.“

„Dobri gospodar Kraznis će biti najsrećniji da ti pokaže Astapor dok razmišljaš, veličanstvo“, reče robinja.

„Poslužiš joj pihtije od psećeg mozga, i ukusnu i bogatu čorbu od crvenog oktopoda i nerodenog šteneta.“ On obrisa usne.

„Mnoga ukusna jela se ovde mogu naći, kaže.“

„Reci joj kako su lepe piramide noću“, režao je trgovac robovima. „Reci joj da će lizati med sa

njenih grudi, ili će joj pustiti da liže med sa mojih, ako to želi.“

„Astapor je noću prelep, veličanstvo“, reče robinjica. „Dobri gospodari pale svilene svetiljke na svakom stepeniku, tako da piramide kupaju u raznoboja svetla. Barke za uživanje brode Crv-rekom, sviraju tihu muziku, i zastaju kod ostrvaca radi hrane i vina i drugih zadovoljstava.“

„Pitaj je želi li da vidi naše arene“, dodade Kraznis. „U Dukorovoj areni će večeras biti lepa predstava. Medved i tri mala dečaka. Jedan dečak će biti uvaljan u med, drugi u krv, a treći u trulu ribu, i mogla bi da se kladi koga će medved prvog pojesti.“

Kuc kuc kuc, ču Deni. Lice Arstanu Belobradog beše mirno, ali mu je štap odzvanjao besom. *Kuc kuc kuc*. Ona se na silu osmehnu. „Na Balerionu imam sopstvenog medveda“, kaza ona robinji, „i mogao bi on mene da pojede ako se ne vratim.“

„Vidiš“, reče Kraznis kada njene reči behu prevedene. „Žena nikada ne odlučuje, već juri svom muškarcu. Kao i uvek!“

„Zahvali dobroru gospodaru na njegovoj strpljivosti i ljubaznosti“, kaza Deni, „i reci mu da će razmisliti o svemu što sam ovde naučila.“ Ona pruži ruku Arstanu Belobradom da je povede nazad preko trga ka njenoj nosiljci. Ago im stade s jedne, a Jogo s druge strane, i krenuće za njima gegajući se na krivim nogama, kao i svi gospodari konja kada su prisiljeni da jašu i hodaju po zemljii kao obični smrtnici.

Deni se pope u nosiljku namrštena, i pozva Arstanu da se popne kraj nje. Tako star čovek ne bi smeo da hoda po takvoj vrućini. Nije navukla zavese dok su kretali. Pošto je sunce žestoko prižilo taj grad od crvenih cigala, svaki zalutali povetarac beše dragocen, pa makar ga pratio i kovitlac crvene prašine. *Osim toga, moram da vidim*.

Astapor beše čudan grad, čak i za oči nekoga ko je hodao kroz Kuću prašine i kupao se u Utrobi sveta podno Majke planina. Sve ulice behu od istih crvenih cigala kojima beše popločan i trg. Baš kao i stepenaste piramide, duboko ukopane arene s prstenastim tribinama, fontane sa sumporastom vodom i mračni vinski podrumi i drevne zidine loje su ih okruživale. *Toliko cigala*, pomici ona, *a koliko su samo stare i izlizane*. Njihova fina crvena prašina prekrivala je sve, plesala je niz slivnike sa svakim naletom vetra. Nije ni čudo što su tolike astapske žene velovima pokrivalе lica; ciglena prašina pekla je oči gore od peska.

„Škdanaj se sputa!“ - vilko je Jogo dok je jahao pred nosiljkom. „Škdanaj se s puta Majci zmajeva!“ Ali kada on odmota veliki bič srebrnog držalja, Denin dar, i pucnu njim u vazduhu, ona se nagnu napolje i zaustavi ga. „Ne na ovom mestu, krv moje krv!“, reče na svom jeziku. „Ove cigle su čule i previše pucanja biće vima.“

Ulice behu mahom prazne kada su tog jutra krenuli iz luke, a sada je na njima bilo tek nešto više ljudi. Pokraj njih tromo prode slon s bogato rezbarrenom nosiljkom na ledima. Golišav dečići oljušteni kože sedeo je u suvom ciglenom slivniku, kopajući nos i potuljeno gledajući kolonu mrava na ulici. Na zvuk kopita on diže glavu i zagleda se u povorku stražara u sedlima, koji su projahali u oblaku crvene prašine i prodorognog smeha. Bakarni diskovi zašiveni na njihove plaštove od žute svile svetlucali su kao sunca, ali im tunike behu od vezenog lana, a ispod pojasa su nosili nabrane lanene suknjice i sandale. Gologlavi, svi behu naušili i oblikovali svoje krute ride kose u poneki čudesan oblik, rogove i krila i sečiva, pa čak i pružene šake, tako da su izgledali kao družina demona pobegla iz sedmog pakla. Golišavi dečki ih je gledao neko vreme, zajedno s Deni, ali čim prodoše, on se vrati mrvavima i istraživanju svog nosa.

Ovo je star grad, pomici ona, *ali ne tako mnogoljudan kao na vrhuncu svoje slave, a ni blizu*

prenastanjen kao Kart ili Pentos ili Lis.

Nosišla joj se naglo zaustavi na raskrsnici, da propusti povorku svezanih robova, koje je teralo pucanje nadzornikovog biča. To nisu bili Neokaljani, primeti Deni, već običniji i ljudi, svetlosmeđe puti i crne kose. Među njima je bilo i žena, ali ne i dece. Svi behu nagi. Dva Astaporana jahala su iza njih na belim magarcima, čovek u crvenom svilenom tokaru i žena s velom, u plavom lanu ukrašenom opiljcima lapis-lazulija. U crvenocrnoj kosi nosila je češalj od slonovače. Čovek se smejavao dokoj je šaptao, ne obraćajući na Deni ništa više pažnje nego na svoje robeve, kao ni na nadzornika sa izvijanim petokrakim bičem, zdepastog i širokog Dotraka koji je s ponosom nosio istetoviranu harpiju i lance na svojim mišićavim grudima.

,„Cigle i krv izgradile Astapor“, promrmlja Belobradi kraj nje, „a cigla i krv su mu ljudi.“

,Šta je to?“ - upita ga Deni, značiteljna.

,Stara pesmica kojoj me je naučio jedan meštar, u detinjstvu. Nisam znao koliko je tačna. Cigle Astaporu su crvene od krvi robeva koji ih prave.“

,To mi nije teško da poverujem“, reče Deni.

,Onda idi odavde pre nego što se i twoje srce pretvorí u ciglu. Isplovimo još ove noći, na večernjoj plimi.“

Volela bih da mogu, pomisli Deni. ,Jz Astapora ne smem otići bez vojske, kaže ser Džora.“

,Ser Džora je i sam bio trgovac robevima, veličanstvo“, podseti je starac. ,U Pentosu, Miru i Tirošu ima najamnika koje možeš da unajmiš. Ljudi koji ubijaju za novac nemaju časti, ali bar nisu robovi. Tamo nadi svoju vojsku, prekljinjem te.“

,Moj brat je posetio Pentos, Mir, Bravos, bezmalo sve Slobodne gradove. Magisteri i arhonti su ga pojili vinom i obećanjima, ali mu je duša nasmrt izglađihela. Čovekne može čitavog života da se hrani iz prosjačke zdele a da ostane čovek Okusila sam Kart, i to mi je dovoljno. U Pentos neću doći sa zdelom u rukama.“

,Bolje doći kao prosjak nego kao robovlasnik“, reče Arstan.

,A to mi kaže čovek koji nije bio ni jedno ni drugo.“ Denine nozdrve se besno raširiše. ,Znaš li kakav je to osećaj kada te prodaju, štitonoš? Ja znam. Rođeni brat me je prodao kulu Drogu za obećanje zlatne krune. Pa, Drog je ga krunisao zlatom, ali ne onako kako je on želeo, a ja... moje sunce-i-zvezde je od mene načinilo svoju kraljicu, ali da nije bio takav čovek, sve bi možda bilo drugačije. Misliš li da sam zaboravila šta znači strah?“

Belobradi obori glavu. ,Veličanstvo, nisam nameravao da te uvredim.“

,Samo me laži vredaju, iskreni saveti nikada.“ Deni potapša Arstanovu pegavu šaku da ga u to uveri. ,Imam znajevsku narav, i to je sve. Ne smeš dozvoliti da te ona uplaši.“

,Pokušaću da to zapamtim.“ Belobradi se osmehnu.

Ima dobro lice, i u sebi krije veliku snagu, pomisli Deni. *Nije shvatala zašto mu ser Džora toliko ne veruje. Možda je ljubomoran što sam našla drugog muškarca s kojim razgovaram? Same od sebe, misli joj se vratiš na noć na Balerionu kada ju je izgnani vitez poljubio. To nije smeo da uradi. Trostruko je stariji od mene, i preniskog porekla, a ja mu to nisam ni dozvolila. Nijedan pravi vitez ne bi poljubio svoju kraljicu bez njene dozvole.* Nakon toga se starala da više nikada ne bude nasamo sa ser Džorom, držala je svoje služavke oko sebe na brodu, a ponekad i krovodnike. Želi da me ponovo poljubi, vidim mu to u očima.

Šta ona sama želi, Deni nije mogla ni da nazre, ali je Džorin poljubac probudio nešto u njoj, nešto što je spavalо još od smrti kala Drola. Dok bi ležala u svojoj uzanoj postelji, često bi mislila o tome kako bi bilo imati uza sebe muškarca umesto služavke, i ta pomisao je bila uzbudljivija nego što je

smela da bude. Ponekad bi sklopila oči i sanjarila o njemu, ali to nikada nije bio Džora Mormont; ljubavnikoj je uvek bio mlađi i privlačniji, mada mu je lice uvek ostajalo prikriveno senkama.

Jednom, toliko izmučena da nije mogla da usni, Deni je kliznula šakom među noge, i uzdahnula kada je osetila koliko je vlažna. Jedva se usudjujući da diše, kremula je prstima napred-nazad između usmina, lagano da ne probudi Iri kraj sebe, sve dok nije pronašla jedno najslade mesto, i na njemu se zadržala blago se dodirujući, u početku stidljivo, a zatim sve brže. A ipak, olakšanje koje je tražila kao da je pred njom nestajalo, sve dok se zmajevi nisu probudili, i jedan od njih ciknuo s drugog kraja kabine, i probudio Iri, koja je videla što ona radi.

Deni je znala da joj je lice zajapureno, ali Iri to u tami sigurno nije mogla da razazna. Čutke, služavka joj stavi šaku na dojku, a onda se savi, i uze joj bradavicu u usta. Druga ruka joj prede preko mekog stomaka, kroz žbuni finih srebrnozlatnih malja, i poče da radi među Deninim nogama. Nije prošlo više od nekoliko trenutaka, a Denine noge su se raširile, grudi napele, čitavo telo zadrhtalo. Tada je vrinsula. Ili je to možda bio Drogon. Iri nije rekla ništa, samo se ponovo sklupčala, i zaspala istog trenutka kada je sve bilo gotovo.

Narednog dana, sve je ličilo na san. A što je uopšte s time-imao ser Džora? *Droga želim, moje sunce-i-zvezde*, podseti se Deni. *Ne Iri, i ne ser Džoru, samo Droga*. Međutim, Drogo beše mrtav. Misliла je da su ta osećanja umrla s njim, tamo u crvenoj pustoši, ali ih je jedan izdajnički poljubac nekako povratio u život. *Nije smeo da me poljubi. Sviše je sebi dozvolio, a ja sam ga pustila. To više nikada ne sme da se ponovi*. Odlučno je stegla usne i odmahnula glavom, a zvonce u pletenici joj je tihozavonilo.

Bliže zalivu, grad je prikazao lepše lice. Velike ciglene piramide pružale su se uz obalu, najveća je bila četiri stotine stopa visoka. Svakakvo drveće i pušavice i cveće raslo je na njihovim širokim stepenicima, a vetrovi koji su oko njih duvali mirisali su zeleno i prijatno. Još jedna divovska harpija stajala je na vrhu kapije, napravljena od pečene crvene gline, i primetno se krunila, a od škorpionskog repa beše joj ostao samo patljak. Lanac od starog gvožđa koji je držala u glinenim kandžama instruuo je od rde. Tu kod vode je bilo i hladnjike. Zvuk talasa koji su zaplijuskivali natrule stubove molova začudo ju je smirivao.

Ago pomože Deni da side iz nosiljke. Snažni Belvas je sedeо na ogromnom stubu za vezivanje brodova i jeo velik komad smedeg pečenog mesa. „Pas“, reče on srećno kada vide Deni. „Dobar pas u Astaporu, mala kraljice. Jedeš?“ On joj ga ponudi, uz mastan osmeh.

„Lepo od tebe, Belvase, ali neka, hvala.“ Deni je jela pseće meso na nekim drugim mestima, u neka druga vremena, ali je sada uspevala da misli samo na Neokaljane i njihove glupe štence. Hitro prode kraj ogromnog evnuha i uz mostić, na palubu *Baleriona*.

Ser Džora Mormont je stajao i čekao je. „Veličanstvo“, reče on oborivši glavu. „Trgovci robovima su došli i otišli. Njih trojica, u pratnji desetine pisara i isto toliko robova, da nose i istovaraju. Pretresli su i poslednju stopu naših skladista, i zabeležili sve što imamo.“ Otrpati je do krme. „Koliko ljudi imaju na prodaju?“

„Nijednog.“ Da li je to bila ljuta na Mormonta, ili na taj grad i njegovu ubistvenu jaru, njegov smrad i znoj i napulje cigle? „Prodaju evnuhe, a ne ljude. Evnuhe sazdane od cigle, kao i sve ostalo u Astaporu. Da kupim osam hiljadu ciglenih evnuha mrtvih očiju, koji ubijaju odojčad zarad šiljastih kapa i dave sopstvene pse? Čakni imena nemaju. Zato ih ne zovi *ljudima*, ser.“

„Kalisi“, reče on, zatečen njenim gnevom, „Neokaljani se biraju kao dečaci, i prolaze obuku...“

„Čula sam i previše o njihovoj obuci.“ Deni je osećala kako joj suze naviru na oči, nenadane i

neželjene. Ruka joj plete i pljusnu ser Džoru preko lica. Morala je to da uradi, ili bi zaplakala.

Mormont dodirnu obraz koji je ošamarila. „Ako sam naljutio moju kraljicu...“

„Jesi. Izuzetno si me naljutio, ser. Da si moj istinski vitez, nikada me ne bi doveo u ovaj pogani svijac.“ *Da si moj istinski vitez, nikada me ne bi poljubio, niti bi mi pogledao grudi kao što si ih gledao, niti...*

„Kako veličanstvo nareduje. Reći će kapetanu Groleu da se spremi za dizanje jedara na večernjoj plimi, u pravcu nekog manje poganog svijca.“

„Ne“, reče Deni. Groleo ih je gledao s prednje palube, kao i njegova posada. Belobradi, njeni krvorodnici, Jiki, svi su na zvuk šamara prestali da se bave svojim poslovima. „Hoću da otplovim *sada*, ne s plimom, hoću da otplovim brzo i daleko, i da se nikada više ne osvrnem. Ali ne mogu to da uradim, zar ne? Osam hiljada ciglenih evnua izloženo je na prodaju, i ja moram nekako da ih kupim.“ I uz te reči ga ona ostavi, i ode u potpalublje.

Iza rezbarenih drvenih vratu kapetanske kabine, zmajevi joj behu nemirni. Drogon diže glavu i vrismu, bledi dim mu pokulja iz nozdrva, a Viserion mahnu krilima ka njoj i pokuša da joj se smesti na ramenu, kao što je radio kada je bio mladi. „Ne“, kaze Deni, pokušavajući da ga nežno odgurne. „Sada si prevelik za to, dušice.“ Ali zmaj smota svoj beli i zlatni rep oko njene mišice, i zari crne kandže u tlaninu njenog rukava, čvrsto se držeći. Bespomoćna, ona se sruši u Groleovu veliku kožnu stolicu, kikočući se.

„Bili su nestrašni dok te nije bilo, *kalisi*“, izvesti je Iri. „Viserion je izgrebao vrata, vidiš? A Drogon je pokušao da pobegne kada je trgovac robovima došao da ih vidi. Zgrabilo sam ga za rep da ga zadržim, a on se okrenuo i ujeo me.“ Ona pokaza Deni tragove ziba na svojoj ruci.

„Da li su pokušali da se vatrom oslobole?“ Toga se Deni najviše bojala.

„Ne, *kalisi*. Drogon je bljuno svoju vatrnu, ali samo u vazduhu. Trgovci robovima su se bojali da mu pridru.“

Ona poljubi Irinu ruku na mestu gde ju je Drogon ujeo. „Žao mi je što te je povredio. Zmajevi nisu stvoreni da se drže zaklj učani u maloj brodskoj kabini.“

„Tu su zmajevi kao konji“, reče Iri. „A i jahači. Konji njište dole, *kalisi*, i kopitima udaraju u drvene zidove. Čujem ih. A Jiki kaže da i starice i deca takođe lukaju kada ti nisi tu. Ne vole ova vodenja kola. Ne vole crno slano more.“

„Znam“, kaza Deni. „Znam, znam to.“

„Moja *kalisi* je tužna?“

„Jesam“, priznade Deni. *Tužna sam i izgubljena.*

„Da zadovoljim moju *kalisi*?“

Deni ustuknu od nje. „Ne, Iri, ne moraš to da radiš. To što se desilo one noći, kada si se probudila... ti nisi robinja za krevet, ja sam te oslobođila, sećaš li se? Ti...“

„Ja sam sluškinja Majke zmajeva“, reče devojka. „Velika je čast zadovoljiti moju *kalisi*.“

„Ne želim to“, beše ona uporna. „Ne želim.“ Naglo se okrenuo. „Sada me ostavi. Hoću da budem sama. Da mislim.“

Suton je počeo da se spušta na vode Robovskog zaliva kada se Deni vratila na palubu. Stala je kraj brodske ograde i pogledala Astapor. *Gledan odavde, gotovo da je lep*, pomisli ona. Zvezde su nicale na nebu, a svilene svetiljke u gradu, baš kao što je Kraznisova robinjica obećala. Ciglene piramide treperile su od svetla. *Ali dole je tamno, na ulicama i na trgovima i u arenama. A najtamnije je u kasarnama, gde neki mali dečak hrani otpacima štene koje su mu dali kada su mu uzeli muškost.*

Iza nje se začu tih korak „*Kalisi*.“ Njegov glas. „Smem li otvoreno da govorim?“

Deni se ne okrenu. Nije mogla da podnese pogled na njega, bar ne u tom trenu. Ako bi ga pogledala, verovatno bi ga ponovo ošamarila. Ili bi zaplakala. Ili bi ga poljubila. A ne bi znala šta je ispravno, šta pogrešno, šta ludilo. „Reći šta želiš, ser.“

„Kada je Egon Zmaj zakoračio na Vesteros, kraljevi Dola i Stene i Hvata nisu pojurili da mu predaju svoje krune. Ako nameravaš da sedneš na njegov Gvozdeni presto, moraš ga osvojiti isto kao i on, čelikom i znaj vatom. A to će značiti da ćeš usput okrvaviti ruke.“

Krv i vatra, pomisli Deni. Reči kuće Targarjena. Znala ih je čitavog života. „Krv neprijatelja će prolivati rado. Krv nevinih je nešto sasvim drugo. Osam hiljada Neokaljanih mi nude. Osam hiljada mrtve dece. Osam hiljada zadavljenih pasa.“

„Veličanstvo“, reče Džora Mormont, „video sam Kraljevu Luku nakon pada. Tog su dana klali i odgočad, kao i starce, i decu u igri. Više su žena silovali nego što možeš da izbrojš. U svakom čoveku se krije okrutna zver, i kada tom čoveku daš mač ili kopljे i posalješ ga da se bori u ratu, zver se budi. Dovoljan joj je samo miris krvи da oživi. A ipak nikada nisam čuo da su ti Neokaljani silovali, niti klali po gradovima, čak ni da su pljačkali, osim po izričitom naredenju onih koji su im zapovedali. Možda jesu cigla, kao što kažeš, ali ako ih kupiš, jedini psi koje od sada budu ubijali biće oni čiju smrt ti želiš. A koliko se sećam, postoje neki psi koje hoćeš da vidiš mrtve.

Uzurpatorovi psi. „Da.“ Deni se zagleda u daleka raznobojna svetla i pusti hladni i slani povetarac da je pomiluje. „Pričaš o pljačkanju gradova. Odgovori mi ovo, ser - zašto Dotraci nikada nisu oplačkali ovaj grad?“ Ona upre prstom. „Pogledaj zidine. Vidiš su počeše da se ruše. Tamo i tamo. Vidiš li stražare na onim kulama? Ja ih ne vidim. Da se ne kriju, ser? Danas sam videla te sinove harpije, njihove ponosne visokorodene ratnike. Oblače se u lanene suknjice, i najstrašnije na njima su njihove kose. Čak bi i omanji *kalasar* mogao da smrška ovaj Astapor kao orah i prospere trulo jezgro napolje. Zato mi reci: zašta to ružna harpija ne stoji pored božeg puta u Ves Dotraku, uz ostale ukradene bogove?“

„Ti imaš značajko oko, *kalisi*, to je lako videti.“

„Želela sam odgovor, ne laskanje.“

„Postoje dva razloga. Hrabi branici Astapora su običan kukolj, to je istina. Stara imena i debele kese koje se oblače kao giski bičevi da bi se pretvarali kako još vladaju ogromnim carstvom. Svi do jednog su visoki starešine. Na praznične dane prireduju ratne igre u arenama, gde prikazuju koliko su sjajni zapovednici, ali umesto njih ginu evnusi. Sve jedno, neprijatelj koji želi da oplačka Astapor mora znati da će se suočiti s Neokaljanima. Trgovec robovima bi izveli čitavu posadu da brani grad. Dotraci nisu jahali na Neokaljane otkako su ostavili pletenice pred kapljama Kohora.“

„A drugi razlog?“ - upita Deni.

„Ko bi napao Astapor?“ - upita ser Džora. „Miran i Junkai su takmaci, ali ne i neprijatelji, Usud je uništio Valiriju, istočnu unutrašnjost naseljavaju sami Gišani, a iza brda je Lazar. Jagnjeći narod, tako ih zovu tvoji i Dotraci, veoma neratoboran soj.“

„Da“, složi se ona, „ali severno od robovskih gradova je dotračko more, i dva tuceta moćnih *kalova* koji ništa ne vole više od pljačkanja gradova i odvodenja njihovog naroda u ropstvo.“

„A kuda da ih odvedu? Čemu robovi kada jednom pobiješ sve one koji i njima trguju? Valirija više ne postoji, Kart se nalazi iza crvene pustoši, a devet Slobodnih gradova su hiljadama liga na zapad. A možeš biti sigurna da sinovi harpije daju bogate poklone svakom *kalu* u prolazu, isto kao što rade i magisteri u Pentusu, Norvosu i Miru. Znaju da će ovi ubrzo odjalahi dalje ako ih budu gostili i darivali.

To je jeftinije od ratovanja, i mnogo sigurnije.“

„Jeftinije od ratovanja, pomisli Deni. *Da, možda jeste.* Kada bi samo za nju sve bilo tako lako! Kako bi bilo prijatno otploviti za Kraljevu Luku s njenim znajevima, i platiti dečaku Džofrij u kovčeg zlata da ode!

„*Kalisi?*“ - upita ser Džora kada mu ona dugo ne odgovori. Blago joj dodirnu lakat.

Deni ga povuče. „Viseris bi kupio onoliko Neokaljanih koliko bi imao para. Ali si ti jednom rekao da sam ja kao Regar...“

„Sećam se, Deneris.“

„*Veličanstvo*,“ ispravi ga ona. „Princ Regar je u boj vodio slobodne ljude, a ne robeve. Belobradi kaže da je sam mirosoao svoje štitonoše, a proizveo i mnoge druge vitezove.“

„Nije bilo veće časti no što je primanje viteške titule od Princa od Zmajkamena.“

„Reci mi onda - kada bi mačem dodirnuo čovela po ramenu, šta je govorio? A sada napred, ubijaj slabe? Ili: 'A sada napred, brani ih?' Kod Trozupca, oni hrabri ljudi o kojima je Viseris pričao da su izginuli pod zmajskim barjacima - jesu li dali živote zato što su *verovali* u Regarovo pravo, ili zato što su bili kupljeni i plaćeni?“ Deni se okrenuo Mormontu i prekrsti ruke čekajući odgovor.

„Moja kraljice“, izgovori lagano krupni čovek, „sve što kažeš je istina. Ali je Regar na Trozupcu izgubio. Izgubio je bitku, izgubio je rat, izgubio je kraljevstvo i izgubio je život. Krv mu je istekla nizvodno kraj rubina s njegovog oklopa, a Robert Uzurpator mu je pregazio telo i odjahaо da ulrade Gvozdeni presto. Regar se borio hrabro, Regar se borio plemenito, Regar se borio časno. I Regar je umro.“

BREN

Kroz vijugave doline kojima su sada išli nisu prolazili putevi. Između sivih kamenih vrhova ležala su mirna plava jezera, dugačka i duboka i uska, i zelena tama beskonačnih borovih šuma. Zlato i rda jesenjeg lišća postajali su sve redi kako su napuštali Vučju šumu da bi se popeli u stara kremenašta brda, a potpuno su nestali kada su se ta brda pretvorila u planine. Sada su se nad njih nadvijale bezbrojne divoske sivozelene stražarike, i omorike i jele i vojnički borovi. Nisko rastinje beše retko, a tlo je prekrivao sag od tamnozeljenih iglica.

Kada bi se izgubili, što se desilo jednom ili dvared, bilo je dovoljno samo da sačekaju na vedru hladnu noć bez oblaka, i na nebu potraže Ledenog znaja. Plava zvezda u zmajevom oku pokazivala je put na sever, kao što mu je Oša jednom rekla. Kada bi se prisetio Oše, Bren bi se zapitao gde je ona sada. Zamišljao je kako je bezbedna u Belim sidrištima s Rikonom i Čupavkom, kako jedu jegulje i ribu i vruću račiju pitu, zajedno s debelim lordom Menderlijem. Ili kako se možda greju u Poslednjem ognjištu pred Veličanjinim vatrama. Međutim, Brenov život pretvorio se u beskonačne ledene dane na Hodorovim ledima, u neprekidno penjanje i spuštanje po planinama.

,„Gore i dole“, uzdahnula bi ponekad Mira dok su hodali, „a onda dole pa gore. A onda opet gore pa dole. Mrzim ove twoje glupe planine, prinče Brene.“

,Juče si rekla da ti se svidaju.“

,O, da. Moj gospodar otac mi je pričao o planinama, ali do sada niješu nisam videla. Volim ih više nego što mogu da kažem.“

Bren joj se iskezi. „Ali sad si rekla da ih mrziš.“

,Zašto ne bi bilo moguće i jedno i drugo?“ Mira pruži ruku i uštinu ga za nos.

,Zato što je to različito“, bio je uporan on. „Kao noć i dan, kao led i vatra.“

,Alo led može da peče“, reče Džodžen svojim ozbiljnim glasom, „onda ljubav i mržnja mogu da se spare. Planina ili močvara, svejedno. Zemlja je jedna.“

,Jedna“, složi se njegova sestra, „ali je previše nabrana.“

Planinske doline su se retko pružale u pravcu severa i juga, tako da su često morali da prelaze mnoge milje u suprotnom pravcu od onoga kojim su želeti da idu, a ponekad su bili prinuđeni i da se sasvim vrate putem kojim su došli. „Da smo krenuli Kraljevskim drumom, do sada bismo već stigli do Zida“, podsetio bi Bren Ridove. Želeo je da nade troku vranu da bi ga naučila da leti. Ponovio je to na desetine puta, tako da je Mira počela da ga zadirkuje, ponavljajući te reči za njim.

,Da smo krenuli Kraljevskim drumom, ne bismo sada bili ni toliko gladni“, počeo je tada da govori. Dole u bregovima hrane nije manjkalo. Mira je bila vešt lovac, a još i veštija u hvatanju ribe iz potoka svojim trokrakim kopljem za žabe. Bren je voleo da je gleda, da se divi njenim hitrim pokretima, načinu na koji bi hitnula kopljje i izvučla ga zajedno sa srebrnastom pastrmkom koja bi se praćakala na njegovom kraju. A i Leto je lovio za njih. Jezovuk bi svake noći sa zalaskom sunca nestao, ali se uvek vraćao pre zore, najčešće noseći nešto u čeljustima, vevericu ili zeca.

Ali tu, u planinama, potoci behu manji i ledeniiji, a divljač reda. Mira je i dalje lovila i ribarila, ali je to bilo sve teže, a nekih noći čakni Leto nije nalazio plen. Cesto su išli na spavanje praznih stomaka.

Ipak je Džodžen ostao uporan u nameri da se drže što dalje od puteva. „Gde ima puteva, ima i putnika“, rekao je na onaj svoj ozbiljni način, „a putnici imaju oči da vide, i usta da šire priče o bogobojenom dečaku, njegovom džinu i vuku koji i ih prati.“ Niko nije umeo da bude tvrdoglav kao

Džodžen, tako da su se s mukom probijali kroz divljinu, i svakog dana se penjali malo više, i napredovali malo dalje na sever.

Nekih dana bi padala kiša, neki behu vetroviti, a jednom ih je uhvatila tako žestoka ledena oluja da je Hodor nesrećno urlikao. Za vedrih dana često im se činilo da su jedina živa stvorena na svetu. „Zar niko ne živi ovde gore?“ - upitala je Mira Rid jednom dok su obilazili granitnu stenu veliku kao Zimovrel.

„Jma ljudi“, rekao joj je Bren. „Amberi su uglavnom istočno od Kraljevskog druma, ali u letu napasaju ovce u planinama. Vali su zapadno od planina, uz Ledeni zaliv, Harklij i iza nas u bregovima, a Noti i Lidli i Noriji, pa čak i neki Flinti, ovde u visovima.“ Njegova prababa bila je od Flinta iz planina. Stara Nen je jednom rekla da je zbog njene krvи Bren bio toliko opsednut penjanjem, pre pada. Ona je, međutim, umrla mnogo godina pre njegovog rođenja, čak i pre rođenja njegovog oca.

„Val?“ - upita Mira. „Džodžene, zar neki Val nije jahao s ocem u ratu?“

„Teo Val.“ Džodžen je teško disao od penjanja. „Vedro, tako su ga zvali.“

„To je njihov grb“, reče Bren. „Tri smeda vedra na plavom polju, s kariranim belo-sivim obrubom. Lord Val je jednom došao u Zimovrel, na poklonjenje i razgovor s ocem, i imao je vedra na štitu. On ipak nije pravi lord. U stvari, jeste, ali ga zovu samo Val, a tu su i Not i Nori i Lidli. U Zimovrelu smo ih zvali lordovima, ali ih njihov narod ne zove tako.“ Džodžen Rid zastade da uhvati dah. „Misliš da ti planinski ljudi znaju da smo ovde?“

„Znaju.“ Bren ih je primetio kako gledaju; ne sopstvenim očima, već Letovim, koje su bolje videle, i kojima ništa nije promicalo. „Neće nam smetati ako ne pokušamo da ukrademo njihove koze ili konje.„

I nisu. Samo su jednom sreli nekog brdanina, kada ih je iznenadna ledena kiša naterala da potraže zaklon. Leto im ga je pronašao, nanjušivši plitku pećinu iz sivozelenih grana ogromne stražarice, ali kada je Hodor spustio glavu da ude, Bren je video narandžasti plamen vatre u dubini, i shvatio da nisu sami. „Uđite da se ogrejetе“, pozvao je muški glas. „Ovdje ima dovoljno kamena da nas sve zaštiti od kiše.“

Ponudio ih je ovsenim dvopelkom i krvavicama i gutljajem piva iz svoje mešine, ali im nije rekao svoje ime, a nije zatražio ni njihova. Brenu se činilo da je Lidli. Kopča koja mu je držala plaš od veveričije kože bila je zlatna i bronzana, i iskovana u obliku šišarke, a Lidli su nosili šišarke na beloj polovini svojih zeleno-belih štitova.

„Je li Zid daleko?“ - upitao ga je Bren dok su čekali da kiša stane. „Kako gavran leti, nije“ - rekao je Lidli, ukoliko je to bio. „Ali za nas bez krila jeste.“

Bren zausti: „Kladim se da bismo već stigli...“

„...da smo krenuli Kraljevskim drumom“, završila je Mira umesto njega.

Lidli je izvadio nož i počeo da delje prut. „Dok je Stark stolovao u Zimovrelu, devica je mogla da hoda Kraljevskim drumom, kao od majke rođena i da je niko ne zlostavlja, a putnici su mogli naći vatru, hleb i so u mnogim krčmama i utvrđama. Ali sada su noći hladnije, a vrata zatvorena. U Vučjoj šumi ima sipa, a odrani ljudi jašu Kraljevskim drumom i traže strance.“

Ridovi su se zgledali. „Odrani ljudi?“ - upitao je Džodžen.

„Kopiletovi momci, da. Bio je mrtav, al' sad više nije. A priča se da plača dobrim srebrom za vučje kože, a možda i zatom za glas o nekim drugim mrtvacima koji hodaju.“ Kada je to rekao, pogledao je Brena i Leto, ispruženog kraj njega. „A što se tiče Zida“, nastavio je, „ja ne bih tamo išao. Matori Medved je poveo stražu u Ulketu šumu, a vratili su se samo gavranovi, i tek je poneki

nosio pismo. *Crna krila, crne vesti*, tako je govorila moja majka, ali kada ptice lete bez poruka, čini mi se da su vesti još crnje.“ Prodžarao je vatra štampon. „Bilo je drugačije dok je Stark bio u Zimovrelu. Ali stari vuk je mrtav, mladi je otišao na jug da igra igru prestola, a nama su ostali samo duhovi.“

„Vukovi će se vratiti“, rekao je ozbiljno Džodžen.

„A kako ti to znaš, dečače?“

„Sanjao sam.“

„Ja ponekad sanjam majku, a sahranio sam je ima tome već deveta godina“, rekao je čovek, „ali kad se probudim, i dalje je nema.“

„Ima raznih snova, moj gospodaru.“

„Hodor“, reče Hodor.

Proveli su tu noć zajedno, pošto je kiša posustala tek dobrano nakon što je pala noć, a izgledalo je da samo Leto želi da izđe iz pećine. Kada je vatra zgasila u žeravice, Bren ga je pustio. Jezovuk nije osciao vlagu kao ljudi, a noć ga je zvala. Mesečina je obojila mokru šumu nijansama srebra i pretvorila sivo s planinskih vrhova u belinu. Sove su hukale kroz tamu i tih letele između borova, a blede divokež penjale se po obroncima. Bren je sklopio oči i prepustio se vučjem snu, mirisima i zvucima ponoći.

Kada su se probudili narednog jutra, vatra se beše sasvim ugasila, a Lidla nije bilo, ali im je ostavio kobasicu i desetak svih hlepčića, uredno zamotane u zeleno-belo platno. U nekim hlepčićima bilo je oraha, a u nekim krpina. Bren je poeo po jedan od obe vrste, i nije mogao da odluci koji mu se više sviđa. Jednog dana će u Zimovrelu opet biti Starka, rekao je sebi, i on će pozvati Lidle i stostruko im platiti za svaki orah u bobicu.

Staza koju su pratili bila je tog dana nešto lakša, i u podne se sunce probilo kroz oblak. Bren je sedeo u korpi na Hodorovim leđima i osciao se gotovo zadovoljno. Jednom je zadremao, uljuljan u san ravnovernim dugačkim konjušarevim koracima i njegovim tihim penušenjem. Mira ga je probudila blago ga dodirnuvši po ruci. „Gledaj“, rekla je, pokazavši ka nebu kopljem za žabe, „orao.“

Bren diže glavu i ugleda ga kako lebdi na vetrutu, mirnih i širom raširenih krila. Pratio ga je pogledom dok je kružio uvis, pitajući se kako bi bilo tako opušteno leteti iznad sveta. *Boje čak i od penjanja*. Pokušao je da dosegne orla, da ostavi svoje glupo telo bogalja i digne se u nebo da se s njim spoji, kao što se spajao s Letom. *Zelenvidi su to mogli da rade. Trebalo bi da i ja mogu*. Pokušavao je i pokušavao, sve dok orao nije nestao u zlačanoj izmaglici popodneva. „Otišao je“, reče on, razočaran.

„Videćemo i druge“, reče Mira. „Oni žive ovde gore.“

„Valjda.“

„Hodor“, reče Hodor.

„Hodor“, složi se Bren.

Džodžen šutnu ššarku. „Čini mi se da Hodor voli kada mu izgovoriš ime.“

„Hodor mu nije pravo ime“, objasni Bren. „To je samo neka reč koju govorи. Pravo ime mu je Valder, rekla mi je Stara Nen. Ona mu je čukunbabu, ili tako nešto.“ Rastužilo ga je spominjanje Stare Nen. „Mislite da su je gvozdenljudi ubili?“ U Zimovrelu nisu našli njeno telо. Kada je malo bolje razmislio, nije se sećao da je uopšte video ženska tela. „Ona nikome nije učinila ništa nažao, čak ni Teonu. Samo je pričala priče. Teon ne bi povredio nekoga takvog. Zar ne?“

„Neki ljudi čine drugima zlo samo zato što im se može“, kaza Džodžen.

„A nije Teon pobio sve one ljudе u Zimovrelu“, reče Mira. „Previše mrtvih su bili gvozdenljudi.“ Ona prebací kopljе za žabe u drugu ruku. „Pamti priče Stare Nen, Brene. Pamti kako ih je pričala,

zvuknjenog glasa. Dokle god to pamtiš, deo nije će živeti u tebi.“

„Pamtiću“, obeća on. Dugo su se čutke penjali, prateći vijugavu kožu stazu preko visokog prevoja između dva kamenita vrha. Mršavi borovi grčevito su se držali za obronke oko njih. Daleko pred sobom Bren je video ledeno svetlucanje potoka koji se obrušavao s litice. Shvatio je da sluša Džodženovo disanje i krekanje borovih iglica pod Hodorovim stopalima. „Znate li vi neke priče?“ - upita on iznenada Ridove.

Mira se nasmeja. „O, nekoliko.“

„Nekoliko“, priznade njen brat.

„Hodor“, reče Hodor i nastavi da pevuši.

„Ispričajte nelu“, kaza Bren. „Dokhodamo. Hodor voli priče o vitezovima. A i ja.“

„Na Vratu nema vitezova“, reče Džodžen.

„Iznad vode“, ispravi ga sestra. „Močvare su, međutim, pune mrtvih vitezova.“

„To je istina“, potvrdi Džodžen. „Andali i gvozdenljubi, Freji i druge budale, svi ti gordi ratnici koji su pokušali da osvoje Sivotok. Nijedan nije uspeo da ga nade. Ujahali bi u Vrat, ali ne bi iz njega izjahali. A pre ili kasnije bi nabasali na močvare i potonuli pod težinom svega tog silnog čelika, i udavili bi se u svojim odopima.“

Bren zadrhta od pomisli na utopljene vitezove pod vodom. Ipak nije se pobunio; on je *voleo* kad tako zadrhti.

„Bio je jednom jedan vitez“, reče Mira, „u godini lažnog proleća. Vitez od Nasmejanog drveta, tako su ga zvali. Možda je bio močvarac.“

„A možda i nije.“ Džodženovo lice šarale su zelene senke. „Siguran sam da je princ Bren tu priču čuo stotinu puta.“

„Nisam“, kaza Bren. „Stvarno. A i da jesam, nema veze. Ponekad bi Stara Nen ponavljala već ispričane priče, ali mi nismo marili ako je priča lepa. Govorila je da su stare priče kao stari prijatelji. Moraš da ih posetiš s vremena na vreme.“

„To je istina.“ Mira je hodala sa štitom na ledima, s vremenom na vreme kopljem za žabe odgurujući grane pred sobom. Baš kada Bren pomisli kako mu ipak neće ispričati priču, ona poče: „Nekada davno je živeo na Vratu jedan radoznao momak. Bio je mali, poput svih močvaraca, ali hrabar i pametan i snažan. Odrastao je loveći i ribareći i penjući se uz drveće, i naučio je sve čini mog naroda.“

Bren je bio gotovo siguran da tu priču nikada nije čuo. „Sanjao je zelene snove kao Džodžen?“

„Ne“, reče Mira, „ali je umeo da diše blato i trči po lišću i pretvara zemlju u vodu i vodu u zemlju samo jednom prošaptantom rečju. Umeo je da priča s drvećem i tka reči i učini da se zamkovi pojave i nestanu.“

„Voleo bih da ja to mogu“, izasti Bren setno. „Kada će sresti tog viteza s drvećem?“

Mira ga popreko pogleda. „Ako izvesni princ ne bude čitao, neće skoro.“

„Samo sam pitao.“

„Momak je znao čini močvara“, nastavi ona, „ali je želeo više. Znaš, naši ljudi retko putuju daleko od kuće. Mi smo mali stasom, i naši običaji nekim deluju čudno, tako da nas veliki ljudi često ne gledaju blagonaklono. Ali je ovaj momak bio smeliji od većine, i jednog dana, kada je stasao u muškarca, odlučio je da napusti močvare i poseti Ostrvo lica.“

„Niko ne ide na Ostrvo lica“, pobuni se Bren. „Tamo žive zeleni ljudi.“

„Zelene ljude je i hteo da nade. I tako je obukao košulju u protkanu bronzanim listićima, poput moje, i

odveslao u malom kožnom čamcu niz Zeleni krak.“

Bren skopio oči i pokuša da vidi čoveku u malom kožnom čamcu. U mislima, močvarac je ličio na Džodžena, samo je bio stariji i jači i obučen kao Mira.

,Ispod Blizanaca je prošao noću, da ga Frej ne bi napali, a kada je stigao do Trozupca, izšao je na obalu, stavio čamac na glavu i počeo da hoda. Bilo mu je potrebno mnogo dana, ali je konačno stigao do Božjeg tika, bacio čamac u jezero, i odveslao na Ostrvo lica.“

,Da li je sreća zeleni ljude?“

,Jeste“, kaza Mira, „ali je to druga priča, i nije na meni da je ispričam. Moj princ je tražio vitezeve.“

,I zeleni ljudi su dobri.“

,Jesu“, složi se ona, ali ne reče više ništa o njima. ,Močvarac je čitavu zimu proveo na ostrvu, ali kada se rodilo proleće, čuo je kako ga zove beli svet, i znao je da je došlo vreme za polazak Kožni čamac ga je čekao tačno tamo gde ga je ostavio, tako da se oprostio i odveslao ka obali. Veslao je i veslao, i napokon u daljinu video kako se tornjevi zamka dižu kraj jezera, Tornjevi su postajali sve viši kako se približavao obali, sve dok nije i shvatio da to mora biti najveći zamak na čitavom svetu.“

,Harendvor!“ Bren je to znao istog trenutka. „To je bio Harendvor!“

Mira se osmehnu. „Stvarno? Pod zidinama je video šatore mnogih boja, i svetele barjake razvijene na vetr, i viteze u oklopima i konje s pokrovima. Namirisao je pečeno meso, i čuo smeh i jeklu fanfara. Veliki turnir samo što nije počeo, i junaci iz čitavog kraljevstva došli su da se na njemu nadmeću. I sam kralj je bio tu, sa svojim sinom, zmajskim princom. Beli mačevi su došli da požele dobrodošlicu u svoje redove svom novom bratu. Veliki lav od Stene posvadao se s kraljem, i zato nije došao, ali su ipak mnogi njegovu vazali i viteze prisustvovali. Močvarac nikada nije video takvu raskoš, i znao je da je verovatno više nikada neće ni videti. Deo njega strašno je poželeo da učestvuje u svemu tome.“

Brenu je to osećanje bilo i te kako poznato. Dok je bio mali, stalno je sanjao kako će jednog dana postati vitez. Ali je to bilo pre nego što je pao i izgubio noge.

,Kći velikog zamka vladala je kao kraljica ljubavi i lepote kada je turnir otvoren. Pet megdandžija se zaklelo da će braniti njenu krunu; četvorica njene braće od Harendvora, i njen čuveni stric, beli vitez od Kraljeve garde.“

,Bila je lepa devica?“

,Jeste“, reče Mira preskočivši kamen, „ali je bilo i lepših. Jedna je bila žena zmajskog princa, koja je sa sobom povela tuce dvorskih dama da je prate. Svi vitezovi su ih molili za marame koje bi vezali oko kopalja.“

,Ovo nije neka od onih ljubavnih priča, je li tako?“ - upita Bren sumnjivo. „Njih Hodor baš i ne voli preterano.“

,Hodor“, složi se Hodor.

,On voli priče u kojima se vitezovi bore s čudovištima.“

,Brene, ponekad su vitezovi čudovišta. Mali močvarac je hodao preko polja, uživao je u toplopm prolećnom danu, nikome nije smetao, kada su ga napala trojica štitonoša. Nisu bili stariji od petnaest leta, ali su ipak bili veći od njega, sva trojica. To je bio njihov svet, tako su oni smatrali, i on nije imao prava da u njemu bude. Oteli su mu kopljje i bacili ga na zemlju, i rugali mu se da je žabožder.“

,Jesu li to bili Valderi?“ To je zvučalo kao nešto što bi Mali Valder Frej mogao da uradi.

,Nijedan nije rekao ime, ali im je on dobro zapamtio lica da bi mogao kasnije da im se osveti.

Kada bi pokušao da ustane, ponovo bi ga bacili dole, a on bi se sklupčao na zemlji. Ali onda su začuli povik. „Uđarate čovela mog oca! - viknula je vučica.“

„Vučica na dve ili na četiri noge?“

„Dve“, reče Mira. „Vučica je napala štitonoše turnirskim mačem, i nateralia ih u beg. Močvarac je bio krvav i modar, tako da ga je odvela u svoju jazbinu da mu očisti posekotine i previje ih zavojima. Tu je upoznao ostatak njenog čopora: divljeg vuka koji ih je vodio, tihog vuka kraj njega i stene, najmlade od sve četvoro.

Te večeri je u Harendvoru trebalo da se održi gozba, u čast početka turnira, i vučica je pozvala momka da pode i on. Bio je visokog porekla, i imao je pravo na mesto na klupama baš kao i svi drugi. Nju je bilo teško odbiti, tu vučiju devicu, tako da je dopustio mladom štenetu da mu nade odoru prikladnu za kraljevsku gozbu, i otišao je u veliki zamak.

Pod Harenovim krovom pio je i jeo s vukovima, i mnogim njihovim zakletim mačevima, ljudima s mogila i losovima i medvedima i morskim ljudima. Zmajski princ je pevao tako tužnu pesmu da su se vučjoj devici zaculačile oči, ali kada joj se brat stene podsmehnuo da plaeče, izlila mu je vino na glavu. Govorio je i jedan crni brat, tražio je od vitezova da se pridruže Noćnoj straži. Olujni gospodar je pobedio viteza od lobanja i poljubaca u ratu vinskih peharja. Močvarac je video devicu nasmejanih ljudičastih očiju kako pleše s belim mačem, crvenom znjom i gospodarom grifona, a na kraju i s tihim vukom... ali tek pošto je divlji vuk razgovarao s njom u ime brata previše stidljivog da ustane s klape.

Usred svecog tog veselja, mali močvarac je primetio trojicu štitonoša koji su ga napali. Jedan je služio viteza s vilama, jedan bodljikavu prase, dok je poslednji pratilo viteza s dve kule na ogrtaju, što je grb koji i svi močvarci dobro poznaju.“

„Freji“, reče Bren. „Freji od Prelaza.“

„Onda kao i sada“, složi se ona. „Vučja devica ih je takođe videla, i pokazala ih je svojoj braći. Mogu da ti nadem konja, i oklop koji će ti možda pristajati“, ponudio je vučji štenac. Mali močvarac mu je zahvalio, ali mu nije odgovorio. Srce mu je prepuklo. Močvarci su manji od ostalih ljudi, ali jednako ponosni. Mornak nije bio vitez, ništa više od svojih ostalih sunarodnika. Mi češće sedimo u čamcu nego na konju, i ruke su nam sazdane za vesla, ne za kopljja. Koliko god da je želeo osvetu, bojao se da će samo ispatiti budala i osramotiti svoj narod. Tih vuk je ponudio malom močvarcu mesto u svom šatoru te noći, ali pre nego što je zaspao, kleknuo je na obali jezera, gledajući preko vode ka Ostrvu lica, i pomolio se starim bogovima Severa i Vrata...“

„Otac ti nikada nije ispričao ovu priču?“ - upita Džodžen.

„Stara Nen je pričala priče. Miro, nastavi, ne možeš sad da staneš.“ Hodor je sigurno osećao isto. „Hodor“, reče on, a onda: „Hodor hodor hodor hodor.“

„Pa“, kaza Mira, „ako želiš da čuješ ostatak...“

„Da. Pričaj.“

„Bilo je predviđeno pet dana viteškog nadmetanja“, nastavi ona priču. „Kao i velika sedmostrana borba do poslednjeg, i takmičenje u strelijaštvu i bacaju sekira, konjska trka i turnir pevača...“

„Pusti sada to.“ Bren se nestreljivo promeškolj i u korpi na Hodorovim ledima. „Reci mi o viteškom nadmetanju.“

„Biće volja moga princa. Kći zamka je bila kraljica ljubavi i lepote, branila su je četiri brata i stric, ali su sva četiri sina Harendvora poražena već prvog dana. Njihovi pobedinci su kratko vladali kao njeni zaštitnici, samo dok i njih neko nije pobedio. Igrom slučaja, na kraju prvog dana vitez od

bodljikavog praseta bio je medu zaštitnicima, a drugog jutra su vitez s vilama i vitez od dve kule takođe pobedili. Ali se u predvečerje tog drugog dana, dok su se senke izduživale, na takmičenju pojavio tajanstveni vitez.“

Bren mudro klimnu glavom. Tayanstveni vitezovi su se često pojavljivali na turnirima, lica sakrivenih iza kaciga, sa štitovima koji su bili ili prazni ili s nekim čudnim simbolima. Ponekad su to bili prerušeni čuveni megdandžije. Zmajvitez je jednom pobedio na turniru kao Vitez od Suza da bi imenovao svoju sestrzu za kraljicu ljubavi i lepote umesto kraljeve ljubavnice. A Baristan Smeli je dvaput oblačio oklop tajanstvenog viteza, prvi put kada mu je bilo samo deset godina. „Kladim se da je to bio mali moćvarac.“

„To niko nije saznao“, kaza Mira, „ali je tajanstveni vitez bio malog rasta, i obučen u skrpljen oklop koji mu je loše pristajao. Simbol na štitu mu je bilo drvo-srce starih bogova, belo čuvardrvu nasmejanog crvenog lica.“

„Možda je došao sa Ostrva lica“, reče Bren. „Je li bio zelen?“ U pričama S tare Nen, čuvari su imali tamnozelenu kožu i lišće umesto kose. Ponekad su imali i rogove, ali Brenu nije bilo jasno kako bi tajanstveni vitez nosio kacigu da je imao robove. „Kladim se da su ga poslali stari bogovi.“

„Možda i jesu. Tayanstveni vitez je oborio kopije pred kraljem, i odjahaо do kraja polja, gde su bili paviljoni pet branilaca. Znaš koju je trojicu izazvao.“

„Vitez sa bodljikavim prasetom, vitez sa vilama i vitez sa kula blizanaca.“ Bren je čuo dovoljno priča da bi to znao. „On je bio mali moćvarac, rekao sam ti.“

„Ko god da je bio, stari bogovi su dali snage njegovoj ruci. Prvi je pao vitez od bodljikavog praseta, zatim vitez od vila, a na kraju i vitez od dve kule. Nijedan od njih nije bio omiljen, tako da je narod od sveg srca klicao Vitezu od Nasmejanog drveta, kako su ubrzao provali novog junaka. Kada su njegovi pali dušmani zatražili da otkupe svoje konje i oklope, Vitez od Nasmejanog drveta je progovorio zvonkim glasom kroz kacigu, i rekao: ‘Naučite svoje štitonoše što znači čast, i to će biti dovoljan otkup.’ Čim su poraženi vitezovi oštiro izgrdili svoje štitonoše, konji i i oklopi su im vraćeni. I tako su molitve malog moćvarca bile uslušene... a ko ih je uslušio - zeleni ljudi, ili stari bogovi, ili deca šume - ko to može reći?“

Bila je to lepa priča, zaključi Bren nakon nekoliko trenutaka razmišljanja. „Šta se onda desilo? Da li je Vitez od Nasmejanog drveta pobedio na turniru i oženio se princezom?“

„Ne“, reče Mira. „Te noći u velikom zamku, olujni gospodar i vitez od lobanja i poljubaca zakleli su se da će ga raskrinkati, a i sam kralj je terao ljude da ga izazovu, objavivši da mu lice iza te kacige nije prijatelj. Ali narednog jutra, kada su najavljuvачi dunuli u trube, i kralj zauzeo svoje mesto, pojavila su se samo dva takmaka. Vitez od Nasmejanog drveta je nestao. Kralj je bio besan, pa je čak poslao i svog sina zmajskog princa da ga traži, ali su uspeli da nadu samo obojeni štit kako visi na jednom drvetu. Na kraju je na turniru pobedio zmajski princ.“

„O!“ Bren malo razmisli o priči. „To je bila dobra priča. Ali je trebalo da ga napadnu tri loša viteza, a ne njihovi štitonoše. Onda bi mali moćvarac mogao sve da ih pobije. Onaj deo o otkupu je bio glup. A tajanstveni vitez treba i da pobedi na turniru, da zbaci iz sedla sve izazivače i proglaši vučju devicu za kraljicu ljubavi i lepote.“

„Ona je to i postala“, reče Mira, „ali je to tužnija priča.“

„Siguran si da nikada ranije nisi čuo tu priču, Brene?“ - upita Džodžen. „Tvoj gospodar otac ti je nikada nije ispričao?“

Bren odmahnu glavom. Dotad je dan već bio ostario, i dugačke senke puzale su niz obronke i

pružale crne prste kroz borove. *Ako je mali močvarac posetio Ostrvo lica, možda to mogu da uradim i ja.* Sve priče su kazivale da zeleni ljudi imaju čudne čarobne moći. Možda mu oni mogu pomoći da ponovo hoda, možda mogu i da ga pretvore u viteza. *Pretvorili su malog močvarca u viteza, makar na jedan dan, pomisli on. Dan bi bio dovoljan.*

DAVOS

Ćelija beše toplij a no što bi ijedna ćelija smela da bude. Bilo je i tamno, da. Treperavo narandžasto svetlo prosipalo se kroz prastare gvozdene šipke sa balkje usadene u zid pred njima, ali je stražnja polovina ćelije ipak bila u mraku. Bilo je i vlažno, što se i moglo očekivati na ostrvu poput Zmajkamena, gde more nikada nije daleko. A bilo je i pacova, više nego što je uobičajeno za jednu tamnicu.

Ali Davos nije mogao da se žali na hladnoću. Glatki kameni prolazi pod ogromnom masom Zmajkamena uvek su bili topli, i Davos je često čuo priče da postaju sve toplij i što se više ide u dubinu. Cenio je da je duboko ispod zamka, i zid ćelije mu je često bio topao na dodir kada bi prilj ubio dlan uz njega. Možda su stare priče istinite, možda je Zmajkamen stvarno sagraden od kamenja iz pakla.

Kada su ga tu doveli, bio je bolestan. Kašalj koji ga je mučio još od bitke postao je još gor, a obuzela ga je i grozica. Usne su mu pucale od krvavih čireva, i topota ćelije nije zaustavila drhtanje. *Neću još dugo, sećao se svojih misli. Umreću uskoro, ovede u tami.*

Davos je ubrzo ustanovio da je grešio u tome, kao i u mnogo čemu drugom. Nejasno se sećao blagih ruku i odlučnog glasa, i pogleda mladog meštra Pilosa. Dali su mu da piće vrelu čorbu od belog luka, i makovo mleko, da razgoni boli i drhtaje. Od maka je postao sanjiv, a dok je spavao, stavili su mu pijavice da izvuku lošu krv. Bar je tako pretpostavljaо, po tragovima pijavica koje je video na rukama kada se probudio. Ubroj je kašljanje prestalo, plikovi nestali, a u čorbi je počeo da dobija i komade sardela, kao i mrkvu i crni luk. A jednog dana je shvatio da se nije osećao snažnije još otako mu se *Crna Beta* rasprsla pod nogama i bacila ga u reku.

Pazila su ga dvojica tamničara. Jedan beše širok i zdepast, širokih ramena i ogromnih snažnih šaka. Nosio je kožni prsluk posut gvozdenim zakicima, i jednom dnevno je donosio Davosu ovsenu kašu. Ponekad bi je zasladio medom ili nasuo u nju malo mleka. Drugi tamničar beše stariji, pogrljen i žučlast, masne neoprane kosе i rošavog lica. Nosio je dublet od belog somota s prstenom od zvezda izvezenim na grudima zlatnom niti. Loše mu je stajao, pošto je bio prekratak i preširok, a uz to i prljav i poderan. On je Davosu donosio tanjire mesa i krompira, ili riblju i čorbu, a jednom čak i pola pite od jegulja. Jegulja je bila tako masna da nije mogao da je zadrži u sebi, ali je ipak bila retka čast za zatvorenika u tamnici.

U tamnici nisu sijali ni mesec ni sunce; u debelim kamenim zidovima nije bilo prozora. Dan je od noći razlikovalo samo po svojim tamničarima. Ni jedan ni drugi mu se nisu obraćali, mada je znao da nisu gluvenimi; ponekad ih je čuo kako razmenjuju pokoju kratku reč prilikom preuzimanja dužnosti. Nisu čak hteli da mu kažu ni kako se zovu, tako da im je on sam nadenuo imena. Niskog i snažnog nazvao je Kaša, pogrljenog i žučlastog Jegulja, zbog pite. Merio je prolazak dana po obrocima koje su donosili, i po menjajući balkje i u zidnom držaču ispred ćelije.

Čoveku u tami muči samoča, i žudi za zvukom ljudskog glasa. Davos bi se obraćao tamničarima kada god bi došli u njegovu ćeliju, bilo da donesu hranu ili iznesu kiblu. Znao je da će biti gluvi na molbe za slobodu ili milost; umesto toga im je postavljao pitanja, u nadi da će jednog dana možda odgovoriti. „Kakve su vesti o ratu?“ - pitao je, i: „Kako je kralj?“ Pitao je i za svog sina Devana, i za princezu Širin i Saladora Sana. „Kakvo je vreme?“ - pitao je, i: „Jesu li već počele jesenje oluje? Brode li još lade Uskim morem?“

Sve jedno šta je pitao, nikada nisu odgovarali, mada bi ga Kaša ponekad pogledao, i na tren bi se činilo kao da će progovoriti. Kod Jegulje nije bilo ni toga. Za njega nisam čovek, mislio je Davos, samo kamen koji jede i sere i govor. Posle nekog vremena shvatio je da mu se Kaša mnogo više dopada. Činilo se da Kaša bar primećuje da je on živ, a zračio je i nekom iščašenom dobrotom. Davos je pretpostavljao da on hrani pacove; zato ih je i bilo toliko. Jednom mu se učinilo da čuje tamničara kako s njima razgovara kao da su deca, ali je to možda samo sanjao.

Neće me pustiti da umrem, shvatio je. Drže me u životu iz nekog svog razloga. Nije voleo da nagada šta bi taj razlog mogao biti. Lorda Sanglasa su neko vreme držali u čelijama ispod Zmajkamena, kao i sinove ser Habarda Ramtona; svi su završili na lomači. Trebal je da se prepustim moru, pomisli Davos dok je sedeo i zurio u balkiju iza rešetaka. *Ili da pustim da me jedro mimoide, da umrem na svojoj steni. Radje bih hranio krabe nego vatru.*

A onda je, jedne noći dok je završavao večeru, Davos osetio da ga obuzima čudan drhtaj. Pogledao je kroz rešetke, i video je kako stoji i treperavom grimizu, s velikim rubinom na grlu, očiju sijajnih poput balkije čije ju je svetlo kupalo. „Melisandra“, rekao je s mirom koji nije osećao.

„Viteže od Praziluka“, odgovori ona, jednakо mirno, kao da su se sreli na stepeništu ili u dvorištu, pa razmenjuju uljudne pozdrave. „Dobro si?“

„Bolje nego pre.“

„Da li ti nešto nedostaje?“

„Moj kralj. Moj sin. Oni mi nedostaju.“ Odgurnuo je zdebu i ustao. „Došla si da me spališ?“

Njene čudne crvene oči proučavale su ga kroz rešetke.

„Ovo je rdavo mesto, zar ne? Mračno mesto, i ogavno. Ovde ne sija dobro sunce, a ni blistavi mesec.“ Digla je ruku ka balkiji u zidu. „Ovo je sve što stoji između tebe i tame, Viteže od Praziluka. Ova vatriča, dar R'lorova. Da je ugasiš?“

„Ne.“ Krenuo je ka rešetkama. „Molim te.“ Znao je da to ne bi podneo, da ostane sam u potpunoj tami, gde bi mu pacovi bili jedino društvo.

Usne crvene žene izvile su se u osmeh. „Znači, izgleda da si zavoleo vatru.“

„Treba mi ta balkija.“ Šake su mu se otvarale i slkapale. *Neću je prekljinjati. Neću.*

„Ja sam kao ova balkija, ser Davose. Oboje smo oruda R'lorova. Stvoreni smo sa samo jednim ciljem - da razgonoimo tamu. Veruješ li u to?“

„Ne.“ Možda je trebalo da slaže, i kaže joj ono što želi da čuje, ali Davos beše previše navikao da govorii istinu. „Ti si majka tame. To sam video pod Krajoboljem, kada si se porodila na moje oči.“

„Zar se hrabri ser Praziluk? toliko boji i jedne obične senke? Ohrabri se, onda. Senke žive samo kada ih svetlo rodi, a kraljeve vatre su toliko zgasle da se ne usuđujem više da ih koristim kako bih mu napravila još jednog sina. To bi ga možda ubilo.“ Melisandra se približi. „Sa nekim drugim čovekom, medutim... čovekom čija vatra još gori vrelo i sjajno... ako zaista želiš da služiš svom kralju, dodi u moje odaje jedne noći. Pružiš ti zadovoljstvo kakvo nikada nisi spoznao, a s tvojom životnom vatrom bih mogla da napravim...“

„...užas.“ Davos ustuknuo od nje. „Neću ništa da imam sa tobom, moja gospo. Niti sa tvojim bogom. Neka me Sedmoro štit.“

Melisandra uzdahnu. „Nisu zaštitili Gansera Sanglasa. Molio se tri puta dnevno, i nosio sedam sedmokrakih zvezda na štitu, ali kada je R'lor pružio svoju ruku, molitve su mu se pretvorile u vriske, i goreo je. Zašto se držati tih lažnih bogova?“

„Klanjam sam im se čitavog života.“

,Čitavog života, Davose Sivorte? Što ne kažeš: *molio sam im se i juče*. “Tužno je odmahnula glavom. „Nilada se nisi bojao da kraljevima kažeš istinu, zašto onda lažeš sebe? Otvori oči, ser viteže.“

,Šta to želiš da vidim?“

,Kako je svet sazdan. Istina je svuda oko tebe, lako ju je videti. Noć je mračna i puna užasa, dan svetao i lep, pun nade. Jedno je crno, drugo belo. Postoji led i postoji vatra. Mržnja i ljubav. Gorko i slatko. Muško i žensko. Bol i zadovoljstvo. Leto i zima. Zlo i dobro.“ Zakoračila je ka njemu. „*Smrt i život*. Svugde suprotnosti. Svugde rat.“

,Rat?“ - upita Davos.

,Rat“, potvrdi ona. „*Postoje dvoje*. Viteže od Praziluka. Ne sedmoro, ne jedno, ne stotinu ili hiljadu. *Dvoje!* Misliš li da sam prešla pola sveta da bih postavila još jednog taščog kralja na još jedan prazan presto? Rat se vodi otakao je sveta i vela, i pre nego što se okonča, svaki čovek mora odabratи kojoj će se strani prikloniti. Na jednoj je R'lor, Gospodar svetla, Srce vatre, Bog plamena i senke. Protiv njega stoji Veliki tudin, čije se ime ne sme izgovoriti, Gospodar tame, Duša leda, Bog noći i užasa. Ne biramo mi između Barateona i Lanistera, između Grejdžoja i Starka. Smrt mi biramo, ili život. Tamu ili svetlo.“ Stegnula je šipke njegove čelije svojim vitkim belim rukama. Veliki rubin na grlu kao da je sijao sopstvenim sjajem. „Dakle, reci mi, ser Davose Sivorte, i reci mi iskreno - da li tvoje srce gori sjajnom svetlošću R'lorovom? Ili je crno i hladno i puno crva?“ Pružila je ruku kroz šipke i položila tri prsta na njegove grudi, kao da želi da oseti njegovu istinu kroz slojeve mesa i kože i vune.

,Moje srce“, rekao je Davos sporo, „puno je sumnja.“

Melisandra je uzdahnula. „Ahhh, Davose. Dobri viteze je iskren do kraja, čak i u svom času tame. Dobro je što me nisi slagao. Znala bih to. Sluge Tudinove često kriju crna srca iza bleštavog svetla, i zato R'lor daje svojim sveštenicima moć da prozru obmane.“ Lagano je uzmakla za korak, „Zašto si heo da me ubijes?“

,Reći ću ti“, odgovorio je Davos, „ako mi ti kažeš ko me je izdao.“ To je mogao biti samo Salador San, a ipak se Davos molio da nije tako.

Crvena žena se nasmejala. „Niko te nije izdao, Viteže od Praziluka. U plamenovima sam videla šta smeras.“

Plamenovi. „Ako u tim plamenovima vidiš budućnost, kako to da smo izgoreli na Crnobujici? Dala si vatri moje sinove... moje sinove, moj brod, moje ljude, sve je izgorelo...“

Melisandra je odmahnula glavom. „Nepravedan si prema meni, prazilukov viteže. To nisu bile moje vatre. Da sam bila s vama, bitka bi vam imala drugačiji ishod. Ali veličanstvo su okruživali nevernici, i gordost mu se pokazala jačom od vere. Kazna mu je bila bolna, ali je iz te greške stekao nauk.“

Znači, moji sinovi su bili tek nauk za kralja? Davos je osećao kako mu se usne stežu.

,U tvojih Sedam kraljevstava sada je noć“, nastavi Crvena žena, „ali će se sunce uskoro opet dići. Rat se nastavlja, Davose Sivorte, i neki će uskoro naučiti da čak i žeravica pod pepelom može buknuti u velik plamen. Stari meštar je u Stanisu video samo čoveka. Ti u njemu vidiš kralja. Obojica grešite. On je Gospodov izabranič ratnik vatre. Videla sam ga kako predvodi bitku protiv tame, videla sam to u plamenu. Plamenovi ne lažu, inače ti ne bi bio ovde. To je zapisano i u proročanstvima. Kada crvena zvezda prokrvari, a tama se zgusne, Azor Ahai će vaskrsnuti med dimom i solju da probudi zmajevе iz kamena. Krvava zvezda je došla i prošla, a Zmajkamen je mesto dima i soli. Stanis Barateon je Azor Ahai ponovo rođen!“ Oči su joj plamtele kao vatre bliznakinja, i činilo se da mu zadiru duboko u dušu. „Ti mi ne veruješ. Čak i sada sumnjaš u istinu R'lorova... ali ipak si ga služio, i služićeš ga opet.

Ostaviću te ovde da razmisiš o onome što si čuo. A pošto je R'lor izvor sveg dobra, ostaviću ti i baljku.“

Nestala je uz osmeh, u vihoru crvenih haljina. Zadržao se samo njen miris. To, i bakića. Davos se spustio na pod čelije i obgrlio kolena. Treperava svetlost baljke ga je obasipala. Kada su Melisandrini koraci utihnuli, ostao je samo zvuk trčkanja pacova. *Led i vatra, pomislio je. Crno i belo. Tama i svetlost.* Davos nije mogao da porekle moć njenog boga. Video je senku kako izlazi iz njene utrobe, a sveštenica je i znala mnogo šta što nije mogla znati. *U plamenovima je videla šta smeram.* Prijalo mu je saznanje da ga Sala nije izdao, ali ga je pomisao na crvenu ženu kako svojim vatrama razotkriva sve njegove tajne uz nemirila više nego što je mogao da izrazi. *A šta je htela da kaže kada je rekla da sam služio njenog boga, i da će ga služiti opel?* Ni to mu se nije dopadalo.

On diže oči i zagleda se u baljku. Dugo je gledao, ne trepući, posmatrao je plamenove kako se menjaju i trepere. Pokuša da pogledom prodre u njih, da zaviri kroz vatrenu zavesu i ugleda ono što živi iz... ali tamo ne beše ničega, samo vatra, i uskoro mu oči zasuziše.

Slep od svetlosti i umoran, Davos se sklupča na slami i prepusti se snu. Tri dana kasnije - pa, Kaša je došao tri puta, a Jegulja dva puta - Davos ču glasove pred čelijom. Smesta sede, ledima oslonjen na kameni zid, osluškjući zvuke borbe. To je bilo nešto novo, promena u njegovom nepromenljivom svetu. Buka je dolazila sleva, gde su stepenice vodile na sveilost dana. Čuo je muški glas, kako prekinje i više.

„...ludilo!“ - govorio je čovek kada se ukazao pred njim. Vulka su ga dvojica stražara s vatrenim srcima na grudima. Pred njima je išao Kaša, zveckajući prstenom s klučevima, a za njima je stupao ser Aksel Florent, „Alsele“, reče zatvorenik očajno, „tako ti svoje ljubavi prema meni, puštaj me! Ne možeš ovo da radiš, ja nisam izdajnik“ Beše to stariji čovek, visok i sun, srebrnastosive kose, šljaste brade i dugačkog otmenog lica izobličenog strahom. „Gde je Selisa, gde je kraljica? Zahtevam da je vidim. Tudini vas sve odneli! Puštajte me!“

Stražari nisu obračali pažnju na njegovu viku. „Ovde?“ - upita Kaša pred čelijom. Davos ustade. Na tren pomisli da ih napadne kada se vrata budu otvorila, ali bi to bilo suludo. Bilo ih je previše, stražari su nosili mačeve, a Kaša je bio jak kao bik.

Ser Aksel osećeno klimnu glavom tamničaru. „Nek izdajnici uživaju jedan u drugome.“

„Ja nisam izdajnik!“ - vrissu zatvorenik dok je Kaša otključavao vrata. Mada je bio jednostavno odevan, u sivi vuneni dublet i crne čakšire, po govoru beše jasno da je visokoroden. *Poreklo mu ovde neće biti od koristi,* pomisli Davos.

Kaša širom otvori vrata, ser Aksel klimnu glavom, i stražari bacise sužnja glavačke unutra. Čovek se spotalnu, i pau bi da ga Davos nije uhvatio. On se smesta otrgnu i otetura ka vratima, a ona mu se zalupiše u bledo, negovanu lice. „Ne“, viknu on. „Neeeeee!“ Iz nogu mu iznenada iščile sva snaga, i on sporu kliznu na pod, držeći se za gvozdene rešetke. Ser Aksel, Kaša i stražari već su se okrenuli da odu. „Ne možete ovo da uradite“, viknu zatvorenik za njima. „Ja sam kraljeva desnica!“

Tada ga Davos prepoznaće. „Ti si Alester Florent.“

Čovek okrenu glavu. „Ko...?“

„Ser Davos Sivort.“

Lord Alester zatrepta. „Sivort... Vitez od Praziluka. Pokušao si da ubiješ Melisandru.“

Davos to nije poricao. „Kod Krajoluja si nosio crvenozlatni oklop, s cvetovima od lapis-lazulija na grudima.“ Pruži mu ruku i pomože mu da se digne.

Lord Alester otrese prljavu slamu s odecе. „Moram... moram da se izvinim zbog svog izgleda, ser.

Kovčevi su mi nestali kada su nam Lanisteri pregazili logor. Pobegao sam samo sa oklopom na ledima i prstenjem na prstima.“

„*Još nosi to prstenje*, primeti Davos, koji i čak ni sve prste nije imao. „Nema sumnje da se neki kavarov pomoćnik ili konjušar baš sada šepuri po Kraljevoj Luci u mom dvobojnom somotskom dubletu i plaštu s draguljima“, nastavi lord Alester samoživo. „Ali rat sa sobom nosi užase, to svi dobro znamo. Nema sumnje da si i ti nešto izgubio.“

„Svoj brod“, reče Davos, „Sve svoje ljude. Četiri sina.“

„Neka... neka ih Gospodar svetla proveđe kroz tamu do boljeg sveta“, reče njegov sagovornik

Neka im Otac poštено sudi, i neka im Majka da milosti, pomisli Davos, ali zadrža svoju molitvu za sebe. Na Zmajkamenu sada nije bilo mesta za Sedmoro.

„Moj vlastiti sin je na sigurnom u Bistrovodi“, nastavi lord, „ali sam izgubio sinovca na *Gnev*. Ser Imrija, sina mog brata Rajamara.“

Ser Imri Florent ih je naslepo poveo uz Crnobujicu, najvećom brzinom, ne obazirući se na male kamene kule na ušću reke. Davos mu to neće oprostiti. „Moj sin Marik je bio zapovednik veslača tvog sinovca.“ On se prisjeti kako je poslednji put video *Gnev* u zagrljaju divlje vatre. „Ima li vesti o preživelima?“

„*Gnev* je izgoreo i potonuo sa čitavom posadom“, odgovori lord. „Tvoj sin i moj sinovac su nestali, zajedno s nebrojenim drugim dobrim ljudima. Tog smo dana izgubili rat, ser.“

Ovaj čovek je poražen. Davos se prisjeti Melisandrine priče o žeravici u pepelu koja će rasplamsati veliku vatu. *Nije ni čudo što je ovde završio*. „Veličanstvo se nikada neće predati, moj gospodaru.“

„Ludost, to je ludost.“ Lord Alester ponovo sede na pod, kada je napor kratkog stajanja bio prevelik za njega. „Stanis Barateon nikada neće sedeti na Gvozdenom prestolu. Je li izdaja govoriti istinu? Gorku istinu, ali ipak istinu. Flotu više nema, osim Lišana, a Salador San će pobeci čim ugleda prvo lanistersko jedro. Većina lordova koji su podržavali Stanisa su ili prešli Džofriju, ili izginuli...“

„Čaki lordovi Uskog mora? Lordovi zakleti Zmajkamenu?“

Lord Alester slabašno odmahnu rukom. „Lord Seltigar je zarobljen, i pokorio se. Monford Velarion je poginuo na svom brodu, crvena žena je spaliла Sanglasa, a lord Bar Emon je petnaestogodišnjak deboeo i slab. To su ti lordovi Uskog mora. Stanisu je ostala samo snaga kuće Florente, protiv sve moći Visokog Sada, Sunčevog kopljia i Livačke stene, a sada i većine olujnih lordova. Jedina preostala nada nam je da polušamo nešto da spasemo mirom. Samo sam to nameravao da uradim. Smiluje se bogovi, kako to mogu nazvati *izdajom*?“

Davos se smrknu. „Moj gospodaru, šta si tačno uradio?“

„Nisam izdao. Nikada nisam izdao. Nema čoveka koji više voli veličanstvo od mene. Moja bratanica mu je kraljica, i ostao sam mu odan kada su mudriji ljudi pobegli. Ja sam njegova *desnica*, kraljeva desna ruka, kako ja mogu biti *izdajnik*? Samo sam nameravao da nam spasem živote, i... rast... da.“ On liznu usne. „Napisao sam pismo. Salador San se zakleo da ima čoveka koji ga može odneti u Kraljevu Luku, lordu Tivinu. On je... razumjan čovek, a moji uslovi... uslovi su bili prihvatljivi... više nego prihvatljivi.“

„Kakvi su to bili uslovi, moj gospodaru?“

„Ovde je prljavo“, iznenada reče lord Alester. „I taj smrad... kakav je to smrad?“

„Kibla“, reče Davos, pokazavši. „Ovde nemamo nužnika. Kakvi uslovi?“

Lord je užasnutio zurio u kiblu. „Da se lord Stanis odrekne prava na Gvozdeni presto i povuče sve što je rekao o Džofrijevom poreklu, pod uslovom da mu se dozvoli povratak u okrilje kraljevog mira, i da

se potvrdi kao gospodar Zmajkamena i Krajoluja. Zakleo sam se da ћu uraditi isto ako mi vrste Bistrovodnu utvrdu i sve naše zemlje. Mislio sam... lord Tivin će uvideti da mi je predlog razuman. On još mora da se bori sa Starkovima, kao i sa gvoždenljudima. Ponudio sam da zapečatim dogovor udajom Širin za Džofrijevog brata Tomena.“ On odmahnu glavom. „Uslovi... bolje nećemo moći da dobijemo. Čak i ti to vidiš, sigurno?“

„Da“, reće Davos, „čak i ja.“ Ako Stanis ne dobije sina, takav brak bi značio da će Zmajkamen i Krajolj jednog dana preći Tomenu, što bi bez sumnje prijalo lordu Tivinu. U međuvremenu, Lanisteri bi imali Širin kao taoca, i bili bi sigurni da Stanis neće dizati nove bune. „A šta je veličanstvo reklo kada si mu predložio te uslove?“

„On je uvek sa crvenom ženom, i... bojim se da nije pri sebi. Ta priča o kamenom zmaju... ludilo, kažem ti, čisto ludilo. Zar nismo ništa naučili od Eriona Svetoplamena, od devet magova, od alhemičara? Zar nismo ništa naučili od *Letnjih dvora*? Od tih snova o zmajevima nikada ništa dobro nije nastalo, to sam i rekao Akselu. Moje rešenje je bilo bolje. Sigurnije. A Stanis mi je dao svoj pečat, dao mi je dozvolu da vladam. Desnica govori kraljevinom glasom.“

„U ovome, ne.“ Davos nije bio dvoranin, i nije čak ni pokušao da ublaži svoje reči. „Stanis nije čovek koji će se predati, sve dok zna da mu presto po pravu pripada. A ne može ni poreći ono što je rekao o Džofriju, sve dok veruje da je govorio istinu. Što se venčanja tiče, Tomen je plod istog rođokvrnjenja kao i Džofri, i veličanstvo bi pre video Širin mrtvu nego kao ženu takvog stvora.“

Na Florentovom čelu pulsirala je vena. „*Nema izbora.*“

„Grešiš, moj gospodaru. Može odabratи da umre kao kralj.“

„I mi svi s njim? Zar to želiš, Vitež od Praziluka?“

„Ne. Ali ja sam kraljev čovek, i neću sklapati mir bez njegove dozvole.“ Lord Alester je dugo i čutke zurio u njega, a onda zajecao.

DŽON

Poslednja noć pada crna i bez meseca, ali za promenu nebo beše vedro. „Popoču se na breg da potražim Duha“, reče on Tenjanimu na ulazu u pećinu, i oni nešto promumlalaše i pustiše ga da prode.

Koliko zvezda, pomisli on dok se probijao uzbrdo kroz borove i jеле i jasenove. Meštar Luvin ga je naučio zvezdama dok je još bio dečak u Zimovrelu; naučio ga je imenima dvanaest nebeskih kuća i vladara svake od njih; mogao je da nađe sedam latalica, koj su bili sveti za Veru; bio je stari znanac s Ledenum zmajem, Crnim risom, Mesečevom devicom i Jutarnjim mačem. Sve su one bile zajedničke za njega i Igrit, ali ne i neke druge. *Gledamo u iste zvezde, a vidimo različite oblike.* Kraljeva kruna je po njenim rečima bila Kolevka; Pastuv je bio Rogati gospodar; Crvena latalica, o kojoj su obrednici propovedovali da je sveta Kovaču, ovde se zvala Lopov. A kada se Lopov nađe u Mesečevoj devici, to je povoljan trenutak da čovek otme ženu, tvrdila je Igrit. „Kao one noći kada si ti oteo mene. Te noći je Lopov bio sjajan.“

„Nisam nameravao da te ukradem“, kaza on. „Nisam ni znao da si žensko sve dok mi se nož nije našao na tvom grlu.“

„Alo nenamerno ubiješ čoveka, on je svej edno mrtav“, reče Igrit tvrdoglavu. Džon nikada ne beše sreو nekog tako tvrdoglavog, ne računajući možda njegovu sestraru Arju. *Da li mi je ona još sestra?* - pitao se. *Da li je to ikada bila?* On nikada nije bio pravi Stark, bio je tek kopile lorda Edarda, bez majke, i Zimovrel je bio njegov isto koliko i Teona Grejdžoja.

A čak je i to izgubio. Kada čovek Noćne straže kaže svoje reči, on se odriće stare porodice i stiče novu, ali je Džon Snežni izgubio i tu braću.

Duha je našao na vrhu brega, kao što je i očekivao. Beli vuk nikada nije zavijao, pa ipak ga je nešto privlačilo visovima, i sedeо bi tako, vrelog daha koji se pretvarao u belu maglu, crvenim očima upijajući zvezde.

„J tvoj soj ima imena za njih?“ - upita Džon kada kleknu kraj jezovuka i počeška mu gusto belo krzno na ledima. „Zec? Smra? Vučica?“ Duh mu liznu lice, grubi vlažni jezik zagreba Džonu ožilje na mestu gde su mu orlovske kandže rasparale obraz. *Ptica nas je obojicu obeležila*, pomisli on. „Duše“, reče tigo, „sutra prelazimo. Ovde nema stepenica, nema kavez za dizalice, nema načina da te prebacim na drugu stranu. Moramo da se rastanemo? Shvataš li?“

U tami, jezovukove crvene oči izgledale su crne. On gurnu njušku uz Džonov vrat, a dah mu beše vrela magla. Divljani su Džona Snežnog zvali 'varga', ali čak i da je to bila istina, bio je prilično jedna varga. Nije znao kako da odene vučju kožu, kao što se Orel odenuo u svoga orla pre nego što je poginuo. Jednom je Džon sanjao da je Duh gledao je dole na dolinu Mlečne vode, gde je Mens Rajder okupio svoj narod, i ispostavilo se da je taj san istinit. Ali posle toga više nije sanjao, i ostale su mu samo reći.

„Ne možeš poći sa mnom“, reče Džon, uvezši vukovu glavu u šake i duboko se zagledavši u te oči. „Moraš da odeš u Crni zamak Shvataš? *Crni zamak*. Možeš da ga nađeš? Pui kući? Samo prati led, istočno i istočno, ka suncu, i naći ćeš ga. U Crnom zamku će te prepoznati, i možda će ih tvoj dolazak upozoriti.“ Mislio je da napiše upozorenje, koje će Duh poneti, ali nije imao mastila, ni pergamenta, čakni pero, a opasnost da ga otkriju bila je prevelika. „Ponovo ćemo se naći u Crnom zamku, ali tamo moraći stići sam. Neko vreme moramo da lovimo sami. *Sami.*“

Jezovuk se izvuče iz Džonovog stiska, načuljenih ušiju. I iznenada odjuri. Protrčao je kroz žbunje,

preskočio oboren stablo, i odleteo niz brdo, bela senka među drvećem. Za Crni zamak? - pitao se Džon. Ili za nekim zecom? Kada bi samo mogao to da zna. Bojao se da će se možda pokazati jednak loš varga kao što je bio zakleti brat i uhoda.

Vetar uzdahnu kroz drveće, bogat od mirisa borovih iglica, prostraja mu kroz izbledelu crnu odecu. Džon vide Zid kako se diže visok i mračan na jugu, veliku senku što zaklanja zvezde. Po kamenitom brežuljkastom zemljistu ceno je da su negde između Kule senki i Crnog zamka, verovatno bliže prvom. Danima su vijugali na jug između dubokih jezera što su se pružala poput dugačkih tankih prstiju u niz uzane doline, dok su se kremenasti grebeni i borovima prekrivena brda tiskali jedni s drugima na obe njihove strane. Takvim zemljistom se sporo jahalo, ali je pružalo mnogo zaštite onima koji i bi poželedali da se Zidu približe neprimećeni.

Divljanskim pljačkašima, pomislio on. *Kao što smo mi. Kao što sam ja.*

Iza Zida se nalazio Sedam kraljevstava, i sve što se zakleo da će štititi. Izrekao je reči, zavetovao život i čast, i po svemu bi sada trebalo da je tamo gore, na straži. Trebalо bi da prinosi rog usnama, da diže Noćnu stražu na oružje. Rog, međutim, nije imao. Mislio je da ne bi bilo teško ulasti ga od nekog divljanina, ali što bi time postigao? Čak i ako bi u njega dunuo, niko ga ne bi čuo. Zid je bio stotinu liga dugačak, a Straža je bila žalosno malobrojna. Samo tri utvrde nisu bile napuštene; sem Džona, četrdeset milja naokolo nema nijednog brata. Ako je on uopšte još brat...

Trebalо je da pokušam da ubijem Mensa Rajdera na Pesnicu, pa makar me to stajalo života. To bi Korin Polušaka uradio. Ali je Džon oklevao, i prilika je prošla. Narednog dana je odjahaо sa Stirom magnarom, Jarlom i više od sto biranih Tenjana i pljačkaša. Rekao je sebi da samo čeka pravi trenutak, da će se, čim se prilika ukaže, odsunjati i odjahati za Crni zamak. Trenutak nikada nije došao. Većinu noći su provodili u napuštenim divljanskim selima, a Stir je uvek odvajao desetinu svojih Tenjana da čuvaju konje. Jarl ga je podozrivo gledao. A Igrit nikada nije bila daleko, ni noću ni danju.

Dva srca što tuku kao jedno. Podsmešljive reči Mensa Rajdera su mu jetko odzvanjale u glavi. Džon se retko kada osećao tako zbumjeno. Nemam izbora, rekao je sebi prvi put kada mu je kliznula pod krzna za spavanje. Ako je odbijem, znaće da sam izdajnik. Igram ulogu koju mi je zadao Polušaka.

Telo mu je tu ulogu zaigralo i te kako željno. Njegove usne na njenima, njegova šaka koja klizi pod košuljom od sručeće kože da potraži grudi, njegova muškost koja raste dok ona o nju trlja svoj brežuljak *Moje zakletve*, pomislio bi, prisjećajući se šumarske čuvardrave gde ih je izrekao, kruga od devet velikih belih stabala, izrezbarenih lica koja gledaju, slušaju. Ali bi mu njeni prsti raskopčavali čakšire, i njen jezik bi mu ulazio u usta, njena ruka mu je kliznula među noge, i izvadila ga napolje, i više nije mogao da vidi čuvardrva, već samo nju. Ugrizla ga je za vrat, a on bi je poljubio, zagnjurio joj nos u gustu riđu kosu. Sreću, pomislio je, ona donosi sreću, vatom je poljubljena. „Zar ovo nije dobro?“ - prošaptala je dok ga je uvodila u sebe. Tamo dole je bila sva vlažna, i nije bila devica, to beše jasno, ali Džon nije mario. Njegovi zaveti, njen devičanstvo, ništa od toga nije bilo bitno, već samo njenja vrelina, njena usta na njegovim, prst kojim ga je uštinula za bradavicu. „Zar to nije slatko?“ - rekla je ponovo. „Ne tako brzo, o, lagano, da, tako. Tako, tako, da, lepo, lepo. Ne znaš ti ništa, Džone Snežni, ali će te naučiti. Jače sada. Daaaa.“

Ulogu, pokušao je da podseti sebe kasnije. Igram ulogu. Morao sam to da uradim jednom kako bih dokazao da sam prekršio svoje zavete. Morao sam da je nateram da mi veruje. To se nikada više neće desi. Još je bio čovek Noćne straže, i sin Edarda Starka. Uradio je ono što je morao da uradi, dokazao što je morao da dokaže.

Dokazivanje je, međutim, bilo tako slatko, a Igrit je zaspala kraj njega, s glavom na njegovim

grudima, pa i to je bilo slatko, opasno slatko. Ponovo je pomislio na čuvardrva, i reči koje je pred njima izrekao. *Bilo je to samo jednom, i moralo je da bude. Čak se i moj otac jednom spotakao, kada je zaboravio svoje braćne zavete i začeо kopile.* Džon se zakleо sebi da će i s njim biti isto. *Ovo se više nikada neće desiti.*

Desilo se još dva puta iste noći, i ponovo izjutra, kada se probudila i zatekla ga tvrdog. Divljani su se do tada već dizali, i nekolicina je sigurno primetila što se dešava ispod gomile krzna. Jarl im je rekao da požure, da im ne bi izručio vedro vode na glavu. *Kao dva psa*, pomislio je Džon kasnije. U što se to pretvorio? *Ja sam čovek iz Noćne straže*, uporno je tvrdio tihii glas u njemu, ali je svake noći postajao sve tiši, a kada bi mu Igrit ljubila uši ili grizla vrat, nije ga čuo uopšte. *Je li ovako bilo i mom ocu?* - pitao se. *Je li bio slab kao i ja, kada se obećastio u krevetu moje majke?*

Nešto pristiže uz brdo iza njega, shvati on iznenada. Na tren pomisli da se to Duh vraća, ali jezovuk nikada nije stvarao toliko buke. Džon isuka Dugačku kandžu jednim glatkim pokretom, ali beše to samo jedan Tenjanin, plećat čovek s bronzanom lacigom. „Snežni“, reče pridošlica. „Podi. Magnar ‘oce.“ Ljudi iz Tena govorili su starim jezikom, i većina je znala tek pokoju reč zajedničkog.

Džona nije preterano zanimalo što Magnar hoće, ali nije bilo smisla prepirati se s nekim ko bi ga jedva razumeo, tako da pode za čovekom niz brdo.

U pećinu se ulazio kroz pukotinu jedva dovoljno široku za konja, napolj sakrivenu iza vojničkog bora. Gledala je na sever, tako da se odsjaji vatre u njoj nisu videli sa Zida. Čak i kada bi kojom igrom slučaja patrola noćas prošla Zidom, videći bi samo brda i borove i ledene odsjaje zvezda na napola zaledenom jezeru. Mens Rajder je svoj napad dobro pripremio.

Unutar stene, prolaz se spuštao dvadesetak stopa pre nego što se otvarao u odaju prostranu kao Velika dvorana Zimovrela. Velike vatre gorele su medju stubovima, dim se sa njih dizao i čadavio kamenu tavanicu. Konji su bili vezani duž jednog zida, kraj plitkog jezera. Rupa u središtu poda otvarala se ka nečemu što je mogla biti još veća pećina ispod, mada je zbog tame bilo teško videti. Džon je čuo i tihе zvuke podzemnog potoka negde u dubinama.

Jarl je bio s magnarom; Mens im je dao zajedničko zapovedništvo. Džon beše još odavno primetio da to Stiru ni najmanje ne prija. Mens Rajder je zvao tamnoputog mladića „mezimcem“ Val, koja je bila sestra Dali, njegovoj kraljici, po čemu je Jarl takoreći bio pašenog Kralju s one sirane Zida. Bilo je očigledno da magnaru nimalo ne prija što mora da deli vlast. Poveo je sa sobom stotinu Tenjanina, pet puta više ljudi nego Jarl, i često se ponašao kao da je jedini zapovednik. Ipak, mlađi čovek je taj koji će ih prevesti preko leda, znao je Džon. Mada mu nije moglo biti više od dvadeset, Jarl je u pljačkaške pohode išao već osam godina, i prešao preko Zida na desetine puta s ljudima poput Alfina Vranoubice i Plaćljivca, a nedavno i na čelu sopstvene družine.

Magnar je bio neposredan. „Jarl me je upozorio na vrane, da patroliraju po Zidu. Reci mi što znaš o tim patrolama.“

Reci mi, primeti Džon, ne reci nam, mada je Jarl stajao odmah do njega. Ništa ne bi voleo više nego da odbije taj grubi zahtev, ali je znao da bi ga Stir pogubio za najmanji neposluh, zajedno s Igrit, zato što je njegova „Ima četiri čoveka u svakoj patroli, dva izvidnika i dva graditelja“, reče on. „Graditelji i traže pukotine i otapanja, dok izvidnici traže tragove dušmana. Jašu mazge.“

„Mazge?“ Bežuhi čovek se namršti. „Mazge su spore.“

„Spore, ali sigurno kroče po ledu. Patrole često jašu po Zidu, a osim u blizini Crnog zamka, staze na Zidu nisu pošlj unčene godinama. Mazge se gaje u Istočnoj Morobdiji, i posebno su izvežbane za svoju dužnost.“

„Često jašu po Zidu? Ne uvek?“

„Ne. Svaka četvrta patrola ide uz podnože Zida, da traži pukotine u ledenom temelju i tragove kopanja u tunela.“

Magnar klimnu. „Čak i u dalekom Tenu znamo za priču o Arsonu Ledensekiri i njegovom tunelu.“

Džon je tu priču dobro znao. Arson Ledensekira je bio prokopao put kroz pola Žida kada su ga našli izvidnici iz Noćne tvrdave. Nisu se potrudili da ga ometu u kopanju, samo su začepili izlaz iza njega ledom i kamenom i s negom. Žalobni Ed je imao običaj da kaže kako ćeš, ako priljubiš uho uz Žid, još čuti Arsona kako luka svojom sekicom.

„Kada te patrole izlaze? Koliko često?“

Džon slegnu ramenima. „To se menja. Čuo sam da ih je lord zapovednik Korgil slao svakog trećeg dana iz Crnog zamka u Istočnu Morobdiju, a svakog drugog dana iz Crnog zamka u Kulu senki. Međutim, u njegovo vreme je straža bila brojnija. Lord zapovednik Mormont voli da menja broj patrola i dane njihovih odlazaka, kako niko ne bi mogao da bude siguran kada će proći. A ponekad Matori Medved Salje čak i veću silu u neki od napuštenih zamaka na dve nedelje ili mesec dana.“ Džon je znao da je njegov stric smislio tu taktiku. Neprijatelja treba na svaki način držati u neizvesnosti.

„Jesu li Kamenvrata trenutno zaposednuti?“ - upita Jarl. „A Sivostraža?“

Znači, nalazimo se između ta dva zamka, dakle? Džon se potruđi da mu lice ostane savsim bezizražajno. „Samо su Morobdija, Crni zamak i Kula senki imali posadu kada sam napustio Žid. Ne znam šta su Bouen Marš i ser Denis mogli od tada da urade.“

„Koliko vrana je ostalo u zamkovima?“ - upita Stir.

„Pet stotina u Crnom zamku. Dve stotine u Kulim senkim, možda tri stotine u Morobdiji.“ Džon je zbiru dodatao tri stotine ljudi. *Kada bi to samo bilo tako lako...*

Jarla, međutim, nije prevario. „Laže“, reče on Stiru. „Ili je ubrojao i one koje su izgubili na Pesnici.“

„Vrano“, upozori magnar, „ja ti nisam Mens Raj der. Slažeš li me, uzeću ti jezik“

„Nisam vrana, i ne dam da me zoveš lažovom.“ Džon nape prste na desnici.

Magnar od Tena posmatrao je Džona ledenim sivim očima. „Ubrzo ćemo saznati njihovu brojnost“, reče nakon jednog trena. „Idi. Pozvaću te ako budem imao još pitanja.“

Džon se ukočeno pokloni i ode. *Da su svi divljani kao Stir, bilo bi ih lakše izdati.* Tenjani, međutim, nisu bili nalik na ostali slobodan narod. Magnar je za sebe tvrdio da je poslednji od Prvih ljudi, i vladao je gvozdenom šakom. Njegova mala zemlja Ten bila je visoka planinska dolina skrivena među najsevernijim vrhovima Ledenkandža, okružena stanovnicima pećina, Rogonozima, džinovima i ljudožderskim klanovima sa ledenih reka. Igrit mu je rekla da su Tenjani žestoki ratnici, i da im je njihov magnar gotovo kao bog. Džon je u to mogao da poveruje. Za razliku od Jarla i Harme i Ćegratve Košulje, Stir je od svojih ljudi zahtevao potpunu poslušnost, i ta disciplina je bez sumnje bila deo razloga što ga je Mens odabrao da ode preko Žida.

Prošao je kraj Tenjana, koji i su sedeli oko vatri na svojim okruglim bronzanim kacigama. *Kud se Igrit dela?* Našao je njene i svoje stvari na gomili, ali od nje ne beše ni traga. „Uzela je baklju i otišla tamo“, reče mu Grig Jarac, pokazavši u dubinu pećine.

Džon krenu u pravcu koj i mu je polazio, i nadje se u mračnoj stražnjoj prostoriji, gde poče da luta kroz labyrin kod stubova i stalaktita. *Sigurno nije ovde*, pomisli, kada joj začu smeh. Krenu ka zvuku, ali se posle deset koraka nadje u čorsokaku, suočen s golim zidom od ružičastog i belog saliva. Zbunjen,

vrati se otkuda je i došao, i onda vide: mračnu rupu pod ispustom od vlažnog kamena. On kleknu, oslušnu, ču tih zvuk vode. „Igrit?“

„Ovde sam“, dopre do njega glas, blago odjekujući.

Džon je morao da otpuši desetak koraka pre nego što se pećina otvorila oko njega. Kada je ponovo ustao, prošao je tren pre nego što mu se oči privikoše na mrak Igrit beše ponela baklju, ali drugog svetla nije bilo. Stajala je kraj malog vodopada koji se iz pukotine u steni obrušavao u široko crno jezerce. Narandžasti i žuti plamenovi sijali su na svetlozelenoj vodi.

„Šta radiš ovde?“ - upita je on.

„Čula sam vodu. Zelela sam da vidim koliko duboko se pruža pećina.“ Pokaza bakljom. „Ima jedan prolaz koji i vodi još dublje. Pratila sam ga stotinu koraka pre nego što sam se vratala.“

„Corsokak?“

„Ne znaš ti ništa, Džone Snežni. Išao je i išao. U ovim brdima ima na stotine pećina, i tamo u dubini se sve spajaju. Postoјi čak i put ispod Zida.“

„Gornov put.“

„Gorn“, izgovori Džon. „Gorn je bio Kralj s one strane Zida.“

„Jeste“, reče Igrit. „Zajedno sa svojim bratom Gendelom, pre tri hiljade godina. Poveli su vojsku slobodnog naroda kroz pećine, a Straža ništa nije saznala. Ali kada su izašli, napali su ih vukovi iz Zimovrela.“

„Došlo je do bitke“, priseti se Džon. „Gorn je ubio Kralja na Severu, ali je njegov sin digao njegov barjak i uezio krunu sa njegove glave, i posekao Gorna.“

„A zvuk mačeva je probudio vrane u njihovim gnezdima, i izjahali su svi u crnom, i udarili slobodni narod u ledu.“

„Da. Gendel je južno od sebe imao kralja, Ambere na istoku, a Stražu na severu. I on je poginuo.“

„Ne znaš ti ništa, Džone Snežni. Gendel nije poginuo. Probio se do slobode, kroz vrane, i poveo narod natrag na sever, dok su mu vukovi zavijali za petama. Samo, Gendel nije poznavao pećine kao Gorn, i pogrešno je skrenuo.“ Ona mahnu bakljom napred-nazad, i senke poskočiše i pokrenuše se. „Išao je sve dublje i dublje, a kada je pokušao da se vrati, put koji mu se činio poznatim završio se kamenom, a ne nebom. Uskoro su baklje počele da mu gasnu, jedna po jedna, sve dok na kraju nije ostao samo mrak Gendelov narod niko više nije video, ali ćeš za tihih noći čuti decu dece njihove dece kako ječaju ispod bregova, i dalje tražeći put napole. Slušaj? Čuješ ih?“

Sve što je Džon čuo bilo je padanje vode i tihо pucketanje vatre. „I taj put ispod Zida je takođe zaboravljen!“

„Neki su ga tražili. Oni koji odu preduboko, nadu Gendelovu decu, a Gendelova deca su uvek gladna.“ Smešćeći se, ona pažljivo zataknula baklju u rupu u steni i pride mu. „U tami nema ničeg za jelo, sem ljudskog mesa“, prošapta, ugrizavši ga za vrat.

Džon joj se zagnjuri u kosu, i nos mu se ispunii njenim mirisom. „Zvučiš kao Stara Nen kada priča Benu priče sa čudovištima.“

Igrit ga udari u rame. „Starica sam sada, je li?“

„Starica si od mene.“

„Jeste, i mudrija. Ne znaš ti ništa, Džone Snežni.“ Ona se odgurnu od njega, i smaće sa sebe prsluk od zečjeg krzna.

„Šta to radiš?“

„Pokazujem ti koliko sam stara.“ Ona razveza košulju od srneće kože, baci je u stranu, i odjednom

preko glave prevuće tri vunene potkošulje. „Hoću da me vidiš.“

„Ne bi trebal...“

„Trebalo bi.“ Grudi joj se zanjihaše kad stade na jednu nogu da skine čizmu, a onda poskoči na drugu nogu da skine i drugu. Bradavice su joj bile široki ružičasti krugovi. „Ti takođe“, reče Igrit dok je skidala čakšire od ovčje kože. „Ako hoćeš da gledaš, moraš i da pokažeš. Ništa ti ne znaš, Džone Snežni.“

„Znam da te želim“, ču sebe kako govori, a svi zaveti i sva čast u trenu behu zaboravljeni. Stajala je pred njim naga kao od majke rođena, a on beše tvrd kao stene oko njih. Do sada je u njoj bio pedesetak puta, ali uvek ispod krvana, i drugi su uvek bili u blizini. Nikada nije video koliko je lepa. Noge su joj bile mršave ali mišićave, malje medu butinama crvenije od vlas u njenoj kosi. *Da li zbog toga donosi još i više sreće?* On je privi uz sebe. „Vолим твој мириш“, reče. „Vолим твоју риду косу. Волим твоја уста, и како ме ljubiš. Волим твој осмех. Волим твоје груди.“ On ih poljubi, prvo jednu po drugu. „Vолим твоје mršave noge, i ono što je između njih.“ On kleknu da je poljubi tamo, isprva lagano, po brežuljku, ali Igrit malo raširi noge, i on vide ružičastu unutrašnjost, i poljubi i nju, i okusi je. Ona tihu uzdahnju. „Ако ме толико voliš, zašto si još obučen?“ - prošapta. „Не знаш ти ništa, Džone Snežni. Ništa-a. Ah. AHHH.“

Kasnije, bila je bezmalo stidljiva, ili bar stidljiva za njene pojmove. „To što si radio“, reče dok su ležali zajedno na gomili odeeće. „To... ustima.“ Oklevala je. „Da li to... da li to lordovi rade svojim gospama, dole na jugu?“

„Mislim da ne.“ Niko Džonu nikada nije rekao što tačno lordovi rade sa svojim gospama. „Samo sam... želeo da te poljubim tamo. Činilo mi se da ti se dopada.“

„Da. Dopalo mi se pomalo. Niko te tome nije učio?“

„Nikoga nije ni bilo“, priznade on. „Samo ti.“

„Devica“, zadirkivala ga je. „Bio si devica.“

On je blago uštinu za bradavicu. „Bio sam čovek Noćne straže.“ Bio, ču sebe kako govori. A šta je sada? Nije želeo o tome da misli. „A ti, da li si bila devica?“

Igrit se pridiže na lakat. „Devetnaest mi je godina, i kopljanica sam i poljubila me je vatra. Kako da budem devica?“

„Ko je bio on?“

„Momak na jednoj gozbi, pre pet godina. Došao je da trguje sa svojom braćom, i imao je kosu kao i ja, poljubljenu vatrom, tako da sam mislila da ćemo imati sreće. Ali je bio slab. Kada se vratio da pokuša da me ukrade, Dugokoplje mu je slomio ruku i oterao ga, i nikada više nije pokušao, nijednom.“

„Znači, to nije bio Dugokoplje?“ Džon oseti olakšanje. Voleo je Dugokoplje Riku, njegovo neugledno lice i prijateljsko ophodenje.

Ona ga udari pesnicom. „Odvratan si. Zar bi ti legao s rodom sestrom?“

„Dugokoplje ti nije brat.“

„Iz istog smo sela. Ne znaš ti ništa, Džone Snežni. Pravi čovek ukrade sebi ženu iz dalekih krajeva, da ojača klan. Žene koje ležu s braćom ili očevima ili srodnicima iz klana vredaju bogove, i bivaju proklete slabom i bolesljivom decom. Čaki i čudovištima.“

„Kraster se ženi svojim kćerima“, primeti Džon.

Ona ga ponovo udari. „Kraster je više od vašeg soja nego od našeg. Otac mu je bio vrana koji je ukrao ženu iz Belodrva, ali nakon što ju je imao, pobegao je natrag na svoj Zid. Ona je jednom otišla

do Crnog zamka da pokaže vrani njegovog sina, ali su braća dunula u rogove i oterala je. Krasterova krv je crna, i on na sebi nosi teško prokletstvo.“ Blago mu je prešla prstima preko stomaka. „Bojala sam se da ćeš i ti isto uraditi. Da ćeš pobeci natrag na Zid. Nisi znao šta da radiš pošto si me oteo.“

Džon se pridiže. „Igrit, ja te nisam oteo.“

„Jesi, oteo si me. Skočio si sa planine i ubio Orela, i pre nego što sam stigla da uhvatim sekiru, držao si mi nož pod gromom. Tada sam mislila da ćeš me uzeti ili ubiti, ili možda oboje, ali nisi. A kada sam ti ispričala priču o Bardu Belu i tome kako je ubrao ružu Zimovrela, bila sam sigurna da ćeš me uzeti, ali nisi. Ništa ti ne znaš, Džone Snežni.“ Stidljivo mu se osmehnu. „Mada, možda pomalo i učiš.“

Svuda oko nje svetlost je treperila, iznenada primeti Džon. Osvrnu se oko sebe. „Bolje da podemo gore. Baklja samo što se nije ugasila.“

„Zar se vранa boji Gendelove dece?“ - upita ona, iskezivši se. „Do gore nema daleko, a još nisam sa tobom završila, Džone Snežni.“ Ona ga gurnu nazad na odeću i opkorači ga. „Hoćeš li...“ Oklevala je. „Šta?“ - upita on, a baklja zapucketa.

„Ponovo ono da uradiš?“ - brzo reče Igrit. „Ustima? Lordovski poljubac? A ja... ja bih mogla da vidim sviđa li se to i tebi.“

Kada se baklja ugasila, Džona Snežnog više za to nije bilo briga.

Posle ga je savest ponovo zapekla, ali slabije nego pre. *Ako je ovo pogrešno, pitao se, zašto su bogovi učinili da bude tako dobro?*

U pećini beše mračno kao u rogu kada su završili. Jedino svetlo je prigušeno dopiralo iz prolaza koji je vodio gore u veliku odaju, gde su gorele desetine vatri. Uskoro su se sudarali, pokušavajući da se obuku u mraku. Igrit je pala u jezerce i vrinsulu od hladnoće vode. Kada joj se Džon nasmejao, povukla ga je unutra. Rivali su se i prskali u tami, a onda mu se ona ponovo našla u naručju, i ispostavilo se da uopšte nisu završili.

„Džone Snežni“, reče mu ona kada je izlio seme u nju, „ne pomeraj se sada, dušo. Hoću da te osetim u sebi, stvarno. Hajde da se ne vratimo gore, Stiru i Jarlu. Hajde da krenemo dole, i pridružimo se Gendelovoј deci. Ne želim nikada da izadem iz ove pećine, Džone Snežni. Nikada.“

DENERIS

„Sve?“ Robnjica je zvučala oprezno. „Veličanstvo, da te nisu ove bezvredne uši pogrešno čule?“

Hladno zeleno svetlo lilo je kroz romboidna okna od obojenog stakla postavljena u kose trouglaste zidove, a povetarac je blago duvao kroz vrata balkona, unoseći mirise voća i cveća iz bašte ispod nje. „Uši su ti dobro čule“, reče Deni. „Hoću sve da ih kupim. Prenesi to dobrim gospodarima, molim te.“

Tog dana je odabrala karčansku odoru. Tamnoljubičasta svila isticala je purpur njenih očiju. Kroj joj je otkrivaо levu dojku. Dok su se dobri gospodari Astaporu šapatom dogovarali, Deni je pijuckala nakiselo palmovo vino iz visoke i uske čaše. Nije tačno razabirala šta govore, ali je jasno čula pohlepu.

Svaki od osam posrednika imao je dva ili tri roba praktiča... mada je izvesni Grazdan, najstariji, imao šestoricu. Da ne bi delovala kao prosvjakinja, Deni je povela svoje praktice; Iri i Jili u pantalonama od sirove svile i šarenim prslucima, starog Belobradog i moćnog Belvasa, svoje krvorodnike. Ser Džora je stajao iza nje, kuvajući se u zelenom ogrtaju s izvezenim crnim medvedom Mormonta. Miris njegovog znoja bio je gruba suprotnost slatkim miomirisima koji su natapali Astaporane.

„Sve“, zareža Kraznis mo Nakloz, koji je danas mirisao na breskve. Robnjica ponovi reči na Zajedničkom jeziku Vesterosa. „Hiljadu, ima osam. To misli kada kaže sve? Ima takođe i šest centurija, koje će biti deo devete hiljade, kada se završi. I njih hoće?“

„Hoću“, reče Deni kada joj postaviše pitanje. „Osam hiljada, šest centurija... i one što su još na obuci. One koji i još nisu zasluzili šiljke.“

Kraznis se vrati svojim kolegama. Ponovo stadoše da se dogovaraju. Robnjica je rekla Deni njihova imena, ali ih beše teško razlikovati. Četiri čoveka su se zvala Grazdan, verovatno po Grazdanu Velikom, koji je osnovao Stari Gis u praskozorje vremena. Svi su ličili; zdepasti mesnatli ljudi jantarnе kože, širokih noseva, tamnih očiju. Čekinjasta kosa bila im je crna ili tamnocrvena, ili ona neobična mešavina crvenog i crnog, osobena za Gišane. Svi su bili umotani u tokare, odoru dozvoljenu samo slobodnorodenim muškarcima Astaporu.

O čovekovom statusu gorubi rub tokara, rekao je kapetan Groleo Deni. U toj prohладnoj zelenoj odaji na vrhu piramide, dva trgovca robovima nosili su srebrom obrubljene tokare, petorica zlatne, a jedan, najstariji Grazdan, imao je rub od krupnih belih bisera koji su tiho zveckali kada bi se pomerio u sedištu ili pokrenuo ruku.

„Ne možemo da prodamo dečake koji nisu završili obuku“, kazala ostalima jedan od Grazdانا sa srebrnim rubom.

„Možemo ako joj je zlato dobro“, odgovori onaj deblij i čovek, čiji porub beše zlatan.

„Oni nisu Neokaljani. Nisu ubili svoju odojčad. Ako pokleknu na bojnom polju, osramotiće nas. A čak i da sutra isečemo pet hiljada novih dečaka, proći će deset godina pre nego što budu spremni za prodaju. Šta ćemo reći sledećem kupcu koji i dode da zatraži Neokaljane?“

„Reći ćemo mu da sačeka“, odgovori debeli. „Zlato u mojoj lesi bolje je od zlata u budućnosti.“

Deni ih pusti da se prepriru, pijuckajući kiselo palmovo vino i trudeći se da licem ne oda da ih razume. *Dobiću ih sve, bez obzira na cenu*, zareče se ona sebi. U gradu je bilo na stotine trgovaca robovima, ali su osmorica pred njom bili najveći među njima. Prodavali su robeve za postelju, poljske robeve, pisare, zanatlje i učitelje; jesu bili takmaci, ali su njihovi preci stupili u savez sa ciljem stvaranja i prodaje Neokaljanih. *Cigla i krv izgradili Astapor, a cigla i krv su mu ljudi.*

Kraznis napokon objavi njihovu odluku. „Reci joj da će dobiti osam hiljada ako se pokaže da ima dovoljno zlata. I šest centurija, ako želi. Reci joj da se vrati za godinu dana, i prodaćemo joj još dve hiljade.“

„Za godinu dana ču biti u Vesterusu“, reče Deni kada ču prevod. „Meni oni trebaju *sada*. Neokaljani su dobro uvežbani, ali će mnogi ipak pasti u bici. Trebaće mi dečaci kao zamene, da dignu mačeve palih.“ Onda odloži vino i nagnu se prema robinjici. „Reci dobrim gospodarima da hoću čaki one malene, koji i još imaju svoje štence. Reci im da ču platiti jednako za dečaka juče isečenog kao i za Neokaljanog sa šiljastom kacigom.“

Devojka im to kaza. Odgovor i dalje beše ne.

Deni se ozlojedeno namršti. „Dobro onda. Reci im da ču platiti dvostruko, pod uslovom da ih dobijem sve.“

„Dvostruko?“ Debeldom sa zlatnim porubom samo što nije pošla voda na usta.

„Ova kurvica je prava budala“, reče Kraznis mo Nakloz. „Predlažem da zatražimo trostruku cenu. Dovoljno je očaj na da bi platila. Zatražimo desetostruku cenu svakog roba, da.“

Visoki Grazdan šiljaste brade govorio je Zajedničkim jezikom, mada ne tako dobro kao robinjica. „Veličanstvo“, zareža on, „Vesteros je bogat, tačno, ali ti sada nisi kraljica. Možda kraljica nikada ni nećeš postati. Čak i Neokaljani mogu izgubiti bitke protiv divljih, u čelik odevenih vitezova iz Sedam kraljevstava. Podsećam, добри гospodari Astaporu ne prodaju meso za obećanja. Imaš li zlata i robe dovoljno da platiš sve evnuhe koje želiš?“

„Znaš odgovor bolje nego ja, dobri gospodaru“, odgovori Deni. „Tvoji ljudi su pretražili moje brodove i popisali i poslednji komad čilibara i čup šafrana. Koliko imam?“

„Dovoljno za kupovinu jedne hiljade“, kaza dobri gospodar uz preziv osmeh. „Plaćaš dvostruko, kažeš. Pet centurija je onda sve što kupuješ.“

„Tvoja lepa kruna ti može obezbediti još jednu centuriju“, reče debeli na valirjskom. „Tvoja kruna sa tri zmaja.“

Deni sačeka da se reči prevedu. „Moja kruna nije na prodaju.“ Kada je Viseris prodao krunu njihove majke, u njemu je zgasa poslednja radost, i ostao je samo gnev. „A neću u ropstvo prodati moj narod, niti ču prodati njihovu robu i konje. Ali možete dobiti moje brodove. Veliku kogu *Balerion* i galije *Vagar* i *Meraksis*.“ Upozorila je Grolea i druge kapetane da to toga može doći, i oni su se žestoko bunili. „Tri dobre lade bi trebalo da vrede više od šačice evnula.“

Debeli Grazdan se okrenu drugima. Ponovo stadoše da se tihog dogovaraju. „Dve od hiljada“, reče onaj sa šiljastom bradom kada se okrenu ka njoj. „Previše je to, ali su dobri gospodari velikodušni, a tvoje potrebe velike.“

Dve hiljade nikako neće poslužiti za ono što je nameravala da uradi. *Moram da ih dobijem sve*. Deni je znala šta sada mora da učini, mada joj je u ustima bila takva gorčina da čakni palmovo vino nije moglo da je spere.

Dugo je i pažljivo razmišljala, i nije našla drugi izlaz. *To mi je jedini izbor*. „Dajte mi ih sve“, reče ona, „i dobićete zmaja.“

Jiki kraj nje naglo udahnu. Kraznis se osmehnu svojoj sabraći. „Zar vam nisam rekao? Sve će nam dati.“

Belobradi je zuri preneražen i s nevericom. Ruka kojom je stezao štap je drhtala. On kleknu pred njom. „Veličanstvo, prekljinjem te, osvoj sebi presto pomoću zmajeva, ne pomoću robova. Ne smeš to da uradiš...“

„Ti ne smeš sebi da dopuštaš da me učiš. Ser Džora, ultoni Belobradog iz moje blizine.“

Mormont grubo zgrabi starca za latak, cimnu ga na noge i izvede ga na terasu.

„Reci dobrim gospodarima da žalim zbog ovog prekida“, reče Deni robinjici. „Reci im da čekam njihov odgovor.“

Odgovor je, međutim, već znala; videla ga je u svetlucanju njihovih očiju i osmesima koje su tako snažno pokušavali da prikriju. Astapor je imao na hiljadi evnula, i još više dečaka robova koji su čekali na sećenje, ali su na čitavom svetu postojala samo tri živa zmaja. *A Gisani žude za zmajevima*. Kako i ne bi? Pet puta se Stari Gis sukobio s Valirijom u vreme kada je svet bio mlad, i pet puta je pao, poražen. Jer Slobodna zemlja je imala zmajeve, a Carstvo nije.

Najstariji i Grazdan se promeškolj, i biseri mu tiho zazvečaše. „Zmaja po našem izboru“, izgovori tankim, okruglim glasom. „Crni je najveći i najzdraviji.“

„Zove se Drogon.“ Ona klimnu glavom.

„Svu tvoju robu, sem krune i kraljevske odore, njih ćemo ti dozvoliti da zadržiš. Tri broda. I Dragona.“

„Dogovoren“, reče ona na Zajedničkom jeziku.

„Dogovoren“, reče Grazdan na svom grlenom valirijskom.

Drugi ponoviće reč starca s bisernim porubom. „Dogovoren“, prevede robinjica, „i dogovoren, i dogovoren, osam puta dogovoren.“

„Neokaljani će brzo naučiti vaš divljački jezik“, dodade Kraznis mo Nakloz kada utanačiše sve pojedinosti, „ali će ti do tada trebati robinja da govori s njima. Ovu ovde uzmi kao moj dar tebi, znamen dobro ugovorenog posla.“

„Hoću“, kaza Deni.

Robinjica prenese njegove reči njoj, i njene njemu. Ako je i osećala nešto zato što je poklanjaju, potrudila se da to ne pokaže.

Arstan Belobradi je takođe čutao kada Deni prođe kraj njega na terasi. Čutke je krenuo za njom niz stepenice, ali je čula lukkanje njegovog hrastovog štapa po crvenim ciglama dok su se spuštili. Nije mu zamerala što je besan. To što je uradila beše užasno. *Majka zmajeva je prodala svoje najjače dete*. Bila joj je muka i od same pomisli.

A ipak, dole na Trgu ponosa, kada su stali na vrele crvene cigle između piramide trgovaca robovima i kasarni evnula, Deni se okrenuo starcu. „Belobradi“, obrati mu se ona, „želim tvoje saveze, i ne boj se da mi slobodno govorиш što misliš... kada smo sami. Ali nikada nemoj dovoditi u sumnju moje odluke pred strancima. Da li je to jasno?“

„Jeste, veličanstvo“, izusti on nesrećno.

„Ja nisam dete“, reče mu ona. „Ja sam kraljica.“

„Ali čaki kraljice mogu da greše. Astaporani su te prevarili, veličanstvo. Zmaj vredi više od čitave vojske. Egon je to dokazao pre tri stotine godina, na Vatrenom polju.“

„Znam što je Egon dokazao. I ja nameravam ponešto da dokažem.“ Deni se okrenuo od njega, ka robinjici koja je pokorno stajala kraj nosiljke. „Imaš li ime, ili svakog dana moraš da ga izvlačiš iz nekog bureta?“

„To je samo za Neokaljane“, kaza devojčica. Onda shvati da joj je pitanje postavljeno na visokovalirijskom. Oči joj se razrogačiše. „Oh!“

„Zoveš se Oh?“

„Ne. Veličanstvo, oprosti mi ovaj ispad. Ime tvoje robinje je Misandei, ali...“

,„Misandei više nije robinja. Oslobadam te, ovog trenutka. Hajde sa mnom u nosiljku, hoću da razgovaramo.“ Rakaro im pomože da se popnu, i Deni navuče kako bi sprečila da za njima uđu i jara i prašina. „Ako ostaneš sa mnom, bićeš mi sluškinja“, reče ona kada podoče. „Pratićeš me i govoriti za mene kao što si govorila za Kraznisa. Ali možeš da napustiš moju službu kada god to želiš, ako imaš oca ili majku kojima bi se vratila.“

,„Ova će ostati“, laza devojčica. „Ova... ja... nemam kuda da idem. Ova... služiće te, rado.“

,„Slobodu ti mogu dati, ali ne i bezbednost“, upozori je Deni. „Moram da predem pola sveta i da vodim rat. Možda ćeš gladovati. Možda ćeš se razboleti. Možda će te ubiti.“

,„*Valar morghulis*“, reče Misandei na visokovalirij skom.

,„Svi ljudi moraju umreti“, složi se Deni, „ali moramo se moliti da to ne bude skoro.“ Nasloni se na jastuke i uze devojčicu za ruku. „Neokaljani stvarno ne znaju šta je to strah?“

,„Da, veličanstvo.“

,„Sada služiš mene. Istina je da ne osećaj bol?“

,„Vino hrabrosti ubija takva osećanja. Piju ga godinama, još pre nego što ubiju odojčad.“

,„A i poslušni su?“

,„Poslušnost je sve što znaju. Ako im kažeš da ne dišu, to će im biti lakše nego da te ne poslušaju.“

Deni kljunu glavom. „A kada budem s njima završila?“

,„Veličanstvo!“

,„Kada pobedim u svom ratu, i zauzmem presto svoga oca, moji vitezovi će vratiti mačeve u korce, i otići u svoje utvrde, svojim ženama i deci i majkama... svojim životima. Ali ovi evnusi nemaju života. Šta da radim sa osam hiljada evnula kada preda mnom više ne bude bilo bitaka?“

,„Neokaljani su dobri gardisti i odlični stražari, veličanstvo“, reče Misandei. „A nikada nije teško naći kupca za tako dobru, iskusnu vojsku.“

,„Kažu mi da se na Vesterusu ljudi ne kupuju i ne prodaju.“

,„Uza sve poštovanje, veličanstvo, Neokaljani nisu ljudi.“

,„Ako ih prodam nekom drugom, kako da znam da ih neće upotrebiti protiv mene?“ - upita Deni značajno. „Da li bi to uradili? Borili se protiv mene, čakmi i naneli zlo?“

,„Ako bi im gospodar tako naredio. Oni ne postavljaju pitanja, veličanstvo. Sva pitanja su u njima zatrvena. Oni samo slušaju.“ Delovala je uznemireno. „Kada budeš... kada završiš s njima... veličanstvo im može narediti da padnu na svoje mačeve.“

,„A čak bi i to uradili?“

,„Da.“ Misandein glas postade tih. „Veličanstvo.“

Deni joj stegnu ruku. „Ali bi ti radije da to ne zatražim od njih. Zašto? Zašto ti je stalo?“

,„Ova ne... ja... veličanstvo...“

,„Reci mi.“

Devojčica obori pogled. „Trojica od njih nekada su bili moja braća, veličanstvo.“

Onda se nadam da su ti braća hrabra i pametna kao i ti. Deni se nasloni na jastuke, i pusti da je nosiljka vodi po poslednji put ka Balerionu, da preduzme ono što se mora. *I nazad Drogomu.* Usta joj se mračno stegnuše.

Usledila je dugačka, mračna, vetrovita noć. Deni nahrani zmajeve kao i uvek, ali shvati da sama nije gladna. Neko vreme je plakala, sama u kabini, a zatim je dovoljno osušila suze za još jednu prepirku s Groleom. „Magister Ilirio nije ovde“, moralu je napokon da mu kaže, „a čaki da jeste, ni on ne bi mogao da me ubedi. Neokaljani mi trebaju više od ovih brodova, i neću više da čujem ni reč.“

Bes je spalio bol i strah u njoj, bar na nekoliko sati. Posle toga je pozvala krvorodnike u kabinu, zajedno sa ser Džoram. Jedino je njima potpuno verovala.

Zatim je nameravala da spava, da se dobro odmori za sutra, ali nakon sata provedenog u nemirnom okretanju u zaguljivoj i maloj kabini shvatila je da od toga nema ništa. Pred vratima je zatekla Aga kako stavlja novu tetivu u luk pod svetlošću zanjihane uljane svetiljke. Rakaro je sedeo prekrštenih nogu na palubi kraj njega, brusom oštreci *arak*. Deni im reče da nastave sa svojim poslovima, i izade na palubu da se nadire prohladnog noćnog vazduha. Posada joj nije smetala, bavila se svojim poslovima, ali joj se ser Džora brzo pridruži kraj ograde. *On nikada nije daleko*, pomisli Deni. *Predobro zna moja raspoloženja*.

„*Kalisi*. Valjalo bi da spavaš. Sutra će biti vrelo i teško, to ti jamčim. Trebaće ti snaga.“

„Sećaš li se *Eroc*?“ - upita ga ona.

„Male Lazarinke?“

„Silovali su je, ali sam ih ja zaustavila i spasila je. Samo, kada je moj sunce-i-zvezde umro, Mago ju je ponovo uzeo, ponovo upotrebio, i ubio. Ago je rekao da joj je takva bila sudska.“

„Sećam se“, reče ser Džora.

„Dugo sam bila sama, Džora. Bez igde ikoga, sem brata. Bila sam tako uplašeno stvorenje. Viseris je trebalo da me štiti, ali me je umesto toga kinjio i još više plašio. To nije trebalo da radi. On mi nije bio samo brat, bio mi je i kralj. Zašto bogovi stvaraju kraljice i kraljeve ako ne da štite one koji se sami ne mogu zaštiti?“

„Neki kraljevi se stvaraju sami. Tako je Robert uradio.“

„On nije bio pravi kralj“, izgovori Deni prezivo. „Nije delio pravdu. Pravda je... razlog za postojanje kraljeva.“

Ser Džora na to nije imao odgovora. Samo se osmehnuo, i dodirnuo joj kosu, blago. To je bilo dovoljno.

Te noći je sanjala da je Regar, i da jaše na Trozubac. Ali jahala je zmaja, a ne konja. Kada je ugledala Uzurpatovu pobunjeničku vojsku na drugoj obali, znala je da su ledom oklopjeni, ali ih je ona okupala zmaj vatrom, i otpili su se kao rosa i pretvorili Trozubac u bujicu. Neki mali deo nije znao je da sanja, ali je drugi deo bio oduševljen. *Ovako je to trebalo da bude. Ono drugo je bio košmar; i ja sam se tek sada probudila*.

Izronila je iz sna nenadano, u tami kabine, još ushićena pobedom. *Balerion* kao da se probudio s njom, i čula je tihu škrigu drveta, pljuskanje vode o trup, korakna palubi iznad glave. I još nešto.

U kabini je s njom bio još neko.

„Iri? Jiki? Gde ste?“ Sluškinje ne odgovoriše. Bilo je pretamno da se vidi, ali im nije čula disanje. „Džora, to si ti?“

„Spavaju“, reče žena. „Svi spavaju.“ Glas beše veoma blizu. „Čaki i znajevi moraju da spavaju.“

„Stoji iznad mene. „Ko je to?“ Deni se zagleda u tamu. Učini joj se da vidi senku, najtananjiji obris. „Šta hoćeš od mene?“

„Zapamti. Da bi stigla na sever, moraš putovati na jug. Da bi stigla na zapad, moraš ići na istok. Da bi išla napred, moraš krenuti nazad, i da bi dodirnula svetlo, moraš proći kroz senku.“

„*Kalisi?*“ Deni skoči iz kreveta i širom otvori vrata. Bleđožuta svetlost fenjera preplavi kabinu, a Iri i Jiki se sanjivo digoše. „*Kalisi?*“ - promrmila Jiki, trljajući oči. Viserion se probudi, otvori čeljusti, i oblačić plamena osvetli čak i najmraćnije uglove. Od žene sa crvenom lakinrom maskom nije bilo ni traga. „*Kalisi*, nij e ti dobro?“ - upita Jiki.

,„San.“ Deni odmahnu glavom. „Usnila sam san, ništa više. Vratite se na spavanje. Vratimo se sve na spavanje.“ A ipak, koliko god da se trudila, san joj nije više došao.

Ako se osvrnem, propala sam, reče Deni sebi narednog jutra dok je ulazila u Astapor kroz lučku kapiju. Nije se usudivala ni da pomici koliko joj je zapravo pratića mala i slabašna, da ne bi izgubila svu hrabrost. Za taj dan je jahala srebrnu žrebicu, obučena u pantalone od konjske dlake i obojeni kožni prsluk, s jednim pojasmom od bronzanih medaljona oko struka, i još dva ulkrštena preko grudi. Iri i Jili su joj uplele kosu i stavile u nju srebrno zvonce, koje je pevalo o Neumirućima iz Karta, spaljenim u svojoj Palati prašine.

Crvene ciglene ulice Astapora tog jutra behu prepune sveta. Oivičavali su ih robovi i sluge, a trgovci robovima i njihove žene behu obukli *tokare* i gledali su s visova svojih stepenastih piramide. *Ipak se ne razlikuju mnogo od Karćana,* pomici ona. *Hoće da vide zmajeve da bi pričali o njima svojoj deci, i deci svoje dece.* Pitala se koliko će njih ikada imati decu.

Ago je stupao pred njom sa svojim velikim dotračkim lukom. Snažni Belvas je hodoao desno od njene kobile, devojčica Misandei levo. Ser Džora Mormont je bio iza u oklpu i ogrtajući, strašno se mrgodeći na svakoga ko bi se previše približio. Rakaro i Jogo su štitili nosiljku. Deni je naredila da se krov skloni kako bi se njena tri zmaja lancima mogla vezati za platformu. Iri i Jili su jahale s njima da bi pokušale da ih smire. A ipak je Viserionov rep udarao napred-nazad kao bič, i dim mu se besno dizao iz nozdrva. Regal je takođe osećao da nešto nije u redu. Tri puta je pokušao da uzleti, ali bi ga na zemlju vratio teški lanac u Jikinoj ruci. Drogon se skupčao u loptu, podvijenih krila i repa. Samo su mu oči govorile da ne spava.

Ostatak njenog naroda ih je pratio: Groleo i drugi kapetani i njihove posade, i osamdeset i troje Dotraka koji su joj preostali od stotina hiljada što su nekada jahale u Drogovom *kalasaru*. Najstarije i najslabije je stavila u unutrašnjost povorke, s trudnicama i majkama što su još dojile decu, i malim devojčicama i dečacima premladim da upletu kosu. Ostali - njeni ratnici, kakvi god bili - jahali su spolja i terali svoje jedno krdo, stotinak mršavih konja koji su preživeli i crvenu pustoš i crno slano more.

Trebalo je da sašijem barjak, pomici dok je predvodila svoju odpranu družinu uz krvudavu reku Astapora. Sklopi oči da zamisli kako bi izgledala: sva od lepršave crne svile, sa crvenim troglavim zmajem Targajena koji bliže zlatni plamen. *Barjak kakav je i Regar možda nosio.* Obale reke behu čudno mirne. Crv-reka, tako su je Astaporani zvali. Beše široka i spora i vijugava, posuta sitim šumovitim adama. Ona vide kako se na jednoj igraju deca, kako jure između otmenih mermernih kipova. Na drugom ostrvu se dvoje ljubavnika ljubilo pod senkama visokog zelenog drveća, s ništa više srama od Dotraka na venčanju. Pošto nisu bili odeveni, nije mogla da vidi jesu li robovi ili slobodnjaci.

Trg ponosa sa svojom velikom bronzanom harpijom beše premali da primi sve Neokaljane koje je kupila. Umesto toga, oni behu okupljeni na Trgu kazne, nasuprot glavnoj kapiji Astapora, tako da mogu da izmarširaju u pravo iz grada čim Deni preuzme vlasništvo nad njima. Tu nije bilo bronzanih kipova; samo drvena platforma na kojoj su buntovne robeve razpinjali, i bičevali i vešali. „Dobi gospodari ih tako postave, da budu ono prvo što će novopridošli robovi videti kada uđu u grad“, reče joj Misandei dok su stupali na trg.

Na prvi pogled, Deni pomici da su im kože prugaste kao u zorsa iz Džogos Naija. Onda se približi na srebrnoj žrebici i vide golo crveno meso ispod treperavih crnih pruga. *Muve. Muve i crvi.* Buntovni robovi behu oljušteni kao što čovek ljubi jabuku, jednim zavojitim potezom. Jednom je ruka bila crna

od muva od prstiju do lakata, a ispod njih crvena i bela. Deni zauzda ispod njega. Šta je on uradio?“ „Digao je ruku na vlasnika.“

Dok joj se stomak prevrtao, Deni okrenu ždrebicu i otkasa ka središtu trga i vojsci koju je tako skupo platila. Stajali su u nebrojenim strojevima, njeni kameni poluljudi sa srcima od cigle; osam hiljada i šest stotina sa šiljastim bronzanim kapama, potpuno obućenih Neokaljanih, i pet hiljada i nešto iz njih, gologlavih, ali ipak naoružanih kopljima i kratkim mačevima. Oni najdalje pozadi behu tek dečaci, vide oma, ali su stajali pravo i mirno kao i ostali.

Kraznis mo Nakloz i sva njegova sabraća bili su tu da je pozdrave. Drugi Astaporani visokog roda stajali su u grozdovima iz njih, pijuci vino iz duguljastih srebrnih čaša, dok su među njima kružili robovi s pladnjevima punim maslina i trešnja i smokava. Najstariji Grazdan sedeо je u stolici koju su na ramenima nosila četiri ogromne robe bakarne puti. Pet-šest konjanika s kopljima jahalo je uzduž rubova trga, potiskujući svet koji je došao da gleda. Sunce je zaslepilo juče bleštalo na uglačanim bakarnim diskovima ušivenim u njihove plaštove, ali nije mogla a da ne primeti kako su im konji nemirni. *Boje se zmajeva. I treba da se boje.*

Kraznis posla roba da joj pomogne da sjaše. Njemu su ruke bile pune; jednom je držao tokar, a drugom kličen bič. „Evo ih.“ On pogleda Misandei. „Reci joj da su njeni... ako može da plati.“

„Može“, reče devojčica.

Ser Džora odsečno izdade naredbu, i njeni ljudi iznesoše robu. Šest bala tigrovih koža, tri stotine bala fine svile. Ćupove šafrana, ćupove tamjana, ćupove bibera i karija i kardamona, masku od omilja, dvanaest smaragdnih majmuna, burad crvenog i crnog i zelenog mastila, lutiju retkih crnih ametista, lutiju bisera, bure maslina bez koštice punjenih crvima, tuce burića usoljene pećinske ribe, veliki balarni gong i čekić kojim se u njega udara, sedamnaest očiju od slonovače i ogroman krovčev pun knjiga pisanih na jezicima koje Deni nije umela da čita. I još, i još i još. Njen narod je sve slagao ispred trgovaca robovima.

Dok se plaćalo, Kraznis mo Nakloz joj dade još nekoliko saveta o rukovanju novostečenom vojskom. „Još su zeleni“, reče on preko Misandei. „Reci vesteroskoj drolji da bi joj najpametnije bilo da ih što pre okrvavi. Na putu za Vesteros će naći na mnoge male gradove, gradove zrele za pljačku. Kakav god plen da opplačka, pripaše samo njoj. Neokaljni ne žude za zlatom ili draguljima. A ako bude imala zarobljenika, nekoliko stražara će biti dovoljno da ih sproveđe natrag do Astapora. Kupićemo sve zdrave, i to po dobroj ceni. A ko zna? Za deset godina, neki od dečaka koje nam pošalje mogu takođe postati Neokaljni. Tako ćemo se svi okoristiti.“

Napokon, više nije bilo robe da se doda na gomilu. Njeni Dotraci ponovo užahaše konje, i Deni reče: „Ovo je bilo sve što smo mogli da ponesemo. Ostalo vas čeka na brodovima, mnogo jantara i vina i crnog pirinča. A dobićete i same brodove. Tako da nam ostaje samo...“

„...znaj“, dovrši Grazdan sa šiljastom bradom, koji je tako grleno govorio Zajednički jezik

„A on je tu.“ Ser Džora i Belvas prodoše kraj nje do nosiljke na kojoj su se sunčali Drogon i njegova braća. Jkli oslobođi jedan kraj lanca, i pruži joj ga. Kada ga cimnu, crni zmaj diže glavu šišteći, i rasklopni krila boje noći i grimiza. Kraznis mo Nakloz se široko osmehnu kada ga njihova senka prekri.

Deni predade trgovcu robovima kraj Drogonovog lanca. On joj zauzvrat predade bič. Držalje beše od crne zmajkosti, bogato rezbareno i ukrašeno zlatom. Devet dugačkih kožnih bičeva širilo se iz njega, a svaki se završavao pozlaćenom kandžom. Zlatna jabuka beše ženska glava sa šiljatim zubima od slonovače. „Harpiji ni prsti“, izgovori Kraznis ime biča.

Deni okrenu bić u rukama. *Tako je lak, a ima takvu težinu.* „Znači, gotovo je? Sada pripadaju meni?“

„Gotovo je“, složi se on, oštro cimnuvši lanac da povuče Drogona dole iz nosiljke.

Deni uzjaha srebrnu ždrebicu. Srce joj je u grudima ludo tuklo. Oscaćala se očajno uplašena. *Da li bi moj brat ovo uradio?* Pitala se da li je princ Regar osećao takav nemir kada je video Uzurpatorovu vojsku postrojenu na drugoj obali Trozupca, barjaka razvijenih na vetruru.

Ustade u sedlu, pa visoko dignu Harpijke prste da ih svi Neokaljani vide. „*GOTOVO JE!*“ -vilkun iz sveg glasa. „*MOJI STE!*“ Onda obode ždrebicu i odjuri niz prvi red, držeći bić visoko iznad glave. „*SADA PRIPADATE ZMAJU! KUPLJENI STE I PLAĆENI. GOTOVO JE! GOTOVO JE!*“

Primetili kako stari Grazdan naglo okreće svoju sedu glavu. *Čuo me je da govorim valirijski.* Drugi trgovci robovima nisu slušali. Okupili su se oko Kraznisa i zmaja, dobacujući savete. Mada su Astaporanici cimali i vulki, Drogen se nije pomerao s nosiljke. Siv dim mu se dizao iz otvorenih čeljusti, a dugacki vrat se izvijao i ispravljao svaki put kada bi pokušao da ugrize lice trgovaca robovima.

Vreme je da se prede Trozubac, pomisli Deni dok je okretala ždrebicu i jahala natrag. Krvorodnici se okupiše oko nje. „Imate teškoću“, primeti ona.

„Neće da pode“, kaza Kraznis.

„Ima razloga za to. Zmaj nije rob.“ A onda Deni iz sve snage ošinu trgovca robovima po licu. Kraznis vršnu i zatetura se unazad, krv mu brižnu niz obraze i u namirisanu bradu. Harpijke prsti su mu uništili lice jednim udarcem, ali ona ne zastade da to gleda. „Drogone“, izgovori zvonko i glasno, milozvučno, zaboravivši na sav strah. „*Drakaris.*“

Crni zmaj raširi krila i zaurla.

Kopljje uskovanog tamnog plamena pogodi Kraznisa pravo u lice. Oči mu se istopise i pocureše niz obraze, a nauljena kosa i brada mu tako silovito bukuše da je na tren trgovac robovima poneo plamenu krunu dva puta višu od svoje glave. Nagli smrad pečenog mesa nadjača čak i njegov parfem, a njegov urljkao da nadjača sve druge zvukove.

Zatim se Trg kazne rastoči u krv i metež. Dobri gospodari su vrštili, teturali se, gurali jedan drugoga i sapitali se u žurbi o rubove svojih tokara. Drogen gotovo lenjo polete ka Kraznisu, mašući crnim krilima. Dok je on trgovca robovima još jednom zalivao vatrom, Iri i Jiki pustiše Viseriona i Regala, i izmenada se tri zmaja nadoše u vazduhu. Kada se Deni okrenula da pogleda, trećina ponosnih astaporskih ratnika s demonskim rogovima borilo se da ostane u sedlima svojih užasutih atova, dok je druga trećina bežala u blesku sjajnog bakra. Jedan se održa u sedlu dovoljno dugo da isuće mač, ali mu se Jogov bić omota oko vrata i preseće mu užik Drugom Rakarov arak odseće ruku i on odjuri prskajući krv. Ago je mirno sedeо, zapinjao strele i slao ih na tokare. Srebren, zlatni ili običan, bilo mu je sve jedno kakav je rub. Snažni Belvas takode isuka svoj arak, i zavitla njime u jurisu.

„*Kopljja!*“ - ču ona jednog Astaporanina kako više. Bio je to Grazdan, stari Grazdan u tokaru teškom od bisera. „*Neokaljani!* Branite nas, zaustavite ih, branite svoje gospodare! Kopljja! Mačeve!“

Kada ga Rakaro pogodi streлом u usta, robovi koji su mu držali nosiljku dadoše se u beg pošto su ga bez okolišanja bacili na zemlju. Starac otpuža do prvog reda evnula, a krv mu je natapala cigle. Neokaljani ni ne spustiše pogled da ga gledaju kako umire. Njihovi strojevi samo su nemo stajali. I nisu se pokretali. *Bogovi su čuli moju molitu.*

„*Neokaljani!*“ Deni projuri ispred njih, srebrnozlatna pletenica vijorila je za njom, zvonce joj je zvonilo sa svakim pokretom. „Pobjite dobre gospodare, pobijte vojnike, pobijte sve muškarce koji i nose tokare ili drže bić, ali pošteditе decu mladu od dvanaest godina, i skinite lance sa svih robova na koje

najdete.“ Ona diže Harpijine prste u vazduh... i onda baci bič na zemlju. „*Sloboda!*“ - zapeva ona. „*Drakaris! Drakaris!*“

„*Drakaris!*“ - uzvraća joj oni povikom, i to beše najsladi zvuk što ga je ikada čula. „*Drakaris! Drakaris!*“ I svuda oko nje trgovci robovima su bežali i jecali i prekljinjali i umirali, a prašnjavi vazduh beše pun kopalja i vatre.

SANSA

Onog jutra kada je njena nova haljina trebalo da bude gotova, služvke joj napuniše kadu vrelom vodom i oribaše je od glave do pete, sve dok nije postala sasvim ružičasta. Serseina vlastita soberica podsekla joj je noke i isčekala joj i nakovrdžala kosu tako da joj je padala niz leda u mekim uvojcima. Ponela je takode i tuce kraljičinih omiljenih mirisa. Sansa je odabrala prodoran i sladak cvetni parfem, s blagim nagoveštajem limuna. Sobarica kanu malo sebi na prst i dodirnu Sansu iza oba uha, ispod brade, a zatim, blago, i njene bradavice.

Sersei lično stigla je sa švaljom, i gledala je kako oblače Sansu u novu odeću. Veš je bio sav svilen, ali je sama haljina bila od kadife boje slonovače i srebrotkanog platna, obrubljena srebrnastim satenom. Vrhovi dugačkih i širokih rukava gotovo su dodirivali zemlju kada bi spustila ruku. A haljina beše šivena za ženu, a ne za devojčicu, u to sumnje nije bilo. Izrez na grudima spuštao se gotovo do stomaka, a prekrivala ga je bogata mirska čipka golubijesive boje. Suknje behu dugačke i pune, struk paktako uzak da je Sansa moralda zadrži dah dok su je stezali. Doneli su joj i nove cipele, od meke sive srneće kože, koje su joj grlike stopala kao ljubavnici. „Veoma si lepa, moja gospo“, reče joj švalja kada se obukla.

„Stvarno jesam?“ - zaklčota se Sansa i okrenu se, a suknje se oko nje zavijoriše. „O, jesam.“ Jedva je čekala da je Vilas takvu vidi. *Voleće me, znam da hoće, sigurno... zaboraviće Zimovrel kada me bude video, postaraću se da bude tako.*

Kraljica Sersei je znalački odmeri. „Poneki dragulj, rekla bih. Mesečeve opale koje joj je poklonio Džofri.“

„Smesta, veličanstvo“, odgovorio njena soberica.

Kada su mesečevi opali visili sa Sansinih usiju i vrata, kraljica klimnu glavom. „Da. Bogovi su bili velikodušni prema tebi, Sansa. Lepa si devojka. Gotovo da je zločin protračiti takvu milu nevinost na onu nakazu.“

„Koju nakazu?“ Sansa nije je shvatala. Misli li to ona na Vilasa? *Kako to može da zna?* To нико не зна, sem nje i Margeri i Kraljice od Trnja... o, i Dontoša, ali se on ne računa.

Sersei Lanister se ne osvrnu na to pitanje. „Plaš“, naredi, i žene ga iznesoše: dugačak plašt od belog somota, težak od bisera. Srebrnim nitima na njemu beše izvezen žestok jezovuk. Sansa ga pogleda s iznenadnom stravom. „Boje tvoga oca“, reče Sersei dok su joj ga kačili oko vrata tananim srebrnim lančićem.

Devičanski plašt. Sansina ruka polete ka grlu. Strgla bi ga s vrata da se usudivila.

„Lepša si sa zatvorenim ustima, Sansa“, kaza joj Sersei. „Hajde sada, obrednik te čeka. A i svatovi.“ „Ne“, izlete Sansi. „Ne.“

„Da. Ti si štićenica krune. Kralj stoji na mestu tvoga oca, pošto ti je brat dokazani izdajnik. Što znači da ima puno pravo da da tvoju ruku. Udaćeš se za mog brata Tirona.“

Moje nasledstvo, pomisli ona, zgrožena. Dontoš Luda ipak nije bio tako lud; video je istinu. Sansa ustuknu od kraljice. „Neću.“ *Treba da se udam za Vilasa, treba da budem gospa od Visokog Sada, molim te...*

„Shvatam tvoje oklevanje. Plaći ako moraš. Na tvom mestu bih verovatno čupala kosu. On je ogavan mali bašk, u to nema sumnje, ali ćeš se ipakudati za njega.“

„Ne možete da me naterate.“

„Naravno da možemo. Možeš da podeš mirno i kažeš svoj zavet kako dolikuje jednoj gospi, ili možeš da se otimaš i vristiš i napraviš predstavu kojoj će se posle konjušari smeđati, ali ćeš ipak na kraju biti udata i razdevičena.“ Kraljica otvorila vrata. Ser Merin Trent i ser Ozmund Ketblek čekali su napolju, u belim oklopima Kraljeve garde. „Otpriatite ledi Sansu u obredište“, kaza im ona. „Ponesite je ako budete morali, ali pazite da ne poderećete haljinu, veoma je skupa.“

Sansa pokušala da pobegne, ali je Serseina sobarica uhvatila pre nego što je prešla i korak. Od pogleda ser Merina Trenta ona se se zgrčila, ali je Ketblek dodirnuo gotovo nežno, i rečela: „Radi šta ti se kažeš, dušice, nećeš biti tako strašno. Vukovi treba da budu hrabri, zar ne?“

Hrabri. Sansa duboko udahnu. *Ja sam od Starka, da, ja mogu da budem hrabra.* Gledali su je, isto kao što su je gledali onog dana u dvorištu kada joj je ser Boros Blunt pokidao haljinu. Baukuju je tog dana spasao od batina, isti čovek koji je sada čeka. *On nije tako zao kao ostali,* rečela ona sebi. *Poći ćeš.“*

Serseine se osmehnu. „Znala sam da hoćeš.“

Kasnije, nije mogla da se seti kako je izšla iz sobe, niti kako se spustila niz stepenice ili prešla dvorište. Kao da joj je svu pažnju zaokupilo samo jednostavno stavljanje noge pred nogu. Ser Merin i ser Ozmund hodali su kraj nje, u plastovima jednako belim kao njen, samo bez bisera i jezovuka njenog oca. Džofriju je lično čekao na stepeništu obredišta zamka. Kralj beše veličanstven u grimizu i zlatu, s krunom na glavi. „Danas sam ti ja otac“, objavio on.

„Nisi“, prasnu ona. „Nikada nećeš biti.“

Lice mu potamne. „Jesam. Otac sam ti, i mogu da te udam za koga god hoću. *Koga god.* Udaćeš se za svinjara ako ja tako kažem, i leći ćeš s njim u svinjcu.“ Zelene oči su mu iskrile od zadovoljstva. „Ili možda da te dam Ilinu Pejnu, možda bi ti on bio više po volji?“

Srce joj preskoči. „Molim te, veličanstvo“, stade da preklinije. „Ako si me ikada bar malo voleo, ne teraj me da se udajem za tvog...“

„...strica?“ Tirion Lanister zakorači kroz vrata obredišta. „Veličanstvo“, reče on Džofriju. „Budi ljubazan i dozvoli mi trenutak nasamo s ledi Sansom.“

Kralj htede da ga odbije, ali ga majka oštro pogleda. Povukoše se nekoliko stopa.

Tirion je na sebi imao dublet od crnog somota prekriven zlatnim vezom, čizme visokih sara koje su dodavale tri pedlja njegovoj visini, lanac od rubina i lavljih glava. Ali mu posekolatina preko lica beše crvena i sveža, a nos odvratna krasta. „Veoma si lepa, Sansa“, reče joj on.

„Lepo od tebe što to kažeš, moj gospodaru.“ Nije znala šta drugo da kaže. *Da mu kažem kako je naočit? Misliće da sam budala ili lažov.* Ona obori pogled i očuta.

„Moja gospo, znam da ne bi trebalo da ovakvo dolaziš na svoje venčanje, i žao mi je zbog toga. I zato što je sve tako nenadano, i tajnovito. Moj gospodar otac je smatrao da tako mora biti, iz državnih razloga. Inače bih ti došao ranije, kao što sam želeo.“ Dogeđa joj se bliže. „Znam da nisi tražila ovakav brak Ništa više nego ja. Međutim, da sam te odbio, udali bi te za mog rodaka Lansela. To bi ti se možda više dopalo. Bliži ti je po godinama, i lepše ga je videti od mene. Ako ti je to želja, samo reci, i ja ću okončati ovu farsu.“

Neću nijednog Lanistera, želela je da kaže. Želim Vilasa, želim Visoki Sad i štence i barku i sinove po imenu Edard i Bren i Rikon. Ali se onda prisjeti što joj je Dontos rekao u bogošumi. *Tireli ili Lanisteri, sve je jedno, oni ne žele mene, već moje nasledstvo.* „Ljubazan si, moj gospodaru“, reče ona, poražena. „Ja sam štićenica prestola i dužnost mi je da se udam kako kralj nareduje.“

Proučavao ju je svojim raznoboјnim očima. „Znam da nisam muž o kakvom sanjaju mlade

devojke, Sansa“ kaza tiho, „ali nisam ni Džofri.“

„Nisi“, reče ona. „Bio si dobar prema meni. Pamtim to.“

Tirion joj pruži debelu šaku zatupastih prstiju. „Podi, onda. Da obavimo ono što nam je dužnost.“

I tako je stavila ruku u njegovu, i on ju je poveo do bračnog oltara, gde je obrednik čekao između Majke i Oca da im zauvek spoji živote. Ona vide Dontosa, u kariranoj odori lude, kako je gleda iskolačenim očima. Ser Belon Svon i ser Boros Blunt bili su tu u belom Kraljeve garde, ali ne i ser Loras. *Nema njednog Tirela*, shvati ona iznenada. Ali svedoka ipak beše na pretek evnuh Varis, ser Adam Marbrend, lord Filip Fut, ser Bron, Džalabar Kso, desetina drugih. Lord Džajl je kašljao, ledi Ermesanda sisala, a trudna kći ledi Tande jecala je bez nekog valjanog razloga. *Neka jeca*, pomisli Sansa. *Možda će i ja isto jecati pre nego što se ovaj dan završi*.

Ceremonija prode kao u snu. Sansa je uradila sve što su od nje tražili. Bilo je molitvi i zaveta i pevanja, a visoke sveće su gorele, stotinu plešućih svetala, koja su suze u njenim očima pretvorile u hiljadu. Srećom, izgleda da niko nije primećivao da plače dok je tako stajala, ognuta u boje svoga oca; a ako i jesu, pretvarali su se da ne vide. Činilo se da su za tren oka stigli do razmene plaštova.

Kao otac kralj evstva, Džofri zauze mesto lorda Edarda Starka. Sansa je stajala prava kao kopljje dok su mu ruke prelazile preko njenih ramena da bi otvorile kopču plašta. Jedna joj okrznu dojku, i zadrža se kratko na njoj, da je uštine. Onda se kopča otvorila, i Džofr joj kraljevskim pokretom skide devičanski plăš, kežeći se.

Njegovom stricu je bilo teže da odigra svoju ulogu. Mladoženin plaš je ogroman i težak, grimizni somot bogato ukrašen lavovima i obrubljen zlatnim satenom i rubinima. Niko se, međutim, nije setio da ponese tronožac, a Tirion beše za stopu i po niži od svoje neveste. Kada je zašao iza nje, Sansa oseti da je neko cima za sukiju. *Hoće da kleknem*, shvati ona pocrvenevši. Premrla je od užasa. To nije trebalo tako da bude. Hiljadu puta je sanjala svoje venčanje, i uvek je zamišljala kako će mladoženja stajati iza nje, visok i snažan, i prebaciti joj zaštitnički plaš preko ramena, i nežno je polj ubiti u obraz dok se bude naginjao da ga zakopča.

Seti ponovno povlačenje za sukiju, žustrije. Neću. Zašto da ja pazim na njegova osećanja kada niko ne pazi na moja.

Kepec je cimnu i treći put. Tvrdoglavog stegnuljši usne, pretvarala se da ne primećuje. Iza njih se neko zakikota. *Kraljica*, pomisli ona, ali to nije bilo važno. Uskoro su se svi smejavili, Džofri najglasnije. „Dontose, na sve četiri“, naredi kralj. „Moj stric ne može sam da se popne na svoju mlađu.“

I tako ju je njen gospodar muž ogurnuo bojama kuće Lanistera dok je stajao na ledima lude.

Kada se Sansa okrenula, mali čovekju je gledao, usta stegnutih, lica crvenog kao njen plăš. Iznenada se postide zbog svoje tvrdoglavosti. Ona popravi sukiju i kleknula pred njim, tako da su im glave bile u istoj visini. „Ovim poljupcem ti zavetujem svoju ljubav, i prihvatom te za svog gospodara i muža.“

„Ovim poljupcem ti zavetujem svoju ljubav“, odgovori kepec muklo, „i prihvatom te za svoju gospu i ženu.“ On seagnu napred, i usne im se nakratko dodirnuše.

Kako je ružan, pomisli Sansa kada mu se lice nade blizu njenog. *Ružniji je čak i od Pseta.*

Obrednik visoko diže svoj kristal, i obasu ih dugina svetlost. „Ovde, pred bogovima i ljudima“, reče on, „svečano proglašavam Tiriona od kuće Lanistera i Sansu od kuće Starka za muža i ženu, jedno telo, jedno srce, jednu dušu, sada i zauvek, i proklet bio onaj koji između njih stane.“

Moralu je da zagriže usnu da ne bi zajecala.

Svadbena gozba se održala u Maloj dvorani. Bilo je možda pedesetak gostiju; uglavnom lanisterski ljudi i saveznici, zajedno sa onima koji su bili i na venčanju. A tu Sansa nade i Tirele. Margeri je

veoma žalostivo pogleda, a kada Kraljica od Trnja nesigurno uđe između Levog i Desnog i kao da je ne primeti, Elinor, Ala i Mega se odlučno napraviše da je ne poznaju. *Moje prijateljice*, pomisli Sansa gorko.

Muž joj je mnogo pio, i vrlo malo jeo. Slušao bi kada bi neko ustao da nazdravi, i ponekad bi odgovorio kratkim klimanjem glave, ali mu je inače lice moglo biti i od kamena. Gozba kao da je trajala čitavu večnost, mada Sansa hranu uopšte nije okusila. Želela je da ostane sama, mada se užasavala kraja. Jer nakon gozbe će doći odlazak u krevet. Muškarci će je poneti u svadbenu postelju, usput će je skinuti i zbijati nepristojne šale o sudsibini koja je čeka između čaršava, dok će žene priediti Tironu isto zadovoljstvo. Tek kada budu zajedno nagi u krevetu, ostaviće ih na miru, ali će čak i tada gosti stajati ispred odaje mladenaca, dovoljavajući prostačke savete kroz vrata. Odlazak u postelju se Sansi u detinjstvu činio kao čudesno uzbudljiv čin, ali sada, kada se taj trenutak bližio, osećala je samo užas. Mislila je da neće podneti da joj strgnu odeću, i bila je sigurna da će brzinuti u plač na prvu pohotnu šalu.

Kada muzičari zasviraše, ona stidljivo položi šaku na Tironovu i reče: „Moj gospodaru, treba li da otvorimo ples?“

Usta mu se zgrčiše. „Muslim da smo im već pružili dovoljno zabave za jedan dan, zar se ne slažeš?“
„Kako ti kažeš, moj gospodaru.“ Ona povuče ruku.

Umesto njih, ples otvorile Džofri i Margeri. *Kako čudovište može tako prelepo da pleše?* - pitala se Sansa. Često je sanjarila kako će plesati na svojoj svadbi, dok svi pogledi budu uprti u nju i njenog naočitog lorda. U snovima su se svi osmehivali. *Čak se ni moj muž ne osmehuje.*

Ostali gosti se ubrzano pridružiše kralju i njegovoj verenici. Elinor je plesala s jednim mladim štitništom, a Mega s princom Tomenom. Ledi Meriveder, mirska lepotica crne kose i krupnih tamnih očiju, vrtela se tako izazovno da su oči svih muškaraca u dvorani uskoro bile prikovane za nju. Lord i ledi Tirel su se kretali smirenije. Ser Kevan Lanister je zatražio čast da pleše sa ledi Džanom Fosovej, sestrom lorda Tirela. Meri Krejn je zaigrala sa izgnanim princom Džalabarom Ksoom, veličanstvenim u bogatoj pernatoj odori. Sersei Lanister je plesala najpre s lordom Redvinom, zatim s lordom Rouenom, a konačno sa svojim ocem, koji je plesao veštio, otmeno i bez osmeха.

Sansa je sedela sa šakama u krilu, gledajući kako se kraljica okreće i smeje i zabacuje plave uvojke. *Sve ih očarava*, pomisli ona tupo. *Kako je samo mrzim.* Pogleda u stranu, gde je Mesečev Dečakplesao s Dontošom.

„Ledi Sansa.“ Ser Garlan Tirel je stajao kraj podijuma. „Hoćeš li mi učiniti tu čast? Ako se tvoj gospodar slaže?“

Bauk ga sumnjičavo odmeri svojim raznobojnim očima. „Moja gospa može da pleše s kim god želi.“

Možda je trebalo da ostane kraj svog muža, ali je tako očajnički želela da pleše... a ser Garlan je bio brat Margeri, Vilasa, njenog Viteza od Cveća. „Vidim zašto su te prezvali Garlan Smeli, ser“, reče ona i prihvati njegovu ruku.

„Moja gospa je ljubazna što to kaže. Moj brat Vilas me je tako prozvao. Da bi me zaštitio.“
„Da bi te zaštitio?“ Ona ga zburnjeno pogleda.

Ser Garlan se nasmeja. „Bojim se da sam bio debeluškast dečak, a mi imamo jednog strica zvanog Garlan Debeli. Tako je Vilas sve preduhitrio, mada mi je prethodno pretio imenima Garlan Odvratni, Garlan Čemerni i Garlan Grdoba.“

To beše tako slatko i luskasto da je Sansa moralda da se nasmeje, uprkos svemu. Nakon toga je

osećala besmislenu zahvalnost. Smeh joj je nekako opet ulio nadu, makar i samo nakratko. Osmehnuta, ona pusti da je muzika ponese, izgubi se u koracima i zvucima flaute i gajda i harfe, ritmu bubnjeva ... a s vremena na vreme i u ser Garlanovim rukama, kada bi ih ples približio. „Moja gospa žena se veoma brine za tebe“, reče on tihom takvom prilikom.

„Ledi Leoneta je previše ljubazna. Reci joj da sam dobro.“

„Nevesta na sopstvenoj svadbi ne sme da bude samo dobro.“ U glasu mu je bilo nežnosti. „Čini se kao da si na ivici suza.“

„Suza radosnica, ser.“

„Oči ti govore da ti jezik laže.“ Ser Garlan je okrenu, približi je sebi. „Moja gospo, video sam kako gledaš mog brata. Loras je hrabar i naočit, i svi ga neizmerno volimo... ali će ti tvoj Bauk biti bolji muž. Rekao bih da je on veći muškarac nego što izgleda.“

Muzika ih razdvoji pre nego što Sansa stiže da smisli odgovor. Nasuprot nje se nađe Mejs Tirel, zajapuren i ozogen, sa tim lord Meriveder, pa princ Tomen. „Ja hoću da se ženim“, reče punački mali kralj ević, kome beše čitav devet godina. „Viši sam od svog stricai!“

„Znam da jesu“, kaza Sansa, a onda se partneri ponovo promeniše. Ser Kevan pohvali njenu lepotu, Džalabar Kso izgovori nešto na Letnjem jeziku, što nije razumela, a lord Redvin joj požele mnogo debele dece i dugačkih radosnih godina. A onda je ples dovede licem u lice sa Džofrijem.

Sansa se ukloči kada njegova ruka dodirnu njenu, ali kralj je jače stisnu i privuće je bliže. „Ne bi smela da izgledaš tako tužno. Moj stric je mala rugoba, ali ćeš još imati mene.“

„Ti ćeš se oženiti Margeri!“

„Kralj može da ima i druge žene. Kurve. Moj otac ih je imao. Jedan od Egona takode. Treći ili četvrti. Imao je mnogo kurvi i mnogo kopiladi.“ Dok su se okretali s muzikom, Džofri je vlažno poljubi. „Moj stric će te dovoditi u moj krevet kada god to naredim.“

Sansa odmahnu glavom. „Neće.“

„Hoće, ili će mu odseći glavu. Taj kralj Egon imao je svaku ženu koju je požeo, bez obzira na to jesu li bile one udate ili ne.“

Srećom, dode vreme za novu promenu. Noge joj, međutim, postadoše olovne, i lord Rouen, ser Talad i Elinorin štitonoša su svi zasigurno mislili da je veoma trapava plesačica. A onda se ponovo nade nasuprot ser Garlanu, i ples se, bogovima hvala, uskoro završi.

Olkšanje joj beše kratkog daha. Čim je muzika stala, ču Džofrija kako kaže: „Vreme je da ih vodimo u krevet! Hajde da je skinemo, da vidimo šta vučica ima da ponudi mom stricu!“ Drugi muškarci se glasno pridružiše klicanju.

Njen muž kepec sporo diže pogled s vinskog pehara. „Ne dozvoljavam da je nosite u krevet.“

Džofri zgrabi Sansinu ruku. „Dozvolićeš, ako ja to naredim.“

Bauk zari svoj bodež u sto, i ovaj ostade da stoji, drhteći. „Onda ćeš svoju nevestu opslužiti drvenom kitom. Uškopiću te, kame se.“

Na dvoranu se spusti preneražena tišina. Sansa ustulku od Džofrija, ali ju je on čvrsto držao, i rukav se podera. To kao da nikو nije čuo. Kraljica Sersei se okrenu svom ocu. „Jesi li ga čuo?“

Lord Tivin ustade. „Verujem da možemo i bez tog običaja. Tirione, siguran sam da nisi nameravao da pretiš kraljevskoj ličnosti.“

Sansa vide kako besan grč preleće preko lica njenog muža. „Pogrešio sam“, izusti on. „Bila je to neuskusna šala, veličanstvo.“

„Preto si da ćeš me uškopiti!“ - reče Džofri piskutavo.

,„Jesam, veličanstvo“, kaza Tirion, „ali samo zato što zavidim twojoj kraljevskoj muškosti. Moja je tako mala i zakržljala.“ Lice mu se iskrivi u kez, „A ako mi odsečeš jezik, više neću imati čime da zadovoljim milu ženu koju si mi dao.“

Smeđ prsun sa usana ser Ozmunda Ketbleka. Neko drugi se zaklota. Ali se Džofri ne nasmeja, a ni lord Tivin. „Veličanstvo“, reče on, „sin mi je pijan, to sigurno vidiš.“

,„Jesam“, priznade Tirion, „ali ne toliko pijan da ne mogu sam da odvedeni mladu u krevet.“ On skoči s podijuma i grubo zgrabi Sansu. „Idemo, ženo, vreme je da ti probijem kapiju. Hoću da se igram dodi-u-moj-zamak“

Zažarenih obraza, Sansa pode s njim iz Male dvorane. *Nemam drugog izbora.* Tirion se gegao u hodu, posebno kada bi išao brzo, kao sada. Bogovi behu milosrdni, i ni Džofri ni bilo ko drugi ne pode za njima.

Za prvu bračnu noć, dali su im na poslugu prostranu ložnicu visoko u Desničinoj kuli. Tirion nogom zatvor vratu za njima. „Sansa, na komodi imaš vrč dobrog zlatnog vina sa Senice. Budi tako ljubazna i naspri mi čašu.“

,„Da li je to mudro, moj gospodaru?“

,„Nikada ništa nije bilo mudrije. Vidiš, nisam sasvim pijan. Ali nameravam uskoro da postanem.“

Sansa oboma napuni po pehar. *Biće lakše ako i ja budem pijana.* Sede na ivicu velikog kreveta s baldahinom i u tri dugačka gutljaja isprazni pola pehara. Nema sumnje da je vino bilo vrhunsko, ali je ona bila previše uznemirena da mu oseti ukus. U glavi joj se zavrte. ,Želiš li da se razodenem, moj gospodaru?“

,Tirione.“ On nakrivi glavu. „Ime mi je Tirion, Sansa.“

,Tirione. Moj gospodaru. Da skinem haljinu, ili ćeš me ti razodenuti?“ Ona otpi još gutljaj vina.

Bauk se okrenu od nje. „Kada sam se prvi put oženio, bili smo prisutni samo mi i pijani obrednik i nekoliko svinja kao svedoci. Jednog svedoka smo pojeli na svadbenoj gozbi. Tiša me je hranila reš pečenom kožicom, a ja sam lizao mast s njenih prstiju, i smejalim smo se kada smo legli u krevet.“

,Ranije si već bio ženjen? Zaboravila... zaboravila sam na to.“

,Nisi zaboravila. Nikada nisi ni znala.“

,Ko je bila ona, moj gospodaru?“ Sansa je uprkos svemu bila radoznala.

,Ledi Tiša.“ Usta mu se zgrčiše. „Od kuće Srebrnšake. Grb im je bio jedan zlatnik i stotinu srebrnjaka, na krvavom čaršavu. Brak nam je bio veoma kratak, kao što valjda i dolikuje veoma kratkom čoveku.“

Sansa se zagleda u svoje šake, i ne reče ništa.

,Koliko ti je godina, Sansa?“ - upita Tirion posle kratke stanke.

,Biće mi trinaest“, odgovori ona, „za mesec dana.“

,Smiluj te se bogovi.“ Kepci otpi još gutljaj vina. „Pa, od priče nećeš odrasti. Da obavimo to, moja gospo? Ako ti je po volji?“

,Po volji mi je da zadovoljim svoga gospodara muža.“

To kao da ga razdjuti. „Krijej se iza učitosti kao da su zidine zamka.“

,Ljubaznost je oklop gospo“, reče Sansa. Njena obrednica joj je to uvek govorila.

,Ja sam ti muž. Sada možeš da skineš svoj oklop.“

,J odeću.“

,J to.“ On mahnu vinskim peharom ka njoj. „Moj gospodar otac mi je naredio da te razlevičim prve bračne noći.“

Ruke joj zadrhtaše kada stade da se skida. Imala je deset palčeva umesto prstiju, i svi su bili slomljeni. Pa ipak se nekako snade sa čipkama i dugmetima, i plašt i haljina i steznik i svilena podsuknja padoše na pod, i ona napolon iskoraci i iz veša. Noge i ruke joj se naježiše. Oči joj sve vreme behu oborenje, previše se stidela da ga pogleda, ali tada hitro diže pogled, i vide da on zuri. Učini joj se da u zelenom oku vidi glad, a u crnom bes. Nije znala šta je više plaši.

,,Ti si dete“, reče on.

Ona pokri grudi rukama. „Procvetala sam.“

,,Dete“, ponovi on, ,ali te ja želim. Plaši li te to, Sansa?“

,,Da.“

,,J mene. Znam da sam ružan...“

,,Ne, moj...“

On naglo ustade. „Ne laži, Sansa. Izobličen sam, unakažen i mali, ali...“ - videla je da se muči s rečima - „...u krevetu, kada se sveće utrnu, nisam ništa gori od drugih ljudi. U tami, ja sam Vitez od Cveća.“ Opti vina. „Velikiđušan sam. Odan sam onima koji su odani meni. Dokazao sam da nisam kulačica. Pametniji sam od mnogih, sigurno se pamet bar u nešto računa. A čak umem da budem i dobar. Bojim se da dobrota nije česta među nama Lanisterima, ali znam da je imam negde u sebi. Mogao bih da budem... mogao bih da ti budem dobar.“

Uplašen je jednakao kao i ja, shvati Sansa. Možda je zbog toga trebalo da oseti prema njemu više topline, ali nije. Osećala je samo sažaljenje, a sažaljenje je smrt za strast. Gledao ju je, čekao da nešto kaže, ali su sve njene reči uvenule. Mogla je samo da stoji i da se trese.

Kada konačno shvati da ona za njega nema odgovora, Tirion Lanister iskapi ostatak vina. „Shvatam“, reče jetko. „Ulazi u krevet, Sansa. Moramo da obavimo svoju dužnost.“

Ona se pope na perjani dušek, svesna njegovog pogleda. Mirosljava sveća gorela je na noćnom stočiću, a čaršavi behu posuti ružinim laticama. Počela je da navlači čaršav kako bi se pokrila, kada ga ču kako kaže: „Ne.“

Drhtala je od hladnoće, ali ga je poslušala. Sklopila je oči i čekala. Tren kasnije, začu kako joj muž izvra čizme, i šuškanje njegove odče dok se skida. Kada uskoči u krevet i stavi šaku na njenu dojku, Sansa ne uspe da se obuzda, i zadrhta. Ležala je sklopjenih očiju, napetih mišića, užasavajući se onoga što će uslediti. Hoće li je ponovo dodirnuti? Poljubiti? Da li sada da raširi noge za njega? Nije zimala šta se od nje očekuje.

,,Sansa.“ Ruke nestade. „Otvori oči.“

Obećala je da će slušati; otvorila je oči. Sedeo je kraj njenih nogu, nag. Na mestu gde su mu se noge spajale, muško kopljje je štrčalo ukočeno i tvrdo iz žbuna grubih žutih malja, ali je na njemu samo ono bilo pravo.

,,Moja gospo“, kaza Tirion, „i si ljupka, u to ne sumnjaj, ali... ne mogu ovo da uradim. Nek moj otac bude proklet. Sačekaćemo. Mesec, godinu, godišnje doba, koliko god bude potrebno. Dok me ne upoznaš bolje, i možda počneš da mi malo veruješ.“ Možda mu je namera bila da je osmehom umiri, ali pošto nije imao nos, samo je izgledao još nakaznije i opasnije.

Pogledaj ga, reče Sansa sebi, pogledaj svog muža, čitavog. Obrednica Mordejna je govorila da su svi ljudi lepi, pronadi njegovu lepotu, pokušaj. Zurila je u njegove zakržljale noge, izbočeno i nakazno čelo, zeleno oko i crno oko, crveni patrljak njegovog nosa i krivi ružičasti ožljak, čupavi žbun grubih crnih i zlatnih malja na licu. Čak mu je i muškost bila ružna, debela i prošarana venama, okruglaste ljubičaste glave. Ovo nije pravedno, ovo nije poštено, kako li sam to zgrešila kada mi bogovi ovo rade,

kako?

,Kunem ti se svojom čašcu Lanistera“, kaza Bauk, „neću te dodirnuti dok ti to ne poželiš.“

Bila je potrebna sva njena hrabrost da ga pogleda u te različite oči i kaže: „A ako to nikada ne poželim, moj gospodaru?“

Lice mu se trgnu kao da ga je ošamarila. „Nikada?“

Vrat joj beše tako ukočen da jedva uspe da klimne glavom.

,Pa“, reče on, „zato su bogovi i stvorili kurve, za bauke kao što sam ja.“ Stegну kratke debele prste u pesnicu i siđe s kreveta.

ARJA

Kameno Obredište beše najveća varoš koju je Arja videla posle Kraljeve Luke, i Harvin joj reče da je njen otac tu pobedio u čuvenoj bici. „Ljudi Ludog kralja lovili su Roberta, pokušavali su da ga uhvate pre nego što stigne da se spoji s tvojim ocem“, kaza joj on dok su jahali ka kapiji. „Bio je ranjen, neki prijatelji su ga pazili, kada je lord Konington, kraljeva desnica, zauzeo varoš s moćnom vojskom, i počeo pretragu, kuću po kuću. Međutim, pre nego što su ga našli, lord Edard i tvoj deda su se spustili na grad i zauzeli zidine na juriš. Lord Konington se žestoko branio. Tukli su se po ulicama i kućama, čak i po krovovima, a svi obrednici su zvomili svojim zvonom da bi gradani znali da zaključaju vrata. Robert je na zvuk zvona izšao iz svog skrovišta i ušao u borbu. Kažu da je tog dana ubio šestoricu ljudi. Jedan je bio Maj Iz Muton, čuveni vitez, koji je nekada bio štitonoša princa Regara. Ubio je i desnicu, ali ih bitka nije nanelala jednog na drugog. Konington je, međutim, teško ranio tvog dedu Tuliju, i ubio ser Denisa Erina, miljenika Dola. Ali kada je video da je bitka izgubljena, pobegao je brzo kao grifoni na njegovom štitu. Bitka kod Zvona, tako su je nazvali. Robert je uvek govorio da ju je izvojevao tvoj otac, a ne on.“

Tu su se vodile i skorije bitke, pomisli Arja kada vide kako mesto izgleda. Varoške kapije behu napravljene od sirovog i novog drveta; pred zidinama je gomila pocrnelih dasaka govorila o tome šta se desilo sa starom kapijom.

Kameno Obredište beše zatvoreno, ali kada kapetan kapije vide ko su, otvori im vrata za ispade. „Kako stoje s hransom?“ - upita Tom doksu ulazili.

„Ne tako loše kao pre. Lovac nam je doveo stado ovaca, a ima i nešto trgovine preko Crnobujice. Južno od reke letinu nije spaljena. Naravno, ima ih kol'ko 'oceš koji bi 'teli da nam otmu to što imamo. Jednog dana vuci, drugog lakrdjajaši. Oni koji ne traže hrana traže blago ili žene da siluju, a oni koji ne traže ni zlato ni cure traže proletog Kraljevica. Priča se da je klizno kroz prste lordu Edmuru.“

„Lordu Edmuru?“ - namršti se Lim. „Znači da je lord Hoster mrtav?“

„Mrtav ili na samrti. Misliš da bi Lanister išao za Crnobujicu? To mu je najbrži put za Kraljevu Luku, bar se tako Lovac kune.“ Kapetan ne sačeka na odgovor. „Odveo je pse da pronjuškaju naokolo. Ako je ser Džeđmi u blizini, naći će ga. Video sam te njegove pse kako kidaju medvede. Misliš da će im se dopasti ukus lavljje krvi?“

„Izujedan leš nikome ne koristi“, reče Lim. „I Lovac to odlično zna.“

„Kada su zapadnjaci prošli, silovali su Lovčevu ženu i sestruru, spalili mu letinu i pojeli mu pola ovaca, a drugu polovinu ubili iz obesti. Ubili su mu i šest pasa, a leštine bacili u bunar. Izujedan leš će njemu biti sasvim dobar, reko bi' ja. A i meni.“

„Bolje bi mu bilo da nije tako“, kaza Lim. „I to je sve što imam da kažem. Bolje bi mu bilo da nije tako, a ti si prokleta budala.“

Arja je jahala između Harvina i Angija doksu odmetnici prolazili ulicama na kojima se njen otac nekada borio. Videla je obredište na brdu, a podno njega snažnu utvrdu od sivog kamena, koja je delovala pre malo za tako veliku varoš. Ali svaka treća kuća koju prodoše beše čadava ljuštura, i ljudi uopšte nije bilo. „Jesu li svi varošani mrtvi?“

„Samo su stidljivi.“ Angi joj pokaza dva strelca na krovu, i neke dečake garavih lica kako čuče u ruševinama pivnici. Malo dalje, pekar otvori kapke i nešto dobaci Limu. Zvuk njegovog glasa iznami još ljudi iz skrovišta, i Kameno Obredište polako ožive.

Na pijačnom trgu u srcu varoši, fontana u obliku pastrmke u skoku sipala je vodu u plitko jezerce. Tu su žene punile vedra i vrčeve. Koju stopu dalje, tuce gvozdenih kaveza visilo je sa škripavim stubova. *Kavez za vrane*, znala je Arja. Vrane su mahom bile van kaveza, prskale su se u vodi ili stajale na rešetkama; unutra su bili ljudi. Lim zauzda konja, namrgoden. „Šta je sad ovo?“

„Pravda“, odgovori jedna od žena kod fontane.

„Šta, zar vam je ponestalo konopljanog užeta?“

„Je li ovo uradeno po naredenju ser Vilberta?“ - upita Tom.

Jedan čovek se gorko nasmeja. „Lavovi su ubili ser Vilberta još pre godinu dana. Sinovi su mu svi s Mladim vukom, goje se na Zapadu. Misliš da njih boli dupe za nas? Ove vukove je pohvatao Ludi Lovac.“

Vukove. Arja se sledi. *Robove ljude, i očeve*. Oseti da je kavez privlače. Unutar njih ljudi nisu mogli ni da stanu ni da se okrenu; stajali su goli, izloženi suncu i vetru i kiši. U prva tri kavez za behu mrtvac. Vrane lešinarke behu im pojele oči, a ipak joj se činilo da je prazne duplje prate. Četvrti čovek u nizu se pomeri dok su prolazili. Otrecau bradu su mu oko usana prekrivali krv i muve. One poleteše kada on progovori, i zaziv aše mu oko glave. „*Vode*.“ Reč beše grakanje. „Molim... vode...“

Čovek u sledećem kavezu na taj zvuk otvorio oči. „*Ovde*“, reče. „*Ovde*, meni.“ Ovaj beše starac; brade sive i glave čelave i pegave od godina.

Pored starca beše joj jedan mrtvac, krupan ridobradi čovek kome je truli sivi zavoj prekrivao levo uho i deo slepočnice. Ali je ono najgore bilo između njegovih nogu, gde ne beše ostalo ničeg sem skorenje smede rupe iz koje su ga zamizali crvi. Malo niže nalazio se jedan debeli čovek. Kavez za vrane beše tako surovo uzan da nije bilo jasno kako su ga uopšte strpali unutra. Gvožđe mu se bolno usecalo u trbuš, koji je strčao između rešetaka. Dugi dani provedeni na suncu ispeklji su mu kožu do bolnog crvenila, od glave do pete. Kada se promeškolji, kavez mu zaškripa i zanj ha se, i Arja vide bele pruge na mestima gde su mu rešetle zaštitiše kožu od sunca. „Čiji ste vi ljudi?“ - upita ga ona.

Na zvuknjeno glasa, debeli otvorio oči. Koža oko njih beše tako crvena da su ličile na kuvana jaja u tanji riu krvi. „*Vode*... da pijem...“

„Čiji?“ ponovi ona.

„Ne obraćaj pažnju na njih, dečače“, reče joj jedan varošanin. „Oni te se ne tiču. Samo prodi.“

„Šta su uradili?“ - upita ga ona.

„Pobili su osmoro ljudi u Vodometu“, odgovori on. „Tražili su Kraljeubicu, ali on nije bio тамо, pa su se zabavili ubistvima i silovanjem.“ On pokaza palcem ka lešu kome su na mestu muškosti bili crvi. „Taj je silovao. Sada prodi dalje.“

„Gutljaj!“, vilnu debeli. „Smiluj se, dečače, samo gutljaj.“ Starac se uhvati za rešetku. Od tog pokreta mu se kavez divlje zaljulja. „*Vode*“, zavapi onaj s muvama u bradi.

Ona pogleda njihove prljave kose i čupave brade i zakravljenе oči, njihove suve, ispucale, krvave usne. *Vukovi*, pomisli ponovo. *Kao što sam i ja*. Zar je to njen čopor? *Kako je moguće da su to Robovi ljudi?* Poželete da ih udari. Želela je da ih povredi. Želela je da plače. Kao da su je svi gledali, i živi i mrtvi. Starac proučeva tri prsta kroz rešetku. „*Vode*“, izusti, „vode.“

Arja skoči s konja. *Ne mogu da me povrede, umiru*. Uze čašu iz bisaga i ode do fontane. „Šta to misliš da radiš, dečko?“ - besno upita varošanin. „Nisu oni tvoja briga.“ Ona diže čašu do ribljih usta. Voda joj pljusnu preko prstiju i niz rukav, ali se Arja ne pomeri sve dok čaša ne bi do vrha puna. Kada se okrenu ka kavezima, varošanin krenu da je zaustavi. „*Škalanjaj se od njih, dečko...*“

„Ona je devojčica“, reče Harvin. „Pusti je na miru.“

,„Da“, oglasi se i Lim. „Lord Berik se ne slaže sa stavljanjem ljudi u kavez, da crknu od žedi. Zašto ih lepo ne obesite?“

,Nisu oni ništa lepo uradili u Vodometu“, zareža varošanin na njih. Rešetke behu preusle da kroz njih prođe čaša, ali joj Harvin i Džendri postaviše lopovske. Ona stade na Harvinove šake, pope se na Džendrijeva ramena i uhvati se za rešetke na vrhu kaveza. Debeli čovek izvi glavu nagore i prljubi obraze uz gvožđe, i Arja ga poli vodom. On ju je željno laptao i puštao da mu curi preko glave i obraza i šaka, a onda je polizao i vlagu s rešetaka. Polizao bi i Arjine prste da ih nije brzo povukla. Kada je i drugoj dvojici tako pomogla, gomila se iskupi da je gleda. „Ludi Lovac ima da čuje za ovo“, zapreti jedan čovek, „Neće mu se dopasti. Ne, neće nimalo.“

,A ovo još i manje.“ Angi prebací luks ramena, izvadi strelu iz tobolca, nape i odape. Debeli čovek zadrhne kada mu se strela zari u podvaljak ali mu kavez ne dozvoli da padne. Još dve strelе dokrajčiše preostala dvojicu severnjaka. Jedini zvukna pijačnom trgu beše pljuskanje vode i zujanje muva.

Valar morghulis, pomisli Arja.

Na istočnoj strani trga stajala je skromna krčma belo okrećenih zidova i razbijenih prozora. Pola krova beše nedavno izgorelo, ali je rupa zakrpljena. Iznad vrata visila je dvena tabla u obliku breskve zagrizenе s jedne strane. Sjahaše kod štale, koja je s glavnom zgradom obrazovala prav ugao, i Zelenobradi gromko pozva konjušare.

Prsata ridokosa krčmarica kliku od zadovoljstva kada ih ugleda, a onda hitro prede na grdnje. „Zelenobradi, je li tako? Ili Sedobradi? Smiluj se Majko, kad si pre tako omatoreo? Lime, jesli li to ti? Još nosiš tu krupu od plašta? Znam da je nikada ne pereš, znam. Bojiš se da će se pišćaka isprati, pa ćemo videti da si zapravo vitez iz Kraljeve garde! A ti, Tome Sedmico, pohotni matori jarče? Došao si da viđiš onog svog sina? E pa, zakasnio si, odjahaо je s prokletim Lovcem. I nemoj da mi pričaš da nije tvoj!“

,Nema moj glas“, pobuni se Tom slabašno.

,Ali ima tvoj nos. Jeste, i još ponešto, sudeći po onome što devojke pričaju.“ Tada vide Džendrija, i uštun ga za obraz. „Vidi ovog zgodnog mladog junca. Čekaj samo da Alis vidi te ručerde. Opa, a i crveni kao mrlja. Pa, Alis će od toga brzo da te izleći, paz! Šta ti kažem.“

Arja nikada nije videla da je Džendri tako pocrveneo. „Vrbena, ostavi Biku na miru, on je dobar momak“, reče Tom Sedamčika. „Od tebe nam treba samo sigurno prenočiše, za jednu noć.“

,Govori u svoje ime, pevaču.“ Angi obgrli naočitu mladu sluškinju, pegavu kao i on sam.

,Krevete imamo“, kazali ridokose Vrbena. „U Breskvcici kreveta nikada nije falilo. Ali ćete prvo svi u kadu. Kad ste mi prošli put odseli pod krovom, za uspomenu ste mi ostavili buve.“ Gurnu Zelenobradog u grudi. „A tvoje su pride bile zelene. Očete da jedete?“

,Ako možeš nešto za nas da odvojiš, nećemo te odbiti“, priznade Tom. „A kada si ti to pa nešto odbio, Tome?“ - podsmehnju se žena. „Ispeči јu ovčetinu za tvoje prijatelje, a matorog suvog pacova za tebe. To je više nego što zaslужuješ, ali ako mi odmumlaš neku pesmu, mogla bi i da se sažalim. Uvek sam imala meko srce za bolesnike. Hajde, hajde. Kas, Lana, stavite kazane na vatru. Džisen, pomozi mi da im skinem odecu, i nju ćemo morati da iskuvamo.“

Ispunila je sve pretnje. Arja pokuša da im kaže kako se u Žirnom dvoru dva puta kupala, ali ridokosa žena nije htela ni da je čuje. Dve služavke je odnesoše uz stepenice, raspravljajući se je li ona dečak ili devojčica. Pobedila je ona koju su zvali Heli, tako da je druga morala da donese vrelu vodu i oriba Arjina leda grubom i ostrom četkom, koja joj umalo nije odrala kožu. Zatim su uzele svu odecu koju joj je dala ledi Smolvud, i obulke je kao neku Sansinu lutku, u lan i čipku. Kada su završile, bar je

mogla da siđe da jede.

Dok je sedela u zajedničkoj prostoriji u svojoj glupavoj ženskoj odeći, Arja se priseti šta joj je rekao Širio Forel, kako da vidi ono što se zaista nalazi oko njе. Kada pogleda, vide više služavki nego što je potrebno bilo kojoj krčmi, a većinom su bile mlađe i zgodne. A kada dođe noć, mnogo muškaraca poče da dolazi i odlazi iz Breskvice. Nisu se dugo zadržavali u zajedničkoj prostoriji, čak ni kada je Tom izvadio harfu i zapevao „Šest devica u jezeru“. Drvene stepenice bile su stare i strme, i žestoko su škripale kada god bi neki muškarac poveo gore neku od devojaka. „Kladim se da je ovo bordel“, prošapta ona Džendriju.

„Nemaš ti pojma što je bordel.“

„E, baš imam“, odgovori ona. „To ti je isto što i krčma, samo s devojkama.“

On ponovo pocrvene. „Šta ti onda tražiš ovde?“ - upita je. „Bordel nije prikladno mesto ni za kakvu proletku visokorodenu gospu, to svako zna.“ Jedna od devojaka sede na klupu kraj njega. „Ko je visokorodena gospa? Ova mala mršavica?“ Ona pogleda Arju i nasmeja se. „A ja sam kraljeva rođena crkla.“

Arja je znala da joj se ruga. „Nisi.“

„Pa, možda i jesam.“ Kada devojka sleže ramenima, haljinu joj spade s jednog. „Priča se da je kralj Robert tucao moju majku dok se krio ovde, pre bitke. Imao je i sve druge devojke, naravno, ali Leslin kaže da mu se moja matara najviše dopala.“

Devojčina kosa jestе nalič na kraljevu, pomisli Arja; čupava i gusta i crna kao ugalj. To ne mora ništa da znači. I Džendri ima istu takvu kosu. Mnogi ljudi imaju crnu kosu.

„Ime mi je Zvončica“, reče devojka Džendriju. „Po bici. Kladim se da i tvojim zvonom mogu da zazovim. ‘Oćeš?“

„Ne“, odgovori on grubo.

„Ma, sigurna sam da ‘oćeš.“ Ona mu prede šakom preko ruke. „Prijateljima Torosa i Gospodara munje ne naplaćujem.“

„Rekao sam ne.“ Džendri naglo ustade i odjuri od stola, u noć. Zvončića se okrenu Arji. „Ne voli devojke?“

Arja slegnu. „Ma ne, samo je glupav. Voli da glača kacige i lupa čekićem po mačevima.“

„Oh.“ Zvončića vrati haljinu na rame i ode da priča s Taličnim Dželkom. Ubrzo mu sede u krilo, da se kikoće i piye vino iz njegove čaše. Zelenobradi je imao dve devojke, po jednu na svakom kolenu. Angi beše nestao sa svojom pegavom curom, a ni Lima nije bilo. Tom Sedamžica je sedeo kraj vatre i pevao „Device što u proleće cvatu“. Slušajući, Arja otpi gutljaj dobro razblaženog vina koje joj je ridokosa žena dozvolila. Na trgu su mrtvaci trulili u kavezima za vrane, ali su u Breskvici svi bili veseli. Samo, činilo joj se da se ponekli medju njima nekako preglasno smeju.

Bio je to pravi trenutak da se išunja i ukrade konja, ali je Arja znala da bi to bilo besmisleno. Mogla bi da odjaše samo do gradskе kapije. *Onaj kapetan me nikada ne bi propustio, a čak i kada bi to uradio, Harvin bi krenuo za mnom, ili taj Lovac sa svojim psima.* Požele da ima mapu, da vidi koliko je Kameno Obredište daleko od Brzorečja.

Kada je ispraznila čašu, Arja poče da zeva. Tom Sedamžica je pevao „Dva srca što tuku ko jedno“, i ljubio drugu devojku na kraju svake strofe. U ugлу kraj prozora Lim i Harvin su tiho razgovarali s ridokosom Vrbenom. „...provela noć u Džejmijevoj čeliji“, ču ona kako žena govori. „Ona i ta druga devojčura, ona što je ubila Renlija. Sve troje zajedno, a ujutro ga je ledi Kejtlin oslobođila iz ljubavi.“ Tu se grleno zakikota.

To nije istina, pomisli Arja. Ona to nikada ne bi uradila. Osećala se tužno i besno i usamljeno, sve odjednom.

Neki starac sede kraj nje. „Pa ti si baš slatka breskvica.“ Dah mu je smrdeo gotovo isto kao mrtvaci u kavezima, a svinjske očice su puzače svuda po njoj. „Ima li moja slatka breskvica ime?“

Na tren ona zaboravi ko bi trebalo da bude. Nije bila nikakva breskvica, ali nije mogla da bude ni Arja Stark, ne tu pred nekim nepoznatim smrdljivim pijancem. „Ja sam...“

„Ona je moja sestra.“ Džendri položi tešku ruku na starčevo rame i stisnu. „Ostavi je na miru.“

Čovek se okrenu, oran za svadu, ali kada vide koliki je Džendri, brzo se predomisli. „Tvoja sestra, ma nemoj? Kakav si ti to brat? Ja svoju sestruru nikada ne bi doveo u Breskvicu, bogova mi, nikada.“ Potom ustade s klupe i ode mrmlijajući, u potrazi za novom prijateljicom.

„Zašto si to rekao?“ Arja skoči na noge. „Nisi mi ti brat.“

„Tako je“, reče on besno. „Previše sam prokleto niskoroden da budem rod mojoj uzvišenoj gospi.“ Arju iznenadi bes u njegovom glasu. „Nisam tako mislila.“

„Jesi.“ On sede na klupu, držeći pehar vina obema šakama. „Odlazi, hoću da u miru pijem vino. I da možda nadem onu crnokosu devojku i zazvonim joj zvono.“

„Ali...“

„Reko sam odlazi, moja gospo.“

Arja se okrenu u mestu i ostavi ga. *Glupavo tvrdoglavovo kopile, eto šta je on.* Mogao je da zvoni u svu zvona koja je želeo, nju za to nije bilo briga.

Spavača soba im je bila na vrhu stepeništa, pod zabatima. Možda u Breskvici nije falilo kreveta, ali su za njih mogli da ovoje samo jedan. Ipak, bio je to velik krevet. Ispunj avao je gotovo čitavu sobu, i budav, slamom punjeni madrac delovao je kao da će ih sve primiti. Sada ju je, ipak, imala samo za sebe. Odeća joj je visila sa kuke na zidu, između Džendrijevih i Limovih stvari. Arja skide lan i čipku, prevuće tuniku preko glave, pope se na krevet i uvuče pod pokrivače. „Kraljica Sersei“, prošapta u jastuk, „Kralj Džofri, ser Ilin, ser Merin, Dansen, Raf i Poliver, Golicač, Pseto i ser Gregor Planina.“ Volela je da ponekad pomeša redosled imena. To joj je pomagalo da zapamti ko su i šta su uradili. *Neki su možda već mrtvi,* pomisli. *Možda su negde u gvozdenim kavezima, i vrane im kljuju lica.*

San joj dode čim sklopi oči. Te noći je sanjala vukove kako se šunjuju kroz vlažnu šumu i teške mirise kiše i trulež i krvi. Samo su to u snu bili dobrni mirisi, i Arja je znala da nema čega da se boji. Bila je snažna i hitra i žestoka, i okružena svojim čoporom, svojom braćom i sestrama. Zajedno su jurili prestrašenog konja, pregrizli mu grlo, i gostili se. A kada se mesec ukazao kroz oblake, zbacila je glavu i počela da zavija.

Ali kada je dan svanuo, probudio ju je lavež pasa.

Arja se pridiže i zevnu. Džendri se budio levo od nje, a Lim Limunplašt je desno glasno hrkao, mada ga je lavež napolju gotovo sasvim nadjačao. *Mora da napolju ima bar pedeset pasa.* Ona ispuza ispod pokrivača, pa preskoči Lima, Toma i Taličnog Džeka da bi došla do prozora. Kada širom otvorí kapke, vetrar, kiša i hladnoća zajedno nahrupiše u sobu. Dan beše siv i oblačan. Dole na trgu psi su lajali, trčali ukrug, režali i zavijali. Bio je to čitav čopor: veliki crni mastifi i vitki vučjaci, i crno-beli ovčari i psi neke vrste koju Arja nije znala, čupave šarene zveri dugačkih žutih zuba. Između krčme i fontane tuce jahača sedelo je u sedlima, gledajući kako varošani otvaraju kavez debelog čoveka, i vuku ga za ruku sve dok mu natečeni leš ne pade na zemlju. Psi ga smesta napadoše, otkidajući komade mesa s kostiju.

Arja ču kako se jedan jahač nasmeja. „Evo ti ga novi zamač gade prokleti lanisterski“, reče on.

,Malo je mali za nekog ko što si ti, ali ćemo te nabiti unutra, nema da brineš.“ Kraj njega je snuždeno sedeо sužanj, ruku vezanu debelim konopljanim užetom. Neki varošani su ga gadali balegom, ali se on nije izmicao. „Ima da *istruliš* u kavez!“, vikao je njegov stražar. „Vrane će ti kljucati oči dok mi trošimo tvoje sjajno lanistersko zlato! A kada vrane završe, ostatak ćemo poslati tvom prokletom bratu. Mada sumnjam da će te prepoznati.“

Bula je probudila pola Breskvice. Džendri se ugura na prozor pored Arje, a Tom stade iza njih, go kao od majke rođen. „Kakva je to prokleta vika?“ - pobuni se Lim iz kreveta. „Čovek ne može ni oka da sklopi!“

,„Gde je Zelenobradi?“ - upita ga Tom.

,„U krevetu s Vrbenom“, reče Lim. „Što?“

,„Bolje da ga nademo. I Strelca. Ludi Lovac se vratio, s novim čovekom za kavez.“

,„Lanister“, kaza Arja. „Čula sam ga kako govori da je to *Lanister*.“

,„Uhvatili su Kraljeubicu?“ - htede Džendri da zna.

Dole na trgu, bačen kamen pogodi sužnju u obraz, i on okrenu glavu. *Ne Kraljeubicu*, pomisli Arja kada mu vide lice. Bogovi su joj ipak uslušili molitvu.

DŽON

Duha više nije bilo kada divljani povedoše konje iz pećine. *Da li je shvatio ono za Crni zamak?* Džon udahnu svež jutarnji vazduh i dozvoli sebi da se nada. Istočno nebo beše ružičasto blizu obzorja, a bledosivo iznad njega. Jutarnji mač je još visio na jugu, sveta bleda zvezda na balčaku sijala je kao dijamant u zoru, ali su se crna i siva boja noćne šume ponovo pretvarale u zelenu i zlatnu, crvenu i smeđu. A iznad vojničkih borova i hrastova i jasenova i stražnika dizao se Zid leda bledog i svetlucavog ispod prašine i zemlje koja mu je šarala površinu.

Magnar je poslao desetak ljudi da pojašu na zapad, i još desetak na istok, da se popnu na najviša brda koja uspeju da nadu i da potraže izvidnike u šumi ili jahače na visokom ledu. Tenjani su nosili bronzom okovane ratne rogove da ih upozore ako primete ljude iz Straže. Drugi divljani su se postrojili iz Jarla, Džon i Igrit zajedno sa ostalima. To će biti čas slave mladog ratnika.

Pričalo se da je Zid na mnogim mestima viši od sedam stotina stopa, ali je Jarl pronašao tačku gde je ujedno i viši i niži. Pred njima, led se dizao okomito iz drveća, kao neka čudovišna litica, s vетром izlizanim kruništem, na visini od bar osam stotina, a ponegde i devet stotina stopa. Ali to ume i da zavara, shvati Džon kada se približiše. Brendon Zidar beše položio svoje ogromne kamenove temelje po visovima, gde god je to bilo moguće, i u ovom kraju su se brda dizala divljia i kamenita.

Jednom je čuo stricu Bendženu kako govori da je Zid istočno od Crnog zamka mač, ali zapadno zmija. To je bila istina. Led je prelazio jedno visoko grbavo brdo, padao u dolinu, išao uz oštar greben, ponovo padao u još dublju u dolinu, a onda se dizao sve više i više, slačući s brda na brdo dokle god je pogled sezao, ka brdovitom zapadu.

Jarl je odlučio da napadne deo leda na litici. Mada se vrh Zida tu dizao osam stotina stopa iznad podnožja šume, dobra trećina te visine bila je od zemlje i kamena, a ne od leda; nagib je bio prestrm za njihove konje, težak za uspon gotovo kao Pesnica Prvih ljudi, ali i dalje neuporedivo lakši od golog okomitog lica samog Zida. A i greben je takode bio gusto prekriven šumom, tako da je pružao savršen zaklon. Nekada su braća u crnom svakog dana izlazila sa selikrama da poseku drveće u blizini, ali su ti danii davno prošli, i šuma je rasla sve do samog leda.

Činilo se da će dan biti vlažan i hladan, a još vlažniji i hladniji blizu Zida, pod tom čudovišnom količinom leda. Što su se više približavali, to su Tenjani više zaostajali. *Nikada ranije nisu videli Zid, čak ni magnar, shvati Džon. Plaši ih.* U Sedam kraljevstava se govorilo da Zid obeležava kraj sveta. *To važi i za njih.* Sve zavisi od mesta na kome stoji.

A gde stojim ja? Džon to nije znao. Da bi ostao sa Igrit, morao bi da postane divljani srcem i dušom. Ako je ostavi i vrati se svojoj dužnosti, magnar će joj možda isčupati srce. A ako je povede sa sobom... pod uslovom da uopšte želi da pode, što nije bilo nimalo izvesno... pa, nije je mogao povesti u Crni zamak da živi među braćom. Dezterer i divljanka nisu mogli da očekaju dobrodošlicu bilo gde u Sedam kraljevstava. *Mogli bismo da potražimo Gendelovu decu, valjda. Mada bi nas ona verovatno pre pojela nego primila.*

Džon vide da Jarlovi ljudi ne zaziru od Zida. *Radili su ovo i pre, baš svi među njima.* Jarl ih prozva po imenima kada sjahaše ispod litice, i jedanaestorica se okupiše oko njega. Svi behu mlađi. Najstarijem nije moglo biti više od pet i dvadeset, dvojica behu mlađi i od Džona. Svi behu suvi i čvrsti; njihova žilava snaga podsećala ga je na Kamenzmu, brata koga je Polušaka poslao da peške nađe spas onda kada ih je Čegrtava Košulja progonio.

U samoj senci Zida, divljani se spremiše, namotavši debele kture konopljanog užeta oko jednog ramena i preko grudi, i navukavši čudne čizme od mele srneće kože. Iz vrhova su im štrčali klinovi; gvozdeni kod Jarla i dvojice drugih, bronzani kod nekih, ali pretežno od naoštrenе kosti. Mali čekići kamenih glava visili su im o jednom boku, kožna vreća s klinovima o drugom. Sekire za led su im bile jelenji rogovi naoštrenih parožaka, kožnim trakama povezani za drvena držala. Jedanaest penjača se rasporediše u tri družine od po četvoro; Jarl je bio dvanaesti. „Mens je obećao mač svakom čoveku iz družine koja prva stigne do vrha“, reče im on, a dah mu se maglio na ledenom vazduhu. „Južnjačke mačeve, od čelika u zamku iskovanog. A i imena će vam u pesmi opevati, i to. Šta više slobodan čovek može da poželi? *Idemo gore*, i nek Tudini uzmu poslednjeg!“

Nek ih Tudini uzmu sve, pomici Džon dok ih je gledao kako kreću uz strminu i nestaju među drvećem. To neće biti prvi put da se divljani usponu uz Zid, a ni sto ni prvi. Patrole su nailazile na penjače po dva ili tri puta svake godine, a izvidnici bi ponekad otkrivali smrskana tela palih. Na istočnoj obali pljačkaši su najčešće gradili čamce kako bi preplovili Zaliv foka. Na zapadu bi se spuštili u crne dubine Klanca kako bi zaobišli Kulu senki. Ali je u sredini jedini način da se Zid pobedi bio da se preko njega popnu, i to je mnogi pljačkaši i uradio. *Manje ih se, međutim, vratilo*, pomici on s nekakvim mračnim ponosom. Penjači moraju da ostave svoje konje za sobom, a mnogi mladi, neiskusniji pljačkaši počnu tako što ukradu prvog konja na koga naidu. Onda se digne uzbuna, gavranići polete, i najčešće ih Noćna straža ulovi i obesi pre nego što stignu da se vrate s plenom i otetim ženama. Džon je znao da Jarl takvu grešku neće napraviti, mada nije bio tako siguran u Stira. *Magnar je vladar, a ne pljačkaš*. *Možda ne zna kako se igra ta igra*.

„Eno ih“, reče Igrit, i Džon diže pogled da vidi prvog penjača kako izranja iz krošnji. Bio je to Jarl. Našao je jednu stražariku koja se naslanjala na Zid, i poveo je svoje ljude uz deblo, da bi skratili uspon. *Nismo smeli da dozvolimo da se šuma ovoliko približi*. Popeli su se već trista stopa, a sam led još misu ni dodirnuli.

Gledao je divljanina kako pažljivo prelazi sa drveta na Zid, kako kleše oslonac za ruku kratkim, oštirim udarcima sekire za led pre nego što će se prebaciti. Uže oko struka vezivalo ga je za sledećeg čoveka u nizu, koji je još puzao uz drvo. Sporo, korak po korak, Jarl se popeviše, zabijajući u led šilje čizama kada nij je mogao da nade prirodne oslonce. Kada se nade deset stopa iznad stražarile, zastade na uzanom ledenom ispustu, isukao sekiru iz pojasa, uže čekić i zakuca gvozdeni klin u procep. Drugi čovek krenuo na Zid za njim, dok je treći puzao uz drvo.

Druge dve družine nisu imale zgodno postavljeni drveće da im pomogne, i uskoro su se Tenjani pitali jesu li se izgubili penjući se uz liticu. Čitava Jarlova družina popela se uza Zid već osamdeset stopa kada se pojavio prvi penjači iz druge dve. Rastojanje je već iznosilo dobroli dvadeset koraka. Jarlova četvorka beše u sredini. Desno od njih beše družina koju je predvodio Grig Jarac, koga je lako bilo prepoznati po dugačkoj plavoj pletenici. Levo je penjače predvodio mršavi čovek po imenu Erok.

„Mnogo su spori“, požali se Magnar glasno, dok ih je gledao kako mile uvise. „Zar je zaboravio na vrane? Treba da se penje brže, dok ga nisu otkrili.“

Džon je morao da očuti. Predobro se sećao Prevoja urlika, i kako se s Kamenzmijom penjao po mesečini. Te mu je noći srce stalo bar pet-šest puta, i na kraju su ga ruke i noge bolele, a prsti mu bili napoljni smrznuti. *A to je bio kamen, ne led*. Kamen je čvrst. Led je nepouzdani i pod najboljim uslovima, a na ovakav dan, kada Zid plače, dovoljnja je i toplota penjačeve šake da ga otopi. Ogromni blokovi su možda u središtu zamrznuti kao stena, ali spolja će im površina biti klizava, voda će u potocićima curiti s nje, i biće prekrivena površinama trulog leda, na mestima gde je vazduh prodro.

Šta god drugo divljani bili, mora im se priznati da su hrabri.

Pa ipak, Džon shvati da se nada kako će se Stirovi strahovi obistiniti. *Ako su bogovi milostivi, naći će patrol i okončati sve ovo.* „Nijedan zid nije sam dovoljno jak da te zaštići“, rekao mu je otac jednom dok su hodali zidinama Zimovrela. „Zid je jasno onoliko koliko su jaki ljudi koji ga brane.“ Divljani možda imaju stotinu i dvadeset ljudi, ali bi četiri branioča bila dovoljna da ih odbiju, s nekoliko dobro ciljanih strela, i možda vedrom kamenja.

Branioci se, međutim, nisu pojavili; ni četvorica, ni jedan jedini. Sunce se izdiglo na nebū, a divljani su se još penjali uz Zid. Jarlova četvorka je održavala priličnu prednost, sve do podneva, kada naidoše na površinu lošeg leda. Jarl omota uže oko vetrom izrezbarenih ispusta i prenese težinu na njega, kada se on čitav iznenada obruši i pade, zajedno s njim. Komadi leda veliki kao ljudska glava zasuše trojicu dole, ali se oni uhvatise za klinove, koji izdržave, i Jarl se, na kraju konopca, uz traj zaustavi.

Dok se njegov tim oporavio od te nezgode, Grig Jarac ih je skoro sustigao. Erokova četvorka ostala je dobrano pozadi. Mesto kud su se oni penjali izgledalo je potpuno glatko, prekriveno slojem otoplje vode koja je vlažno svetlucala pod sunčevim zracima. Grigov deo Zida bio je tamniji, sa izraženijim neravninama: dugačkim vodoravnim ispustima na mestima gde je blok nepravilno nalegao na blok ispod sebe, sa pukotinama i udubljenjima, čak i usecima uz okomite spojeve, gde su vetrar i voda izjeli rupe dovoljno velike da se čoveku njima sakrije.

Jarl ubrzo natera svoje lude da nastave sa usponom. Njegova i Grigova četvorka kretale su se gotovo naporedo, a Erokova je bila pedeset stopa niže. Sekire od jelenjih rogova sa klesale i dubile, zasipajući drveće pod njima svetlucavim krhotinama. Kameni čekići zabijali su klinove duboko u led da bi se o njih vezivali konopci; gvozdenih klinova je ponestalo na pola puta, i nakon toga su penjači koristili rogove i naoštrenu kost. A ljudi su udarali nogama, zarivajući šiljke na čizmama u tvrdi led iznova i iznova, da bi načinili samo jedan korak. *Mora da su im utruile noge*, pomisli Džon kada prode i četvrti sat. *Koliko dugo mogu tako da nastave?* Gledao je jednako nemiran kao magnar, čekajući kada će se u daljinu začuti zov tenjanskog ratnog roga. Ali rogovi behu nemiti, Noćnoj straži ne beše ni traga.

Nakon šestog sata, Jarl ponovo odmaknu Grigu, a njegovi ljudi su sve više povećavali tu prednost. „Mensov ljubimac silno želi mač“, reče Magnar, dlanom štiteći oči. Sunce beše visoko na nebū, i gornja trećina Zida je, gledana odozdo, bila kristalnoplaša, sijala je tako blistavo da su ih od pogleda na nju oči bolele. Jarlove i Grigove četvorce gotovo su nestale u odblesku leda, mada je Erokov tim još bio u senci. Umesto da idu nagore, sporo su se kretali bočno, na nekih petstoto stopa visine, ka jednom useku. Džon ih je gledao kako mile, kada začu zvuk – iznenadni prasak koji kao da je zastrujuo niz led, praćen prestrašenom vilkom. A onda se vazduh ispunio krhotinama i vriscima i ljudima kada se stopu debeo i pedeset stopa širok komad leda odlomi od Zida i pade, rušeći sve pod sobom. Čaksu se i dole u podnožju litice neki komadi kotrljali između drveća, niz padinu. Džon zgrabi Igrit i povuče je na zemlju da je zaštititi, a jednog Tenjanina komad leda pogodi u lice i slomio mu nos.

A kada digoše pogled, Jarla i njegove četvorce više nije bilo. Ljudi, užad, klinovi, sve je nestalo; iznad šeststo stopa nije bilo više ničega. Na mestu gde su se penjači držali samo tren ranije, ostala je rana u Zidu, u kojoj je led bio gladak i beo kao uglačani mermer i sjajan kao sunce. Mnogo, mnogo niže, videla se crvena mrlja gde je neko udario u ledeni ispust.

Zid se brani sam, pomisli Džon dok je podizao Igrit.

Jarla nadoše u krošnji, nabijenog na oštru granu, i još povezanog s trojicom ljudi koji su smrskani

ležali ispod njega. Jedan je još bio živ, ali su mu noge i kičma bili slomljeni, kao i većina rebara. „Milost“, reče kada naidoše na njega. Jedan Tenjanin mu razbi glavu velikim kamenim maljem. Magnar izdade naredenje, i njegovi ljudi stadoše da prikupljaju drva za lomaču.

Mrtvi su već goreli kada Grig Jarac stiže do vrha Zida. A kada mu se pridruži Erokova četvorka, od Jarla i njegove družine ne beše ostalo ničeg sem kostiju i pepela.

Tada je sunce već počelo da zalazi, tako da penjači nisu gubili mnogo vremena. Odmotaše dugačke navoje konoplji anog užeta koje su nosili oko grudi, sve ih povezaše, pa baciše dole jedan kraj. Pomisao na uspon od petsto stopa pomoću tog užeta ispuni Džona užasom, ali je Mens imao bolje planove. Pljačkaši koje je Jarl ostavio ispod zida rasklopisce ogromne lestvice s prečagama od pletene konopljije debelim kao ljudska ruka, i vezase ih za konopac bačen s vrha. Erok i Grig i njihovi ljudi zastenjalaše, povukloše i pričvrstise ih kinovima za vrh, a onda ponovo spustiše konopac, da izvuku i druge lestvice. Ukupno ih je bilo pet.

Kada su sve postavljene, Magnar odsečno naredi nešto na starom jeziku, i pet Tenjana krenuše da se napredaju penju. Čaki s lestvicama, uspon ne beše lak. Igrit ih je neko vreme gledala kako se muče. „Mrzim ovaj Zid“, reče ona tihim i besnim glasom. „Osećaš li koliko je *hladan*?“

„Sazidan je od leda“, primeti Džon.

„Ništa ti ne znaš, Džone Snežni. Ovaj zid je sazidan od krvi.“

A još je bio žedan. Do zalaska sunca, dva Tenjanina su pala u smrt sa lestvica, ali oni behu poslednji. Bila je skoro ponovo kada Džon stiže do vrha. Zvezde su ponovo sjale na nebuh, i Igrit je drhtala od napornog uspona. „Zamalo da padnem“, reče sa susama u očima. „Dva puta. Tri puta. Zid je pokušavao da me otrese, osetila sam to.“ Jedna suza joj se ote i sporu kliznu niz obraz.

„Najgore je za nama.“ Džon pokuša da zvuči samopouzdano. „Ne boj se.“ Poluša da je zagrlj.

Igrit ga besno udari dlanom u grudi, tako jako da ga je zbolelo, uprkos sloj evima vune, okdopa i tvrde kože. „Nisam se ja *bojala*. Ne znaš ti ništa, Džone Snežni.“

„Zašto onda plaćeš?“

„Ne od straha!“ Ona divlje šutnu led pod nogama i odlomi komad. „Plaćem zato što nismo našli Rog zime. Raskopali smo stotine grobova i pustili one senke u svet, a nismo našli Rog Joramunov da sruši ovo hladno čudo!“

DŽEJMI

Ruka ga je pekla.

I dalje, *i dalje*, dugo nakon što su ugasili baklju lojom su mu zapekli krvavi patrljak, danima posle, još je osećao plamen kako mu žeže ruku, i prste kako se grče u vatri, prste koje više nije imao.

I pre je bio ranjavan, ali nikada ovako. Nije bio svestan da je takav bol moguć. Ponekad, nezvane, stare molitve bi mu došle na usne, molitve koje je naučio kao dete, i odavno zaboravio, molitve koje je prvi put molio sa Sersei dok su zajedno klečali u obredištu Livačke stene. Ponekad je čak i jecao, sve dok ne bi čuo Lakrdijaške kako se smeju. Onda bi osušio oči i umrtvio srce, i molio se da mu groznica ugasi suze. *Sada znam kako se Tirion osećao svaki put kada bi mu se smejavali.*

Kada je drugi put pao iz sedla, čvrsto su ga vezali za Brijenu od Oporja i naterali ih da ponovo dele konja. Jednog dana, umesto ledima uz led, vezali su ih licem uz lice. „Ljubavnici“, uzdahnuo je Segvel glasno, „baš su lep prizor. Bilo bi okrutno razdvojiti dobrog viteza i njegovu gospu.“ Onda se nasmejao svojim prodornim, piskutavim smehom, i rekao: „O, ali ko je od njih dvoje viteza, a ko gospa?“

Da imam šaku, brzo bi to saznao, pomisli Džejmi. Ruke su ga bolele, a noge mu otupele od konopca, ali nakon nekog vremena to više nije bilo bitno. Svet mu se suzio na užasan bol u nepostojećoj šaci, i Brijenu, prljubljenu uz njega. *Bar je topla ako ništa drugo*, tešio se, mada je devočin dah bio jednakom smradan kao i njegov.

Njegova šaka je uvek bila između njih. Arzvik mu ju je okačio oko vrata, tako da se njihala na njegovim grudima, udarajući Brijenu dok je Džejmi uranjanao i izranjanao iz nesvesti. Desno oko mu je bilo natečeno i zatvoreno, upalila se rana koju mu je Brijena zadala, ali ga je najvišebolela šaka. Krv i gnoj curkali su iz patrljka, i šaka koju više nije imao sevala je od bola svaki put kada bi konj zakoračio.

Grlo mu je bilo tako upaljeno da nije mogao da jede, ali je pio vina kada bi mu ga dali, i vodu, kada bi nudili samo nju. Jednom su mu dali čašu, i smesta ju je iskapio, drhteći, a Hrabri drugari su prasnuli u tako glasan i grub smeh da su ga uši zabolele. „To piješ konjsku pišačku, Kraljeubico“, rekao mu je Rordž. Džejmi je bio tako žđan da ju je ipak ispio, ali je kasnije sve povratio. Naterali su Brijenu da mu obriše bljuvotinu iz brade, baš kao što su je terali da ga pere kada bi se ukaljao u sedlu.

Jednog vlažnog i hladnog jutra, kada se osetio malo snažnije, obuzelo ga je ludilo, levicom se mašio Dornjaninovog mača i nespretno ga isukao iz korica. *Nek me ubiju*, pomislio je, *samo da umrem boreći se, s oružjem u ruci*. Ali, to mu nije uspelo. Segvel je prišao sključući s noge na nogu, okretno izmičući kada bi Džejmi na njega nasnuo. Izgubivši ravnotežu, on se teturao napred, divlje zamahujući na ljudu, ali se Segvel vrteo i izmicao i sklanjao, sve dok se svi Lakrdijaši nisu grohotom smejali Džejmijevim jalovim naporima da zada udarac. Pošto se sapleo preko kamena i pao na kolena, luda mu je priskočila i sočno ga poljubila u glavu.

Rordž je odgurnuo Džejmija i nogom mu izbio mač iz slabašnih prstiju kada je pokušao da ga digne. „To je bilo vovo fabavno, Hvajeubicu“, rekao je Vargo Hout, „ali aho povab ponovo, otfeši fu ti i dvugu fahu, ili moʃda ftopavo.“

Džejmi je posle toga ležao na ledima, zagledan u noćno nebo, pokušavajući da ne oseća bol koji mu je puzao uz desnu ruku svaki put kada bi je pomerio. Noć beše čudno lepa. Mesec vitakluk, a činilo se da nikada ranije nije video toliko zvezdu. Kraljeva kruna beše u zenitu, Pastuv se propinjao, odmah

pored Labuda. Mesečeva devica, stidljiva kao i uvek krila se iza visokog bora. *Kako ovakva noć može biti lepa?* - upita se on. *Zašto bi zvezde gledale nekoga kao što sam ja?*

,Džej mi!“, prošaptala je Brijena tako tiho da mu se učinilo da sanja. „Džej mi, šta to radiš?“

,Umirem“, uzvratio je šapatom.

,Ne“, rekla je, „ne, moraš da živiš.“

Došlo mu je da se nasmeje. ,Prestani da mi govorиш šta da radim, devojčuro. Umreću, ako mi je tako po volji.“

,Zar si tolika lukavica?“

Ta reč ga je prenerazila. On je Džejmi Lanister, vitez Kraljeve garde, Kraljeubica. Niko ga nikada nije nazvao lukavicom. Druga imena mu jesu nadevali; krivoljetnik, laž, ubica. Govorili su da je okutan, prevrtiljiv, nepromišljen. Ali nikada da je lukavica. „Šta drugo mogu da uradim sem da umrem?“

,Živi“, odgovorila je, „žvi, i bori se i osveti se.“ Ali govorila je preglasno. Rordž joj je čuo glas, mada ne i reči, i prišao je da je izudara nogama, urlajući da drži jezik za zubima ako neće da joj ga isčupaju.

Kukavica, pomislio je Džejmi dok je Brijena s mukom obuzdavala jauke. Je li to moguće? Odsekli su mi ruku kojom držim mač. Zar je to jedino što sam ikada bio, samo ruka koja drži mač? Smilujte se bogovi, je li to moguće?

Devojčura je bila u pravu. Ne sme da umre. Sersei ga čeka. Potreban joj je. Kao i Tirionu, svom malom bratu koji i ga je voleo zbog jedne laži. A čekali su ga i njegovi neprijatelji: Mladi vuk, koji i ga je pobedio u Šaputavoj šumi i pobjio njegove ljude; Edmur Tuli, koji i ga je držao u tami i lancima; ovi Hrabri drugari.

Kada je svanulo jutro, prisiljio se da jede. Hranili su ga zobenom kašom, konjskom hranom, ali je magnao sebe da proguta i poslednju kašku. Uveče je ponovo jeo, kao i narednog dana. Živi, govorio je sam sebi grubo kada bi mu se stomak okretnao od kaše. *Živi za Sersei, živi za Tiriona. Živi za osvetu. Lanister uvek plaća svoje dugove. Šaka koju više nije imao bolela ga je i pekla i smrdela. Kada stignem u Kraljevu Luku, daću da mi iskuju novu šaku, zlatnu šaku, i jednog dana ću njome isčupati grkljan Vargu Houtu.*

Noći i danu su se slivali u izmaglici bola. Spavao bi u sedlu, pribijen uz Brijenu, nosa punog smrada natruke šake, a noću bi ležao budan na tvrdoj zemlji, zarobljen u košmar na javi. Bez obzira na to koliko je slab bio, uveksu ga vezivali za drvo. Pružalo mu je to neku hladnu utehu, ta spoznaja da ga se toliko boje, čak i sada.

Brijenu su uvek vezivali kraj njega. Ležala je tako sapeta, kao velika mrtva krava, ne progovarajući ni reč. *Devojčura je u sebi podigla tvrdavu. Uskoro će je silovati, ali je iza tih zidina ne mogu dodirnuti.* Ali Džejmijeve zidine su bile probijene. Oduzeli su mu šaku, oduzeli su mu šaku *kojom drži mač*, a bez nje je on niko i ništa. Druga šaka mu ništa nije značila. Otkako je prohodao, levica mu je služila za štit, i ni za šta više. Desnica je od njega stvorila viteza; desnica je od njega stvorila čoveka.

Jednog dana, čuo je Arzvika kako nešto govori o Harendvoru, i prisetio se da im je to odredište. Na to se glasno nasmejao, a *na to* ga je Timeon ošinuo po licu tankim dugačkim bičem. Posekotina je kvarila, ali gotovo da je nije ni osetio. ,Zašto si se nasmejao?“ - upitala ga je šapatom devojčura te noći.

,U Harendvoru sam dobio beli plašt“, šapatom je odgovorio. „Ventov veliki turnir. Želeo je svima da nam pokaže svoj veliki zamak i svoje dične sinove. I ja sam želeo svima da pokažem. Bilo mi je tek petnaest godina, ali tog dana me niko ne bi pobedio. Eris mi nije dozvolio da se takmičim.“ Ponovo se

nasmejao. „Oterao me je. Ali se sada vraćam.“

Čuli su smeh. Te noći je Džeđmi dobio udarce. Ni njih nije osetio, sve dok mu Rordž nije zario čizmu u patrlijak. Onda se onesvestio.

Sledeće noći su napokon došli, trojica najgorih: Segvel, beznos Rordž i debeli Dotrak Zolo, koji mu je odsekao šaku. Zolo i Rordž su se prepirali ko će biti prvi dok su prilazili; činilo se da nije sporno da će luda biti poslednji. Segvel je predložio da obojica budu prvi, da je istovremeno uzmu odnapred i otpozadi. Zoli i Rordžu se taj predlog dopao, samo su onda ponovo počeli da se svadaju oko toga ko će ići napred a ko nazad.

I nju će osakatiti, ali unutra, gde se to ne vidi. „Devojčura“, prošaptao je dok su se Zolo i Rordž prokljinjali, „pusti im da dobiju telo, a ti idi nekuda daleko. Tako će biti brže, i pružće im manje zadovoljstva.“

„Neće oni da mene dobiti nikakvo zadovoljstvo“, uzvratila je šapatom, prkosno.

Glupa tvrdoglava hrabara kućka. Znao je da će ih naterati da je ubiju. A što bi mene za to bilo briga? Da nije bila tako zadra, još bih imao šaku. Pa ipak, ču sebe kako šapuće: „Pusti ih da to urade, a u sebi idi nekuda.“ To je on uradio kada su Starkovi umirali na njegove oči, dok se lord Rikard pekao u oldopu, a njegov sin Brendon davio pokušavajući da ga spase. „Misli na Renlija ako si ga volela. Misli na Oporje, planine i mora, jezera, vodopade, šta god da ima na tom tvom Safirnom ostrvu, misli na...“

Ali je dotad Rordž već pobedio u raspravi. „Ti si najružnija žena koju sam u životu video“, rekao je Brijeni, „ali budi sigurna da mogu još da te unakazim. 'Očeš nos ko moj? Budeš li se otimala, dobićeš ga. A šta će ti dva oka, to ti je previše. Jednom li mi vrisneš, ima da ti isteram oko i nateram te da ga pojedeš, a onda ču ti počupati jebane zube, jedan po jedan.“

„E, Rordž, aj d'uradi to“, moljala je Segvel. „Bez zuba će da bude ista moja mila stara majka.“ Gadno se zakikota. „A ja sam oduvek teo da svoju milu staru majku pojebem u dupe.“

Džeđmi se nasmeja. „Evo zabavne lude. Imam zagonetku za tebe, Segvele. Zašto vas je briga da li će vristići? O, čekaj, znam.“ On vilku „SAFIRI!“ iz sveg glasa.

Psujući, Rordž ga ponovo šutnu u patrlijak. Džeđmi zaurla. *Nikada nisam bio svestan da je takav bol moguć*, bila je poslednja misao koje se sećao. Nije znao koliko je dugo bio u nesvesti, ali kada ga bol ispljunuo u svest, tu su bili i Arzik, i Vargo Hout lično. „Nju da nifte pipnuv!“, vrštao je Jarac, prskajući pljuvачkom svudu po Zolu. „Jma da oftane devifa, budave vedne! Vvedi fitav dvakfafifa!“ I od tada je svake noći Hout kraj njih postavljao stražare, da ih čuvaju od njegovih vlastitih ljudi.

Dve noći prodoše u tišini pre nego što devojčura konačno nađe snage da prošapće: „Džeđmi? Zašto si vilkuo?“

„Zašto sam vilkuo 'safiri', to misliš? Mučni glavom, devojčuro. Misliš da bi ovu bagru bilo briga da sam vilkuo 'silovanje'?“

„Nisi morao ništa da vilkuš.“

„Dovoljno te je mučno gledati sa nosem. Osim toga, hteo sam da čujem Jarca kako će reći 'fafivi'.“ On se nasmeja. „Dobro je za tebe što sam takav lažov. Častan čovek bi rekao istinu o Safirnom ostrvu.“

„Svejedno“, reče ona. „Hvala ti, ser.“

Saka ga je ponovo bolela. Zaškrugao je zubima i rekao: „Lanister uvek plača svoje dugove. To je bilo za reku, i ono kamenje što si bacila na Robina Rigeru.“

Jarac je hteo da napravi predstavu od njihovog dolaska, tako da su Džeđmija naterali da sjaje na

milju daleko od kapija Harendvora. Konopac su mu omotali oko struka, drugi oko Brijenih ruku; krajeve su vezali za jabuku Houtovog sedla. Teturali su se jedno kraj drugog iza Kohoraninovog prugastog zorsa.

Džejmija je bes nagonio da korača. Platno što mu je pokrivalo patljak beše sivo i smrdljivo od gnoja. Nepostojeci prsti vrštili su sa svakim korakom. *Jači sam nego što misle*, govorio je sebi. *Još sam Lanister. Još sam vitez Kraljeve garde*. Stići će do Harendvora, i do Kraljeve Luke. Ziveće. *A ovaj dug ću vratiti s kamatom*.

Dok su se približavali zidinama čudovišnog zamka Crnog Harena, Brijena mu stegnu ruku. „Lord Bolton drži ovaj zamak Boltoni su vazali Starkova.“

„Boltoni svoje neprijatelje žive deru.“ Džejmi se bar toga sećao o severnjacima. Tirion bi znao sve što se može znati o gospodaru Užasnika, ali je Tirion bio hiljadama liga daleko, sa Sersci. *Ne mogu da umrem dok je Sersei živa*, reče on sebi. *Umrećemo zajedno, kao što smo zajedno i rođeni*.

Podgrade pred zidinama beše spaljeno do temelja, a mnoštvo ljudi i konja nedavno je logorovalo kraj obale jezera, gde je lord Vent priredio svoj veliki turnir u godini lažnog proleća. Gorak osmeh dotače Džejmijeve usne dok su prelazili preko tog prekopanog tla. Neko je iskopalnu nožničku jamu baš na mestu gde je on nekada kleknuo pred kraljem da položi zakletvu. *Nisam ni sanjao kako će se brzo slatko pretvoriti u kiselo. Eris mi čak nije dozvolio ni da uživam u toj jednoj jedinoj noći. Prvo me je uzdigao, a onda pljuumio*.

„Barjadi“, primeti Brijena. „Odrani čoveki kule blizanci, vidi. Zakleti ljudi kralja Roba. Tamo, iznad kapijske kule, sivo na belom. Viju jezovku.“

Džejmi izvi glavu uvis da pogleda. „To je tvoj prokleti vuč tačno“, priznade. „A ono sa obe njegove strane su glave.“

Vojnici, sluge i pratilje logora okupili su se da im se izruguju. Jedna pegava kuja ih je pratila kroz logor lajući i režeći, sve dok je jedan od Lišana nije nabio na kopanje i odjurio na čelo povorke. „Nosim Kralj eubičin barjak“, viško je, mašući mrtvim psetom iznad Džejmijeve glave.

Zidine Harendvora behu tako debele da je prolazak kroz njih ličio na prolazak kroz kameni tunel. Vargo Hout je poslao dvojicu svojih Dotraka napred da obaveste lorda Boltona o njihovom dolasku, tako da je spoljno dvorište bilo puno radoznalaca. Sklanjali su se s puta pred teturavim Džejmijem, koga je konopac oko struka cimao i vukao kada god bi usporio. „Dajem fam Hvajeubicu“, objavi Vargo Hout tim svojim šušketavim, vlažnim glasom. Kopanje ubode Džejmija u krsta i baci ga na zemlju.

On nagonski ispruži ruke da ublaži pad. Kada mu patljak udari o zemlju, bol ga zaslepi, ali ipak nekako uspe da se pridigne na jedno koleno. Pred njim, široko kameneno stepenište vodilo je do ulaza u jednu od divovskih okruglih kula Harendvora. Pet vitezova i jedan severnjak stajali su i gledali ga s visine; jedan bledoook u vuni i krznu, petorica namrgodenih, u oklopima i veržnjačama, s kulama blizanicima na ogrtićima. „Gnev Freja“, objavi Džejmi. „Ser Danvel, ser Eniš, ser Hostin.“ Sinove lorda Valdera je znao iz viđenja; ipak se njegova tetka udala za jednog od njih. „Primite moje saučešće.“

„Zašto, ser?“ - upita ser Danvel Frej.

„Zbog vašeg sinovca, ser Kliosa“, reče Džejmi. „Bio je s nama sve dok ga razbojnici nisu okitili strelnama. Arzvik i njegova bagra su mu opijačkali telo i ostavili ga vulkovima.“

„Moji gospodari!“ Brijena se otregnula i probi napred. „Videla sam vaše barjake. Časti vam, čujte me!“

„Ko govorí?“ - upita ser Enis Frej.

„Vanistevova dovilja.“

„Ja sam Brijena od Oporja, kći lorda Selvina Večernje Zvezde, i zakleta kući Starka baš kao i vi.“

Ser Enis joj pljunu pred noge. „To je za tvoje zakletve. Verovali smo reči Roba Starka, a on nam je na veru uzvratio izdajstvom.“

E, ovo postaje zanimljivo. Džejmi se okrenu da vidi kako će Brijena primiti tu optužbu, ali je devojčura bila uporna, kao mazga sa demonom u zubima. „Ne znam ni za kakvu izdaju.“ Ona protrlja konopece oko ruku. „Ledi Kejtlin mi je naredila da odvedem Lanistera njegovom bratu u Kraljevu Luku...“

„Pokušavala je da ga udavi kada smo ih našli“, kaza Verni Arzvik. Ona pocrvene. „U besu sam se zaboravila, ali ga nikada ne bih ubila. Ako umre, Lanisteri će pobiti kćeri moje gospe.“

Ser Enis je bio ravnodušan. „Zašto bi nas za to bilo briga?“

„Prodajmo ga natrag u Brzorečju“, posavetova ser Danvel.

„Lička stena ima više zlata“, primeti jedan brat.

„Ubijmo ga!“ - reče drugi. „Njegova glava za glavu Nedu Starka!“ Segvel Luda napravi kolut i dočeka se u podnožju stepenica, u sivoj i ružičastoj kariranoj odori, i zapeva. „Beše jednom jedan lav, s medvedom se tući stao, opa, opa... ,“

„Tifina, vudo.“ Vargo Hout ga udari po glavi. „Hvajeubica nije fa medveda. On je moj.“

„Nije ničij i ako umre.“ Ruz Bolton je govorio tako da su se svi utišali da ga čuju. „J molim te da se prisetiš, moj gospodaru, da nisi gospodar Harendvora sve dokja ne krenem na sever.“

Od groznice Džejmi oseti neustrašivost, baš kao i vrtoglavicu. „Zar je to gospodar Užasnika? Poslednje što sam o tebi čuo bilo je da te je moj otac naterao u beg, podvijenog repa. Kada si prestao da bežiš, moj gospodaru?“

U Boltonovoj tišini bilo je stotinu puta više pretnje nego u Houtovoj balavoј zlobi. Blede kao jutarnja magla, njegove oči su prikrivale mnogo više nego što su odrivale. Džejmiju se te oči nimalo nisu dopadale. Podsećale su ga na dan u Kraljevoj Luci kada ga je Ned Stark zatekao kako sedi na Gvozdenom prestolu. Gospodar Užasnika napokon napući usne i reče: „Izgubio si šaku.“

„Nisam“, odgovori Džejmi. „Imam je ovde, visi mi oko vrata.“ Ruz Bolton se sagnu, prekinu uže i baci šaku Houtu. „Odnesi to. Taj prizor mi ne prija.“

„Poflafu je njevonom gofpodavu ofu. Refi fu mu da mova pvatiti sto hijada fmajeva, ili femo mu povfati Hvajeubicu homad po homad. A kada dobijemo njefovo flato, poflavemo Dvejmija Kavstavku, i dobifemo i devicu!“ Medu Hrabrim drugarima se razleže gromak smeh.

„Lep naum“, reče Ruz Bolton, isto kao što bi za večerom možda rekao: „Dobro vino“, „mada ti lord Karstark neće dati svoju kćer. Kralj Rob ga je skratio za glavu, zbog izdajstva i ubistva. Što se lorda Tivina tiče, on je još u Kraljevoj Luci, i tamo će i ostati do nove godine, kada će mu se unuk venčati sa kćerkom Visokog Sada.“

„Zimovrela“, kaza Brijena. „Misliš Zimovrela, kralj Džofrije veren sa Sansom Stark“

„Više nije. Bitka na Crnobujici je sve promenila. Ruža i Lav su se tamo udružili, rastočili vojsku Stanisa Barateona i pretvorili mu flotu u pepeo.

Upozorio sam te, Arzviče, pomisli Džejmi, i tebe, Jarče. Ko se kladi protiv Lanistera, ne gubi samo novac. „Jma li vesti o mojoj sestri?“ - upita.

„Dobro je. Kao i tvoj... sestrić.“ Bolton je zastao pre nego što je rekao sestrić, bila je to stanka koja je govorila znam. „J brat ti je živ, mada je u bici ranjen.“ On pozva severnjaku kiselog lica, u kožnom

oklpu s gvozdenim zakivcima. „Optrati ser Džejmija Kiburnu. I odveži ruke ovoj ženi.“ Kada joj presekoše uže oko ruku, on reče: „Molim te da nam oprostiš, moja gospo. U ovako smutna vremena, teško je razlikovati prijatelja od neprijatelja.“

Brijena protljaj unutrašnjost članaka, gde joj je konoplja odrala kožu do krv. „Moj gospodaru, ovi ljudi su pokušali da me siluju.“

„Stvarno?“ Lord Bolton okrenu blede oči ka Vargu Houtu. „Nisam zadovoljan. Ni time, ni ser Džejmijevom šakom.“

U dvorištu je bilo pet severnjaka i isto toliko Freja na svakog Hrabrog drugara. Jarac možda i nije bio previše pametan, ali je umeo da broji. Očutao je.

„Uzeli su mi mač“, reče Brijena, „moj oklop...“

„Ovdje ti neće trebati oklop, moja gospo“, kazal joj lord Bolton. „U Harendvoru si pod mojoj zaštitom. Amabela, nadi prikladne odaje za ledi Brijenu. Voltone, smesta se postaraj za ser Džejmija.“ On ne sačeka odgovor, već se okrenu i pode uz stepenište, praćen svojim zavijorenim, krznom obrubljenim plaštrom. Džejmi je imao tek toliko vremena da brzo razmeni pogled s Brijenom pre nego što ih odvedoše na suprotne strane.

U meštarskim odajama ispod kule za gavrane, sedokosi čovek očinskog držanja glasno udahnu kada proseće platno oko Džejmijeveg patrjlja.

„Tako je loše? Umreću?“

Kiburn dodirnu ranu prstom i nabra nos kada iz nje poteče gnoj. „Nećeš. Mada, da je prošao još koji dan...“ Zatim raseče Džejmijeve rukav. „Trulež se proširila. Vidiš kako je meso osetljivo? Moram sve da odsečem. Najsigurnije bi bilo da odsečem čitavu ruku.“

„Onda ćeš ti umreti“, obeća Džejmi. „Očisti patrjljak i zašij ga. Kockaću se.“

Kiburn se namršti. „Mogu da ti ostavim nadlakticu, da sečem u laktu, ali...“

„Odsečeš li mi bilo koji i deo ruke, bolje odseći i drugu, ili ču te njome zadaviti.“

Kiburn ga pogleda u oči. Ono što u njima vide natera ga da zastane. „Dobro. Iseći ću trulo meso, ništa više. Pokušaće da sažežem trulež kuvanim vinom i balzamom od koprive, semena slaćice i plesni sa hleba. Možda će uspeti. Tebi na dušu. Trebaće ti makovog mleka...“

„Ne.“ Džejmi nije smeo sebi da dozvoli da zaspri; bojao se da će se probuditi bez ruke, uprkos meštrovim uveravanjima.

Kiburna ovo začudi. „Boleće.“

„Vrištaću.“

„Užasno će boleti.“

„Užasno ću vrištati.“

„Hoćeš li bar malo vina da popijes?“

„Da li se prvoobrednik ikada moli?“

„U to nisam siguran. Doneću vina. Lezi, moram da ti pričvrstim ruku.“ Sa zdelom i oštrim sečivom u ruci, Kiburn mu je očistio patrjljak, dok je Džejmi gutao jako vino, sve vreme ga prolivajući po sebi. Leva ruka, kao da nije znala gde su mu usta, ali je to bar zbog nečega bilo dobro. Miris vina u natopljenoj bradi prikriva je smrad gnoja.

Ništa nije pomoglo kada dode do struganja trulog mesa. Džejmi je vrištao i lupao po stolu zdravom pesnicom, iznova i iznova i iznova. Ponovo je zaurlao kada mu Kiburn nasu ključalog vina oko ostatka patrjlja. Uprkos svim zavetima i svim strahovima, nakratko izgubi svest. Kada dode k sebi, meštار mu je zašivao ruku iglom i koncem od mačjih creva. „Ostavio sam komad kože, da preklopi članak“

,„Radio si ovo i pre“, promrmlja slabašno Džejmi. Osećao je krv u ustima, od ugrivenog jezika.

,Čoveku koji i služi Varga Houta patrljci nisu ništa novo. On ih seje kud god da prode.“

Kiburn ne izgleda kao čudovište, pomici Džejmi. Bio je suvonjav i blagog glasa, toplih smedih očiju. „Kako to da jedan meštar jaše sa Hrabrim drugarima?“

,Citadela mi je oduzela lanac.“ Kiburn skloni iglu. „Moram nešto da uradim i s tom ranom iznad oka. Koža ti je gadno upaljena.“

Džejmi sklopi oči i pusti da vino i Kiburn obave svoj posao. „Ispričaj mi o bici.“ Kao čuvare harendvorskog gavranova, Kiburn je sigurno prvi čuo vesti.

,Lord Stanis je bio uhvaćen između tvog oca i vatre. Priča se da je Bauk zapalio i samu reku.“

Džejmi vide zelene vatre kako se dižu više od najviših kula dok zapaljeni ljudi vrište po ulicama. Već sam, jednom sanjao ovaj san. Bilo je to gotovo smešno, samo nije imao s kim da podeli šalu.

,„Otvori oko.“ Kiburn natopu krpui toplom vodom, pa poče da čisti sasušenu krv. Kapak beše natekao, ali Džejmi ustanovi da ipak može da ga napola otvori. Kiburnovo lice nadvijalo se nad njim. „Odakle ti ovo?“ - upita meštar.

,Dar jedne devojčure.“

,Grubo zavodenje, moj gospodaru?“

,Ta devojčura je veća od mene i ružnija od tebe. Bolje da i nju pogledaš. Još hramlje od rane koju sam joj zadao dok smo se borili.“

,Potražiću je. Šta je ta žena tebi?“

,Moja zaštitnica.“ Džejmi je morao da se nasmeje, iako ga je bolelo.

,Samleću bilje koje ćeš mešati s vinom, da ublažiš groznicu. Vrati se sutra, i staviću ti pijavicu na oko, da iscrpe lošu krv.“

,Pijavicu. Ljupko.“

,Lord Bolton je veliki ljubitelj pijavica“, reče Kiburn uvredeno.

,Da“, odgovori Džejmi. „Ne sumnjam.“

TIRION

Pred Kraljevom Lukom ne bešće ostalo ničeg sem blata i pepela i komada nagorelih kostiju, a ipak su ljudi već živeli u senci gradskih zidina, a drugi su prodavali ribu sa kolica i iz buradi. Tirion je osećao njihove poglede na sebi dok je jahao; ledene poglede, besne i lišene sažaljenja. Niko se nije usudio da mu se obrati ili da mu stane na put, pošto je kraj njega jahao Bron u nauljenoj crnoj verižnjači. *Da sam, međutim, sam, svukli bi me iz sedla i smrskali mi lice kamenom iz pločnika, kao što su uradili Aronu Santagaru.*

„Vratili su se brže od pacova“, požali se on. „Jednom smo ih isterali vatrom, čovek bi pomislio da su naučili lekciju.“

„Daj mi nekoliko desetina Zlatnih plaštova, i sve će da ih pobijem“, reče Bron. „Kada jednom budu mrtvi, neće se više vraćati.“

„Neće, ali će na njihovo mesto doći drugi. Pusti ih na miru... ali ako opet počnu da dižu udžerice uz zidine, smesta ih ruši. Rat još nije gotov, šta god da ove budale misle.“ Ugleda pred sobom Blatnu kapiju. „Dovoljno sam video, zasada. Vratioćemo se sutra s glavama esnafa da čujemo njihove planove.“ Onda uzdahnu. *Pa, ja sam već i deo ovoga spalio, red je valjda da ja sve i sagradim.*

Taj zadatak je trebalo da pripadne njegovom stricu, ali pouzdani, mirni, neumorni ser Kevan Lanister više nije ličio na sebe od kada je iz Brzorečja stigao gavran s vestima o ubistvu njegovog sina. Vilemovog bližanca Martina je Rob Stark takođe zarobio, a stariji brat Lancel im je još bio u postelji, mučila ga je zagadena rana koja nije htela da zaraste. Pošto mu je jedan sin bio mrtav, a dvojica u životnoj opasnosti, ser Kevana su ophrvali strah i bol. Lord Tivin se uvek oslanjao na brata, ali sada nije imao izbora da se ponovo okrene svom sinu kepeču.

Cena ponovne izgradnje će ih upropastiti, ali tu nije bilo pomoći. Kraljeva Luka je najveće pristaniste u kraljevstvu, uz bok mu jedino stoji i Starograd. Reka mora biti ponovo otvorena, i to što pre to bolje. *A gde da nađem proklete novce?* Gotovo je zažalio za Maloprstićem, koji je pre dve nedelje otplovio na sever. *Dok on leže s Lizom Erin i uz nju vlada Dolom, ja moram da čistim svinjac koji je za sobom ostavio.* Ipak, bar mu je otac davao neki značajan posao. *Neće me imenovati za naslednika Livačke stene, ali će me upotrebiti na sve moguće načine,* pomisli Tirion dok im je kapetan Zlatnih plaštova mahao da produ kroz Blatnu kapiju.

Tri kurve još su vladale pijačnim trgom unutar kapije, ali su sada stajale besposlene, a kamenje i burad sa smomolom behu odneti. Po ogromnim drvenim konstrukcijama pentrala su se deca, poput majmunčića u grubom sulknu, podvriskivala su i verala se na krakove za bacanje.

„Podseti me da kažem ser Adamu da ovde postavi nekoliko Zlatnih plaštova“, reče Tirion Bronu dok su jahali između dva trebušeta. „Neko blesavo dete ima da padne i slomi vrat.“ Odgore dopre užik, i grumen balege se rasprsnu o zemlju, ni stopu pred njim. Tirionova kobila se propre i zamalo ga zaci. „Kad malo bolje razmislim“, reče kada obuzda konja, „nek se balavci šugavi smrskaju o pločnik kao prezrele dinje.“

Bio je mračno raspoložen, i ne samo zato što ga je nekoliko uličnih mangupčića gadalo balegom. Brakmu je predstavljao svakodnevno mučenje. Sansa Stark je i dalje bila devica, a to kao da je znalo pola zamka. Dok su tog jutra sedlali konje, čuo je dva konjušara kako mu se smejuju iza leđa. Još malo pa će uobraziti kako se i konji smjeju. Stavio je glavu u torbu da bi izbegao ritual prve bračne noći, u nadi da će sačuvati privatnost svoje ložnice, ali mu je ta nada brzo uništena. Ili je Sansa bila

dovoljno glupa da se poveri nekoj svojoj sluškinji, a one su sve uhodile za Sersei, ili za to treba kriviti Varisu i njegove ptice.

Ipak, u čemu je razlika? Sve jedno su mu se smejavali. Jedina osoba u Crvenoj tvrdavi za koju njihov brak nije bio izvor zavade bila je njegova gospa žena.

Sansin jad je svakog dana postajao sve teži. Tirion je želeo da probije njen oklop učitosti da bi je utešio kako zna i ume, ali u tome nije uspevao. On u njenim očima neće postati lep, ma šta da kaže. *A neću ni postati ništa manje Lanister*. Tu su mu ženu dali da s njom živi do kraja života, a ona ga je mrzela.

Njihove zajedničke noći u velikom krevetu bile su još jedan izvor muka. Više nije mogao da podnese da spava nag, kao što je običavao. Žena mu je bila predobro dresirana da bi izuštla makar jednu neljubaznu reč, ali nije mogao da podnese gadjenje u njenim očima kada god bi pogledala njegov telo. Tirion je naredio Sansi da i ona nosi spačavicu. *Želim je*, shvatio je. *Želim Zimovrel, da, ali želim i nju, dete ili ženu ili šta god bila. Hoću da je utešim. Hoću da joj čujem smeh. Hoću da mi dode rado, da mi doneše svoje radosti i tuge i strast*. Usta mu izvi gorak osmejak. *Da, a hoću i da budem visok kao Džejmi i snažan kao ser Gregor Planina, pa šta imam od toga*.

Same od sebe, misli mu odoše Šai. Tirion je želeo da vesti čuje od njega lično, tako da je naredio Varisu da mu je doveđe na noć pred venčanje. Ponovo su se sreli u evnuhovim odajama, i kada je Šai počela da drši vezice na njegovom prsluku, uhvatio ju je za ruku i odgurnuo. „Čekaj“, rekao je, „moraš nešto da čuješ. Sutra se ženim.“

„...Sansom Stark Znam.“

Na tren je zanemeo. Čakni *Sansa* to tada nije znala. „Kako možeš da znaš? Varis ti je rekao?“

„Neki pažje pričao ser Taladu o tome dok sam vodila Lolisu u obredište. On je čuo od služavke koja je čula ser Kevana kako razgovara s tvojim ocem.“ Izmagoljila se iz njegovog stiska i skinula haljinu preko glave. Kao i uvek, ispod je bila potpuno naga. „Nije me briga. Ona je obična devojčica. Ti ćeš joj podariti veliki stomač a onda ćeš se vratiš meni.“

Neki deo njega nadao da će biti manje ravnodušna. Nadao si se, podrugnu se on gorko, ali sada znaš bolje, kepecu. Od ovoga što ti Šai pruža, veću ljubav nećeš upoznati.

Na Blatnom putu je vladala gužva, ali su se i vojnici i građani sklanjali s puta Bauku i njegovom pratiocu. Pod nogama su im se motala deca praznih očiju, neka su čutke i molečivo gledala, a druga su glasno prosila. Tirion iz kese izvadi punu šaku bakrenjaka i baci je u vazduh, i deca pojuriše za njima, gurajući se i vičući. Srećnija medu njima će noćas možda moći da kupe okrajak bajatog hleba. Nikada nije video takvu gužvu na pijaci, a bez obzira na svu hranu koju su Tireli donosili, cene su ostale bezobrazno visoke. Šest bakrenjaka za dinju, srebrni jelen za džak kukuruza, zmaj za polutku govedine ili šest mršavih prasića. A ipak kupaca nije nedostajalo. Mršavi ljudi i odprane žene tiskali su se oko kola i tezgi, doksu oni još odpranjili i mračno gledali iz bočnih uličica.

„Ovamo“, reče Bron kada stigoše do podnožja Kuke. „Ako još uvek hoćeš... ?“

„Hoću.“ Rečno priobalje je predstavljalо prikladan izgovor, ali je Tirion tog dana imao drugi cilj. Tom poslu se nije radovao, ali je morao da ga obavi. Skrenуše od Egonovog visokog brda u lavirint manjih ulica što su se tiskale u podnožju Visenijinog. Bron je predvodio. Jednom ili dvaput Tirion se osvrnu da vidi prate li ih, ali nije mogao da razabere ništa sem uobičajene svetine: kočij aša kako mlati svog konja, staricu kako prosiša noćnu posudu kroz prozor, dva dečačića kako se mačuju štapovima, tri zlatna plašta kako sprovode zatvorenika... svи su delovali nedužno, ali mu je bilo ko od njih mogao doneti propast. Varis je svugde imao doušnike.

Skrenuše za ugao, pa za sledeći, i sporo projahaše kroz gomilu žena kraj bunara. Bron ih povede uz vijugavu uličicu, kroz sokače, ispod jednog slomljenog luka. Preprečiše kroz zgranište neke kuće i povedoše konje uz uzano kameni stepenište. Zgrade behu zbijene ijadne. Bron zastade na ulasku u bočnu uličicu, preusku da dva konja naporedo prodru njome. „Dve krčme, pa čorsokak Rupa je u podrumu poslednje zgrade.“

Tirion skoči s konja. „Postaraj se da niko ne dode i ne ode dok se ne vratim. Neću dugo.“ Ruka mu polete ispod plaštja da proveri je li mu zlato još u skrivenom džepu. Trideset zmajeva. Za takvog čoveka čitavo bogatstvo. Brzo se odgega niz uličicu, željan da što pre s tim završi.

Krčma je bila prava jazbina, mračna i vlažna, zidova bledih od šalitre, tavanice tako niske da bi se Bron morao sagnuti da glavom ne udari u krovne grede. Tirionu Lanisteru to nije smetalo. U ovo doba dana, u prednjoj odaji je bila samo žena mrtvih očiju na visokoj stolici iza šanka od grubih dasaka. Ona mu dade čašu kiselog vina i reče: „Pozadi.“

Stražnja soba beše još mračnija. Preperava sveća gorela je na niskom stolu, kraj vrča vina. Čovek iza njе uopšte nije delovao opasno; bio je onizak - mada za Tirona svi ljudi behu visoki - retke smede kose, ružičastih obrazja i trbušića što je napinjao koštanu dugmad gunja od srneće kože. U mekim šakama držao je drvenu harfu s dvanaest žica, smrtonosnij u od dugačkog mača.

Tirion sede naspram njega. „Simon Srebrijnjek“

Čoveknagnu glavu. Na temenu mu se sjala čela. „Moj gospodaru desnice“, reče on.

„Grešiš. Moj otac je kraljeva desnica. Bojam se da ja više nisam ni prst.“

„Ne sumnjam da ćeš se ponovo dići. Takav si čovek Moja mila gospa Šai mi kaže da si se nedavno oženio. Šteta što me nisi ranije pozvao. Bila bi mi velika čast da sviram na tvojoj svadbi.“

„Poslednje što mojoj ženi treba jeste još pesama“, kaza Tirion. „Što se Šai tiče, objica znamo da ona nije nikakva gospa, i bio bih ti zahvalan da više nikada naglas ne izgovoriš njeni ime.“

„Biće desničina volja“, reče Simon.

Kada ga je Tirion poslednji put video, jedna oštra reč bila je dovoljna da ga prestravi, ali se sada činilo da je pevač nekako i negde našao hrabrost. *Najverovatnije u tom vrću.* Ili je možda sam Tirion bio kriv za tu novu smelost. *Pretio sam mu, ali pretiju nisam ostvario, tako da sada smatra da sam bezapan. On uzdahnu. „Čuo sam da se veoma darovit pevač.“*

„Veoma si ljubazan što to kažeš, moj gospodaru.“ Tirion mu se osmehnu. „Mislim da je pravo vreme da svoje muzičko umijeće predstaviš stanovnicima Slobodnih gradova. U Bravosu, Pentosu i Lisu ljudi vole pesme, i velikodušni su prema onima koji ih uveseljavaju.“ Otpi gutljaj vina. Bilo je odvratno, ali jako. „Obilazak svih devet gradova bio bi najbolji. Ne želiš valjda nikome da uskratiš zadovoljstvo da čuje tvoje pesme. Godina u svakom gradu će biti dovoljna.“ On gurnu ruku u plaš, ka skrivenom zlatu. „Pošto je luka zatvorena, moraćeš da se na brod ulčcaš u Senodolu, ali će ti moj čovek Bron naći konja, a meni će biti čast da mi dozvoliš da ti platim za put...“

„Ali, moj gospodaru“, pobuni se pevač, „nikada me nisi čuo kako pevam. Molim te, poslušaj na tren.“ Prsti mu spretno predoše preko žica, i tih muzika ispunili podrum. Simon zapeva.

*Niz obronke se brda spušto vrhom,
i jurio, na konju, celim gradom,
niz pločnike, niz basamke se krho,
rad uzdaha je ženskog jaho kradom.
Jer tajno bescen-blago dole skriva,
i sram zbog njega čuti, i blaženstvo.*

*O, nema toga lanca ni sindžira
što veže snagom poljupca joj ženskog!*

,Jma i još“, reče on kada stade. „O, još mnogo. Refren je posebno lep, rekao bih. *Jer zlatna ruka uvek hladna biva, al' ženske ruke odišu toplinom...*“

,Dosta.“ Tirion izvadi praznu šaku ispod plašta. „Tu pesmu ne želim više da čujem. Nikada više.“

,Ne?“ Simon Srebrnjezik odloži harfu i otpi gutljaj vina. „Šteta. Ipač svali čovek ima svoju pesmu, kao što je moj stari učitelj imao običaj da govoriti kada me je učio da sviram. Drugima će se moja pesma možda više svideti. Kraljici, možda. Ili tvom gospodaru ocu.“

Tirion protjerla ožljak na nosu i kazati: „Moj otac nema vremena za pevače, a moja sestra nije tako velikodusna kao što neki misle. Mudar čovek će više zaraditi tišinom nego pesmom.“ Nije mogao to jednostavnije da kaže.

Simon ga je, izgleda, brzo shvatio. „Videćeš da je moja cena skromna, moj gospodaru.“

,To je lepo znati.“ Ovde neće biti reč o trideset zmajeva, poboja se Tirion. „Reći mi.“

,Na svadbi kralja Džofrija“, reče čovek „održće se turnir pevača.“

,I žonglera, i luda, i medveda što igraju.“

,Biće samo jedan medved, moj gospodaru“, reče Simon, koji je očigledno pratilo Serseine pripreme mnogo pomnije nego Tirion, „ali sedam pevača. Galijeon od Kaja, Betani Lepoprsta, Emon Kostejn, Alarik od Ejseha, Harfista Hamiš, Kolio Kejnisi i Orland od Starigrada nadmetajuće se za pozaćenu lautu sa srebrnim žicama... i ipak, nekim čudom, poziv nije dobio pevač bolji od svih njih.“

,Da pogadam. Simon Srebrnjezik?“

Simon se smerno osmehnuo. „Spreman sam da dokazujem istinitost svoje tvrdnje pred kraljem i dvorom. Hamiš je star, i često zaboravlja šta peva. A Kolio, sa onim smešnim tiroškim naglaskom! Ako razumeš svaku treću reč, imaš sreće.“

,Venčanje prireduje moja mila sestra. Čak i kada bih uspeo da ti obezbedim poziv, to bi možda izgledalo čudno. Sedam kraljevstava, sedam zaveta, sedam izazova, sedamdeset i sedam jela... ali osam pevača? Šta će prvoobrednik da kaže?“

,Nikada mi nisi delovao kao bogoboj ažljiv čovek, moj gospodaru.“

,Nije ovde reč o bogoboj ažljivosti. Neki običaji i se moraju poštovati.“ Simon otpi gutljaj vina. „A ipak... život pevača nije bez opasnosti. Bavimo se svojim zanatom u pivnicama i krčmama, pred neobuzdanim pijancima. Ako se nekom od sedam izabraničica tvoje sestre desi neki nesrečan slučaj, nadam se da ćeš o meni razmisliš kao o zameni.“ Lukavo se nasmeja, preterano zadovoljan samim sobom.

,Šest pevača ne bi valjalo, isto kao ni osam, to je sigurno. Raspitaju se za zdravlje Serseinih sedmoro. Ako neko od njih ne bude mogao da nastupa, moj čovek Bron će te naći.“

,Odlično, moj gospodaru.“ Simon bi tu možda i stao, ali preplavljen trijumfom, dodade: „Ja ću sigurno pevati na noć svadbe kralja Džofrija. Ako se desi da budem pozvan na dvor, pa, predstaviću kralju svoje najlepše pesme, pesme koje sam pevao po hiljadu puta, i koje će sigurno prijati svima. Ali ako budem pevao u nekoj jezivoj jazbini, međutim... pa, to bi bila prava prilika da isprobam svoju novu pesmu. *Jer zlatna ruka...*“

,To neće biti neophodno“, reče Tirion. „Imaš moju reč Lanistera, Bron će te uskoro posetiti.“

,Odlično, moj gospodaru“, kaza Srebrnjezik. Pročelavi trbušasti pevač ponovo uze harfu.

Bron ga je čekao s konjima na početku uličice. Pomogao je Tirionu da užaše. „Kada ga vodim u Senodol?“

„Ne vodiš ga.“ Tirion okrenuo konja. „Daj mu tri dana, a onda ga obavesti da je Harfista Hamiš slomio ruku. Reci mu da mu odeća nije priladna za dvor, tako da smesta mora da dobije novu. Rado će krenuti sa tobom.“ On se namršti. „Zadrži njegov jezik priča se da je srebrn. Ostatak niko ne treba da nade.“

Bron se iskeši. „Ima jedna narodna kuhinja u Buvljoj rupi koja pravi dobru klin-čorbu. Stavlaju u nju svakojako meso.“

„Postaraј se da tamo nikada ne jedem.“ Tirion potera konja u kas. Želeo je da se okupa, što vreljivo om vodom.

Međutim, čak mu i to skromno zadovoljstvo beše uskraćeno; čim se vratio u svoje odaje, Podrik Pejn ga obavesti da je pozvan u Desničinu kulu. „Lord hoće da te vidi. Desnica. Lord Tivin.“

„Sećam se ko je desnica, Pode“, reče Tirion. „Izgubio sam nos, ne i čitavu glavu.“

Bron se nasmeja. „Nemoj sada ti da malom otkineš glavu.“

„Što da ne? Ionako mu ničemu ne služi.“ Tirion se zapita šta je sada uradio. *Ili tačnije, šta nije uradio.* Poziv lorda Tivina je uvek imao zube; otac ga nikada nije zvao da bi zajedno ručali ili pili vino, to je bar bilo sigurno.

Kada je, malo kasnije, ušao u očevu radnu sobu, čuo je glas kako govori: „... trešnjevo drvo za korce, uvezano crvenom kožom i ukrašeno nizom zakivaka u obliku lavljih glava od čistog zlata. Možda s granatima kao očima... „,

„Rubinima“, kaza lord Tivin. „U granatima nema vatre.“ Tirion se nakašlja. „Moj gospodaru. Zvao si me?“ Otac diže pogled. „Jesam. Dodi i pogledaj ovo.“ Na stolu između njih ležao je dugačak zamotuljak od voštanoj platne, a lord Tivin je u ruci držao dugački mač. „Svadbeni dar za Džofrija“, reče on Tirionu. Pod svetлом koje je koso padalo kroz staklena okna, sećivo je treperilo crveno i crno dok ga je lord Tivin okretao da osmotri ostricu, a jabuka i krsnica su zlatno plamtele. „Zbog sveg tog budalaštoga blebetanja o Stanisu i njegovom čarobnom maču, činilo mi se najboljim da Džofriju poklonim nešto nesvakidašnje. Kralj treba da nosi kraljevsko oružje.“

„To je isuviše dobar mač za Džofu“, primeti Tirion.

„Stasće za njega. Evo, oseti mu težinu.“ On pruži mač, balčakom napred.

Mač beše mnogo lakši nego što je očekivao. Dok ga je okretao u ruci, video je i zašto. Samo je jedan metal mogao biti iskovani tako tanko a da pri tom ima čvrstoću potrebnu za borbu, a te nabore je bilo lako prepoznati, obeležje čelika koji je bio presavijan u vatri hiljadama puta. „Valirijski čelik?“

„Jeste“, reče lord Tivin glasom punim zadovoljstva.

Napokon, oče? Sećiva od valiriskog čelika behu retka i skupa, ali ih je ipak na svetu bilo nekoliko hiljada, možda nekih dve stotine samo u Sedam kraljevstava. Njegovog oca je uvek tištalo što nije jedno ne pripada kući Lanistema. Stari kraljevi Stene imali su takvo oružje, ali je veliki mač Svetla rila izgubljen kada ga je drugi kralj Tomen poneo sa sobom u Valiriju, u svoju ludu potragu. Nikada se nije vratilo; nije ni stric Džeri, najmladi i najpustolovniji brat njegovog oca, koji je pre nekih osam godina otišao u potragu za izgubljenim mačem.

Bar tri puta je lord Tivin nudio da kupi valirjske dugačke mačeve od osiromašenih manjih kuća, ali je uvek bio odlučno odbijen. Da toj sitnoj gospodi jedan Lanister zatraži kćeri, njih bi se rado lišili, ali se starih porodičnih mačeva nisu odricali.

Tirion se pitao odakle potiče metal za ovaj mač. Nekolicina majstora oružara umela je da radi sa

starim valirijskim čelikom, ali su tajne njegovog stvaranja nestale kada je Usud došao u staru Valiriju. „Boje su čudne“, primeti on dok je okretao sećivo na sunčevim zracima. Valirijski čelik je mahom bio tako tamnosivi da je delovao beznalo crno, kao što je i ovde bio slučaj. Ali je među naborima bila i crvena boja, jednakom tamna kao i siva. Dve boje su se preplatile a da se nigde nisu stapale, svaki nabor se jasno isticao, poput talasa noći i krvi na istoj čeličnoj obali. „Kako si postigao ove boje? Nikada nisam video ništa slično.“

„Ni ja, moj gospodaru“, reče oružar. „Przajjem, te boje mi nisu bile nameru, i mislim da ne bih umeo ponovo da ih stvorim. Tvoj gospodar otac je tražio grimiz vaše kuće, i tu sam boju nameravao da utisnem u metal. Ali valirijski čelik je tvrdoglav. Ti stari mačevi pamte, tako se priča, i ne menjaju se lako. Zazvao sam desetine čini, i posvetljavao crveno iznova i iznova, ali bi boja uvek tamnela, kao da sećivo upija sunce iz nje. A neki nabori uopšte nisu hteli da prime crvenu, kao što vidite. Ako su moji gospodari Lanisteri nezadovoljni, naravno da će probati ponovo, koliko god puta bude potrebno, ali...“

„Nema potrebe“, kaza lord Tivin. „Ovo je dobro.“

„Grimizni mač bi lepše svetlelo na suncu, ali ako ćemo pravo, meni se ove boje više dopadaju“, reče Tirion. „Imaju neku zlokobnu lepotu... i zbog njih je ovo sećivo jedinstveno. Rekao bih da na čitavom svetu nema sličnog mača.“

„Jedan postoji.“ Oružar seagnu nad stolom, razmota voštano platno i otkri drugi dugački mač.

Tirion ga uze, prethodno odloživši Džofrijev svadbeni poklon. Ako i nisu bili blizanci, bili su bar rodatci. Ovaj je bio deblji i teži, pola pedja širi i tri pedja duž, ali su im zajedničke bile iste tanane i čiste linije i ista jedinstvena boja, mreštanje krvi i noći. Tri brazde, duboko usećene, pružale su se na drugo ostrici od balčaka do vrha; kraljev mač imao je samo dve. Džofov balčak bio je mnogo lakšeniji, kraj evi krstnice behu izrađeni poput lavljih šapa ispruženih rubinskih kandži, ali su oba balčaka bila omotana lepo obradenom crvenom kožom, a obe jabuke behu u obliku lavljih glava.

„Veličanstveno.“ Čak i u ruci neveštaj poput Tirionove, mač kao da je bio živ. „Nikada nisam osetio bolju u ravnotežu.“

„Namenjen je mom sinu.“

Nema potrebe da pitam kom sinu. Tirion položi Džejmijev mač na sto kraj Džofrijevog, pitajući se hoće li Rob Stark ostaviti njegovog brata dovoljno dugo u životu da ga uzme u ruke. Naš otac sigurno tako misli, zasto bi inače iskovao ovo sećivo?

„Uradio si valjan posao, majstore Mot“, reče lord Tivin oružaru. „Moj kućevladatelj će ti platiti. I zapamtiti, rubine za korice.“

„Hoću, moj gospodaru. Veoma si velikodušan.“ Čovek umota mačeve u voštano platno, stavi ih pod mišku i kleknu na jedno koleno. „Čast je služiti kraljevoj desnici. Doneću mačeve na dan uoči venčanja.“

„Postaraj se da tako bude.“

Kada stražari izvedoše oružara, Tirion se uspentra na stolicu. „Dakle... mač za Džofu, mač za Džejmija, a čaknai bodež za lepeca. Zar tako stvari stoje, oče?“

„Bilo je dovoljno čelika za dve ostrice, ne za tri. Ako ti treba bodež, uzmi jedan iz arsenala. Robert ih je ostavio na stotine kada je umro. Džerion mu je kao svadbeni poklon dao pozlaćeni bodež s balčakom od slonovače i safirnom jabukom, a pola izaslanika koji su dolazili na dvor pokušali su da se dovore veličanstvu poklanjajući draguljima optočene noževe i posrebrene mačeve.“

Tirion se osmehnu. „Više bi mu se dodvorili da su mu davali svoje kćerke.“

„Tačno. Jedino sećivo koje je ikada koristio bio je lovački nož koji je kao dečak dobio od Džona Erina.“ Lord Tivin mahnu rukom, odagnavši kralja Roberta i sve njegove noževe. „Šta si našao na obali reke?“

„Blato“, reče Tirion, „nekoliko mrtvih stvorenja koja niko nije htio da sahrani. Pre nego što ponovo otvorimo luku, Crnobujica se mora očistiti, potopljeni brodovi razbiti ili izvaditi. Tri četvrtime dokova mora biti opravljeno, a neki se moraju sasvim srušiti i ponovo sazidati. Čitava riblja pijaca je uništena, a Rečna kapija i Kraljeva kapija su napukle od udaraca Stanisovih ovnova, i moraju da se zamene. Drhtim od pomisli na cenu.“ *Ako stvarno sereš zlato, oče, nadji mužnik i baci se na posao,* poželete da kaže, ali je znao da mu to ne bi bilo baš najpametnije.

„Naći ćeš zlata koliko je potrebno.“

„Stvarno? Gde? Riznica je prazna, to sam ti već rekao. Nismo još isplatili alhemičare za svu onu divљu vatrnu, niti kovače za moj lanac, a Sersei je obećala da će kruna platiti cenu Džofovog venčanja - sedamdeset i sedam prokletih jela, hiljadu gostiju, pitu punu golubica, pevače, žonglere...“

„Preterivanje ume da bude korisno. Moramo pokazati moć i bogatstvo Livačke stene čitavom kraljevstvu.“

„Što onda Livačka stena i ne plati?“

„Zašto? Video sam Maloprstičeve račune. Prihodi krune deset su puta veći nego pod Erisom.“

„Isto kao i njeni rashodi. Robert je rasipao zlato na sve strane, isto kao i svoje seme. Maloprstić se mnogo zaduživao. I kod tebe, između ostalih. Da, prihodi su zamašni, ali su jedva dovoljni da pokriju kamate Maloprstičevih dugova. Hoćeš li otpisati dugove prestola kući Lanistera?“

„Ne budi smešan.“

„Onda će možda sedam jela biti dovoljno. Tri stotine gostiju umesto hiljadu. Čini mi se da bračni zaveti jednako obavezuju čak i njihov izricanju *ne prisustvuje* medved koji i igra...“

„Tireli bi nas smatrali za škree. Hoću i venčanje i izgradnju priobalja. Ako ne možeš da ih platiš, reci, i naći ću sposobnijeg gospodara kovnica.“

Tirion nije nameravao da bude smenjen nakon tako kratkog vremena na dužnosti. „Naći ću ti novac.“

„Hoćeš“, reče mu otač glasom koji je govorio da će tako i morati da bude, „a dok se time baviš, postaraš se da pronadeš i ženin krevet.“

„Znači, glasine su stigle i do njega. „Našao sam ga, hvala lepo. To je komad nameštaja između prozora i kamina, sa somotskim baldahinom i dušekom punim gušćeg perja.“

„Drago mi je što si u tome uspeo. Sada ćeš možda pokušati da spoznaš ženu koja ga deli sa tobom.“

„Ženu? Dete, hoćeš da kažeš. „Da li ti je to pauk šapnuo u uho, ili moram da zahvalim svojoj sestri?“ S obzirom na sve ono što se dešavalо pod Serseinim čaršavima, čovek bi pomislio da će biti dovoljno pristojna da ne gura nos u ovo. „Reci mi, zašto su sve Sansine sobarice u Serseinoj službi? Muka mi je da me uhode u vlastitim odajama.“

„Ako ti se ne dopadaju ženine sluškinje, otpusti ih i nadi one koje će ti se više dopadati. To je twoje pravo. Mene brine devičanstvo twoje žene, a ne njene sobarice. Ta... obzirnost me čudi. Da nema Starkova mala neku manu?“

„Zašto te toliko proketo zanima gde ga guram?“ - besno upita Tirion. „Sansa je premlada.“

„Dovoljno je odrasla da postane gospa od Zimovrela kada joj brat bude mrtav. Uzni joj devičanstvo, i bićeš korak bliži uzimanju u Severa. Napravi joj dete, i plen je takoreći tvoj. Treba li da te podsećam da brak koji postoji samo na hartiji i može da se poništi?“

,„Mogu da ga ponište prvoobrednik ili Veće Vere. Naš sadašnji prvoobrednik je dresirana foka koja lepo levče kada joj se naredi. Pre će Mesečev Dečak poništiti moj brak nego on.“

,„Možda je trebalo da Sansu Stark udam za Mesečevog Dečaka. On bi verovatno znao šta s njom da uradiš.“

Tirion stegnu rukonaslane. „Dovoljno sam slušao o devičanstvu moje žene. Ali, kad već govorimo o brakovima, zašto nema vesti o predstojećem venčanju moje sestre? Koliko se sećam...“

Lord Tivin ga preseče. „Međi Tirel je odbio moju ponudu da Sersei udam za Vilasa.“

,„Odbio je našu milu Sersei?“ To je smesta oraspoložilo Tiriona.

,„Kada sam mu najpre izneo ponudu, činilo se da je lord Tirel veoma naklonjen tom predlogu“, reče mu otac. „Dan kasnije, sve se promenilo. Staričino maslo. Nemilosrdno zvoca svom sinu. Varis tvrdi da mu je rekla kako je tvoja sestra prestara i previše korišćena za tog njenog dragocenog čopavog sina.“

,„To se Sersei sigurno dopalo.“ On se nasmeja.

Lord Tivin ga ledeno pogleda. „Ona za to ne zna. Neće ni saznati. Za sve nas bi bilo najbolje da ponude nikada nije ni bilo. Postaraj se da to upamtиш, Tirione. Ponude nikada nije ni bilo.“

,„Kakve ponude?“ Tirionu se činilo da će lord Tirel i te kako zažaliti zbog tog odbijanja.

,„Tvoju sestruru ćemo ipak udati. Pitanje je: za koga? Imam nekoliko predloga...“ Pre nego što stiže do prvog, začu se kucanje i stražar proviri da najavi velemeštra Piselija. „Nela ude“, reče lord Tivin.

Piseli ude teškim koralom, oslanjajući se na štap, i zastade tamom toliko da uputi Tirionu pogled od koga bi se zgrušalo mleko. Njegova nekada veličanstvena bela brada, koju je neko, začudo, obrijao, rasla je retka i tanka, otrivajući ružnu i mlitavu kožu što je visila ispod vratu. „Moj gospodaru desnice“, kaza starac, poklonivši se što je dublje mogao a da ne padne, „stigla je još jedna ptica iz Crnog zamka. Da se možda posavetujemo nasamo?“

,„Nema potrebe.“ Lord Tivin mahnu velemeštu Piseliju da sedne. „Tirion može da ostane.“

Staaaamo, mogu? On protrojava nos i sačeka.

Piseli pročisti grlo, što je zahtevalo mnogo hroptanja i kašljanja. „Pismo je od istog Bouena Marša koji je poslao i poslednje. Od zapovednika odbrane. Piše da je lord Mormont poslao glas o divljanim kojim kreću na jug, o nepreglednom mnoštvu.“

,„Zemlje s one strane Zida ne mogu da prehrane nepregledno mnoštvu“, reče lord Tivin odlučno. „To upozorenje nije novo.“

,„Ovo poslednje jeste, moj gospodaru. Mormont je poslao pticu iz Uklete šume, javio je da je napadnut. Kasnije je stiglo još gavranova, ali nijedan nije nosio pisma. Taj Bouen Marš se boji da je lord Mormont poginuo, sa svim svojim ljudima.“

Tirion se prilično dopadao stari Džor Mormont, njegovo jednostavno ophodenje i brbljiva ptica. „Da li je to sigurno?“ - upita on.

,„Nije“, priznade Piseli, „ali se za sada niko od njegovih ljudi nije vratio. Marš se boji da su ih divljeni pobili, i da sam Zid uskoro može biti napadnut.“ On potraži po odoru i izvuče komad hartije. „Evo njegovog pisma, moj gospodaru, molbe za svih pet kraljeva. Hoće ljudi, koliko god ljudi možemo da mu pošaljemo.“

,„Pet kraljeva?“ To se nije dopalo njegovom ocu. „U Vesterusu postoji samo jedan kralj. Te budale u crnom bi mogle to da zapamte ako žele da ih veličanstvo čuje. Kada budeš odgovarao, reci mu da je Renli mrtav, a da su ostali izdajnici i lažni kraljevi.“

,„Nema sumnje da će mu biti drago kad to čuje. Zid je svet za sebe, i vesti tamo često kasno stižu.“

Piselijeva glava zaigra gore-dole. „Šta da kažem Maršu povodom ljudi za koje preklinje? Da sazovemo Veće...“

„Nema potrebe. Noćna straža je čopor lopova, ubica i niskorodenih bednika, ali verujem da mogu dokazati suprotno, uz odgovarajuću disciplinu. Ako je Mormont mrtav, crna braća moraju da izaberu novog lorda zapovednika.“

Piseli lukavo pogleda Tiriona. „Odlična ideja, moj gospodaru. Znam pravog čoveka za to. Dženosa Slinta.“

Tirionu se taj predlog ni najmanje nije dopao. „Crna braća sama biraju svog zapovednika“, podseti ih on. „Lord Slint je nov na Zidu. Znam to, sam sam ga tamo poslao. Zašto bi njega izabrali pre desetine iskusnijih ljudi?“

„Zato“, reče njegov otac glasom koji je govorio da je Tirion prilično slabouman, „što ako ne budu glasali kako im je rečeno, Zid će se pre otopiti nego što će videti i jednog novog čoveka.“

Da, to bi moglo da upali. Tirion seagnu napred. „Dženos Slint je pogrešan izbor, oče. Bolje bi nam poslužio zapovednik Kule senki. Ili Istočne Morobdije.“

„Zapovednik Kule senki je Malister od Vodogleda. Morobdiju drži jedan gvozdenčovek“ Nijedan neće poslužiti njegovim namerama, jasno je govorio glas lorda Tivina.

„Dženos Slint je kasapinov sin“, podseti grubo Tirion oca. „Sam si mi rekao...“

„Sećam se šta sam ti rekao. Crni zamak nije Harendvor. Noćna straža nije Kraljevo veće. Postoji posao za svaki alat i alat za svaki posao.“

Tirion oseti nalet besa. „Lord Dženos je šupalj oklop koji će se prodati onom ko najviše plati.“

„To smatram za dobru preporuku. Ko može da ponudi više od nas?“ On se okrenu Piseliju. „Pošalji i gavrana. Napiši da je kralj Džofri duboko ozalošćen vestima o smrti lorda zapovednika Mormonta, ali da nažalost trenutno ne može poslati više ljudi, pošto je toliko buntovnika i usurpatora još uvek na slobodi. Nagovesti da sve to može biti sasvim drugačije kada se presto osigura... pod uslovom da kralj ima puno poverenje u vodstvo na Zidu. Na kraju, zatraži od Marša da prenese najtoplje pozdrave od veličanstva njegovom vernom prijatelju i slugi, lordu Dženosu Slintu.“

„Da, moj gospodaru.“ Piseli ponovo zaklima svojom smeđiranom glavom. „Napisaću šta desnica zapoveda. S velikim zadovoljstvom.“

„Trebalо je da mu odsečem glavu, a ne bradu, pomislí Tirion..“ Slint je trebalо da zapliva sa svojim dragim prijateljem Alarom Dimom. Sa Simonom Srebrnjekizkom bar nije ponovio tu glupu grešku. Vidiš, oče? - poželete da vikne. Vidiš kako brzo učim od tebe?

SEMVEL

Gore na tavanu, žena se bučno poradala, dok je dole kraj vatre jedan čovek umirao. Semvel Tarli nije znao šta ga više plaši. Sirog Banena su pokrili gomilom krzna i dobro su rasplamsali vatru, ali je on svejedno samo ponavljaо: „Hladno mi je. Molim vas. Tako mi je hladno.“ Sem je pokušavaо da ga nahrami supom od luka, ali ovaj nije mogao da guta. Supa mu je kapala niz usne i bradu brže nego što je Sem stizaо da prinese kašiku.

„Ovaj je već mrtav.“ Kraster ga ravnodušno pogleda dok je žvakao klobasicu. „Bolje bi bilo da mu gurneš nož u grudi nego što mu guraš tu kašiku u usta, ako mene pitaš.“

„Ne sećam se da smo te pitali.“ Džin nije bio viši od pet stopa - pravo ime mu je bilo Bedvik - ali je ipak bio žestok čovek, „Ubico, jesli li pitao Krastera za savet?“

Sem se zgrči na to ime, ali odmahnu glavom. Napuni još jednu kašiku, prinese je Banenovim usnama i pokuša da mu je stavi u usta.

„Hranu i vatrū“, govorio je Džin, „samo smo njih od tebe tražili. A hranu nam nisi dao.“

„Budi srećan što vam i vatrū dajem.“ Kraster beše širok čovek, još širi zbog otrečanih smrdljivih ovčjih koža koje je nosio i danju i noću. Imao je širok pljosnat nos, usta koja su se krivila na jednu stranu, a nedostajalo mu je i uvo. I mada su mu učebana kosa i zamršena brada bile gotovo bele, njegove čvornovate šake još su delovale snažno. „Na’ranio sam vas kol’ko sam mogo, al’ste vi vrane uvek gladni. Pobožan sam čovek, inače bi’ vas odavno najurio. Misliš da mi trebaju ovakši, ko što je ovaj, da mi umiru na podu? Misliš da mi trebaju svu vašu usta, maluša?“ Divljanin pljunu. „Vrane. Kada je to crna ptica donela nešto dobro u nečiji dvor, pitam ja vas? Nikada. Nikada.“

Još supe curnu iz uglova Banenovih usta. Sem je obrise krajem rukava. Izvidnikove oči behu otvorene, ali nisu videle. „Hladno mi je“, reče on jedva čujno. Meštar bi možda znao kako da ga spase, ali meštra nisu imali. Belooki Kedž je pre devet dana odsekao Banenovo smrskano stopalo, uz obilje gnoja i krv, od čega je Semu pozlilo, ali je to bilo premalo i prekasno. „Tako mi je hladno“, ponoviše blede usne.

Dvadesetak odprane crne braće čučalo je na podu ili sedelo na grubo tesanim klupama, pijući iz čaša istu retku supu od luka i žvačući tvrdi dvopek Nekolicina je, sudeći po izgledu, bila ranjena i gore od Banena. Fornio je već danima bio u bunilu, a iz ser Bjamovog ramena curkao je odvratan žuti gnoj. Kada su krenuli iz Crnog zamka, Mrki Bernar je poneo čitave vreće balzama od slaćice, mlevenog belog luka, vrbene, maka, kraljbakra i drugog lekovitog bilja. Čaki slatkisana, koji je darivao bezbolnu smrt. Ali Mrki Bernar je poginuo na Pesnici, i niklo se nije setio da potraži lekove meštra Emona. I Hejk je ponešto znao da lekovitim biljkama, pošto je bio kuvar, ali je i Hejk takođe nestao. Zato je na preživele kućevopravitelje palo da pomognu ranjenicima koliko mogu, a to nije bilo previše. *Ovde su barem na suvom, i vatra ih greje. Ipak, potrebno im je još hrane.*

Svima im je bilo potrebno još hrane. Ljudi su gundali već danima. Ćopavi Karl je ponavljaо kako Kraster negde ima skrivenu ostavu, a Gart iz Starigrada je počeo da ponavlja isto kada ga lord zapovednik nije mogao čuti. Sem je pomiclio da zatraži nešto hranljivije bar za ranjenike, ali se nije usudio. Krasterove oči behu hladne i zle, i kada god bi ga divljanin pogledao, šake bi mu se trzale, kao da hoće da ih stegne u pesnice. *Zna li on to da sam razgovarao s Filijem kada smo poslednji put bili ovde? - pitao se. Da mu nije ispričala kako sam joj rekao da čemo je povesti? Da je nije batinama naterao na to priznanje?*

,Hladno mi je“, reče Banen. „Prekljinjem vas. Hladno je.“

Uprkos svoj toploti i dimu Krasterovog dvora, i Sem je osećao hladnoću. *A i umoran sam, tako umoran.* Trebao mu je san, ali kada god bi sklopio oči, sanjao bi o mećavi i mrtvacima kako idu ka njemu crnih šaka i svetih plavih očiju.

Sa tavana se prolomi Filin drhtavi jecaj i ispuni čitavu prostoriju. „Guraj“, ču on jednu od Krasterovih starijih žena kako joj govori. „Jače. Jače. Vrišti ako će ti biti lakše“ Ona je posluša, i to tako glasno da se Sem zgrči.

Kraster diže glavu i mračno pogleda uvis „Muka mi je više od te vrskise“, viknu on gore. „Daj joj krpu da zagriže, ili ima pesnicom da je učutkam kad joj se popnem gore.“

Stvarno je bio u stanju da uradi tako nešto, znao je Sem. Kraster je imao devetnaest žena, ali se nijedna ne bi usudila da se suprotstavi da se on popeo uz leštvice. Kao što se nisu suprotstavila ni crna braća kada je pre dva dana pretukao jednu od mladih devojaka. Bilo je gundanja, naravno. „Ubiće je“, rekao je Gart od Zelenputa, a Čopavi Karl se nasmejao i dodao: „Ako mu mali slatkiš nije dobar, što je meni ne da!“ Crni Bernar je tihoo besno kleo, a Alan od Robja je ustao i izšao da ne bi više morao da sluša. „Njegov krov, njegov zakon“, podsetio ih je izvidnik Ronel Harkli. „Kraster je prijatelj Straže.“

Prijatelj, pomici Sem dok je slušao Filine prigušene krike. Kraster je bio okrutan čovek koji je gvozdenom rukom vladao svojim ženama i kćerima, ali je njegova utvrda ipak bila utočište. „Smrznute vrane“, izrugivao im se Kraster kada su stigli, šaćica koja je preživela sneg, utvare i suroru hladnoću. „A i jato vam je mnogo manje nego kada ste krenuli na sever.“ Pa ipak im je dao mesto na podu, krov da ih zaštititi od snega, vatru da ih osuši, a njegove žene su im donele čaše punе kuvanog vina da im uliju bar malo toploće u trbuhe. „Proklete vrane“, tako ih je zvao, ali im je ipak dao hrane, koliko god bedna bila.

Mi smo gosti, podseti Sem sebe. *Fili je njegova. Njegova kći, njegova žena. Njegov krov, njegovi zakoni.*

Kada je prvi put video Krasterovu utvrdu, Fili je došla da ga preklinje za pomoć, i Sem joj je dao svoj crni plašt da salkije stormak kada je otisla da nade Džona Snežnog. *Vitezovi treba da brane ženu i decu.* Među crnom braćom samo su nekolicina bili vitezovi, ali ipak.. *Svi smo izgovorili reči,* pomici Sem. *Ja sam štit koji brani kraljevstva ljudi.* Žena je žena, makar bila i divljanka. *Moramo da joj pomognemo. Moramo.* Fili se bojala za svoje dete; bojala se da će biti dečak Kraster je svoje kćeri podazio da mu budu žene, ali na njegovom imanju nije bilo ni muškaraca ni dečaka. Fili je rekla Džonu da Kraster sinove daje bogovima. *Ako su bogovi milostivi, podariće joj kći,* molio se Sem.

Gore na tavanu, Fili priguši vrisak „To je to“, reče žena. „Sad još jednom gurni. O, vidim mu glavu.“

Vidim joj glavu, pomici Sem jadno. *Njenu glavu, njemu.*

,Hladno“, izasti Banen tihoo. „Molim vas, tako je hladno.“ Sem odloži zdelu i kašiku, prebací još jedno krvno preko samrtnika, stavi još jedan štapić na vatru. Fili vrisnu, pa stade da dahće. Kraster je žvakao svoju tvrdu crnu kobasicu. Ima kobasicu za sebe i svoje žene, rekao je, ali ne i za Stražu. „Žene“, požali se on. „Kako samo kulaču... Jednom sam imo krmaču koja je oprasila osmoro, a nije ni zastenjala.“ Zvačući, on okrenu glavu i prezivo zaškđi i u Sema. „Bila mi je ta krmača skoro debela ko ti, dečko. Ubico.“ Nasmeja se.

Sem više nije mogao da trpi. Otetura se od vatre, trapavo preskačući usnule i umiruće ljude na tvrdi nabijenom zemljanim podu. Od dima i vrisaka i stenjanja osećao je vrtoglavicu. Oborivši

glavu, probi se između obešenih jelenskih koža koje su služile Krasteru kao vrata i zakorači u dan.

Popodne beše oblačno, ali ipak dovoljno svetlo da ga zaslepi nakon mрака u dvorani. Nešto snega je još prekrivalo granje okolnog drveća i zlatna i crvenkasta brda, ali ga je bilo manje nego pre. Oluja je prošla, i dani u Krasterovoj utvrdi bili su... pa, možda ne topli, ali ni tako surovo hladni. Sem je čuo tih kapanje vode sa ledenjača što su visile sa ivice debelog zemljjanog krova. Duboko je i drhtavo uzdahnuo, i osvrnuo se oko sebe.

Na zapadnoj strani su Jednoruki Olo i Tim Kameni hrаниli i pojili preostale konjiće.

Niz vетар, druga braća su drala i čerečila životinje za koje se smatralo da su preslabe da nastave. Kopljanici i strelici su čuvali stražu iza zemljanih nasipa koji su bili Krasterova jedina zaštita protiv svega što je moglo doći iz šume, dok je desetak vatrica slalo u nebo debele prste plavosivog dima. Sem začu daleke odjekе sekira u šumi, gde su braća sekla dovoljno drveta da održe vatre čitave noći. Noći su bile rđave. Kada padne mрак I dođe *hladnoća*.

Napada nije bilo otkako su stigli kod Krastera, ni utvara ni Tudina. A neće ih ni biti, rekao je Kraster. „Boži čovek talvih stvorova ne mora da se boji. To sam jednom i reko Mensu Rajderu, kada je došo da njuška ovuda. Nije me slušao, isto ko ni vi vrane s vašim mačevima i prokletim vatrama. Ništa vam oni neće pomoći kada bela ‘ladnoća’ dođe. Tada vam mogu pomoći samo bogovi. Valjalo bi vam da ste s njima dobri.“

I fili je govorila o beloj hladnoći, i rekla mu je kakve žrtve Kraster prinosi svojim bogovima. Sem je poželeo da ga ubije kada je to čuo. *Iza Zida nema zakona*, podseti on sebe, a Kraster je prijatelj Straže.

Iza dvora od blata i pruća začu se nekalvka vika. Sem ode da pogleda. Gazio je po kaši od otopljenog snega i melkog blata, za koju je Žalobni Ed uporno tvrdio da se zapravo sastoji od Krasterovih govana. Bila je, međutim, gušća od govana; tako se lepila za Semove čizme da mu je jednu zamalo svukla s noge.

Iza baštę i praznog tora, desetak crne braće strelama je gadalo metu koju su napravili od sena i slame. Vitki plavokosi lućeupravitelj koga su zvali Slatki Donel pogodio je sa pedeset koraka gotovo samo središte.

„Da te vidim, starče, možeš li bolje od ovoga“, reče on.

„Mogu, nego što.“ Almer, pogubljen, sivobrad, militave kože i spretnih pokreta, zakorači do crte na zemlji i izvuče strelu iz tobolca za pojasmom. U mladosti je bio odmetnik, član ozloglašenog Bratstva Kraljeve šume. Tvrdio je da je jednom pogodio strelok u šaku Belog Bika od Kraljeve garde da bi ukrao poljubac dorskoj princezi. Ukrao joj je i dragulje, i kovčeg pun zlatnih znajjeva, ali je pripit najviše voledo da se hvali poljupcem.

Napeo je luk, pokreton glatkim kao letnja svila, a onda odapeo. Strela mu pogodi metu pedalj bliže središtu od Donelove. „Je li ovo dovoljno dobro, momče?“ - upita, zakoračivši unazad.

„Dovoljno dobro“, nevoljno priznade mladi čovek. „Vetar ti je pomogao. Duvaš je jače nego kada sam ja gadao.“

„Onda je valjalo da se prilagodiš. Imaš dobro oko i mirnu ruku, al’ će ti trebati još ponešto da bi nadmašio čoveka iz Kraljeve šume. Streličar Dik je mene naučio kako da naprem luk, a bolji strelac od njega nije zemljom hodio. Je li, jesam ti pričo o matorom Diku, a?“

„Samo trista puta.“ Svaki čovek iz Crnog zamka beše čuo Almerove priče o velikoj odmetničkoj družini iz starih dana; o Simonu Tojnu i Osmehnutom vitezu, Ozvinu Dugovratom Triput Vešanom, Vendi Beloj Srni, Streličaru Diku, Benu Trbušini, i svima ostalima. Tražeći načina da pobegne, Slatki

Donel se osvrnu i primeti Sema kako stoji u blatu. „Ubico“, pozva. „Dodi, pokaži nam kako si ubio Tudina.“ I pruži mu svoj dugački luk od tisovine.

Sem počrvene. „Nije to bila strela, bio je bodež, od zmajstakla...“ Znao je šta će se desiti ako uzme luk Promašiće metu i poslati strelu preko nasipa u drveće. Onda će čuti smeh.

„Sve jedno“, reče Alan od Rozbijja, još jedan dobar strelac. „Svi hoćemo da vidimo kako Ubica gada. Je li tako, momci?“

Nije mogao da ih pogleda; posprdne osmehe, surove šale, prezir u njihovim očima. Sem se okrenu s namerom da se vratи putem kojim je došao, ali mu desna noga potonu duboko u blatu, i kada pokuša da je izvuče, čizma mu s nje skliznu. Morao je da klekne da je iščupa dok mu je smeh odzvanjan u usima. Uprkos svim čarapama, istopljeni sneg mu je skroz nakvacio stopala pre nego što je uspeo da pobegne. *Beskoristan sam, pomislji jadno. Otac me je dobro procenio. Nemam prava da budem živ kada je toliko hrabrih ljudi izginulo.*

Gren je pazio na vatru južno od kapije. Skinuo se do pojasa dok je cepao drva. Lice mu beše zajapureno od napora, znoj mu se pušio s kože.

Ipak se osmehnu kada vide Sema kako mu prilazi. „Tudini ti ukrali čizmu, Ubico?“

„Zar i on? „Blato. Molim te, nemoj tako da me zoveš.“

„Zašto da ne?“ Gren je zvučao iskreno začudeno. „To je dobro ime, i pošteno si ga stekao.“

Pip je oduvek zavitlavao Grena da je tup kao točilo, tako da je Sem sada strpljivo objasnio. „To je samo drugi način da me zovete kulkavicom“, reče, stojeći na levoj nozi i obuvajući blatnjavu čizmu. „Rugaju mi se, isto kao što se rugaju Bedivku kada ga zovu Džin.“

„Ali on nije Džin“, laza Gren, „a Pol nije bio mali. Dobro, možda je bio kada se rodio, ali posle nije. A ti nisi ubio Tudina, tako da to nije isto.“

„Samo... ja nisam... ja sam se bojao!“

„Isto ko i ja. Jedino Pip tvrdi da sam preglup da bi' se plašio. Plašim se isto ko i ostali.“ Gren se sagnu da uzme cepanicu, i baci je u vatru. „Nekada sam se bojao Džona, kada sam moro da se bijem s njim. Bio je tako brz, i borio se ko da 'oce da me načisto ubije.“ Zeleni, vlažni komad drveta zadimio se u vatri pre nego što je bukruo. „Ali to nisam nikom rekao. Ponekad mislim da se svi samo prave da su hrabri, a niko od nas zapravo nije. Možda možeš da postaneš hrabar tako što se pretvaraš, ne znam. Pusti ih da te zovu Ubica, šta te brigas?“

„Ti nisi voleo kada te je ser Aliser zvao Bivo.“

„Govorio je da sam velik i glup.“ Gren se počeša po bradi. „Da je Pip 'teo tako da me zove, to bi bilo u redu. Ili ti, ili Džon. Divlji bivo je žestoka i jaka zverka, tako da to nije tako loše, a ja *jesam* velik, i još rastem. Zar ti nije bolje Sem Ubica nego ser Svinjče?“

„Zašto ne mogu da budem samo Semvel Tarli?“ On teško sede na vlažni trupac koji je Gren još nije iscepao. „Zmajstaklo ga je ubilo. Ne ja, zmajstaklo.“

Ispričao im je. Sve im je ispričao. Neki mu nisu verovali, znao je. Kama mu je gurnuo pod nos svoju kamu i rekao: „Imam gvožđe, šta će mi staklo?“ Crni Bernar i trojica Garta jasno su pokazivali da sumnjaju u čitavu priču, a Roli od Sestrigrada je otvoreno rekao: „A da nisi ubio neki šuštavi žbun, pa se ispostavilo da to Mali Pol kenja, a ti sad nama smislio laž.“ Ali Diven je saslušao, i Žalobni Ed, i naterali su Sema i Grena da ispričaju sve lordu zapovedniku. Mormont se mrštio dok je slušao, i često ga grubo prekidao pitanjima, ali je bio isuviše oprezan čovek da bi se tek tako odrekao neke prednosti, koliko god malo verovatna bila. Zatražio je od Sema da mu da sve zmajstaklo iz njegovog ranca, mada ga nije bilo previše. Kada god bi Šem pomislio na svežanj koji je Džon našao zakopan ispod

Pesnice, došlo bi mu da zaplače. Bilo je oštrica noževa i vrhova kopalja, i bar dve ili tri stotine strela. Džon je napravio bodež za sebe, Sema i lorda zapovednika, a Semu je dao i jednu glavu kopla, stari slomljeni rog i nešto vrhova strela. Gren je takođe uzeo šaku vrhova strela, ali je to bilo sve.

I tako su sada imali samo Mormontov bodež i onaj koji je Sem dao Grenu, kao i devetnaest strela i dugačko hrastovo koplje s vrhom od crnog zmajstakla. Stražari su predavali koplje jedan drugom po završetku smene, dok je Mormont razdelio strele svojim najboljim strelcima. Mucavi Bil, Gart Šivoper, Ronel Harkli, Slatki Donel Brdski i Alan od Rozbjija su imali po tri, a Almer je imao četiri. Ali čak i kada bi im svaka pogodila, ubrzo bi morali da gadaju vatrenim strelama, kao i ostali. Na Pesnici su bili odapeli na stotine vatrenih strela, a ipak nisu zaustavili utvare.

Neće biti dovoljno, pomisli Sem. Krasterovi nasipi od blata i snega jedva će usporiti utvare, koje su se uspele uz mnogo strmije obronke Pesnice, i preplavile prstenasti zid. A umesto tri stotine disciplinovane braće, sada će ih dočekati četrdeset i jedan preživeli, od kojih su devotorica preslabi da bi se borili. Četrdeset i četvorka su se kroz mečavu probila do Krasterove utvrde, od šezdesetak kojih su pobegli sa Pesnicu, ali su trojica umrla od rana, a uskoro će im se pridružiti i Banen.

„Misliš da su utvare otisle?“ - upita Sem Grena. „Zašto ne dodu da nas dokrajče?“

„Dolaze samo kada je hladno.“

„Jeste“, reče Sem, „ali da li hladnoća donosi utvare, ili utvare donose hladnoću?“

„Koga briga?“ Iverje se razlete na sve strane pod udarcem Grenove sekire. „Dolaze zajedno, to je jedino bitno. Ej, sada kada znamo da ih zmajstaklo ubija, možda uopšte i neće ni da dodu. Možda se oni sada boje nas!“

Sem poželet da poveruje u to, ali mu se činilo da kada je neko mrtav, strah nema više značaja od bola ili ljubavi ili dužnosti. On obgrli noge, znojeći se pod slojevima vune, kože i krvna. Zmajstaklo je istopilo bledo stvorene u šumi, tačno... ali je Gren pričao kao da će to isto uraditi i utvarama. *To ne znamo*, pomisli on. *U stvari, ništa ne znamo. Voleo bih da je Džon ovde*. Voleo je Grena, ali s njim nije mogao da razgovara kao sa Džonom. *Džon me sigurno ne bi zvao Ubica. I s njim bih mogao da razgovaram o Filinom detetu*. Džon je, međutim, odjahaо s Korinom Polušakom, i od tada o njemu nije bilo ni glasa. *I on je imao bodež od zmajstakla, ali da li se setio da ga upotrebi? Šta ako leži mrtav i smrznut u nekoj jarugiji... ili još gore, šta ako je mrtav, a hoda?*

Nije shvatalo zašto bi bogovi uzeli Džona Snežnog i Banenu, a ostavili njega, tako strašljivog i nespretnog. *Trebalо je da pogine na Pesnici*, gde se tri puta upišao, a pride i izgubio mač. A i umro bi u šumi da Mali Pol nije naišao i poneo ga. *Kada bi sve ovo samo bio san. Mogao bih da se probudim*. Kako bi to bilo lepo, probudit se na Pesnici Prvih ljudi, još okružen svom braćom, čak i Džonom i Duhom. Ili još bolje, probudit se u Crnom zamku iza Zida i otici u zajedničku prostoriju na zdelu guste kaše od žitarica, s velikim komadom maslaca koji se topi u sredini, i kašikom meda pride. Od same te pomislji, prazni stomak mu zakrča.

„Sneg.“

Sem diže pogled na taj zvuk Gavran lorda zapovednika Mormonta kružio je iznad vatre, mašuci velikim crnim krilima.

„Sneg“, graktala je ptica. „Sneg, sneg.“

Gde god da se gavran pojavi, uskoro bi stigao i Mormont. Lord zapovednik izroni ispod krošnji, na svom konjiću, između starog Divena i izvidnika lisičnjeg lica, Ronela Harklija, koji je postavljen na mesto Torena Smolvuda. Kopljanci na kapiji i upitale ko ide, a Matori Medved im grubo uzvratili: „A ko u sedam paklova može da ide? Da vam Tudini nisu oči ukrali?“ On projaha između kapijskih stubova,

na kojima su se nalazile ovnjska i medveda lobanja, a onda zauzda konjića, diže pesnicu i zviznu. Gavran se, mlatarač ući krilima, odazva njegovom pozivu.

,Moj gospodaru“, ču Sem Ronela Harklijia kako govori, „imamo samo dvadeset i jednog konja, a za polovinu sumnjam da će izdržati do Zida.“

,Znam“, progunda Mormont. ,Ipak moramo da krenemo. Kraster nam je to jasno stavio do znanja.“ On pogleda ka zapadu, gde su tmasti crni oblaci skrivali sunce. ,Bogovi su nam dali predah, ali koliko dug?“ Mormont skoči iz sedla, a gavran mu polete. Onda vide Sema, i zagreme: „*Tarli!*“

,Ja?“ Sem nespretno ustade.

,Ja?“ Gavran slete na starčevu glavu. ,Ja?“

,Je li se zoveš Tarli? Imaš brata ovde negde? Da, ti. Zatvori usta i polazi sa mnom.“

,Sa tobom?“ Reči mu piskutava izleteše.

Lord zapovednik Mormont ga ošinu pogledom. „Ti si čovek Noćne straže. Pokušaj da ne napuniš gaće svaki put kada te pogledam. Polazi, rekoh.“ Čizme mu načiniše gnjecave zvukе u blatu, i Sem potreća da ne bi zaostao. ,Razmišljaš sam o tom tvom zmajstaku.“

,Nije ono moje“, reči Sem.

,Zmajstaku Džona Snežnog, onda. Ako su bodeži od zmajstaka ono što nam treba, zašto onda imamo samo dva? Svakog bi čoveka na Zidu trebalo naoružati po jednim na dan kada položi zakletvu.“

,Nismo znali...“

Nismo znali! Ali nekada sigurno jesmo. Noćna Straža je zaboravila svoju pravu svrhu, Tarli. Ne gradi se zid od sedamsto stopa da divljaci u krznima ne bi otimali žene. Zid je podignut da štiti kraljevstva ljudi... i to ne od drugih ljudi, a divljani to u suštini jesu. Previše godina, Tarli, previše stotina i hiljadu godina. Izgubili smo iz vida istinskog neprijatelja. A sada je došao, i mi ne znamo kako da mu se suprotstavimo. Jesu li zmajevi napravili zmajstaklo, kao što knjetovi vole da pričaju?“

,Meštri misle da nisu“, promuca Sem. ,Meštri kažu da potiče iz plamena u zemlji. Zovu ga opsidijan.“

Mormont frknu. ,Mogu da ga zovu i pita od limuna, što se mene tiče. Ako ubija onako kao što kažeš, hocu ga još.“

Sem se spotače. ,Džon je našao još, na Pesnicu. Stotinu vrhova za strele, kao i kopljja...“

,To si mi već rekao. Slaba vajda od toga sada. Da bismo stigli na Pesnicu, morali bismo da se naoružamo oružjem koje nećemo imati sve dok ne stignemo na prokletu Pesnicu. A tu su i divljani. Zmajstaklo ćemo morati da nademo negde drugde.“

Sem beše gotovo zaboravio na divljane, toliko se koječega od tada desilo. ,Deca šume koristila su sečiva od zmajstaka“, reče on. ,Ona bi znala gde da nademo opsidijan.“

,Deca šume su mrtva“, kazи Mormont. ,Prvi ljudi su polovinu pobili bronzanim sečivima, a Andali su gvožđem završili posao. Zašto bi bodež od stakla...“

Matori Medved zastade kada Kraster razgrnu kožu i izade na vrata. Divljanin se osmehnu, otkrivši usta puna smeđih, trulih zuba. ,Dobio sam sina.“

,Sina“, graknu Mormontov gavran. ,Sina, sina, sina.“

Lice lorda zapovednika beše uločeno. ,Drago mi je zbog tebe.“

,Stvarno? Vidiš, meni će biti drago kada ti i tvoji odetete. Krajnje je vreme, rekoh bi ja.“

,Cim nam se ranjenici dovoljno oporave...“

,Oporevali su se koliko je moguće, stara vrano, i to obojica znamo. Ovima koji umiru, a znamo ko su preseći proklete grkljane, i skrati im muke. Ili ih ostavi ako nemaš petlju, i ja će se postaratati za

njih.“

Lord zapovednik Mormont se nakostreši. „Toren Smolvud je tvrdio da si prijatelj Straže...“

„Jesam“, reče Kraster. „I dao sam ti sve što sam mogao, ali zima dolazi, a sad mi je ova mala dala još jedna plačljiva i gladna usta.“

„Možemo mi da ga uzmemo“, ciknu neko.

Krasterova glava se okrenu. Oči mu se suziše. Pijunu na Semovo stopalo. „Šta s' to reko, ubico?“

Sem otvori, pa zatvori usta. „Samo... samo... samo... sam mislio... ako ga ne želiš... još jedna gladna usta... a i zima dolazi... mi... mi bismo mogli da ga uzmemo, i...“

„Mog sina. Moju krv. Misliš da bi' ga dao vranama?“

„Samam mislio...“ *Ti nemaš sinova, ostavljaš ih na snegu, Fili mi je to rekla, ostavljaš ih u šumi, zato ovde imas samo žene, i kćeri koje će odrasti da ti postanu žene.*

„Tišina, Seme“, reče lord zapovednik Mormont. „Dosta si rekao. Previše. Ulazi.“

„M-moj gospodaru...“

„Ulazi!“

Zažarenih obraza, Sem se probi kroz jelenje kože, natrag u mrak dvorane. Mormont uđe za njim. „Kolika si ti to budala?“ - upita starac unutra, glasom prigušenim i besnim. „Čak i kad bi nam Kraster dao dete, ono bi umrlo pre nego što stignemo do Zida. Briga o novorodenčetu nam je potrebna koliko i još snega. Imas li mleka da ga dojiš u tim tvojim sisurdama? Ili si mislio da povedeš i majku?“

„Ona hoće da pode“, kaza Sem. „Preklinja me je...“

Mormont džere ruku. „Neću više ni reč da čujem, Tarli. Koliko ti je samo puta rečeno da se kloniš Krasterovih žena.“

„Ona mu je kći“, izgovori Sem slabašno.

„Idi vidi Banena. Smesta. Pre nego što me razbesniš.“

„Da, moj gospodaru.“ Sem brzo ode, drhteći.

Ali kada stiže do vatre, zateče Džina kako navlači krzneni plašt preko Banenove glave. „Rekao je da mu je hladno“, reče čovečuljak. „Voleo bih da je otisao nekud gde je toplo.“

„Njegova rana...“ - zausti Sem.

„Jebes njegovu ranu.“ Kama gurnu leš nogom. „Povredio je stopalo. U mom selu je bio jedan čovek kome su odsekli stopalo. Živeo je do četvrte i devedesete.“

„Hladnoća“, kaza Sem. „Nije mu bilo toplo.“

„Nikada nije bio sir“, reče Kama. „Kopile Kraster ga je nasmrt izgladneo.“

Sem se nemirno osvrnu, ali se Kraster ne beše vratio u dvoranu. Da jeste, sve je moglo da pode po zlu. Divljanin je mrzeo kopilad, mada su izvidnici govorili da je i sam kopile, da ga je nekoj divljanjku napravio jedan odavno pokojni crni brat.

„Kraster ima svoje da hrani“, reče Džin. „Te silne žene. Dao nam je kol'ko je mogao.“

„Nisi valjda u to poverovao! Čim odemo, otvoriće bure medovine, i gostiće se šunkom i medom. I smejaće nam se što gladujemo na snegu. On ti je prokleti divljanin, i ništa više. Nijedan od njih nije prijatelj Straže.“ Kama udari nogom Banenov leš. „Pitaj njega ako ne veruješ meni.“

Spalili su izvidnikovo telo u sutor, na vatri koju je Gren ložio ranije tog dana. Tim Kameni i Garet od Strarigrada izneli su nago telo, zanjihali ga i bacili u plamen. Preživela braća su podelila njegovu odčeću, oružje, oklop, i svu ostalu imovinu. U Crnom zamku, Noćna straža je svoje mrtve sahranjivala uz sve počasti. Međutim, nisu bili u Crnom zamku. *A kosti se ne vraćaju kao utvare.*

„Ime mu je bilo Banen“, reče lord zapovednik Mormont dok ga je plamen gutao. „Bio je hrabar

čovek dobar izvidnik. Došao nam je iz.. odakle ono beše?"

,„Tamo negde od Belih sidrišta“, dobaci neko.

Mormont klimnu glavom. „Došao nam je iz Belih sidrišta, i nikada nije izneverio svoje dužnosti. Držao se zakletve najbolje što je umeo, jahao daleko, borio se žestoko. Nikada više nećemo videti nekoga kao što je on.“

,„A sada je njegovoj straži došao kraj“, rekoše svečano i uglas crna braća.

,A sada je njegovoj straži došao kraj“, ponovi Mormont.

,Kraj“, viknu njegov gavran. ,Kraj.“

Semu je bilo zlo od dima, a i oči su ga pekla. Kada pogleda u vatu, učini mu se da se Banen pridiže, da mu se šake stežu u pesnice, kao da pokušava da se odbrani od vatre koja ga je gutala, pre nego što uskovitlani dim zakloni sve. Najgori je, međutim, bio miris. Da je miris bio gadan i neprijatan, možda bi ga i podneo, ali je njegov brat u plamenu mirisao toliko nalik na pečenu svijinetinu da Semu pode voda na usta, a to je bilo tako užasno da, čim ptica graknu, „Kraj“, otrča iza dvora da se ispovraća u jarak.

Bio je tamno, na kolenima u blatu, kada naide Žalobni Ed. „Traži crve, Seme? Ili ti je samo zlo?“

,Zlo mi je“, reče Sem slabaso, brišući usta nadlanicom. „Miris...“

,Pojma nisam imao da Banen može tako dobro da miriše.“ Edov glas je bio mračan, kao i obično. „Jedva sam se suzdržao da s njega ne odsečem šniclu. Da smo imali sosa od jabuka, verovatno bih to i uradio. Smatram da svijetinu najbolje ide sa sosom od jabuka.“ Ed razveza čakšire i izvadi kitu. „Najbolje da ne umreš, Seme, ili ču možda podleći tom zovu. Na tebi sigurno ima više slanimice nego što je ikad bilo na Banenu, a ja prženoj slanimici nikada nisam mogao da odolim.“ On uzdahnu kada pusti mlaz koji se pušio. „Jašemo u zoru, jesli li čuo? Sijalo sunce il' padaon sneg, kaže mi Matori Medved.“

Sijalo sunce il' padaon sneg. Sem napeto pogleda nebo. „Sneg?“ - cilku on. „Jašemo? Svi?“

,Pa, ne, neki od nas će morati i da hodaju.“ Strese se. „Sad, Diven, on kaže da moramo da naučimo da jašemo mrtve konje, kao Tudini. Tvrdi da bismo tako uštedeli na konjskoj hrani. Koliko može mrtav konj da pojede?“ Ed sveza čakšire. „Reko bih da mi se taj predlog ne svida. Kad jednom prokljuje način da teraju mrtvog konja, mi ćemo biti sledeći. A najverovatnije ću ja biti prvi. ‘Ede’, reći će, ‘to što si mrtvac nije izgovor da miron ležiš, zato ustaj, evo ti kopljje, većeras si na straži.’ Pa, možda i ne bi trebalо da sam ovako mračan. Možda ću da umrem pre nego što ustanovio kako se to radi.“

Možda ćemo svi da umremo, i to pre nego što nam se svida, pomislil Sem dok se nespretno dizao.

Kada je Kraster saznao da će mu nezvani gosti otići u zoru, postao je gotovo pristojan, ili bar onoliko pristojan koliko to Kraster može biti. „Krajnje je vreme“, rekao je, „i mesto vam nije ovde, već sam vam rekao. Pa ipak pošteno ću vas ispratiti, uz gozbu. Dobro, bar uz hranu. Moje žene mogu da ispeku one konje što ste polđali, a ja ću naći nešto piva i hleba.“ Osmehnuo se svojim smedim osmehom. „Nema ničeg boljeg od piva i konjetine. Ako ne možeš da ga jašeš, a ti ga pojedi, to sam oduvek govorio.“

Njegove žene i kćeri izvukloše klupe i dugački sto, a takođe su i spremale i posluživale. Osim Fili, Sem ih gotovo nije razlikovao. Neke su bile stare, a neke mlade, neke tek devojčice, ali su sve bile Krasterove kćeri i žene, i sve su nekako ličile. Dok su se bavile svojim poslovima, tihu su razgovarale jedna s drugom, ali nikada s ljudima u crnom.

Kraster je imao samo jednu stolicu. U njoj je sedeo on sam, odeven u gunj od ovčje kože bez rukava. Debele ruke su mu bile prekrivene belim maljama, a oko jednog članka imao je izuvijanu

zlatnu grivnu. Lord zapovednik Mormont zauzeo je mesto na vrhu klupe, desno od njega, dok su se ostala braća tiskala kako su stigla; desetak ih je ostalo napolju, da čuvaju kapiju i paze na vatre.

Sem nade mesto između Grena i Siročeta Osa, a stomak mu je krčao. Sa ugljenisanog konj skog mesa kapala je mast dok su Krasterove žene okretale ražnje iznad ognjišta. Od mirisa mu ponovo pode voda na usta, ali ga to podseti na Banena. Bez obzira na glad, Sem je znao da će mu pozliti ako okusi makar i jedan zalogaj. Kako mogu da jedu sirote konjeće koji su ih dotele tako verno nosili? Kada Krasterove žene iznesuće crni luk, on brzo zgrabi jednu glavicu. Polovina joj je bila crna od truleži, ali je taj deo odseka bodežom i poje drugu polovinu, onako sirovu. Bilo je i hleba, ali samo dve velkne. Kada Almer zatraži još, žene samo odmahnuće glavama. Tada je sve i počelo.

„Dve velkne?“ - požali se Čopavi Karl s donjem kraja klupe. „Kakve ste vi to glupače? Treba nam više hleba od toga!“

Lord zapovednik Mormont ga strogo pogleda. „Uzmi što ti se nudi, i budi zahvalan. Ili bi radije napolju na oliju i jeo snega?“

„Tamo ćemo uskoro.“ Čopavi Karl ne ustuknu pred gnevom Matorog Medveda. „Pre bih jeo ono što Kraster krije, moj gospodaru.“

Kraster suzi pogled. „Vama vranama sam dao dovoljno. Moram da nahranim svoje žene.“

Kama nabode komad konjetine. „Jeste. Znači, priznaješ da imaš tajnu ostavu? Kako bi inače preživeo zimu!“

„Ja sam bogobojažljiv čovek...“ poče Kraster.

„Ti si škrtac“, kaza Karl, „i lažov.“

„Šunle“, reče Gart od Starigrada pobožnim glasom. „Bilo je svinja prošli put kada smo prošli. Kladiim se da je negde sakrio šunke. Dimljene i usoljene šunke, a i slanim.“

„Kobasic“, reče Kama. „One dugačke, crne, što su ko kamen, mogu da traju godinama. Kladiim se da mu stotine vise u nekom podrumu.“

„Zobi“, dodaci Jednoruki Olo. „Kukuruza. Ječma.“

„Kukuruza“, graknu Mormontov gavran, mahnuvši krilima, „*kukuruza, kukuruza, kukuruza, kukuruza, kukuruza*.“

„Dosta“, izgovori lord zapovednik Mormont nadjačavajući prodorne ptičje krike. „Tišina, svi. Ovo je ludost.“

„Jabuka“, reče Gart od Zelenputa. „Burad i burad hrskavih jesenjih jabuka. Napolju ima jabukovih stabala, vido sam ih.“

„Suvih kupina. Kupusa. Lešnika.“

„Kukuruza. Kukuruza. Kukuruza.“

„Usoljene ovčetine. Napolju je tor. Negde je sakrio burad i burad usoljene ovčetine, znaš da jeste.“ Činilo se da je Kraster spremjan da ih na mestu sve pobije. Lord zapovednik Mormont ustade. „Tišina. Da nisam čuo više ni reč.“

„Onda zapuši uši hlebom, starče.“ Čopavi Karl ustade od stola. „Ili si svoju mrvicu već progutao?“

Sem vide kako lice Matorog Medveda obliva besno rumenilo. „Zaboravio si ko sam ja? Sedи, jedi i čuti. To je naredenje.“

Niko ne progovori. Niko se ne pokrenu. Sve oči behu uprte u lorda zapovednika i krupnog čopavog izvidnika dok su se streljali pogledima preko stola. Semu se učinilo da je Karl prvi popustio, i da se spremja da sedne, mada namrgoden...

...ali onda ustade Kraster, a u ruci je držao sekiru. Veliku crnu čeličnu sekiru koju mu je Mormont

dao kao gostinski dar. „Ne“, zareža on. „Nećeš sesti. Pod mojoim krovom neće spavati niko ko me zove škrcem, a neće ni jesti za mojoim stolom. Napolje, bogalju. I ti, i ti, i ti.“ Redom pokaza vrhom sekire ka Kami i Gartu i Gartu. „Spavajte na hladnom praznem stomaku, svi vi, ili...“

„Kopile prokleti!“ - ču Sem kako lune jedan Gart. Nije video koji je „*Ko me je to nazvao kopiletom?*“ - zaurla Kraster, levicom rušeći tanjire s mesom i vinske čaše sa stola, dok je desnicom dizao sekuru. „To svi ionako znaju“, odgovori Karl.

Kraster se pokrenuo brže nego što je Sem verovao da je moguće, preskočivši preko stola sa sekicom u ruci. Jedna žena vrissnu, Gart od Zelenputa i Siroče Os isukaše noževe, Karl ustuknu i spotače se preko ser Bjama, koji je ranjen ležao na podu. Jednog trena je Kraster jurišao na njega, bljujući uvrede. Sledeećeg je bljuvao krv. Kama ga je uhvatio za kosu, cimnuo mu glavu unazad i rasporio mu grlo, od uha do uha, jednim dugačkim rezom. Onda ga je grubo gurnuo, i divljanim je pao napred, licem udarivši u ser Bjama. Bjam vrissnu od bola dok se Kraster davio u sopstvenoj krvi, a sekira mu klizala iz šake. Dve Krasterove žene su zapomagale, treća je klela, četvrta je poletela na Slatkog Donela i pokušala da mu iskopa oči noktima. On je baci na pod. Lord zapovednik stade iznad Krasterovog leša, crn od besa. „Bogovi će nas prokleti“, vilku. „Ne postoji gori zločin nego kada gost ubije u domaćinovom dvoru. Po svim zakonima ognjišta...“

„Sove strane Zida nema zakona, starče. Sećaš se?“ Kama zgrabi jednu Krasterovu ženu za ruku i gurm u joj vrh krvave lame pod bradu. „Pokaži nam gde drži hranu, ili ćeš proći isto kao on, ženo.“

„Puštaj je.“ Mormont zakorači napred. „Za ovo ču ti skinuti glavu, ti.“ Gart od Zelenputa mu stade na put, a Jednoruki Olo ga povuče unazad. Obojica su imali sećiva u rukama. „Drži jezik za Zubima“, upozori Olo. Umesto toga, lord zapovednik se maši svog bodeža. Olo je imao samo jednu ruku, ali je bila brza. Izvukao se iz starčevog stiska, gurnuo nož u Mormontov trbuš i izvukao ga napolje, sveg crvenog. A onda je čitav svet poludeo.

Kasnije, mnogo kasnije, Sem je shvatio da sedi na podu prekrštenih nogu, s Mormontovom glavom u krilu. Nije se sećao kako su tu dospeli, niti što se drugo desilo nakon što je Matori Medved uboden. Gart od Zelenputa je ubio Garta od Starigrada, sećao se, ali ne i zašto. Roli od Sestrigrada pao je s tavana i slomio vrat nakon što se popeo lestvicama da oproba Krasterovu ženu. Gren...

Gren je viknuo i pljusnuo ga, a onda je pobegao sa Džinom i Žalobnjim Edom i još nekim. Kraster je još ležao preko ser Bjama, ali ranjeni vitez više nije stenja. Četiri čoveka u crnom sedela su na klupi jedući komade pečene konjetine, dok se na stolu Olo sparirao s jednom uplakanom ženom.

„Tarli.“ Kada je pokušao da progovori, Matorom Medvedu krv kapnu iz usta na bradu. „Tarli, idi. Idi.“

„Kuda, moj gospodaru?“ Glas mu beše ravan i beživotan. *Ne bojim se.* Bilo je to neobično osećanje. „Nemam kuda da idem.“

„Zid Kreći na Zid. Smesta.“

„Smesta“, graknu gavran. „Smesta. Smesta.“ Ptica prede sa starčeve ruke na grudi, i čupnu mu dlaku iz brade.

„Moraš. Moraš im reći.“

„Šta da im kažem, moj gospodaru?“ - upita Sem učitivo.

„Sve. Pesnicu. Divljane. Zmajstakdo. Ovo. Sve.“ Disanje mu postade veoma plitko, glas tek šapat. Reci mom sinu. Džori. Reci mu da obuće crno. Moja želja. Poslednja želja.“

„Želja?“ Gavran nagnu glavu u stranu, sjaktavih crnih očića. „Kukuruza?“ - upita ptica.

„Nema kukuruza“, izgovori Mormont slabašno. „Reci Džori. Oprostio sam mu. Moj sin. Molim te.

Idi.“

„Predaleko je“, reče Sem. „Nikada neću stići do Zida, moj gospodaru.“ Bio je tako umoran. Samo je želeo da spava, da spava i da se nikada ne probudi, i znao je da će se, ako dovoljno dugo ostane tu, Kama ili Jednoruki Olo ili Čopavi Karl razbesneti na njega i ispuniti mu tu želju, samo da bi videli kako umire. „Radije bih da ostanem uz tebe. Vidiš, više se ne bojim. Ni tebe ni... bilo čega drugoga.“

„Trebalo bi da se boj iš“, začu se ženski glas.

Tri Krasterove žene stajale su iznad njega. Dve su bile ispjene starice koje nije poznavao, ali je između njih bila Fili, umotana u kože, a u naručju je držala zamotuljak smedeg i belog krvna u kome se sigurno nalazilo njeno dete. „Ne smemo da razgovaramo s Krasterovim ženama“, laza im Sem. „Imamo naredenja.“

„To je sada gotovo“, reče desna starica.

„Najernje vrane su dole u podrumu, tove se“, reče leva starica, „ili gore na tavanu s mladim ženama. Uskoro će se vratiti. Bolje da pre toga nestaneš. Konji su se razbežali, ali je Dija ipak uhvatila dva.“

„Rekao si da ćeš mi pomoći“, podseti ga Fili.

„Rekao sam da će ti Džon pomoći. Džon je hrabar, i dobar je borac, ali mislim da je sada mrtav. Ja sam kukavica. I debo. Vidi kako sam debo. Osim toga, lord Mormont je ranjen. Zar ne vidiš? Ne mogu da ostavim lorda zapovednika.“

„Dete“, reče druga starica, „ta stara vrana je otišla. Vidi.“ Mormontova glava mu je još počivala u krilu, ali su oči zurile u prazno, a usne se više nisu micale. Gavran nagnu glavu u stranu i graknu, a onda pogleda Sema. „Kukuruz?“

„Nema kukuruza. Nema ponukku.“ Sem sklopi oči Matorom Medvedu, pa pokuša da se seti neke molitve, ali mu u misli dode samo: „Smiluj se Majko. Smiluj se Majko. Smiluj se Majko.“

„Majka ti sad ne može pomoći“, reče leva starica. „Ne može ni mrtvi starac. Uzmi njegov mač i uzmi taj veliki topli krzneni plašt i uzmi mu konja, ako možeš da ga nadeš. I idi.“

„Mala ne laže“, reče desna starica. „Moja je, i davno sam je batinama izlečila od laganja. Reko si da ćeš joj pomoći. Poslušaj Ferni, dečko. Uzni devojku, i beži odavde, brzo.“

„Brzo“, reče gavran. „Brzo brzo brzo.“

„Kuda?“ - upita Sem, zbrunjen. „Kuda da je odvedem?“

„Nekud gde je toplo“, rekće dve starice uglas.

Fili je plakala. „Mene i bebu. Molim te. Biću ti žena, kao što sam bila Krasteru. Molim te, ser vrano. Dečak je, baš kao što je Nela rekla da će biti. Ako ga ti ne uzmeš, oni hoće.“

„Oni?“ - reče Sem, a gavran zabaci crnu glavu i ponov: „Oni. Oni. Oni.“

„Dečakova braća“, reče leva starica. „Krasterovi sinovi. Bela studen se diže tamo napolju, vrano. Osećam je u kostima. Ove sirote stare kosti ne lažu. Sinovi će se uskoro vratiti.“

ARJA

Oči su joj se navilde na tamu. Kada joj je Harvin digao kukuljicu s glave, od rumene svetlosti u supljem brdu Arja zatrepta kao nekakva glupava sova.

Ogromna rupa za vatru beše iskopana u središtu zemljjanog poda, i iz nje su se ka čadavoj tavanicu uz glasno pucketanje dizali veliki plamenovi. Zidovi su bili delom od zemlje, delom od kamena, a ogromno belo korenje vijugalo je kroz njih poput hiljadu sporih bledih zmija. Između tog korenja pomaljali su se ljudi; prikradali se iz senki da osmotre sužnje, izranjali iz crnih tunela, nadolazili iz pukotina i usela sa svih strana. U zidu s druge strane vatre korenje je obrazovalo leštvice do jednog udubljenja u kome je sedeо neki čovek, gotovo potpuno skriven senkama.

„Lim skide kukuljicu i Džendriju. „Kakvo je ovo mesto?“ - upita on.

„Staro mesto, duboko i tajno. Utočište gde ni lavovi ni vulovi ne dolaze da njuskaju.“

„Ni lavovi ni vukovi. Arja se naježi. Sećala se sna, i ukusa krvi kada je iščupala čoveku ruku iz ramena.

Koliko god vatra bila velika, pećina je bila još veća; nije lako mogla da razabere gde počinje a gde se završava. Otvori u zidovima su možda bili tek dve stope duboki, a možda su vodili u miljama dugačke tunele. Arja vide muškarce i žene i malu decu, i svi su je oprežno odmeravali.

Zelenobradi reče: „Evo čarobnjaka, veverice mršavice. Sada ćeš dobiti sve odgovore.“ Pokaza ka vatri, gde je Tom Sedamčica stajao i razgovarao s visokim mršavim čovekom sa komadima rasparenog starog oklopa prebačenim preko otrecone ružičaste odore. *To ne može biti Toros od Mira.* Arja se sećala da je crveni sveštenik bio debeo, glatkog lica i sjajne obrijane glave. Ovom čoveku su obrazi visili sa lica, a imao je i čupavu sedu kosu. Nešto što mu Tom kazao natera ga da je pogleda, i Arja pomisli da će joj priti. Samo, tada se pojavi Ludi Lovac, gurajući svog zarobljenika na svetlo, i svi zaboraviše na nju i Džendriju.

Ispostavilo se da je Lovac zdepast čovek u iskrpljenoj smedjoj koži, pročelav, slabe brade i svadljiv. U Kamenom obredistu je pominjila da će Lim i Zelenobradi biti iskiđani na komade kada su mu se suprotstavili kod kaveza i zatražili da zarobljenika odvedu pred Gospodara munju. Psi su ih okružili sa svih strana, njuskajući i režeći. Ali ih je Tom smirio sviranjem, Vrbena je prešla trg s keceljom punom kostiju i masne ovčetine, a Lim je pokazao na Angiju u prozoru bordela kako stoji sa zapetom streлом. Ludi Lovac ih je prokleo što su ulizice, ali se konačno složio da odvede svoj plen pred lorda Berika na sudjenje.

Vezali su mu članke konopljanim užetom, stavili mu omču oko vrata i navukli mu vreću na glavu, ali je uprkos svemu tome i dalje delovao opasno. Arja je to osećala bez obzira na to što je stajala na drugoj strani pećine. Toros - *ako* je to bio Toros - dočeka čuvara i sužnja na pola puta do vatre. „Kako ste ga zarobili?“ - upita sveštenik.

„Psi su ga namirisali. Pijan je spavao ispod vrbe, verovao ili ne.“

„Izdali ga njegovi.“ Toros se okrenuo ka zatvoreniku i skinu mu kukuljicu. „Dobro došao u našu skromnu dvoranu, psu. Nije tako veličanstvena kao Robertova prestona odaja, ali je društvo bolje.“

Igra plamenova oboji opečeno lice Sendora Kleganjija naranđastim senkama, tako da je izgledao još užasnije nego po dnevnom svetlu. Kada cimnu konopac koji mu je sputavao ruke, otpadoše ljuspe skorenje krvi. Psetova usta se zgrčiše. „Poznajem te“, reče on Torosu.

„Nekada jesи. U borbama do poslednjeg, prokljinao si moj plameni mač, mada sam te tri puta

njime zbacio iz sedla.“

,Toros od Mira. Nekada si brijao glavu.“

,Da počakam da mi je srce smerno, mada je zapravo bilo tašto. Osim toga, u šumi sam izgubio britvu.“ Sveštenik se pljesnu po trbuhi. „Sada sam manje nego što sam bio, ali i više. Godinu dana u divljini ume da steče čoveka. Kad bih samo našao dobrog krojača da mi prepravi kožu. Možda bih ponovo izgledao mladoliko, i lepe device bi me obasipale poljupcima.“

,Samo pod uslovom da su slepe, svešteniče.“

Odmetnici prasnuše u smeh. Toros glasnije od svih. „Tačno tako. A ipak nisam više lažni sveštenik koga si poznavao. Gospodar svetlosti se probudio u mom srcu. Mnoge davno zaboravljene moći sada se bude, a po zemlji se pokreću razne sile. Video sam ih u svojim plamenovima.“

Te reči nisu na Pseto ostavile neki utisak. „Jebem ja tvoje plamenove. A i tebe takođe.“ Prede pogledom preko ostalih. „Čudno društvo imaš za jednog svetog čoveka.“

,Ovo su moj braća“, reče Toros.

Lim Limunplasti se probi napred. On i Zelenobradi behu jedini dovoljno visoki da pogledaju Pseto u oči. „Pazi šta laješ, psu. Život ti je u našim rukama.“

,Onda bolje da obrišeš govna s prstiju.“ Pseto se nasmeja. ,Koliko se dugo krijetе u ovoj rupčagi?“

Angi Strelac se nakostreši na te reči. ,Pitaj Jarca da li se krijemo, Pseto. Pitaj svog brata. Pitaj gospodara od pijavica. Sve smo ih okrvavili.“

,Vi? Nemoj da me zasmjejavaš. Više mi ličite na svinjare nego na vojnike.“

,Neki od nas i jesu bili svinjari“, reče oniži čovek koga Arja nije poznavala. ,A drugi su bili stavitelji ili pevači ili zidari. Ali to je bilo pre rata.“

,Kada smo otisli iz Kraljeve Luke, bili smo ljudi Zimovrela, i ljudi Derija i ljudi Crnobrana, Malerijevi ljudi i Vildovi ljudi. Bili smo vitezovi i štitonoši i pešadinci, lordovi i knetrovi, povezani samo zajedničkim ciljem.“ Glas dopre od čoveka koji je sedeo medu korenjem čuvardrva visoko u zidu. „Stotinu i dvadeset nas krenulo je da privede tvog brata kraljevskoj pravdi.“ Govornik se spuštao niz zapetljane stepenice prema podu. „Stotinu i dvadeset hrabrih i vernih ljudi, pod vodstvom budale u zvezdanom plasti.“ Strašilo od čoveka, nosio je otrcani crni plašt posut zvezdama i gvoždeni grudni oklop izgredan i ulubljen u stotinu bitaka. Guste crvenozlatne malje prekrivale su mu gotovo čitavo lice, osim golog mesta iznad levog uha gde mu je glava bila ulubljena. „Više od osamdesetorice iz naše družine sada je mrtvo, ali su drugi preuzeli mačeve palih.“ Kada stiže do poda, odmetnici se skloniše u stranu da ga propuste. Nije imao jedno oko, vide Arja, meso oko duplje bilo je smežirani ožlijak, a oko vrata mu se video taman prsten. „Uz njihovu pomoć, borimo se što bolje možemo, za Roberta, i za kralj evstvo.“

,Roberta?“ - izusti Sendor Klegani s nevericom.

,Ned Stark nas je poslao“, reče Talični Džek s plitkom kacigom, ,ali je sedeo na Gvozdenom prestolu kada nam je izdao naredenje, tako da nikada nismo bili njegovi ljudi, već Robertovi.“

,Robert je sada kralj crva. Zato ste ovde pod zemljom, da mu brojite podanike?“

,Kralj je mrtav“, priznade vitez strašilo, ,ali smo mi još kraljevi ljudi, mada je kraljevski barjak koji smo nosili izgubljen kod Lakrdija aševog gaza kada su nas napali koljači tvoga brata.“ On dodirnu grudi pesnicom. ,Robert je ubijen, ali njegova zemlja traje. A mi je branimo.“

,Nju?“ Pseto prezivo frku. „Je li to ona majka, Donderione? Il' kurva?“ *Donderion?* Berik Donderion je bio naočit; Sansina prijateljica Džejn se zaljubila u njega. Čak ni Džejn Pul ne bi bila toliko slepa da ovog čoveka smatra za lepog. Ali kada ga Arja ponovo osmotri, vide znak ostatke

račvaste purpurne munje na ispucalom laku njegovog oklopa.

„Od kamenja i drveća i reka, od toga je tvoja zemlja sazdana“, govorio je Pseto. „Treba li kamenju odrbana? Robert ne bi tako mislio. Njemu je sve što nije mogao da pojede, ubije ili popije bilo dosadno, a bili biste to i vi... vi hrabri drugari.“

Bes se prolomi šupljim brdom. „Nazovi nas tim imenom ponovo, psu, i progutaćeš vlastiti jezik“ Lim isuka dugački mač.

Pseto prezivio pogleda sečivo. „Evo nam junačine, čelikom preti vezanom sužnju. Odvež me, hajde. Pa da vidimo koliko si stvarno hrabar.“ Zatim pogleda i Ludog Lovca iza njega. „A ti? Ili ti je možda hrabrost ostala u štenari?“

„Nije, ali je tebe trebalo da ostavim u kavezu.“ Lovac isuka nož, „Za to još nije kasno.“

Pseto mu se nasmeja u lice.

„Mi smo ovde braća“, objavi Toros od Mira. „Sveta braća, zakleta zemlji, našem bogu i jedni drugima.“

„Bratstvo bez barjaka.“ Tom Sedamžica okinu žicu. „Vitezovi šupljeg brda.“

„Vitezovi?“ Reč izlete iz Kleganjijevih usta puna podsmeha. „Donderion je vitez, ali ste vi ostali najjadnija gomila odmetnika i razbojnika koju sam u životu video. Ja lenjam bolje ljudi nego što ste vi.“

„Svaki vitez može proizvesti viteza“, reče strašilo što je nekad bilo Berik Donderion, „i svaki čovek koga pred sobom vidiš osetio je mač na ramenu. Mi smo Zaboravljeni družina.“

„Pustite me da odem, pa će vas i ja zaboraviti“, promulguo odgovori Klegani. „Ali ako nameravate da me ubijete, predite već jednom s reči na dela. Uzeli ste mi mač, konja i zlato, uzmite mi sada i život, pa da završimo s tim... al' me poštedite ovog pobožnog blejanja.“

„Umrećeš uskoro, psu“, obeća Toros, „ali to neće biti ubistvo, već pravda.“

„Da“, kaza Ludi Lovac, „a to je bolja sudbina nego što zaslužuješ, s obzirom na sve što je tvoj soj uradio. Lovovi, tako se nazivate. U Sereru i Lakrdijaševom gazu silovane su devojčice od sedam i osam godina, a odojčad su sećena nadvoje dok su im majke gledale. Nijedan lav ne ubija tako surovo.“

„Ja nisam bio ni u Sereru, ni u Lakrdijaševom gazu“, reče mu Pseto. „Svoju mrtvu decu položi na neki drugi prag.“

Odgovori mu Toros. „Poričeš li da je kuća Kleganija sagradena na mrtvoj deci? Svojim sam očima video kako princa Egona i princezu Renisu polažu pred Gvozdeni presto. Na tom štitu bi mesto tih ružnih pasa trebalo da stoe dva mrtva deteta.“

Psetova usta se zgrčiše. „Da me nisi zamjenio s mojim bratom? Zar je zločin roditi se kao Klegani?“

„Ubistvo je zločin.“

„Koga sam to ja ubio?“

„Lorda Lotara Malerija i ser Gladena Vilda“, reče Harvin.

„Moju braću Listera i Lenoksa“, objavi Talični Džek

„Domaćina Beki i Madža mlinarovog sina, iz Donelove šume“, dobaci neka starica iz senki.

„Merimenovu udovicu, koja je umela tako da voli“, dodade Zelenobradi.

„One obrednike u Blatnoj bari.“

„Ser Endreja Carltona. Njegovog štitonošu Lukasa Ruta. Svakog muškarca, ženu i dete u Kamenopolju i Mišjem mlinu.“

„Lorda i ledi Dedings, poznate bogataše.“

Tom Sedamžica nastavi da nabraja. „Alina od Zimovrela, Džota Brzoluča, Malog Mata i njegovu sestru Rendu, Anvila Rina. Ser Ormonda. Ser Dadlija. Pejta od Morija, Pejta od Koplojošume, Starog Pejta, i Pejta od Sermerovog šumarka. Slepog Vila tesara. Domaćicu Meri. Kurvu Meri. Belu Pekarku. Ser Rejmuna Derija, lorda Derija, mladog lorda Derija. Kopile od Brekena. Streličara Vila. Harsliju. Domaćicu Nolu...“

„Dosta.“ Psetovo lice beše izobličeno od besa. „Samo brbljaš. Ta imena ne znaće ništa. Ko su oni?“

„Ljudi“, reče lord Berik. „Ljudi veliki i mali, mlađi i stari. Dobri ljudi i loši ljudi, koji su umrli na vrhovima lanisterskih kopalja, ili videli kako im lanisterski mačevi paraju trbuhe.“

„Moj im mač nije rasparao trbuhe. Prokleti je lažov svako ko drugačije tvrdi.“

„Služiš Lanisterima od Livačke stene“, laza Toros.

„Služi sam. Ja i hiljadu drugih. Zar je svaki od nas kriv za tude zločine?“ Klegani pljuju. „Možda vi stvarno i jeste vitezovi. Lažete kao vitezovi, možda ste i ubice kao vitezovi.“

Lim i Talični Džek povikaše na njega, ali Donderion diže ruku da zatraži tišinu. „Reci šta hoćeš, Klegani.“

„Vitez je mač na konju. Ostalo, zakletve i sveta ulja i amaj lije gospici, to su svilene trake vezane oko mača. Možda je mač lepsi kada s njega vise trake, ali će te jednako ubiti. E, jebem ja vaše trake, a mačeve nabijte sebi u dupe. Isti sam kao i vi. Jedina je razlika što ja ne lažem o tome ko sam. Zato me ubijte, ali nemojte me nazivati ubicom dok stoješ tu i govorite jedan drugome kako vaša govna ne smrde. Čujete li me?“

Arja jurnu kraj Zelenobradog tako brzo da je nije ni video. „Tijesi ubica!“ - zaurla ona. „Ubio si Miku, nemoj sad da lažeš. Ubio si ga!“

Pseto se zagleda u nju, bez truske prepoznavanja. „A ko je bio taj Mika, dečko?“

„Nisam ja dečko! Ali je Mika bio dečak. Bio je kasapinov šegrt, a ti si ga ubio. Džori je rekao da si ga zamalo nadvoje prepolovio, a on nije imao ni mač.“ Osećala je kako je sada gledaju, žene i deca i muškarci koji su sebe zvali vitezovima od šupljeg brda. „Ko je sad pa ovo?“ - upita neko.

Pseto odgovori. „Sedam mu paklova. Mlada sestra. Derište koje je bacilo Džfov lepi mač u reku.“ Smeđi mu je lice na pseći lavez, „Zar ne znaš da si mrtva?“

„Ne, ti si mrtav“, uzvrati mu ona.

Harvin je uze za ruku i povuče dok je lord Berik govorio: „Devojčica te je optužila za ubistvo. Poričeš li da si ubio tog kasapinovog šegrtu Miku?“ Krupni čovek slegnu ramenima. „Bio sam Džofrijev zakleti štit. Kasapinov šegrt je napao princa kraljevske krvi.“

„To je laž!“ Arja pokuša da se otme iz Harvinovog stiska. „To sam bila ja. Ja sam udarila Džofrija i bacila Lavljiju očnjaku reku. Miku je samo pobegao, kao što sam mu i rekla.“

„Jesi li video da dečak napada princa Džofrija?“ - upita lord Berik Donderion Pseto.

„Čuo sam to sa kraljevskih usana. Nije moje da prinčevima postavljam pitanja.“ Klegani mahnu glavom prema Arji. „Njena rodena sestra je ispričala istu priču pred vašim dragim Robertom.“

„Sansa je obična lažljivica“, reče Arja, ponovo besna na svoju sestruru. „Nije bilo kao što je ona rekla. Nije.“

Toros povuče lorda Berika u stranu. Stajali su i razgovarali tihim šapatom, dok se Arja pušila od besa. *Moraju da ga ubiju. Molila sam se za njegovu smrt, stotinu i stotinu puta.*

Berik Donderion se okrenu Psetu. „Optužen si za ubistvo, ali niko ovde ne zna da li je optužba tačna ili lažna, tako da nije na nama da ti sudimo. Biće ti sudeno borbom.“

Pseto se sumnjičavo namršti, kao da ne veruje sopstvenim ušima. „Ili si glup, ili lud.“

,„Ni jedno ni drugo. Samo sam lord. Dokaži nevinost mačem, i slobodan si da ideš.“

,„Ne“, viknu Arja pre nego što joj Harvin pokri usta. *Ne, ne smeju, otići će.* Pseto je smrtonosan mačevalac, to sví znaju. *Nasmejaće im se u lice*, pomici ona.

I jeste, dugačkim hrapavim smehom koji je odjeknuo po pećini, smehom teškim od prezira. „I, ko će to da bude?“ On pogleda Lima Limunplašta. „Delija u plaštu boje pišačke? Ne? A ti, Lovče? I ranije si šutirao pse, probaj sada mene.“ Onda vide Zelenobradog. „Ti si dovoljnno krupan, Tirošanine, hajde. Ili nameravate da pustite devojčicu da se lično sa mnom bori?“ Ponovo se nasmeja. „Hajde, ko hoće da umre?“

,„Borićeš se protiv mene“, reče lord Berik Donderion.

Arja se priseti svih priča. *Njega nije moguće ubiti*, pomici ona sa očajničkom nadom. Ludi Lovac preseče konopece što su vezivali šake Sendoru Kleganiju. „Trebaće mi mač i oklop.“ Pseto protrlja odrani članak

,„Mač ćeš dobiti“, objavi lord Berik, „ali ti oklop mora biti nevinost.“

Kleganijeve usne se izviše. „Moja nevinost protiv tvog grudnog oklopa, je li tako stoje stvari?“

,„Nede, pomozi mi da skinem oklop.“

Arja se naježi kada lord Berik izreče ime njenog oca, ali je ovaj Ned bio samo dečak plavokosi štitonoša ne stariji od deset ili dvanaest godina. On brzo pride i otvori kopče koje su držale izubijani čelik na kraj inskom lordu. Postava ispod njega beše trula od starosti i znoja, i pade kada on podiže metal. Džendri glasno udahnu. „Smiluj se, Majko.“

Rebra lorda Berika jasno su se okrvatala ispod kože. Na grudima, tik iznad leve bradavice, nalazio se nabran okrugao ožljak, a kada se okrenuo da zatraži mač i štit, Arja vide istovetan ožljak i na ledima. *Kopanje ga je skroz probolo.* I Pseto je video. *Da li se boji?* Arja je želela da se i on plaši pre nego što umre, jednakao kao što se plašio i Mika.

Ned dodade lordu Beriku pojaz za mač i dugački crni ogrtić, skrojen da se nosi preko oklopa, koji mu je mlinatav visio na telu, ali mu je grudi krasila račvasta munja njegove kuće. On isuka mač i vrati pojaz svom štitonoši.

Toros dones Psetu njegov pojaz za mač. „Ima li pas časti?“ -upita sveštenik. „Ako pomisliš da se probiješ na slobodu, ili uhvatиш neko dete za taoca... Angi, Denete, Kajle, ukrasite ga strelama na prvi znak neke podlosti.“ Tek kada tri strelnica napeše lukove, Toros dade pojaz Kleganiju.

Pseto iščupa mač i baci korice. Ludi Lovac mu dade njegov hrastov štit, sav pokriven gvozdenim zakicima, obojen u žuto i ukrašen s tri crna psa Kleganija. Dečak Ned pomože lordu Beriku oko njegovog štita, tako izubijanog i iscepkanog da se ljubičasta munja i zvezdano polje na njemu gotovo više nisu videli.

Ali kada Pseto pokuša da zakorači prema svom dušmaninu, Toros od Mira ga zaustavi. „Prvo ćemo se pomoliti.“ On se okrenu ka vatri i diže ruke. „Gospodaru svetlosti, pogledaj nas sa visina.“

Po čitavoj pećini, Bratstvo bez barjaka mu složno odgovori. „*Gospodaru svetlosti, brani nas.*“

,„Gospodaru svetlosti, zaštiti nas u tami.“

,„Gospodaru svetlosti, obasaj nas svojim licem.“

,„Upali svoju vatru među nama, R'lore“, reče crveni sveštenik. „Pokaži nam kakav je ovo čovek. Uništi ga ako je kriv, i daj snage njegovom maču ako nije. Gospodaru svetla, daj nam mudrosti.“

,„Jer noć je mračna“, zapevaše tad svi, Harvin i Angi glasno kao ostali, „i puna užasa.“

,„I ova pećina je mračna“, reče Pseto, „ali sam užas ovde ja. Nadam se da ti je bog dobar, Donderione. Uskoro ćeš ga sresti.“

Bez osmeha na licu, lord Berik položi oštricu svog dugačkog mača na levi dlan i lagano je povuče. Tamna krv linu iz posekotine i obli čelik

A onda mač buku.

Arja ču Džendriju kako se šapatom moli.

,Gori u sedam paldova“, prokle Pseto. „Ti, a i Toros.“ Hitro pogleda crvenog sveštenika. „Kada završim s njim, ti si sledeći, Miranine.“

,Svake tvoja reč te proglašava krivim, psu“, odgovori Toros, dok su Lim i Zelenobradi i Talični Džek dovikivali pretnje i kletve. Lord Berik je čutke čekao, miran kao jezerska voda, sa štitom na levici i plamenim mačem u desnici. *Ubij ga*, pomisli Arja, *molim te, moraš da ga ubiješ*. Osvetljeno odozdo, lice mu je bilo samrtna maska, prazna očna duplja crvena i upaljena rana. Mač je goreo od vrha do krsnice, ali Donderion kao da nije osećao vrelinu. Stajao je mirno kao da je iskdesan iz kamena.

Ali kada Pseto jurnu ka njemu, hitro se pokrenuo.

Ognjeni mač poskoči da se sudari sa hladnim, a duge plamene traže zavijoriše se za njim, nalik na one o kojima je govorio Pseto. Čelik udari o čelik. Čim mu prvi udarac bi odbijen, Klegani ponovo zamahnu, ali mu se ovog puta ispreči štit lorda Berika, i iverje se razlete od siline sudara. Udari su padali jaki i brzi, odozgo i odozdo, sleva i zdesna, i svaki je Donderion odbio. Plamenovi su se krovitili oko njegovog mača i ostavliali crvene i žute utvare da mu obeležavaju predeni put. Svaki pokret lorda Berika sve ih je više raspirivao, i postajali su sve svetlijii, sve dok se nije činilo da Gospodar munja stoji i u vatrenom kavezu.

,Je li to divlja vatra?“ upita Arja Džendrijia.

,Ne. Ovo je nešto drugo. Ovo je...“

,„...madjija?“ - završi ona, baš kada Pseto ustuknu. Sada je lord Berik napadao, puneći vazduh vatreminim nitima, terajući krupnijeg čoveka na povlačenje. Klegani jedan udarac odbi vrhom štit, i nacrtani pas izgubi glavu. On uzvrati udarac, no Donderion podmetnu svoj štit, pa ponovo prede u vatreni napad. Odmetničko bratstvo bodrilo je svoga vodu. „Tvoj je!“ - začu Arja, i „Sredi ga! Sredi ga! Sredi ga!“ Pseto odbi udarac ka glavi, namrštiši se kada mu se vrelina plamenova približi licu. Zastenja i proklee, pa stade da se povlači.

Lord Berik mu ne dade predaha. Nastavi da potiskuje ljedeskaru, a ruka mu nije mirovala ni na tren. Mačevi su se sudarali i odbijali i ponovo sudarali, iverje je letelo sa štitu s munjom, dok su uskovitlani plamenovi ljubili pse jednom, i dvaput i triput. Pseto krenu udesno, ali ga Donderion osjeti hitrim bočnim korakom i potera ga na suprotnu stranu... prema potnulom crvenilu velike vatre. Klegani se povlačio sve dok ne oseti vrelinu na ledima. Hitar pogled preko ramena mu pokaza što je iz njega, i umalo ga ne stade glave kada lord Berik iznova nasru.

Kada Sendor Klegani ponovo nagrnu napred, Arja mu vide beonjače. Tri koraka napred i dva nazad, pokret ulevo koji lord Berik spreči, još dva napred i jedan nazad, zvezet i cilik veliki hrastovi štitovi odbijali su udarac za udarcem. Znoj je lepio Psetovu ravnu tamnu kosu za čelo. *Vinski znoj*, pomisli Arja, prisćejajući se da su ga zarobili pijanog. Na tren joj se učini da vidi kako mu se u očima budi začetak straha. *Izgubiće*, reče ona sebi radosno dok je plameni mač lorda Berika vitlao i sekao. Jednim divljim nizom udaraca, Gospodar munja ponovo potisnu Pseto, tako da se Klegani opet zatetura na samoj ivici velike vatre. *Hoće, hoće, umreće*. Ona se pridiže na prste da bolje vidi.

,*Gade prokleti!*“ - zaurla Pseto kada oseti vatrnu kako mu liže butine. On jurnu, zamahujući teškim mačem sve snažnije i snažnije, pokušavajući da golom silom skri manjeg čoveka, da slomi sečivo ili štit ili ruku. Ali plamenovi Donderionovog mača mu skočiše u oči, i kada Pseto ustuknu od njih, stopalo

mu kliznu, i on pade na jedno koleno. Lord Berik se smesta približ, zamahnu nadole, i mač zazvižda kroz vazduh ostavlajući za sobom crvene plamence. Dahéući od napora, Klegani cimnu štit iznad glave u poslednjem trenu, i pećina odjeknu od pucanja hrastovine.

„Šit mu se zapalio“, reče Džendri prigušenim glasom. Arja to vide u istom trenutku. Plamenovi su se proširili preko ispucale žute boje i počeli da gutaju tri crna psa.

Sendor Klegani se pridigao na noge uz sumanut protivnapad. Tek kada se lord Berik povuće za korak, Pseto shvati da je plamen koji i mu bukti kraj lica zapravo njegov štit. Uz zgrožen krik, on divlje udari po slomljenoj hrastovini, i potpuno je uništi. Štit se rasprsu, jedan zapaljeni komad odlete, ali mu se drugi još tvrdoglavlo držao za nadlakticu. Njegovi naporci da ga se oslobodi samo su raspirivali plamenove. Rukav mu se upali, a zatim mu buknu čitava leva ruka. „Dokrajći ga!“ - glasno je savetovao Zelenobrad lorda Berika, a drugi glasovi počeše ritmično da kliču. „Kriv je!“ Arja im se pridruži. „Kriv je, kriv je, ubij ga, kriv je!“

Glatko, kao letnja svila, lord Berik kliznu bliže da dokrajči čoveka pred sobom. Pseto promuklo zaurla, dize mač obema rukama i udari svom snagom. Lord Berik lako odbi zamah...

„Neeeeee, vrissnu Arja.

...ali se plameni mač prelomi nadvoje, i Psetov hladni čelik proseće meso lorda Berika na mestu gde se rame spajalo s vratom, i raspori ga do grudne kosti. Krv navre, vrela i crna.

Sendor Klegani se cimnu unazad, još u plamenu. Strgnu ostatke štita i bací ih uz kletvu, a onda stade da se valja po zemlji i da ugasi vatru koja mu se penjala uz ruku.

Kolena lorda Berika se sporo saviše, kao za molitvu. Kada mu se usta otvorise, iz njih navre samo krv. Psetov mač još je bio u njemu kada se preturio, licem napred. Zemlja mu upi krv. Podno šupljeg brda ne bi drugog zvuka sem tihog pucketanja vatre i Psetovog stenjanja dok je pokušavao da se digne. Arja je mogla da misli samo na Miku i sve glupave molitve koje je molila za Psetovu smrt. *Ako ima bogova, zašto nije lord Berik pobedio? Znala je da je Pseto kriv.*

„Molim vas“, prokrkla Sendor Klegani, držeći se za ruku. „Opečen sam. Pomozite mi. Neko. Pomozi.“ Plakao je. „Molim vas.“

Arja ga zaprepašćeno pogleda. *Plače kao mala beba*, pomisli.

„Meli, postaraš je za njegove opekontine“, reče Toros. „Lime, Džek, pomozite mi oko lorda Berika. Nede, podi i ti.“ Crveni sveštenik iščupa mač iz tela svog palog lorda i zari ga u krvlju natopljenu zemlju. Lim krupnim šakama uhvati Donderiona pod pazuhu, a Talični Džek ga uze za stopala. Pronesoše ga oko vatre, u tamu jednog tunela. Toros i dečak Ned krenuše za njima.

Ludi Lovac pljunu. „Predlažem da ga vratimo u Kameno Obredište i stavimo u kavez,“

„Da“, reče Arja. „On je ubio Miku. Stvarno jeste.“

„Mnogo besna veverica“, promrmlja Zelenobrad.

Harvin uzdahnju. „R'lor je presudio da je nevin.“

„Ko je Rulor?“ Nije to čak mogla ni da izgovori.

„Gospodar svjetlosti. Toros nas je naučio...“

Nije je bilo briga što ih je Toros naučio. Ona izvuče bodež Zelenobradom iz kanja i jurnu pre nego što ovaj stiže da je uhvati. Džendri takođe poluša da je zgrabi, ali je ona oduvek bila prebrza za Džendriju.

Tom Sedamžica i neke žene pomagali su Psetu da ustane. Kada mu vide ruku, ostade bez reči. Na mestu drške štita bila je ružičasta traka, ali je ispod i iznad koža bila ispučala i crvena i kvarnila je od laka do članka. Kada njegove oči susretoše njene, usta mu se zgrčiše. „Toliko želiš moju smrt? Onda

samo napred, mala vučice. Zarij ga. Čistiji je od vatre.“ Klegani pokuša da ustane, ali mu od tog pokreta komad ispečenog mesa otpade s ruke, i kolena mu popustiše. Tom ga uhvati za zdravu ruku i pridrža ga da ne padne.

Njegova ruka, pomisli Arja, *i njegovo lice*. Ali on je bio Pseto. Zasluzio je da gori u vatrenom paklu. Nož joj je bio težak u ruci. Ona ga čvršće stegnu. „Ubio si Mikl“, reče ona ponovo, izazivajući ga da to porekne. „Reci im. Jesi. Jesi.“

„Jesam.“ Čitavo lice mu se izobliči. „Pregazio sam ga i presekao nadvoje, i smejavao sam se. Gledao sam ih i kako biju tvoju sestru do krvi, gledao sam ih kako odsecaju glavu tvom ocu.“

Lim je zgrabi za članak, uvrnu ga i ote joj bodež. Ona ritnu Limu, ali joj ga on ne vrati. „Idi u pakao, Pseto“, zaurla ona na Sendora Kleganija, obuzeta bespomoćnim, nenaoružanim besom. „*Idi pravo u pakao!*“

„Već je tamo bio“, reče glas jedva jači od šapata.

Kada se Arja okrenu, lord Berik Donderion je stajao iza nje, krvavom rukom se držeći za Torosovo rame.

KEJTLIN

Neka kraljevima zime njihove hladne kripte pod zemljom, pomisli Kejtlin. Tuliji su svoju snagu crpli iz reke, i u reku su se vraćali kada bi im životi istekli.

Položili su lorda Hostera u vitak drveni čun, obučenog u blistav srebrn oklop. Plašt mu je bio raširen pod njim, s valovitim plavim i crvenim prugama. Ogretac mu je takođe bio podeljen na crvena i plava polja. Pastrmka srebrnih i bronznih krljišta krasila je vrh velike kacige koju su mu stavili kraj glave. Na grudi su mu položili obojeni drveni mač, a prste mu sklopili oko balčaka. Gvozdene rukavice krile su mu osušene ruke, i zahvaljujući njima skoro da je ponovo izgledao snažan. Teški štit od hrastovine i gvožđa beše mu položen sleva, lovački rog zdesna. Ostatak čuna beše ispunjen granama i suvarcima i komadima pergamenta, kao i kamenjem, da ga oteža u vodi. S pramca je vijorio njegov barjak, pastrmka u skoku Brzorečja.

Sedmorica su odabranu da porinu pogrebni čamac, u čast sedam lica božjih. Rob je bio jedan, sizeren lorda Hostera. S njim behu lordovi Breken, Blekvud, Vend i Malister, ser Mark Pajper... i hromi Lotar Frej, koji je stigao iz Blizanaca sa odgovorom koji su čekali. Četrdeset vojnika jahalo je u njegovoj pratnji, pod zapovedništvom Valdera Rečnog, najstarijeg kopleta lorda Valdera, strogo, sedokosog čoveka, ratnika na velikom glasu. Njihov dolazak tek koji i sat po upokojenju lorda Hostera, razjario je Edmura. „Valdera Freja bi trebalo odrati i vezati konjima o repove!“ - viknuo je. „Na pregovore nam šalje bogala i kopile, recite mi da time ne želi da nas uvredi.“

„Ne sumnjam da je lord Valder svoje izaslanike pažljivo odabrao“, odgovorila je ona. „To je mala pakost, sitna osveta, ali zapamtiti s kim imamo posla. Pokojni lord Frej, tako ga je otac zvao. Čovek je pravg, zavidljiv, a više od svega *gord*.“

Srećom, sin joj je pokazao više mudrosti nego brat. Rob je najljubaznije pozdravio Freje, našao je mesta u kasarnama za pratnju i tih zamolio ser Desmonda Grela da se povuče kako bi Lotar pripala čast da pošalje lorda Hostera na poslednje putovanje. Život ga je primorao da postane mudriji nego što prilici njegovim godinama. Kuća Freja je možda napustila Kralja na Severu, ali je gospodar Prelazi i dalje bio najmoćniji vazal Brzorečja, a Lotar mu je bio predstavnik.

Sedmorica porinuše lorda Hostera sa vodenik stepenica, zagazivši u reku, dok je čelkrd diao rešetku. Lotar Frej, punačaki mek čovek teško je disao dok su gurali čamac u maticu. Džejon Malister i Titos Blekvud su kod pramca stajali u vodi do grudi da bi usmerili čamac.

Kejtlin ih je gledala sa zidina, čekajući i gledajući kao što je čekala i gledala toliko puta pre. Ispod nje, hitra i neobuzdana Stenovalja zarivala se poput kopinja u bok širokog Crvenog kraka, plavobela struja burno se mešala s blatinjavim crvenosredim tokom veće reke. Jutarnja magla lebdela je nad vodom, tanana kao paučina i izbledele uspomene.

Bren i Rikon ga čekaju, pomisli Kejtlin tužno, *kao što sam i ja nekada čekala.*

Vitki čamac otplovi ispod crvenog kamenog luka Vodene kapije, ubrzavši kada ga je zahvatila hitra struja Stenovalje i gurmula ga u brzake ušća. Pošto čamac izroni ispod visokih zidina zamka, četvrtasto jedro mu se nape od vetra, i Kejtlin vide blesak sunčeve svjetlosti na očevoj kacigi. Krma lorda Hostera Tulija nije izneverila, i on smireno otplovi sredinom toka, pravo u izlazeće sunce.

„Sada“, naredi njen stric. Kraj njega, njen brat Edmur - sada zapravo *lord* Edmur, a koliko dugo će joj trebati da se na to navikne? - nape luk. Njegov šitonoša prinese bačju vrhu strele. Edmur sačeka da se plamen uhvati, a onda diže veliki luk, zape tetivu do uha, i odape. Strela se vinu uvise, uz dubok

zuj. Kejtljin joj isprati let očima i srcem, ali ona uz tih šištanje pade u vodu, podalje od čamca lorda Hostera.

Edmur tih prokle. „Vetar“, reče, vadeći drugu strelu. „Ponovo.“ Baklja poljubi uljem natopljenu krpnu iz vrha strele, plamen liznu. Edmur diže, nape i odape. Visoko i daleko strela polete. Predaleko. Nestade u reci desetak koraka ispred čamca, i vatru se u trenu ugasi. Edmuru obrazi počeše da se žare, da poprimaju boju njegove brade. „Još jednu“, naredi, uzimajući treću strelu iz tobolca. *Napet je kao tetiva na luku*, pomisli Kejtljin.

Ser Brinden mora da je video isto. „Pusti mene, moj gospodaru“, predloži on.

„Mogu ja to“, beše uporan Edmur. Pusti ih da upale strelu, cimnu luk naviše, duboko udahnu, nape luk. Na jedan dugačak tren činilo se da okleva dokse vatru, pucketava, pela uz strelu. Konačno odape. Strela blesnu, sve više i više, i konačno se obruši u luku, sve niže... i tad uz šištanje pade pored napetog jedra.

Mali promašaj, ne više od hvata, ali ipak promašaj. „Tudini je odneli!“ - prokla njen brat. Čamac je već bio gotovo van dometa, plutao je među rečnim maglama. Čutle, Edmur gurnu luk svom stricu.

„Brzo“, reče ser Brinden. Stavi strelu na luk, umiri je na tren, da je šitonoša dodirne bakljom, nape i odape pre nego što je Kejtljin bila sigurna da se i upalila... ali kada se strela diže, ona vide da plamen para vazduh, bledonaranđasta zastavica. Čamac nestade u maglama. U padu, plamena strela takođe nestade... ali samo na tren. A onda, iznenadno kao nada, videše kako cveta crveni cvet. Jedra se zapališe, i magla zasvetle ružičasto i narandžasto. Na tren Kejtljin jasno vide obrise čamca, ovenčanog razigranim plamenovima.

Pamt me, mala Ket, čula ga je kako šapuće.

Kejtlin slepo pruži ruku, tražeći bratovljevu šaku, ali se Edmur skloni, da bi stajao sam na najvišoj tački zidina. Ruku joj uze stric Brinden, preplevši svoje snažne prste kroz njene. Zajedno su gledali kako se mala vatrica smanjuje dok zapaljeni čamac odlazi u daljnje.

A onda nestade... možda ploveći dalje nizvodno, možda tonući. Težina oklopa će povući lorda Hostera na dno, da se odmori u mekom blatu rečnog dna, u vodenim dvorovima gde Tulij i zanavek vladaju s jatinama riba, kao poslednji pratocimi.

Čim je zapaljeni čamac nestao s vidika, Edmur ode. Kejtljin je želela da ga zagrli, makar samo na tren; da sedne na sat ili noć ili mesec, da priča o mrtvima i tuguje. Ali je i sama znala da nije pravo vreme za to; on je sada bio gospodar Brzorečja, a vitezovi su se okupljali oko njega, mrmrljajući reči saučešća i obećanja odanosti, odvojivši ga od nečega tako beznačajnog kao što je bol njegove sestre. Edmur je slušao, ne čuvši ništa od svih tih reči.

„Nije sramota promašiti“, reče joj stric tih. „Edmur to treba da čuje. Na dan kada je moj otac otiašao niz reku, i Hoster je takođe promašio.“

„Prvom streлом.“ Kejtljin je bila premala da zapamti, ali je lord Hoster često pričao tu priču. „Drugom streлом je pogodio jedro.“ Ona uzdahnu.

Edmur nije bio tako jak kao što se činilo. Smrt njihovog oca je bila milost kada je napokon došla, ali ju je ipaknjen brat teško podneo.

Prošle noći je pripit briznuto u plač, kajući se zbog dela neučinjenih i reči neizgovorenih. Nije smeo da odjaše u Bitku na gazovima, rekao joj je kroz suze; trebalo je da ostane kraj oca. „Trebalо je da budem s njim, kao ti“, rekao je. „Da li me je na kraju spominjao? Reci mi istinu, Ket? Da li me je tražio?“

Poslednje reči lorda Hostera bile su „*Vrbena*“, ali Kejtljin nije mogla da natera sebe da mu to kaže.

,Prošaptao je tvoje ime“, slagala je, i brat joj je zahvalno klimnuo glavom, i poljubio joj ruku. *Da nije pokušao da utopi svoj bol i krivicu, možda bi bolje gadao strehom, pomisli u sebi, uzdahnuvši, ali ni to nije smela da kaže.*

Crna Riba je otprije dole sa zidina, do mesta gde je Rob sa svojom mladom kraljicom stajao među vazalima. Kada je vide, sin je čutke zagrlji.

,Lord Hoster je izgledao plemenito kao kralj, moja gospo“, prošapta Džejn. ,Kako sam nesrećna što nisam imala prilike da ga upoznam!“

,A ja što ga nisam upoznao bolje“, dodade Rob.

,J on bi to želeo“, reče Kejtlin. ,Previše je liga između Brzorečja i Zimovrela.“ *I previše planina i reka i vojski između Brzorečja i Gnezda sokolovog, izgleda.* Liza nije odgovorila na njeni pismo.

A i iz Kraljeve Luke je stizala samo čutnja. Nadala se da će do sada Brijena i ser Kljos stići da grada sa svojim sužnjem. Možda je Brijena čak na putu nadaz, zajedno s devojčicama. *Ser Kljos se zakleo da će naterati Bauka da pošalje gavrana čim se razmena obavi. Zakleo se!* Često se, međutim, dešavalo da se gavranovi ne probiju do odredišta. Neki strelac je možda pogodio pticu i ispekao je za ručak. Pismo koje bi joj umirilo srce možda baš sada leži kraj pepela neke vatre, pored gomile ptičjih kostiju.

I drugi su čekali da Robu izraže saučešće, tako da je Kejtlin strpljivo stajala sa strane dok su mu se lord Džejon Malister, Veličan i ser Rolf Spajser redom obraćali. Ali kada se približi Lotar Frej, ona ga cimnu za rukav. Rob se okrenuo i sačekao da čuje šta Lotar ima da kaže.

,Veličanstvo.“ Dežmekast čovek od trideset i nešto godina, Lotar Frej je imao preblizu postavljene oči, šilj astu bradu i tamnu kosu koja mu je u uvoj cima padala na ramena. Rodio se s krivom nogom, i zato su ga zvali *Hromi Lotar*. Poslednjih desetak godina služio je kao kućevravatelj svoga oca. „Mrsko nam je da te ometamo u žlosti, ali možeš li da nas primiš večeras?“

,Biće mi zadovoljstvo“, kaza Rob. „Nije mi bila namera da posejem neprijateljstvo među nama.“

,Niti sam ja želela da mu budem uzrok“, reče kraljica Džejn.

Lotar Frej se osmehnuo. „Shvatam to, kao što shvataš i moj gospodar otac. Naredio mi je da vam kažem kako je i on nekada bio mlad, i dobro pamti kako je to izgubiti srce zbog lepote.“

Kejtlin je duboko sumnjala da je lord Valder rekao bilo šta slično, ili da je ikada izgubio srce zbog lepote. Gospodar Prelaza je nadživeo sedam žena i sada je bio ozlenjen osmom, ali je o njima govorio samo kao o igračkama u krevetu i rasplodnim kobilama. Ipak, reći su lepo zvučale, i nije mogla da nade primedbe na taj kompliment. Baš kao ni Rob. „Otac ti je veoma ljubazan“, reče on. „Radujem se našem razgovoru.“

Lotar se pokloni, poljubi kraljicinu ruku, a zatim ode. Do tada se već desetak drugih okupilo da porazgovara. Rob nade reč za svakoga, nekome zahvali, nekome se osmehnu, kako je gde bilo potrebno. Vratio se Kejtlin tek kada je i poslednji od njih otišao. „Moramo o nečemu da razgovaramo. Podi se mnom, molim te.“

,Kako veličanstvo zapoveda.“

,Ovo nije bila zapovest, majko.“

,Onda će mi biti zadovoljstvo.“ Sin je prema njoj bio sasvim ljubazan otkako se vratio u Brzorečje, ali ju je retko zvao. Ako mu je prijatnije bilo u društvu njegove mlade kraljice, za to nije mogla da ga kaže. *Džejn mu budi osmeh na licu, a ja nemam s njim da podelim ništa sem bola.* Takođe se činilo i da uživa u društvu braće svoje neveste: mladog Rolama, svog štitonoša, i ser Rejnalda, svog barjaktara. *Zamenili su one koje je izgubio,* shvati Kejtlin dok ih je gledala zajedno. *Rolam je zauzeo Brenovo*

mesto, a Rejnal je delom Teon, a delom Džon Snežni. Samo je u društvu Vesterlinga vidala Roba osmehnutog, ili ga čula da se smeje kako bi jedan dečak trebalo da čini. Prema drugima je uvek bio Kralj na Severu, glave pogнуте od težine krune, čaki kada je bio gologlav.

Rob nežno poljubi svoju ženu, obeća joj da će se naći u njihovim odajama, pa krenu sa svojom gospom majkom. Poveo ih je ka bogošumi. „Čini se da je Lotar prijateljski nastrojen, a to je dobar znak Freji i su nam potrebni.“

„To ne znači da čemo ih i dobiti.“

On klimnu glavom, a po izrazu lica i držanju ramena mu se jasno vide očaj, i ona oseti kako je srce boli zbog njega. Kruna ga mrtvi, pomisli. *Tako želi da bude dobar kralj, da bude hrabar i častan i pametan, ali je to preteško breme za jednog dečaka.* Rob je davao sve od sebe, ali su udarci ipak pristizali, jedan za drugim, neumoljivi. Kada su mu doneli vesti o bici u Senodolu, gde je lord Rendil Tarli razbio Robeta Glovera i ser Helmana Tolharta, očekivalo se da će se razbesneti. Umesto toga, samo je zuriš s tupom nevericom i rekao: „Senodol, na Uskom moru? Zašto su pošli na Senodol?“ Zavrteo je glavom, potpuno zburnjen. „Izgubio sam trećinu svoje pešadije zbog *Senodola?*“

„Gvozdenljudi drže moj zamak, a Lanisteri mi sada drže brata“, rekao je Galbart Glover glasom teškim od očaja. Robet Glover je preživeo bitku, ali su ga nedugo nakon nje zarobili kod Kraljevskog druma.

„Ne zadugo“, obećao je njen sin. „Ponudiću im Martina Lanistera u razmenu. Lord Tivin će morati da prihvati zbog svog brata.“ Martin je bio ser Kevanov sin, blizanc Vilema koga je preklađao lord Karstark. Kejtlin je znala da ta ubistva još ne daju mira njenom sinu. Utrostručio je stražu oko Martina, ali se još boja za njegovu bezbednost.

„Trebalo je da razmenim Kraljeubicu za Sansu kada si to prvi put predložila“, reče Rob dok su hodali galerijom. „Da sam ponudio njenu ruku Vitezu od Cveća, Tireli bi sada možda bili naši, a ne Džofrijevi. Kako se toga nisam setio.“

„Bio si zaokupljen bitkama, i to s pravom. Čakni kralj ne može na sve da misli.“

„Bitke“, promrmlja Rob dok ju je vodio pod krošnje. „Pobedio sam u svim bitkama, a ipak nekako gubim rat.“ Dizje pogled, kao da će odgovor biti ispisani na nebū. „Gvozdenljudi drže Zimovrel i Kejinov šanac takode. Otac je mrtav, i Bren i Rikon, možda i Arja. A sada i tvój otac.“

Nije smela da mu dozvoli da očajava. Taj ukus je predobro poznavala. „Moj otac je već dugo umirao. To nisi mogao da promeniš. Grešio si, Robe, ali koji kralj nije? Ned bi se ponosio tobom.“

„Majko, postoji i nešto što moraš da znaš.“

Kejtlinino srce preskoči. *Ovo je nešto čega se gadi. Nešto što se boji da mi kaže.* Mogla je samo da misli na Brijenu i njen zadatak „Kraljeubica?“

„Ne. Sansa.“

Mrtva je, pomisli Kejtlin smesta. Brijena nije uspela. Džejmi je mrtav, a Sersei je ubila moju milu devojčicu u odmaždu. Na tren nije mogla da progovori. „Nema... nema je više, Robe?“

„Nema?“ Izgledao je začudeno. „Misliš da je mrtva? O, majko, ne, nije to, nisu joj naudili, ne na taj način, samo... sinoć je stigla ptica, ali nisi mogao da nateram sebe da ti kažem pre nego što posaljemo tvog oca na počinak.“ Rob je uze za ruku. „Udali su je za Tiriona Lanistera.“

Kejtlinini prsti stegnuše se oko njegovih. „Za Bauku.“

„Da.“

„Zakleo se da će je razneniti za svog brata“, reče ona tupo. „J Sansu i Arju. Da čemo ih dobiti natrag ako im vratimo njihovog dragocenog Džejmija, zakleo se pred čitavim dvorom. Kako je

mogao da se oženi njome ako je to obećao pred bogovima i pred ljudima?"

,On je Kraljeubičin brat. Krivokletstvo im je u krvi.“ Robovi prsti okrznjuše jabuku mača. „Da mogu, skinuo bih mu ružnu glavu s ramena. Sansa bi onda bila udovica, i slobodna. Ne vidim da ima drugog izlaza. Naterali su je da izrekne zavete pred obrednikom i obuće grimizni plasti.“

Kejtin se prisjeti nakaznog čovečuljka koga je uhvatila u krčmi na raskršcu i odvela čak do Gnezda sokolovog. „Trebalo je da dozvolim Lizi da ga gurne kroz Mesečeva vrata. Moja sirota mila Sansa... zašto bi joj iko uradio tako nešto?“

,Zbog Zimovrela“, smesta reče Rob. „Pošto su Bren i Rikon mrtvi, Sansa je moja naslednica. Ako se meni nešto desi...“

Ona mu čvrsto stegnu ruku. „Tebi se ništa neće desiti. Ništa. Ne bi to mogla da podnese. Uzeli su Neda, i tvoju milu braću. Sansa je uodata, Arja nestala, otac mi je mrtav... ako bi se bilo šta tebi desilo, poludela bih, Robe. Ti si sve što mi je ostalo. Ti si sve što je ostalo Sever.“

,Još nisam mrtav, Majko.“

Iznenada, Kejtin ispunji strava. „Ratovi ne moraju da se vode do poslednje kapi krvi.“ I sama je čula očaj u svom glasu. „Ne bi bio prvi kralj koji je kleknuo, čakni prvi Stark.“

Usta mu se stegnuše. „Ne. Nikada.“

,U tome nema sramote. Belon Grejdžoj je kleknuo pred Robertom kada mu je buna ugušena. Toren Stark je kleknuo pred Egonom Osvajačem radije nego da suoči svoju vojsku s vatrom.“

,Da li je Egon ubio Torenovog oca?“ On povuče ruku iz njene. „Nikada, rekao sam.“

Sada glumi dečaka, a ne kralja. „Lanisterima ne treba Sever. Traže izraze pokornosti i taoce, ne više... a Bauk će zadržati Sansu bez obzira na sve, tako da taoca već imaju. Gvozdenjudi će biti mnogo ogorčeniji i neprijatelj, to ti jamčim. Da bi imali bilo kakvu nadu da zadrže Sever, Grejdžovi moraju da zatru i poslednji izdanak kuće Starka, koji bi im to pravo osporio. Teon je ubio Brena i Rikona, tako da sada moraju još samo da ubiju tebe... i Džejn, da. Misliš li da lord Belon sme da joj dozvoli da preživi i rodi tvoje naslednike?“

Robovo lice beše hladno. „Znači, zato si oslobođila Kraljeubicu? Da bismo se izmirili s Lanisterima?“

,Džejmija sam oslobođila zbog Sanse... i Arje, ako je još živa. To znaš. Ali ako sam gajila neku nadu da ću time kupiti i mir, zar je to tako loše?“

,Jeste“, reče on. „Lanisteri su mi ubili oca.“

,Misliš da sam to zaboravila.“

,Ne znam. Jesi li?“

Kejtin nikada nije udarila neko svoje dete u besu, ali je tada zamalo udarila Roba. Naterala se da se prisjeti koliko je on sigurno usamljen i uplašen. „Ti si Kralj na Severu, izbor je tvój. Samo tražim da razmisliš o onome što sam rekla. Pevači vole kraljeve koji smelo ginu u bitkama, ali tvój život je vredniji od pesme. Bar meni, koja sam ti ga dala.“ Ona obori glavu. „Imam li dozvolu da odem?“

,Da.“ On se okrenu i isuka mač. Šta je s njim nameravao da uradi, to nije znala. Tu nije bilo neprijatelja, nije imao s kim da se bori. Samo ona i on, među visokim drvećem i opalim lišćem. Postoje bitke u kojima se ne može pobediti mačem, požele Kejtin da mu kaže, ali se bojala da će kralj biti gluvi za te reči.

Satima kasnije, vezla je u svojoj ložnici kada dotrča mladi Rolam Vesterling s pozivom za večeru. Dobro je, pomici Kejtin s olakšanjem. Nije bila sigurna da li će njen sin posle prepirke želiti njen prisustvo. „Dobar si štitonoša“, pohvali ona Rolama. *Bren bi bio isti.*

Za stolom je Rob delovao hladno, a Edmur mračno, ali se Hromi Lotar trudio da bude dobro raspoložen za svu trojicu. Bio je oličenje ljubaznosti, toplo se prisećao lorda Hostera, blago je tešio Kejtlin zbog Brena i Rikona, hvalio je Edmura za pobjedu kod Kamenog Mlina, i zahvaljivao Robu na „hitroj i sigurnoj pravdi“ koju je izrekao Rikardu Karstarku. Lotarov polubrat Valder Rečni bio je druga priča; grub i mračan čovek, sa sumnjičavim licem starog lorda Valdera, retko je govorio i svu je pažnju posvetio mesu i medovini pred sobom.

Kada su sve prazne reči izrečene, kraljica i ostali Vesterlinzi se povukloše, sluge odnesuše ostatke jela, a Lotar Frej se nakašla. „Pre nego što predemo na posao zbog koga smo ovde, postoji još nešto“, reče on značajno. „Nešto veoma ozbiljno, bojam se. Nadao sam se da neće na mene pasti da vam prenesem te vesti, ali izgleda da moram. Moj gospodar otac je dobio pismo od svojih unuka.“

Kejtlin je bila toliko izgubljena u bolu za svojima da je gotovo zaboravila na dva Freja koja je privihatala za štićenike. *Ne više*, pomisli ona. *Smišlj se Majko, koliko još udaraca moramo da istripi?* Nekako je znala da će joj sledeće reči koje bude čula zariti još jedan nož u srce. „Unuka u Zimovrelu?“ - natera sebe da upita. „Mojih štićenika?“

„Valdera i Valdera, da. Međutim, sada se nalaze u Užasniku, moja gospo. Boli me što ti ovo govorim, ali je došlo do bitke. Zimovrel je spaljen.“

„Spaljen?“ Robov glas beše pun neverice.

„Vaši severnjački lordovi su pokušali da ga preotmu od gvozdenljudi. Kada je Teon Grejdžoj video da je izgubio plen, zapalio je zamak.“

„Nismo čuli ni o kakvoj bici“, reče ser Brinden.

„Moji sinovci su mladi, tako je, ali su bili tamo. Veliki Valder je napisao pismo, ali ga je potpisao i njegov mladi rodak. Po njihovim rečima, bila je to krvava rabota. Vaš kaštelan je poginuo. Ser Rodrik tako se zvao?“

„Ser Rodrik Kasel“, izusti Kejtlin tupo. *Ta draga hrabri i odana stara duša*. U mislima ga je videla kako čupka guste bele zalistke. „Šta je sa ostalim našim narodom?“

„Bojim se da su gvozdenljudi mnoge pobili.“

Zanemeo od besa, Rob lipi pesnicom o sto, pa okrenu lice, da mu Freji ne bi videli suze.

Ipak, njegova majka ih vide. *Svet svakog dana pomalo tamni*. Kejtlin pomisli na ser Rodrikovu malu kći Bet, neumornog meštra Luvina i veselog obrednika Čejla, Mikena u kovačnici, Farlena i Palu u štenarama, Staru Nen i priprostog Hodora. Oseti da joj se srce čepa. „Molim te, ne sve.“

» Ne «, reče Hromi Lotar. „Žene i deca su se sakrili, moji sinovci Valder i Valder zajedno s njima. Pošto je od Zimovrela ostala samo ruševina, preživele je u Užasnik poveo taj sin lorda Boltona.“

„Boltonov sin?“ Robov glas beše napet.

Progovori Valder Rečni. „Kopile, rekao bih.“

„Ne Remzi Snežni? Ima li lord Ruz još neko kopile?“ Rob se namršti. „Taj Remzi je bio čudovište i ubica, i umro je kao kukavica. Ili su mi bar tako rekli.“

„O tome ne znam ništa. U svakom ratu ima mnogo zbrke. Mnogo lažnih izveštaja. Mogu samo jedno da ti kažem: moji sinovci tvrde kako je to Boltonovo kopile spasio žene Zimovrela, i decu. Sada su svi preživeli na sigurnom, u Užasniku.“

„Teon“, izgovori Rob iznenada. „Šta se desilo s Teonom Grejdžjem? Da li je ubijen?“

Hromi Lotar raširi ruke. „To ne mogu da kažem, veličanstvo. Valder i Valder nisu spomenuli njegovu sudbinu. Možda lord Bolton zna, ako su mu stigle vesti od tog njegovog sina.“

Ser Brinden reče: „Moraćemo da ga pitamo.“

„Vidim vašu nesreću. Žao mi je što sam doneo nove bolne vesti. Da se povučemo do sutra? Naš posao može da sačeka dok se sabere...“

„Ne“, kaza Rob, „hoću da završimo s tim.“

Njen brat Edmур klimnu glavom. „Ja takođe. Imaš li odgovor na našu ponudu, moj gospodaru?“

„Imam.“ Lotar se osmehnju. „Moj gospodar otac mi je rekao da prenesem veličanstvu kako se slaže s tim novim braćnim savezom između naših luča, i da obnavlja svoju vernost Kralju na Severu, pod uslovom da se kraljevsko veličanstvo izvini za uvredu nanesenu kući Freja, i to lično, licem u lice.“

Izvinjenje je bila mala cena, ali se Kejtlin nikako nije dopao taj sitni uslov lorda Valdera.

„Drago mi je“, reče Rob oprezno. „Nisam nameravao da izazovem razdor među nama, Lotare. Freji su se hrabro borili za mene. Želim da ih ponovo imam kraj sebe.“

„Previše si ljubazan, veličanstvo. Ako si prihvatio ove uslove, imam naredenje da lordu Tuliju ponudim ruku moje sestre ledi Roslin, šesnaestogodišnje device. Roslin je najmlada kći moga oca sa ledi Betani od kuće Rozbjija, njegove šeste žene. Blage je naravi i darovita za muziku.“

Edmür se promeškolji. „Možda bi bilo bolje da je najpre upoznam...“

„Upoznaćeš je na svadbi“, kaza Valder Rečni suvo. „Osim ako možda lord Tuli ne želi da joj prvo prebroji zube?“

Edmür nije planuo. „Verovaću ti na reč u vezi s njenim zubima, ali bi mi prijalo da joj prvo vidim lice pre nego što je uzmem za ženu.“

„Moraš je prihvatići sada, moj gospodaru“, reče Valder Rečni. „Inače će ponuda mog oca biti povučena.“

Hromi Lotar raširi ruke. „Moj brat zbori vojnički jednostavno, ali su mu reči istinite. Želja mog oca je da se venčanje obavi odmah.“

„Odmah?“ Edmür je zučao tako nesrećno da Kejtlin kroz glavu prolete nedostojna misao kako je možda čak nameravao da nakon rata raskine veridbu.

„Zar je lord Valder zaboravio da smo usred rata?“ - oštro upita Brinden Crna Riba.

„Nimalo“, reče Lotar. „Zato i zahteva da se venčanje održi sada, ser. Ljudi ginu u ratovima, čak i mladi i snažni ljudi. Šta bi se desilo s našim saveznimstvom ako bi lord Edmür pao pre nego što uzme Roslin za ženu? A treba uzeti u obzir i starost mog oca. Prevalio je devedesetu i verovatno neće doživeti kraj ove borbe. Ako vidi svoju dragu Roslin udatu pre nego što ga bogovi uzmu, plemenito srce će mu biti mirno, jer će umreti sa saznanjem da devojka ima snažnog muža koji je voli i štiti.“

Svi mi želimo da lord Valder umre srećan. Kejtlin se taj dogovor sve manje i manje dopadao. „Moj brat je upravo izgubio oca. Treba mu vremena da to preboli.“

„Roslin je vesela devojka“, kaza Lotar. „Možda će mu baš ona pomoći da lakše prebrodi gubitak.“

„A moj otac je počeo da zazire od dugačkih veridbi“, dodade kopile Valder Rečni. „Nemam pojma odakle mu to.“

Rob ga ledeno pogleda. „Švatam šta hoćeš da kažeš, Rečni. Molim vas da nas ostavite nasamo.“

„Biće twoja volja, veličanstvo.“ Hromi Lotar ustade, i polubrat mu pomože da odsepa iz odaje.

Edmür se pušio od besa. „Kao da otvoreno govore kako je moje obećanje bezvredno. Što bih ja dozvolio toj matoroj lasici da mi bira nevestu? Lord Valder ima i drugih kćeri sem te Roslin. Ima i unuke. Trebalо bi da mi ponude isti izbor kao što su tebi. Ja sam njegov sizeren, trebalо bi da peva od sreće što ћu pristati da se oženim *bilo kojom* od njih.“

„On je gord čovek, a mi smo ga povredili“, reče Kejtlin.

„Tudimi odneli njegovu gordost! Ne dozvoljavam da me ponižavaju u vlastitoj dvorani. Moj

odgovor je ne.“

Rob ga umorno pogleda. „Neću da ti naredujem. Ne u ovome. Ali ako odbiješ, lord Frej će to shvatiti kao još jednu uvredu, i nestaće i poslednja nada da izgладimo odnose s njim.“

„To ne možeš da znaš“, bio je uporan Edmur. „Frej me je želeo za neku svoju kćer još otako sam rođen. Neće dozvoliti da mu ovakva prilika klizne iz pohlepnih šaka. Kada mu Lotar donese naš odgovor, brzo će se vratiti i prihvatići veridbu... i to sa kćerkom koju ja odaberem.“

„Možda kasnije“, reče Brinden Crna Riba. „Ali imamo li vremena da čekamo da Lotar jaše tamo-amo s ponudama i protivponudama?“

Rob stegnu pesnice. „Moram, da se vratim na Sever. Braća su mi mrtva, Zimovrel spaljen, narod poklan... samo bogovi znaju šta smera to Boltonovo kopile, i da li je Teon još živ i na slobodi. Ne mogu da sedim ovdje i čekam svadbu koje će možda biti, a možda i neće.“

„Svadbe mora biti“, kaza Kejtlin, mada nerado. „Uvrede i žalopoke lorda Freja mi ne prijaju ništa više nego tebi, brate, ali ne vidim drugi izlaz. Bez te svadbe, Rob je propao. Edmure, moramo da prihvativimo.“

„Mi moramo da prihvativimo?“ - ponovi on razdražljivo njene reči. „Ne vidim te kako se nudиш da postaneš deveta ledi Frej, Ket.“

„Osma ledi Frej je još živa i zdrava, koliko ja znam“, odgovori ona. *Srećom*. Inače bi, znajući lorda Valdera, verovatno došlo i do toga.

Crna Riba reče: „Ja sam poslednji čovek u Sedam kraljevstava koji bi imao prava da savetuje nekome ženidbu, sinovče. Pa ipak, tjesi rekao nešto o tome kako želiš da se iskupiš za Bitku na Gazovima.“

„Imao sam na umu drugačije iskupljenje. Dvoboj s Kraljeubicom. Sedam godina pokore kao prosački brat. Preplivavanje Mora zalazećeg sunca s vezanim nogama.“ Kada vide da se niko ne osmehuje, Edmur diže ruke u vazduh. „Tudini vas sve odneli! Dobro, oženiću se tom eurom. Da se *iskupim*.“

DAVOS

Lord Alester naglo diže pogled. „Glasovi“, reče. „Čuj eš li, Davose? Neko dolazi po nas.“

„Jegulja“, kaza Davos. „Vreme je za večeru.“ Prošle noći im je Jegulja doneo pola pite s mesom i slaninom, kao i vrć medovine. Stomakmu zakrča od same te pomicli.

„Ne, ima ih više.“

U pravu je. Davos ču bar dva glasa, i korake, sve glasnije. Ustade i pride rešetkama.

Lord Alester otrese slamu sa odeće. „Zove me kralj. Ili kraljica, da, Selisa nikada ne bi dozvolila da instruem ovde, mi smo ista krv.“

Pred ćeljom, pojavi se Jegulja sa svežnjem ključeva. Ser Aksel Florent i četiri stražara ukazaše se odmah iz njega. Čekali su pod balkjom dok je Jegulja tražio odgovarajući ključ.

„Aksele“, reče lord Alester. „Smilujte se bogovi. Da li me to kralj zove, ili kraljica?“

„Niko ne zove tebe, izdajniče“, odvrati ser Aksel.

Lord Alester se zgrči, kao da ga je neko ošamario. „Ne, lunem ti se, ništa nisam izdao. Zašto me ne saslušaš? Kada bi mi veličanstvo samo dozvolilo da objasnim...“

Jegulja gurnu veliki gvozdeni ključ u bravu, okrenu ga i otvori ćeliju. Zardale šarke se prodorno pobuniše. „Tr“, reče on Davosu. „Polazi.“

„Kuda?“ Davos pogleda ser Akselu. „Reci mi istinu, ser, hoćete li da me spalite?“

„Pozvan si. Možeš li da hodaš?“

„Mogu.“ Davos iskorači iz ćelije. Lord Alester nesrećno kriknu kada Jegulja ponovo zalupi vrata.

„Uzmi balkju“, naredi ser Aksel tamničaru. „Ostavi izdajnika u tami.“

„Ne“, kaza njegov brat. „Aksele, molim te, nemoj da odnesesh svetlo... smilujte se bogovi...“

„Bogovi? Postoje samo R'lor i Tudin.“ Ser Aksel oštroti mahnu, i pode uz stepenice. Jedan stražar izvuče balkju iz držača na zidu, pa krenu za njim.

„Vodiš me Melisandri?“ - upita Davos.

„J ona će biti prisutna“, reče ser Aksel. „Nilaka nije daleko od kralja. Ali tebe zove veličanstvo lično.“

Davos diže ruku do grudi, gde mu je nekada u vrećici visila sreća. *Više je nema, priseti se, kao ni vrhova moja četiri prsta.* Ali su mu šake još bile dovoljno duge da stegnu ženski vrat, pogotovo tanan vrat kao njen.

Penjali su se uz zavojito stepenište, jedan za drugim. Zidovi behu od grubog tamnog kamena, hladni na dodir. Svetlo balkji išlo je ispred njih, a senke su ih pratile po zidovima. Kod trećeg zavoja, prodoše gvozdeni kapiju u koju se otvarala u tamu, a kod petog još jednu. Tu Davos pretpostavlai da su već blizu površine, čak možda i iznad nje. Sledеća vrata na koja nadoše bila su drvena, ali su se i dalje penjali. Sada su u zidovima bili prorezni za strelice, ali kroz njih nisu dopirali zraci sunca. Napolju je bila noć.

Noge su ga bolele kada ser Aksel otvorio teška vrata i pokaza mu da prode. S druge strane, visoki kameni most izvijao se iznad ambisa do ogromne središnje kule zvane Kameni bubanj. Morski veter je neumorno duvao kroz lukove koji su pridržavali krov, i Davos namirisa slanu vodu dok su prelazili. Duboko udahnu i napuni pluća čistim hladnim vazduhom. *Vetre i vodo, dajte mi snage,* molio se. Ogromna noćna vatra gorela je dole u dvorištu da rastera užase noći, a kraljičini ljudi okupili su se oko nje, pevajući hvalospeve svom novom crvenom bogu.

Nalazili su se na središtu mosta kada ser Aksel iznenada zastade. Oštroti mahnu rukom, i njegovi ljudi

se odmaknuše da ne čuju. „Da se ja pitam, ti bi goreo zajedno s mojim bratom Alesterom“, reče on Davosu. „Obojica ste izdajnici.“

„Pričaj šta hoćeš. Ja nikada ne bih izdao kralja Stanisa.“

„Bi. I hoćeš. Vidim ti na licu. A video sam to i u plamenovima. R'lor me je blagoslovio tim darom. Kao i ledi Melisandri, pokazuje mi u vatri budućnost. Stanis Barateon će sedeti na Gvozdenom prestolu. Video sam to. I znam šta mora biti uradeno. Veličanstvo me mora proglašiti za svoju desnicu, umesto mog brata izdajnika. A ti ćeš mu reći da to uradi.“

Hoću li? Davos ne reče ništa.

„Kraljica je preporučila moje postavljenje“, nastavi ser Aksel. „Čak i tvoj stari prijatelj iz Lise, gusar San, i on kaže isto. Zajedno smo sačinili plan, on i ja. A ipak, veličanstvo ništa ne radi. Poraz ga izjeda iznutra, crni crv u njegovoj duši. Na nama koji ga volimo jeste da mu pokažemo šta da radi. Ako si mu toliko odan kao što tvrdiš, krij umčaru, podržaćeš naše glasove. Reci mu da sam ja jedina desnica koja mu treba. Reci mu, i kada otplovimo, postaraću se da dobiješ novi brod.“

Brod. Davos je proučavao ser Akselovo lice. Ovaj je imao velike usi Florenta, baš kao i kraljica. Iz njih su mu rasle grube dlake, iz nozdrva takođe; još ih je nicalo u čepercima i pramenovima svud po podvoljku. Nos mu je bio širok, čelo niško i istureno, oči zbijene i pune neprijateljstva. *Pre bi mi dao lomaču nego brod, sam je to rekao, ali ako mu učinim ovu uslugu...*

„Ako misliš da me izdaš“, reče ser Aksel, „ljubazno zapamtiti da sam veoma dugo bio zapovednik odbrane Zmajkamena. Posada zamka je moja. Možda te ne mogu spaliti bez kraljeve saglasnosti, ali nesrećni slučajevi su uvekmogući.“ On položi mesnatu šaku na Davosovo teme i pribi ga uz do pojasa visoku ogradu mosta, a onda gurnu još jače, da mu nadnese lice nad dvorište. „Čuješ li me?“

„Čujem“, kaza Davos. A ti se usuduješ da mene nazivaš izdajnikom?

Ser Aksel ga pusti. „Dobro.“ Onda se osmehnu. „Nećemo da nas veličanstvo predugo čeka.“

Na samom vrhu Kamenog bubnja, u velikoj okrugloj prostoriji zvanoj Odaja Obojenog stola, zatekoše Stanisa Barateona kako stoji za onim po čemu je dvorana dobila ime - za velikom drvenom pločom izrežbanom u obliku Vesterosa, kakav je bio u doba Egona Osvajača. Gvozdene mangale stajale su kraj kralja, ugali je u njima sijao rumeno i narandžasto. Četiri visoka šljasta prozora gledala su na sever, jug, istok i zapad. Iza njih behu noć i zvezdano nebo. Davos ču vетar i, negde u daljini, tihе zvuke mora.

„Veličanstvo“, reče ser Aksel, „po tvojoj zapovesti, dovodim ti Vitez od Praziluka.“

„Vidim.“ Stanis je na sebi imao sivu vunenu tuniku, tamnocrveni ogrtić i jednostavan crn kožni kaiš sa koga su mu visili mač i bodež. Crvenozlatna kruna s vrhovima u obliku plamenova bila mu je na glavi. Izgledao je užasno. Činilo se da je deset godina stariji od čoveka koga je Davos ostavio u Kraljolju kada je otplovio za Crnobujiću, u bitku koja im je donela propast. Kraljevu kratko potkresanu bradu prošarale su sede, a oslabio je bar deset oka. On je oduvek bio sur čovek, ali su mu se sada kosti kretale pod kožom kao kopljia koja žele da se probiju napolje. Čak mu je i kruna bila prevelička na glavi. Oči mu behu plave jame potonule u velikim dubinama, a ispod lica su mu se nazirali obrisi lobanje.

A ipak, kada vide Davosa, slabašan osmejakmu okružnu usne. „Znači, more mi je vratilo mog viteza od ribe i praziluka.“

„Jeste, veličanstvo.“ *Zna li on da sam bio u tamnicu?* Davos pada na jedno koleno.

„Ustani, ser Davose“, naredi Stanis. „Nedostajao si mi, ser. Trebaju mi dobro saveti, a ti si mi ih uvek pružao. Pa, reci mi iskreno - kakva je kazna za izdaju?“

Reč ostade da lebdi u vazduhu. *Strašna reč*, pomisli Davos. Traži li to od njega da osudi svog sapatnika iz čelije? Ili možda samog sebe? *Kraljevi znaju koja je kazna za izdaju, bolje od bilo kog čoveka. „Izdaju?“ - upita napokon, slabašno.*

„Kako bi to inače zvao, prkšenje svom kralju, i pokušaj da mu se ukrade presto koji mu po pravu pripada? Ponovo te pitam - kakva je po zakonu kazna za izdajstvo?“

Davos nije imao izbora do da odgovori. „Smrt“, reče on. „Kazna je smrt, veličanstvo.“

„Oduvek je bilo tako. Ja *nisam...* ja nisam surov čovek Davose. Poznaješ me. Odavno me poznaješ. To nije moja odluka. Oduvek je bilo tako, još od Egonovog doba, a i od ranije. Demon Crnovatra, braća Tojn, Kralj Lešinar, velemeštar Haret... izdajnici su uvek plaćali glavom... čak i Renira Targarjen. Ona je bila kći jednog kralja, i majka dvojice, ali je ipak umrla izdajničkom smrću kada je pokušala da preotme bratovljevu krunu. To je zakon. *Zakon*, Davose. Ne surovost.“

„Jeste, veličanstvo. *„Ne govor o meni.* Davos na tren oseti sažaljenje prema čoveku dole u mračnoj čeliji. Znao je da treba da čuti, ali je bio umoran i veoma tužan, i ču sebe kako govorit: „Gospodaru, lord Florent nijе hteo da izda.“

„Imaju li krijumčari neko drugo ime za to? Proglasio sam ga za desnicu, a on je hteo da proda moja prava za zdelu čorbe. Dao bi im čak i Širin. Moje jedino dete bi venčao s kopiletom rođenim iz rodosvrne veze.“ Kraljev glas oteža od besa. „Moj brat je umeo da budi odanost u ljudima. Čak i u svojim dušmanima. Kod Letnjih dvora je pobedio u tri bitke u istom danu, i doveo lordove Grandisona i Kaferena u Krajobraz kao zarobljenike. Obesio je njihove barjake u svojoj dvorani kao trofeje. Kaferenovi beli srndači bili su umrjlani krvlju, a Grandisonov usnuli lav gotovo poderao nadvoje. Pa ipak su noću sedeli pod tim barjacima, pili i jeli s Robertom. Čak ih je i u lov vodio. Ti ljudi su hteli da te odvedu Erisu da te spali, rekao sam mu pošto sam ih video kako se u dvorištu nadmeću u bacanju sekira. ‘Ne bi smeо da im daš sekire u ruke.’ Robert se samo nasmejava. Ja bih Grandisona i Kaferena bacio u tamnice, ali ih je on pretvorio u prijatelje. Lord Kaferen je poginuo kod zamka Pepelgaz, poselak ga je Rendil Tarli dokse borio za Roberta. Lord Grandison je ranjen na Trozupcu, i umro je od toga godinu dana kasnije. Moj brat ih je naterao da ga vole, ali izgleda da ja samo nagonim ljudi da me izdaju. Čak i vlastitu krv i srodnike. Brata, decu, rođake, stricu...“

„Veličanstvo“, reče ser Aksel, „prekljinjem te, pruži mi priliku da ti dokažem kako nisu svi Florenti takvi.“

„Ser Aksel hoće da nastavim rat“, obrati se kralj Stanis Davosu. „Lanisteri misle da sam poražen i dokrajčen, a moji zakleti lordovi su me napustili, gotovo svi. Čak je i lord Estermont, otac moje majke, kleknuo pred Džofrijem. Ono malo odanih ljudi što mi je preostalo počinje da gubi veru. Traće svoje dane na pijančenje i kockanje, i ližu rane kao prebijeni psi.“

„Bitka će im ponovo rasplamsati srca, veličanstvo“, reče ser Aksel. „Poraz je bolest, a pobeda je lek.“

„Pobeda.“ Kraljeva usta se zgrčiše. „Postoje različite pobeđe, ser. Ali reci svoj naum ser Davosu. Hoću da čujem šta on misli o tom predlogu.“

Ser Aksel se okrenuo Davosu, s izrazom lica umnogome nalik na izraz ponositog lorda Belgreja kada mu je kralj Belor Blagosloveni naredio da prosijaku opere ranjava stopala. Pa ipak poslušao je.

Plan koji je ser Aksel iskovao sa Saladorom Sanom bio je jednostavan. Na nekoliko sati jedrenja od Zmajskog kamena nalazilo se Ostrvo klešta, drevno morem okruženo sedište kuće Seltigara. Lord Ardrjan Seltigar se borio pod vatrenim srećem na Crnobujići, ali kada su ga zarobili, nije oklevao da prede na Džofrijevu stranu. I sada se nalazi u Kraljevoj Luci. „Previše se boji gneva našeg veličanstva da bi se

približio Zmajkamenu, nema sumnje“, objavi ser Aksel. „A i s pravom. Izdao je svog zakonitog kralja.“

Ser Aksel je predlagao da se uz pomoć flote Saladora Sana i ljudi koji su se spasli sa Crnobujice - Stanis je još imao nekih petnaest stotina na Zmajkamenu, od kojih su više od pola bili Florenti - izvrši odmazda za izdaju lorda Seltigara. Ostrvo klešta je veoma slabo branjeno, zamak je navodno pun mirskih čilima, volantiškog stakla, zlatnih i srebrnih ploča, draguljem optočenih peharu, veličanstvenih sokolova, tu je i sekira od valirij skog čelika, rog koji i može da dozove čudovišta iz dubina, kovčevi puni rubina i više vina no što čovek može da popije za stotinu godina. Mada se Seltigar pred svetom pokazivao kao škrtač, za sopstvena zadovoljstva je uvek bio široke ruke. „Predlažem da mu zapalimo zamak i pobijemo ljudе“, završi ser Aksel. „Ostavimo Ostrvo klešta kao pustoš od pepela i kostiju, na kome samo vrane lešinarke mogu da žive, tako da čitavo kraljevstvo vidi sudbinu onih koji i šuruju s Lanisterima.“

Stanis je čutio slušao ser Akselovu deklamaciju, sporo škrigući Zubima. Kada joj je došao kraj, on reče: „Verujem da je to moguće izvesti. Riziknije je velik Džofri neće imati veliku silu na moru sve dok lord Redvin ne ispolvi sa Semice. Pleni može poslužiti da obezbedi odanost onog liškog gusara Saladora Sana bar na još neko vreme. Samo po sebi, Ostrvo klešta je bezvredno, ali bi njegov pad poslužio da pokaže lordu Tivinu kako se ja još nisam predao.“ Kralj se okrenuo Davosu. „Reci iskreno, ser. Šta misliš o ser Akselovom predlogu?“

Reci iskreno, ser. Davos se priseti mračne cilje loju je delio s lordom Alesterom, priseti se Jegulje i Kaše. Pomicli na ser Akselovo obećanje dato na mostu iznad dvorišta. *Brod ili pad, šta će biti?* Ali sada ga je pitao Stanis. „Mislim da je to ludost... da, i lukavičluk“

„*Lukavičluk?*“ Ser Aksel samo što nije viškuo. „Ništo me neće zvati lukavicicom pred mojim kraljem!“

„Tišina“, naredi Stanis. „Ser Davose, nastavi, hoću da čujem tvoje razloge.“

Davos se okrenuo da pogleda ser Aksela. „Kažeš da treba kraljevstvu da pokažemo kako s nama nije gotovo. Da zadamo udarac. Da ratujemo, da... ali protiv kog neprijatelja? Na Ostrvu klešta nećeš naći neprijatelja.“

„Naći ćemo *izdajnike*“, reče ser Aksel, „mada mi se čini da ih mogu naći i bliže. Čaki u ovoj sobi.“

Davos se ne obazre na uvredu. „Ne sumnjam da je lord Seltigar klešnuo pred dečakom Džofrijem. On je star i umoran čovek, koji samo želi da dane okonča u svom zamku, pijuci dobro vino iz svojih draguljima optočenih peharu.“ Ponovo se okrenuo Stanisu. „A ipak je došao kada si ga pozvao, veličanstvo. Došao je, s brodovima i mačevima. Stajao je kraj tebe kod Krajobrata kada se lord Renli spremao da nas napadne, a brodovi su mu uplovili u Crnobujicu. Njegovi ljudi su se borili za tebe, ubijali za tebe, *goreli* za tebe. Ostrvo klešta je slabo branjeno, tačno. Brane ga žene, deca i starci. A zašto je to tako? Zato što su im muževi i sinovi i očevi izginuli na Crnobujici, eto zašto. Izginuli za tvojim veslima, ili s mačevima u rukama, boreći se pod tvojim barjacima. A ipak ser Aksel predlaže da napadnemo domove koje su oni ostavili za sobom, da im silujemo udovice i pobijemo decu. Ti ostrvljani nisu izdajnici...“

„*Jesu*“, bio je uporan ser Aksel. „Nisu svi Seltigarovi ljudi izginuli na Crnobujici. Stotine su zarobljene s njihovim lordom, i kleknuli su zajedno s njim.“

„*Zajedno s njim*“, ponovi Davos. „Njegovi su ljudi. Njegovi zakleti ljudi. Kakvog su izbora imali?“

„Svaki čovek ima izbora. Mogli su da odbiju da klešnu. Neki i jesu, i zato su ubijeni. Ali su umrli kao čestiti ljudi, i odani.“

„Neki ljudi su jači od drugih.“ To beše slabašan odgovor, i Davos je to znao. Stanis Barateon je bio čovek od gvožđa, koji ni nije ni shvatao ni prštalo tuđe slabosti. *Gubim*, pomisli on očajno.

„Dužnost je svakog čovjeka da ostane odan svom zakonitom kralju, čak i ako se lord kome služi pokaže kao krivodjetnik“, objavi Stanis glasom koji nije dozvoljavao raspravu.

Mahnitost rođena iz očaja obuze Davosa, neustrašivost nalik na ludost. „Kao što si ti ostao odan kralju Erisu kada je tvoj brat digao bunu?“ - izlete mu iz usta.

Usledi preneražena tišina, sve dok ser Aksel ne vilku „*Izdaja*“, i isuka bodež iz kanija. „Veličanstvo, on ti u lice govori takve opačine!“

Davos je čuo kako Stanis škriguće zubima. Na kraljevom čelu se ispuči vena, plava i natečena. Pogledi im se susretoše. „Słdoni nož, ser Alsele. I ostavi nas.“

„Ako je veličanstvu po volji...“

„Po volji mi je da nas ostavis“ reče Stanis. „Udalji se iz moje blizine, i pošalji mi Melisandru.“

„Biće tvoja volja.“ Ser Aksel vrati nož u korice, pokloni se, pa požuri ka vratima. Čizme su mu besno tukle po podu.

„Oduvek si računao na moju uzdržanost“, upozori Stanis Davosa kada ostadoše sami. „Mogu da ti skratim jezik jednako lako kao što sam ti skratio prste, krijućem.“

„Tvoj sam čovek, veličanstvo. Kao i moj jezik, da s njim radiš šta ti je volja.“

„Jeste“, reče on, sada već mirniji. „Jehoću da govorim istinu. Mada istina ponekad ume da bude gorka. *Eris*? Da samo zna... to je bio težak izbor. Moja krv, ili moj sizeren. Moj brat ili moj kralj.“ Namršti se. „Jesi li ikada video Gvozdeni presto? Bodlje na ledima, trake izuvijanog čelika, ostri krajevi mačeva i noževa svi isprepleteni i stopljeni? To nije *udobno* sedište, ser. Eris se toliko puta posekao da su ga ljudi prozvali Kralj Krasta, a Megor Okrutni je u toj stolici ubijen. *Sama* stolica ga je ubila, po nekim pričama. To nije sedište u kome čovek može da se opusti. Često se pitam zašto su ga moja braća tako očajnički želela.“

„Zašto ga *ti* onda želiš?“ - upita ga Davos.

„To nije stvar želje. Presto je moj, pošto sam Robertov naslednik. To je zakon. Posle mene, mora preći mojoj kćeri, osim ako mi Selisa konacno ne podari sina.“ On lagano prede sa tri prsta preko stola, preko slojave glatlog tvrdog laka, potamnelog od starosti. „Ja *jesam* kralj. Želje s tim nemaju ništa. Imam dužnost prema svojoj kćeri. Prema kraljevstvu. Čak i prema Robertu. Nije me mnogo voleo, znam, ali mi je bio brat. Lanisterka mu je nabila rogove i napravila od njega ludu. Možda ga je i ubila, kao što je ubila Džona Erina i Nedu Starka. Za takve zločine mora biti pravde. Počevši od Sersei i njenog nakota. Ali samo počevši. Nameravam sasvim da očistim taj dvor. Kao što je Robert trebalo da uradi posle Trozupca. Ser Baristan mi je jednom rekao da je trulež u vladavini kralja i Erisa započela s Varisom. Evnuh nije smeо da bude pomilovan. Ništa više od Kraljevice. Robert je u najmanju ruku morao da mu skinе beli plaš i pošalje ga na Zid, kao što je savetovao lord Stark. Umesto njega, poslušao je Džona Erina. Ja sam još bio u Krajoliju, pod opsadom, i nikо me nije pitao za mišljenje.“ Naglo se okrenu, pa se prodorno i hladno zagleda u Davosa. „Sada istinu. Zašto si heo da ubiješ Melisandru?“

„Znači, zna. Njega Davos nije mogao da laže. „Četiri sina su mi izgorela na Crnobujici. Dala ih je plamenovima.“

„Krivo je optužuješ. Te vatre nisu bile njen delo. Kuni Bauka, kuni piromansere, kuni onu budalu od Florenta, koja mi je povela flotu pravo u zamku. Ili kuni mene, zbog mog tvrdoglavog ponosa, što sam je oterao kada mi je najviše trebala. Ali ne Melisandru. Ona je i dalje moj verni sluga.“

,Meštar Kresen je bio tvoj verni sluga. Ubila ga je, kao što je ubila ser Kortnija Penrouza i tvog brata Renlija.“

,Sada zvučiš kao luda“, primeti kralj. „Ona je *videla* Renlijevu smrt u plamenovima, tačno, ali nije u njoj imala više udela nego ja. Sveštenica je bila sa mnom. Tvoj Devan ti je to rekao. Pitaj njega ako u mojo reči sumnjaš. Poštedela bi Renlija da je mogla. Melisandra me je savetovala da se s njim sastanem i pružim mu poslednju priliku da se iskupi za izdaju. I Melisandra je bila ta koja mi je rekla da te pozovem onda kada je ser Aksel želeo da te da R'loru.“ Slabašno se osmehnu. „Da li te to čudi?“

,Da. Ona zna da nisam prijatelj ni njoj ni njenom crvenom bogu.“

,Ali si prijatelj meni. I to zna.“ Pozva Davosa da se približi. ,Dečak je bolestan. Meštar Pilos ga leči pijavicama.“

,Dečak?“ On pomisli na Devana, kraljevog štitonošu. „Moj sin, veličanstvo?“

,Devan? Dobar momak Mnogo podseća na tebe. Robertovo kopile je bolesno, dečakkoga smo uzeli u Krajoliju.“

Edrik Olyjni. „Razgovarao sam s njim u Egonovom vrtu.“

,Kao što je želela. Kao što je videla.“ Stanis uzdahnu. „Da li te je dečak osvojio? Ima dar za to. Nasledio ga je od oca. Zna da je kraljev sin, ali radije zaboravlja da je kopile. I obožava Roberta, kao i Renli kada je bio mlađ. Moj kraljevski brat je glumio dobrog oca kada je posećivao Krajoluj, a bilo je i poklona... mačeva i ponja, i krznom obrubljenih plaštova. Sve je to bilo evnuhovo delo. Dečak bi pisao u Crvenu utvrdu pisma puna zahvalnosti, a Robert bi se smejavao i pitao Varisa šta da pošalje sledeće godine. Renli nije bio ništa bolji. Preputstio je dečakovu vaspitanje kaštelanima i meštrima, a svi su oni podlegli njegovom šarmu. Penrouz je radije umro nego da ga preda.“ Kralj zaškrugta Zubima. „Zbog toga sam još besan. Kako je mogao da pomici da bih nauudio momčiću? Odabroao sam Roberta, zar ne? Kada je taj teški dan bio došao. Odabroao sam krv umesto časti.“

Ne koristi dečakovo ime. Od toga Davos oseti strašnu nelagodu. „Nadam se da će se mladi Edrik brzo oproraviti.“

Stanis odmahnu rukom, kao da hoće da odagna tu brigu. „Obična prehlada, ništa više. Kašje, drhti, imen groznici. Meštar Pilos će ga brzo izlečiti. Sam po sebi, dečak nije ništa, shvataš, ali u njegovim venama kola krv mog brata. A ona kaže da u kraljevog krvu ima moći.“

Davos nije morao da pita ko je *ona*.

Stanis dodirnu Obojeni sto. „Pogledaj ovo, Viteže od Praziluka. Moje kraljevstvo, po pravu i po zakonu. Moj Vesteros.“ On prede rukom preko njega. „Te priče o Sedam kraljevstava su glupost. Egon je to video pre tri stotine godina, kada je stajao na mestu na kome sada stojim ja. Ovaj sto su obojili po njegovom naredenju. Naslikali su reke i zalive, bregove i planine, zamkovе i gradove i pijačne varoši, jezera i močvare i šume... ali ne i granice. *To je jedna celina.* Jedno kraljevstvo, za jednog kralja da njime vlada sam.

,Jednog kralja“, složi se Davos. „Jedan kralj znači mir.“

,Doneću pravdu u Vesteros. To je nešto što ser Aksel razume jednako slabo kao i rat. Ostvo klešta mi ništa ne bi dalo... a to bi bio i zločin, baš kao što si rekao. Seltigam mora da plati izdajničku cenu sam, lično. A kada zavladam svojim kraljevstvom, platiće. Svakog će da žanje onako kako je posejao, od najvišeg lorda do najnižeg pacova iz slivnika. A neki će izgubiti i više od vrhova prstiju, to ti obećavam. Zbog njih je mojim kraljevstvom potekla krv, a ja to ne oprاشtam.“ Kralj Stanis se okrenu od stola. „Na kolena, Viteže od Praziluka.“

,Veličanstvo!“

,Zbog praziluka i ribe, proizveo sam te u viteza. Zbog ovoga, nameran sam da te uzdignem u lorda.“

,Ovoga? Davos je bio potpuno zbrunjen. „Zadovoljan sam time što sam vitez, veličanstvo. O lordovskom ponašanju ne znam ama baš ništa.“

,Dobro je. Lordovsko ponašanje je neiskreno ponašanje. Taj sam nauk i preskupo platio. Sada, klekni. Tvoj kralj ti zapoveda.“

Davos kleknu, a Stanis isukl svoj dugački mač. *Svetlonosac*, imenovala ga je Melisandra; crveni mač junaka, izvučen iz vatre koja je progutala sedmoro bogova. Soba kao da postade svetlij a kada sećivo kliznu iz korica. Čelik je sijao; čas narandžasto, čas žuto, čas crveno. Vazduh je oko njega treperio, i nijedan dragulj nikad nije iskrio tako sjajno. Ali kada Stanis njime dodirnu Davosovo rame, osećaj je bio isti kao da je reč o bilo kom drugom maču. „Ser Davose od kuće Sivorte“, reče kralj, „da li si ti moj verni i iskreni vazal, sada i zauvek?“

,Jesam, veličanstvo.“

,J kuneš se da ćeš me verno služiti do kraja života, da ćeš me poštено savetovati i brzo izvršavati moja naredenja, da ćeš braniti moja prava i moje kraljevstvo od svih dušmana, u bitkama velikim i malim, da ćešštiti moj narod i kažnjavati moje neprijatelje?“

,Kunem se, veličanstvo.“

,Onda ustani, Davose Sivorte, i ustani kao gospodar Kišegore, admiral Uskog mora i kraljeva desna ruka.“

Na tren je Davos bio suviše ošamućen da bi se pokrenuo. *Jutros sam se probudio u tamnici. Veličanstvo, ne možeš... ja nisam dostojan da budem kraljeva desnica.*“

,Nema dostojnijeg čoveka.“ Stanis vrati Svetlosascu u korice, pruži Davosu ruku i diže ga na noge.

,Ja sam niskog roda“, podseti ga Davos. „Skorojević, krijučar. Tvoji lordovi me nikada neće slušati.“

,Onda ćemo stvoriti nove lordove.“

,Ali... ja ne umem da čitam... niti da pišem.“

,Čitače ti mester Pilos. Što se pisanja tiče, moja prethodna desnica je pisanjem sebi skinuo glavu. Od tebe tražim samo ono što si mi uvek pružao. Iskrenost. Odanost. Službu.“

,Sigurno postoj i neko bolji... neki veliki lord...“

Stanis prezivio frkulju. „Bar Emon, onaj dečak? Moj verolomni deda? Seltigar me je napustio, novi Velarion je šestogodišnjak a novi Sanglas je otplovio za Volantis pošto sam mu spalio brata.“ Besno mahnu rukom. „Nekoliko dobrih ljudi je ostalo, to je istina. Ser Džilbert Faring još za mene drži Krajoluj, sa dve stotine odanih ljudi. Lord Morigen, Kopile od Noćnog poja, mladi Ćitering, moj rodak Endru... ali nijednom od njih ne verujem kao tebi, moj gospodaru od Kišegore. Ti ćeš biti moja desnica. Tebe hoću da imam kraj sebe u bici.“

,Još jedna bitka i svi smo propali, pomisli Davos. Lord Alester je bar to dobro video. „Veličanstvo od mene traži iskrene savete. Onda, iskreno... nemamo snage za novu bitku protiv Lanistera.“

,Veličanstvo govori o velikoj bici“, reče ženski glas, bogat naglašcima istoka. Melisandra je stajala na vratima u crvenoj svili i treperavom satenu, s pokrivenom srebrnom zdelom u rukama. „Ti mali ratovi su dečje zadvice u poređenju sa onim što će doći. Onaj čije se ime ne sme izreći sakuplja snagu, Davose Sivorte, snagu poganu i zlu i nemerljivo jaku. Uskoro će stići hladnoća, i beskrajna noć.“ Ona stavi srebrnu zdelu na Obojeni sto. „Osim ako pravi ljudi ne nadu hrabrosti da se s njom bore. Ljudi čija su srca vatra.“

Stanis se zagleda u srebrnu zdelu. „Pokazala mi je to, Davose. U plamenovima.“

„Ti si to video, veličanstvo?“ Stanis Barateon ne bi lagao.

„Sopstvenim očima. Posle bitke, kada me je obuzeo očaj, ledi Melisandra mi je rekla da se zagledam u plamen ognjišta. Dimnjak je snažno vulao, i trunke pepela dizale su se s vatre. Zurio sam u njih, osećajući se kao budala, ali mi je rekla da pogledam dublje, i... pepeo je bio beo, topli vazduh ga je dizao, ali se istovremeno činilo i da pada. Sneg, pomislio sam. A onda, kao da su iskrice u vazduhu počele da kruže, postale su prsten od baldjija, i gledao sam kroz vatru, dole, na neko visoko brdo u šumi. Žeravice su postale ljudi u crnom iza baldjija, a kroz sneg su se pomaljale prikaze. Uprkos svoj vrelini vatre, osetio sam tako stravičnu hladnoću da sam zadrhtao, a onda je prizor nestao, i vatra je ponovo postala samo vatra. Ali ono što sam video bilo je stvarno, spremam sam svoje kraljevstvo da založim da je tako.“

„I jesi“, reče Melisandra.

Uverenje u kraljevom glasu prestravi Davosa do srži. „Brdo u šumi... prikaze u snegu... ne znam...“

„To znači da je bitka počela“, reče Melisandra. „Pesak sada brže otiče kroz staklo, i ljudski čas na zemlji skoro je istekao. Moramo da delamo smelo, ili je sva nuda izgubljena. Vesteros se mora ujediniti pod jednim istinskim kraljem, obećanim princom, gospodarom Zmajkamena i R'lorovim izabranikom.“

„R'lor onda čudno bira.“ Kralj se namršti, kao da je okusio nešto gadno. „Zašto ja, a ne moja braća? Renli i njegova breskva. U snovima vidim kako mu sok curi niz bradu, a krv iz grla. Da je samo izvršio svoju bratovljevsku dužnost, razbili bismo lorda Tivina. Bila bi to pobeda kojom bi se čak i Robert ponosio. Robert...“ Vilica mu je radila, levo-desno. „I on mi je u snovima. Smeje se. Pije. Hvališe. U tome je bio najbolji. I u borbi. Uvek je u svemu bio bolji od mene. Trebalо je da Gospodar svetla izabere Roberta za svog junaka. Zašto mene?“

„Zato što si pravičan čovek“, reče Melisandra.

„Pravičan čovek“ Stanis prstom dodirnu pokrivenu srebrnu zdelu. „Sa pijavicama.“

„Da“, reče Melisandra, „ali moram da ti ponovim, to nije pravi put.“

„Zaklela si se da će uspeti.“ Kralj je izgledao besno.

„Hoće... a i neće.“

„Šta od to dvoje?“

„Oboje.“

„Ne govorи mi u zagonetkama, ženo.“

„Kada vatre budu govorile jasnije, govorиeu i ja. U plamenovima je istina, ali je nije uvek lako videti.“ Velič rubin na njenom grlu upijao je vatu iz sjaja mangala. „Daj mi dečaka, veličanstvo. To je sigurniji način. Bolji način. Daj mi dečaka, i probudiću kamenog zmaja.“

„Rekao sam ti, ne.“

„Dečak je samo jedno kopile u poređenju sa svim dečacima Vesterosa, i svim devojčicama. U poređenju sa svom decom koja će se ikada roditi, u svim kraljevstvima na svetu.“

„Dečak je nevin.“

„Dečakti je okljao bračnu postelju, inače bi sigurno imao sinove. Osramotio te je.“

„Robert je to uradio. Ne dečak Drag je mojoj kćeri. A i moja je krv.“

„Krv tvoga brata“, reče Melisandra. „Kraljeva krv. Samo kraljeva krv može da probudi kamenog zmaja.“

Stanis zaškrгuta zubima. „Neću više ni reč da čujem o tome. Zmajeva više nema. Targarjeni su

pokušali da ih vrte desetinu puta. I ispali su budale, ili su postali leševi. Zakrpa je jedina luda koja nam je potrebna na ovoj od bogova zaboravljenoj steni. Imaš pijavice. Radi svoj posao.“ Melisandra ukočeno obori glavu, i reče: „Biće volja mog kralja.“ Desnom šakom izvadi neki prah iz levog rukava i baci ga u mangale. Ugljevlje buknu. Dok su se povrh njega grčili bledi plamenovi, crvena žena uze srebrnu zdelu i prinese je kralju. Davos ju je gledao kako diže poklopac. Unutra su bile tri velike crne pijavice, debele od krvи.

Dečakove krvi, znao je Davos. Kraljevske krvi.

Stanis pruži ruku, i prsti mu se stegoše oko jedne pijavice.

,Reci ime“, naredi Melisandra.

Pijavica se migoljila u kraljevom stisku, pokušavajući da se uhvati za njegov prst. „Uzurpator“, izgovori on. „Džofri Barateon.“ Kada baci pijavicu u vatru, ona se izvi među ugljevljem kao jesenji list i izgore.

Stanis uhvati drugu. „Uzurpator“, objavi, ovog puta glasnije. „Belon Grejdžoj.“ Lagano je baci u mangale, i ona puče i zapucketa. Krv prsnu iz nje, zaštića i ispari.

U kraljevoj šaci se nade poslednja. Ovu je na tren posmatrao dok mu se uvijala među prstima. „Uzurpator“, reče napokon. „Rob Stark“ I onda je baci u vatru.

DŽEJMI

Kupatilo Harendvora beše mračna, vlažna odaja niske tavanice, puna velikih kamenih lada. Stražari uvedoše Džejmija i unutra zatekoše Brijenu kako se gotovo besno riba u jednoj od njih.

,Nemoj tako žestoko, devojčuro“, dobaci on. „Odračeš kožu.“ Ona ispusti četku i pokri sise šakama velikim, kao u Gregora Kleganija. Šiljasti popoljci koje je tako želela da sakrije izgledali bi mnogo prirodnije na nekoj desetogodišnjojakinji nego na njenim širokim mišićavim grudima.

,Šta tražiš ovde?“ - upita ga ona.

,Lord Bolton hoće da večeram s njim, ali je zaboravio da pozove i moje buve.“ Džejmi povuče svog čuvara levom rukom. „Pomozi mi da skinem ove smrdljive krpe.“ Jednoruk nije mogao ni čakšire da razveže. Čovek ga preko volje posluša, ali ipak posluša. „Sada nas ostavi“, reče Džejmi lada mu je odeća ležala u hrpi na vlažnom kamenom podu. „Moja gospa od Oporja ne želi da joj ološ poput tebe blene u sise.“ On pokaza patrlijkom ka ženi grubih crta lica koja je pomagala Brijeni. „I ti. Sačekaj napolju. Postoje samo jedna vrata, a devojčura je prevelika da bi pokušala da utekne kroz odžak.“

Poslušnost im je bila prejako usadena. Žena izade za stražarom, ostavivši ih same u kupatilu. Kade behu dovoljno velike da prime šestoro ili sedmoro, po običajima Slobodnih gradova, tako da se Džejmi pope kod devojčure, trapavo i sporo. Oba oka su mu bila otvorena, mada desno još pomalo natečeno, uprkos Kiburnovim pijavicom. Džejmi se osećao stotinu i devet godina star, što je bilo mnogo bolje nego što se osećao lada je stigao u Harendvor.

Brijena ustuknu od njega. „Ima i drugih lada.“

,Ova mi sasvim odgovara.“ Polako, on se spusti do brade u vrelu vodu. „Ne boj se, devojčuro. Butine su ti modre i zelene, a ono što imаш između njih me ne zanima.“ Desnu ruku je morao da drži na ivici, pošto ga je Kiburn upozorio da ne sme da kvasi zavoj. Osećao je kako mu u nogama popušta napetost, mada mu se u glavi vrtelo. „Ako se onesvestim, izvadi me napolje. Nijedan Lanister se do sada nije udario u ladi, i nemam nameru da budem prvi.“

,Zašto bi me bilo briga kako ćeš ti da umreš?“

,Svečano si se zaklela.“ On se osmehnu dok se crvenilo penjalo uz njen debeli beli vrat. Ona mu okrenula leđa. „Još si stidljiva devica? Šta misliš da već nisam video?“ Džejmi uze četku koju je ona ispuštala, pa stade da se ovlašno riba. Čakje i to bilo teško, nespretno. *Levica mi je potpuno beskorisna.*

Ipak, voda je tamnela dok se spečena prljavština rastapala s njegove kože. Devojčura mu je okrenula leđa, a mišići njenih širokih ramena bili su napeti i tvrdi.

,Da li ti pogled na moj patrlijak toliko smeta?“ - upita Džejmi. „Čudi me da nisi zadovoljnja. Izgubio sam ruku koja je ubila kralja. Ruku koja je bacila malog Starka s kule. Ruku koju sam gurao sestri medu noge da bih je ovlažio.“ Gurnu joj patrlijak ka licu. „Nije ni čudo što je Renli poginuo, lada si ga ti čuvala.“

Ona skoči na noge kao da ju je udario, digavši talas vrele vode u ladi. Dok je izlazila, Džejmi na tren ugleda gusti plavi žbun na mestu gde su joj se butine spajale. Bila je mnogo dlakavija od njegove sestre. Potpuno besmisleno, oseti da mu se kita pokreće pod vodom. *Sada znam da sam predugo bio odvojen od Sersei.* On obori pogled, uzmemiren reakcijom svoga tela. „Io je bilo nedostojno“, promrmlja. „Osakačen sam čovek i gorak. Oprosti mi, devojčuro. Malo bi me koji i muškarac tako dobro štitio.“ Ona prekri svoju nagost peščrom. „Rugaš mi se?“

To ponovo rasplamsa njegov bes. „Jesi li ti tupa kao buzdovan? Ovo je bilo izvinjenje. Muka mi je od svadanja s tobom. Šta kažeš na primirje?“

„Primirja se grade na poverenju. Zar misliš da bih ja verovala...“

„Kraljeubici, da. Verolomniku koji je ubio sirotog i tužnog Erisa Targarjena.“ Džejmi prezivo frknu. „Nije mi žao zbog Erisa, već zbog Roberta. Čuo sam da su te prozvali Kraljeubica“, rekao mi je na gozbi povodom svog krunisanja. „Samo nemoj da ti to prede u naviku.“ A onda se nasmejavao. Zašto nije Robert ne proglaši za verolomnika? Zbog njega su kraljevstvom potekle reke krvi, a ipak sam ja taj kome je čast sranje.“

„Sve što je uradio, Robert je uradio zbog ljubavi.“ Voda je oticala niz Brijenine noge i skupljala joj se oko nogu.

„Sve što je uradio, Robert je uradio zbog ponosa, pičke i lepog lica.“ On stegnu pesnicu... ili bi to uradio da je imao šaku. Bol mu proseče ruku, okrutan kao smeh.

„Digao je bunu da spase kraljevstvo“, bila je uporna ona.

Da spase kraljevstvo. „Znaš li da je moj brat zapalio Crnobujiću? Divlja vatra gori na vodi. Eris bi se u njoj kupao da se usudivaо. Svi Targarjeni su bili ludi za vatrom.“ Džejmi oseti vrtoglavicu. *To je zbog vrućine ovde, otrova u krvi, ostataka groznice. Nisam pri čistoj svesti.* Ponovo se spusti, sve dok mu voda ne dopre do brade. „Uprljao sam svoj beli plašt... toga dana sam nosio svoj zlatni oklop, ali...“

„Zlatni oklop?“ Glas joj beše dalek slabasań.

Plutao je u vrelini, u sećanjima. „Nakon što je razigrani grifon izgubio Bitku kod zvona, Eris ga je prognao.“ *Zašto to pričam, ovom smešnom ružnom detetu?* „Konačno je shvatio da Robert nije neki lord odmetnik koga će skršiti kako mu se prothe, već najveća pretinja kući Targarjena još od Demona Crnovatre. Kralj je bezobzirno podsetio Leuina Martela da drži Eliju, i poslao ga da preuzme komandu nad deset hiljada Dornjana što su stupali uz Kraljevski drum. Džon Deri i Baristan Selmi su odjali do Kamenog Obredišta da okupe ostatke grifonovih ljudi, a princ Regar se vratio s juga i ubedio svog oca da proguta ponos i pozove mog oca. Ali iz Livačke stene nije stigao gavran sa odgovorom, i zbog toga se kralj još više uplašio. Na sve strane je video izdajnike, a Varis je uvek bio pri ruci da mu ukaže na one koje je možda prevideo. Tako je veličanstvo naredilo svojim alhemičarima da rasporede zalihe divljе vatre po čitavoj Kraljevoj Luci. Ispod Belorrogog obredišta i čatrlija u Buvljoj rupi, pod stalama i skladistima, kod svih sedam kapija, čak i u podrumima same Crvene tvrdave. Nekoliko majstora piromansera obavilo je sve u potpunoj tajnosti. Nisu imali poverenja čak ni u svoje učenike. Kraljevine oči bile su zatvorene već godinama, a Regar je bio zaokupljen dizanjem vojske. Ali Erisova nova desnica, malj i bodež, nije bio sasvim glup, i pošto su Rosart, Belis i Garigus dolazili i odlazili u svako doba dana i noći, postao je sumnjičav. Čelsted, tako se zvao. Lord Čelsted. „Iznenada mu se sve vratilo s pričom. „Ja sam mislio da je kukavica, ali onog dana kada se suprotstavio Erisu, negde je i nekako našao hrabrost. Uradio je sve što je mogao da ga odvrati od tog nauma. Objasnjavao je, šalio se, pretio, napokon prekljinjao. Kada ni to nije uspelo, skinuo je lanac svog položaja i bacio ga na pod. Eris ga je zbog toga živog spasio, i stavio lanac oko vrata Rosartu, svom omiljenom piromanseru. Čoveku koji je ispekao lorda Rikarda Starka u vlastitom oklopu. A za sve to vreme ja sam stajao u podnožju Gvozdenog prestola u svom belom oklopu, miran kao leš, čuvajući svog vladara i njegove slatke tajne. Vidiš, nijedan od moje zaklete braće nije bio u Kraljevoj Luci, ali je Eris voleo da me drži blizu sebe. Bio sam sin svoga oca, tako da mi nije verovao. Želeo je da budem pod Varisovim nadzorom, i noću i danju.“ Prisetio se kako su Rosartove

oči sijale kada je razmotao mape da pokaže gde se *tvar* mora postaviti. Garigus i Belis bili su isti. „Regar se susreo s Robertom na Trozupcu, i dobro znaš što se tamo desilo. Kada je vest stigla na dvor, Eris je poslao kraljicu na Zmajkamen s princom Viserisom. Princeza Elija je takođe trebalo da pode, ali je on to zabranio. Nekako je utvrdio sebi u glavu da je princ Leuin sigurno izdao Regara na Trozupcu, ali je mislio da će zadržati odanost Dorne sve dok drži Eliju i Egona kraj sebe. *Izdajnici hoće moj grad, čuo sam ga kako govorи Rosartu, ali im neću dati ništa sem pepela. Nek Robert bude kraj pocneñih kostiju i pećenog mesa.* Targarjeni ne sahranjuju svoje mrtve, spaljuju ih. Eris je nameravao da ima najveću pogrebnu lomaču ikada videnu. Mada, ako čemo pravo, mislim da nije zaista očekivao da će umrijeti. Kao i Erion Svetoplamen pre njega, Eris je mislio da će ga vatra preobraziti... da će se dići iz ognja, ponovo rođen kao zmaj, i pretvoriti sve svoje neprijatelje u pepeo.

Ned Stark je jurio na jug s Robertovom prethodnicom, ali je vojska mog oca prva stigla do grada. Piseli je ubedio kralja da njegov zaštitnik Zapada dolazi da ga brani, tako da je Eris otvorio kapije. Tada je jedini put *trebalo* da posluša Varisa, ali nije. Moj otac se držao podalje od rata, mračno razmišljajući o tome koliko se puta Eris o njega ogrešio, odlučan u nameri da kuća Lanistera bude na pobedičkoj strani. Vesti o Trozupcu su ga prelomile.

Meni je pripala dužnost da branim Crvenu tvrđavu, ali sam znao da smo osuđeni na propast. Poslao sam čoveka da zatraži od Eresa dozvolu da odem i pregovaram. Vratio mi se s kraljevskim naredenjem. *'Ako nisi izdajnik, donesi mi glavu svog oca.'* Eris nije htio ni da čuje za predaju. Lord Rosart je bio s njim, rekao mi je moj glasnike. Znao sam što to znači.

Kada sam našao na Rosarta, bio je obučen kao običan pešadinc, žurio je ka stražnjoj kapiji. Njega sam prvi ubio. Onda sam ubio Erisa pre nego što je stigao da nade nelog drugog da prenese njegovu poruku piromanserima. Kasnije sam našao ostale, te sam i njih pobio. Belis mi je ponudio zlato, Garigus je plačući molio za milost. Pa, mač je milosrdniji od vatre, ali mislim da Garigus nije preterano cenoj milost koju sam mu podario.“

Voda se ohladila. Kada Džeđimi otvorio oči, vide da zuri u patrljak svoje desnice. *Ruke koja je od mene stvorila Kraljeubicu.* Jarac mu je oteo i slavu i sramotu. *A šta je ostavio? Ko sam ja sada?*

Devojčura je delovala smešno: držala je peškir na siscicama, dok su joj debele bele noge štrcale ispod njega. „Zar si zanemela od moje priče? Hajde, prokuni me, ili me poljubi, ili mi reci da lažem. Uradи nešto. „

„Ako je to istina, kako to da niko o tome ništa ne zna?“

„Vitezovi Kraljeve garde su zakleti da čuvaju kraljeve tajne. Zar bi želela da pogazim zakletvu?“ Džeđimi se nasmeja. „Misliš da je plemeniti gospodar Žimovrela htio da čuje moja slabašna objašnjenja? Tako častan čovek. Bio mu je dovoljan samo pogled na mene da bi me proglašio krivim.“ Džeđimi ustade, a hladna voda mu poteče niz grudi. „S kojim pravom vuk sudi lavu? S kojim pravom?“ Prode ga snažan drhtaj, a kada pokuša da izade, patrljkom udari u ivicu kade.

Bol ga preseće... a onda se iznenada kupatilo kretalo. Brijena ga uhvati pre nego što je pao. Ruka joj je bila naježena, vlažna i ledena, ali je bila jaka, i nežnija nego što je očekivao. *Nežnija od Sersei,* pomisli on dokmu je pomagala da izade iz kade, na nogama militavim kao miltavata kita. „Straža!“ - ču kako devojčura više. „Kraljeubica!“

Džeđimi, pomisli on, *ime mi je Djeđimi.*

Sledeće čega se sećao bilo je da leži na vlažnom podu, dok stražari i devojčura i Kiburn stoj e iznad njega, i zabrinuto ga gledaju. Brijena je bila naga, ali je izgleda to privremeno zaboravila. „Ume to da se desi od vrućine kupatila“, govorio im je meštar Kiburn. *Ne, on nije meštar; oduzelci su mu lanac.*

,U krvi još ima otrova, a i pothranjen je. Čime ste ga hranili?“

,Crvima i pišćakom i sivom bljuvitom“, dobaci Džeđimi.

,Dvopokom i vodom i ovensom kašom“, tvrdio je stražar. „Mada nije htio ni da ih okusi. Šta da radimo s njim?“

,Operite ga i obucite, pa ga onda odnesite u Kraljevu lomaču ako morate“, reče Kiburn. ,Lord Bolton je naumio da noćas većera s njim. Nemamo još mnogo vremena.“

,Donesite mi čistu odeću za njega“, kaza Brijena, „i ja će se postarat da bude opran i obučen.“

Ostali joj rado prepustiše taj zadatak Podigoše ga na noge i posadiše na kamenu klupu kraj zida. Brijena ode po svoj peškir i vrati se s tvrdom četkom da završi ribanje. Jedan stražar joj dade britvu da mu potkreše bradu. Kiburn se vrati s grubim vešom, čistim crnim vunenim čakširama, širokom zelenom tunikom i kožnim prslukom koji se šnirao napred. Džeđimiju je do tada vrtoglavica popustila, mada se i dalje osećao veoma nespretno. Uz devočirinu pomoći uspe nekako da se obuče. ,Sada mi treba još samo srebrno ogledalo.“

Krvavi meštar je doneo i odeću za Brijenu; umrljanu ružičastu satensku haljinu i lanenu podutniku. „Žao mi je, moja gospo. Ovo je jedina ženska odeća u Harendvora dovoljno velike za tebe.“

Bilo je očigledno da je haljina skrojena za ženu tanjih ruku, kraćih nogu i daleko punijih grudi. Tanana mirska čipka slabo je prikrivala modrice na Brijeninoj koži. Sve u svemu, u toj odeći je devočura izgledala urnebesno smešno. *Ima šira ramena od mene, i debљи vrat*, pomisli Džeđimi. *Nije ni čudo što radije nosi oklope*. A ni ružičasto joj nije pristajalo. Pregršt okrutnih doskočica pada mu na pamet, ali ih, za promenu, ne reče naglas. Bolje da je ne ljuti; ovako jednoruk nije mogao da joj se suprotstvari.

Kiburn je doneo i neku bočicu. „Šta je to?“ - htede Djeđimi da zna kada mu meštar bez lanca dade da piće.

,Slatki koren u sirčetu, s medom i karanfilićem. Daće ti snagu i razbistriće ti glavu.“

,Donesi mi napitak od koga rastu nove šale“, kaza Djeđimi. „Taj mi treba.“

,Jspij“, reče Brijena bez osmeha, i on je posluša.

Prošlo je pola sata dok se nije osetio dovoljno snažno da ustane. Posle mračne i vlažne toplove kapatila, vazduh napolju mu se učini kao šamar. „Moj gospodar ga sada već očekuje“, reče stražar Kiburnu. „I nju. Da ga nosim?“

,Još mogu da hodam. Brijena, daj mi ruku.“

Držeći se za nju, Djeđimi ih pusti da mu pomognu da prede preko dvorišta do ogromne dvorane pune promaje, veće čak i od prestone odaje u Kraljevoj Luci. Ogromni kamini pružali su se uz zidove, na svakih desetak stopa, više nego što je mogao da izbroji, ali vatre nisu bile upaljene, tako da je hladnoća rezala do kostiju. Desetak kopljaniča u krzenenim plastičvima čuvalo je vrata i stepenice koje su vodile do dve galerije. A u središtu tog ogromnog prostora, za drvenim stolom, naizgled okružen jutrima glatkog mermernog poda, čekao je gospodar Užasnika, kraj koga je stajao samo peharnik.

Oči Ruza Boltona behu blede od kamena, tamnije od mleka, a glas paučinasto tih. „Drago mi je što si dovoljno snažan da mi se pridružiš, ser. Moja gospo, molim te, sedi.“ On mahnu ka posluženju od sira, hleba, hladnog mesa i voća. „Pijete crno ili belo? Bojam se da je godina osrednja. Ser Ejmori je gotovo sasvim isušio podrumre ledi Vent.“

,Nadam se da si ga zbog toga ubio.“ Djeđimi se brzo spusti na ponudeno sedište, da Bolton ne bi video koliko je slab. „Belo je za Starkove. Ja će piti crveno, kao pravi Lanister.“

,Ja bih radije vode“, reče Brijena.

,Elmare, crno za ser Džejmija, vode za ledi Brijenu, a bilj nog likera za mene.“ Bolton mahnu rukom da otpusti njihove pratioce, i oni se žurno i u tišini povukoše.

Džejmi se po navici maši vina desnicom. Patrljak mu zaljulja pehar, isprskavši mu čiste zavoje svetlim crvenim mrljama i nateravši ga da pridrži pehar levicom da ne bi pao, ali se Bolton pretvarao da ne primećuje njegovu nespretnost. Severnjak uze suvu šljivu i pojede je u malim, oštrim zalogajima. ,Probaj ih, ser Džejmi. Veoma su slatke, a valjaju i za creva. Lord Vargo ih je doneo iz jedne krčme pre nego što ju je spalio.“

,Creva su mi dobro, onaj Jarac nije lord, a twoje suve šljive mi nisu ni upola tako zanimljive kao tvoje namere.“

,U vezi sa tobom?“ Jedva primetan osmeh dodirnu usne Ruza Boltona. „Ti si opasan plen, ser. Seješ razdor kud god da kročiš. Čak i ovde, u mom srećnom domu Harendvoru.“ Glas mu je bio tek nešto jači od šapata. ,A i u Brzorečju, izgleda. Znaš li da je Edmur Tuli ponudio hiljadu zlatnih zmajeva čoveku koji te uhvati?“

,Samo toliko? „Moja sestra će platiti deset puta više.“

,Zaista?“ Opet taj osmeh, na tren prisutan, da bi već u sledećem nestao. ,Deset hiljada zmajeva nije mala svota. Naravno, treba razmotriti i ponudu lorda Karstarka. On nudi ruku svoje kćeri čoveku koji i mu donese tvoju glavu.“

,Onaj tvoj Jarac bi je verovatno odsekao“, reče Džejmi.

Bolton se tihо zasmjejalji. „Harion Karstark je bio sužanj ovde kada smo zauzeli zamak, ne znam da li znaš? Dao sam mu sve ljude iz Kardoma koji su još bili sa mnom, i poslao sam ga s Gloverom. Nadam se da mu se u Senodolu nije desilo ništa naopako... inače će od potomstva lorda Rikarda ostati samo Alis Karstark“ On odabra još jednu šljivu. „Srećom po tebe, meni ne treba žena. Oženio sam se ledi Valdom Frej dok sam bio u Blizancima.“

,Lepom Valdom?“ Džejmi je nespretno pokušavao da pridrži hleb patrljkom dok ga je kidao levicom.

,Debelom Valdom. Moj gospodar Frej mi je kao miraz ponudio srebra koliko je mlada teška, tako da sam shodno tome izabralo. Elmare, odlomi parče hleba ser Džejmiju.“

Dečak odlomi komad velik kao pesnica s jednog kraja velkne i pruži ga Džejmiju. Brijena je sama lomila svoj hleb. „Lorde Boltone“, upita ona, „priča se da nameravaš da Harendvor daš Vargu Houtu?“

,To je bila njegova cena“, reče lord Bolton. ,Lanisteri nisu jedini koji plaćaju svoje dugove. Ja u svakom slučaju moram uskoro da odem odavde. Edmur Tuli će se venčati s ledi Roslin Frej u Blizanicima, a moj kralj mi nareduje da budem prisutan.“

,Edmur se ženi?“ - upita Džejmi. „Ne Rob Stark?“

,Kraljevsko veličanstvo Rob već je oženjen.“ Bolton ispljunu košticu u dlan i odloži je u stranu. Devojkom iz kuće Vesterlinga od Litice. Kažu mi da se zove Džejn. Nema sumnje da je poznaćeš, ser. Otac joj je vazal tvoga oca.“

,Moj otac ima mnogo vazala, a većina njih ima kćeri.“ Džejmi levom rukom potraži pehar, pokušavajući da se priseti te Džejn. Vesterlinzi su bili stara kuća, s više ponosa nego moći.

,To ne može biti istina“, tvrdoglav je oženjen. „Kralj Rob se zakleo da će se venčati s nekom devojkom iz kuće Freja. On nikada ne bi pogazio svoju reč, on...“

,Veličanstvo je šesnaestogodišnji dečak“, reče Ruz Bolton blago. „I bio bih ti zahvalan da ne

dovodiš u pitanje moje reči, moja gospo.“ Džejmi na trenutak gotovo oseti sažaljenje prema Robu Starku. *Pobedio je u ratu na bojnom polju, a izgubiće ga u ložnici, sirota budala.* „Kako se lordu Valderu svida da večera pastrmku umesto vuka?“ - upita.

„O, pastrmka je ukusna večera.“ Bolton diže bledi prst ka peharniku. „Mada je moj siroti Elmar nesrećan. Trebalo je da se oženi Arjom Stark, ali moj dobit otac Frej nije imao drugog izbora do da raskine veridbu kada ga je kralj Rob izdao.“

„Jma li vesti o Arji Stark?“ Brijeni se nagnu napred. „Ledi Kejtlin se bojala da... je li devojčica još živa?“

„O, jeste“, reče gospodar Užasnika.

„Siguran si u to, moj gospodaru?“

Ruz Bolton slegnu ramenima. „Arja Stark je bila na neko vreme nestala, to je istina, ali su je sada našli. Nameravam da je bezbedno vratim na Sever.“

„I nju i njenu sestru“, kaza Brijeni. „Tirion Lanister nam ih je obe obećao u zamenu za svog brata.“

To kao da je zabavilo gospodara Užasnika. „Moja gospo, zar ti to već niko nije rekao? Lanisteri lažu.“

„Vredaš čast moje kuće?“ Džejmi zdravom rukom uze nož za sir. „Okruglast vrh, i tup“, reče on, prešavši palcem preko ivice sečiva, „ali će ti ipak proći kroz oko.“ Znoj mu je oblikavao čelo. Mogao je samo da se nada da ne izgleda onako slabo kao što se osećao.

Osmejak ponovo poseti usne lorda Boltona. „Smelo zboriš za čoveka kome je potrebna pomoć da bi prelomio hleb. Moji stražari su svuda oko nas, podsećam te.“

„Svuda oko nas, i pola lige daleko.“ Džejmi se osvrnu po ogromnoj dvorani. „Dok oni stignu do nas, bićeš mrtav kao Eris.“

„Nije nimalo viteški pretiti svom domaćinu preko njegovog vlastitog sira i maslina“, prekori ga gospodar Užasnika. „Nama na Severu su zakoni domaćinstva i dalje sveti.“

„Ovdje sam sužanj, a ne gost. Tvoj Jarac mi je odsekao šaku. Ako misliš da će zbog suvih šljiva to da zaboravim, grđno se varać.“

To kao da je lecnulo Ruza Boltona. „Možda se i varam. Možda bi trebalo da te odnesem Edmuru Tuliju kao svadbeni poklon... ili da ti odsečem glavu, kao što je tvoja sestra uradila sa Edardom Starkom.“

„Ne bih ti to savetovao. Livačka stena dugo pamti.“

„Između mojih zidina i tvoje stene leže hiljadu liga planina, mora i močvare. Neprijateljstvo Lanistera ne znači mnogo jednom Boltonu.“

„Ali prijateljstvo Lanistera može da znači mnogo.“ Džejmiju se učini da zna koju igru igraju sada. *Ali zna li to i devojčura?* Nije se usudivao da pogleda i utvrdi.

„Nisam siguran da ste vi prijatelji kakve bi mudar čovek poželeo.“ Ruz Bolton pozva momka. „Elmare, odseći komad pečenja našim gostima.“ Brijeni je prva bila poslužena, ali hranu nije ni takla. „Moj gospodaru“ reče ona, „ser Džejmi treba da bude razmenjen za kćeri ledi Kejtlin. Moraš da nas oslobođiš kako bismo mogli da nastavimo put.“

„Gavran koji i je stigao iz Brzorečja govorio je o bekstvu, a ne o razmeni. A ako si pomogla ovom zarobljeniku da utekne, kriva si za izdaju, moja gospo.“

Devojčura ustade. „Ja služim ledi Stark.“

„A ja Kralju na Severu. Ili Kralju koji i je izgubio Sever, kako ga neki sada zovu. Koji ne želi da ser

Džejmija vrti Lanisterima.“

„Sedi i jedi, Brijena“, reće Džejmi dok je Elmar pred njega stavlja komad pečenja, taman i krvav. „Da Bolton namerava da nas ubije, ne bi na nas trošio svoje dragocene šljive i tako doveo u opasnost svoja creva.“ Zagleda se u meso, i shvati da jednom rukom ne može da ga seče. *Sada vredim manje od neke devojčice*, pomisli. Zahvaljujući Jarcu, razmena je postala pravičnija, mada sumnjam da će mu ledi Kejtlin zahvaliti kada joj Sersei vrati balavice u sličnom stanju. Od te pomisli se namršti. *Kladim se da će i za to mene da krive.*

Ruz Bolton je metodično sekao meso, a krv je curila po tanjiru. „Ledi Brijena, hoćeš li sestи ako ti kažem kako se nadam da će poslati ser Džejmija dalje, baš kao što ti i ledi Stark želite?“

„Pustićeš... pustićeš nas?“ Devojčura je delovala oprezno, ali je ipak sela. „To je dobro, moј gospodaru.“

„Jeste. Međutim, lord Vargo mi je stvorio jednu malu... poteškoću.“ On usmeri svoje blede oči ka Džejmiju. „Znaš li zašto ti je Hout odsekao šaku?“

„Zato što voli da ljudima odseca šake.“ Zavoj koji je pokrivao Džejmijev patrljak bio je prošaran krvlju i vinom. „Voli da im odseca i stopala. Čini mi se da mu neki jači razlog nije potreban.“

„Bez obzira, ipak ga je imao. Hout je lukaviji nego što izgleda. Glup čovek ne bi dugi opstao kao zapovednik čete poput Hrabrih drugara.“ Bolton nabi komad mesa na vrh noža, stavi ga u usta, zamišljeno sažvaka, proguta. „Lord Vargo je napustio kuću Lanistera zato što sam mu ja ponudio Harendvor, nagradu hiljadu puta veću od bilo čega čemu se mogao nadati od lorda Tivina. Pošto je stranac u Vesterusu, nije znao da je nagrada otrovana.“

„Proletstvo Crnog Harena?“ - posprdno upita Džejmi.

„Proletstvo Tivina Lanistera.“ Bolton pruži pehar, i Elmar ga tihom napuni. „Naš Jarac je trebalo da se posavetuje s Tarbelkovima i Rejnima. Oni bi ga možda upozorili kako se tvoj otac razračunava sa onima koji ga izdaju.“

„Tarbeka i Rejna nema više.“

„Upravo to hoću da kažem. Lord Vargo se bez sumnje nadoao da će lord Stanis pobediti kod Kraljeve Luke, i posle mu potvrditi vlast nad ovim zamkom u znak zahvalnosti za njegov mali doprinos padu kuće Lanistera.“ Suvo se nasmeja. „Bojim se da ne zna mnogo ni o Stanisu Barateonu. Taj bi ga možda nagradio Harendvorom zbog njegove službe... ali bi ga nagradio i omčom, zbog zločina.“

„Omča je mnogo bolja od onoga što će dobiti od mog oca.“

„Sada je i on to shvatio. Pošto je Stanis slomljen a Renli mrtav, samo pobeda Starka ga može spasti od osvete lorda Tivina, ali su izgledi za to žalosno mali.“

„Kralj Rob je pobedio u svim bitkama“, reće Brijena odlučno, tvrdoglavu odana na rečima, baš kao što je bila i na delima.

„Pobedio je u svim bitkama, ali je pritom izgubio Freje, Karstarke, Zimovrel i Sever. Šteta što je vuk tako mlad. Šesnaestogodišnji i dečaci uvek veruju da su besmrtni i nepobedivi. Mislim da bi stariji čovek kleknuo. Posle rata uvek dode mir, a s mirom i pomilovanja... bar za ljude poput Roba Starka. Ne i za one poput Varga Houta.“ Bolton mu uputi sitan osmeh. „Obe strane su ga iskoristile, ali nije edna neće za njim prolići suzu. Hrabri drugari se nisu borili u Bici na Crnobujići, ali su ipak tamo izginuli.“

„Oprostićeš mi ako ih ne budem žalio?“

„Nije ti žao našeg nesrećnog, na propast osudenog Jarca? Ah, ali bogovima sigurno jeste... zašto bi te inače doveli *njemu* u ruke?“ Bolton sažvaka još jedan komad mesa. „Kardom je manji i skromniji od Harendvora, ali se nalazi daleko van domaćaja lavljih kandži. Kada se jednom bude venčao sa Alis

Karstark, Hout će možda i postati pravi lord. Ako dobije nešto zlata i od tvog oca, tim bolje, ali će te ipak isporučiti lordu Rikardu, koliko god da lord Tivin plati. Njegova cena bi bila devičina ruka, i sigurno utočište.

Ali da bi te prodao, mora i da te zadrži, a rečne zemlje vrve od ljudi koji bi te rado preotel. Glover i Tolhart su razbijeni u Senodolu, ali ostaci njihove vojske još vršljaju naokolo, dok Planina kolje zaostale. Hiljadu Karstarka pročešljava zemlje južno i istočno od Brzorečja, u potrazi za tobom. Drugde su Derijski ljudi, sada bez gospodara i bez zakona, čopori četvoročnih vukova, i odmetničke družine Gospodara munje. Donderion bi rado obesio i tebe i Jarcu o isto drvo.“ Gospodar Užasnika pokupi malo krv komadom hleba. „Harendvor je jedino mesto u kome lord Vargo može da se nada da će te zadržati, ali su ovde njegovi Hrabi drugari veoma malobrojni u poređenju s mojim ljudima, kao i s Frejima ser Enisa. Nema sumnje da se bojao kako bih te ja mogao predati ser Edmuru u Brzorečje... ili još gore, poslati te tvom ocu.“

Time što je osakatio, nameravao je da ukloni tvoj mač kao pretrju, dobije jeziv znamen koji iće poslati tvom ocu i umanji i tvou vrednost za mene. Jer on je moj čovek, a ja sam čovek kralja Roba. Prema tome, zločin je moj, ili će tako izgledati u očima tvoga oca. I u tome je moja... mala teškoća.“ On se zagleda u Džejmija. Blede oči mu behu ledene, nisu treptale, čekale su.

Shvatam. „Hoćeš da te razrešim sve krivice. Da kažem svom ocu kako ovaj patrljak nije tvoje delo.“ Djejam se nasmeja. „Moj gospodaru, pošalji mi me Sersei, i otpеваču najmilozvučniju pesmu koju poželeti možeš o tome kako si se lepo ophodio sa mnom.“ Da je odgovor bio drugačiji, znao je da bi ga Bolton vratio Jarcu. „Da imam šaku, napisao bih to. Kako me je osakatio najamnik koga je moj vlastiti otac doveo u Vesteros, i kako me je spasao plemeniti lord Bolton.“

„Verovatno ti na reč, ser.“

To nije nešto što često čujem. „Kada će nam biti dozvoljeno da krenemo? I kako nameravaš da me sproveđeš pored svih tih vukova i razbojnika i Karstarka?“

„Krenućeš čim Kiburn kaže da si se dovoljno oporavio, sa snažnom pratnjom biranih ljudi pod zapovedništvo mog kapetana, Voltona. Čelična Cevanica, tako ga zovu. Vojnik gvozdene odanosti. Volton će te život i zdravog dovesti u Kraljevu Luku.“

„Pod uslovom da kćeri ledi Kejtljin takođe stignu žive i zdrave“, reče devojčura. „Moj gospodaru, zaštita tvog čoveka Voltona je dobrodošla, ali su devojčice moja briga.“

Gospodar Užasnika je ravnuđeno odmeri. „Devojčice ne treba više da te se tiču, moja gospo. Ledi Sansa je kepečeva žena, sada samo bogovi mogu da ih rastave.“

„Njegova žena?“ - zgrozi se Brijena. „Bauk! Ali... on se zakleo, pred čitavim dvorom, pred bogovima i ljudima...“

„Kakvo je ona nevinušće. Djejam je bio gotovo jednako iznenaden, istinu govoreći, ali je to bolje sakrio. Sansa Stark, to se Tironu sigurno dopalo. Prisetio se koliko mu je brat bio srećan s malom napoliciarskom kćerkom... čitave dve sedmice.“

„Šta se Bauk zaklinjao ili nije, sada više nije bitno“, reče lord Bolton. „A najmanje za tebe.“ Devojčura je izgledala bezmalo ranjeno. Možda je napokon osetila čelične čeljusti zamka kada je Ruz Bolton pozvao stražare. „Ser Djejam mi će nastaviti za Kraljevu Luku. Bojim se da tebe nisam spomenuo. Bilo bi nesavesno s moje strane da lorda Varga lišim obe njegove nagrade.“ Gospodar Užasnika uze još jednu suvu šljivu. „Da sam na tvom mestu, moja gospo, manje bih brinuo o Starkovima, a više o safirima.“

TIRION

Konj nestripljivo zanjiska iz njega, iz redova Zlatnih plaštova postrojenih preko druma. Tirion je čuo i kašalj lorda Džajlza. Nije tražio Džajlzovo prisustvo, kao ni prisustvo ser Adama ili Džalabara Ksoa ili bilo koga od ostalih, ali je njegov gospodar otac smatrao da će se Doran Martel možda osetiti uvredjenim ako samo lepec dode da ga doprati preko Crnobućice.

Trebalo je da Džofri lično dočeka Dornjanina, razmišljao je dok je čekao, ali bi on bez sumnje sve uprskao. U poslednje vreme je kralj stalno ponavljao viceve o Dornjanima koje je pokupio od pešadinsaca Mejsa Tirela. Koliko Dornjana je potrebljano da se potkuje konj? Devetorica. Jedan da potkiva, a osmorica da dignu konja. Tirion je imao utisak da Doranu Martelu to ne bi bilo preterano semešno.

Video je barjake kako se vijore dok su jahači izranjali iz šumskog želenila, u dugačkoj prašnjavoj povorci. Odatile do reke, behu ostala samo gola crna debla, posledica njegove bitke. *Previše barjaka, pomisli on kiselo dok je gledao oblakе pepela koje su dizala konjska kopita, isto kao što su ih dizala kopita Tirelove prethodnice kada je udarila Stanisa u bok Izgleda da je Martel poveo pola lordova Dorne. On pokuša da se seti bar nečega dobrog što bi iz toga moglo da proizade, ali bezuspešno. „Koliko barjaka si prebrajao?“ - upita on Brona.*

Vitez najarmnik zalkoni oči. „Osam... ne, devet.“

Tirion se okrenu u sedlu. „Pode, dodi ovamo. Opiši mi grbove koje vidiš, i reci mi koje kuće predstavljaju.“

Podrik Pejn dojaha na škoplju. Nosio je kraljevski barjak Džofrijevog velikog jelena i lava, i mučio se s njegovom težinom. Bron je nosio Tirionov vlastiti barjak, zlatnog lanisterskog lava na grimiznom polju.

Porastao je, shvati Tirion kada Pod ustade u uzengijama da bi bolje video. Uskoro će za mene biti div, kao i svi ostali. Momak je po Tirionovom naredenju pomno učio dorsku heraldiku, ali je bio smušen, kao i uvek. „Ne vidim. Vijore na vetru.“

„Brone, reci momku što vidiš.“

Bron je danas izgledao kao pravi vitez, u novom dubletu i plaštu, s platnenim lancem preko grudi. „Crveno sunce na narandžastom“, vilku, „probodenog kopljem.“

„Martel“, reče Podrik Pejn smesta, s jasnim olakšanjem. „Kuća Martela od Sunčevog koplja, moj gospodaru. Princ od Dorne.“

„To bi znao i moj konj“, kaza Tirion suvo. „Daj mu još neko, Brone.“

„Ljubičasta zastava sa žutim loptama.“

„Da nisu limunovi?“ - upita Pod pun nade. „Ljubičasto polje posuto limunovima? Za kuću Dalta? Od, od, od Limunšume.“

„Možda. Sledеća je velika crna ptica na žutom. U kandžama ima nešto ružičasto ili belo, teško je reći pošto barjak vijori.“

„Lešinar Blekmonta drži odojče u kandžama“, reče Pod. „Kuća Blekmonta od Crnivrha, ser.“

Bron se nasmeja. „Opet čitaš knjige? Od knjiga će ti propasti oči za mač, dečače. Vidim i lobanju. Crni barjak.“

„Krunisana lobanja kuće Menvudija, boje kosti i zlata na crnom.“ Pod je zvučao sve samopouzdanje sa svakim tačnim odgovorom. „Menvudiji od Kraljevog groba.“

,„Tri crna pauka?“

,„To su škorpioni, ser. Kuća Korgila od Peščara, tri škorpiona, crna na crvenom.“

,„Crveno i žuto, nazubljena crta između.“

,„Plamen Paklengaja. Kuća Alera.“

Tirion je bio prijatno iznenaden. *Dečak uopšte nije glup, samo kad mu se jezik osloboди.* „Nastavi, Pode“, kaza. „Ako ih sve pogodiš, dobićeš poklon.“

,„Pita sa crvenim i crnim kriškama“, reče Bron. „U sredini je zlatna šaka.“

,„Kuća Aliriona od Božje milosti.“

,„Crveno pile jede zmiju, bar tako izgleda.“

,„Gargaleni od Slanog žala. Bazilisk Ser. Oprosti. Ne pile. Crveni sa crnom zmijom u kljunu.“

,„Odlično!“ - glasno će Tirion. „Još jedan, momče.“

Bron pogledom pretraži redove dolazećih Dornjana. „Poslednji je zlatno pero na zelenim kvadratima.“

,„Zlatno pisaće pero, ser. Džordejni od Čuke.“

Tirion se nasmjeja. „Devet, svaka čast. Ni sam ne bih umeo sve da ih prepoznam.“ To je bila laž, ali će momak osjetiti nešto ponosa, a to mu je bilo preko potrebno.

Čini se da Marteli imaju ugledne i značajne pratioce. Nijedna od kuća koje je Pod nabrojao nije bila mala niti bezačajna. Devet najvećih lordova Dorne dolazilo je uz Kraljevski drum, oni ili njihovi naslednici, i Tirionu se nekako činilo da nisu prešli čitav taj put samo da bi videli medveda kako igra. Ovim šalju poruku. *A ta poruka mi se ne sviđa.* Pitao se da li je to što su poslali Mirselu u Sunčeve koplje bila greška.

,„Moj gospodaru“, reče Pod pomalo stidljivo, „nema nosiljkę.“

Tirion hitro okrenu glavu. Momak je bio u pravu.

,„Doran Martel uvek putuje u nosiljci“, kaza momak, „Bogato rezbarenoj, sa zavesama ukrašenim suncima.“

Tirion je čuo slične priče. Princu Doranu je bilo više od pedeset godina, i patio je od gihta. Možda je zeleno da brže stigne, reče on sebi. Možda se bojao da će nosiljka biti previše primamljiva meta za odmetnike, ili da će se pokazati kao previše glomazna za visoke prevoje Koštanog druma. Možda mu je giht popustio.

Zašto ga je onda obuzelo toliko loše predosećanje?

Čekanje postade nepodnošljivo. „Barjadi napred“, naredi oštros. „Izaći ćemo pred njih.“ Obode konja. Bron i Pod krenuće za njim, okruživši ga s obe strane. Kada ih Dornjani videće da dolaze, i oni obodoše konje, a barjadi im zavijoriše na vetrus. Sa kićenih sedala visili su im njihovi tradicionalni okrugli metalni štitovi, a mnogi su nosili snopove kratkih džilita, ili dornjske lukove s dva zavoja, kojima su tako dobro gadali s konja.

Postoje tri vrste Dornjana, primetio je prvi kralj Deron. Slani Dornjani, koji su živeli uz obale, peščani Dornjani iz pustinja i dugačkih rečnih dolina, i kameni Dornjani, čija su uporišta bila u prevojima i visovima Crvenih planina. Slani Dornjani imali su najviše rojnarske krvi, kameni Dornjani najmanje.

Izgleda da su sva tri soja bila dobro zastupljena u Doranovoj pratnji. Slani Dornjani su bili gipki i crnomanjasti, gлатke maslinaste kože i dugačke crne kose koja im je igrala na vetrus. Peščani Dornjani su bili još tamniji, lica spećenih vrelim dornjskim suncem. Obmatali su svelte marame olo kaciga da bi se štitili od sunčanice. Kameni Dornjani bili su najkrupniji i najsvetlij, sinovi Andala i Prvih ljudi,

smedokosi ili plavi, pegavih lica, koja su na suncu gorela umesto da potamne.

Lordovi su nosili svilene i satenske odore s pojasevima posutim draguljima, i sa širokim rukavima. Oklopi im behu bogato lakirani i ukrašeni glaćanim bakrom, sjajnim srebrom i mekim crvenim zlatom. Jahali su konje crvene i zlatne, a i nekoliko belih kao sneg, vitke i hitre, dugačkih vratova i uzanih, prelepih glava. Čuveni pustinjski atovi Dorne bili su manji od uobičajenih ratnih konja i nisu mogli da nose tako težak oklop, ali se govorilo da mogu da trče čitav dan i noć i još jedan dan a da se ne umore.

Dornski voda jahao je pastuva crnog kao greh, s grivom i repom boje vatre. Sedeo je u sedlu kao da je u njemu rođen, visok, vitak, otmen. Plašt od blede crvene svile igrao mu je na ramenima, a košulju su mu prekrivali prepleteni redovi bakarnih diskova koji su svetlucali kao hiljade novoiskovanih novčića. Visoke pozlaćena kaciga mu je na čelu nosila bakarno sunce, a okrugli štit prebačen preko leda prikazivao je sunce i kopanje kuce Martela na uglačanoj metalnoj površini.

Sunce Martela, ali je jahač deset godina mlađi nego što bi trebalo, pomisli Tirion dok je zaustavlja konja, a takode i previše vitak, i daleko opasnijeg izgleda. Do tada je već znao s kim će morati da ima posla. *Koliko Dornjana je potrebno da se započne rat?* - upitao se. *Samо jedan.* A ipak je morao da se osmehne. „Dobro došli, moji gospodari. Čuli smo da dolazite, i njegovo veličanstvo kralj Džofri mi je naredio da izjašem i pozdravim vas u njegovu ime.“ Glumio je prijaznu zburjenost. „Ko je od vas princ Doran?“

„Zdravlje mog brata primoralo ga je da ostane u Sunčevom kopljju.“ Dornski princ skide kacigu. Ispod nje, lice mu beše izborano i čulno, s tankim izvijenim obrvama iznad krupnih očiju, crnih i sjajnih poput jezera rastopljene smole. Tekje poneka srebrna vlas šarala bujnu crnu kosu, koja mu se sa čela povlačila u zalistima jednako oštrim kao što mu je bio i nos. *Slani Dornjanin, bez sumnje.* „Princ Doran me je poslao da umesto njega sedim u Veću kralja Džofrija, ako je to po volji veličanstvu.“

„Veličanstvo će biti veoma počastovano time što će čuti savet tako čuvenog ratnika kao što je princ Oberin od Dorne“, reče Tirion, misleći: *Ovo znači da će krv da lije u potocima.* „A i tvoji plemeniti saputnici su takode veoma dobrodošli.“

„Dozvoli mi da te upoznam s njima, moj gospodaru od Lanistera. Ser Dezijel Dalt, od Limunšume. Lord Tremond Gargalen. Lord Harmen Aler i njegov brat ser Alvik. Ser Rjon Alrion i njegov vanbračni sin ser Demon Peščani, Kopile od Božje milosti. Lord Dagos Menvudi, njegov brat ser Majls, njegovi sinovi Mors i Dikon. Ser Aron Korgil. A ne pomišljaj da će zaboraviti na gospe. Mirija Džordejn, naslednica Čuke. Ledi Lara Blekmont, njena kći Džinesa, njen sin Peros.“ On diže vitku ruku prema crmokosoj ženi u pozadini, pozvavši je napred. „A ovo je Elarija Peščana, moja vlastita ljubavnica.“

Tirion umalo ne zastenja od muke. *Njegova ljubavnica, pritom i kopile, Sersei ima da skroz poludi bude li zahtevao da ona prisustvuje venčanju.* Ako toj ženi odredi mesto u nekom mračnom ugлу ispod soli, sestra će mu navući gnev Crvene Kobre. Ako je posadi kraj sebe za visokim stolom, sve druge gospe na podiju umu biće uvredene. *Da li je namera princa Dorana da izazove svadbu?*

Princ Oberin okrenu konja da pogleda svoje Dornjane. „Elarija, gospodari i gospe, vitezovi, vidite kako nas kralj Džofri iskreno voli. Veličanstvo je bilo tako ljubazno da nam je poslalo vlastitog strica Bauka da nas dovede na njegov dvor.“

Bron se prigušeno nasmeja, a i Tirion je na silu morao da glumi da mu je zabavno. „Nisam sam, moji gospodari. To bi bio preterano velik zadatak za taklo malog čoveka kao što sam ja.“ I njegova

pratnja je do tole prišla, tako da je na njega došao red da nabroji imena. „Dozvoli mi da predstavim ser Flementa Breksa, naslednika Rogodola. Lorda Džajlza od Rozbjija. Ser Adama Marbrenda, lorda zapovednika Gradske straže. Džalabara Ksoa, princa od Doline crvenog cveta. Ser Harisa Swifta, kuma mog strica Kevana. Ser Merlona Krejkholu. Ser Filipa Futa i ser Brona od Crnobujice, dva junaka naše nedavne bitke protiv buntovnika Stanisa Barateona. I mog vlastitog štitonošu, mladog Podrika od kuće Pejna.“ Imena su lepo zvučala dok ih je Tirion recitovao, ali im nosioci ni izbliza nisu bili tako užvišeni ili čuveni kao pratioći princa Oberina, i to su obojica dobro znala.

„Moj gospodaru od Lanistera“, reče ledi Blekmont, „prešli smo dugačak i prašnjav put, i odmor i osveženje bi nam izuzetno prijali. Možemo li da nastavimo ka gradu?“

„Smesta, moja gospo.“ Tirion okrenu svog konja, pa pozva ser Adama Marbrenda. Konjanici Zlatnih plaštova, koji su činili većinu njegove počasne garde, hitro okrenuše konje na ser Adamovu zapovest, i povorka krenu prema reci i Kraljevoj Luci iza nje.

Oberin Nimeros Martel, tihom promrmlju Tirion dok je jahao kraj njega. *Crvena Kobra iz Dorne. A šta u sedam paklova ja da radim s njim?*

Poznavao ga je samo iz priča, naravno... ali su priče bile strašne. Kada mu nije bilo ni punih šesnaest godina, princa Oberina su uhvatili u krevetu s ljubavnicom starog lorda Ironvuda, ogromnog čoveka prgave naravi, nadaleko čuvenog ratnika. Došlo je do dvoboja, mada, zbog prinčeve mladosti i visokog roda, samo do prve krvi. Obojica su bila ranjena, i čast je zadovoljena. A ipak se princ Oberin brzo oporavio, dok su se rane lorda Ironvuda zagadile i ubile ga. Nakon toga su ljudi šaputali da se Oberin borio otrovnim mačem, i od tada su ga i prijatelji i dušmani zvali Crvena Kobra.

To je, naravno, bilo pre mnogo godina. Sesnaestogodišnji dečak je sada previše četrdeset, a legenda o njemu postala je još i mračnija. Putovao je po Slobodnim gradovima, gde je naučio trovački zanat, a možda i još tamnije veštine, ako se moglo verovati glasinama. Učio je u Citadelu, stigao je čak do tole da je iskovoao šest beočuga meštarskog lanca pre nego što mu je to dosadiло. Ratovao je u Spornim zemljama preko Uskog mora, neko vreme jašuci s Drugim sinovima pre nego što je osnovao sopstvenu četu. Njegovi turniri, njegove bitke, njegovi dvoboji, njegovi konji, njegova požurda... pričalo se da spava i s muškarcima i sa ženama, i da je po čitavoj Dorni posejavao vanbračne kćeri. *Peščane zmije*, tako su ih ljudi zvali. Koliko Tirion beše čuo, princ Oberin nikada nije imao sina.

A naravno, obogaljio je i naslednika Visokog Sada.

U Sedam kraljevstava nema čoveka manje dobrodošlog na venčanje Tirela, pomisli Tirion. Poslati princa Oberina u Kraljevu Luku dok je grad još domaćin lordu Męsu Tirelu, dvojici njegovih sinova i hiljadama njihovih vojnika - to je bila provokacija opasna koliko i sam princ Oberin. *Biće dovoljna samo jedna pogrešna reč, neumesna šala, jedan pogled, i naši plementi saveznici će se dograbiti za guše.*

„Sreli smo se mi i ranije“, reče vedro dornski princ Tirionu dok su naporedo jahali niz Kraljevski drum, kraj polja pepela i skeleta drveća. „Međutim, ne očekujem da se toga sećaš. Bio si još manji nego sada.“

U njegovom glasu je bilo posprdne oštice koja se Tirionu nije dopadala, ali nije nameravao da Dornjaninu dozvoli da ga izazove. „Kada je to bilo, moj gospodaru?“ - upita glasom punim uglađenog zanimanja.

„O, pre mnogo i mnogo godina, kada je Dornom vladala moja majka, a tvoj gospodar otac bio desnica jednom drugom kralju.“

Ne razlikuju se oni toliko, pomisli Tirion.

,Bilo je to kada sam posetio Livačku stenu, s majkom, njenim pratioćem i svojom sestrom Elijom. Bilo mi je - o, četrnaest, petnaest, tu negde, Elija je bila godinu dana starija. Tvoj bratu i sestri bilo je devet godina, koliko se sećam, a ti si se tek bio rodio.“

Čudno vreme za posetu. Majka mu je umrla dok ga je radala, tako da su Marteli sigurno zatekli Stenu u dubokoj žalosti. Posebno njegovog oca. Lord Tivin je retko spominjao svoju ženu, ali je Tirion čuo svoje stričeve kako govore o njihovoj ljubavi. U ta vremena, otac mu je bio Erisova desnica, a mnogi su govorili da lord Tivin Lanister vlada nad Sedam kraljevstava, ali da ledi Džoena vlada lordom Tivinom. „On više nije isti čovek koji je bio pre njene smrti, Bauče“, rekao mu je stric Džeri jednom. „Ono najbolje u njemu umrlo je s njom.“ Džerion je bio najmladi od četiri sina lorda Titosa Lanistera, i Tivinov najdraži stric.

Ali njega više nije bilo, nestao je na moru, a Tirion je lično poslao ledi Džoenu u grob. „Da li ti se Livačka stena dopala, moj gospodaru?“

„Slabo. Tvoj otac nas je ignorisao tokom čitavog boravka u njoj, nakon što je naredio ser Kevanu da se postara za našu zabavu. U čeliji koju su mi dali bio je perjani dušek za spavanje i mirski sagovi na podu, ali je bila mračna i bez prozora, mnogo nalik na tamnicu kada se malo bolje razmisli, što sam tada izrekao Eliji. Nebo vam je bilo presivo, vina preslatka, žene prečedne, hrana prebljučava... a ti si, lično, bio najveće od svih razočaranja.“

„Pa valjda sam se tek bio rodio? Šta si od mene očekivao?“

„Čudovišnost“, odgovori crnokosni princ. „Bio si mali, ali nadaleko čuven. Mi smo se nalazili u Starigradu kada si rođen, i čitav grad je brujao o čudovištu koje se rodilo kraljevoj desnici, i šta takvo predskazanje govori o sudbini kraljevstva.“

„Glad, kug i rat, bez sumnje.“ Tirion se kiselo osmehnu. „Uvek su to glad, kuga i rat. O da, i zima, i dugačka beskrajna noć.“

„Sve to“, reče princ Oberin, „a i pad tvog oca. Lord Tivin je postao veći od kralja Eresa, čuo sam kako propoveda jedan brat prosjak, ali samo bog sme da stoji iznad kralja. Ti si bio njegovo proletstvo, kazna koju su mu bogovi poslali da ga nauče da nije bolji od drugih ljudi.“

„Trudim se, ali on odbija to da shvati.“ Tirion uzdahnu. „Ali nastavi, moliću ljubazno. Za mnom su se izgleda oduvezvukli repovi.“

„A lako i ne bi, pošto se pričalo da rep i imaš, tvrd i vijugav, kao u svinje. Glava ti je bila neljudski velika, čuli smo, kao pola tvog tela, a rodio si se s gustom crnom kosom, i bradom pride, urokljivim okom i lavljim kandžama. Zubi su ti bili tako dugački da nisi mogao da zatvorиш usta, a među nogama su ti bile i ženske i muške stvarice.“

„Život bi bio mnogo jednostavnij i kada bi muškarci mogli da jebu sami sebe, zar se ne slažeš? A bilo je i nekoliko prilika kada bi mi kandže i zubi dobro poslužili. Pa ipak, počinjem da shvatam prirodu tvojih primedbi.“

Bron prasnu u smeh, ali se Oberin samo osmehnu. „Možda te uopšte i ne bismo videli da nije bilo tvoje mile sestre. Nikada te nije bilo za trpezom ili u dvorani, mada bismo ponekad noću čuli dečji plać iz dubina Stene. Čudovišno snažan glas jesu imao, to ti moram priznati. Urlikao si satima, i ništa nije moglo da te umiri osim ženske sise.“

„Vidiš, to je i dan-danas istina.“

Ovog puta se princ Oberin nasmeja. „Tu sklonost delimo. Lord Gargalen mi je jednom rekao kako se nada da će umreti s mačem u ruci, na šta sam mu odgovorio da bih ja radije umro sa ženskom sisom.“

Tirion je morao da se iskezi. „Govorio si o mojoj sestri?“

„Sercei je obećala Elij i da će te nam pokazati. Dan pre nego što smo otplovili, dok su moja majka i tvoj otac nasamo razgovarali, ona i Džejmi su nas poveli dole do twoje sobe. Dojilja je pokušala da nas otera, ali tvoga sestra nije trpela pogovora. ‘On je moj’, rekla je, ‘a ti si samo krava muzara, i ne možeš da mi govorиш šta da radim. Tišina, ili će ti moj otac isčupati jezik Kravi jezik ne treba, već samo vime.’“

„Veličanstvo je bilo umiljato još od malih nogu“, reče Tirion, zabavljen pomislu da je Sersei nekad tvrdila kako je njen. *Bogovi znaju da se kasnije nije preterano trudila da me svojata.*

„Sercei ti je čak razmotala i pelene, da bismo bolje videli“, nastavi dornski princ. „Imao si jedno urokljivo oko, i nešto crnog paperja na glavi. Možda ti je glava bila veća nego u druge dece... ali nije bilo ni repa, ni brade, ni zuba, ni kandži, niti ičegu među nogama sem ružičastog kurčića. Nakon svih divnih glasina, ispostavilo se da je Kazna lorda Tivina samo odvratno crveno odoče sa zakržljanim nogama. Elij a je čak ispuštala onaj zvuk koji i mlađe devojke ispuštaju kada vide novorođenčad, siguran sam da si ga već čuo. Isti zvuk kao i kada vide lepe mačice ili nestasne štence. Čini mi se da je sama htela da te podwoji, koliko god da si bio ružan. Kada sam primetio da i nisi neko čudovište, tvoga sestra je rekla: ‘On mi je ubio majku’, i tako ti jako uvrnula kurčić da sam pomislio da će ti ga otkinuti. Ti si vršnuo, ali te je ostavila tek kada je Džejmi rekao: ‘Pusti ga, viđiš da ga boli.’ Rekla nam je kako je ionako sve jedno. Svi kažu da će uskoro da umre. Ni ovoliko nije trebalo da poživi.“

Sunce je blistalo na nebnu, a dan beše prijatno topao za jesen, ali Tirion Lanister oseti jezu kada to ču. *Moja mila sestra.* Počesa se po ožljiku na nosu i pokaza Dornjaninu svoje „urokljivo oko“. *Sad, zašto bi on ispričao takvu priču?* Da li me to kuša, ili mi jednostavno uvrće kitu kao Sersei da bi me čuo kako vrištim? *Jspričaj tu priču mom ocu, molim te.* Razveseliće ga kada što je i mene. Posebno onaj deo o mom repu. Znaš, zapravo sam ga i imao, samo ga je on odsekao.“

Princ Oberin je morao da se nasmeje. „Postao si mnogo zabavniji otkako smo se poslednji put sreli.“

„Da, ali mi je istinska želja bila da postanem viši.“

„Kad već pričamo o zabavama, od kućevopravitelja lorda Baldera sam čuo neobičnu priču. Tvrdi da si ustanovio porez na ženske skrivene brazde.“

„To je porez na kurvanje“, reče Tirion, iznova ozlojeden. *A ideja je potekla od mog prokletog oca.* Samo novčić za svaki, ah... čin. Kraljeva desnica smatra da bi to moglo da poboljša moral u gradu. *A pri tom i plati da Džofrijevu svadbu.* Naravno, svi su za to krivili Tiriona, kao gospodara kovnica. Bron mu je rekao da se na ulicama novi porez zove *kepecov novčić*. Ako je verovati najamniku, po krčmama i bordelima su vikali: „Širite ruke za Polutana!“

„Postaraću se da mi lesa bude puna novčića. Čaki princ mora da plaća poreze.“

„Zašto bi morao da tražiš kurve?“ On se osvrnu pozadi, gde je Elarija Peščana jahala među ostalim ženama. „Zar ti je ljubavnica usput dosadila?“

„Nikada. Previše stvari delimo.“ Princ Oberin slegnu ramenima. „Nikada medutim nismo delili neku plavokosu leptoticu, i Elarija je značajljna. Poznaješ li neko takvo stvorenje?“

„Ja sam oženjen čovek.“ Mada još nisam spavao sa svojom ženom. „Više ne posećujem kurve. “ Da ih ne bili posle gledao na vešalima.

Oberin naglo promeni temu. „Priča se da će na kraljevoj svadbenoj gozbi biti posluženo sedamdeset i sedam jela.“

„Gladan si, moj prinče?“

,„Odgavno sam gladan. Mada me hrane. Ljubazno mi reci, kada će biti poslužena *pravda*?“

,Pravda.“ *Da, zato je on ovde, to sam odmah morao da shvatim.* „Bio si blizak sa svojom sestrom?“

,Kao deca, Elija i ja smo bili nerazdvojni, umnogome nalikna twoj brata i sestru.“

Bogovi, nadam se da niste. „Bili smo veoma zaokupljeni ratovima i svadbama, prinč Oberine. Bojam se da niklo još nije imao vremena da se pozabavi šesnaest godina starim ubistvima, koliko god jeziva ona bila. Uradicemo to, naravno, čim budemo mogli. Sva pomoć koju Dorna bude mogla da pruži u vraćanju u kraljevog mira u zemlj u samo će ubrzati početak istrage moga gospodara oca...“

,Kepeče“, reče Crvena Kobra, a glas mu najednom postade mnogo hladniji, „poštedi me svojih lanisterskih laži. Smatraš li nas to za ovce, ili za budale? Moj brat nije krožedan čovek, ali već šesnaest godina ne spava. Džon Erin je došao u Sunčevu kopiju godinu dana pošto je Robert osvojio presto, i možeš biti siguran da je podrobnno ispitana. On, i još stotina drugih. Nisam došao na neku lakrdijašku predstavu od *istrage*. Došao sam po pravdu za Eliju i njenu decu, i ima da je i dobijem. Počevši od onog drijeca Gregora Kleganija... mada s njim neće biti i kraj. Pre nego što umre, Čudovišnوت koja jaše će mi reći odašte su mu potekla naredenja, molim te da to preneseš svom ocu.“ Osmehnu se. „Jedan stari obrednik je tvrdio da sam ja živi dokaz dobrote bogova. Znaš li zašto, Bauče?“

,Ne“, priznade Tirion oprezno.

,Pa, da su bogovi okrutni, učinili bi da ja budem prvi sin, a Doran treći. Vidiš, ja *jesam* krožedan čovek I sada imate posla *sa mnom*, a ne sa mojim strpljivim, promišljenim i gihtavim bratom.“

Tirion je video suncu kako sija na Crnobujici, pola milje napred, i na zidinama i kulama i brdima Kraljeve Luke iza nje. Osvrnuo se preko ramena, ka svetlucavoj povorci koja ih je pratila niz Kraljevski drum. „Govoriš kao čovek na čelu velike vojske“, reče on, „a ja vidim samo tri stotine. Vidiš li onaj grad tamno, severno od reke?“

,Smetlište koje zoveš Kraljevom Lukom?“

,Baš taj!“

,Ne samo što ga vidim, čini mi se mu već i osećam smrad.“

,Onda dobro onjuši, moj gospodaru. Napuni nos. Ustanovićeš da pola miliona ljudi smrđi snažnije od tri stotine. Osećaš li miris Zlatnih plaštova? Njih ima gotovo pet hiljada. Zakleti mačevi mog oca broje još nekoliko dvadeset hiljada. A onda su tu i ruže. Ruže tako prijatno mirišu, zar ne? Posebno kada ih je *toliko*. Pedeset, šezdeset, sedamdeset hiljada ruža, u gradu ili u logoru ispred njega, ne znam tačno koliko ih je još ostalo, ali u svakom slučaju više nego što mi je želja da brojam.“

Martel slegnu ramenima. „U staroj Dorni, pre nego što smo se venčali s Deronom, govorilo se da se sve cveće klanja pred suncem. Ako ruže budu želele da me osuđete, rado ću ih izgaziti.“

,Kao što si izgazio Vilasa Tirela?“

Dornjaninov odgovor iznenadio Tiriona. „Pre manje od pola godine mi je stiglo pismo od Vilasa. Gajimo istu strast prema dobrim konjima. Nikada mi nije uzimao za zlo ono što se desilo na tom turniru. Čisto sam ga pogodio u grudi, ali mu se stopalo zaglavilo u uzengijama kada je pao, i konj se srnušio na njega. Posle toga sam mu poslao svog meštra, ali je on jedva uspeo da mu spase nogu. Kolenu više nije bilo pomoći. Ako nekoga treba kriviti, to je ona budala od njegovog oca. Vilas Tirel je bio zelen kao sopstveni plašt, i nije imao šta da traži na takvom nadmetanju. Debeli Cvet ga je premladog gurnuo u turnire, baš kao što je uradio i s drugom dvojicom. Želeo je još jednog Lea Dugotrnja, a dobio je bogalja.“

,Neki kažu da je ser Loras bolji nego što je Leo Dugotrn ikada bio“, reče Tirion.

,Renlijev cvetić? Sumnjam.“

,Sumnjaj koliko hoćeš“, kaza Tirion, „ali ser Loras je pobedio mnoge dobre vitezove, među kojima i mog brata Džejmija.“

,Pod *pobedio* podrazumevaš *zbacio iz sedla*, na turniru. Reci mi koga je ubio u bici ako već nameravaš da me zastrasиш.“

,Ser Robara Rojsa i ser Emona Kaja, za početak. A ljudi pričaju da je počinio čudesne podvige na Crnobujići, dok se borio kraj duha lorda Renlija.“

,Znači, isti ljudi koji su videli ta čudesna dela videli su i duha, da?“ Dornjanin se veselo nasmeja.

Tirion ga dobro osmotri. „Čataja na Svilenoj ulici ima nekoliko devojaka koje će ti odgovorati. Densi ima kosu boje meda. Marejina je boje belog zlata. Savetovao bih ti da jednu ili drugu uvek imas uz sebe, moj gospodaru.“

,Uvek?“ Princ Oberin diže tanku crnu obrvu. „A zašto, dobri moj Bauče?“

,Rekao si da želiš da umreš sa ženskom sisom u ruci.“ Tirion otkasa napred, gde su skele čekale na južnoj obali Crnobujiće. Više nije mogao da trpi ono što je u Dorni prolazilo kao duhovitost. *Otac je ipak trebalo da pošalje Džofrija. On je mogao da pita princa Oberina u čemu je razlika između Dornjanina i kravljeg balege.* Na to se osmehnu, uprkos svemu. Postaraće se da bude prisutan kada Crvenu Kobru budu predstavljali kralju.

ARJA

Čovek na krovu je prvi umro. Čučao je iza dimnjaka, dve stotine koraka daleko, tek nejasan obris u mračnom praskozorju, ali kada je nebo počelo da se rasvetljuje, pomerio se, isteglio i ustao. Angijeva strela ga je pogodila u grudi. Mlitavo se srušio niz strmi krov od škriljaca i pao ispred vrata samotišta.

Lakrdijaši su tu postavili dva stržara, ali su oni bili zaslepljeni balkjama, a odmetnici su se prišunjali blizu. Kajl i Recka istovremeno odapeše. Jedan čovek pade sa streлом u grlu, drugi u trbuhi. Ovaj drugi ispusti balkju, i plamenovi ga liznuše. On vršnu kada mu odeća buknu, i to je bio kraj iznenadenju. Toros viknu, i odmetnici napadoše iz sve snage.

Arja je sve posmatrala iz sedla, na vrhu šumovitog bregu što se nadnosio nad samotište, mlin, pivaru i štalu i pustoš od korova, spaljenog drveća i blata koja ih je okruživala. Drveće je sada mahom bilo golo, a ono nešto uvelog smedeg lišća što se još držalo za grane nije joj zaklanjalo vidik. Lord Berik je ostavio Čosavog Dika i Mađa da ih čuvaju. Arja je mrzela što je ostavljalju u pozadi kao da je neko glupavo dete, ali su bar zadržali i Džendriju. Znala je da nema svrhe raspravljati se. Ovo je bitka, a u bici moraš da budeš poslušan.

Istočno obzorje sijalo je zlatno i ružičasto, a na nebū je mlad mesec virio kroz niske, iscepkeane oblake. Duvaо je hladan vетар, i Arja je čula žubor vode i škrigu velikog mlinskog točka. U jutarnjem vazduhu mirisala je kiša, ali još ni kap ne beše pala. Plamene strelе poleteše kroz jutarnje magle, ostavljajući za sobom blede vatrenе trače, i udariše u drvene zidove samotišta. Nekolicina razbi zatvorene prozore, i uskoro iz zgrade počeće da dopiru tanki pipci dima.

Dva lakrdijaša izjuriše iz konaka jedan uz drugoga, sa sekiramama u rukama. Angi i ostali strelici su čekali. Jedan ratnik sa sekicom pogibe odmah. Drugi uspe da se sagne, tako da ga strela pogodi u rame. On nastavi da se tetura napred, ali ga pronadoše još dva hica, tako brzo da nije videla koji je pogodio prvi. Dugačke strelе mu probiše prsnik lako kao da je sačinjen od svile, a ne od čelika. On teško pade. Vrhovi pojedinih Angijeve strela bili su mali i oštiri kao šila. Te su strelе probijale čak i teški oklop. *Naučiću da gadam iz luka*, pomisli Arja. Volela je mačevanje, ali je videla koliko i strelе mogu da budu dobre.

Vatra je puzala uz zapadni zid konaka, a gusti dim je kuljaо kroz razbijeni prozor. Jedan mirski samostrelac proviri kroz drugi prozor, odape strelicu i ponovo se sakri, da namota samostrel. Čula je i zvuke borbe iz štale, viku pomešanu sa užasnutom njiskom konja i zvezetom čelika. *Pobijite ih sve*, pomisli besno. Tako snažno zagriže usnu da oseti ukus krvi. *Pobijite ih sve do poslednjeg*.

Samostrelac se ponovo pojavi, ali čim odape, tri strelе mu zasilaše pored glave. Jedna mu se odbi od kacige. On nestade, zajedno sa svojim oružjem. Arja vide plamenove u nekoliko prozora na spratu. Od dima i jutarnje magle, vazduh beše mutan, uskovitlana crna i bela izmaglica. Angi i ostali strelici oprezno su se približivali da bolje pronadu mete.

A onda Lakrdijaši pokuljuše iz konaka kao besni mravi. Dva Ibenežanina istrčaše kroz vrata s visoko dignutim čupavim smedim štitovima, iza njih dode Dotrak s velikim zakriviljenim arakom i zvoncima u pletenici, a za njim tri volančića najamnika prekrivena strašnim tetovažama. Drugi su se penjali kroz prozore i slakali na zemlju. Arja vide kako jednog strela pogoda u grudi u trenutku kada je jednu nogu prebacio kroz prozor, i ču ga kako vršti dok je padao. Dim je postajao sve gušći. Strelice i strelе letele su u oba pravca. Vati zastenja i pade, luk mu kliznu iz ruku. Kajl je pokušavao da napne još jednu strelu kada ga čoveku crnom oklopu pogodi kopljem u trbuhi. Ona ču uzvik lorda Berika. Iz jaraka i

drveća pojuri ostatak njegove družine, sa čelikom u rukama. Arja vide Lima, kome je jarki žuti plastični vijor, kako gazi čovela koji je ubio Kajla. Toros i lord Berik bili su svugde, mačevi su im bili vatreni kovitlaci. Crveni sveštenik je mlatio po jednom kožnom štitu sve dok se nije rasprsnuo, a njegov konj kopitom udario čovela u lice. Jedan Dotrak zaurla i jurnu na Gospodara munja, i plameni mač skoči da dočeka njegov arak. Sećiva se poljubiše i odbiše i ponovo poljubiše. Onda se Dotrakova kosa zapali, a već sledećeg trena bio je mrtav. Ona primeti i Neda kako se bori pored Gospodara munja.
To je nepravda, on je samo malo stariji od mene, trebalo je i mene da puste da se borim.

Bitka ne potraja dugo. Hrabi drugari koji su još stajali ubrzano su izginuli ili bacili mačeve. Dva Dotraka su uspela da se domognu konja i pobegnu, ali samo zato što ih je lord Berik pustio. „Nek odnesu vest nazad u Harendvor“, reče on, s plamenim mačem u ruci. „Tako će Gospodar pijavica i njegov Jarac imati još koju neprospavaju noć.“

Talični Džek, Harvin i Merit od Mesecgrada uđoše u zapaljeni konak u potrazi za zarobljenicima. Izadoće iz dima i vatre koji tren kasnije i sa osmoricom smrde braće, od kojih je jedan bio tako slab da je Merit morao da ga nosi preko ramena. S njima je bio i obrednik, pročelav čovek širokih pleća, ali je preko želenje odore nosio crnu verižnjaču. „Našli smo ga kako se krije iza podrumskog stepeništa“, reče Džek kroz kašljaj.

Toros se osmehnu kada ga vide. „Ti si At.“

„Obrednik At. Božji čovek“

„Koji bi to bog želeo nekoga kao što si ti?“ - zareža Lim.

„Grešan sam“, zakuka obrednik, „Znam to, znam. Oprosti mi Oče. O, veliki sam grešnik“

Arja se priseti Obrednika Ata iz vremena provedenog u Harendvoru. Segvel Luda je pričao za njega da je uvek plakao i molio za oprost nakon što bi ubio najnovijeg dečaka. Ponekad je čak terao ostale Lakrdijaše da ga bičuju. Oni su svi misili da je to mnogo smešno.

Lord Berik vrati mač u korice, ugasivši plamen. „Prekratite muke samrtnicima, a ostale svežite da bismo im sudili“, naredi on, i to bi učinjeno.

Sudjenja behu brza. Razni odmetnici bi istupili da navedu nedela Hrabrih drugara; opijačane varoši i sela, spaljenu letinu, žene silovane i pobijene, ljude osakaljene i mučene. Nekolicina je govorila o dečacima koje je Obrednik At odneo. Obrednik je sve vreme plakao i molio se. „Molim se Ratniku za snagu, ali su me bogovi sazdrali slabog. Smilujte se mojim slabostima. Dečaci, mili dečaci... nisam htio da ih povredim...“

Obrednik At se ubrzao ranjihao na grani visokog bresta, s omičom oko vrata, go kao od majke rođen. Ostali Hrabi drugari su mu se uskoro pridružili, jedan po jedan. Nekolicina se borila, ritajući se i optimajući dok su im stavljali omče. Jedan samostrelac je neprekidno viako: „Ja vojnik, ja vojnik“, s teškim mirskim naglaskom. Drugi je ponudio da odvede odmetnike do skrivenog zlata; treći im je rekao kako bi bio odličan odmetnik. Sve su ih skinuli, vezali i obesili. Tom Sedamžiča im je svirao tugovanku na harfi, a Toros je molio Gospodara svetla da im peče duše do kraja vremena.

Lakrdijaško drvo, pomisli Arja dok ih je gledala kako se njisu, bleđih koža obojenih u tamnocrveno požarom, koji je besneo u samotušu. Odjednom ih prekriše vrane. Čula ih je kako grakču jedna na drugu, i pitala se šta kažu. Arja se Obrednika Ata nije toliko bojala kao Rordža i Grizača i nekih drugih koji su još bili u Harendvoru, ali joj je ipak bilo drago što je mrtav. *Trebalo je da obese i Pseto, ili da mu odseknu glavu.* Odmetnici su mu umesto toga, na njeno zgražanje, prevli opečenu ruku, vratili mu mač i konja i oklop i oslobodili ga, koju milju dalje od Šupljeg brda. Uzeli su mu samo zlato.

Konak se uskoro srušio uz urlik dima i vatre, pošto zidovi više nisu mogli da drže teški krov od

škriljaca. Osmorica smeđe braće su to smužđeno posmatrala. Oni su bili jedini preostali, objasnio je najstariji, koji je oko vrata nosio mali gvozdeni čekić, da označi njegovu posvećenost Kovaču. „Pre rata bilo nas je četiri i četrdeset, a ovo mesto je cvetalo. Imali smo bika i tuce krava muzara, stotinu košnica, vinograd i voćnjak jabuka. Ali kada su lavovi prošli ovuda, odneli su nam sve vino i mleko i med, poldali krave i spalili nam vinograd. Nakon toga... posetioci više ni ne brojim. Ovaj lažni obrednik je bio samo poslednji u nizu. Prošlo je jedno čudovište... dali smo mu sve naše srebro, ali je on bio siguran da krije zlato, tako da su nas njegovi ljudi ubijali jednog po jednog da bi Stari brat progovorio.“

„Kako ste vas osmorica preživeli?“ - upita Angi Strelac.

„Stid me je“, reče starac. „To je moje delo. Kada je na mene došao red da umrem, rekao sam im gde je zlato sakriveno.“

„Brate“, kaza Toros od Mira, „jedino je sramota što im niste odmah rekli.“

Odmetnici su zanočili u pivari kraj rečice. Njihovi domaćini su imali zalihu hrane skrivenu ispod poda štale, tako da su podelili u jednostavnu večeru: ražani hleb, crni luk i vodnjikavu čorbu od kupusa, u kojoj se pomalo osećao beli luk. Arja je u svojoj zdeli našla komad mrkve, i znala je da ima sreće. Braća nisu pitala odmetnike za imena. *Ipak znaju*, pomisli Arja. Kako i ne bi? Lord Berik je na grudima, štitu i plaštu imao munju, a Toros je bio u svojoj crvenoj odori, ili bar onome što je od nje ostalo. Jedan brat, mlađi iskušenik, bio je dovoljno smeо da kaže crvenom svešteniku da se ne moli svom lažnom bogu dolje god je pod njihovim krovom. „Jebeš to“, rekao je Lim Limunplašt. „On je i naš bog, a vi nam dugujete vaše proklete živote. A šta je kod njega lažno? Vaš Kovač možda može da popravi slomljeni mač, ali može li da izleži slomljенog čoveka?“

„Dosta, Lime“, naredi lord Berik, „Pod njihovim krovom ćemo poštovati njihova pravila.“

„Sunce neće prestati da sija ako preskočimo molitvu ili dve“, složi se Toros blago. „Bar ja to znam.“

Lord Berik nije jeo. Arja ga nikada nije videla da jede, mada bi s vremena na vreme popio čašu vina. Činilo se da nikada ni ne spava. Zdravo oko bi mu se često sklopilo, kao od umora, ali kada bi mu se neko obratio, ono bi se smesta otvorilo. Krajanski lord je još bio odevan u svoj otrcani crni plašt i ulubljeni prsnik sa izgredanom munjom. Čak je i spavao u tom prsniku. Mutri crni čelik skrivaо je strašnu ranu koju mu je Pseto zadao, isto kao što je debeli vuneni šal skrivaо tamni prsten oko njegovog vrata. Ali ništa nije skrivalo njegovu slomljenu glavu, svu ulubljenu na slepočnici, niti crvenu jamu u kojoj mu je nekada bilo oko, niti obrise lobanje ispod kože lica.

Arja ga je oprezno posmatrala, prisjećajući se svih priča koje je o njemu čula u Harendvoru. Lord Berik kao da je osetio njen strah. Okrenuo je glavu i pozvao je bliže. „Plašim li te, dete?“

„Ne.“ Ona zagrize usnu. „Samo... pa... mislila sam da te je Pseto ubio, ali... ,“

„Samo rana“, reče Lim Limunplašt. „Teška rana, da, ali ju je Toros zacelio. Od njega nema boljeg vidara.“

Lord Berik se zagleda u Lima; u zdravom oku bilo je čudenja, ali u praznoj duplji samo tame. „Nema boljeg vidara“, složi se on umorno. „Lime, mislim da je krajnje vreme za promenu straže. Postaraj se za to, molim te.“

„Hoću, moj gospodaru.“ Limov veliki žuti plašt zaigra za njim kada je iskoračio u vetrovitu noć.

„Čak i hrabri ljudi ponekad požele da budu slepi, onda kada se boje da vide“, kaza lord Berik kada Lim ode. „Torose, koliko si me puta do sada vratio?“

Crveni sveštenik obori glavu. „R'lor je taj koji te vraća, moj gospodaru. Gospodar svetlosti. Ja sam samo njegovog orude.“

,„Koliko puta?“ - ponovi lord Berik

,„Šest“, reče Toros nevoljko. „A svaki put je sve teže. Postao si nesmotren, moj gospodaru. Zar je smrt toliko slatka?“

,„Slatka? Ne, moj prijatelju. Nije slatka.“

,„Onda nemoj toliko da je prizvaš. Lord Tivin ne predvodi svoju vojsku iz prvih redova. Kao ni lord Stanis. Bilo bi ti mudro da slediš njihov primer. Sedma smrt bi mogla značiti kraj za nas obojicu.“

Lord Berik dodirnu mesto iznad levog uha, gde mu je slepoćnica bila ulubljena. „Tu mi je ser Barton Krejkhol udarcem malja slomio kacigu i glavu.“ On odmota šal, otkrivši crnu modricu koja mu je okruživala vrat.

,„Ovo je beleg koji je načinila mantikora kod Hitrih slapova. Uhvatio je jednog sirotog pčelara i njegovu ženu, pošto je mislio da su moji, i razglasio na sve strane da će ih obesiti ako mu se ne predam. Kada sam to uradio, ipak ih je obesio, zajedno sa mnom.“ Zatim diže prst do crvene jame u kojoj je nekada bilo oko. „Ovdje mi je Planina gurnuo bodež kroz vizir.“ Usne mu okrznu umorni osmejak. „Ovo je treći put kako ginem od izdanaka kuće Klegani. Neko drugi bi se na mom mestu već opametio...“

Bila je to šala, znala je Arja, ali se Toros nije nasmejao. Stavio je šaku na rame lorda Berika. „Najbolje je o tome ne razmišljati.“

,„Kako da razmišljam o nečemu čega se jedva i sećam? Nekada sam imao zamak u Krajinama, i postojala je jedna devojka kojoj sam obećao da će je uzeti za ženu, ali danas ne bih mogao da nadem taj zamak niti da ti kažem koje joj je boje bila kosa. Ko me je proizveo u viteza, druže star! Koja mi je bila omiljena hrana? Sve je izbledelo. Ponekad mislim da sam rođen na kravoj travi u onom Šumarku punom pepela, s ukusom vatre u ustima i rupom u grudima. Da mi ti nisi majka, Torose?“

Arja se zagleda u mirskog sveštenika, čupavog i odeveneog u ružičaste rite i komade starog oklopa. Sive čekinje prekrivale su mu obraze i kožu što mu je visila ispod brade. Nije mnogo ličio na čarobnjake iz priča Stare Nen, ali ipak..

,„Možeš li da vratiš čoveka bez glave?“ - upita Arja. „Samo jednom, ne šest puta. Možeš li?“

,„Ja ne znam madjije, dete. Samo molitve. Tog prvog puta, lord je imao rupu u grudima i usta puna krvi, i znao sam da nema nadu. Zato sam mu, kada su mu se sirote rastrgnute grudi smirile, dao poljubac našeg dobrog gospoda, da ga pošaljem na put. Napunio sam usta vatrom i dunuo plamenove u njega, niz grlo u pluća i srce i dušu. To se zove poslednji poljubac, i mnogo sam puta video stare sveštenike kako ga pružaju Gospodarevim slugama na samrти. I ja sam ga pre toga sam dao jednom ili dva puta, kao što svi sveštenici moraju. Ali nikada ranije nisam osetio da mrtvac drhti dok ga vatra ispunjava, niti video da mu se oči otvaraju. Nisam ja bio taj koji ga je digao, moja gospo. Bio je to Gospodar. R'lor još nije završio s njim. Život je toplota, a toplota je vatra, a vatra je Gospodareva, samo Gospodareva i ničija drugo.“

Arja oseti kako joj na oči naviru suze. Toros je izgovorio mnogo reči, ali su sve one značile samo ne, to je jasno shvatila.

,„Tvoj otac je bio dobar čovek“, reče lord Berik. „Harvin mi je mnogo pričao o njemu. Zbog njega bih se rado odrekao tvoje otkupnine, ali nam je zlato očajnički potrebitno.“

Ona zagriže usnu. *To je valjda istina*. Znala je da je Psetovo zlato dao Zelenobradom i Lovcu da kupe zalihe južno od Vijugavice. „Poslednja žrtva je spaljena, ova je potopljena, a zima će nam uskoro stići“, čula ga je kako govori kada se s njima oprštao. „Kmetovima trebaju žito i seme, a nama trebaju oružje i konji. Previše mojih ljudi jaše rage, kljusad i mazge protiv dušmana na besnim

atovima i ratnim konjima.“

Arja međutim nije znala koliko će Rob da plati za nju. On je sada kralj, ne dečak koga je ostavila u Zimovrelu, sa otopljenim snegom u kosi. A da zna šta je sve uradila, da zna za konjušara i stražara u Harendvoru i sve... „Šta ako moj brat ne bude hteo da me otkupi?“

„Odakle ti takva pomisao?“ - upita lord Berik.

„Pa“, reče Arja, „kosu mi je sva čupava, nokti prljavi, a stopala tvrda.“ Roba za to verovatno ne bi bilo briga, ali njenu majku bi. Ledi Kejtlin je uvek htela da ona bude kao Sansa, da peva i pleše i veze i pazi na lepo ponašanje. Na samu tu pomisao, Arja pokuša da raščešlja kosu prstima, ali je ona bila tako učebana i upetljana da je uspela samo da iščupa pokoj vlas. „Uništila sam onu haljinu koju mi je dala ledi Smolvud, a ne umem ni da vezem.“ Zagrize usnu. „Misljam, ne umem *dobro* da vezem. Obrednica Mordej na je govorila da imam ruke kovača.“

Džendri se nasmješta. „Te meke stvarčice?“ - viknu. „Čekić ne bi mogla ni da dignese.“

„Mogla bih da hoću!“ - odgovori mu ona besno.

Torus se osmehuju. „Tvoj brat će platiti, dete. Nemoj da brineš.“

„Da, ali šta *ako* ne плати?“ - bila je ona uporna.

Lord Berik uzdahnu. „Onda ću te privremeno poslati ledi Smolvud, ili možda u moj zamak Crnobran. Ipak, siguran sam da to neće biti neophodno. Nemam moći da ti vratim oca, ništa više od Torosa, ali bar mogu da se postaram da se bezbedno vratiš u majčino naručje.“

„Kuneš se?“ - upita ga ona. I Joren je obećao da će je vratiti kući, ali je umesto toga izgubio glavu.

„Svojom čašcu viteza“, reče joj lord svečan.

Kiša je padala kada se Lim vratio u pivaru, mrmlijajući kletve dok mu se voda slivala sa žutog plašta i stvarala barice na podu. Angi i Talčni Džeks sedeli su kraj vrata i bacali kocke, ali koju god igru da su igrali, jednooki Džek bi neprestano gubio. Tom Sedamžica je zamenio žicu na harfi i otpevao „Majčine suze“, „Kad je Vilamova žena pokisnula“, „Lord Hart izjaha u kišni dan“, a onda i „Kiša nad Kastamironom“.

*Ko si pa ti da - gordi lord reče -
ničce pred tobom padnem?
Tek mačka bedna u tuđem ruhu,
toliko barem znadem.
Kakvo god ruho lav da ponese,
još pandže ima lavlje,
moje su jošte duge i oštore,
od tvojih ništa manje.
Tako besedi, tako besedi
kastamirski vlastelin,
ali sad mu kiša nad dvorom roni
samotnim, opustelim,
da, sad mu kiša nad dvorom roni,
samotnim, opustelim.*

Napokon Tomu ponestade kišnih pesama, pa odloži harfu. Tad je preostao samo zvuk kiše koja je dobovala po krovu pivare. Kockarska se igra završila, a Arja je stajala prvo na jednoj nozi, pa na drugoj, dok je slušala Merita kako se žali da mu je s konja spala potkovica.

,„Mogao bih ja da ti ga potkujem“, oglasi se Džendri iznenada. „Bio sam samo šegrt, ali mi je majstor rekao da mi je ruka stvorena da drži čelič. Umem da potkivam konje, krpim verižjače, ispravljam ulubljene oklope. Kladim se da bih mogao i mačeve da kujem.“

,Šta hoćeš da kažeš, momče?“ - upita Harvin.

,Mogao bih da vam budem kovač.“ Džendri pada na koleno pred lordom Berikom. „Ako ćete da me primite, moj gospodaru, biću vam koristan. Pravio sam alatke i noževe, a jednom sam napravio i kacigu, koja nije bila tako loša. Jedan Planinin čovek mi ju je oteo kada su nas zarobili.“ Arja zagrize usnu. *I on hoće da me ostavi.*

,Bilo bi ti bolje da služiš lorda Tulija u Brzorečju“, reče lord Berik. „Ne mogu da ti platim za tvoj rad.“

,Niko mi nikada i nije plaćao. Treba mi samo ognjište i nešto za jelo i mesto gde će da spavam. To mi je dovoljno, moj gospodaru.“

,Kovač je gotovo svugde dobro došao. Vešt oružar još i više. Zašto bi odabrao da ostaneš s nama?“

Arja vide kako se Džendrij evo glupavo lice sve namrštilo od razmišljanja. „Tamo u šupljem brdu, ono što si rekao da ste vi svi ljudi kralja Roberta, i braća, to mi se dopalo. Dopalo mi se što ste prvo sudili Psetu. Lord Bolton je ljude samo vešao ili im sekao glave, a lord Tivin i ser Ej mori su bili isti. Radije bih da vama budem kovač.“

,Imamo mnogo oklopa koje treba popraviti, moj gospodaru“, podseti Džek lorda Berika. „Većinu smo poskiđali s mrtvaca, i ima rupa na mestima gde je smrt ušla.“

,Ti mora da si malouman, momče“, kaza Lim. „Mi smo odmetnici. Niskorodeni ološ, većinom, osim našeg lorda. Nemoj da misliš da će biti kao u Tomovim psmama. Nećeš krasti poljupce od princeza, niti jahati na turnirima u ukradenom oklop. Ako nam se pridružiš, završićes s omicom oko vrata, ili će ti se glava naći nataknuta na kolac iznad kapije nekog zamka.“

,Jsto važi i za vas“, reče Džendri.

,Jeste, tako je“, odvrati Talični Džek veselo. „Vrane nas sve čekaju. Moj gospodaru, momak mi deluje sasvim hrabro, a nama treba ono što može da nam pruži. Primi ga, kaže Džek“

,„I to brzo“, predloži Harvin kroz smeh, „pre nego što ga bunilo prođe a razum mu se vrati.“

Slaabašan osmeh prede preko usana lorda Berika. „Torose, moj mač.“

Ovog puta Gospodar munja nije zapalio sećivo, već ga je samo blago položio na Džendrijevo rame. „Džendri, kuneš li se pred bogovima i pred ljudima da ćeš braniti one koji ne mogu sami da se brane, štititi sve žene i decu, slušati svoje vode, svog sizerena i svog kralja, boriti se hrabro kada zatreba i raditi sve ostalo što se od tebe zatraži, koliko god to bilo teško ili ponižavajuće ili opasno?“

,Kunem se, moj gospodaru.“

Krajinski lord prebací mač s desnog ramena na levo, i reče: „Ustani, ser Džendri, viteže od šupljeg brda, i budi dobrodošao u naše bratstvo.“

Sa vrata se začu grub, promukao smeh.

Kiša se slivala sa njega. Opečena ruka mu je bila umotana u lišće i platno i čvrsto vezana uz grudi grubim povezom od užeta, ali su starije opeketine koje su mu obeležile lice sijale crne i glate u svetlosti njihove male vatre. „Praviš nove vitezove, Donderione?“ - zareža uljez. „Zbog toga bi trebalo da te ponovo ubijem.“

Lord Berik ga hladno pogleda. „Nadao sam se da te više nećemo videti, Klegani. Kako si nas to pronašao?“

,Nije bilo teško. Digli ste dovoljno prokletog dima da se vidi i u Starigradu.“

,Šta je s mojim stražarima?“

Kleganj je usne se zgrčiše. „Ona dva slepca? Možda sam ih obojicu ubio. Šta ćeš da uradiš ako je tako?“

Angi nape luk Recka uradi isto. „Zar toliko želiš da umreš, Sendore?“ - upita Toros. „Mora da si lud ili pijan, čim si nas dovde dopratio.“

,Pijan od kiše? Niste mi ostavili dovoljno novca ni za čašu vina, kurvini sinovi.“

Angi zategnu strelu. „Mi smo odmetnici. Odmetnici kradu. Tako ti je to u pesmama; ako lepo zamoliš, možda će ti Tom i otpevati neku. Budi zahvalan što te nismo ubili.“

,Samo pokušaj, Strelče. Ima da ti uzmem tobolac i da ti nabijem te twoje strele u pegavo dupe.“

Angi nacilja, ali lord Berik diže ruku pre nego što je stigao da odapne. „Zašto si došao ovamo, Klegani?“

,Da uzmem ono što mi pripada.“

,Tvoje zlato?“

,Šta drugo? Sigurno nisam ovde da bih se divio tvom licu, Donderione, veruj mi. Sada si ružnji i od mene. A izgleda da si postao i vitez pljačkaš.“

,Dao sam ti priznancu za twoje zlato“, reče lord Berikmirno. „Obećanje da će dug biti vraćen kada se rat završi.“

,Obrisao sam dupe twojim papirom. Hoću zlato.“

,Nemamo ga. Poslao sam ga na jug sa Zelenobradim i Lovcem, da kupe žito i seme na drugoj obali Vijučavice.“

,Da bi nahranili sve one čija ste polja spalili“, laza Džendri.

,Znači, to vam je sada priča?“ Sendor Klegani se ponovo nasmaja. „To sam isto i ja nameravao da s njim uradim. Da nahranim gomilu ružnih kmetova i njihov šugavi nakot.“

,Laže“, reče Džendri.

,Dečko ima mnogo dugačak jezik. Zašto veruješ njima, a ne meni? Da nije zbog mog lica?“ Klegani pogleda Arju. „I nju ćeš proizvesti u viteza, Donderione? Biće to prva osmogodišnja devojčica viteza!“

,Meni je dvanaest godina“, slaga Arja glasno, „i mogla bih da budem vitez da hoću. Mogla sam i tebe da ubijem, samo da mi Lim nije uzeo nož.“ Još bi se razbesnela kada bi se toga setila.

,Žali se Limu, nemoj meni. A onda podvij rep i beži. Znaš šta psi rade vukovima?“

,Sledeći put ima da te ubijem. Ubiću i tvoj brata!“

,Ne.“ Tamne oči mu se sužiše. „To nećeš.“ Okrenu se nazad lordu Beriku. „Nego, da proglašiš i mog konja za viteza. Nikada ne sere u dvorani i ne rita se više od drugih, tako da to zaslужuje. Osim ako i njega nećeš da ulkradeš.“

,Najbolje da užašeš tog konja i odes“, upozori ga Lim.

,Otici će sa svojim zlatom. Vaš vlastiti bog je rekao da sam nevin...“

,Gospodar svetla ti je dao twoj život“, objavi Toros od Mira. „Nije te proglašio za Belora Blagoslovenog ponovo rođenog.“ Crveni sveštenik isuklja mač, a Arja vide da su to uradili i Džek i Merit. Lord Berik je još držao sećivo kojim je proizveo Džendriju. *Možda ga ovog puta ubiju.*

Psetova usta se ponovo zgrčiše. „Niste ništa bolji od običnih lopova.“

Lim se nakostreši. „Tvoji lavlj i prijatelji ujašu u neko selo, uzmu svu hranu i svaki novčić koji i nadu, i to zovu *sakupljanjem zaliha*. Vukovi takođe, pa zašto onda ne bismo i mi? Niko te nije pokrao, psu. Samo smo te *lišili zaliha*.“

Sendor Klegani im pogleda lica, jedno po jedno, kao da pokušava da ih dobro upamti. Onda izade natrag u tamu i pljusak iz kojih je došao, bez i jedne reči više. Odmetnici su čekali, pitajući se...

„Boљe da vidim šta je uradio s našim stražarima.“ Harvin oprezno virmu kroz vrata pre nego što izade, da bi proverio ne vreba li Pseto odmah napolju.

„Kako se taj prokleti gad uopšte dokopao tolikog zlata?“ - reče Lim Limunplašt da razbijje napetost.

Angi slegnu ramenima. „Pobedio je na desničnom turniru. U Kraljevoj Luci.“ Strelac se iskezi. „Ja sam osvojio prilično bogatstvo, ali sam onda upoznao Densi, Džedi i Alajaju. One su me naučile kakav je uluk pečenog labuda, i kako je to kupati se u vinu sa Senice.“

„Sve si spisko, je li tako?“ - nasmeja se Harvin.

„Nisam sve. Kupio sam ove čizme, i ovaj odlični bodež.“

„Trebalo je da kupiš nešto zemljivo, i da od jedne od tih cura s pečenim labudovima napraviš poštenu ženu“, kaza Talični Džek. „Da gajиш krompir i sinove.“

„Spasi me Ratniček! Kako bi to suludo bilo, pretvoriti zlato u krompire.“

„Ja volim krompire“, reče Džekuvredeno. „Sad bi mi baš prijalo malo pirea.“

Toros od Mira nije obraćao pažnju na njihovo začikavanje. „Pseto nije izgubio samo nekoliko vreća zlatnika“, razmišljaо je naglas. „Izgubio je i svog gospodara i svoju štenaru. Ne može da se vратi Lanisterima, Mladi vuk ga nikada ne bi primio, a ne bi mu se obradovao ni njegov brat. Čini mi se da je to zlato bilo sve što je imao.“

„U majčinu“, reče Mlinar Vati. „Onda ima da opet dode i pobije nas na spavanju, sigurno.“

„Ne.“ Lord Berik je vratio mač u korice. „Sendor Klegani bi nas rado pobio, ali ne na spavanju. Angi, sutra idu na začelje sa Čosavim Dikom. Ako primetiš Kleganija da još njuška za nama, ubij mu konja.“

„To je dobar konj“, pobuni se Angi.

„Jeste“, kaza Lim. „Prokletog jahača bi trebalo da ubijemo. Taj konj bi nam dobro došao.“

„Slažem se s Limom“, reče Recka. „Daj da okitim psa s nekoliko strela, pa nas više neće uz nemiravati.“

Lord Berik odmahnu glavom. „Klegani se pod šupljim brdom izborio za svoj život. Neću da mu ga ukradem.“

„Moj gospodar je mudar“, obrati se Toros ostalima. „Braćo, sudenje borbom je svetinja. Čuli ste me kako tražim od R'loru da presudi, i videli ste kako mu je vatreni prst prelomio mač lorda Berika baš kada je trebalo sve da okonča. Izgleda da Gospodar sveta još nije završio sa Džofrijevim Psetom.“

Harvin se uskoro vratи u pivaru. „Pihtija spava ko zaklan, ali je živ i zdrav.“

„Samo dok ga zgrabim“, reče Lim, „ima da mu otvorim novu rupu na dupetu. Svi smo mogli da izginemo zbog njega.“

Te noći niko nije mirno spavao, pošto su znali da se Sendor Klegani sunja po mraku, negde u blizini. Arja se sklupčala kraj vatre, bilo joj je toplo i udobno, ali san joj ipak nije dolazio. Izvadila je novčić koji i joj je dao Džaken H'gar i stegla ga u šaci dok je ležala ispod plašta. Osećala se snažno kada bi ga držala, prisecajući se kako je nekada bila duh Harendvora. Tada je mogla da ubija šapatom.

Džaken je, međutim, otišao. Ostavio ju je. *I Pituljica me je ostavio, a uskoro će i Džendri.* Lomi je poginuo, Joren je poginuo, Sirio Forel je poginuo, čak je i njen otac poginuo, a Džaken joj je dao glupavi gvozdeni novčić i nestao. „*Valar morgulis*“, prošapta ona tiho, stegnuvši pesnicu tako snažno da joj se rubovi novčića uselioše u dlani. „Ser Gregor, Dansen, Poliver, Srculence Raf, Golicač i Pseto. Ser Ilin, ser Merin, kralj Džofri, kraljica Sersei.“ Arja pokušava da zamisli kako bi izgledali mrtvi, ali joj

je teško polazilo za rukom da prizove njihova lica. Pseto je mogla da vidi, i njegovog brata Planinu, a Džofrijevo lice nikada neće zaboraviti, ni njegove majke... ali su Raf i Dansen i Poliver sví bledeli, pa čak i Golicač, čije je lice bilo tako obično.

San je napokon obuze, ali se u glovo doba noći Arja ponovo probudi, sva najčešna. Plamen beše zgasnuo u žeravice. Madž je stajao kraj vrata, a pred njima je šetkao još jedan stražar. Kiša je stala, i čula je zavijanje vukova. *Tako su blizu, pomisli, i toliko ih ima.* Zvučali su kao da su svuda oko štale, na desetine njih, možda i stotine. *Nadam se da će pojesti Pseto.* Prisetila se onoga što je rekao, o vukovima i psima.

Kada je svanulo jutro, Obrednik At se i dalje njihao na drvetu, ali su smeda braća po kiši ašovima kopala plitke grobove za ostale mrtvace. Lord Berik im zahvali na prenočištu i hrani, i dade im vreću srebrnih jelenova kao pomoć za ponovnu izgradnju. Harvin, Lepi Luk i Mlinar Vati odoše u izvidnicu, ali ne naidoše ni na vukove ni na pse.

Dok je Arja pritezala kolan, Džendri joj pride da se izvini. Ona stavi nogu u uzengiju i skoči u sedlo da bi ga, za promenu, gledala s visine. *Mogao si da kuješ mačeve u Brzorečju, za mog brata,* pomisli, ali reče samo: „Šta mene briga što ti hoćeš da budeš neki glupavi odmetnički vitez, i da te na kraju obese. Ja ću biti u Brzorečju, otkupljena, sa svojim bratom.“ Tog dana srećom, nije padala kiša, i za promenu su putovali brže.

BREN

Kula je stajala na ostrvu, bliznakinja joj se ocrтavala na mirnim plavim vodama. Kada bi vetar dunuo, talasići bi se pokrenuli preko površine jezera, jureći jedan drugi kao dečaci u igri. Obala beše obrasla gustom hrastovom šumom, podnožјa prekrivenog opalim ţirim. Iza njih se nalazilo selo, ili bar ono što je od njega ostalo.

To beše prvo selo na koje su naišli otakao su se spustili iz brda. Mira je otišla napred u izvidnicu kako bi proverila da li se neko skriva u ruševinama. Klizeći između hrastova i jabuka, s mrežom i kopljem u ţaci, prepala je tri crvena jelena, tako da su u dugačkim skokovima nestali u ţunju. Leto ih vide i smesta se dade u poteru. Bren je posmatrao jezovku kako juri, i na tren nije želeo ništa više nego da promeni kožu i pojuri s njim, ali im je Mira mahala da nastave. Nevoljko, Bren se okrenu od Leta i reće Hodoru da krene napred, u selo. Džodžen je hodoa s njima.

Bren je znao da se odatele pa sve do Zida pružaju pašnjaci; neobradena polja i niski zatalasani brežuljci, livade na visovima i ritovi u dolinama. Putovanje će biti mnogo lakše nego u planinama koje su prešli, ali je Miru uz nemirio toliki otvoreni prostor. „Osećam se golo“, priznala je. „Nemamo gde da se sakrijemo.“

„Ko drži ovu zemlju?“ - upitao je Džodžen Brena.

„Noćna straža“, odgovorio je. „Ovo je Dar. Novi Dar, a severno od njega je Brendonov Dar.“ Dobro je naučio istoriju od meštara Luvina. „Brendon Zidar je dao prvi dvadeset i pet liga zemlje južno od zida crnoj braći. Za njihovo... za njihovo izdržavanje i uživanje.“ Ponasio se time što je još pamatio taj deo. „Neki meštri kažu da je to bio neki drugi Brendon, a ne Zidar, ali se sve jedno zove Brendonov Dar. Hiljadama godina kasnije, kraljica Alisana Dobra posetila je Zid na svom zmaju Srebrnokrilom, i bila je zadivljena hrabrošeu Noćne straže, tako da je naterala Starog kralja da im udvostruči zemlje na pedeset liga. A to je Novi Dar.“ On mahnu rukom. „Sve ovo.“

Brenu je bilo jasno da u selu već odavno niko ne živi. Sve kuće behu propale. Čak i krčma. Na prvi pogled se videlo da nikada nije ni bila neka posebna krčma, ali sada od nje beše ostao samo kameni dimnjak i dva napukla zida, među desetak jabuka. Jedna je čak rasla i iz središnje prostorije, gde je sloj vlažnog smedeg lišća i trulih jabuka prekrivao tlo. Vazduh je bio zagušljiv od gadnog, slatkastog mirisa truleži. Mira nabode nekoliko jabuka svojim kopljem za žabe, pokušavajući da nade neku još dobru za jelo, ali su sve bile previše trule i crvljive.

Beše to mirno mesto, tih i lepo za oko, ali je Brena napuštena krčma nekako rastužila, a činilo se da i Hodor oseća isto. „Hodor?“ - reče on nekako zburnjeno. „Hodor? Hodor?“

„Ovo je dobra zemlja.“ Džodžen uze šaku crnice i protrlja je medu prstima. „Selo, krčma, jaka utvrda na jezeru, sve ove jabuke... ali gde su ljudi, Brene? Zašto su napustili ovakvo mesto?“

„Bojali su se divljana“, odgovori Bren. „Divljani dolaze preko Zida ili kroz planine da pljačkaju i kradu i otimaju žene. Ako te uhvate, od lobanje ti naprave pehar iz koga piju krv, pričala nam je Stara Nen. Noćna straža nije tako snažna kao što je bila u Brendonovu dobu ili u doba kraljice Alisane, tako da sve više njih uspeva da se probije. Mesta najблиža Zidu toliko su često pljačkana da se narod odselio na jug, u planine ili na zemlju Ambera, istočno od Kraljevskog druma. I Velidžonov narod ponekad pljačkaju, ali ne toliko kao ljudi koji su nekada živeli u Daru.“

Džodžen Rid sporu okrenu glavu, osluškujući muziku koju je samo on mogao da čuje. „Ovde moramo da nademo zaklon. Nailazi oluja. Žestoka.“

Bren pogleda nebo. Bio je prelep i vedar jesenji dan, sunčan i gotovo topao, ali su se na zapadu skupljali crni oblaci, to je bila istina, i vетар као да је jačao. „Krčma ima само два zida, a nema krov“, pokaza on. „Trebalo bi da odemo u utvrdu.“

„Hodor“, reče Hodor. Možda se slagao.

„Nemamo čamac, Brene.“ Mira prode kopljem kroz travu.

„Postoјi i nasip. Kameni nasip, skriven ispod vode. Možemo da predemo peške.“ Oni bi mogli, naravno; on bi morao da jaše na Hodorovim ledima, ali će tako bar ostati suv.

Ridovi se zgledaše. „Kako znaš?“ - upita Džodžen. „Bio si ovde i ranije, moj prinč?“

„Nisam. Stara Nen mi je ispričala. Utvrda ima zlatno krunište, vidite?“ On pokaza prstom ka jezeru. Na zupcima su se stvarno videli ostaci oljuštene zlatne boje. „Kraljica Alisana je tu prenoćila, tako da su obojili zupce u zlatno, njoj u čast.“

„Nasip?“ Džodžen je proučavao jezero. „Siguran si?“

„Siguran“, odgovori Bren.

Mira mu lako nade početak, jer je sad znala šta treba da traži: kamenu stazu tri stope široku, koja je vodila pravo u jezero. Ona ih pažljivo povede, korak po korak, kopljem ispitujući kamenje pred sobom. Videli su gde staza ponovo izranja i penje se iz vode na ostrvo, pa zavija uz uske stepenice koje su vodile do vrata utvrde.

Staza, stepenici i vrata su svili u pravoj liniji, zbog čega su pomislili da će i nasip možda ići pravo, ali nije. Ispod jezera je oštro skretao levo i desno, išao trećinu puta oko ostrva, a zatim naglo okrenuo nazad. Zaokreti su bili nenadani, i dugački put je značio da bi napadač na zamak dugo bio izložen strelama iz kule. Skriveno kamenje je uz to bilo i sluzavo i klizavo; dva puta se Hodor zamalo otkliznuo i prepadnuto viknuo „HODOR!“ pre nego što je uhvatilo ravnotežu. Drugi put se Bren baš uplašio. Ako bi Hodor pao u reku s njim u korpi, Bren bi se verovatno udavio, posebno ako bi se ogromni konj ušar uspaničio i zaboravio na njega, što mu se ponekad dešavalo. *Možda je trebalo da ostanemo u krčmi, ispod jabukovog drveta*, pomisli on, ali je tada već bilo prekasno.

Srećom, trećeg puta nije bilo, a voda ni na jednom mestu nije bila viša od Hodorovog pojasa, mada su Ridovi bili u njoj do grudi. I tako se ubrzo nadješa na ostrvu, i popeše se uz stepenice do utvrde. Vrata su još bila čvrsta, mada su se teške daske od hrastovine izvitoperile tokom godina, pa više nisu mogla sasvim da se zatvore. Mira ih širom otvorila, i zardale gvozdene šarke prodorno zaškripaše. Dovratak beše nizak. „Hodore, sagni se“, kaza Bren, i on to i uradi, ali ne dovoljno, tako da Bren udari glavu. „Boli!“ - požali se.

„Hodor“, reče Hodor, ispravivši se.

Zatekoše se u mračnoj stražarskoj sobi, jedva dovoljno velikoj za njih četvoro. Stepenice uzidane u unutrašnji zid kule vodile su nagore s njihove leve strane, a nadole s desne, iza gvozdene rešetke. Bren diže pogled i vide još jednu rešetku iznad glave. *Rupa za prosipanje vrelog ulja*. Bilo mu je dragو što tamo gore nema nikog da ih polije.

Rešetke behu zaključane, ali su se gvozdene šipke crvenele od rde. Hodor zgrabi leva vrata i povuče, stenjući od napora. Ništa se ne desi. On pokuša da gurne, ponovo bez uspeha. Prodrmusa šipke, udari ih nogom, ramenom, pa stade da udara šarke ogromnom šakom sve dok se vazduh ne ispuni trunima rde, ali se gvozdena vrata nisu dala. Ona koja su vodila u podrum nisu bila ništa popustljivija. „Nema ulaza“, kaza Mira slegnuvši ramenima.

Rupa se nalazila odmah iznad Brenove glave, pošto je sedeо u korpi na Hodorovim ledima. On pruži ruke i uhvati šipke da ih isproba. Kada cimnu, rešetka ispadne iz tavанице uz slap rde i okrunjenog

kamenja. „HODOR!“ - viknu Hodor. Teška gvozdena rešetka udari Brenu u glavu i pade nedaleko od Džodženovih stopala. Mira se nasmeja. „Pogledaj to, moj prinč“, reče ona, „snažniji si od Hodora.“ Bren pocrvene.

Pošto rešetke više nije bilo, Hodor je mogao da digne Miru i Džodženu kroz rupu. Močvarci uhvatiše Brenu za ruke i povukoše ga za sobom. Najteže je bilo popeti Hodora. Bio je pretežak da bi ga Ridovi digli kao što su digli Brenu. Napokon mu Bren laza da nade veliko kamenje. Na ostrvu ga nije manjkalo, i Hodor ga nagomila dovoljno visoko, tako da se uhvatio za ivice rupe i popeo. „Hodor“, srećno je dahtao, svima se široko osmehujući.

Nadoše se u laverintu malih ćelija, mračnih i praznih, ali je Mira istraživala sve dok nije pronašla put natrag do stepenica. Što su se više penjali svetlo je postajalo jače; na trećem spratu je debeli spoljni zid bio izbušen streljinama, četvrti je čak imao i prave prozore, a peti i poslednji je zapravo bio jedna velika okrugla odaja sa zasvođenim vratima na tri strane, koja su vodila na male balkone. Na četvrtoj strani je bio nužnik iznad odvoda za kanalizaciju, u koji je padao pravo dole u jezero.

Kada su stigli do krova, nebo se bilo sasvim smračilo, a oblací na zapadu behu crni. Vetur je snažno duvao, dizao Brenov plašt i igrao se njim. „Hodor“, odgovori Hodor na tu buku.

Mira se okrenula oko sebe. „Osećam se kao div kada stojim ovako visoko iznad sveta.“

„Na Vratu ima drveća dvostruko višeg od ove kule“, podseti je brat.

„Da, ali oko njega ima drugog drveća, jednakog visokog“, reče Mira. „Svet se zbijaju Vrata, i nebo je mnogo manje. Ovde... osećaš li taj vetur, brate? I pogledaj samo koliko je svet velik“

To beše istina, s kule je pogled pucao nadaleko. Južno su se dizali obronci planina, i sivi i zeleni vrhovi iza njih. Talasaste ravnice Novog Dara pružale su se u svim drugim pravcima, dolje god je pogled sezao. „Nadao sam se da ćemo odavde videti Zid“, reče Bren razočarano. „Baš sam glup, mora da smo još pedeset liga daleko.“ Osetio je umor i hladnoću od samog spominjanja tolikog puta. „Džodžene, šta ćemo da radimo kada stignemo do Zida? Moj stric je uvek pričao koliko je on velik. Sedam stotina stopa visok, i u osnovi toliko debeo da su kapije više nalik na tunele kroz led. Kako ćemo da prodemo kroz njega da bismo našli troku vranu?“

„Čuo sam da po Zidu ima pustih zamкова“, odgovori Džodžen. „Tvrđava koje je izgradila Noćna straža, ali koje su sada napuštene. Možda ćemo moći da prodemo kroz neku od njih.“

Avetinjski zamkovi, tako ih je zvala Stara Nen. Meštar Luvin je jednom naterao Brenu da nauči imena svih utvrda uza Zid. To je bilo teško; ukupno ih je bilo devetnaest, mada ih je za sve vreme postojanja najviše sedamnaest bilo odjednom nastanjeno. Na gozbi u čast posete kralja Roberta Zimovrelu, Bren je izrecitovao imena za svog strica Bendžena, od istoka ka zapadu, a onda od zapada ka istoku. Bendžen Stark se nasmejao i rekao: „Znaš ih bolje od mene, Brene. Možda bi ti trebalo da budeš prvi izvidnik. Ja ću ostati ovde umesto tebe.“ To je, međutim, bilo pre pada. Pre nego što se slomio. Kada se obogaljen probudio iz sna, njegov stric se već bio vratio u Crni zamak.

„Moj stric kaže da se kapije pečate ledom i kamenom svaki put kada zamak mora biti napušten“, reče Bren.

„Onda ćemo morati da ih ponovo otvorimo“, kaza Mira.

Brena od toga obuze nelagoda. „To ne bismo smeli da radimo. Svašta može da uđe sa druge strane. Trebalо bi samo da odemo u Crni zamak i zatražimo od lorda zapovednika da nas pusti da prodemo.“

„Veličanstvo“, oglasi se Džodžen, „moramo da izbegnemo Crni zamak, kao što smo izbegavali i Kraljevski drum. Tamo ima na stotine ljudi.“

„Ljudi Noćne straže“, reče Bren. „Oni su se zaklali da se ne mešaju u ratove i tome slično.“

,„Jeste“, odgovori Džodžen, „ali dovoljan je samo jedan čovek spremjan da pogazi svoju reč, i naša tajna može dopreti do gvozdenjude ili Kopileta od Boltona. A nismo sigurni ni da li će nas Straža pustiti da prodemo. Mogu odlučiti da nas zadrže, ili da nas vrate.“

,Ali moj otac je bio prijatelj Noćne straže, a moj stric je prvi izvidnik. On možda zna gde živi troka vrana. A i Džon je u Crnom zamku.“ Bren se nadao da će ponovo videti Džona, a i njihovog strica. Poslednja crna braća koja su posetila Zimovrel rekla su da je Bendžen Stark nestao u izvidnicama, ali se *do sada* sigurno vratio. „Kladim se da će nam Straža čak dati i konj e“, nastavio on.

,Tišina.“ Džodžen zakloni oči šakom i zagleda se prema zalazećem suncu. „Gledajte. Neko dolazi... jahač, čini mi se. Vidite li ga?“

I Bren zakloni oči, ali je ipak morao da zaškilji. Isprva nije video ništa, ali mu onda neki pokret privuće pažnju. Prvo je pomislio da je to možda Leto, ali ne. *Jahač*. Bio je predaleko da bi video bilo šta drugo.

,Hodor?“ Hodor takođe stavi šaku iznad očiju, ali je gledao u pogrešnom pravcu. „Hodor?“

,Ne žuri mu se“, kaza Mira, „ali mi se čini da ide ka selu.“

,Bolje da uđemo pre nego što nas vidi“, reče Džodžen.

,Leto je blizu sela“, pobuni se Bren.

,Leto će se snaći“, obeća Mira. „To je samo jedan čovek na umornom konju.“

Prve krupne kapi počeše da prskaju po kamenu doksu se povlačili na niži sprat. U prvi čas, kiša je nedugo zatim zaplijštala svom snagom. Čuli su je kako šiba po površini jezera, čak i kroz debele zidove. Sedeli su na podu okrugle prazne odaje, a tama se zgušnjavalala. „Severni balkon gledao je ka napuštenom selu. Mira ispušta potbuške da virne preko jezera i vidi šta se desilo s konjanikom. „Sklonio se u ruševinama krče“, reče im ona kada se vratit. „Čini se da loži vatru u ognjištu.“

,Kada bismo i mi imali vatru“, uzdahnu Bren. „Hladno mi je. Video sam da dole ima slomljene nameštaja. Da kažem Hodoru da ga izlomi, pa da se zarejemo?“

Hodoru se taj predlog dopao. „Hodor“, reče pun nade.

Džodžen odmahnu glavom. „Vatra znači dim. Dim iz ove kule će se nadaleko videti.“

,Ako ima nekoga da ga vidi“, kaza njegova sestra.

,Onaj čovek je u selu.“

,Jedan čovek“

,Jedan čovek je dovoljan da izda Brena njegovim neprijateljima, ako je takvog soja. Još imamo pola patke od juče. Treba da jedemo i da se odmorimo. Ujutro će čovek nastaviti svojim putem, a i mi ćemo uraditi isto.“ Džodžen je uspeo da prevlada; tako je uvek bilo. Mira podeli patku na četiri dela. Juče ju je uhvatila mrežom kada je iznenadena pokušala da uzleti iz močvare. Hladna nije bila tako ulusna kao sveže pečena, pravo s ražnja, ali bar nisu bili gladni. Bren i Mira su podelili belo meso, dok je Džodžen pojeo karabatak. Hodor je progutao krilce i batak mrmrljajući „Hodor“ i ližući mast s prstiju nakon svakog zalogaja. Na Brena je bio red da priča priču, tako da im je ispričao o Brendonu Starku, onome koga su zvali Brendon Brodograditelj, i koji je otplovio iza Mora zalazećeg sunca.

Sumrak se spuštao kada su patka i priča bili gotovi, a kiša nije jenjavala. Bren se pitao koliko je Leto daleko odlutao, i da li je ulovio jelena.

Siva tama ispuni kulu, i polako prede u mrak. Hodor se uzvrpolji, i neko vreme je hodao naokolo i obilazio zidove iznova i iznova, svaki put se zaustavljući da pogleda niz nužnik, kao da je zaboravio šta tamo ima. Džodžen je stajao kraj severnog balkona, skriven u senkama, gledajući u noć i kišu. Negde severno munja zapara nebo, na tren osvetljivši unutrašnjost kule. Hodor poskoči i prestrašeno

kriknu. Bren odbroja do osam čekajući grom. Kada se tresak začu, Hodor vištu: „Hodor!“

Nadam se da se Leto ne plasi, pomisli Bren. Pse u zimovrelskim štenarama je grmljavina uvek plasila, baš kao i Hodora. Treba da mu pride, da ga smirim...

Munja ponovo sevnu, a ovog puta grom se začu kada Bren odbroja do šest. „Hodor!“ - vištu Hodor ponovo. „HODOR! HODOR!“ On zgrabi svoj mač, kao da hoće da se bori protiv oluje.

Džodžen reče: „Tišina, Hodore. Brene, reci mu da ne više. Miro, možeš li da mu uzmeš taj mač?“ „Mogu da pokušam.“

„Hodore, tišina“, kaza Bren. „Smiri se. Dosta s glupim hodorisanjem. Sedi.“

„Hodor?“ On poslušno dade mač Miro, ali mu je lice bilo maska zburnjenosti.

Džodžen se vrati tami, i svi čuše kada naglo udahnu vazduh. „Šta je?“ - upita Mira.

„Ljudi u selu.“

„Onaj koga smo ranije videli?“

„Drugi ljudi. Naoružani. Video sam sekiru, a i kopljia. Džodžen nikada ranije nije toliko zvučao kao dečak. „Video sam ih kada je sevnula munja, kako se kreću ispod krošnji.“

„Koliko ih je?“

„Mnogo. Premnogo da izbrojim.“

„Konjanici?“

„Ne.“

„Hodor.“ Hodor je zvučao uplašeno. „Hodor. Hodor. Hodor.“

I Bren poče da oseća strah, mada nije to htio da pokaže pred Mirom. „Šta ako dodu ovamo?“

„Neće.“ Ona sede kraj njega. „Zašto bi?“

„Radi skloništa.“ Džodženov glas beše mračan. „Osim ako oluja ne popusti. Miro, možeš da sideš i stavиш prečagu na vrata?“

„Ne mogu čak ni da ih zatvorim. Drvo je isuviše iskrivljeno. Neće moći da produ kraj onih gvozdenih rešetaka.“

„Možda i hoće. Mogu da slome bravu ili šarke. Ili da se popnu kroz rupu, isto kao i mi.“

Munja preseće nebo, i Hodor zajeca. Onda se snažna grmljavina razleže nad jezerom. „HODOR!“ - zaurla on, stavivši šake na usi i zateturavši se ukrug kroz tamu. „HODOR! HODOR! HODOR!“

„NE!“ - odvrati Bren povikom. „NEMA HODORISANJA!“

Nije bilo pomoći. „HOOOODOR!“ - zapomagao je Hodor. Mira pokuša da ga uhvati i smiri, ali je bio prejak. Odbacio ju je od sebe lako kao da je slegnuo ramenima. „HOOOOOODOOOOOR!“ - zaurla konjušar kada munja ponovo ispuni nebo, a tada je čak i Džodžen povikao, vikao je na Brena i Miru da ga učutkaju.

„Tišina!“ - izgovori Bren piskavim uplašenim glasom, uzaludno hvatajući Hodorovu nogu u prolazu, pružajući se, pružajući.

Hodor se zatetura, pa zatvori usta. Sporo zavrte glavom, spusti se na pod i sede prekrštenih nogu. Kada puče grom, izgledalo je gotovo kao da ga nije ni čuo. Njih četvoro su sedeli u mračnoj kuli, jedva se usudujući da dišu.

„Brene, šta si to uradio?“ - prošapta Mira.

„Ništa.“ Bren odmahnu glavom. „Ne znam.“ Ipak je znao. Pruzio sam se ka njemu, kao što se pruzam ka Letu. Na delić trena je bio Hodor. To ga je uplašilo.

„Na obali jezera se nešto dešava“, reče Džodžen. „Čini mi se da sam video čoveka kako pokazuje ka kuli.“

Neću se bojati. On je princ od Zimovrela, sin Edarda Starka, još malo pa odrastao čovek a pride i varga, a ne neko malo dete kao Rilon. *Leto se ne bi bojao.* „Verovatno su to samo neki Amberi“, kaza on. „Jli mogu biti Noti ili Noriji ili Flintovi koji su se spustili iz planina, ili čak braća iz Noćne straže. Nose li crne plaštove, Džodžene?“

„Noću su svi plaštovi crni, veličanstvo. A svetlost munje je prekratko trajala da bih video šta nose.“

Mira je bila oprezna. „Ako su crna braća, sigurno bi jahali konje, zar ne?“ Bren se seti nečega drugog. „Svejedno je“, reče samopouzdano. „Nemogu da nam pridu, čaki da hoće. Osim ako nemaju čamac ili znaju za nasip.“

„Nasip!“ Mira razbaruši Brenu kosu i poljubi ga u čelo. „Naš mili princ! U pravu je, Džodžene, neće znati za nasip. Čaki da znaju, neće moći da ga pronadu po noći i kiši.“

„Ali noć neće trajati večno. Ako ostanu do jutra...“ Džodžen ne završi rečenicu. Posle nekoliko trenutaka dodade: „Rasplamsavaju vatru koju je prvi čovek upadio.“ Munja sevnu preko neba, i svetlost ispuni lulu i ocrta ih sve u senkama. Hodor se ljulja napred-nazad, pevušeći.

Bren u tom svetlom trenutku oseti Letov strah. Sklopí dva oka i otvori treće, i koža dečaka skliznu s njega poput plašta dok je ostavljao lulu za sobom...

...i zatekao se napolju na kiši. Šunjao se kroz žbunje dok je nebo pucalo i tutnjalo nad njim. Miris trulih jabuka i vlažnog lišća gotovo je sasvim progutao miris čoveka, ali je on ipak bio tu. Ču zvezket i škripu tvrde kože, vide ljude kako se kreću podno krošnji. Čovek sa štapom prode pored njega, s kožom navučenom preko glave, da bi bio slep i gluš. Vuk ga široko zaobide, iza mokrog glogovog grma i ispod golih grana jabuke. Čuo ih je kako govore, a ispod mirisa kiše i lišća i konja dopre oštri crveni miris straha...

DŽON

Zemlju su prekrivale borove iglice i opalo lišće, zeleni i smedi sag još vlažan od nedavnih kiša. Šljapkao im je pod stopalima. Ogoromi goli hrastovi, visoke stražarice i čete vojničkih borova okruživali su ih sa svih strana. Na brdu iznad njih bila je još jedna okrugla kula drevna i prazna, obrasla u gustu zelenu mahovinu gotovo do samog vrha. „Ko ju je sagradio, svu tako od kamena?“ - upita ga Igrit. „Neki kralj?“

„Ne. Samo ljudi koji su tu nekada živeli.“

„Šta im se desilo?“

„Pomrli su ili su se odselili.“ Brendonov Dar je obrađivan hiljadama godina, ali kako se Straža smanjivala, bilo je sve manje ruku da oru njive, gaje pčele i sade voćnjake, tako da je divljina povratila mnoga polja i kuće. U Novom Daru je nekad bilo sela i utvrda čiji su danci u robi i radu pomagali da se crna braća nahrane i odenu. Ali su i sela sada mahom iščezla.

„Bili su budale kad su napustili takav zamak“, reče Igrit.

„To je samo kula stražara. Tu je nekada živeo neki neznatni lord, s porodicom i nekolicinom zakletih ljudi. Kada bi došli pljačkaši, zapalio bi vatru na krovu. Kule u Zimovrelu su tri puta više od ove.“

Jasno se videlo da misli da on preteruje.

„Kako ljudi mogu tako visoko da grade kada nema divova da dižu kamenje?“

Po predanju, Brendonu Zidaru su divovi stvarno pomogli da sazida Zimovrel, ali Džon nije htio da je dodatno zbunjuje. „Ljudi mogu da grade mnogo više od toga. U Starigradu postoji kula viša i od Zida. Bilo mu je jasno da mu ne veruje. Kada bih mogao da joj pokažem Zimovrel... da joj dam cvet iz staklenih bašta, da je ugostim u Velikoj dvorani i pokažem joj kamene kraljeve na njihovim prestolima. Mogli bismo da se kupamo u vrelim izvorima, i da se volimo ispod drveta-srca dok nas stari bogovi gledaju.“

San beše lep... ali Zimovrel nikada neće biti njegov da ga pokazuje. Pripada njegovom bratu, Kralju na Severu. On je Smeđi, ne Stark. Kopile, verolomnik i izdajnik...“

„Šta kažeš na to da se posle vratimo ovamo i živimo u ovoj kuli?“ reče ona. „Bi li to želeo, Džone Smeđi? Posle?“

Posle. Reč je bila udarac kopinja. Posle rata. Posle osvajanja. Kada divljani probiju Zid...“

Njegov gospodar otac je jednom govorio o uzdizanju novih lordova i njihovom naseljavanju u napuštenim utvrdama, da budu štit od divljana. Za ostvarenje tog nauma bilo bi potrebno da se Straža odrekle velikog dela Dara, ali je njegov stric Bendžen smatrao da se lord zapovednik može za to pridobiti, pod uslovom da novi gospodari plaćaju poreze Crnom zamku, a ne Zimovrelu. „To je, međutim, san za proleće“, rekao je lord Edard. „Čak ni obećanje zemlje neće privući ljude na sever kad zima dolazi.“

Da je zima brže došla i prošla, i da je posle nje stiglo proleće, možda bih ja bio odabran da držim neku od tih kula u ime svog oca. Lord Edard je, međutim, bio mrtav, a njegov brat Bendžen beše nestao; štit o kome su zajedno sanjali nikada neće biti iskovani. „Ova zemlja pripada Straži“, reče Džon.

Nozdrve joj se besno raširiše. „Ovdje niko ne živi.“

„Vaši pljačkaši su ih rasterali.“

„Onda su bili lukačice. Ako su želeli zemlju, trebalo je da ostanu i da se bore.“

„Možda im je borba dojadila. Možda im je dojadilo da svake noći ojačavaju vrata i pitaju se hoće

li ih Čegrtava Košulja ili neko poput njega provaliti da im otme žene. Dojadilo im je da im kradu letinu, i svu vrednu imovinu. Lakše je odseliti se van domaćaju pljačkaša.“ *Ali ako Zid padne, čitav Sever će biti u domaćaju pljačkaša.*

„Ništa ti ne znaš, Džone Snežni. Kćeri se otimaju, a ne žene. *Vi* kradete. Uzeli ste čitav svet, i sagradili Zid da biste držali slobodan narod po strani.“

„Stvarno?“ Ponekad bi Džon zaboravljao koliko je ona zapravo divlja, a onda bi ga ona na to podsetila. „Kako se to desilo?“

„Bogovi su stvorili zemlju da bi je svi ljudi delili. Samo, kada su došli kraljevi sa svojim krunama i čeličnim mačevima, uzeli su je svu za sebe. *Moje drveće, rekli su, ne smete da jedete te jabuke. Moj potok, ne smete u njemu da pecate. Moja šuma, ne smete da lovite. Moja zemlja, moja voda, moj zamak, moja kćer, drži ruke podalje ili ču ti ih odseći, ali ako klekneš pred mnom, možda će ti i dati koju mrvicu. Zovete nas lo povima, ali lo povi bar moraju da budu hrabri i pametni i brzi. Klecavac mora samo da kleći.*“

„Harma i Vreća Kostiju nisu dolazili da pljačkaju ribu i jabuke. Oni kradu mačeve i sekire. Začin, svilu i krzno. Grabe i poslednji novčić i prsten i pehar koji nadu, burad s vinom u leto i burad s govedinom u zimu, a u svakoj dobi otimaju žene i nose ih s one strane Zida.“

„Pa šta i ako je tako? Pre bih da me ukrade neki snažan čovek nego da me otac da nekom slabici.“

„To sada kažeš, ali otkud znaš? Šta ako bi te ukrao neko ko ti se gadi?“

„Morao bi da bude brz i lukav i hrabar da ukrade *mene*. Znači, sinovi bi mu takode bili snažni i pametni. Zašto bi mi takav čovek bio gadan?“

„Možda se nikada ne kupu, pa smrdi kao medved.“

„Onda bih ga gurnula u potok ili polila vedrom vode. Muškarci ionako ne treba da mirišu kao cveće.“

„Šta fali cveću?“

„Za neku pčelu, ništa. Za krevet, ja hoću nešto ovakvo.“ Igrit pruži ruku da ga uhvati za prepone.

Džon joj uhvati članak, „Šta ako čovekloji te otme previše pij e?“ - bio je uporan. „Šta ako je surov ili okrutan?“ Stegnuo je ruku da bi naglasio svoje reči. „Šta ako je jači od tebe, i voli da te bije do krvi?“

„Presekla bih mu grkljan na spavanju. Ništa ti ne znaš, Džone Snežni.“ Igrit se izvi kao jegulja, i otgrünju se od njega.

Jedno znam. Znam da si divljanka do srži. Ponekad je to bilo lako zaboraviti, kada su se zajedno smejavali, ili ljubili. Ali bi onda jedno od njih dvoje nešto reklo, ili nešto uradilo, i on bi se iznenada setio zida što deli njihove svetove.

„Čovek može da bude vlasnik ženi, ili da bude vlasnik noža“, reče mu Igrit, „ali ne može da bude vlasnik oboma. Sve žene to nauče od svojih majki još kao devojčice.“ Prkosno diže bradu, pa protrese svoju gustu ridu kosu. „A ljudi ne mogu da budu vlasnici zemlje ništa više nego što mogu da budu vlasnici mora ili neba. Vi klecavci mislite da možete, ali Mens će vas naučiti da grešite.“

Bilo je to hrabro hvalisanje, ali je šuplje odzvanjalo. Džon se osvrnu da proveri da magnar nije u blizini. Erok Veliki Čir i Konopljani Den hodali su na korak-dva iz njih, ali nisu obraćali pažnju. Veliki Čir se žalio kako ga boli stražnjica. „Igrit“, reče on tihu. „Mens ne može da pobedi u ovom ratu.“

„Može!“ - bila je uporna ona. „Ništa ti ne znaš, Džone Snežni. Nikada nisi video kako se slobodni narod boril!“

Divljani su se borili kao junaci ili kao demoni, u zavisnosti od toga s kim bi pričao, ali se na kraju sve ipak svodilo na isto. *U bitkama su sumanuto hrabri, svako traži samo ličnu slavu.* „Ne sumnjaj da ste

svi veoma hrabri, ali kada dođe do bitke, disciplina uvek nadjačava smelost. Na kraju će Mens propasti kao što su propali svi Kraljevi s one strane Zida pre njega. A kada se to desi, izginuće. Svi vi.“

Igrit je izgledala tako besno da mu se učinilo lako će ga udariti. „Svi mi“, reče ona. „Ti takode. Više nisi vrana, Džone Snežni. Ja sam se zaklela da nisi, tako da ti je bolje da ne budeš.“ Onda ga gurm uz jedno deblo, i poljubi pravo u usta, bez zazora, usred povorke. Džon će Griga Jarca kako je bodri. Neko drugi se nasmeja. Uprkos svemu tome, on uzvrati polj ubac. Kada se konačno razdvojiše, Igrit je obljivalo rumenilo. „Ti si moj“, prošapta. „Moj, a ja sam tvoja. A ako ćemo da ginemo, ginićemo. Svi ljudi moraju da umru, Džone Snežni. Ali ćemo prvo da živimo.“

„Da.“ Glas mu beše težak. „Prvo ćemo da živimo.“ Na to se ona osmehnu, otkriviši Džonu svoje krive zube, koje je u međuvremenu nekako zavoleo. *Divljanka do srži*, pomici ponovo, sa osećajem mučnине duboko u stomaku. Stegnu prste svoje desnice, i zapita se šta bi Igrit uradila da zna kakve misli su on u sebi krije. Da li bi ga izdala ako bi je posadio i rekao joj da je on i dalje sin Nedra Starka i čovek Noćne straže? Nadao se da ne bi, ali se nije usudivao da proba. Previše je života zavisilo od toga da li će stići do Crnog zamka pre magnara... pod uslovom da mu uspe da pobegne od divljana.

Spustili su se niz južnu stranu Zida kod Sivostraže, napuštene već dve stotine godina. Deo ogromnog kamenog stepeništa srušio se pre čitavog stoleća, ali je ipak spuštanje bilo mnogo lakše od uspona. Odatile ih je Stir poveo duboko u Dar da bi izbegli ubičajene patrole po Zidu. Grig Jarac ih je vodio oko nekoliko preostalih nastanjениh selu u tim zemljama. Osim nekoliko raštrkanih kula koje su bile nebo poput kamenih prstiju, nisu videli tragove ljudi. Stupali su kroz hladna i vlažna brda i vetrovite ravnica, neprimičeni, nevideni.

Ne smeš da ustukneš, šta god da od tebe zatraže, rekao je Polušaka. *Jaši s njima, jedi s njima, bori se s njima, koliko god bilo potrebno*. Prejaha je mnoge lige, a prepešačio još i više, delio je s njima hleb i so, kao što je sa Igrit delio krvna, ali mu i dalje nisu verovali. Tenjani su ga držali na oku i danju i noću, tražeći i u najmanji znak izdajstva. Nije mogao da pobegne, a uskoro će biti prekasno.

Bori se s njima, rekao je Polušaka pre nego što je svoj život predao Dugačkoj kandži... ali do toga još nije bilo došlo. Kada jednom prolijem bratsku krv, propao sam. Tada ću zauvek preći Zid, i neće mi biti povratak.

Na kraju svakog dana magnar bi ga pozvao i postavljao mu odsečna i oštroumna pitanja o Crnom zamku, njegovoj posadi i odbrani. Džon je lagao koliko je smeо, i nekoliko puta odglumio neznanje, ali su ga slušali i Grig Jarac i Erok, a oni su dovoljno znali, tako da je Džon morao da bude pažljiv. Previše očigledna laž bi ga odala.

Međutim, istina je bila strasna. Crni zamaknij je imao odbrane sem samog Zida. Nedostajale su mu čak i palisade i zemljani nasipi. „Zamak“ nije bio ništa više od zbijenih kula i utvrda, od kojih su dve trećine bile potpuno zapanjene. A što se posade tiče, Matori Medved je u izvidnicu poveo dve stotine ljudi. Da li se iko vratio? Džon to nije znao. U zamku je možda ostalo četiri stotine, ali su većinom to bili graditelji i kućevravatelji, a ne izvidnici.

Tenjani su bili prekaljeni ratnici, i disciplinovaniji od običnih divljana; nema sumnje da ih je Mens zato i odabrao. Među branioncima Crnog zamka biće i slepi meštar Emon i njegov napoln slepi kućevravatelj Klidas, jednoruki Donal Noji, pijani obrednik Selador, Gluvi Dik Folard, kuvlar Tropstri Hob, stari ser Vinton Staut, kao i Halder i Žabac i Pip i Albert i ostali momci koji su nekada vežbali sa Džonom. A predvodiće ih rumeni Bouen Marš, punački lord kućevravatelj, koji je u Mormontovom odsustvu postavljen za zapovednika odbrane. Žalobni Ed je ponekad zvao Marša „Matori Nar“, što mu

je odgovaralo jednako kao što je „Matori Medved“ odgovaralo Mormontu. „On ti je pravi čovek da bude u prvim redovima kada se suočavaš s neprijateljem“, govorio bi Ed svojim ubičajenim mračnim glasom. „Prebrojaće ih sve do poslednjeg. On ti je pravi majstor za brojanje, nema šta.“

Ako Magnar iznenada napadne Crni zamak, biće to krvav pokolj, dečake će iskasapiti u krevetima pre nego što budu i svesni da su napadnuti. Džon je morao da ih upozori, ali kako? Nikada ga nisu slali da izviđa ili lovi, niti mu dozvoljavali da sam stražari. A bojao se i za Igrit. Nije mogao da je povede, ali ako je ostavi, zar neće Magnar nju kaznitи zbog njegovog izdajstva? Dva srca što tuku kao jedno...

Delili su iste kože za spavanje svake noći, i on bi usnuo s njenom glavom na grudima, a njena rida kosa bi mu golicala bradu. Njen miris je postao deo njega. Njeni krivi zubi, njena dojka u njegovoj šaci, ukus njenih usta... bili su njegova nada i njegov očaj. Mnoge noći je ležao uz Igrit pitajući se da li se njegov otac osećao jednako zbrunjen o lada je bio s njegovom majkom, ko god ona da je bila. Igrit mi je postavila zamku, a Mens Rajder me je u nju gurnuo.

Ono što je morao da uradi postajalo je sve teže sa svakim danom provedenim među divljanim anima. Moraće da nade neki način da izlazi te ljude, a kada to uradi, oni će izginuti. Nije želeo njihovo prijateljstvo, kao što nije želeo ni Igritu ljudav. A ipak.. Tenjani su govorili na starom jeziku, i retko su se obraćali Džonu, ali je sve bilo drugačije s Jarlovim ljudima, ljudima koji su se popeli uza Zid. Džon ih je upoznavao, i protiv svoje volje; suvi, hitri Erok i veseljak Grig Jarac, momci Kvort i Bodžer, Konopljani Den, užar. Najgori od svih je bio Del, mladić konjanskog lica, Džonov vršnjak, koji je sanjalački govorio o nekoj divljanskoj devojci koju je nameravao da otme. „Ona donosi sreću, kao tvoja Igrit. Poljubila ju je vatru.“

Džon je morao da se ugrize za jezik. Nije htio ništa da zna o Delovoj devojci ili Bodžerovo majci, mesto kraj mora iz koga je rodom bio Henk Kaciga, niti kako Grig čezne da poseti zelene ljude na Ostrvu lica, ili kako je jednom Sakonogi pobegao na drvo od razbesnelog losa. Nije želeo da sluša o čiru na stražnjici Velikog Čira, koliko piva Kamenpalac može da popije, niti kako je Kvorta mali brat prekljinjao da ne krene s Jarlom. Kvortu nije moglo biti više od četrnaest godina, mada već sebi beše oteo ženu, a ona je već čekala dete. „Možda će se roditi u nekom zamku“, hvalisao se momak. „Možda će biti rođeno u zamku kao lord!“ Bio je sasvim općinjen „zamkovima“ koje su videli, mada je pod njima podrazumevao kule motrilje.

Džon se pitao gde je Duh sada. Da li je otišao za Crni zamak, ili juri po šumama s nekim čoporom? Nije osećao jezovuka, čak ni u snovima. Činilo mu se kao da je deo njega odsečen. Bez obzira na to što je Igrit spavalu kraj njega, činilo mu se da je sam. Nije htio sam i da umre.

Tog popodneva su stabla počela da se proredjuju, i napredovali su na istok preko blago zatalasane ravnicice. Okružvale su ih do pojasa visoke trave, divlje život se blago njihalo pod naletima vetra, ali je dan ipak uglavnom bio topao i vedar. U suton su, međutim, sa zapada zapretili crni oblaci. Uskoro su progutali narandžasto sunce, i Len proreče da se spremi velika oluja. Njegova majka je bila šumska vještica, tako da se čitava družina slagala da ona ima dar da predskazuje vreme. „U blizini ima jedno selo“, reče Grig Jarac magnaru. „Dve milje, tri. Tamo bismo mogli da se sklonimo.“ Stir se smesta složio.

Mrak beše uveliko pao, a oluja je besnela kada su stigli. Selo se nalazilo kraj jezera, i bilo je tako dugo napušteno da se većina kuća srušila. Čak je i mala krčma od trupaca, koja je nekada sigurno obradovala mnoge putnike, bila napola srušena, i bez krova. *Slab ćemo zaklon naći ovde*, pomisli Džon mračno. Kada god bi munja sevnula, video je okruglu kamenu kulu kako se diže sa ostrva u jezeru, ali bez čamaca nisu mogli da joj pridi.

Erok i Del su se prišunjali napred da izvide ruševine, ali se Del odmah vratio. Stir je zaustavio povorku i poslao desetak Tenjana da otkušu napred, s kopljima u rukama. Tada je već i Džon primetio plamsaj vatre kako dopire iz krčme. *Nismo sami*. Strava se sklupča u njemu poput zmije. Ču njisku konja, a zatim i viku. *Jaši s njima, jedi s njima, bori se s njima*, rekao je Korin.

Ali borba je već bila gotova. „Samo jedan čovek“, reče Erokkada se vrati. „Neki starac s konjem.“

Magnar viknu naredenja na starom jeziku, i dvadesetak njegovih Tenjanina se rasporedi oko sela, dok drugi krenuće između kuća da provere da se niko drugi ne skriva među korovom i isprevrtanim kamenjem. Ostali se okupiše u krčmi bez krova, gurajući se za mesto bliž vatri. Slomljene grane koje je starac ložio kao da su stvarale više dima nego toplove, ali je bilo kakva toploplota prijala u talkoj olujnoj i kišovitoj noći. Dva Tenjana su bacila čoveka na zemlju, i preturala mu po stvarima. Treći mu je držao konja, dok su mu još trojica vadila stvari iz bisaga.

Džon ode odlatke. Peta čizme mu zgnjeće natrulu jabuku. *Stir će ga ubiti*. Magnar je to i rekao u Sivo strazi; sví klevacu koje uhvate biće smesta ubijeni, da ne bi digli ubzuru. *Jaši s njima, jedi s njima, bori se s njima*. Znači li to da mora nemo i bespomoćno da stoji i dok oni kolju starca?

Nedaleko od ruba sela, Džon naide na jednog od stražara koje je Stir postavio. Tenjanin zareža nešto na Starom jeziku i pokaza kopljem nazad ka krčmi. *Vraćaj se tamo gde ti je mesto*, prepostavi Džon da mu je rečeno. *Ali gde je moje mesto?*

Krenu prema vodi, i otobi jedno gotovo suvo mesto ispod naherog zida od pruća i blata jedne urušene kolibe. Tu ga je Igrit zatekla kako sedi i zuri preko kišom šibane površine jezera. „Znam ovo mesto“, kaza joj kada ona sede pored njega. „Ta kula... pogledaj joj vrh kada sledeći put sevne munja, i reci mi što vidiš.“

„Dobro, ako hoćeš“, reče ona, a onda: „Neki Tenjani kažu da su čuli zvuke iz kule. Viku, kažu.“

„Grmljavina.“

„Oni kažu da je vika. Možda su duhovi.“

Utvrdja je stvarno izgledala turobno i ukleto, tako sama i crna, prkoseći oluj i na kamenom ostrvu dok je kiša šibala jezero oko nje. „Možemo da odemo i pogledamo“, predloži on. „Jonako smo već mokri do gole kože.“

„Da plivamo? Po oluj?“ Ona se nasmeja na samu pomisao. „Je li to neki trik da bih se skinula, Džone Snežni?“

„Zar mi sada za to trebaju trikovi?“ - zadirkava je on. „Jli možda ne umeš da plivaš?“ Džon je sam bio dobar plivač, pošto je tu veština naučio još kao dečak, u velikom šancu Zimovrela.

Igrit ga udari u rame. „Ništa ti ne znaš, Džone Snežni. Ja sam ti napolna riba.“

„Napolna riba, napolna divolozu, napolna žđrebica... ti Igrit, imaš previše polovina.“ On odmahnu glavom. „Nećemo morati da plivamo ako je ovo mesto ono koje mislim da jeste. Mogli bismo peške da predemo.“

Ona se povuče i odmeri ga. „Da hodamo po vodi? Kakvo je to južnjačko čarobnjaštvo?“

„Nije čarob...“ - poče on, kada čudovišno velika munja ubode iz neba i dodirnu površinu jezera. Svet je na tren bio svetao kao u podne. Grmljavina beše tako glasna da Igrit kriknu i pokri uši.

„Jesi li pogledala?“ - upita Džon dok je zvuk zamiraо, a noć ponovo postajala tamna. „Videla si?“

„Žuti su“, reče ona. „Jesi li na to mislio? Neki od onih uspravnih kamenova na vrhu su žuti.“

„To se zove krunište. Obojeno je zlatnom bojom, pre mnogo godina. Ovo je Kralj ičina kruna.“

Na sredini jezera, kulu je ponovo obgrili tama, postala je mračan obris, jedva primetan. „Tu je nekada živelia kraljica?“ - upita Igrit.

,Kraljica je tu prenoćila jednu noć.“ Stara Nen mu je ispričala tu priču, ali je meštar Luvin potvrdio njen najveći deo. „Alisana, žena kralja Džeherisa Pomiritelja. Zovu ga Stari Kralj zato što je toliko dugo vladao, ali je bio mlad kada je zaseo na Gvozdeni presto. U ta vremena, želio je da proputuje čitavim svojim kraljevstvom. Kada je došao u Zimovrel, poveo je svoju kraljicu, šest zmajeva i pola svog dvora. Kralj je imao da raspravlja važna pitanja sa zaštitnikom Severa, i Alisani je bilo dosadno, tako da je uzjalahal svog zmaja Srebromlorig i odletela na sever da vidi Zid. Između ostalih, zastala je i u ovom selu. Posle su kmetovi obojili vrh svoje utvrde da bi podsećao na zlatnu krunu koju je nosila kada je provela noć kod njih.“

,Ja nikada nisam videla zmaja.“

,Niko nije. Poslednji zmajevi su umrli pre stotinu ili više godina. Ali je ovo bilo pre toga.“

,Kraljica Alisana, kažeš?“

,Dobra kraljica Alisana, tako su je posle prozvali. I jedan zamak na Zidu je prozvan po njoj. Kralj je čine dveri. Pre njene posete su ga zvali Snežna kapija.“

,Da je bila tako dobra, srušila bi Zid.“

Ne, pomisl on. Zid štiti kraljevstvo. Od Tudina... a i od tebe i tvoj soja, mila. „Imao sam jednog prijatelja koji i je sanjao zmajeve. Kepeca. On mi je rekao...“

,*DŽONE SNEŽNI!*“ Jedan Tenjanin se pojavi iznad njih, namrgoden. „Magnar 'oce.“ Džon pomisli da je to možda isti čovek koji i ga je našao pred pećinom one noći pre nego što su se popeli uz Zid, ali nije bio siguran. Ustade. Igrit pode s njim, na šta se Stir uvek mrgodio, ali kada bi god pokusao da je otera, ona bi ga podsetila da je slobodna žena, a ne klecavka. Dolazila je i odlazila kako je njoj volja.

Zatekli su magnara kako stoje ispod drveta koje je raslo iz poda zajedničke odaje krème. Zarobljenik je klečao pred ognjištem, okružen drvenim kopljima i bronzanim mačevima. Gledao je Džona kako prilazi, ali nije progovarao. Kiša se slivala niz zidove i dobovala po nekoliko preostalih listova koji su se držali za drvo, dok se dim vijugao s vatre.

,On mora da umre“, reče magnar Stir. „Ubij ga, vrano.“

Starac nije rekao ni reč. Samo je gledao Džona kako stoji i medu divljanina. Okružen kišom i dimom, osvetljen samo vatrom, nije mogao da vidi da je Džon sav u crnom, sem plašta od ovčje kože. *Il možda jeste?*

Džon isuka Dugačku kandžu iz korica. Kiša obli čelik, i oštrica potmulo blesnu na svetlosti vatre. *Premala vatra da bi čoveka koštala života.* Sećao se šta je Korin Polušaka rekao kada su ugledali vatru u Prevoju urlika. *Ovde gore je vatra život,* rekao im je, *ali može biti i smrt.* To je, međutim, bilo visoko u Ledenkandžama, u divljini bez zakona, s one strane Zida. Ovo je bio Dar, koji i su štilili Noćna straža i sva moć Zimovrela. Trebalо bi da ovde čovek sme slobodno da zapali vatru i da ne izgubi glavu zbog toga.

,Zašto odevaš?“ - upita Stir. „Ubij ga, da završimo s tim.“

Čak ni tada sužanj nije progovorio. „Milost“, mogao je da kaže, ili: „Uželi ste mi konja, novac, hranu, ostavite mi bar život“, ili: „Ne, molim vas, ništa vam načao nisam učinio“. Mogao je da kaže hiljadu stvari, ili da zaplače, ili da priziva svoje bogove. Nikakve reči više nisu mogle da ga spasu. Možda je to znao. Zato je samo gledao Džona, s nemom optužbom u očima.

Ne smeš ustuknuti šta god da od tebe zatraže. Jaši s njima, jedi s njima, bori se s njima... ali ovaj starac se nije opirao. Samo nije imao sreće, i to je bilo sve. Ko je on bio, odakle je dolazio, kuda se zaputio na svom jadnom grbavom konju... ništa od toga nije bilo važno.

On je star čovek, reče Džon sebi. *Pedeset mu je godina, možda čak i šezdeset. Poživeo je duži život*

od mnogih. Tenjani će ga ionako ubiti, nije dна moja reč niti delo neće ga spasti. Dugačka kandža mu je u ruci bila teža od olova, preteška da je digne. Čovek je zuriо u njega, očima velikim i crnim kao bunari. Propašću u te oči i udaviću se. Magnar ga je takođe gledao, mogao je jasno da oseti njegovo nepoverenje. Čovek je već mrtav. Zar je bitno ako ga ubije moja ruka? Jedan udarac će to da obavi, brzo i čisto. Dugačka kandža beše iskovana od valirjskog čelika. Kao i Led. Džon se prisjetio još jednog ubijanja; dezertera na kolenima, otoktrljane glave, jarke krvi na snegu... očevog mača, očevih reči, očevog lica...

,Hajde, Džone Snežni“, požurivala ga je Igrit. ,Moraš. Da dokažeš da nisi vrana, već slobodan čovek.“

,Starca što je sedeо kraj vatre?“

,I Orel je sedeо kraj vatre. Njega si ubio bez oklevanja.“ Pogled koji mu je tada uputila bio je hladan. ,I mene si htio da ubiješ, ali si video da sam žensko. I to na spavanju.“

,To je bilo drugačije. Bili ste vojnici... stražari.“

,Jeste, a vi vrane niste hteli da budete primećeni. Kao ni mi sada. Potpuno je isto. Ubij ga.“ On se okrenu ka starcu. „Ne.“

Magnar se približi, visok, hladan i opasan. „Ja kažem: da. Ja ovde naredujem.“

,Nareduješ Tenjanima“, reče mu Džon, „ne slobodnom narodu.“

,Ne vidim ovde slobodne ljude. Vidim vrانu i vrанину ženu.“

,Nisam ja vraniна žena!“ Igrit isuka nož iz kanija. Tri hitra koraka, i ona cimnu starčevu glavu i prereza mu grlo u duha do uha. Čak ni u smrti, čovek nije pustio ni glasa. Ništa ti ne znaš, Džone Snežni!“ - vilku na njega, i baci mu kravu sećivo pred noge.

Magnar reče nešto na Starom jeziku. Možda je naredio Tenjanima da ubiju Džona na mestu, ali on to nikada nije saznao. Nebo sevnu, bleštava plavobela munja udari u vrh kule na jezeru. Osetiše miris njenog besa, a kada se začu grmljavina, kao da se čitava noć zatrese.

A onda medu njih skoči smrт.

Džon je od bleska munje bio napola slep, ali ipak kraj ičkom oka ugleda senku u skoku pre nego što će krik Prvi Tenjanin je umro kao starac, krv mu je prskala iz poderanog grla. Onda svetla nestade, i senka se okrene, zareža, i još jedan čovek pada u mrak. Bilo je kletvi, vike, bolnih krika. Džon vide Velikog Čira kako se tetura unazad i ruši tri čoveka iza sebe. Duh, pomici on na jedan ludi tren. Duh je preskočio Zid. Onda munja pretvorii noć u dan, i on vide vuku kako stoji na Delovim grudima, a krv mu kaplje iz čeljusti. Siv je. Siv.

Tama se spusti s tutnjem groma. Tenjani su boli kopljima, a vuk je jurio između njih. Starčeva kobila se prope, poludel od mirisa klanja, i zamahnu kopitim. Dugačka kandža mu je još bila u šaci. Džon Snežni shvati da mu se bolja prilika nikada neće ukazati.

Prvog čoveka poseće dok se okreata ka vuku, gurnu drugog, zamahnu na trećeg. Kroz ludnicu ču nekoga kako ga zove po imenu, ali nije mogao da razazna da li je to Igrit ili Magnar. Tenjanin koji se borio da obuzdu konja nije ga ni video. Dugačka kandža beše kao pero laka. On udari čoveka po listu, i oseti kako čelik zagrizu do kosti. Kada divljanin pade, kobila se prope, ali Džon nekako uspe da je uhvati za grivu levom rukom, i skoči joj na leđa. Nečija šaka ga zgrabi za članak, i on zamahnu nadole i vide Bodžerovo lice kako, nestaje u bujici krvi. Konj se prope i ritnu se. Jedno kopito udari nekog Tenjanina u čelo, uz mučan zvuk.

A onda su jurili. Džon nije pokušavao da usmerava konja. Mogao je samo da se drži na njemu dok su leteli kroz blato i kišu i grmljavini. Vlažna trava mu je šibala lice, a kraj uha mu prolete jedno

koplje. *Ako se konj saplete i slomi nogu, stići će me i ubiti*, pomisli on, ali su stari bogovi bili uz njega, i konj se nije sappleo. Munja zadrhta preko crnog nebeskog svoda, i grmljavina se zakotrlja preko ravnica. Vika i krici zamreće iza njega.

Mnogo časova kasnije, kiša stade. Džon se nađe sam, u moru visoke crne trave. U desnoj butini ga je nešto duboko bolelo. Pogleda nadole, i iznenadi se kada vide da mu iz nje štriči strela. *Kada se to desilo?* Uhvati je i povuče, ali je glava bila zarivena duboko u mesu, i bol koji oseti beše neizdrživ. Pokuša da pomisli na ludnicu u krčmi, ali se sećao samo zveri, vitke i sive i užasne. *Bila je prevelika za običnog vuka. Znači, jezovuk. Mora biti.* Nikada nije video životinju koja se tako brzo kreće. *Kao Sivi vetrar...* Da se to Rob nije vratio na Sever?

Džon odmahnu gladom. Nije imao odgovora. Bilo je preteško misliti... o vuku, starcu, Igrit, o svemu tome...

Nespretno skliznu s kobilinih leđa. Ranjena nogu mu popusti, i on jedva obuzda krik *Ovo će biti strašno mučenje.* Ipak, strelu je morao da izvadi, a od čekanja to neće postati lakše. Džon stegnu šaku oko pera, duboko udahnu, i gurnu strelu napred. Zastenja, onda prokle. Toliko jebolelo da je morao da stane. *Krvaram kao zaklana svinja*, pomisli, ali tu ništa nije mogao da uradi dok ne izvadi strelu. Namršti se i poluša ponovo... i ubrzo ponovo stade, sav se tresući. *Još jednom.* Ovog puta vrissnu, ali kada je završio, glava strele je štrčala kroz prednji deo butine. Džon smaće krvave čakšire da bolje uhvati, zadrža suze, pa lagano izvuče strelu kroz nogu. Kako je to uspeo a da se ne onesvesti, nije mu bilo jasno.

Kasnije je ležao na zemlji, stežući svoj ratni plen i čutke krvareći, preslab da se pokrene. Posle nekog vremena shvati da će iskrvariti na smrt ako ne prisili sebe na pokret. Otpuzao je do plitkog potoka gde mu se kobila napajala, oprao je butinu hladnom vodom i uvezao je trakom tlanine otkinutom s plašta. Oprao je i strelu, okrećući je u rukama. Da li su pera siva ili bela? Igrit je za svoje strele koristila svetlosiva guščja pera. *Da li me je gadala dok sam bežao?* Džon za to nije mogao da je krivi. Pitao se da li je ciljala u njega ili u konja. Da je kobila pala, propao bi. „Sreća što mi je nogu zaustavila strelu“, promrmila.

Neko vreme se odmarao, pustivši kobilu da se napase. Nije daleko odlutala. To je bilo dobro. Ranjen u nogu, nikada je ne bi uhvatio. Jedva je uspeo da ustane i da joj se popne na leđa. *Kako mi je samo pošlo za rukom da je uzašem u selu, bez sedla i uzengija, i s mačem u jednoj ruci?* Još jedno pitanje na koje nije imao odgovor.

Iz daljine dopre tiha grmljavina, ali su se nad njim oblacii tanjili. Džon potraži Ledenog zmaja na nebu, a onda okrenu kobilu u pravcu severa, ka Židu i Crnom zamku. Kada obode starčevog konja, namršti se od bola u butini. *Idem kući*, reče sebi. Ali ako je to istina, zašto se onda oseća tako prazno?

Jahao je do zore, a zvezde su ga s neba gledale poput očiju.

APENDIKS

KRALJEVI I NJIHOVI DVOROVI

KRALJ NA GVOZDENOM PRESTOLU

DŽOFRI BARATEON, prvi svoga imena, trinaestogodišnji dečak, stariji sin kralja Roberta I Barateona i kraljice Sersei od kuće Lanistera,

njegova majka **KRALJICA SERSEI**, kraljica namesnica i zaštitnica čitavog kraljevstva,
Serseini zakleti mačevi:

SER OZFRID KETLBLEK, mladi brat ser Ozmunda Ketbleka od Kraljeve garde,

SER OZNI KETLBLEK, naj mladi brat ser Ozmundov i ser Ozfridov,

njegova sestra **PRINCEZA MIRSELA**, devojčica od devet godina, štićenica princa Dorana Martela u Sunčevom kopiju,

njegov brat **PRINC TOMEN**, osmogodišnji dečak, naslednik Gvozdenog prestola,

njegov deda **TIVIN LANISTER**, gospodar Livačke stene, zaštitnik Zapada, kraljeva desna ruka,

njegovi stričevi i drugi rođaci po očevoj strani:

njegov stric **STANIS BARATEON**, pobunjeni gospodar Zmajskame, samozvani kralj Stanis Prvi, Stanisova kći **ŠIRIN**, jedanaestogodišnja i devojčica,

njegov stric **{RENLI BARATEON}**, pobunjeni gospodar Krajobraja, ubijen usred svoje vojske,
brat njegove bake **SER ELDON ESTERMONT**,

ser Eldonov sin **SER EMON ESTERMONT**,

ser Emonov sin **SER ALIN ESTERMONT**,

njegovi ujac i drugi rođaci po majčinoj strani.

njegov ujak **SER DŽEJMI LANISTER**, zvani **KRALJEUBICA**, sužanj u Brzorečju,

njegov ujak **TIRION LANISTER**, zvani **BAUK**, lepec, ranjen u Bici na Crnobujici,
Tirionov štitonoša **PODRIK PEJN**,

Tirionov kapetan garde **SER BRON OD CRNOBUJICE**, bivši najamnik

Tirionova konkubina **ŠAI**, pratilja vojnih logora, sada soberica Lolise Stoukvort,

brat njegovog dede **SER KEVAN LANISTER**,

ser Kevanov sin **SER LANSEL LANISTER**, bivši štitonoša kralja Roberta, ranjen u Bici na Crnobujici, na smrti,

brat njegovog dede **{TIGET LANISTER}**, umro od kuge,

Tigetov sin **TIREK LANISTER**, štitonoš, nestao u velikim nemirima,

Trekova devojčica-supruga **LEDI ERMESANDA HEJFORD**,

njegova nezakonita polubraća i polusestre, kopilad kralja Roberta:

MIA KAMENA, trinaestogodišnja devica, u službi lorda Nestora Rojsa od Mesečeve kapije,
DŽENDRI, kovački šegrt, begunac u rečnim zemljama, nesvestan svog porekla,
EDRIK OLUJNI, jedino priznato kopile kralja Roberta, štićenik svog strica Stanisa na Zmaj kamenu,
njegova Kraljeva garda:

SER DŽEJMI LANISTER, lord zapovednik,

SER MERIN TRENT,

SER BELON SVON,

SER OZMUND KETBLEK,

SER LORAS TIREL, Vitez od Cveća,

SER ARIS OUKHART,

njegovo Malo veće:

LORD TIVIN LANISTER, kraljeva desna ruka,

SER KEVAN LANISTER, gospodar zakona,

LORD PETIR BELIŠ, zvani MALOPRSTIĆ, gospodar kovnica,

VARIS, evnuh, zvani PAUK, gospodar šaptalica,

LORD MEJS TIREL, gospodar brodovlja,

VELEMEŠTAR PISELI,

njegovi dvorani i pratoci:

SER ILIN PEJN, kraljeva pravda, glavoseča,

LORD HALIN PIROMANSER, mudrac esnafa alhemičara,

MESEČEV DEČAK, luda,

ORMOND OD STARIGRADA, kraljevski harfista i bard,

DONTOS HOLARD, luda i pijanac, nekada vitez zvani SER DONTOS CRVENI,

DŽALABAR KSO, princ od Doline crvenog cveta, izgnanik s Letnjih ostrva,

LEDI TANDA STOUKVORT,

njena kći FALISA, uodata za ser Balmena Birča,

njena kći LOLISA, trideset i četiri leta stara, usedelica i slabog uma, trudna nakon silovanja,

njen lekar i savetnik MEŠTAR FRENKEN,

LORD DŽAJLZ ROZBI, bolešljiv starac,

SER TALAD, darovit mladi vitez,

LORD MOROS SLINT, štitonoša, naj starij i sin bivšeg zapovednika Gradske straže,

DŽOTOS SLINT, njegov mladi brat, štitonoša,

DENOS SLINT, još mladi, paž,

SER BOROS BLUNT, bivši vitez Kraljeve garde, kraljica Sersei ga otpustila zbog kukavičluka,

DŽOSMIN PEKLDON, štitonoša i junak Bitle na Crnobujici,

SER FILIP FUT, proizведен u gospodara Krajina zbog srčanosti u Bici na Crnobujici,

SER LOTOR BRUN, prozvan LOTOR JABUKOŽDER, zbog svojih podviga u Bici na Crnobujici,

nekadašnji konjanik slobodnjak u službi lorda Beliša,

Drugi lordovi i vitezovi u Kraljevoj Luci:

METIS ROJEN, gospodar Zlatogaja,

PAKSTER REDVIN, gospodar Senice,

Blizanci lorda Pakstera SER HORAS i SER HOBER, posprdno zvani UŽASNI I SLINAVI,

vidar lorda Redvina MEŠTAR BALABAR,

ARDRIJAN SELTIGAR, gospodar Ostrva klešta,
LORD ALESANDER STEDMON, zvani SREBROLJUBAC,
SER BONIFER HESTI, zvani DOBRI, čuveni vitez,
SER DONEL SVON, naslednik Karmenglave,
SER RONET KONINGTON, zvani CRVENI RONET, vitez od Grifonovog gnezda,
AUREIN MORSKI, kopile od Plavikraja,
SER DERMOT OD KISEGORE, čuveni vitez,
SER TIMON GREBIMAČ, čuveni vitez,

*narod u Kraljevoj Luci:
Gradska straža („Zlatni plaštovi“).*

{SER DŽEJSLIN BAJVOTER, zvani GVOZDENŠAKA}, zapovednik Gradske straže, ubili ga vlastiti ljudi u Bici na Crnobujići,
SER ADAM MARBREND, zapovednik Gradske straže, naslednik ser Džejslinov,
ČATAJA, vlasnica otmenog bordela,
ALAJAJA, njena kći,
DENSI, MAREI, DŽEJDI, Čatajine devojke,
TOBO MOT, majstor oružar,
GVOZDENTRBUH, kovač,
HARFISTA HAMIŠ, čuveni pevač,
KO LIO KEJNIS, tiroški pevač,
BETANI LEPOPRSTA, pevačica,
ALARIK OD EJSENA, pevač, putovao po dalekom svetu,
GALIJEON OD KAJA, pevač čuven zbog dužne svojih pesama,
SIMON SREBRNJEZIK, pevač.

Na barjaku kralja Džofrija nalaze se krunisani jelen Barateona, crn na zlatnom, i lanisterski lav, zlatan na grimiznom, propeti.

KRALJ NA SEVERU, KRALJ TROZUPCA

ROB STARK, gospodar Zimovrela, Kralj na Severu i kralj Trozupca, najstariji sin Edarda Starka, gospodara Zimovrela i ledi Kejtlin od kuće Tulija.

njegov jezovuk **SIVI VETAR**,

njegova majka **LEDI KEJTLIN**, od kuće Tulija, udovica lorda Edarda Starka,

njegova braca i sestre:

njegova sestra **PRINCEZA SANSA**, dvanaestogodišnja devica, talac u Kraljevoj Luci,

Sansin jezovuk {Ledi}, ubijena u Derijevom zamku,

njegova sestra **PRINCEZA ARJA**, desetogodišnja devojčica, nestala, pretpostavlja se da je mrtva,

Arjin jezovuk Nimerija, nestala u blizini Trozupca,

njegov brat **PRINC BRENDON**, zvani **BREN**, naslednik Severa, devetogodišnji dečak, veruje se da je mrtav,

Brenov jezovuk **LETO**,

Brenovi saputnic i i zaštitnic:

MIRA RID, šesnaestogodišnja devica, kći lorda Haulanda Rida od Sivotočke motrilje,

DŽODŽEN RID, njen brat, trinaest godina,

HODOR, slaboumnji konjušar, sedam stopa visok,

njegov brat **PRINC RIKON**, dečak od četiri leta, veruje se da je mrtav,

Rikonov jezovuk **ČUPAVKO**,

Rikonova saputnic a i zaštitnica:

OŠA, zarobljena divljanka koja je služila kao sudopera u Zimovrelu,

njegov polubrat **DŽON SNEŽNI**, zakleti čovek Noćne straže,

Džonov jezovuk DUH,

njegovi stričevi i tetke:

stariji brat njegovog oca {BRENDON STARK}, ubijen po naredenju kralja Erisa II Targarjena,

sestra njegovog oca {LIJENA STARK}, umrla u planinama Dorne za vreme Robertove bune,

mladi brat njegovog oca **BENDŽEN STARK**, čovek Noćne straže, nestao s one strane Zida,

njegovi ujaci, tetke i drugi rodaci po majčinoj strani:

mlada sestra njegove majke **LIZA ERIN**, gospodarica Gnezda sokolovog i udovica lorda Džona Erina,

njen sin **ROBERT ERIN**, gospodar Gnezda sokolovog,

mladi brat njegove majke SER EDMUR TULI, naslednik Brzorečja,
brat njegovog dede SER BRINDEN TULI, zvani CRNA RIBA,
njegovi zakleti mačevi i saborci:
njegov štitonša OLIVAR FREJ,
SER VENDEL MENDERLI, drugi sin gospodara Belih sidrišta,
PATREK MALISTER, naslednik Vodogleda,
DEJSI MORMONT, najstariji kći ledi Meg i naslednica Medveđeg ostrva,
DŽON AMBER, zvani MALIDŽON, naslednik Poslednjeg ognjišta,
HALIS MOLEN, kapetan zimovrške garde,
DONEL LOK, OVEN NORI, ROBIN FLINT, severnjaci,
njegovi lordovi vazali, kapetani i zapovednici:
(sa Robovom vojskom u Zapadnim zemljama)
SER BRINDEN TULI, CRNA RIBA, zapovednik izvidnika i tragača,
DŽON AMBER, zvani VELIDŽON, zapovednik prethodnice,
RIKARD KARSTARK, gospodar Kardoma,
GALBART GLOVER, gospodar Čardaka šumskog,
MEG MORMONT, gospa od Medveđeg ostrva,
{SER STEVRON FREJ}, najstariji sin lorda Valdera Freja i naslednik Blizanaca, poginuo kod
Vologaza,
najstariji sin ser Stevronov SER RIMAN FREJ,
ser Rimanov sin CRNI VALDER FREJ,
MARTIN REČNI, kopile lorda Valdera Freja,
(sa vojskom Ruza Boltona u Harendvoru),
RUZ BOLTON, gospodar Užasnika,
SER ENIS FREJ, SER DŽARED FREJ, SER HOSTIN FREJ, SER DANVEL FREJ
njihov nezakoniti polubrat RONEL REČNI,
SER VILIS MENDERLI, naslednik Belih sidrišta,
SER KAJL KONDON, vitez u njegovoj službi,
RONEL STOUT
VARGO HOUT od slobodnog grada Kohora, kapetan najamničke čete, Hrabrih drugara,
njegov poručnik ARZVIK zvani VERNI,
njegov poručnik OBREDNIK AT,
TIMEON OD DORNE, RORDŽ, IGO, DEBELI ZOLO, GRIZAČ, TOG DŽOT sa Ibena, PIG,
TROPRSTI, njegovi ljudi, KIBURN, meštar bez lanca i povremeno nekromanser, njegov vidar,
(sa severnjačkom vojskom u pohodu na Senodol)
ROBET GLOVER, od Čardaka šumskog,
SER HELMAN TOLHART, od Torenovog trga,
HARION KARSTARK, jedini preživeli sin lorda Rikarda Karstarka i naslednik Kardoma,
(na putu za Sever sa kostima lorda Edarda)
HALIS MOLEN, kapetan garde Zimovrela,
DŽEKS, KVENT, ŠAD, gardisti,
njegovi lordovi vazali i kaštelani, na Severu:
VIMEN MENDERLI, gospodar Belih sidrišta,

HAULAND RID, gospodar Sivotočke motrilje,
MORS AMBER, zvani VRANOJED, i HODER AMBER, zvani KURVOLOVAC, stričevi Veliđzona
Ambera, zajedno zapovednici odbrane Poslednjeg ognjišta,
LIESA FLINT, gospodarica Udovičinog bdenja,
ONDRA LOK, gospodar Starozamka, starac,
{KLEJ SERVIN}, gospodar Servina, četraestogodišnji momak, ubijen u bici kod Zimovrela,
njegova sestra DŽONELA SERVIN, devica od trideset i dva leta, sada Gospodarica od Servina,
{LEOBALD TOLHART}, mladi brat ser Helmanov, zapovednik odbrane Torenovog trga, ubijen u
bici kod Zimovrela,
Leobaldova žena BERENA, od kuće Hornvuda,
Leobaldov sin BRENDON, četrnaestogodišnji momak,
Leobaldov sin BEREN, desetogodišnji dečak
ser Helmanov sin {BENFRED}, ubili ga gvozdenljudi na Kamenoj obali,
ser Helmanova kći EDARA, devetogodišnja devojčica, naslednica Torenovog trga,
LEDI SIBELA, supruga Robeta Glovera, sužanj Aše Grejdžoj u Čardaku šumskom,
Robetov sin GAVEN, trogodišnjak zakoniti naslednik Čardaka šumskog, sužanj Aše Grejdžoj,
LARENS SNEŽNI, kopile lorda Hornvuda i štićenik Galbarata Glovera, trinaestogodišnjak, sužanj
Aše Grejdžoj u Čardaku šumskom.

Barjak Kralja na Severu ostao je isti kao što je bio hiljadama godina: sivi jezovuk Starka od Zimovrela, u trku preko ledenobelog polja.

KRALJ U USKOM MORU

STANIS BARATEON, prvi svog imena, drugi sin lorda Stefona Barateona i ledi Kasane od kuće Estermonta, bivši gospodar Zmajkamena,

njegova žena KRALJICA SELISA od kuće Florenta,
SIRIN, njihova kći, devočica od jedanaest leta,
ZAKRPA, njena maloumlna luda,
njegov nezakoniti bratanac EDRIK OLUJNI, dvanaestogodišnji dečak, kopile kralja Roberta sa Delenom Florent,

njegovi štitonoše DEVAN SIVORT i BRIJEN FARING,
njegovi dvorani i pratoci:

LORD ALESTER FLORENT, gospodar Bistrovodne utvrde kraljeva desna ruka, kralj ičin stric,
SER AKSEL FLORENT, zapovednik odbrane Zmajkamena, voda kraljičnih ljudi, kraljičin stric,
LEDI MELISANDRA OD AŠAIJA, zvana CRVENA ŽENA, sveštenica R'loru, Gospodara svetlosti
i boga plamena i senke,

MESTAR PILOS, lekar, učitelj, savetnik,

SER DAVOS SIVORT, zvani VITEZ OD PRAZILUKA, ponekad i KRATKORUKI, bivši
krumčar,

Davosova žena LEDI MARJA, stolareva kći,

njihovih sedam sinova:

{DEJL}, nestao na Crnobujici,
{ALARD}, nestao na Crnobujici,

{MATOS}, nestao na Crnobujici,
{MARIK}, nestao na Crnobujici,

DEVAN, štitonoš kralja Stanisa,
STANIS, devetogodišnji dečak,

STEPON, šestogodišnji dečak,

SALADOR SAN, iz slobodnog grada Lisa, samozvani princ Uskog mora i lord Crnog zaliva, kapetan
Valirjanina i flote galija,

MEJKO MAR, evnuh u njegovoj službi

KORANI SATMANTIS, kapetan njegove galije *Šajalin ples*,
,KAŠA“ i „JEGULJA“, tamničari,

njegovi lordovi vazali,

MONTERIS VELARION, gospodar Plima i despot od Plavikraja, šestogodišnji dečak,

DURAM BAR EMON, gospodar Oštrog rta, momak od petnaest leta,

SER DŽILBERT FARING, zapovednik odbrane Kraj oluja,

LORD ELVUD MEDOUZ, ser Džilbertov zamenik,

MEŠTAR DŽARNI, savetnici i lekar ser Džilbertov,

LORD LAKOS ČITERING, zvani MALI LAKOS, šesnaestogodišnji mladić,

LESTER MORIGEN, gospodar Vraninog gnezda,

njegovi vitezovi i zakleti mačevi:

SER LOMAS ESTERMONT, kraljev ujak,

njegov sin SER ENDRU ESTERMONT,

SER ROLAND OLUJNI, zvani KOPILE OD NOĆNE PESME, nezakoniti sin pokojnog lorda Brijena Kerona,

SER PARMEN KREJN, zvani PURPURNI PARMEN, sužan u Visokom Sadu,

SER EREN FLORENT, mladi brat kraljice Selise, sužanj u Visokom Sadu,

SER DŽERALD GOUER,

SER TRISTON OD RABOŠBREGA, nekada u službi lorda Gansera Sanglasa,

LUIS, zvani PILJARICA,

OMER BLEKBERI

Kralj Stanis je za svoj barjak odabrao vatreno srce Gospodara svetlosti; crveno srce okruženo narandžastim plamenovima na svetložutom polju. U srcu je prikazan okrunjeni jelen kuće Barateona, crn.

KRALJICA PREKO MORA

DENERIS TARGARJEN, prva svog imena, *kalisi* Dotraka, zvana DENERIS OLUJROĐENA, NEIZGORELA, MAJKA ZMAJEVA, jedino preživelo dete kralja Erisa II Targarjena, udovica kala Droga od Dotraka,

njeni mladi zmajevi

DROGON,

VISERION,

REGAL,

njena Kraljičina garda:

SER DŽORA MORMONT, bivši gospodar Medvedeg ostrva, prognaan zbog prodaje robova,

JOGO, *ko i krvorodnik bič,*

AGO, *ko i krvorodnik luk,*

RAKARO, *ko i krvorodnik arak,*

SNAŽNI BELVAS, evnuh i bivši rob iz mirinskih arena,

njegov ostareli štitonoš ARSTAN, zvani BELOBRADI, čovek sa Vesterosa,

njene sluškinje:

IRI, Dotrakinja, petnaest leta,

JIKI, Dotrakinja, četrnaest leta,

GROLEO, kapetan velike loge *Baleriona*, pentoški moreplovac u službi Ilirija i Mopatisa,

njena pokojna rodbina:

{REGAR}, njen brat, princ od Zmajlamena i naslednik Gvozdenog prestola, ubio ga kralj Robert na Trozupcu,

{RENIS}, Regarov kći s Elijom od Dorne, ubijena tokom pada Kraljeve Luke,

{EGON}, Regarov sin s Elijom od Dorne, ubijen tokom pada Kraljeve Luke,

{VISERIS}, njen brat, samozvani kralj Viseris, treći svog imena, zvani KRALJ PROSJAK, u Ves Dotraku ga ubio kal Drog.

{DROGO}, njen muž, veliki *kal* Dotraka, nepobeden u bici, umro od rane,

{REGO}, njen mrtvorodeni sin s kalom Drogom, ubila ga u utrobi Miri Maz Dur,

njeni znani neprijatelji:

KAL PONO, bivši *ko* Drogov,

KAL JAKO, bivši *ko* Drogov,

MAGO, njegov krvorodnik,
NEUMIRUĆI OD KARTA, udruženje volšebnika,
PJAT PRI, volšebnik iz Karta,
ŽALOSNI LJUDI, esnaf karčanskih ubica,
njeni nesigurni saveznici, bivši i sadašnji:
KSARO KSOAN DAKSOS, trgovački princ iz Karta,
KAITI, maskirana senkovežlja iz Ašajja,
ILIRIO MOPATIS, magister Slobodnog grada Pentosa, posredovao u njenoj udaji za kala Droga,
u Astaporu:
KRAZNIS MO NAKLOZ, bogati trgovac robovima,
njegova robinja MISANDEI, desetogodišnja devojčica, dete miroljubivog naroda iz Nata,
GRAZDAN MO ALOR, stari trgovac robovima, veoma bogat,
njegov rob KLION, kasapin i kuvar,
SIVI CRV, evnuh Neokaljanih,
u Junkaju:
GRAZDAN MO ERAZ, izaslanik i plemić,
MIRO OD BRAVOSA, zvani TITANOVO KOPILE, kapetan Drugih sinova, slobodne čete,
MRKI BEN PLAM, narednik u Drugim sinovima, najamnik sumnjičvog porekla,
PRENDAL NA GEZN, giskarski najamnik, kapetan Olujnih vrana, slobodne čete,
SALOR ĆELAVI, karčanski najamnik, kapetan Olujnih vrana,
DARIO NAHARIS, živopisni tiroški najamnik, kapetan Olujnih vrana,
u Mirinu:
OZNAK ZO PAL, gradski junak

Barjak Targarjena je barjak Egon Osvajača, i dinastije koju je osnovao: troglavi zmaj, crven na crnom.

KRALJ OSTRVA I SEVERA

BELON GREJDŽOI, deveti svoga imena od Sivog kralja, samozvani kralj Gvozdenih ostrva i Severa, kralj soli i stena, sin bure, lord kosac od Hridi,

njegova žena LEDI ALANIS, od kuće Harloua,

njihova deca:

{RODRIK}, njihov najstariji sin, poginuo u Vodogledu za vreme Grejdžove bune,

{MERON}, njihov drugi sin, poginuo kod Hridi za vreme Grejdžove bune,

AŠA, njihova kći, kapetan *Crnog vetra* i osvajač Čardaka šumskog,

TEON, njihov najmlađi sin, kapetan *Morske kućke*, i nakratko princ od Zimovrela,

Teonov štitonoša VEKS HRIDNI, kopile polubrata lorda Botlija, gluonemiji dvanaestogodišnjak,

Teonova posada, ljudi sa *Morske kućke*:

ARZEN, MERON BOTLI zvani RIBLJI BRK, STIG, GEVIN HARLOU, KADVIL,

njegova braća:

JURON, zvani VRANOOKI, kapetan *Tisine*, ozloglašeni odmetnik, gusar i pljačkaš,

VIKTARIJON, lord kapetan Gvozdene flote, kapetan *Gvozdene pobjede*,

ERON, zvani MOKRO KOSI, sveštenik Utopljenog boga,

njegovo domaćinstvo u Hridi:

MEŠTAR VENDAMIR, lekar i savetnik,

HELIJA, domaćica zamka,

njegovi ratnici i zakleti mačevi:

DAGMER zvani BRAZDIBRADA, kapetan *Penopije*,

PLAVOZUBI, kapetan dugačkog broda,

ALER, SKIT, veslači i ratnici,

ANDRIK NEOSMEHNUTI, div od čoveka,

KARL, zvani DEVICA KARL, čosav ali smrtonosan,

narod u Gospodluci,

OTER ŠEPAVI, krčmar i svodnik,

SIGRIN, brodograditelj,

njegovi lordovi vazali,

SAVANI BOTLI, gospodar Gospodluke, na Hridi,

LORD VINČ, od Gvozdenbrega, na Hridi,
STONHAUS, DRAM i GUDBRADER od Starog Vika,
LORD GUDBRADER, SPAR, LORD MERLIN, i LORD FARVIND od Velikog Vika,
LORD HARLOU, od Harloua,
VOLMARK, MIR, STOUNTRI i KENING, od Harloua,
ORKVUD i TONI od ORKMONTA,
LORD BLEKTAJD od Crnoplime,
LORD SOLTKLIF i LORD SANDERLI od Slanostene.

DRUGE KUĆE, VELIKE I MALE

KUĆA ERINA

Erini su potomci kraljeva planina i dola, jedne od najstarijih i najčistijih loza andalskog plemstva. Kuća Erina se po izbijanju rata nije opredelila ni za jednog od suparnika, i prikupila je svoje snage da bi branila Gnezdo sokolovo i Erinov dol. Simbol Erina su soko i polumesec, beli, na nebeskoplavom polju. Reči Erina su *Visoko kao čast*.

ROBERT ERIN, gospodar Gnezda sokolovog, branilac Dola, zaštitnik Istoka, bolešljiv osmogodišnjak,

njegova mati LEDI LIZA, od kuće Tulija, treća supruga i udovica {lorda Džona Erina}, sestra Kejtlin Stark

njegovo domaćinstvo:

MARILION, naočiti mladi pevač, veoma omiljen kod ledi Lize,

MEŠTAR KOLMON, savetnik, lekar i učitelj,

SER MARVIN BELMOR, kapetan garde,

MORD, brutalni tamničar,

njegovi lordovi vazali, vitezovi i pratioći:

LORD NESTOR ROJS, visoki kućeupravitelj Dola, i zapovednik odbrane Mesečeve kapije, od mladeg ogranka kuće Rojsa

sin lorda Nestora SER ALBAR,

kći lorda Nestora MIRANDA,

MIA KAMENA, kopile u njegovoj službi, vanbračna kći kralja Roberta I Barateona,

LORD JON ROJS, zvani BRONZANI JON, gospodar Kamena runa, od starijeg ogranka kuće Rojsa, rodaklorda Nestora,

najstariji sin lorda Jona SER ANDAR,

drugi sin lorda Jona {SER ROBAR}, vitez Dugine garde Renlijia Barateona, ubio ga kod Krajoluja ser Loras Tirel,

najmladji sin lorda Jona {SER VEJMAR}, čovek iz Noćne straže, nestao s one strane Zida,

SER LIN KORBREJ, udvarač ledi Lize,

MIČEL REDFORT, njegov štitonoša,

LEDI ANJA VEJNVUD,

najstariji sin i naslednik ledi Anje SER MORTON, udvarač ledi Lize,

drugi sin ledi Anje SER DONEL, Vitez od Dveri,
ION HANTER, gospodar Strelčevog dvora, starac, udvarač ledi Lize.
HORTON REDFORT, gospodar Crvenkule.

KUĆA FLORENTA

Florenti od Bistrovode vazali su Tirela, iako imaju jače pravo na Visoki Sad, po krvnom srodstvu s kućom Gardenera, starih kraljeva Hvata. Po izbijanju Rata pet kraljeva, lord Alester Florent se, sledeći Tirele, svrstao uz kralja Renlija, ali je njegov brat ser Aksel odabrao kralja Stanisa, koga je godinama služio kao zapovednik odbrane Zmajkamena. Njihova bratanica Selisa je bila i još je Stanisova kraljica. Kada je Renli ubijen kod Krajoluja, Florenti su prišli Stanisu sa svom svojom silom, prvi od svih Renlijevih vazala. Simbol kuće Florenta je glava lisice u vencu cveća.

ALESTER FLORENT, gospodar Bistrovode,

njegova supruga LEDI MELARA, od kuće Krejna,
njihova deca:

ALEKIN, naslednik Bistrovode,
MELESA, udata za lorda Rendila Tarlija,
REA, udata za lorda Lejtona Hajtaucera,
njegova braća i sestre:

SER AKSEL, zapovednik odbrane Zmajkamena,
{SER RAJAM}, poginuo u padu s konja,
kći ser Rajama KRALJICA SELISA, udata za kralja Stanisa Barateona,
stariji sin i naslednik ser Rajama {SER IMRI}, zapovednik flote Stanisa Barateona na Crnobujici,
nestao s *Gnevom*,
mladi sin ser Rajama SER EREN, sužanj u Visokom Sadu,
SER KOLIN,
Ser Kolinova kći DELENA, udata za SER HOSMANA NORKROSA,
Delenin sin EDRIK OLUJNI, kopile kralja Roberta, dvanaest godina star,
Delenin sin ALESTER NORKROS, osam godina
Delenin sin RENLI NORKROS, dečačić od dve godine,
Kolinov sin MEŠТАR OMER, u službi u Starom hrastu,
Kolinov sin MEREL, štitonoš na Senici,
njegova sestra RILENA, udata za ser Ričarda Krejna.

KUĆA FREJA

Moćni, bogati i brojni, Freji su vazali kuće Tulja, ali nisu uvek bili savesni u vršenju svojih dužnosti. Kada se Robert Barateon na Trozicu sudario s Regarom Targarjenom, Freji su stigli tek po završetku bitke, i od tada je lord Hoster Tuli uvek zvao lorda Valdera: „Pokojni lord Frej.“ Za Valdera Freja se takođe kaže da je jedini lord u Sedam kraljevstava koji i može da u boj izvede vojsku sastavljenu isključivo od vlastitog potomstva.

Po izbijanju Rata pet kraljeva, Rob Stark je pridobio lorda Freja, obavezavši se na brak sa jednom od njegovih kćeri ili unuka. Dva unuka lorda Valdera poslana su da budu štićenici u Zimovrelu.

VALDER FREJ, gospodar Prelaza,

od prve žene {LEDI PERE, od kuće Rojsa}:

{SER STEVRON}, njihov najstariji sin, umro nakon Bitke kod Vologaza, ož. {Korenom Svon, umrlom od sušice},

Stevronov najstariji sin SER RIMEN, naslednik Blizanaca

Rimenov sin EDVIN, oženjen s Dženis Hanter,

Edvinova kći VALDA, osmogodišnja kćinja,

Rimenov sin VALDER, zvani CRNI VALDER,

Rimenov sin PETIR, zvani PETIR BUBULJICA, ož. Milendom Keron,

Petrirova kći, PERA, petogodišnja devojčica,

ož. {Džejn Liden, pala s konja i poginula},

Stevronov sin EGON, maloumnik zvani ZVONCE,

Stevronova kći {MEGELA, umrla na porodaju}, ud. za ser Dafina Vensa,

Megelina kći MARIJANA, devica,

Megelin sin VALDER VENS, štitonoša,

Megelin sin PATREK VENS,

ož. {Marselom Vejnvud, umrlom na porodaju},

Stevronov sin VOLTON, ož. Dijanom Harding,

Voltonov sin STEFON, zvani SLATKI,

Voltonova kći VALDA, zvana LEPA VALDA,

Voltonov sin BRIJEN, štitonoša,

SER EMON, ož. Dženom od kuće Lanistera,

Emonov sin, SER KLIOS, ož. Džejn Deri,
Kliosov sin TIVIN, jedanaestogodišnji štitonoša,
Kliosov sin VILEM, paž u Jasenkraju, devet godina,
Emonov sin SER LIONEL, ož. Melesom Krejkhol,
Emonov sin TION, sužan u Brzorečju,
Emonov sin VALDER, zvani CRVENI VALDER, četrnaestogodišnji štitonoša u Livačkoj steni,
SER ENIS, ož. {Tijanom Vild, umrlom na porodaju},
Enisov sin EGON KRVORODENI, odmetnik
Enisov sin REGAR, ož. Djejn Bizberi,
Regarov sin ROBERT, trinaestogodišnji dečak,
Regarova kći VALDA, desetogodišnja kćinka, zvana BELA VALDA,
Regarov sin, DŽONOS, dečak osam godina star,
PERIJANA, ud. za ser Leslina Haj,a,
Perijanin sin SER HARIS HAJ,
Harisov sin VALDER HAJ, četvorogodišnji dečak,
Perijanin sin SER DONEL HAJ,
Perijanin sin ALIN HAJ, štitonoša,
od druge žene {LEDI SIRENE, od kuće Svona}:
SER DŽARED, njihov najstariji sin, ož. {Alisom Frej}
Džaredov sin SER TITOS, ož. Zoi Blejntri,
Titosova kći ZIA, devica od četrnaest leta,
Titos sin ZAKERI, dvanastogodišnjak, iskušenik u starogradskom obredištu,
Džaredova kći KIRA, ud. za ser Garsa Guđbruka,
Kirin sin VALDER GUĐBRUK, devet godina,
Kirina kći DŽEJN GUĐBRUK, šest,
OBREDNIK LUSEON, u službi u Velikom obredištu Beloro vomu Kraljevoj Luci,
od treće žene {LEDI AMAREI od kuće Krejkhola}:
SER HOSTIN, njihov stariji sin, ož. Belonom Hovik,
Hostinov sin SER ARVUD, ož. Rijelom Rojs,
Arvudova kći RIJELA, devojčica od pet godina,
Arvudovi blizanci ANDROU i ALIN, tri godine stari,
LEDI LITENA, ud. za lorda Lucijasa Viprena,
Litena kći ELIJANA, ud. za ser Džona Vilda,
Elijanin sin RIKARD VILD, četiri godine,
Litenin sin SER DEJMOM VIPREN,
SIMOND, ož. Betarios od Bravosa,
Simondov sin ALEXANDER, pevač,
Simondova kći ALIKS, devica od sedamnaest leta,
Simondov sin BRADAMAR, desetogodišnji dečak podiže ga na Bravosu Oro Tendiris, tamošnji
trgovac,
SER DANVEL, ož. Vinafrej i Vent,
{mnoštvo mrtvorodenčadi i pobačaja},
MERET, ož. Marijom Deri,

Meretova kći AMEREJI, zvana AMI, šesnaestogodišnja udovica, ud. za {Ser Pejta od Plavog kraka},

Meretova kći VALDA, zvana DEBELA VALDA, devica od petnaest godina, ud. za lorda Ruza Boltona,

Meretova kći MARIŠA, devica od trinaest godina,

Meretov sin VALDER, zvani MALI VALDER, sedmogodišnjak, zarobljen u Zimovrelu dok je bio štićenik ledi Kejtlin Stark.

{SER DŽEREMI, utopio se}, ož. Karoleji Vejnvud,

Džeremijev sin SENDOR, dvanaestogodišnjak, štitonoša ser Donela Vejnvuda,

Džeremijeva kći SINTEA, devojčica devet godina stara, štićenica ledi Anje Vejnvud,

SER REJMUND, ož. Beoni Bižberi,

Rejmundov sin ROBERT, šesnaest godina star, učeniku Starigradskoj citadeli,

Rejmundov sin, MELVIN, petnaestogodišnjak, šegrt kod jednog alhemičara u Lisu,

Rejmundove bliznakinje, SERA i SARA, četrnaestogodišnje device,

Rejmundova kći SERSEI, šest godina, zvana PČELICA,

od četvrte žene {LEDI ALISE, od kuće Blekvuda}:

LOTAR, njihov najstariji sin, zvani HROMI LOTAR, ož. Leonelom Leford,

Lotarova kći TISANA, sedmogodišnja devojčica,

Lotarova kći VALDA, četvorogodišnja devojčica,

Lotarova kći EMBERLEI, dvogodišnja devojčica,

SER DŽEMOS, ož. Saleji Pedž,

Džemosov sin VALDER, zvani VELIKI VALDER, osmogodišnji dečak, zarobljen u Zimovrelu dok je bio štićenik ledi Kejtlin Stark,

Džemosovi blizanci DIKON i MATOS, pet godina stari,

SER VALEN, ož. Silvom Pedž,

Valenov sin HOSTER, dvanaest godina, štitonoša ser Dejmona Pedža,

Valenova kći MERIJANA, zvana VESELIA, jedanaestogodišnja kinja,

LEDI MORJA, ud. za ser Flementa Breksa,

Morjin sin ROBERT BREKS, devet godina star, poslan da odraste u Livačkoj steni kao paž,

Morjin sin VALDER BREKS, šestogodišnjak,

Morjin sin DŽON BREKS, trogodišnji dečačić,

TITA, zvana DEVICA TITA, devica od dvadeset i devet leta,

od pete žene {LEDI SARIE od kuće Venta}:

bez potomstva,

od šeste žene {LEDI BETANI od kuće Rozbijja}:

SER PERVIN, njihov najstariji sin,

SER BENPRI, ož. Džjanom Frej, rodakom,

Benfrijeva kći DELA, zvana GLUVA DELA, trogodišnja kinja,

Benfrijev sin OZMUND, dvogodišnji dečak,

MEŠTAR VILAMEN, u službi u Strelčevom dvoru,

OLIVAR, štitonoša Roba Starka,

ROZLIN, devica od šesnaest leta,

od sedme žene {LEDI ANARE od kuće Faringa}

ARVINA, četrnaestogodišnja devica,
VENDEL, njihov najstariji sin, trinaestogodišnjak, poslan da odraste u Vodogledu kao paž,
KOLMAR, obećan Veri, jedanaestogodišnjak,
VALTIR, zvani TIR, desetogodišnji dečak
ELMAR, bio veren s Arjom Stark, devetogodišnji dečak,
ŠIREI, devojčica šest godina stara,
nje gova osma žena LEDI DŽOJAS od kuće Erenforda,
do sada bez potomstva,
vanbračna deca lorda Freja, od mnogih majki,
VALDER REČNI, zvani KOPILE VALDER,
sin Valdera Kopileta SER EMON REČNI,
kći Valdera Kopileta VALDA REČNA,
MEŠTAR MELVIS, u službi u Rozbiju,
DŽEJN REČNA, MARTIN REČNI, RIGER REČNI, RONEL REČNI, MELARA REČNA, i drugi.

KUĆA LANISTERA

Lanisteri od Livačke stene stoje iza pretenzija kralja Džofrija na Gvozdeni presto. Hvale se poreklom od Lana Pametnog, legendarnog varalice iz Doba junaka. Zlato Livačke stene i Zlatnog zuba načinilo je od njih najbogatiju od Velikih kuća. Simbol Lanistera je zlatni lav na grimiznom polju. Reči Lanistera su *Čuj moju riku!*

TIVIN LANISTER, gospodar Livačke stene, zaštitnik Zapada, štit Lanisgrada i kralj eva desna ruka,

njegov sin SER DŽEJMI, zvani KRALJEUBICA, blizanac kraljice Sersei, lord zapovednik Kraljeve garde, zaštitnik Istoka, sužanj u Brzorečju,

njegova kći KRALJICA SERSEI, Džejmijeva bliznakinja, udovica kralja Roberta I Barateona, kraljica namesnica svog sina Džofrija,

njen sin KRALJ DŽOFRI BARATEON, momak od trinaest leta,

njena kći PRINCEZA MIRSELA BARATEON, devetogodišnja devojčica, štićenica princa Dorana Martela u Dorniu,

njen sin PRINC TOMEN BARATEON, osmogodišnji dečak, naslednik Gvozdenog prestola,

njegov sin lepec TIRION, zvani BAUK, zvani POLUTAN, ranjen i unakažen na Crnobujici,

njegova braća i sestre:

SER KEVAN, stariji od njegove braće,

ser Kevanova žena DORNA, od kuće Swifta,

njihov sin SER LANSEL, bivši štitonoš kralja Roberta, ranjen i na samrti,

njihov sin VILEM, Martinov blizanac, štitonoš, sužanj u Brzorečju,

njihov sin MARTIN, Vilemov blizanac, štitonoš, sužanj kod Roba Starka,

njihova kći DŽENEJI, dvogodišnja devojčica,

DŽENA, njegova sestra, udata za ser Emona Freja,

njihov sin SER KLIOS FREJ, sužanj u Brzorečju,

njihov sin SER LIONEL,

njihov sin TION FREJ, štitonoš, sužanj u Brzorečju,

njihov sin VALDER, zvani CRVENI VALDER, štitonoš u Livačkoj steni,

{SER TIGET}, njegov drugi brat, umro od kuge,

Tigetova udovica DARLISA, od kuće Marbrenda,

njihov sin TIREK, kraljev štitonoša, nestao,
{DŽERION}, njegov najmladi brat, nestao na moru,
Džerionova vanbračna kći DŽOJ, jedanaest godina,
njegovi rođaci:
{SER STAFORD LANISTER}, brat pokojne ledi Džoane, poginuo kod Vologaza,
klerici ser Staforda SERENA i MIRIJELA,
sin ser Stafordov SER DEJVEN,
SER DEJMION LANISTER, ož ledi Sijerom Krejkhol,
njegov sin SER LUSION,
njegova kći LANA, ud. za lorda Antarija Džasta,
MARGO, ud. za lorda Titusa Pika,
njegovo domaćinstvo:
MEŠTAR KREJLEN, lekar, učitelj, savetnik,
VILAR, kapetan garde,
LAM i CRVENI LESTER, gardisti,
BELOZUBI VOT, pevač,
SER BENEDIKT BRUM, kaštelan,
njegovi lordovi vazali:
DEJMON MARBREND, gospodar Jasenkraja,
SER ADAM MARBREND, njegov sin i naslednik,
ROLAND KREJKHOL, gospodar Krejkhvara;
njegov sin i naslednik SER TIBOLT KREJKHOL,
njegov drugi sin SER LAJL KREJKHOL, zvani DELIVEPAR, sužanj u zamku Rumen-devica,
njegov najmladi sin SER MERLON KREJKHOL,
{ENDROS BREKS}, gospodar Rogodola, udavio se u Bici kod logora,
njegov brat {SER TITOS BREKS}, poginuo kod Vologaza,
njegov najstariji i sin SER TITOS BREKS, sada gospodar Rogodola, sužanj u Blizancima,
njegov drugi sin {SER ROBERT BREKS}, poginuo u Bici na gazovima,
njegov treći sin SER ELEMENT BREKS, sada naslednik
{LORD LEO LEFORD}, utopio se kod Kamenog mlini,
REGENAR ESTREN, gospodar Vihorišta, sužanj u Blizancima,
GAVEN VESTERLING, gospodar Litice, sužanj u Vodogledu,
njegova žena LEDI SIBELA, od kuće Spajsera,
njen brat SER ROLF SPAJSER,
njen rodak SER SEMVEL SPAJSER,
njihova deca:
SER REJNALD VESTERLING,
DŽEJN, devica od šesnaest leta,
ELEJNA, dvanaestogodišnja devojčica,
ROLAM, dečak od devet godina,
LUIS LIDEN, gospodar Dubočke jazbine,
LORD ANTARIO DŽAST, sužanj u zamku Rumen-devica,
LORD FILIP PLAM,

njegovi sinovi SER DENIS PLAM, SER PITER PLAM i SER HARVIN PLAM, zvani
TVRDOKAMEN,
KVENTEN BEJNFORT, sužanj lorda Džonosa Brakena,
njegovi vitezovi i kapetani:
SER HARIS SVIFT, kum ser Kevana Lanistera,
ser Harisov sin SER STEFON SVIFT,
kći ser Stefonova DŽOENA,
kći ser Harisova, ŠLJERLI, ud. za ser Melvina Sarsfilda,
SER FORLI PRESTER,
SER GART GRINFILD, sužanj u Gavrandrvu,
SER LIMOND VIKARI, sužanj u Namernikovom predahu,
LORD SELMOND STEKSPIR,
njegov sin SER STEFON STEKSPIR,
njegov mladi sin SER ALIN STEKSPIR,
TERENS KENING, gospodar Kejsa,
SER KENOS OD KEJSA, vitez u njegovoj službi,
SER GREGOR KLEGANI, Planina Koja Jaše,
POLIVER, ČIZVIK, SRCULENCE RAF, DANSEN, i GOLICAČ, vojnici u njegovoj službi,
{SER EJMORI LORČ}, bacio ga medvedu Vargo Hout, nakon pada Harendvora,

KUĆA MARTELA

Dorna se poslednja od Sedam kraljevstava zaklela na vernost Gvozdenom prestolu. Dornjani se po krvi, običajima i istoriji razlikuju od žitelja drugih kraljevstava. Po izbjjanju Rata pet kraljeva, Dorna se nije mešala. Nakon veridbe Mirsele Barateon s princom Tristonom, Sunčevog koplja je objavilo da podržava kralja Džofrija, i pozvalo je svoje barjake. Barjak Martela je crveno sunce probodeno zlatnim kopljem. Njihove reči su *Nesagnuti, nepokoren, neslomljeni*.

DORAN NIMEROS MARTEL, gospodar Sunčevog koplja, princ od Dorne,

njegova žena MELARIJA, iz Slobodnog grada Norvosa,
njihova deca:

PRINCEZA ARIJANA, njihova najstarija kći, naslednica Sunčevog koplja,

PRINC KVENTIN, njihov stariji sin,

PRINC TRISTAN, njihov mladi sin, veren s Mireslom Barateon,

njegova braća i sestre:

njegova sestra {PRINCEZA ELIJA}, žena princa Regara Targarjena, ubijena nakon pada Kraljeve Luke,

njihova deca:

{PRINCEZA RENIS}, devojčica, ubijena nakon pada Kraljeve Luke,

{PRINC EGON}, odojče, ubijen nakon pada Kraljeve Luke,

njegov brat, PRINC OBERIN, Crvena Kobra,

ljubavnica princa Oberina, ELARIJA PEŠČANA,

vanbračne kćeri princa Oberina OBARA, NIMERIJA, TIJENA, SARELA, ELIJA, OBELA, DOREA, LOREZA, zvane PEŠČANE ZMIJE,

družbenici princa Oberina:

HARMEN ALER, gospodar Paklengaja,

brat Harmenov SER ALVIK ALER,

SER RION ALIRION,

ser Rionov vanbračni sin SER DEMON PEŠČANI, Kopile od Božje milosti,

DAGOS MENVUDI, gospodar Kraljevog groba,

Dagosovi sinovi MORS i DIKON,
Dagosov brat SER MAJLS MENVUDI,
SER ARON KORGL,
SER DEZIJEL DAL'T, Vitez od Limunšume,
MIRIJA DŽORDEJN, naslednica Čuke,
LARA BLEKMONT, gospodarica Crnivrha,
njena kći DŽINESA BLEKMONT,
njen sin PEROS BLEKMONT, štitonoša,
njegovo domaćinstvo:
AREO HOTAH, norvoški najamnik, kapetan garde,
MEŠTAR KALEOTI, savetnik, lekar i učitelj,
njegovi lordovi vazali:
HARMEN ALER, gospodar Paklengaja,
EDRIK DEJN, gospodar Zvezdopada,
DELONI ALIRION, gospa od Božje milosti,
DAGOS MENVUDI, gospodar Kraljevog groba,
LARA BLEKMONT, gospodarica Crnivrha,
TREMOND GARGALEN, gospodar Slanog žala,
ANDERS IRONVUD, gospodar Gvozd šume,
NIMELA TOLAND.

KUĆA TULIJA

Lord Edmin Tuli od Brzorečja bio je među prvim rečnim gospodarima koji su se zakleli na vernost Egonu Osvajaču. Nakon svoje pobeđe, Egon ga je nagradio tako što je dao kući Tulija vrhovnu vlast nad svim zemljama Trozupca. Simbol Tulija je pastrmka u skoku, srebrna na polju plavih i crvenih talasa. Reči Tulija su *Porodica, dužnost, čast*.

HOSTER TULI, gospodar Brzorečja,

njegova žena {LEDI MINISA, od kuće Venta}, umrla na porodaju,
njihova deca:

KEJTLIN, udovica lorda Edarda Starka od Zimovrela,

njen najstariji sin ROB STARK, gospodar Zimovrela, Kralj na severu i kralj Trozupca,

njena kći SANSA STARK, dvanaestogodišnja devica, talac u Kraljevoj Luci,

njena kći ARJA STARK, deset godina, nestala pre godinu dana,

njen sin BRENDON STARK, osam godina, pretpostavlja se da je mrtav,

njen sin RIKON STARK, četiri godine, pretpostavlja se da je mrtav,

LIZA, udovica lorda Džona Erina od Gnezda sokolovog,

njen sin ROBERT, gospodar Gnezda sokolovog, branilac Dola, bolešljiv sedmogodišnjak,

SER EDMUR, njegov sin jedinac, naslednik Brzorečja,

ser Edmurovi prijatelji i pratnici:

SER MARK PAJPER, naslednik Rumen-device,

LORD LIMOND GUDBRUK,

SER RONALD VENS, zvani ZLI, i njegova braća, SER HUGO, SER ELERI i KIRT,

PATREK MALISTER, LUKAS BLEKVUD, SER PEVRIN FREJ, TRISTAN RIGER, SER ROBERT PEDŽ,

njegov brat SER BRINDEN, zvani CRNA RIBA,

nje govo domaćinstvo:

MEŠTAR VAJMEN, savetnik, lekar i učitelj,

SER DEZMOND GREL, kaštelan,

SER ROBIN RIGER, kapetan garde,

DUGI LU, ELVUD, DELP, gardisti,

ATERIDIS VEJN, kućeupravitelj Brzorečja,

RIMUND STIHOTVORAC, pevač,
njegovi lordovi vazali:
DŽONOS BREKEN, gospodar Kamenglave,
DŽEJSON MALISTER, gospodar Vodogleda,
VALDER FREJ, gospodar Prelaza,
KLEMENT PAJPER, gospodar zamka Rumen-devica,
KARIL VENS, gospodar Namernikovog predaha,
NORBERT VENS, gospodar Atrante,
TEOMAR SMOLVUD, gospodar Žirnog dvora,
njegova žena LEDI RA VELA, od kuće Svana,
njihova kći KARELEN,
VILIJAM MUTON, gospodar Devičanskog jezera,
ŠELA VENT, gospa od Harendvora, imanje joj oteto,
SER HALMON PEDŽ,
TITOS BLEKVUD, gospodar Gavrangrane,

KUĆA TIRELA

Tireli su se dokopali moći kao kućeupravitelji kraljeva Hvata, čije su zemlje obuhvatale plodna polja jugozapada, od Dornskih krajina i Crnobujice do obala Mora zalazećeg sunca. Po ženskoj lozi, tvrde da potiču od Garta Zelenorukog, kralja baštovana Prvih ljudi, koji je nosio krunu od loze i cveća, i učinio da zemlja procveta. Kada je Mern IX, poslednji kralj iz kuće Gardenera, ubijen na Vatrenom polju, njegovu kućeupravitelj Harlen Tirel predao je Visoki Sad Egonu Osvajaču. Egon mu je dao zamak i vlast nad Hvatom. Simbol Tirela je zlatna ruža na zelenom polju. Njihove reči su *Rastemo snažni*.

Lord Tirel od Visokog Sada obznanio je svoju podršku Renliju Barateonu na početku Rata pet kraljeva, i dao mu ruku svoje kćeri Mergeri. Nakon Renlijeve smrti, Visoki Sad je stupio u savez s kućom Lanistera,

Margeri je verena sa kraljem Džofrijem.

MEJSTIREL, gospodar Visokog Sada, zaštitnik Juga, branilac Krajina, visoki maršal Hvata,

njegova žena LEDI ALERIJA, od kuće Hajtauera iz Starigrada,
njihova deca:

VILAS, najstariji sin, naslednik Visokog Sada,
SER GARLAN, zvani SMEŁI, njihov drugi sin,
njegova žena LEDI LEONETA od kuće Fosoveja,

SER LORAS, Vitez od Cveća, njihov najmladi sin, zakleti brat Kraljeve garde,
MARGERI, njihova kći, udovica od petnaest leta, verena za kralja Džofrija I Barateona,

Margerine pratiće i dvorske dame:

njene rodake MEGA, ALA i ELINOR TIREL,

Elinorin verenik ALIN EMBROUZ, štitonoša,

LEDI ALISANA BULVER, osmogodišnja devojčica,

MEREDIT KREJN, zvana MERI,

TENA OD MIRA, žena LORDA ORTONA MERIVEDERA,

LEDI ALISA GREJSFORD,

OBREDNICA NISTERIKA, sestra iz Vere,

njegova obudovela majka LEDI OLENA, od kuće Redvina, zvana KRALJICA OD TRNJA,
gardisti ledi Olene ARIK i ERIK, zvani LEVI i DESNI,

njegove sestre:

LEDI MINA, udata za Pakstera Redvina, gospodara Senice,
njihova deca:
SER HORAS REDVIN, posprdno zvan i UŽASNI, blizanac Hoberov,
SER HOBER REDVIN, posprdno zvan i SLINAVI, blizanac Horasov,
DEZMERA REDVIN, devica od šesnaest leta,
LEDI DŽENA, udata za ser Džona Fosoveja,
nje govij stric evi:
brat njegovog oca GART, zvani DEBELI, lord domostrojitelj Visokog Sada,
Gartova kopilad GARS i GARET CVETNI,
brat njegovog oca SER MORIN, lord zapovednik Gradske straže Starigrada,
Morinov sin {SER LUTOR}, ož ledi Elin Noridž,
Lutorov sin SER TEODOR, ož ledi Lijom Seri,
Teodorova kći ELINOR,
Teodorov sin LUTOR, štitnoša,
Lutorov sin MEŠTAR MEDVIK,
Lutorova kći OLENA, ud. za ser Lea Blekbara,
Morinov sin LEO, zvani LENJI LEO,
brat njegovog oca MEŠTAR GORMON, učenjaku Citadeli,
njegov rodak {SER KVENTIN}, poginuo kod Jasenkraja,
Kventinov sin SER OLIMER, ož ledi Lizom Medouz,
Olimerovi sinovi RAJHMUND i RIKARD,
Olimerova kći MEGA,
njegov rodak MEŠTAR NORMUND, u službi u Crnokruni,
njegov rodak {SER VIKTOR}, ubio ga Osmehnuti Vitez od Bratstva Kraljeve šume,
Viktorova kći VIKTARIJA, ud. za {lorda Džona Bulvera}, preminulog od letnje groznice,
njihova kći LEDI ALISANA BULVER, osam godina,
Viktorov sin SER LEO, ož ledi Alis Bizberi,
Leove kćeri ALA i LEONA,
Leovi sinovi LIONEL, LUKAS i LORENT,
nje govo domaćinstvo u Visokom Sadu:
MEŠTAR LOMIŠ, savetnik, lekar i učitelj,
IGON VIRVEL, kapetan garde,
SER VORTIMER KREJN, kaštelan,
SALČIĆ, luda, izuzetno debeo.
nje govij lordovi vazali:
RENDIL TARLI, gospodar Rožnog brega,
PAKSTER REDVIN, gospodar Senice,
ARVIN OUKHART, gospa od Starog hrasta,
MATIS ROUEN, gospodar Zlatogaja,
ALESTER FLORENT, gospodar Bistrovodne utvrde, buntovnik koji i podržava Stanisa Barateona,
LEJTON HAJTAUER, glas Starigrada, gospodar luke,
ORTON MERIVEDER, gospodar Dugog stola,
LORD ARTUR EMBROUZ,

njegovi vitezovi i zakleti mačevi:

SER MARK MALENDOR, osakaćen u Bici na Crnobujici,
SER DŽON FOSOVEJ, od Fosoveja Zelenih jabuka,
SER TENTON FOSOVEJ, od Fosoveja Crvenih jabuka,

**BUNTOVNICI, ODMETNICI I ZAKLETA
BRAĆA**

ZAKLETA BRAĆA NOĆNE STRAŽE

(U izvidnici s one strane Zida)

DŽEOR MORMONT, zvani MATORI MEDVED, lord zapovednik Noćne straže,
DŽON SNEŽNI, kopile od Zimovrela, njegov lućeupravitelj i štitonoša, nestao izvidajući Prevoj
urlika,
DUH, njegov jezovuk, beo i tih,
EDISON TOLET, zvani ŽALOBNI ED, njegov štitonoša,
TOREN SMOLVUD, zapovednik izvidnika,
DIVEN, KAMA, TIHONOGLI, GREN, BEDVIK zvani DŽIN, JEDNORUKI OLO, GRABS,
BERNAR zvani MRKI BERNAR, još jedan BERNAR zvani CRNI BERNAR, TIM KAMENI,
ALMER OD KRALJEVE ŠUME, GART zvani SIVO PERO, GART OD ZELENPUTA, GART OD
STARIGRADA, ALAN OD ROZBIIJA, RONEL HARKLI, ETAN, RAJLS, MOUNI, izvidnici,
DŽARMEN BAKVEL, zapovednik tragača,
BANEN, KEDŽ, BELOOKI, TAMBERDŽON, FORNIO, OSTAN, izvidnici i tragači,
SER OTIN VITERS, zapovednik zaštитnice,
SER MALADOR LOK, zapovednik komore,
DONEL BRDSKI, zvani SLATKI DONEL, njegov štitonoša i lućeupravitelj,
HEJK, lućeupravitelj i kvar,
ČET, ružni lućeupravitelj, psetovoda,
SEMVEL TARLI, debeli lućeupravitelj, čuvar gavrana, posprdno zvan SER SVINJČE,
LARK zvani SESTRANIN, njegov rodak ROLI OD SESTRIGRADA, ČOPAVI KARL, MASLIN,
MALI POL, TESTERA, LEVORUKI LU, SIROČE OS, MRMLJAVI BIL, lućeupravitelji,
{KORIN POLUŠAKA}, zapovednik izvidnika iz Kule senki, poginuo u Prevoju urlika,
{ŠITTONOŠA DOLBRIDŽ, EGEN}, izvidnici, poginuli u Prevoju urlika,
KAMENZMIJA, izvidnik i planinar, nestao hodajući peške u Prevoju urlika,
BLEJN, zamjenik Korina Polušake, zapovednik ljudi iz Kule senki na Pesnici Prvih ljudi,
SER BJAM FLINT,

(u Crnom zamku)

BOUEN MARŠ, lord lućeupravitelj i zapovednik odbrane,
MEŠTAR EMON (TARGARJEN), savetnik i lekar, slepac, stotinu godina star,
KLIDAS, njegov lućepazitelj,
BENDŽEN STARK, prvi izvidnik, nestao, pretpostavlja se da je mrtav,
SER VINTON STAUT, izvidnik već osamdeset godina,
SER ALADEJL VINČ, PIPAR, GLUVI DIK FOLARD, DLAKAVI HOL, CRNI DŽEK BULVER,
ELRON, MATAR, izvidnici,
OTEL JARVIK, prvi graditelj,
ČIZMA VIŠKA, MLADI HENLI, HALDER, ALBET, BAČVA, PEGAVI PEJT OD

DEVIČANSKOG JEZERA, graditelj i,
DONAL NOJI, oružar, kovač i kućeupravitelj, jednoruk čovek,
TROPRSTI HOB, kućeupravitelj i glavni kuvar,
TIM ĆVORJEZIK, LAKI, MALEJ, STAR HENLI,
KAGEN, CRVENI ALIN OD RUŽINE ŠUME, DŽEREN, kućeupravitelj i,
OBREDNIK SELADOR, pijani duhovnik,
SER ENDRU TART, kaštelan,
RAST, ARON, EMRIK, SATEN, SKOČIROBIN, regutri na obuci,
KONVI, GEREN, regruteri i sakupljači,

(u Istočnoj Morobdiji)

KOTER HRIDNI, zapovednik, Istočna Morobdija,
MEŠTAR HARMUNI, lekar i savetnik,
SER ALISER TORN, kaštelan,
DŽENOS SLINT, bivši zapovednik Gradske straže Kraljeve Luke, nakratko gospodar Harendvora,
SER GLENDON HJUET,
DAREON, kućeupravitelj i pevač,
GVOZDENI EMET, izvidnik čuven po svojoj snazi,

(U Kulici senki)

SER DENIS MALISTER, zapovednik Kula senki,
njegov kućeupravitelj i štitonoša VOLAS MEJSI,
MEŠTAR MALIN, lekar i savetnik

BRATSTVO BEZ BARJAKA, ODMETNIČKA DRUŽINA

BERIK DONDERION, gospodar Crnobrana, zvani GOSPODAR MUNJA, često se priča da je mrtav,

njegova desna ruka TOROS OD MIRA, crveni sveštenik,

njegov štitonoša EDRIK DEJN, gospodar Zvezdopada, dvanaest godina,

njegovi pratioći:

LIM, zvani LIMUNPLAŠT, bivši vojnik

HARVIN, sin Halenov, ranije u službi lorda Edarda Starka u Zimovrelu,

ZELENOBRADI, tiroški najamnik

TOM OD SEDAMPOTOĆJA, pevač sumnjive reputacije, zvani TOM SEDAMŽICA i TOM SEDMICA,

ANGI STRELAC, iz Dornskih krajina,

TALIČNI DŽEK, razbojnik nedostaje mu oko,

LUDI LOVAC, od Kamenog Obredišta,

KAJL, RECKA, DENET, strelcii

MERIT OD MESECGRADA, MLINAR VATI, LEPI LUK, MADŽ, ČOSAVI DIK, odmetnici u njegovoj družini,

U krčmi Kod klečećeg čoveka,

ŠARNA, krčmarica, kuvarica i babica,

njen muž, zvani MUŽ,

DEČAK, ratno siroče,

u Breskvi, bordelju u Kamenom obredištu:

VRBENA, ridokosa vlasnica,

ELIS, KAS, LANA, DŽIZEN, HELI, ZVONČIĆA, neke od njenih breskvica,

u Žirnom dvoru, sedištu kuće Smolvuda:

LEDI RAVELA, nekada od kuće Svona, žena lorda Teomara Smolvuda,

tu i tamo i svugde:

LORD LIMOND LIČESTER, starac odlutalih misli, jednom zadržao ser Mejnarda na mostu,
njegov mladi staratelj, MEŠTAR RUN,
duh Visokog srca,
Gospa od Lišća,
obrednik u Isplesištu.

DIVLJANI ili SLOBODNI NAROD

MENS RAJDER, Kralj s one strane zida,
DALA, njegova trudna žena,
VAL, njena mlada sestra,
njegovi poglavice i kapetani:
HARMA, zvana PSOGLAVA, zapovednica prethodnice,
GOSPODAR KOSTIJU, posprdne zvani ČEGRTAVA KOŠULJA, voda ratne družine,
IGRIT, mlada kopljаницa, iz njegove družine,
RIK, zvani DUGOKOPLJE, iz njegove družine,
REGVIL, LENIL, iz njegove družine,
njegov sužanj DŽON SNEŽNI, vrana-preletač,
DUH, Džonov jezovuk beo i tih,
STIR, magnar od Tena,
JARL, mladi pljačkaš, Valin ljubavnik,
JARAC GRIG, EROK, KVORT, BODŽER, DEL, VELIKI ČIR, KONOPLJANI DEN, HENK
KACIGA, LEN, ŠAKONOGI, KAMENPALAC, pljačkaši,
TORMUND, Medni kralj od Rumenih dvora, zvani DŽINOUBICA, BAJKOTVORAC,
ROGODUVAČ, i LEDOKRŠILAC, takođe i GROMPESNICA, MUŽ MEDVEDICA, GOVORNIK S
BOGOVIMA, i OTAC VOJSKI, voda ratničke družine,
njegovi sinovi TOREG VISOKI, TORVIRD PITOMI, DORMUND I DRIN, njegova kći MANDA,
{OREL zvani OREL ORAO}, zverobraz, ubio ga Džon Smežni u Prevoju urlika,
MAG MAR TUN DOH VEG, zvani MOĆNI MAG, od džinova,
VARAMIR zvani ŠEST KOŽA, zverobraz, gospodar tri vuka, crnog risa i belog medveda,
PLAČLJIVAC, pljačkaš i voda ratničke družine,
{ALFIN VRANOURICA}, pljačkaš, ubio ga Korin Polušaka od Noćne straže,
KRASTER, od Krasterove utvrde, ne kleći ni pred kime,
FILI, njegova kći i žena, bremenita,
DIJA, FERNI, NELA, tri od njegovih devetnaest žena.

IZRAZI ZAHVALNOSTI

Ako cigle nisu valjano ispečene, zid će se srušiti.

Ja ovde gradim mnogo veliki zid, tako da mi treba mnogo cigala. Srećom, znam mnogo ciglara, a i raznorazne druge korisne ljude.

Hvala, ponovo, dobrom prijateljima koji su mi tako ljubazno pomogli svojim stručnim znanjem (a u nekim slučajevima, čak i svojim *knjigama*) da bi mi cigle bile dobre i čvrste - mom arhimeštru Sejdžu Vokeru, prvom graditelju Karlu Kejmu, Melindi Snodgres, zapovednici moje konjice.

I kao i uvek, Pariš.

BELEŠKA O HRONOLOGIJI

Pesma leda i vatre ispričana je kroz oči likova koji su ponekad stotinama, ili čak hiljadama milja daleko jedni od drugih. Neka poglavља баве се само jedним danom, neka само jednim satom; друга могу да трају две седмице, неколико месeci, пола године. Sa takvom strukturom, приповедање не може ни бити строго сквеницијално; пonekad se važni догадaji dešavaju истовремено, na mestima koja dele stotine liga.

Što se tiče тома који је пред вама, читалац ће shvatiti da почетна pogлавља *Oluje mačeva* ne slede završna pogлавља *Sudara kraljeva*, већ се више с njima preklapaju. Почећу погледом на неке од догадаја који су се одигравали на Pesnici Prvih ljudi, u Brzorečju, Harendvoru i na Trozupcu, за време и непосредно после Bitke na Crnobujići ispred Kraljeve Luke.

obrada : Lena